

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

Б И Л Т Е Н

**НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

Број 1186

Скопје, 15 февруари 2019 година

**Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Ул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје**

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

**Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Никола ЈАНКУЛОВСКИ, ректор**

Уредник на Билтенот: Томислав БАШЕВСКИ

Лектор: Весна Илиевска - Цветановска

Бр. _____
5.8. 2013
Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на веб-страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ” бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на вебстраницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања, рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа, прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми, рецензиите на учебници и учебни помагала, како и рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј”. По објавување на материјалите на веб-страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во **електронска форма**.

Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт **Georgia**. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со корегирани знаци во италиќ формата за македонските букви ‘**ǵ**’, ‘**ǹ**’, ‘**ǻ**’, ‘**ǿ**’ може да се добие во компјутерскиот центар на УКИМ на барање на факултетот. Исто така, таму може да се добие софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач кога работи под Windows XP оперативниот систем при притискање на копчето ‘`’ во македонска поддршка да се добие знакот ‘**è**’, а при притискање на копчето ‘~’ во македонска поддршка да се добие знакот ‘**й**’.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на вебстраницата, ве молиме, рефератите откако ќе бидат лекторирани, да ја доставите оригиналната верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија да ја доставите на e-mail адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе ја добиеме бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

УКИМ-Ректорат

Изготвил: Т.Б.
Одобрил: К.М.

Содржина на Билтен број 1186 од 15 февруари 2019 година

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Економскиот факултет во Скопје (**Санида Абдули, Влатко Сулев, Панче Димовски, Елена Негриеска, Марко Ралиќ, Флорент Ибраими, Александра Николовска, Сухеља Хасалари Трстена, Ангела Василевска, Ана Томиќ, Бојана Николовска**).....9-10

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Машинскиот факултет во Скопје (**Марија Ивановска**).....11

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на едно лице во сите научни звања во научната област хирургија и торакална хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје (**д-р Борислав Кондов**).....12-30
2. **Приговор** на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: интерна медицина и токсикологија на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1184 од 15.1.2019 година, поднесен од **н. сов. д-р Нико Беќаровски**.....31-33
3. **Одговор** на Рецензентската комисија на приговорот на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: интерна медицина и токсикологија на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1184 од 15.1.2019 година.....34-36
4. **Приговор** на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: интерна медицина и токсикологија на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1184 од 15.1.2019 година, поднесен од **д-р Андон Чибисhev**.....37-41
5. **Одговор** на Рецензентската комисија на приговорот на Рефератот за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: интерна медицина и токсикологија на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1184 од 15.1.2019 година.....42
6. Рецензија на ракописот **Магнетна резонанца на 'рбетен столб** од авторите: **Тане Маркоски и Виолета Василевска Никодиновска**, пријавен на Медицинскиот факултет во Скопје.....43-49
7. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Компараицја на аддуктор канал блок, феморален нервен блок и системска постоперативна аналгезија кај пациенти со лигаментопластика на колено** од **д-р Лилјана Малиновска-Николовска**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....50-60
8. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Резистин, интерлеукин 6 и витамин Д кај гестациски дијабетес мелитус – корелација со перинатален исход** од **Слаѓана Симеонова Крстевска**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....61-75
9. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Рани и доцни компликации кај пациенти лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки** од **м-р д-р Ивана Трајковска**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....76-87
10. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Бактериска вагиноза и матурални серумски метаболити на азотен оксид во корелација со предвремено породување** од **ас. д-р Александра Стојовска Лазарова**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....88-96

11. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Улогата на Quantiferon TB gold – тестот во дијагнозата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детска возраст од д-р Катерина Бошковска**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....97-116
12. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми од д-р Менка Лазареска**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....117-121
13. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Медицинскиот факултет во Скопје (**Никола Ѓорѓиевски, Петар Јаневски, Маја Бојациоска**).....122

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Рецензија на ракописот **Практикум по меѓународно приватно право** од авторите **проф. д-р Тони Дескоски** и **доц. д-р Вангел Доковски**, пријавен на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.....123-128
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Комуникација преку социјални мрежи од м-р Искра Коровешовска**, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.....129-137
3. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје (**Ивана Крстевска, Гоце Петрески, Наташа Глигороска, Виктор Гочевски, Оливера Доцевска, Амина Мујовиќ, Александра Николовска, Елизабета Јовановска, Стефанија Видовска, Давид Милановски, Јулија Јадриоска Стојмановска, Владимир Костоски, Катерина Крстевска, Јована Стојановска, Софија Филиповска, Ивана Стојановска, Симона Ефтимовска, Елена Стефковска, Катица Николовска Прнаркова, Кристина Николова, Елеонора Папазова, Александра Чаминска, Жарко Хаџи-Зафиров**).....138-141

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

1. Реферат за избор на редовен професор од областа методика и областа хемија, при Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје (**д-р Аднан Кахил**).....142-161

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област дисциплина дентална патологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**д-р Марина Ефтимоска**).....162-186
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област орална хирургија на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**д-р Даниела Велеска-Стевковска**).....187-231
3. Реферат за избор на едно лице во научно звање во сите научни звања, во научната област (дисциплина) орална хирургија на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**н. сор. д-р Љуба Симјановска**).....232-257
4. Реферат за избор на два наставника во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) орална хирургија на Катедрата за орална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје (**д-р Марина Кацарска, д-р Едвард Јанев**).258-334
5. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област ортодонција на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**д-р Билјана Ципунова, д-р Наташа Тошеска-Спасова, д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска**).....335-404

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Факултетот за драмски уметности во Скопје (**м-р Беќим Селе**).....405
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Факултетот за драмски уметности во Скопје (**Ангелчо Илиевски, Драган Кумев**).....406-407

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Процесирање биоелектрични и биоакустични сигнали за предвидување медицински состојби од м-р Моника Симјаноска**, пријавена на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.....408-418

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Реферат за избор на наставник во сите настано-научни звања во настано-научната област (дисциплина) применета кинезиологија, на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје (**д-р Жикица Тасевски**).....419-428

ФАРМАЦЕВТСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за ракописот **Учебно помагало за теоретска настава по физичка хемија за фармацевти** од авторите доц. д-р Наталија Наков, проф. д-р Руменка Петковска, проф. д-р ЗоранКавраковски, пријавен на фармацевтскиот факултет во Скопје.....429-437

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во научните области дефектологија, ортопедагогија и дефектолошка дијагностика на Филозофскиот факултет во Скопје (**д-р Александра Каровска Ристовска**).....438-460
2. Реферат за избор на наставник во научните области: социјална работа (здравство, образование, социјална заштита), теорија на социјална работа, социјален развој и ментално здравје во заедницата на Филозофскиот факултет во Скопје (**д-р Иван Трајков**).....461-487
3. Рецензија на ракописот **Ментално здравје во заедницата**, од проф. д-р Иван Трајков, пријавен на Филозофскиот факултет во Скопје.....488-493
4. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Филозофскиот факултет во Скопје (**м-р Евгенија Крстевска**).....494
5. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Филозофскиот факултет во Скопје (**Антонио Коцески, Билјана Јовановска, Марија Колевска Димишковска, Билјана Стојанова, Елена Златевска**).....495

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Реферат за избор на наставник во сите звања во наставно-научната област англистика (современ англиски јазик, историја на англискиот јазик и психолингвистика) на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (**д-р Анета Наумоска**).....496-512

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Економскиот институт во Скопје (Беркан Имери).....513

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје (**Лиса Јусуфи**).....514

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“

1. Реферат за избор на виш научен соработник во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје (**д-р Катица Топлиска-Евроска**).....515-534

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО-РАВНИ ИСТРАЖУВАЊА

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје (**Кристина Пешевска, Шенај Селим, Фросина Ангелов Ризов, Ирена Христов, Марија Таушанова Тошева**).....535

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Санида Абдули	„Стратегиската улога на менаџментот на човечки ресурси во услови на организациски кризи“	“The strategic role of human resources management in organizational crisis”	проф. д-р Љупчо Ефтимов	02-163/11 од 31.01.2019 год.
2.	Влатко Сулев	„Стратегии за развој на човечките ресурси во туристичката дејност во Република Македонија “	“Strategies for human resource development in the tourism sector in Republic of Macedonia”	проф. д-р Љупчо Ефтимов	02-163/12 од 31.01.2019 год.
3.	Панче Димовски	„Иновативноста и заштитата на интелектуалната сопственост во малите и средни претпријатија“	“Innovation and protection of the intellectual property in small and medium enterprises”	проф.д-р Стојан Дебарлиев	02-163/13 од 31.01.2019 год.
4.	Елена Негриеска	„Ставови и намери за купување еко-производи: Влијание на маркетинг активностите“	“Attitudes and purchase intentions towards eco- friendly products: influence of marketing activities”	проф.д-р Анита Циунова - Шулеска	02-163/14 од 31.01.2019 год.
5.	Марко Ралиќ	„Анализа на мерките за ублажување на ефектите од Глобалната финансиска криза во Македонија“	“Analysis of the measures for preventing the global financial crisis effects on Macedonian economy”	доц.д-р Кирил Јовановски	02-163/15 од 31.01.2019 год.

6.	Флорент Ибраими	„Стабилноста на македонските банки низ призмата на Altman Z-score моделот“	“The stability of the Macedonian banks through the prism of Altman Z-score model”	проф. д-р Ѓорѓи Гоцков	02-163/16 од 31.01.2019 год.
7.	Александра Николоска	„Меѓународниот платен промет во Република Македонија – компаративна анализа со практиката во Европската Унија и земјите од регионот“	“International payments in Republic of Macedonia – Comparative analysis with chosen member states of the European Union”	проф. д-р Ѓорѓи Гоцков	02-163/17 од 31.01.2019 год.
8.	Сухеља Хасалари Трстена	„Анализа на поврзаноста на главните макроекономски сметки во македонската економија“	“Analysis of the interrelatedness of the main macroeconomic accounts of the Macedonian economy”	проф.д-р Ѓорѓи Гоцков	02-163/18 од 31.01.2019 год.
9.	Ангела Василевска	„Користи и загуби од даночната конкуренција во Европската Унија – теоретски и емпириски аспекти“	“Benefits and losses from tax competition in the European Union – theoretic and empirical aspect”	проф.д-р Ѓорѓи Гоцков	02-163/ 19 од 31.01.2019 год.
10.	Ана Томиќ	„Економија базирана на знаење и технолошки иновации во финансискиот сектор“	“Knowledge based economy and technological innovation in the finance sector”	проф.д-р Борче Треновски	02-163/20 од 31.01.2019 год.
11.	Бојана Николовска	„Фактори кои влијаат врз намерата на потрошувачите за онлајн купување во Македонија“	“Factors affecting the consumers’ online purchase intentions in Macedonia”	проф.д-р Анита Циунова - Шулеска	02-163/21 од 31.01.2019 год.

ПРЕГЛЕД

на теми за изработка на магистерски труд прифатени од
 Наставно-научниот совет на Машински факултет во Скопје
 на седницата одржана на 31.01.2019 година

МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Марија Ивановска	Истражување на заварувањето со електричен отпор со високофреквентна струја при производство на челични цевки	Investigation of high-frequency electric resistance welding (HF-ERW) in steel pipe manufacturing	Проф. д-р Добре Рунчев	02-96/2 31.01.2019 год.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДНО ЛИЦЕ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ХИРУРГИЈА И ТОРАКАЛНА ХИРУРГИЈА
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 19.1.2019 година, за избор на 1 лице во сите научни звања во научната област хирургија и торакална хирургија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-505/29, донесена на 6.2.2019, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Сашко Јовев, доц. д-р Ристо Чоланчески и доц. д-р Боро Цонов.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 1 лице во сите научни звања во научната област хирургија и торакална хирургија, во предвидениот рок се пријави д-р Борислав Кондов, асистент докторанд.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Борислав Кондов, асистент докторанд, е роден на 16.8.1984 година, во Скопје. Средно образование завршил во учебната 2002/2003 година. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал во 2009 година, со просечен успех 9,94.

По завршувањето на лекарскиот стаж, во 2011 година се вработил на Клиниката за тораковаскуларна хирургија при Хируршката клиника на Медицинскиот факултет во Скопје.

Специјализацијата по општа хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје ја започнал во 2010 година и успешно ја завршил на 30.6.2014 година. Супспецијализација по торакална хирургија има започнато во 2017 година.

Докторски студии од областа на медицинските науки на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ запишал во 2012 година, а на 18.5.2018 година успешно ја одбрал докторската дисертација под наслов: *Влијанието на толемина на шумор, присуство на естроени рецептори, проестеронски рецептори на шуморската клетка, вредности на Ki67 и XER2-позитивности врз позитивните на „сенител“ лимфна жлезда („жлезда сиражар“), кај пациенти со ран малином на дојка* и се стекнал со звањето доктор на медицински науки - клиничка медицина.

За соработник на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје е избран во 2013 година, од кога активно е вклучен во практичната едукација на студентите по медицина. За стручњак од практиката на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје е избран во 2014 година. За асистент докторанд е избран на 7.4.2016 година.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик, за што има сертификат за познавање на англиски јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), издаден од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот ас. д-р Борислав Кондов доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

За соработник на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје е избран во 2013 година, од кога активно е вклучен во практичната едукација на студентите по медицина. За стручњак од практиката на Катедрата за хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје е избран во 2014 година. За асистент докторанд е избран на 7.4.2016 година.

Во 2012 и 2013 година учествувал како организатор на Работилница за торакална дренажа и предавач на Летната школа за ургентна медицина, организирана од EMSA - Европска медицинска студентска асоцијација.

Во 2014 година е избран за предавач (дел од работната група) од Министерството за здравство на РМ, согласно со Законот за континуирано стручно усовршување на докторите по медицина, организирано од Министерството за здравство, за спроведување на програмата МБД (медицина базирана на докази), теоретски и практичен дел, за едукација на избрани лекари за 2014/2015/2016 година.

Научноистражувачка дејност

За време на студиите бил активен во работата на стручно-научниот клуб „Проф. д-р Димитар Арсов“, во кој период има изработено два студентски труда.

Ас. д-р Борислав Кондов е автор на 16 и коавтор на 21 стручен и научен труд, објавени во домашни и во странски списанија, и има бројни активни и пасивни учества на конгреси, конференции и симпозиуми во земјата и во странство.

Ас. д-р Борислав Кондов има и многубројни учества на стручни состаноци, работилници и симпозиуми на македонските стручни здруженија на лекарите специјалисти од разни специјалности, и тоа: хирурзите, анестезиолозите, пулмолозите, онколозите, трансфузиолозите, рендгенолозите и др.

Ас. д-р Борислав Кондов е автор на 16 и коавтор на 21 стручен и научен труд, објавени во домашни и во странски списанија.

Д-р Кондов Борислав е учесник во два научноистражувачки проекта.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р Кондов Борислав, како специјалист хирург, активно учествува во работата во ЈЗУ Универзитетска клиника за торакална и васкуларна хирургија во Скопје. Самостојно го врши најголемиот дел од оперативните интервенции од областа. Прв пат ја воведува во државата и во институцијата методата на детекција и биопсија на „сентинел” лимфна жлезда („жлезда стражар”), кај пациенти со ран малигном на дојка.

Кандидатот има завршено бројни стручни обуки, курсеви, работилници, школи и совршувања во земјава и во странство.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Борислав Горан Кондов

Институција: Катедра за хирургија, Медицински факултет, УКИМ - Скопје

Научна област: хирургија, торакална хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,94</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: _____</p> <p>Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицински науки, поле: клиничка медицина, подрачје: хирургија, торакална хирургија.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик на ниво Б2 според CEFR 3. Издавач на документот: УКИМ, Филолошки факултет, „Блаже Конески“, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 22.1.2019 год. 	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Сашко Јовев, с.р.
2. Доц. д-р Ристо Чоланчески, с.р.
3. Доц. д-р Боро Џонов, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат:** Борислав Горан Кондов**Институција:** Катедра за хирургија, Медицински факултет, УКИМ - Скопје**Научна област:** хирургија, торакална хирургија**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на вежби: - 612 x 0,03	18,36
2.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика: - 1360 x 0,06	81,60
3.	Настава во школи и работилници: 1. Организатор на Работилница за торакална дренажа и предавач на 3. Летна школа за ургентна медицина, организирана од EMSA - Европска медицинска студентска асоцијација, 2012 год. 2. Организатор на Работилница за торакална дренажа и предавач на 4. Летна школа за ургентна медицина, организирана од EMSA - Европска медицинска студентска асоцијација, 2013 год.	1,50 1,50
	Вкупно	102,96

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината	

	<p>во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kondov G., Colanceski R., Kondova Topuzovska I., Spirovski Z., Caeva Jovkovska B., Kokareva A., Popovska A., Petrusavska Marinkovic S., Kondov B. Analysis of lung function test in patients with pleural empyema treated with thoracotomy and decortication, Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA, 2011, XXXII, 2, p. 259–271. 2. Jovanovski-Srceva M., Kuzmanovska B., Mojsova M., Kartalov A., Shosholcheva M., Temelkovska-Stevanoska M., Gavrilovska A., Stavridis S., Spirovski Z., Kondov B., Kokareva A., Todorov R., Spirovska T. <u>Insulin Resistance, Glycemia and Cortisol Levels in Surgical Patients who Had Preoperative Caloric Load with Amino Acids.</u> Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2015;36(3):61-70. doi: 10.1515/prilozi-2015-0079. 3. Kondov B., Kondov G., Spirovski Z., Milenkovic Z., Colanceski R., Petrusavska G., Pesevska M. Prognostic Factors on the Positivity for Metastases of the Axillary Lymph Nodes from Primary Breast Cancer, Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017 Mar 1;38(1):81-90. doi: 10.1515/prilozi-2017-0011. 4. Borislav Kondov, Rosalinda Isijanovska, Zvonko Milenkovic, Gordana Petrusavska, Marija Jovanovski-Srceva, Magdalena Bogdanovska-Todorovska, Goran Kondov. Impact of Size of the Tumor, Persistence of Estrogen Receptors, Progesterone Receptors, HER2Neu Receptors and Ki67 Values on Positivity of Axillary Lymph Nodes in Patients with Early Breast Cancer with Clinically Negative Axillary Examination. Open Access Maced J Med Sci. https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.213. 5. Kondov G., Kondov B., Srceva M J., Damjanovski G., Ferati I., Karapetrov I., Topuzovska I K., Tanevska N., Kokareva A. <u>Giant Mediastinal Thymic Cyst.</u> Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017 Sep 1;38(2):139-145. doi: 10.1515/prilozi-2017-0032. 6. Kondov G., Spirovski Z., Kondova-Topuzovska I., Kokareva A., Colanceski R., Srceva M., Kondov B., Dzikovski I., Toleska-Dimitrovska N., Petrusavska-Marinkovic S. Surgical Treatment of Pleural 	<p>3,00</p> <p>3,00</p> <p>3,00</p>
--	--	-------------------------------------

	<p>Empyema - Our Results. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017 Sep 1;38(2):99-105. doi: 10.1515/prilozi-2017-0027.</p> <p>7. Bogdanovska-Todorovska M., Kostadinova-Kunovska S., Jovanovik R., Krsteska B., Kondov G., Kondov B., Petrushevska G. Correlation of Immunohistochemistry and Fluorescence <i>in Situ</i> Hybridization for HER-2 Assessment in Breast Cancer Patients: Single Centre Experience. Open Access Maced J Med Sci. 2018 Mar 23;6(4):593-599. doi: 10.3889/oamjms.2018.124. eCollection 2018 Apr 15.</p> <p>8. Kondov B., Milenkovikj Z., Kondov G., Petrushevska G., Basheska N., Bogdanovska-Todorovska M., Tolevska N., Ivkovski L. Presentation of the Molecular Subtypes of Breast Cancer Detected By Immunohistochemistry in Surgically Treated Patients. Open Access Maced J Med Sci. 2018 Jun 6;6(6):961-967. doi:10.3889/oamjms.2018.231. eCollection 2018 Jun 20.</p>	<p>3,00</p> <p>3,00</p> <p>3,00</p> <p>3,00</p>
--	---	---

	<p>7 Kondov B., Gramatnikovski N., Tomevski D., Kokareva A., Josifov A., Srceva M., Simeonaova A., Ristovska V., Kondov G. Intraoperative use of continuous neuromonitoring with NIRS (Near Infrared Spectroscopy) during carotid endarterectomy in awakened patients treated in cervicalplexus block: early results. <i>Mak Med Pregled</i> 2015;69(3):131-136.</p> <p>8 Kondov B., Milenkovic Z., Spirovski Z., Popgorceva D., Stojanovski S., Petrusevska G., Ivkovski Lj., Jovanovski-Srceva M., Kondov G. Application of “sentinel lymph node detection” in axilla in patients surgically treated for early breast cancer, <i>Physioacta</i> Vol. 10- No 2, 2016, 53-62.</p> <p>9 Ristovska V., Kondov B., Grcevska L. Different outcome of Goodpasture syndrome. <i>BANTAO Journal</i> 2016; 14(1): 48-50.</p> <p>10 Kondov B., Karapetrov I., Ferati I., Ognenovska B., Ivkovski Lj., Srceva M., Kokareva A., Milenkovic Z., Crvenova S., Kondov G. PRESENCE OF THE SKIP METASTASIS IN THE AXILLARY PIT IN PATIENTS UNDERGOING SURGERY OF PRIMARY BREAST CARCINOMA WITH LYMPHADENECTOMY. <i>Macedonian Journal of Anaesthesia</i>. 2017; 2:55-63.</p> <p>11 Kondov B., Pemovska G., Shukarova E., Srceva M., Majstorov V., Stojanovski S., Ilic Miladinova D., Angushev S., Tolevska N., Jovanovska A M., Kondov G. Primary hyperparathyroidism in pregnancy. <i>Macedonian Journal of Anaesthesia</i>. 2018; 4:65-70.</p>	<p>3,00</p> <p>3,00</p> <p>3,00</p> <p>3,00</p> <p>3,00</p> <p>3,00</p>
--	--	---

		4,00
		3,00
		3,00
3.	<p>Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир:</p> <p>1 Jovanovski-Srceva M., Stavridis S., Mitreska N., Mojsova M., Gavrilovska A., Spirovski Z., Spirovska T., Kondov B., Lazareska M., Tanovska N. Burnout syndrome and medical workers. 6TH Macedonian congress of Radiology with international participation, 23-25 September Ohrid ,2016. Book of proceeding p.36-38.</p>	1,20
4.	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна:</p> <p>1 Kondov G., Kondova I., Arsovski A., Smileski D., Kondov B. Evaluation of albendazole in treatment of surgically treated hydrated cyst of the lung. 17th Annual Congress of European Respiratory Society, Stockholm, 2007, P3783.</p> <p>2 Kondov Goran, Crvenova Simonida, Spirovski Zoran, Trajkovska Trajanka, Jovev Sasko, Kondova-Topuzovska Irena, Tolevska Natasa, Kondov Borislav. Early complications after lung resections at patients treated for lung cancer with and without</p>	1,00

	<p>neoadjuvant hemiotherapy, 21th Annual Congress of European Respiratory Society, Amsterdam, 2011, P2811.</p> <p>3 Goran Kondov, Risto Colancevski, Zoran Spirovski, Sasko Jovev, Borislav Kondov. Analysis of lung function test at patients with pleural empyema treated with thoracotomy and decortications. 21th Annual Congress of European Respiratory Society, Amsterdam, 2011, P454.</p> <p>4 Nikola Gramatikovski, Vlado Popovski, Menka Lazareska, Vjolca Aliji, Borislav Kondov, Goran Kondov, Ance Popovska. Menagement of Large Carotid Body Tumor: Case Report. The Journal of Cardiovascular Surgery. 2015, Vol. 56- Suppl. 1 to No. 2, PP-292, pp 242-243.</p> <p>5 Borislav Kondov, Nikola Gramatikovski, Ida Temenugova, Menka Lazarevska, Goran Kondov. Surgical Revascularization of the Femoral Vein and Artery After Traumatic Injury with a Knife. The Journal of Cardiovascular Surgery. 2015, Vol. 56- Suppl. 1 to No. 2, PP-299, pp 245.</p> <p>6 Dimitrovski A, Kuzmanovska B, Kartalov A, Tolevska Dimitrovska N, Panovska petrusheva A, Kondov B, Toleska M, PECs blocks as basic anesthesiological technique for breast cancer in a patient with Myestenia gravis. "XIII Serbian Congress of Anesthesiologists and Intesevists", November 23-25, 2018, Belgrade, Serbia.</p>	<p>1,00</p> <p>1,00</p> <p>1,00</p> <p>1,00</p>
5.	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција - национална:</p> <p>1 B. Kondov, I. Marin, M. Vasic, E. Srbinovska Kostovska. Analysis of the risk factors in patients with multyvessel coronary artery disease. 30th</p>	<p>0,50</p>

	<p>International Medical Scientific Congress, Ohrid, 2007, P19.</p> <p>2 B. Kondov, S. Marinkovic Petrusavska. The incidence of Q fever in hospitalized patients with community acquired pneumonia. 32th International Medical Scientific Congress, Ohrid, 2009, p-28.</p> <p>3 Кондова Топузовска И., Г. Пешликовска, Е. Бошкоска, А. Анастасовска, С. Петрушевска Маринковиќ, Б. Кондов, Значење на лабораториско-биохемиските наоди во дијагнозата на пневмониите добиени во заедница. IV конгрес на Македонското респираторно здружение со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 2008, Супл. 72., Год. 62, стр. 173.</p> <p>4 Борислав Кондов, Боро Цонов, Горан Кондов, Зоран Спировски, Александар Јосифов, Александра Симеонова, Марга Пенева. Примарна реконструкција на дојка во еден акт со силиконска протеза после радикална мастектомија со заштеда на кожа (skin-sparing mastectomy) во третман на ран малигном на дојка, XIX конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество, Скопје, Мак. мед. прегл. Год. 69 (Супл.89), Т5-036, стр. 122, 2015.</p> <p>5 Борислав Кондов, Никола Граматиковски, Анита Кокарева, Александар Јосифов, Александра Симеонова, Анче Поповска, Горан Кондов. Споредба на цервикален блок наспроти општа анестезија во интраоперативен невромониторинг кај пациенти со ендартеректомија на каротидни артерии, XIX конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество, Скопје, Мак. мед. прегл. Год. 69 (Супл.89), Т5-037, стр. 123, 2015.</p> <p>6 Kondov B., Gramatnikovski N., Tomevski D., Kokareva A., Srceva M., Simeonova A., Kondov G. Near infrared spectroscopy during carotid endarectomy in patients with cervical block. 6th Congress of Neurologists of R. Macedonia with international participation, Ohrid 21-24 September 2016. Abstract book p.77.</p> <p>7 Kondov G., Kondov B., Spirovski Z., Colanceski R., Josifov A., Petrusavska G., Baseska N., Ognjanovska B., Ivkovski Lj., Vasev N., Pesevska M., Milenkovic Z. The influence of clinicopathological factors, hormone receptor and HER2neu status and Ki67 proliferative index axillary lymph node involvement in breast cancer patients. Macedonian Congress of Pathology with International participation, Ohrid 1-4 September 2016, abstract book p.92.</p>	<p>0,50</p> <p>0,50</p> <p>0,50</p> <p>0,50</p>
--	---	---

	<p>8 Kondov B., Milenkovicj Z., Spirovski Z., Popgjorceva D., Stojanovski S., Petrusevska G., Ivkovski Lj., Kondov G. Detection of the sentinel node in patients with early breast cancer, 2nd Macedonian Congress of Pathology with International participation, Ohrid 1-4 September 2016, abstract book p.123.</p> <p>9 Kondov B., Spirovski Z., Karapetrov I., Ferati I., Ognenovska B., Ivkovski Lj., Kondov G. Presence of the skip metastasis in the axillary pit, detected in patients treated with axillary lymphadenectomy due to primary breast carcinoma, 2nd Macedonian Congress of Pathology with International participation, Ohrid 1-4 September 2016, abstract book p.123.</p> <p>10 Kondov G., Kondov B., Spirovski Z., Peterusevska G., Baseska N., Colanceski R., Ognenovska B., Ivkovski Lj. Distribution of molecular subtypes of breast cancer in surgically treated patients. 2nd Macedonian Congress of Pathology with International participation, Ohrid 1-4 September 2016, abstract book p.124.</p> <p>11 Kondov G., Spirovski Z., Kondova-Topuzovska I., Colancevski R., Kondov B., Dzikovski I., Petrusheva Marinkovic S., Jovanovski-Srceva M. Results of surgical treatment of pleular empyema. 5th Macedonian Congress of infectious diseases with international participation.27-30 October 2016, Ohrid, Book of abstracts p.88.</p>	<p>0,50</p> <p>0,50</p> <p>0,50</p> <p>0,50</p>
--	--	---

	<p>Споредба на цервикален блок наспроти општа анестезија во интраоперативен невромониторинг кај пациенти со ендартеректомија на каротидни артерии, XIX конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество, Скопје, Мак. мед. прегл. Год. 69 (Супл.89), Т5-037, стр. 123, 2015.</p> <p>5. Borislav Kondov, Nikola Gramatikovski, Ida Temenugova, Menka Lazarevska, Goran Kondov. Surgical Revascularization of the Femoral Vein and Artery After Traumatic Injury with a Knife. The Journal of Cardiovascular Surgery. 2015, Vol. 56-Suppl. 1 to No. 2, PP-299, pp 245. 64. Интернационален конгрес на Европското здружение за кардиоваскуларна и ендоваскуларна хирургија, Истанбул.</p> <p>6. Kondov B., Gramatnikovski N., Tomevski D., Kokareva A., Srceva M., Simeonova A., Kondov G., Near infred spectroscopy during carotid endarectomy in patients with cervical block. 6th Congress of Neurologists of R. Macedonia with international partipitation, Ohrid 21-24 September 2016. Abstraact book p.77.</p> <p>7. Kondov B., Milenkovikj Z., Spirovski Z., Popgjorceva D., Stojanovski S., Petrusevska G., Ivkovski Lj., Kondov G. Detection of the sentinel node in patients with early breast cancer, 2nd Macedonian Congress of Pathology with International participation, Ohrid 1-4 September 2016, abstract book p.123 .</p> <p>8. Kondov B., Spirovski Z., Karapetrov I., Ferati I., Ognenovska B., Ivkovski Lj., Kondov G. Presence of the skip metastasis in the axillary pit, detected in patients treated with axillary lymphadenectomy due to primary breast carcinoma, 2nd Macedonian Congress of Pathology with International participation, Ohrid 1-4 September 2016, abstract book p.123.</p>	<p>0,50</p> <p>0,50</p> <p>0,50</p> <p>0,50</p>
--	---	---

		0,50
		0,50
8.	Учесник во национален научен проект: -Детерминирање на фактори кои влијаат на позитивност на не „жлезда стражар“ во пазувната јама во услови кога „жлездата стражар“ е позитивна - согласност од Етичкиот комитет на Медицинскиот факултет во Скопје.	3
9	Учесник во меѓународен научен проект: -Компарација на приказ на „жлезда стражар“ кај ран малигном на дојка, со радиоколоид, метиленско сино и indocyanin green (ICG) со користење на мултиспектрална камера - согласност од Етичкиот комитет на MALMED при Министерството за здравство. ClinicalTrials.gov: NCT03619967.	5
	Вкупно	83,70

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
-----------	----------------------	-------

1.	<p>Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството:</p> <ul style="list-style-type: none"> - првпат во државата воведена метода - метода на детекција и биопсија на „сентинел” лимфна жлезда („жлезда стражар”), кај пациенти со ран малигном на дојка; - првпат во институцијата воведена метода - метода на детекција и биопсија на „сентинел” лимфна жлезда („жлезда стражар”), кај пациенти со ран малигном на дојка. 	<p>4,00</p> <p>1,00</p>
2.	<p>Предавања на институции од јавен интерес, културно-информативни центри:</p> <p>Во 2014 година е избран за предавач (дел од работната група) од Министерството за здравство на РМ, согласно со Законот за континуирано стручно усовршување на докторите по медицина организирано од Министерството за здравство, за спроведување на програмата МБД (медицина базирана на докази), теоретски и практичен дел, за едукација на избрани лекари за 2014/2015/2016 година.</p> <p>- 7 предавања x 0,5</p>	3,50
3.	<p>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството:</p> <ul style="list-style-type: none"> - специјализација по општа хирургија на Медицински факултет - Скопје, на 30.6.2014 год. 	2,00
		10,50
Дејности од поширок интерес		
1.	<p>Студиски престој во странство - до три месеци:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2006 год., едномесечен престој по интерна на Одделот за пулмологија и кардиологија во Клиничкиот центар во Риека, Хрватска. 2. 2008 год., едномесечен студентски престој по хирургија на Одделот за пластична хирургија во Турку - Финска. 3. 2008 год., стручен престој по пластична хирургија во Виена, Австрија, Medizinische Universitat Wien, AKH – Universitatsklinik fur chirurgie, Klinische abteilung fur wiederherstellungs und plastische chirurgie. 4. 2008 год., стручен престој по кардиохирургија во Виена, Австрија, Medizinische Universitat Wien, KH-HIETZING / Rosenhugel, Austria. 	<p>0,50</p> <p>0,50</p>

	5. 2012 год., стручен престој на Клиниката за васкуларна хирургија во Белград, под менторство на проф. д-р Лазар Давидовиќ.	0,50
	6. 2013 год., учествувал и успешно го завршил третиот интернационален курс за реконструкција на дојка во Загреб.	
	7. Во 2014 год., Белград, завршил Школа за абдоминална аортна аневризма.	0,50
		0,50
		0,50
		0,50
2.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир: - 4. Летна школа за ургентна медицина, организирана од EMSA - Европска медицинска студентска асоцијација, 2013 год.	0,50
3.	Награда за научни постигнувања од струкова организација - Признание (МЛД).	3,00
		7,00
	Вкупно	17,50

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	102,96
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	83,70
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	17,50
Вкупно	204,16

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Сашко Јовев, с.р.
2. Доц. д-р Ристо Чоланчески, с.р.
3. Доц. д-р Боро Џонов, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на ас. д-р Борислав Кондов.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р Борислав Кондов поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето научен соработник во научната област хирургија и торакална хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Борислав Кондов да биде избран во звањето научен соработник во научната област хирургија и торакална хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Сашко Јовев, с.р.
2. Доц. д-р Ристо Чоланчески, с.р.
3. Доц. д-р Боро Џонов, с.р.

До Медицински факултет-Скопје

Рецензентска комисија
 Декан
 Наставно-научен совет

П Р И Г О В О Р

Од н.сов. д-р Нико Беќаровски, член на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје

Предмет на Приговорот: Реферат објавен во Билтенот бр.1184 од 15.01.2019 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, за избор на наставници во сите звања по предметот **Интерна медицина (токсикологија)** на Медицинскиот факултет во Скопје, во согласност со конкурсот објавен во дневните весници „Вечер“ и „Коха“ на 17.09.2018 година.

Во објавената рецензија во делот **ЗАКЛУЧОК И МИСЛЕЊЕ** стои **„Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот н.сов. д-р Нико Беќаровски не ги исполнува условите за избор во наставно-научно звање според член 23, став 2 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (објавен во Универзитетски гласник бр.411 од 5.11.2018 година)“**, што во целост не корелира со фактичката состојба.

1. Конкурсот е објавен на ден **17.09.2018 година**, односно **53 дена** пред стапувањето во сила на новиот Правилник, на кој се повикува Комисијата и за овој конкурс **мора да важат одредбите од стариот Правилник.**
2. Во Правилникот на кој се повикува Комисијата при носењето на својот заклучок во делот на **ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ, член 54, јасно стои** „За изборите на лица во звања, во постапките започнати пред стапувањето во сила на овој Правилник, ќе се применуваат критериумите за избор утврдени со Анекс 1 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања

на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 138/2009, 140/2009, 173/11, 194/11, 250/2013 и 274/2013) како посебни услови, согласно со Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018)“.

- 3. Во член 23, став 2** на кој се повикува Комисијата децидно стои „За лицата избрани во научно звање на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), при нивен избор во наставно-научно звање на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ќе се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просечниот успех, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус.“. Напоменувам дека и во двата циклуса посебно (**студии на Медицински факултет, односно постдипломски студии на Медицинскиот факултет**, просечната остварена оценка ми е **9,54**, односно **10**), со што во целост го исполнувам и овој услов. **Единствен од сите три кандидати имам завршено постдипломски студии по КЛИНИЧКА ТОКСИКОЛОГИЈА И ПОЛОЖЕНО ЗАВРШЕН ИСПИТ ПО КЛИНИЧКА ТОКСИКОЛОГИЈА СО ОЦЕНКА 10.**
- 4. Во член 23, став 1**, децидно стои, „За лицата кои имаат заснован **работен однос како доцент, вонреден професор, асистент, асистент докторанд или помлад асистент односно научен соработник или виш научен соработник на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје** или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), при нивен избор во исто или повисоко наставно-научно звање, односно научно звање на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, **нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просечниот успех, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус“** со што став 2 **СТАНУВА БЕСПРЕДМЕТЕН**. Напоменувам дека сум во **РЕДОВЕН РАБОТЕН ОДНОС** на Медицинскиот факултет од **1992 година до денес** (помлад асистент, асистент, научен соработник, виш научен соработник, научен советник)

5. Единствен од сите три кандидати во моментот имам засновано редовен работен однос со Медицинскиот факултет.
6. Во евалуацијата направена од Рецензентската комисија **имам 484,00 бода односно 86,20 бода повеќе од предложената кандидатка.**
7. Дозволете да напоменам дека како научен соработник бев единствен член од Универзитетската клиника за токсикологија во Комисијата за одбрана на докторската дисертација на сега предложената кандидатка.
8. Постдипломските студии и магистериумот на избраната кандидатка се од областа на оториноларингологија, односно не се сродни на областа за која се избира наставник во сите звања, интерна медицина-токсикологија.

Искрено се надевам дека донесениот заклучок и мислење се темели исклучиво врз погрешно правничко толкување на правилникот и Законот за високото образование од 8 мај 2018 (член 166 Општи услови за избор во наставно-научни звања и **член 183, еквиваленција на звања**) и дека Комисијата по разгледувањето на Приговорот позитивно ќе се изјасни, односно ќе бидам предложен во наставно-научното звање редовен професор, **како еквивалентно на моето моментално звање**, за кое ги исполнувам сите законски предвидени критериуми.

Со должна почит.

ПОДНОСИТЕЛ:

н. сов. д-р Нико Бекаровски с.р.

До Наставно-научниот совет на
Медицинскиот факултет во Скопје

Предмет: Одговор на Приговорот од н. сов. д-р Нико Беќаровски. Предмет на Приговорот: Реферат објавен во Билтенот бр. 1184 од 15.1.2019 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ за избор на наставници во сите звања, по предметот Интерна медицина (Токсикологија) на Медицинскиот факултет во Скопје, во согласност со конкурсот објавен во дневните весници „Вечер“ и „Коха“ на 17.9.2018 година.

Во врска со Приговорот од заклучокот на Рецензентската комисија доставен од н. сов. д-р Нико Беќаровски, Рецензентската комисија го разгледа овој Приговор и го дава следниов

ОДГОВОР

Рецензентската комисија го прифати Приговорот на н. сов. д-р Нико Беќаровски како основан.

Имено, Рецензентската комисија, го разгледа Приговорот на н. сов. д-р Нико Беќаровски за заклучокот на Рецензентската комисија кој гласи: „Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот н.сов. д-р Нико Беќаровски не ги исполнува условите за избор во наставно-научно звање според член 23, став 2 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (објавен во Универзитетски гласник бр.411 од 5.11.2018 година).“

При донесувањето на заклучокот од правната служба од Деканатот на Медицинскиот факултет при УКИМ бевме информирани дека треба одлуката да биде донесена согласно со горенаведениот Правилник, според кој кандидатот не ги исполнува условите.

По добивањето на Приговорот од страна на н.сов. д-р Нико Беќаровски, Рецензентската комисија ги консултираше надлежните институции- Министерство за образование и наука за толкување на горенаведениот Правилник и го доби одговорот: „Согласно со горенаведеното, за лицата кои имаат заоснован работен однос како доцент, вонреден професор, асистент, асистент докторанд или помлад асистент на некој од универзитетите во Р. Македонија во моментот на стапување на сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр 82/2018), не се применуваат одредбите од став 2, алинеја 1. и став 3,

алинеја 1, при нивниот избор во исто или повисоко наставно-научно звање, без оглед на која високообразовната установа се врши новиот избор. Посебните услови за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања се регулира со Правилник што го донесува високообразовната установа. Изборот во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања се врши врз основа на Законот за високото образование и постојните подзаконски акти **кои биле во сила во моментот кога е распишан конкурсот** за избор на наставници во сите звања.

По спроведените консултации Комисијата констатира дека направила превид, погрешно толкувајќи го Законот за високото образование и дека грешката е направена во однос на новиот Закон за Високото образование објавен на 8 мај 2018 година и Правилникот за посебните услови и постапките за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на УКИМ, во Скопје, објавен во Универзитетски гласник бр. 411 од 5.11.2018 година конкурсот е објавен на 17.9.2018 година, па важат одредбите на стариот правилник, и ќе се применуваат критериумите за избор утврдени со Анекс 1 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 138/2009, 140/2009, 173/11, 194/11, 250/2013 и 274/2013) како посебни услови согласно со Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018). Посебните услови за избор во наставно-научно, научно, наставно стручни и соработнички звања се регулира со правилник што го донесува високо образовната установа. Изборот во наставно-научни, научни, наставно-стручните соработнички звања се врши согласно со законот за високото образование и постојните подзаконски акти кои биле во сила во моментот кога е распишан конкурсот за избор на наставници во сите звања.

Рецензентската комисија, имајќи го предвид сето она што е горенаведено го предлага кандидатот кој е рангиран на прво место, со најмногу бодови и кој во моментот е во највисоко научно звање н. сов.д-р Нико Беќаровски да биде избран во еквивалентното звање, редовен професор.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од првиот избор до денес, Комисијата заклучи дека н.сов д-р Нико Беќаровски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето редовен професор во научната област интерна медицина и токсикологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, н.сов д-р Нико Беќаровски да биде избран во звањето редовен професор во научната област интерна медицина и токсикологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1.Проф. д-р Даниела Чапароска с.р.

2.Проф. д-р Весна Килибарда с.р.

3. Проф. д-р Славица Вучиниќ с.р.

**4. Проф. д-р Розалинда Попова с.р.
Јовановска**

5. Проф. д-р Гоце Спасовски с.р.

УНИВЕРЗИТЕТ „Св. Кирил и Методиј” -СКОПЈЕ

До

Наставно -научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје
Рецензентската комисија

ПРЕДМЕТ: Приговор на Рефератот за избор во наставно – научни звања од областа интерна медицина и токсикологија објавен Билтенот на УКИМ број 1184 од 15.1.2019 година.

ПРИГОВОР

Од д-р Андон Чибишев, вработен на Универзитетската клиника за токсикологија.

Почитувани наставници,

членови на Наставно-научниот совет,

членови на Рецензентската комисија,

Ви се обраќам со почит и респект, без намера да омаловажувам или да дискредитирам некој од кандидатите кои учествувале во конкурсот за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања од областа интерна медицина и токсикологија на Медицинскиот факултет во Скопје, туку да укажам на пропустите кои се направени при евалуацијата на приложената документација во моето досие. Се надевам дека овие пропусти се направени ненамерно и дека Рецензентската комисија и вие ќе изнајдете начин да ги коригирате пропустите на општо задоволство на сите учесници во овој процес.

- Ќе започнам со општиот дел на Рефератот, каде што Рецензентската комисија напишала дека „кандидатот активно не се служи со странски јазик” иако во досието имам приложено валиден документ за познавање на странски јазик издаден од овластена школа за странски јазици.
- Во делот: Научно истражувачка дејност, Рецензентската комисија констатирала дека имам 58 научни трудови објавени in extenzo и дека имам објавено 11 трудови во списанија со импакт фактор, со што може да се констатира дека имам објавено најголем број на научни трудови.

Иако кај другите кандидати е наведено, кај мене не е наведено дека од 58 објавени трудови, 44 научни труда се објавени во списанија кои имаат меѓународен уредувачки одбор, а од нив 24 се индексирани и се објавени на базата PUB MED, додека од 11 труда објавени во списанија со импакт фактор, во 8 научни трудови јас сум прв автор.

Никаде во Рефератот не е наведено дека конкурирам како кандидат од друг универзитет и дека имам работен однос со тој универзитет.

НАСТАВНО–ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Во овој дел од Рефератот сум оштетен по неколку основи кои ќе ги наведам без да прејудувам колку бодови не ми се доделени, бидејќи моето бодување за активностите е можеби неточно.

1. Настава во школи и работилници – раководител

Во овој дел не ми се доделени 3 бода иако имам во досието доставено валидни документи со што ја докажувам активноста, (сертификати од работилници во организација на Македонското здружение на лекари за критично болни пациенти и Европскиот мониторинг центар за зависности)

2. Не ми се доделени бодови од одржани предавања од прв циклус на студии

(1.12 бода) за одржани предавања на студенти по општа медицина од предметите Интерна медицина- токсикологија и Ургентна медицина. За овие активности во досието имам приложено соодветна документација со која ја докажувам активноста.

3. Во делот „Консултации со студенти и консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика,, не ми се доделени бодови иако имам приложено соодветна документација, (10,034 бода)

4. Во делот „Ментор и едукатор на здравствена едукација” не ми се доделени бодови иако имам приложено 6 решенија за едукатор на специјализанти. Според бодувањето на другите кандидати, не ми се доделени 23,04 бодови.

5. Не ми се бодувани усни презентации :

- Учество како модератор на тркалезна маса на тема: Употреба на смартфони, конзумирање на алкохол и психотропни супстанции - опасно по живот за младите во сообраќајот, во организација на Републички совет за безбедност на сообраќајот на патиштата.
- Стручен состанок на Здружението на токсиколози на Македонија на тема :„ Клиничка ентерална и парентерална нутриција” одржан на 17.11. 2017 година.
- Како апстракти ми се бодувани презентации на трудови за кои имам доставено сертификати за учество на научната конференција. Дополнително сум оштетен за 26,5 бода.

- Презентациите на научни трудови на стручни состаноци со меѓународно учество ми се бодувани со 1 бод, додека презентациите од истите стручни состаноци кај другите кандидати се бодувани со два бода, што ме дискриминира во однос на другите кандидати.

Дополнително сум оштетен за повеќе од 15 бода.

- Во делот „Апстракти објавени во зборник од конференција” бодувани ми се само 25 апстракти објавени во зборници од меѓународни научни конференции и 5 апстракти од домашни научни конференции иако имам доставено список на 29 апстракти од меѓународна и 43 од национална научна конференција. Индикативно е тоа што кај другите кандидати истите апстракти во кои на некои сум јас прв автор или коавтор се бодувани и по таа основа имаат добиено голем број на бодови.

По овој основ сум оштетен со дополнителни 22,5 бода.

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

- Во делот „ Експертски активности (евалуација, ревизија, супервизија) за ревизија и супервизија на 50 (педесет) предмети во Комисијата за класификација на хемикалии и Комисија за отрови, супервизија на 52(педесет и два) предмета во Етичката комисија при Министерството за здравство, стручна ревизија (вештачење) на 13 (тринаесет) судски предмети со решение на судски органи и стручна ревизија на 13 предмети со решение на министерот за здравство, доделени ми се само 3 бода иако објективно се евалуирани 128 стручни предмети од различни области.
- За рецензија на научни трудови во списанија со импакт-фактор, доделени ми се 2 бода иако имам направено 15 рецензии

- Human and Experimental Toxicology 11 рецензии

Impact Factor:1.453

- American Journal of Public Health 1 рецензија

Impact Factor 4,241

- Toxicology and Industrial Health 2 рецензии

Impact Factor 1,710

- American Journal of gastroenterology 1 рецензија

Impact Factor 10,9

3. За супервизија на научни трудови од научната база на McMaster University, **McMaster Online Rating of Evidence (MORE)**, Health Information Research Unit не ми е доделен ниту еден бод иако имам приложено соодветен документ дека имам направено 7 рецензии.

4. Во делот „Предавање во институции од јавен интерес“ за одржани предавања во училиштата во Општина Чаир на тема: „Зависност-превенција од дрога“
 1. ОУ „ Никола Вапцаров“ (8 часа)
 2. ОУ „ Јане Сандански“ (12 часа)
 3. ОУ „Рајко Жинзифов“ (12 часа)
 4. ОУ „Цветан Димов“ (8) часа
 5. ОУ „ Васил Главинов“ (24 часа)
 6. ОУ „ 7- ми Март“ (12 часа)
 7. ОУ „ Лирија“ (12 часа)
 8. ОУ „ Конгреси Манастирит“ (12 часа)
 9. ОУ „ Браќа Рамиз Хамид“ (12 часа)
 10. ОУ „ 26 Јули“ (14 часа)

Вкупно 12 бода.

Почитувани,

Според мојата анализа на приложената документација, оштетен сум за преку 250 бода и затоа сметам дека треба уште еднаш сериозно да се разгледаат приложените документи во досиејата на кандидатите пред да се донесе крајниот заклучок и предлог на кандидатот за избор.

На крајот би сакал да укажам на еден пропуст кој се надевам дека е направен ненамерно. Во Рефератот е дисквалификуван кандидат заради неисполнување на условите за избор цитирајќи ги условите наведени во член 23, став 2 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „ Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр.411 од 05.11.2018 година) а кои произлегуваат од условите пропишани во член 166 , став 2, алинеја 1 и став 3, алинеја 1 од Законот за високото образование

(Службен весник бр.82 од 8.5.2018 година).

Бидејќи лично го познавам кандидатот кој е научен советник на УКИМ, според Законот за високото образование, член 166, став 5 , за него условите пропишани во цитираниот член во заклучокот на Рефератот не важат.

Со почит,

Подносител

Д-р Андон Чибишев, с.р.

До Наставно-научниот совет на
Медицинскиот факултет во Скопје

Предмет: Одговор на Приговорот поднесен од страна од насл. доц. д-р Андон Чибишев на заклучокот на Рефератот за избор на 1 наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: интерна медицина и токсикологија, објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1184 од 15.1.2019 година.

Во врска со Приговорот од заклучокот на Рецензентската комисија доставен од насл. доц. д-р Андон Чибишев, Рецензентската комисија го разгледа овој Приговор и го дава следниов

О ДГОВОР

Рецензентската комисија потврдува дека бодувањето во Рефератот за насл. доц. д-р Андон Чибишев е направено објективно со многу внимателен преглед на приложената документација и земени се предвидм и сите активности на кандидатот во изминатите години согласно со Праволникот за бодување. Рецензентската комисија го отрфла Приговорот од насл. доц. д-р Андон Чибишев као неоснован.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Даниела Чапароска с.р.
2. Проф. д-р Весна Килибарда с.р.
3. Проф. д-р Славица Вучиниќ с.р.
4. Проф. д-р Розалинда Попова с.р.
Јовановска
5. Проф. д-р Гоце Спасовски с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „МАГНЕТНА РЕЗОНАНЦА НА 'РБЕТНИОТ СТОЛБ“ ОД АВТОРИТЕ:
ТАНЕ МАРКОСКИ И ВИОЛЕТА ВАСИЛЕВСКА НИКОДИНОВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, донесена на XV редовна седница одржана на 27.12.2019 година, бр.02-6498/62, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Магнетна резонанца на 'рбетниот столб“ од авторите: Тане Маркоски и Виолета Василевска Никодиновска, наменет за предметите: Магнетна резонанца за специјализанти по радиологија, Техника на магнетна резонанца, наменет за студентите на тригодишните стручни студии за дипломиран радиолошки технолог, Радиологија за студентите по медицина и Базични принципи и клиничка примена на магнетната резонанца и Протоколи во магнетна резонанца, наменет за специјализантите за радиолошки технолози при Медицинскиот факултет во Скопје, избрани се: проф.Михаел Груневски и проф.Климе Ѓорески.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	„Магнетна резонанца на 'рбетниот столб“
Назив на предметните програми:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Магнетна резонанца за специјализанти по радиологија 2. Техника на магнетна резонанца 3. Радиологија за студенти по медицина 4. Базични принципи и клиничка примена на магнетната резонанца, за специјализации за радиолошки технолози 5. Протоколи во магнетната резонанца, за специјализации за радиолошки технолози
Назив на студиските програми:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Специјалист радиолог 2. Дипломиран радиолошки технолог 3. Доктор по медицина

	<p>4. Радиолошки технолог специјалист за магнетна резонанца</p> <p>5. Радиолошки технолог специјалист за магнетна резонанца</p>
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	<p>1. Магнетна резонанца за специјализанти по радиологија</p> <p>2. Техника на магнетна резонанца - 6 семестар, 45 часа ЕКСТ-4</p> <p>3. Радиологија за студенти по медицина – 3 семестар, 1 час</p> <p>4. Базични принципи и клиничка примена на магнетната резонанца, за специјализанти радиолошки технолози</p> <p>5. Протоколи во магнетната резонанца за специјализантите за радиолошки технолози</p>
<p>6. Ракописот „Магнетна резонанца на ’рбетниот столб“ е учебник наменет за предметите Магнетна резонанца за специјализанти по радиологија, Техника на магнетна резонанца, Радиологија за студенти по медицина, и Магнетна резонанца - базични принципи и клиничка примена, и Протоколи во магнетна резонанца, за специјализанти радиолошки технолози на Медицинскиот факултет во Скопје, е неопходен учебник кај специјализантите по Радиологија за турнусот магнетна резонанца и се се задолжителни предмети кои се со фонд на часови 45, број на ЕКТС-кредити - 4 и се слуша во 6 семестар кај радиолошки технолози, во 3 семестар кај предметот радиологија кај студентите по медицина, и е основен учебник е кај предметот Базични принципи и клиничка примена на магнетната резонанца, за специјализантите радиолошки технолози и предметот Протоколи во магнетна резонанца за специјализантите за радиолошки технолози.</p>	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 250 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 14. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 135 слики и нема табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Михаел Груневски, с.р.

Проф. д-р Климе Ѓорески, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р МИХАЕЛ ГРУНЕВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Магнетната резонанца на 'рбетот се потврди како вредна имиџинг процедура во дијагностика на заболувањата на 'рбетот. Контрастот кој се добива помеѓу одделни ткива користејќи ја магнетната резонанца го надминува тој добиен со компјутеризирана томографија и другите дигитални методи.</p> <p>Оваа книга ќе биде неопходна и корисна за сите специјализанти по радиологија и радиолошки технолози кои ја користат магнетната резонанца повремено или секојдневно. Текстот е идеален за студентите по медицина и за специјализантите по радиологија, неврохирургија и неврологија, како и за супспецијализантите на Катедрата за радиологија.</p> <p>Авторите направија одличен лесно разбирлив текст. Во првата глава се објаснети детално теничките параметри за преглед на 'рбетниот столб со магнетна резонанца, со цел да се добие слика со одлична резолуција. Опишани се секвенците кои треба да се употребат за таа намена, и сето ова е детално објаснето во 13 наслови. Објаснети се физичките принципи, Ларморовата прецесија и феноменот и процесот на релаксација, лонгитудинална (спин-решетка) релаксација, трансверзална релаксација, како и детекција на сигнали и Фуриеровата трансформација. Укажано е значењето на секвенците кои се употребуваат во преглед на 'рбетот, секоја поединечно.</p> <p>Во втората глава се дадени детални објаснувања за нормална анатомија на 'рбетниот столб која е поделена во потпоглавја кои даваат јасни објасненија за приказот на сите анатомски структури на 'рбетниот столб на магнетна резонанца, како пршлените, интервертебралните дискуси, лигаментите,</p>
-----------------------------------	--

спиналниот мозок, со спиналните нерви и крвните садови.

Во третата глава се обработени се ембрионалниот развој и конгенитални нарушувања на 'рбетот, спинални дисрафии, како и аномалиите на примарната и секундарната неврулација, дисрафизмот, и развојните аномалии на нотохордот.

Дегенеративните промени на 'рбетниот столб се одлично објаснети во четвртата глава, каде што се говори за дегенерација на интerverтебралниот дискус, и дискус хернијацијата, со осврт и на еволуцијата на нетретирани дискус хернија, и промените на постоперативен лумбален 'рбет,

Петта глава ги обработува воспалителните заболувања на рбетот и тоа пиоген, грануломатозен, и бруцелозен спондилит, со примери за манифестација на ехинококоза на 'рбетот,

Шестата глава ги опфаќа туморите на 'рбетниот столб како што се интрадурални екстрamedуларни тумори, шваном и невринома, со евалуација на примарни тумори во спиналниот канал од неврохирушка гледна точка, примарни тумори и слични на тумори состојби на коскениот 'рбет,

Во последната, седма глава е обработена спиналната траума со приказ на магнетна резонанца на скелетот и на мекоткивните структури со осврт на важност за екзактно дефинирана локализацијата и формата на траумата за да се планира терапевтската процедура.

На крајот дадена е литературата која упатува на автори и трудови за збогатување на знаењето.

Низ целиот текст, придружно со сите поглавја, има одлични слики на она што се опишува во текстот, како и приказ на исклучително добри

	примери за одредената патологија која се обработува и сто тоа е со придружен текст за секоја слика, со нивен детален опис.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Целосна усогласеност
Предлози за потребни корекции:	Минорни корекции во смисла на печатни грешки
Оцена на ракописот:	Одличен. Лесно разбирлив текст со висока стручност и објаснета комплексна проблематика
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 250 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 14. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 135 слики и нема табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметите: Магнетна резонанца за специјализанти по радиологија, Техника на магнетна резонанца, наменет за студентите на тригодишните стручни студии за дипломиран радиолошки технолог, Радиологија за студентите по медицина и Базични принципи и клиничка примена на магнетната резонанца и Протоколи во магнетната резонанца наменет за специјализантите за радиолошки технолози како и за специјализантите по радиологија, неврохирургија и неврологија и специјализантите радиолошки технолози.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Михаел Груневски с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р КЛИМЕ ЃОРЕСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Магнетната резонанца на 'рбетот претставува важна имиџинг-процедура во дијагностика на заболувањето на 'рбетот, која е со одлична контрастна резолуција. Затоа, оваа книга ќе биде неопходна и корисна за сите специјализанти по радиологија и радиолошки технолози. Текстот е идеален за студентите по медицина и за специјализантите по радиологија, неврохирургија и неврологија, како и за супспецијализантите на Катедрата за радиологија.</p> <p>Во целост, текстот е лесно разбирлив. Технката за изработка на прегледот на 'рбетен столб со магнетна резонанца е стручно објаснет во првата глава со осврт на техничките параметри и секвенците што се употребуваат. Понатаму се објаснети се физичките принципи, процесот на лонгитудинална и трансверзална релаксација, како и начинот на генерирање и детекција на сигнали и Фуриерова трансформација.</p> <p>Нормалната анатомија на 'рбетниот столб и приказот на магнетната резонанца се опишани во втората глава, каде што се дадени детални објаснувања за скелетните и потпорните мекоткивни структури, како и за приказот на спиналниот мозок, со спиналните нерви и крвните садови.</p> <p>Во третата глава се обработени ембрионалниот развој и вродените нарушувања на 'рбетот, дисрафиите, аномалиите на примарната и секундарната неурокација и развојните аномалии на нотохордот.</p> <p>Четвртата глава ги обработува дегенеративните промени на 'рбетниот столб: на скелетот, на интerverтебралниот дискус, негова хернијација и еволуција на нетретирани дискус хернија, со осврт и на МР-приказ на постоперативна состојба на лумбален 'рбет,</p> <p>Воспалителните заболувања на 'рбетниот столб се опишани во петтата глава со осврт на пиоген,</p>
-----------------------------------	--

	<p>грануломатозен и бруцелозен спондилит и ехинококоза на 'рбетот.</p> <p>Шестата глава ги обработува туморите на 'рбетниот столб како интрадурални екстрамедуларни тумори, шваноми и невринома, понатаму примарни тумори во спиналниот канал и примарни тумори и слични на тумори состојби на коскениот 'рбет,</p> <p>Во седмата глава е објаснета спиналната траума, со приказ на магнетна резонанца на скелетните, лигаментарните и дискалните трауматски промени и повредата на нервните корени, со опис и на доцните секвени.</p> <p>Во секоја глава има доволен број на одлични слики со примери кои визуелно го збогатуваат текстот, кои имаат соодвете придружен текст за секоја слика.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Комплетно усогласен со предметната програма
Предлози за потребни корекции:	Минорни технички корекции
Оцена на ракописот:	Одличен, јасно конципиран
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 250 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 14. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 135 слики и нема табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предлозам да се отпечати како учебник по предметите: Магнетна резонанца за специјализанти по радиологија, Техника на магнетна резонанца, наменет за студентите на тригодишните стручни студии за дипломиран радиолошки технолог, Радиологија за студентите по медицина и Базични принципи и клиничка примена на магнетната резонанца и Протоколи во магнетната резонанца, наменет за специјализантите за радиолошки технолози, како и за специјализантите по радиологија, неврохирургија и неврологија и специјализантите радиолошки технолози.

Рецензент

Проф. д-р Климе Ѓорески с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „КОМПАРАЦИЈА НА АДДУКТОР КАНАЛ БЛОК, ФЕМОРАЛЕН НЕРВЕН БЛОК И СИСТЕМСКА ПОСТОПЕРАТИВНА АНАЛГЕЗИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ЛИГАМЕНТОПЛАСТИКА НА КОЛЕНО“ ОД Д-Р ЛИЛЈАНА МАЛИНОВСКА-НИКОЛОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 16.11.2018 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација со наслов КОМПАРАЦИЈА НА АДДУКТОР КАНАЛ БЛОК, ФЕМОРАЛЕН НЕРВЕН БЛОК И СИСТЕМСКА ПОСТОПЕРАТИВНА АНАЛГЕЗИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ЛИГАМЕНТОПЛАСТИКА НА КОЛЕНО од кандидатката д-р Лилјана Малиновска-Николовска, во состав: проф. д-р Мирјана Шошолчева (претседател), в.н. сов. д-р Билјана Ширгоска (ментор), проф. д-р Билјана Кузмановска (член), проф. д-р Зоран Божиновски (член) и н. сов. д-р Јасминка Нанчева (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Лилјана Малиновска-Николовска, со наслов „Компарација на аддуктор канал блок, феморален нервен блок и системска постоперативна аналгезија кај пациенти со лигаментопластика на колено“, содржи 132 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1.0 проред и големина на букви 12 и 251 библиографска единица, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 11 глави, вовед, мотив за изработка на докторскиот труд, цели на студијата, дизајн на студијата, пациенти и методи, резултати, статистичка анализа, заклучоци, препораки и клинички влијанија, библиографија и додатоци. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Првата глава од докторската дисертација е **Вовед**, кој започнува со краток историјат на регионалната анестезија во кој во кратки црти се зборува за развојот на регионалната анестезија, за пронаоѓачите на локалните анестетици и изведувачите на регионалните техники. Следува детален опис на анатомијата на предниот вкрстен лигамент на коленото кој се состои од предно-медијален и постеролатерален сноп кои заедно имаат улога на стабилизатори на коленото. Опишувајќи ја етиологијата и објаснувајќи го механизмот на повредата на предниот вкрстен лигамент, докторантката се задржува на хируршката процедура како препорачан терапевтски приод во решавањето на стабилноста на коленото. Од повеќе хируршки процедури, опишан е стандардниот метод на

интраартикуларна реконструкција на предниот вкрстен лиугамент со автологни ткива од кои се најчесто користени пателарната тетива и тетивите од задната група мускули на потколеницата. Наброени се предностите и недостатоците на овие графтови и споменати се различните техники за формирање на феморалниот канал, со материјалите кои се користат за фиксација на графтоот. Потенцирана е улогата на постоперативната рехабилитација кај лигаментопластика на коленото, по што следува анатомски опис на инервацијата на коленото. Сликвито и ултрасонографски се прикажани сензорната инервација на медијалниот дел на коленото од *n. femoralis* и *n. saphenous*, сензорната инервација на латералниот дел на коленото која доаѓа од гранки кои го инервираат *m.vastus intermedius* и гранки од *n. peroneus communis*, како и сензорната инервација на задниот дел на коленото која потекнува од *n. tibialis* и делумно од *n. obturatorius*. Пред да помине на детален опис на постоперативната аналгезија, докторантката ја квалификува акутната постоперативна болка како една од најнесаканите аспекти на хируршката интервенција. Посочени се предикторите за постоперативниот исход и значењето на раната рехабилитација. Техниките на постоперативната аналгезија како системската аналгезија, интраартикуларната аналгезија со локален анестетик и опиоид, криотерапијата, локалната инфилтративна аналгезија и користењето на интратекален морфиум и/или клонидин се опишани кратко, со сите нивни предности и недостатоци. Посебен осврт е даден на периферните нервни блокови кој започнува со анатомски и ултрасонографски приказ на *n. femoralis* и техниката на изведување на блокот на овој нерв, при што се наведени и корисните ефекти од блокот како што се намаленото користење на системски аналгетици, побрзото започнување на рехабилитација и намалувањето на скорот на визуелната аналогна скала (VAS), но и компликациите како што се интраваскуларната и интранеуралната апликација. Понатаму е опишан и аддуктор канал блокот како нов периферен блок кој започнува со анатомски и ултрасонографски приказ на аддукторниот канал и техниката на изведување, а се напоменува дека истиот дава постоперативна аналгезија како и феморалниот нервен блок. Овој дел завршува со кратка обработка на системскиот стрес одговор кој е резултат на хируршката повреда или траума, а се манифестира со хормонални и метаболички промени.

Втората глава го анализира мотивот на студијата, кој произлегува од потребата за справување со постоперативната аналгезија кај лигаментопластика на колено. Главниот мотив за изработка на овој труд, докторантката го наоѓа во истражувањето на ефектите на аддуктор канал блокот и феморалниот нервен блок за контрола на постоперативната болка.

Во **третата глава** се претставени 9 цели на студијата и тоа да се утврди дали има разлика во степенот на постоперативната болка кај пациенти кај кои е изведен феморален нервен блок или аддуктор канал блок споредено со системска аналгезија, дали постои разлика на степенот на мускулната сила на *m. quadriceps femoris* и аддукторните мускули со мануелен динамометар, да се утврди кога е потребно давање на дополнителна системска аналгезија, дали има разлика во нивото на кортизол, гликоза и Ц-реактивен протеин, колкав е степенот на мобилност на пациентот, кои се можните несакани ефекти од примената на периферните блокови и системската аналгезија, колкав е степенот на сатисфакцијата на пациентите постоперативно, колкава е должината на болничкиот престој и конечно, евалуација на техниката на изведувањето на нервниот блок.

Дизајнот на студијата е претставен во **четвртата глава**, се работи за студија која е рандомизирана, контролирана и еднострано слепа. Наведени се примарните и секундарните исходи, групите на пациенти и времетраењето на студијата.

Во **петтата глава** се обработени пациентите и **методите на истражувањето**. По добивање на одобрение од стручниот колегиум на Градската општа болница „8-ми Септември“ во Скопје и од Етичката комисија на Медицинскиот факултет, а во согласност со Хелсиншката декларација за истражувања на луѓе од 2008 година, вклучени се 120 пациенти од двата пола на возраст од 18 до 50 години примени во Градската општа болница „8-ми Септември“ во Скопје за примарна лигаментопластика на колено. Сите пациенти имаат потпишано информирана согласност. Наведени се критериумите за вклучување и исклучување, по што следи опис на тестовите, процедурите за вклучување во студијата и рандомизацијата на пациентите. Следува детален опис на методологијата на истражувањето која започнува со тест на мускулната сила на *m. quadriceps* и аддукторните мускули при што е користен мануелен динамометар кој се смета за сигурен и валиден инструмент за одредување на состојбата на мускулите. Мускулната сила е проценувана како максимална изометрична контракција, при што се прави базично мерење кое се споредува со постоперативните мерења и на тој начин се добива процентот на намалената мускулна сила. Пациентот се мониторира и се зема крв за анализа на предоперативното ниво на кортизол, гликоза и Ц-реактивен протеин. Првата група на пациенти добиле адуктор канал блок, со пронаоѓање на нервот со помош на ултрасонографски апарат, при што се идентификувале *a. femoralis*, *v. femoralis* и *n. saphenous*. Пред пункцијата се дало 1-2 мг мидазолам и.в. како премедикација и локално субкутано 3 мл лидокаин 2%. Со игла, 22 G, се аплицирало 30 мл Л-Бубивикаин блиску до нервот. Втората група пациенти добила предоперативно феморален блок. И кај овој блок се дало 1-2 мг мидазолам и.в. како премедикација и локално субкутано 3 мл лидокаин 2%. 30 мл., а 0.5% Л- Бубивикаин е аплициран со игла 22 G. Ефектот на блокот и во двете групи се оценувал на 5, 10, 20 и 30 мин. од изведувањето на блокот. По аплицирање на локалниот анестетик се тестираше сензорната блокада со студени сензации на две места и се споредувала со сензибилитетот на здравата нога. Пациентите кои немале сензорен блок по 30 мин, биле исклучени од студијата. Во двете групи е мерено времето на аплицирање на блокот и по изведување на истиот се оценувал степенот на непријатност на боцкањето со скала од 0 до 10, каде што кај 0 нема непријатност, а кај 10 е најголема можна непријатност. Интраоперативно пациентите се водени во тотална интравенска анестезија со ларингеална маска и мерено е времето од поставувањето на езмарх до неговото симнување. Постоперативно сите пациенти добиле системски аналгетик веднаш по и 12 часа од завршувањето на операцијата. Мерењата се вршени во шест времиња и тоа мерен е степенот на болка со визуелна аналогна скала, времето на прво побарување на дополнителен аналгетик и неговата количина, нивото на кортизолот, глукозата и Ц-реактивниот протеин, како и силата на квадрицепсот изразена како максимална волна изометриска контракција. Во време на мерењата, 24 часа и 48 часа, бил изведен и т.н. ТУГ (timed up and go) тестот, како и мерења на скорот на сатисфакција. На крајот на хоспитализацијата мерени се бројот на денови на болнички престој. Почитувани се одредените критериуми за исклучување, а обезбеден е третамн и на несаканите ефекти со запазување на безбедност за учесниците во студијата.

Резултатите се прикажани во **шестата глава**. За статистичка обработка на податоците во текот на истражувањето била направена база во статистички компјутерски програм SPSS програмска верзија 23 (IBM SPSS, INC., Chicago, Illinois, USA) за Windows. Кај сериите со нумерички белези се пресметувани мерките на централна тенденција, прикажани со дескриптивна статистика (аритметичка средина, стандардна девијација SD). Квалитативните атрибутивни белези се прикажани со апсолутна и релативна застапеност како проценти. За компарирање на анализираните групи и за одредување на значајноста на разликите во анализираните параметри, користени се независни параметарски и непараметарски тестови (Chi-square тест, Fisher exact тест, Analysis of Variance со Post Tukey тест). За сите анализи p вредноста $< 0,05$ е земена како статистички сигнификантна. Резултатите покажуваат дека според демографските карактеристики, машките испитаници доминирале во сите три групи, во групата со аддуктор канал блок, со феморален блок и во групата со системска аналгезија, а трите групи според тестираната разлика во дистрибуцијата на машки и женски испитаници биле хомогени во однос на полот. Во однос на возраста, АСА класификацијата, и body mass индексот, не е најдена статистички значајна разлика во трите групи пациенти. Времето на изведување на блокот било подолго кај пациентите со аддуктор канал блок во однос на оние со феморален блок. Резултатите од сензорната евалуација на блокот на патела во 5-тата минута, покажале променета сензација кај повеќе од половината испитаници во двете групи, додека пак во однос на квалитетот на сензацијата на блокот на пателата во 5-тата минута не е најдена статистички значајна разлика. Блокот на пателата во 10-тата минута имал сигнификантно различен квалитет на сензација помеѓу аддуктор канал блокот и феморалниот нервен блок. По 20 мин. од аплицираниот блок на патела, помал дел од пациентите со аддуктор канал блок немале сензација во однос на оние со феморален нервен блок. Статистичката анализа покажала дека не постои статистички значајна разлика во сензорната евалуација на медијалната потколеница помеѓу пациентите со аддуктор канал блок и феморален нервен блок. Просечната оценка на скалата за непријатност во однос на боцкањето на блокот била повисока во групата со аддуктор канал блок споредено со групата со феморален нервен блок, но без статистичка сигнификантност. Времетраењето на поставениот езмарх не се разликувало сигнификантно помеѓу испитаниците од трите групи. Во однос на просечната количина на опиоиден аналгетик кој се давал интраоперативно, интраоперативните мерења покажале дека пациентите со аддуктор канал блок и групата со феморален нервен блок примиле помало количество опиоиден анестетик споредно со групата со системска аналгезија.

Резултатите од меѓугрупната анализа на вредностите на визуелната аналогна скала покажале дека 6 часа по боцкањето, пациентите со периферен блок ја оцениле болката со значајно помал интензитет од пациентите со системска аналгезија. Резултатите покажале дека и по 12 и 24 часа од боцкањето, болката била значително помала во групите со аддуктор канал блок и феморален блок, со статистички значајна разлика во дистрибуцијата на вредноста на визуелната аналогна скала меѓу сите три групи. Во време на мерење од 48 часа најдено е дека постоела статистички значајна разлика меѓу групата со аддуктор канал блок и феморален нервен блок и меѓу групата со системска аналгезија и феморален нервен блок во корист на феморалниот нервен блок. Резултатите од меѓугрупната анализа на дополнителната аналгезија покажале дека најкраткото време на прво побарување на

дополнителен аналгетик било 5 часа по боцкањето кај пациентите со периферни блокови, а 2 часа кај пациентите со системска аналгезија. Просечното време на прво побарување дополнителен аналгетик било слично кај пациентите со периферен блок (16.80 ± 4.4 и 16.38 ± 4.8 консеквентно) и било значително подолго ($p=0.000113$) од просечното време за кое побарале прво давање трамадол, пациентите со системска аналгезија кое изнесувало 7.27 ± 3.3 ч. Вкупната ординирана количина на трамадол во првите 12 часа била значајно поголема кај пациентите со системска аналгезија компарирано со пациентите со периферни блокови, и незначително поголема кај пациентите со аддуктор канал блок во сшпоредба со пациентите со феморален нервен блок. Во периодот 12-24 часа не постои статистички значајна разлика меѓу групите испитаници во однос на количината на дополнителен аналгетик. Во периодот 24-48 часа постои статистички значајна разлика меѓу групите со блок и групата со системска аналгезија, чии испитаници добиле повеќе дополнителен аналгетик. Следува анализа на резултатите од мерењето на мускулната сила на *m. quadriceps femoris* кои покажале дека предоперативно вкупнат тестирана разлика во мускулната сила била статистички сигнификантна, т.е. измерена е значајно помала сила на мускулот кај пациентите од групата со аддуктор канал блок, споредено со пациентите од групата со системска аналгезија. На мерењето од 6 часа, се покажала статистички значајна разлика меѓу сите три групи меѓусебно и во однос на апсолутните вредности на измерената сила и во однос на процентот од предоперативното мерење. Анализата на меѓугрупните разлики покажала дека најголемо намалување на мускулната сила имало кај пациентите со феморален нервен блок, потоа кај пациентите со аддуктор канал блок, а најмало кај пациентите со системска аналгезија. На мерењата на мускулната сила на *m. quadriceps femoris* од 12 часа исто така се покажале слични резултати како оние на 6 часа, со тоа што разликите меѓу групите биле помали, но сè уште статистички сигнификантни. На мерењата од 24 часа постоела само статистички значајна разлика во однос на силата на *m. quadriceps femoris* само меѓу испитаниците со аддуктор канал блок и феморален нервен блок, како и меѓу испитаниците со системска аналгезија и испитаниците со феморален блок. На мерењата од 48 часа, најдена е статистички значајната разлика меѓу пациентите со феморален нервен блок и системска аналгезија, а најдена е сигнификантна разлика во мускулната сила на *m. quadriceps femoris* меѓу групата пациенти со аддуктор канал блок и групата пациенти со системска аналгезија. Процентот од предоперативното мерење на мускулната сила на *m. quadriceps femoris*, 48 ч по боцкањето бил сличен кај пациентите со аддуктор канал блок и пациентите со системска аналгезија, а помал кај пациентите со феморален нервен блок. Следува анализа на моторниот блок на аддукторните мускули во сите времиња на мерење. Во предоперативното мерење е покажано дека најмала мускулна сила на аддукторните мускули била измерена во групата со аддуктор канал блок, па во групата со феморален нервен блок и на крај во групата со системска аналгезија, но не е најдена сигнификантна разлика во просечната сила на аддукторните мускули меѓу трите групи испитаници. На мерењето од 6 часа, се покажала статистички значајна разлика меѓу сите групи и во однос на апсолутните вредности на измерената сила и во однос на процентот од предоперативното мерење. Најголемо намалување на мускулната сила имало кај пациентите со феморален нервен блок, потоа кај пациентите со аддуктор канал блок, а најмало кај пациентите со системска аналгезија. На мерењата од 12 часа исто така се покажале слични резултати како оние на 6 часа, со тоа што разликите меѓу групите биле помали, но сè уште статистички сигнификантни. На мерењата од 24 часа постоела само

статистички значајна разлика во однос на силата на аддукторите само меѓу испитаниците со аддуктор канал блок и испитаниците со феморален нервен блок, како и меѓу испитаниците со системска аналгезија и испитаниците со феморален нервен блок. Кај мерењето на 48 часа постоела само статистички значајна разлика меѓу групата со феморален нервен блок и групата со системска аналгезија. Во следниот дел се анализирани податоците на лабораториските испитувања. Докторантката започнува со прикажување на резултатите од периперативните вредности на кортизолот. Предоперативното ниво на кортизол не се разликувало сигнификантно кај трите групи испитаници и било повисоко кај пациентите со аддуктор канал блок, споредено со пациентите со феморален нервен блок и пациентите со системска аналгезија, но без статистичка сигнификантност. Тој е мерен предоперативно, 6, 12 и 24 часа постоперативно. Не е најдена статистичка сигнификантна разлика во серумското ниво на кортизол меѓу трите групи испитаници, 6 часа по почеток на процедурата. Кај мерењата на 12 час, анализата за меѓугрупните компарации потврдила дека оваа вкупна сигнификантност се должи на сигнификантно помало ниво на кортизол кај пациентите со феморален нервен блок споредено со пациентите со системска аналгезија ($p=0.0012$). По 24 часа од почеток на процедурата, пациентите со аддуктор канал блок имале значајно помали просечни вредности на кортизол од пациентите со системска аналгезија (11.26 ± 4.3 vs 13.23 ± 3.8). И пациентите со феморален нервен блок имале значајно помали просечни вредности на кортизол од пациентите со системска аналгезија. Следи анализата на вредностите на Ц-реактивниот протеин (ЦРП). Предоперативно сите испитаници имале нормални вредности на ЦРП. По 6 часа од почеток на процедурата сите пациенти со периферен блок имале нормални вредности на ЦРП, додека 4 пациенти со системска аналгезија имале покачен ЦРП. По 12 часа од почеток на процедурата, ЦРП имало слична просечна вредност во групите со површен блок (7.34 ± 4.3 во групата со аддуктор канал блок и 7.66 ± 5.2 во групата со феморален нервен блок), а незначајно поголема ($p=0.35$) просечна вредност во групата со системска аналгезија (9.01 ± 6.5). Статистичка вкупна сигнификантна разлика ($p=0.0024$) е најдена меѓу трите групи испитаници, кога вредностите на ЦРП се анализирани како нормални и зголемени. Зголемени вредности на ЦРП се регистрирани кај 15% (6 пациенти) со аддуктор канал блок, 20% (8 пациенти) со феморален нервен блок и кај 40% (16 пациенти) со системска аналгезија. Статистички сигнификантен ($p=0.012$) бил почестиот наод на покачен ЦРП по 12 часа кај пациентите со системска анестезија во однос на пациентите со аддуктор канал блок. На граница на значајност ($p=0.051$) била тестираната разлика меѓу пациентите со системска аналгезија и пациентите со феморален нервен блок. Просечните вредности на ЦРП по 24 часа од почеток на процедурата биле најниски кај пациентите со феморален нервен блок (12.28 ± 5.9), следено од пациентите со аддуктор канал блок (15.31 ± 6.5), и пациентите со системска анестезија (18.77 ± 8.3). Вкупната статистичка сигнификантна разлика ($p=0.00031$), се должи на значајно пониски просечни вредности на ЦРП во групата со феморален нервен блок во однос на групата со системска анестезија. На крај од лабораториските испитувања се прикажани резултати за движење на вредностите на гликемијата периперативно. Пред оперативната интервенција, просечната гликемија изнесувала 5.01 ± 0.7 кај пациентите со аддуктор канал блок, 4.48 ± 0.6 кај пациентите со феморален нервен блок, 4.69 ± 0.5 кај пациентите со системска аналгезија. Иако во граници на нормалните вредности, статистички била регистрирана вкупна сигнификантна разлика меѓу трите групи ($p=0.00066$), која се должи на статистичка сигнификантна меѓугрупна

разлика меѓу првата и втората група, односно меѓу пациентите со површни блокови ($p=0.0005$). По 6 часа од почеток на процедурата, вредностите на гликоза во крв просечно изнесувале 5.31 ± 0.7 во првата група, 4.86 ± 0.7 во втората група и 5.68 ± 1.2 во третата група, а истите статистички сигнификантно се разликувале ($p=0.00066$). Согласно со резултатите од меѓугрупната *post hoc* анализа, пациентите со системска аналгезија по 6 часа од анестезијата имале значајно повисока просечна гликемија од пациентите со феморален нервен блок ($p=0.0005$). По 12 часа од почеток на процедурата, пациентите од двете групи со површни блокови имале слична просечна гликемија (5.45 ± 0.3 , 5.57 ± 0.4 консеквентно), а пониска од просечната гликемија била најдена во групата со системска аналгезија (6.09 ± 0.97). Најдена е вкупна статистичка сигнификантна разлика ($p=0.000037$), односно за $p=0.00017$ меѓу првата и третата група, и за $p=0.0014$ меѓу втората и третата група. По 24 часа од почеток на процедурата, трите групи испитаници не се разликуваат сигнификантно ($p=0.31$) во однос на просечните вредности на гликоза во крв (5.47 ± 0.5 , 5.28 ± 0.7 , 5.48 ± 0.7 консеквентно). Следува анализа на Timed Up and Go (ТУГ) тестот со кој се проценува степенот на мобилност на пациентот 24 и 48 часа постоперативно. По 24 часа, просечната вредност на тестот изнесувала 28.80 ± 4.9 во првата група, 30.77 ± 5.4 во втората група, 29.10 ± 4.9 во третата група, и несигнификантно се разликувала ($p=0.18$) меѓу трите групи. По 48 часа, просечната вредност на тестот изнесувала 27.12 ± 3.9 во првата група, 28.65 ± 4.3 во втората група, 27.90 ± 5.8 во третата група, и несигнификантно се разликувала ($p=0.35$) меѓу трите групи. Овие резултати сугерираат на заклучок дека степенот на мобилност не се разликувал сигнификантно кај пациентите со периферен блок и пациентите со системска аналгезија. Во истражувањето е анализирана и сатисфакцијата на пациентите од постигнатата аналгезија. Добиените резултати покажуваат дека просечниот скор за сатисфакција изнесувал 88.50 ± 8.6 во групата со аддуктор канал блок, 88.0 ± 8.1 во групата со феморален нервен блок и 70.0 ± 17.8 во групата со системска аналгезија. Статистичката вкупна сигнификантна разлика ($p < 0.0001$) се должи на сигнификантно повисок скор на сатисфакција во групата со аддуктор канал блок во однос на системска аналгезија (88.50 ± 8.6 vs 70.0 ± 17.8 ; $p=0.000113$), и во групата со феморален нервен блок во однос на системска аналгезија (88.0 ± 8.1 vs 70.0 ± 17.8 ; $p=0.000113$). Пациентите со блок изразиле значајно поголемо задоволство од пациентите со системска аналгезија. Не е најдена значајна разлика во степенот на задоволство меѓу пациентите со блок. На крајот е прикажана просечната должина на хоспитализација која изнесувала 4.95 ± 1.6 дена кај пациентите со аддуктор канал блок, 5.15 ± 1.4 денови кај пациентите со феморален нервен блок и 5.45 ± 1.8 дена кај пациентите со системска аналгезија. Статистичката анализа не потврдила сигнификантна разлика ($p=0.38$) во должината на хоспитализација меѓу пациентите со аддуктор канал блок, феморален нервен блок и системска аналгезија.

Седмата глава ја опфаќа обемната дискусија во која докторантката ги коментира резултатите од сопственото истражување кои се концизно и јасно објаснети. Добиените резултати истовремено ги споредува со веќе објавени резултати во литературата од оваа област. Во однос на демографските карактеристики, се објаснува дека значајно поголемиот процент на пациенти од машки пол се должи на тоа дека најголемиот дел од пациентите биле активни спортисти и повредата била резултат на спортска активност. Кога се дискутирани карактеристиките на блокот, продолженото време на траење на изведување на аддуктор

канал блокот во однос на феморалниот нервен блок се објаснува со поголемата комплексност на техниката кај првиот, а објаснети се и повеќе приоди во изведувањето на аддуктор канал блокот во различни студии. И двата блока дале добра постоперативна аналгезија 24 часа по интервенцијата споредено со системска аналгезија, додека 48 часа по интервенцијата сите три групи имале незначајно реазличен скор на визуелната аналогна скала и во мирување и во флексија. Споредено со други студии, дополнителна аналгезија побарале многу помалку пациенти од групите со нервни блокови, кои не се разликуваат помеѓу себе, во однос на групата со системска анестезија. Во однос на мерење на мускулната сила на m.quadriceps и силата на аддукторните мускули, резултатите се слични со други референтни студии и покажуваат дека најмало намалување на силата на m.quadriceps имало кај феморалниот нервен блок во однос на другите две групи, исто како и опаѓањето на силата на аддукторните мускули кое е значително помало кај феморалниот отколку кај другите две групи. Понатаму се дискутирани резултатите од лабораториските испитувања, каде е најдено дека постои тенденција за зголемување на вредностите на кортизолот, гликемијата и ЦРП-го. Одговорот за евентуалната причина за зголемениот стрес одговор кај пациентите со системска аналгезија, докторантката го побарала во повеќе студии каде е потврдено дека периоперативната и постоперативната болка можат да бидат причини, но сепак за тоа влијаат и други фактори како што се видот и траењето на хируршката интервенција, видот на аналгетиците и начинот на нивното давање. Во оваа студија, вредностите на маркерите кои се земени за проценка на стрес одговорот укажуваат дека има нивно зголемување кај пациентите со системска аналгезија, но не во сите времиња на мерење. Добиените резултати од ТУГ тестот за мобилност на пациентите постоперативно, не се разликуваат од други студии каде не е најдена статистички сигнификантана разлика во сите три групи. Истото ова се однесува и на анализирањето на сатисфакцијата на пациентите од постигнатата разлика, и добиените резултати покажале значајно поголемо задоволство кај пациентите со блок, отколку оние со системска аналгезија, како што е и во други студии. Докторантката ја завршува дискусијата со образложување и анализа на т.н. заедничка хипотеза за да се проценат примарните исходи кои ако се тестираат поодделно, нема да дадат одговор на истражувачкото прашање, но ако се направи компарација на групите една со друга посебно, можат да го дадат бараниот одговор. Па оттаму, компарацијата на групите една со друга покажува дека пациентите со аддуктор канал блок имале добра постоперативна аналгезија, исто како и пациентите со феморален блок во однос на пациентите без блок.

Од оваа компарација произлегуваат и заклучоците, прикажани во **осмата глава**. **Заклучните согледувања** се коректно формулирани како 8 потточки и ги потврдуваат појдовните цели на истражувањето. Од студијата произлегува дека и аддуктор канал блокот и феморалниот нервен блок овозможуваат добра постоперативна аналгезија и намалено побарување дополнителен аналгетик во првите 24 часа по оперативната интервенција. Феморалниот нервен блок предизвикува најголемо намалување на мускулната сила и на m.quadriceps и на аддукторните мускули споредено и со аддуктор канал блокот и со системската аналгезија. Аддуктор канал блокот е најадекватен за оперативната интервенција на преден лигамент кај колена заради тоа што дава добра постоперативна аналгезија и ја зачувува мускулната сила повеќе од феморалниот нервен блок и системската аналгезија. Феморалниот нервен блок дава добра постоперативна аналгезија, но предизвикува слабост

на квадрицепсот и аддукторните мускули, додека, пак, системската аналгезија ја зачувува силата на мускулите, но аналгезијата е помалку задоволителна отколку кај пациентите со периферни блокови. Во периодот од 24 до 48 часа не е најдена голема разлика во ВАС-скоровите, но и покрај тоа, пациентите со системска аналгезија дополнително побарувале повеќе аналгетик. Во однос на мускулната сила, постоела разлика помеѓу пациентите од сите групи во првите 24 часа, и таа разлика постоела и во следните 48 часа но клинички била незначајна. Како поминувал блокот, така се губеле и разликите во однос на ВАС скоровите помеѓу пациентите од трите групи. Следува заклучок во однос на лабораториските истражувања кадешто е потврдено дека вредностите на серумското ниво на кортизол, ЦРП и гликемијата како индикатори за системскиот стрес одговор се пониски кај групите со периферен блок споредени со групата со системска аналгезија, но не во сите времиња на мерење. Сепак, не се најдени разлики во лабораториските вредности на овие индикатори меѓу групите со аддуктор канал блок и феморален нервен блок. Заклучено е дека постоперативната аналгезија не влијаела на мобилноста доколку се користат патерици. Во однос на сатисфакцијата, заклучено е дека пациентите кои добиле блок се позадоволни од оние коишто добиле системска аналгезија. Последниот заклучок е дека постоперативната аналгезија не влијаела на должината на хоспитализацијата.

Во **деветтата глава** се претставени **препораките и клиничката апликативност** на периферните нервни блокови кај лигаментопластика на колено. Тргувајќи од долгогодишното искуство во изведувањето на овие блокови, како и предностите и задоволителниот исход кај пациентите потврдени во овој докторски труд, докторантката препорачува нивна примена, особено на аддуктор канал блокот. Знаењето на модалитети на овие техники може да доведе и до проширување на индикационото подрачје, како, на пример, кај пациенти со имплантација на колено. Понатамошното подобрување на техниките на изведување на периферните нервни блокови може да придонесе за развој на едnodневна хирургија кај пациенти кои се подложени на лигаментопластика на колено.

Последната глава од дисертацијата ја содржи приложената литература, која е обемна, содржи 251 референца, прегледна е и коректно е цитирана по прифатените стандарди.

Кон докторскиот труд се приложени додатоци, индивидуален формулар (тест листа), кој ги содржи сите суштински делови од истражувањето и формулар за информирана согласност.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов „Компарација на аддуктор канал блок, феморален нервен блок и системска постоперативна аналгезија кај пациенти со лигаментопластика на колено“, од кандидатката д-р Лилјана Малиновска-Николовска, претставува истражување во областа на анестезиологијата и интензивното лекување. Изработката на темата на оваа докторска дисертација има за цел да ги унапреди и прошири знаењата од регионалната анестезија и периферните нервни блокови и нивната примена во

хирургијата на колено. Контролата на постоперативната болка по операција на артроскопски асистирани лигаментопластика на преден вкрстен лигамент на колено е важен сегмент во раната мобилизација и рехабилитација на пациентот и во неговата сатисфакција. Потврдените наоди за ефектите на периферните нервни блокови во постоперативната аналгезија, а истовременото зачувување на мускулната сила на оперираната нога и намалувањето на постоперативниот системски одговор на стрес се главните научни придонеси на оваа докторска дисертација. Во подрачјето на регионалната анестезија, истражувањето на улогата на периферните нервни блокови во последните децении допринесува за нејзино значајно унапредување. Понатамошните истражувања можат да се прошират кон истражување на различни места на блокирање на нервите, а со тоа и проширување на индикационото подрачје, користење на различна количина на локален анестетик, влијание на блоковите врз постоперативната рехабилитација на пациентите и создавање на клиничка патека за едnodневна хирургија.

Докторската дисертација со наслов „Компарација на аддуктор канал блок, феморален нервен блок и системска постоперативна аналгезија кај пациенти со лигаментопластика на колено“, од кандидатката д-р Лилјана Малиновска-Николовска, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија), следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Malinovska-Nikolovska L, Shirgoska B, Netkovski J, Nestorovski Z, Manoleva M, Zafirova Ivanovska B. „Femoral nerve block for postoperative analgesia in knee ligamentoplasty“.Asian journal of biochemical and pharmaceutical research. 2016; issue 2 (Vol. 6): 1-9.
2. Malinovska-Nikolovska L, Shirgoska B. „Comparison of adductor canal block with femoral nerve block in anterior cruciate ligament reconstruction“. Physioacta 2018;vol12: 1-12.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главен научен придонес на оваа докторска дисертација е утврдување на значењето на периферните нервни блокови во постоперативната аналгезија кај пациенти со лигаментопластика на колено. Комисијата оценува дека докторскиот труд претставува самостојна и оригинална научна работа, со јасно дефинирани цели, релевантни резултати и апликативен клинички придонес. Овој докторски труд може да претставува појдовна основа за натамошни поопсежни истражувања во областа на регионалната анестезија и периферните нервни блокови.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација со наслов **Компарација на аддуктор канал блок, феморален нервен блок и системска постоперативна аналгезија кај пациенти со лигаментопласика на колено** од кандидатката **д-р Лилјана Малиновска-Николовска.**

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Мирјана Шошолчева, претседател с.п.
2. В.н. сор. д-р Билјана Ширгоска, ментор с.п.
3. Проф. д-р Билјана Кузмановска, член с.п.
4. Проф. д-р Зоран Божиновски, член с.п.
5. Н. сов. д-р Јасминка Нанчева, член с.п.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА: „РЕЗИСТИН, ИНТЕРЛЕУКИН 6 И ВИТАМИН Д КАЈ ГЕСТАЦИСКИ ДИЈАБЕТЕС МЕЛИТУС- КОРЕЛАЦИЈА СО ПЕРИНАТАЛЕН ИСХОД“, ОД СЛАЃАНА СИМЕОНОВА КРСТЕВСКА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 26.12.2018 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација со наслов:

„Резистин, интерлеукин 6 и витамин Д кај гестациски дијабетес мелитус - корелација со перинатален исход“, од кандидатката Слаѓана Симеонова Крстевска, во состав:

- проф. д-р Гордана Адамова (претседател),
- проф. д-р Милчо Богоев (ментор),
- проф. д-р Јорго Бабушку (член),
- проф. д-р Марјан Стојовски (член),
- проф. д-р Бети Зафирова Ивановска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката Слаѓана Симеонова Крстевска, со наслов „ Резистин, интерлеукин 6 и витамин Д кај гестациски дијабетес мелитус -корелација со перинатален исход “, содржи 125 страници компјутерски обработен текст и е поделена на следниве поглавја: вовед, цели на истражувањето, материјали и методи, резултати, дискусија, заклучоци и преглед на користена литература.

Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето. Во дисертацијата се наоѓаат вкупно: 93 табели и 61 слика. Докторската дисертација содржи кратка содржина на македонски јазик.

Во **воведот** на трудот изложени се предметот и целите на истражувањето, теоретската рамка и методите на истражувањето.

Кандидатката укажува на важноста на гестацискиот дијабетес мелитус и дава податоци за досегашните сознанија за: историјатот на ова заболување, пораста на инциденцата на ова заболување на светско ниво и развојот на дијагностичките критериуми за ГДМ.

Во воведот е посветено внимание на сознанијата од досегашните епидемиолошки студии кои го проучувале ГДМ. Опишани се можните компликации на ГДМ по мајката, фетусот и новороденото. Воведот вклучува и краток преглед на можните терапевски опции на ГДМ, улогата на диетата, оралните антидијабетици и инсулинската терапија. Преглед е направен на патофизиологијата на заболувањето, улогата на фетоплацентарната единица, прекумерната телесна тежина и дебелината во бременост.

Даден е осврт на улогата на инсулинската резистенција и инфламацијата кај ГДМ. Детално е опишана улогата на маркерите

како резистин, интерлеукин 6 и витамин Д кај гестацискиот дијабетес мелитус и поврзаноста на овие маркери со перинаталниот исход.

Мотив за истражувањето е јасно наведен. На нашето поднебје постојат недоволен број на научни студии за оваа проблематика. Надополнување на палетата анализи кај ГДМ, предвидување на ризик кај овие бремености, планирање на исходот од дијабетичните бремености и можноста за таргетирано превентивно и предиктивно стратегии претставуваат главните мотиви за изработка на оваа докторска дисертација.

Опис на целите на докторската студија

Наведени се целите на докторската дисертација: утврдување на поврзаност меѓу повисока вредност на резистин и IL-6 и ГДМ, витамин Д- статус кај бремени жени со ГДМ, влијание на прекумерната телесна тежина и дебелината во бременост со ГДМ врз нарушување на нивоата на овие биомаркери. Други цели се утврдување на концентрацијата на овие маркери кај нормогликемичните бремени жени и влијанието на прекумерната телесна тежина кај нормогликемичните жени на концентрацијата на овие маркери. Секундарни цели се анализа на влијанието на концентрацијата на овие маркери врз перинаталниот исход кај овие бремености.

Краток опис на применетите методи

Спроведена била проспективна клиничка лонгитудинална студија на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство во Скопје во период од 2016 до 2017 година. Група од 100 бремени жени кај кои во биохемиската лабораторија на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство бил изведен 75 г орален глукоза толеранс тест (ОГТТ) во втор триместар биле регрутирани и евалуирани. Истражувачкиот примерок изнесувал 100 испитаници. На сите испитаници пред вклучувањето во студијата им била земена информирана согласност.

Во студијата биле вклучени испитаниците кои ги исполнувале инклузионите критериуми:

- матернална возраст 18-45 години;
- достапност на пациентките за следење;
- гестациска старост потврдена со ултразвук од прв триместар;
- прва пренатална контрола спроведена пред 20 гестациска недела;
- дијагностициран ГДМ со орален глукоза толеранс тест (75g ОГТТ) според критериумите на IADPSG

При влез во студијата испитаниците биле поделени во 4 подгрупи според индексот на телесна маса: нормален ОГТТ и $\text{BMI} < 25 \text{ kg/m}^2$, нормален ОГТТ и $\text{BMI} > 25 \text{ kg/m}^2$, ГДМ со $\text{BMI} < 25 \text{ kg/m}^2$ и ГДМ со $\text{BMI} > 25 \text{ kg/m}^2$. Со прашалник на македонски јазик биле земени социодемографски податоци, информации од лична и акушерска анамнеза. Кај бремените жени е земена периферна крв за анализите резистин (ELISA), IL-6 (immulite, ензимски амплицирана хемилуминисценција) и витамин Д (Advia, директна хемилуминисценција со магнетни партикули). Детално се наведени принципите на сите анализи.

Кај 4-те подгрупи потоа, во периодот до породување биле следени следниве варијабли:

- добиена телесна тежина во бременост;
- хипертензивни нарушувања во бременост;
- предвремено породување ;
- породување со царски рез;
- Large for Gestational Age (LGA);
- Small for Gestational Age (SGA);
- полихидрамнион;
- дијаметар на постелка во mm;

- Неонатални родилни телесни мерки;
- Apgar score на новороденото во 1', 5';
- ацидобазен статус на новороденото во рок од 5 минути од породувањето;
- конгенитални малформации;
- неонатална хипербилирубинемија;
- неонатална хипогликемија;
- неонатален респираторен дистрес (RDS)
- прием на новороденото во ЕИИТ.

Анализирана била поврзаноста на резистин, интерлеукин 6 и витамин Д кај сите 4 подгрупи анализирани бремени жени со параметрите од перинаталниот исход.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Просечната вредност на ВМІ изнесувал 31.01 ± 7.1 во групата бремени жени со гестациски дијабетес мелитус, а значајно помал т.е. 26.85 ± 4.3 во контролната група ($p=0.0006$). Гестацискиот дијабетес во оваа студија значајно почесто се јавил кај бремени жени кои не примиле суплементација со витамински препарат ($p=0.036$). Бремените жени со гестациски дијабетес значајно почесто од оние без гестациски дијабетес имале во своето семејство дијабетичар ($16\% \text{ vs } 2\%$, $p=0.03$). Студијата покажала дека полихидрамнион бил дијагностициран кај 36% од испитаничките со гестациски дијабетес мелитус а кај ниту една испитаничка од контролната група, со разлика во дистрибуцијата статистички сигнификантна за $p=0.000003$. Крупен плод за гестациска старост значајно почесто бил асоциран со гестациски дијабетес мелитус во студијата, $24\% \text{ vs } 8\%$ кај нормогликемичните жени ($p=0.029$).

Резултатите покажале дека во 24 и 36 гестациска недела жените со ГДМ имале сигнификантно поголем ултразвучен дијаметар на постелката, $p=0.000003$.

Според резултатите од дисертацијата гестацискиот дијабетес мелитус бил сигнификантно асоциран со хипертензивни нарушувања во

бременост (26% vs 6%, $p=0.006$) и предвремено породување (20% vs 4%, $p=0.014$). Сигнификантно почесто се породиле со царски рез жените со ГДМ наспроти контролната група и просечната вредност на Апгар скорот во 1-ва минута кај ГДМ бил сигнификантно понизок од контролната група 7.52 ± 0.9 vs 7.98 ± 1.2 ($p=0.04$).

Статистички сигнификантно почеста била појавата на неонатален респираторен дистрес синдром ($p=0.005$), неонатална хипогликемија ($p=0.016$), рН од папочна врвца <7.25 ($p=0.027$), потреба за лекување во единица за интензивна нега ($p=0.027$) кај новородените од бремените жени со ГДМ.

Во оваа студија кај бремените жени со ГДМ просечните вредности на резистин изнесувале 3.15 ± 2.02 ng/ml наспроти 1.94 ± 0.8 ng/ml кај нормогликемичните жени и се докажало дека резистинот кај жените со ГДМ е значајно повисок наспроти нормогликемичните жени ($p=0.00021$). Средни вредности на интерлеукин 6 бил 2.77 ± 1.1 pg/ml кај ГДМ наспроти 2.16 ± 0.5 pg/ml кај контролната група што се покажало статистички сигнификантно за $p=0.0016$. Според оваа студија, жените со гестациски дијабетес мелитус имале значајно пониски вредности на витамин Д (16.91 ± 6.2 nmol/l) наспроти контролната група (24.54 ± 11.7 nmol/l), па е потврдено дека ГДМ е сигнификантно асоциран со намалени вредности на витамин Д ($p=0.0004$). Со мултиваријантна логистичка регресиона анализа како предиктивни фактори сигнификантно асоцирани со ГДМ се потврдени ВМІ ($p=0.017$), резистин ($p=0.034$) и витамин Д ($p=0.007$).

Бремените жени од дисертацијата со ГДМ и ВМІ >25 имале сигнификантно повисок резистин (3.15 ng/ml vs 1.94 ng/ml, $p=0.0003$) и интерлеукин 6 (2.58 pg/ml vs 2.19 pg/ml, $p=0.0019$) споредено со жените со ГДМ и ВМІ <25 .

Кај нормогликемичните жени, витаминот Д сигнификантно бил понизок кај ВМІ >25 , 21.19 ± 8.5 nmol/ml наспроти 28.23 ± 13.7 nmol/ml кај жените со ВМІ <25 , $p=0.049$.

Жените со прекумерна телесна тежина и ГДМ имале сигнификантно повисоки просечни вредности на резистин (3.16 ± 2.2 ng/ml vs 2.09 ± 0.7 ng/ml, $p=0.029$) и интерлеукин 6 (3.06 ± 1.4 pg/ml vs 2.28 ± 0.7 pg/ml, $p=0.021$) наспроти жените со прекумерна телесна тежина и негативен ОГТТ.

Просечната вредност на интерлеукин 6 кај жените со ГДМ и ВМІ<25 била 2.48 ± 0.8 pg/ml и сигнификантно повисока од вредноста кај жените без ГДМ со ВМІ<25, 2.04 ± 0.1 pg/ml, $p=0.016$. Со тоа се потврдило дека и во отсуство на дебелина кај ГДМ има покачени серумски нивоа на интерлеукин 6. Дисертацијата покажала дека жените со ГДМ и ВМІ<25 имале статистички сигнификантно повисок резистин (3.14 ± 1.8 ng/ml) споредено со жените без ГДМ со ВМІ<25 (1.77 ± 0.9 ng/ml), $p=0.003$. Витаминот Д беше значајно понизок кај групата со ГДМ и ВМІ<25, 15.75 ± 5.8 nmol/l наспроти 28.23 ± 13.7 nmol/l во подгрупата негативни и ВМІ<25, $p=0.00057$.

Резултатите од ова истражување покажале сигнификантна поврзаност на матерналниот резистин со крупен плод за гестациска старост (4.13 ± 2.3 ng/ml кај ГДМ и LGA vs 2.81 ± 1.8 ng/ml кај ГДМ без LGA, $p=0.049$). Сигнификантно повисоки вредности на резистин имале жените со ГДМ и полихидрамнион наспроти ГДМ без овој ултразвучен наод (3.98 ± 2.4 ng/ml vs 2.71 ± 1.7 ng/ml, $p=0.041$). Статистички значајно повисоки просечни вредности на резистин имале жените со ГДМ и хипогликемично новородено споредено со жените со ГДМ чии новородени не развиле неонатална хипогликемија (4.11 ± 2.6 ng/ml vs 2.81 ± 1.7 ng/ml, $p=0.049$).

Иако од студијата биле исклучени бремени жени со покачени лабораториски инфламаторни параметри, сепак жените со ГДМ кои предвремено се породиле имале сигнификантно повисоки вредности на IL-6 од жените од оваа група кои се породиле во термин (3.65 ± 1.2 vs 2.54 ± 1.0 pg/ml; $p=0.02$).

Резултатите од студијата покажале статистички сигнификантно повисок IL-6 во групата жени со ГДМ и SGA плод (3.4 ± 1.3 vs 2.41 ± 1.2 pg/ml; $p=0.04$) кај кај жените со ГДМ и новородени со респираторен дистрес- синдром (3.52 ± 1.0 pg/ml vs 2.46 ± 1.1 pg/ml; $p=0.003$).

Мајките кои носеле мал плод за гестациска старост имале значајно понизок витамин Д во споредба со останатите (17.08 ± 4.9 vs 21.22 ± 8.7 nmol/l, $p=0.049$). Резултатите од студијата потврдиле сигнификантно пониски вредности на витамин Д кај испитаничките со гестациски дијабетес и полихидрамнион споредено со испитаничките со

гестациски дијабетес и нормална количина околуплодова вода (15.59 ± 5.6 vs 19.67 ± 6.6 nmol/l, $p=0.048$). Жените со ГДМ кај кои настапило предвремено породување имале просечни вредности на витамин Д од 16.72 ± 6.5 наспроти 18.83 ± 4.6 nmol/l ($p=0.047$) кај испитаничките кои се породија во термин. Резултатите од дисертацијата покажале статистички сигнификантна разлика во вредноста на витамин Д меѓу испитаничките со ГДМ кои родиле новородено кое развило хипогликемија наспроти оние со нормогликемично новородено (15.91 ± 5.3 nmol/l vs 20.95 ± 7.9 nmol/l; $p=0.036$).

Статистичка сигнификантност меѓу параметрите на перинаталниот исход и матерналниот серумски резистин не била потврдена кај нормогликемичните жени иако повисок резистин бил детектиран кај мајките со LGA плод (2.08 ng/ml ± 1.1 vs 1.93 ± 0.8 ng/ml, $p=0.76$), породување со царски рез (1.99 ± 0.8 vs 1.89 ± 0.8 ng/ml, $p=0.67$), респираторен дистрес синдром на новороденото (2.05 ± 1.1 ng/ml vs 1.93 ± 0.8 ng/ml, $p=0.78$) и неонатална хипогликемија (2.18 ± 1.4 vs 1.92 ± 0.7 ng/ml, $p=0.53$).

Жените со негативен ОГТТ породени со царски рез имале несигнификантно повисока средна вредност на интерлеукин 6 во споредба со спонтано породените жени (2.31 ± 0.7 vs 2.05 ± 0.1 , $p=0.13$). Корелацијата меѓу IL-6 и дебелината на постелката во 24 гестациска недела кај испитаничките од контролната група била сигнификантно позитивна, што значи дека дијаметарот на постелката во 24 гестациска недела се зголемувала со зголемување на вредноста на IL-6 и обратно, $p=0.0026$.

Жените со негативен ОГТТ кои се породиле со царски рез имале несигнификантно понизок витамин Д, 22.29 nmol/l наспроти 26.4 nmol/l кај спонтано породените жени, $p=0.26$.

Споредбена анализа на докторската дисертација со резултатите од литературата:

Жените со ГДМ и во оваа дисертација и според студиите на Catalano и Chu почесто имале прекумерна телесна тежина или дебелина. Според дисертацијата, гестацискиот дијабетес значајно почесто се јавил кај бремените жени кои не примиле суплементација со витамински препарат, што ги потврдува наодите од студиите на Maghbooli и соработниците.

Иако историја на спонтан абортус имале два пати почесто испитаничките со ГДМ наспроти контролната група, 24 % vs 12 %, овој анамнестички податок не се потврдил како сигнификантен што е спротивно од наодите во студијата на Savona и соработници. Според резултатите од дисертацијата, пациентките со гестациски дијабетес значајно почесто од оние без гестациски дијабетес имале фамилијарна историја за дијабетес со што се потврдуваат наодите на Syngelaki и соработниците.

Сигнификантно почесто се јавил полихидрамнион кај гестацискиот дијабетес во дисертацијата слично како наодите на студиите на Fukami и Samuusta. Во дисертацијата, крупен плод за гестациска старост ултразвучно бил сигнификантно почесто детектиран кај бремените жени со ГДМ слично како наодите од ХАПО. Студиите на Gauster, Miwa, Jauniaux ја потврдиле поврзаноста на морфологијата и димензиите на постелката со перинаталниот ризик. Во дисертацијата е статистички потврдено дека во 24 и 36 гестациска недела жените со ГДМ имале сигнификантно поголем дијаметар на постелката во споредба со контролната група.

Ross и соработниците потврдиле дека гестацискиот дијабетес мелитус е сигнификантно асоциран со хипертензивни нарушувања во бременост, што е потврдено и со оваа дисертација.

Бремените жени со гестациски дијабетес мелитус сигнификантно почесто од оние од контролната група предвремено се породиле според оваа дисертација што е слично на наодот на Köck и соработниците.

Гестацискиот дијабетес мелитус, според литературата, сигнификантно почесто е поврзан со породување со елективен или итен царски рез. Жените со ГДМ од оваа дисертација значајно почесто се породиле со

царски рез, што е слично на наодот од студијата на Накеем и соработниците.

Jones и соработниците докажале поврзаност меѓу ГДМ и неонаталниот респираторен дистрес- синдром. Оваа дисертација го потврди истиот наод. Stanescu и соработници потврдиле дека група со најголем ризик за развивање на неонатална хипогликемија се новородените од дијабетични мајки. Неонаталната хипогликемија и според оваа дисертација била сигнификантно асоцирана со гестациски дијабетес мелитус. Статистички значајно почесто бил измерен $\text{pH} < 7.25$ кај новородените од мајки со ГДМ споредено со контролната група, слично како студијата на Aalipour и соработниците.

Потребата за интензивно лекување на новородени од мајки со ГДМ според литературата е 4.9 % кај Накеем и соработниците, 5.1 % во студијата на Da Silva и 6.7 % кај Palatnik и соработниците. Во споредба со овие автори, резултатите од оваа дисертација покажале поголема потреба за лекување во единица за интензивна нега кај овие новородени, 12 % што се должи веројатно на повисока стапка на предвремени породувања.

Многу студии потврдиле дека висок резистин и интерлеукин 6 кај ГДМ можат да зборуваат за улогата на инфламацијата од низок степен во патогенезата на ова заболување. Мета- анализата на 10 студии од Lobo и соработници за средна концентрација на резистин кај нормогликемичните жени покажала варијации од 0.05–22.21 ng/ml а кај жените со ГДМ од 0.05–62.38 ng/ml. Во оваа дисертација кај бремените жени со ГДМ, просечните вредности на резистин изнесувале $3.15 \pm 2.02 \text{ ng/ml}$, наспроти $1.94 \pm 0.8 \text{ ng/ml}$ кај нормогликемичните жени и е докажано дека резистинот кај жените со ГДМ е значајно повисок наспроти нормогликемичните жени, со што е потврден наодот на Kuzmicki M. и соработниците.

Студијата на Morisset и соработниците покажала сигнификантно повисоки вредности на IL-6 кај ГДМ споредени со контролната група (1.47 ± 0.72 vs. $0.90 \pm 0.32 \text{ pg/mL}$). Оваа дисертација покажала средни вредности на овој инфламаторен параметар $2.77 \pm 1.1 \text{ pg/ml}$ кај ГДМ, наспроти $2.16 \pm 0.5 \text{ pg/ml}$ кај контролната група, што се покажало за статистички сигнификантно.

Според дисертацијата, жените со гестациски дијабетес мелитус имале значајно пониски вредности на витамин Д ($16.91 \pm 6.2 \text{ nmol/l}$) во споредба со контролната група ($24.54 \pm 11.7 \text{ nmol/l}$), па се потврдило дека ГДМ е сигнификантно асоциран со намалени вредности на витамин Д, $p=0.0004$, со што оди во прилог на истражувањето на Burris и соработниците.

Мултиваријантна логистичка регресиона анализа како предиктивни фактори сигнификантно асоцирани со ГДМ ги потврдила ВМІ, резистин и витамин Д.

Кај бремените жени со ГДМ и прекумерна телесна тежина, просечните вредности на резистин и интерлеукин 6 биле сигнификантно повисоки од бремените жени со ГДМ и нормална телесна тежина.

Резултатите од дисертацијата покажале дека витаминот Д сигнификантно бил понизок кај нормогликемичните жени со $\text{ВМІ} > 25$ наспроти жените со $\text{ВМІ} < 25$.

Споредба била направена во однос на резистин, IL-6 и витамин Д меѓу жените со прекумерна телесна тежина со и без ГДМ и се добило сигнификантно повисок резистин и интерлеукин 6 кај жените со прекумерна телесна тежина со ГДМ.

Просечната вредност на интерлеукин 6 кај жените со ГДМ и $\text{ВМІ} < 25$ била сигнификантно повисока од вредноста кај жените без ГДМ со $\text{ВМІ} < 25$ што потврдува дека и во отсуство на дебелина кај ГДМ има покачени серумски нивоа на IL-6, слично како во студијата на Pantam и соработниците. Дисертацијата покажала и дека жените со ГДМ и $\text{ВМІ} < 25$ имале статистички сигнификантно повисок резистин и понизок витамин Д споредено со жените без ГДМ со $\text{ВМІ} < 25$.

Малку студии прават споредба на матерналниот резистин и перинаталниот исход. Претпоставка е дека овој маркер на инсулинска резистенција може да се искористи во предвидување на некои параметри на перинаталниот исход.

Истражувањето на Wang и соработниците сугерира дека резистинот може да се поврзе со феталната макросомија. Резултатите од оваа дисертација покажаа сигнификантна поврзаност на повисок резистин кај ГДМ со ултразвучен наод на крупен плод за гестациска старост наспроти ГДМ со адекватен плод за гестациска старост. Резултатите

од дисертацијата покажале сигнификантно повисоки вредности на резистин кај жените со ГДМ и полихидрамнион наспроти ГДМ и нормално количество околуплодова вода. Студијата покажа и дека просечните вредности на резистин биле сигнификантно повисоки кај жените со ГДМ и хипогликемично новородено споредено со жените со ГДМ чии новородени не развиле неонатална хипогликемија.

Покачени матернални серумски концентрации на IL-6 според студијата на Sorokin, Romero и соработниците се сигнификантно асоцирани со предвремено породување, но не и со респираторен дистрес на новороденото. Иако од оваа дисертација биле исклучени бремени жени со ГДМ со клинички и лабораториски параметри за амниоинфекциски синдром, сепак се докажани сигнификантно повисоки вредности на IL-6 кај жените со ГДМ кои предвремено се породиле во споредба со терминските породени. Резултатите од дисертацијата покажале статистички сигнификантно повисок IL-6 во групата жени со ГДМ и SGA- плод, слично како студијата на Neta и соработниците и ГДМ и новородени со респираторен дистрес- синдром.

Ниски нивоа на витамин Д за време на бременост се смета дека се потенцијален фактор кој придонесува за неповолен матернален и неонатален исход. Резултатите од дисертацијата потврдиле дека мајките со ГДМ кои носеле SGA- плод имале значајно понизок витамин Д во споредба со останатите со што се потврди тврдењето на Heather и соработниците. Сигнификантно пониски вредности на витамин Д биле најдени кај испитаничките во дисертацијата со гестациски дијабетес и полихидрамнион споредено со испитаничките со гестациски дијабетес и нормално количество околуплодова вода. Жените со ГДМ од оваа дисертација кај кои настапило предвремено породување имале сигнификантно пониски просечни вредности на витамин Д наспроти испитаничките кои се породиле во термин и со тоа се потврди наодот на Perez и соработниците.

Резултатите од дисертацијата покажале статистички сигнификантна разлика во вредноста на витамин Д меѓу испитаничките со ГДМ кои родиле новородено кое развило хипогликемија наспроти оние со нормогликемично новородено.

Корелацијата меѓу IL-6 и дебелината на постелката во 24 гестациска недела кај испитаничките од контролната група била сигнификантно позитивна, што значи дека дијаметарот на постелката се зголемувал со зголемување на вредноста на IL-6 и обратно. Понатамошни студии во овој правец се неопходни за да се утврди значењето на ваквите наоди.

Како заклучок, од резултатите на дисертацијата, произлегува фактот дека резистин, интерлеукин 6 и витамин Д може да се искористат како едни од параметрите за предикција и евентуална превенција на ГДМ. Резистин, интерлеукин 6 и витамин Д можат да се поврзат со некои параметри од перинаталниот исход кај жените со ГДМ а не и кај нормогликемичните бремени жени. Тие треба да се цел на нови студии, од што ќе произлезат нови и други заклучоци.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов „Резистин, интерлеукин 6 и витамин Д кај гестациски дијабетес мелитус - корелација со перинатален исход“, од кандидатката д-р Слаѓана Симеонова Крстевска, претставува истражување во областа на перинатологијата и ендокринологијата. Дисертацијата е изработена по сите принципи на едно научно истражување. Целите се прецизно дефинирани, научниот пристап е оригинален и внимателно избран, а методологијата е современа. Резултатите се прегледни и систематично прикажани и дискутирани, а од нив се изведени соодветни заклучоци.

Докторската дисертација со наслов „Резистин, интерлеукин 6 и витамин Д кај гестациски дијабетес мелитус - корелација со перинатален исход“, од кандидатката д-р Слаѓана Симеонова Крстевска, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во

списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

-Simeonova-Krstevska S, Krstevska B, Velkoska-Nakova V, Hadji Lega M, Samardjiski I, Serafimoski V, Livrinova V, Todorovska I, Sima A. Effect of lipid parameters on foetal growth in gestational diabetes mellitus pregnancies. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2014;35(2):131-6.

-Simeonova-Krstevska S, Bogoev M, Bogoeva K, Zisovska E, Samardziski I, Velkoska-Nakova V, Livrinova V, Todorovska I, Sima A, Blazevska-Siljanoska V. Maternal and Neonatal Outcomes in Pregnant Women with Gestational Diabetes Mellitus Treated with Diet, Metformin or Insulin. Open Access Maced J Med Sci. 2018 May 13;6(5):803-807.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Изработката на темата на оваа докторска дисертација претставува оригинален научен придонес и воедно ова е прва студија која на наша популација ги испитувала резистинот, интерлеукин 6 и витаминот Д кај гестацискиот дијабетес мелитус и нормогликемичните жени, како и нивната корелација со перинаталниот исход. Со оваа студија се добиени информации кои ќе помогнат во клиничката работа, во следење и третирање на бремени жени со гестациски дијабетес мелитус и нормогликемичните жени со и без прекумерна телесна тежина.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација со наслов „Резистин, интерлеукин 6 и витамин Д кај гестациски дијабетес мелитус - корелација со перинатален исход“, од кандидатката д-р Слаѓана Симеонова Крстевска.

КОМИСИЈА

1.	Проф. д-р Гордана Адамова,
претседател	_____	с.р
.
2.	Проф. д-р Милчо Богоев, ментор	_____	с.р
.
3.	Проф. д-р Јорго Бабушку, член	_____	с.р
.
4.	Проф. д-р Марјан Стојовски, член	_____	с.р
.
5.	Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска,
член	_____	с.р
.

РЕЦЕНЗИЈА

**ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„РАНИ И ДОЦНИ КОМПЛИКАЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ ЛЕКУВАНИ СО
АЛОГЕНА ТРАНСПЛАНТАЦИЈА НА ХЕМАТОПОЕТСКИ МАТИЧНИ
КЛЕТКИ”
ОД М-Р Д-Р ИВАНА ТРАЈКОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата **XV** редовна седница, одржана на **27.12.2018** година, со Одлука бр. 0905-6498/2, формирана е Комисија за оцена на докторската дисертација на м-р Ивана Трајковска под наслов “Рани и доцни компликации кај пациенти лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки”, во состав:

- проф. д-р Борче Георгиевски (претседател)
- проф. д-р Лидија Чевреска (ментор)
- проф. д-р Александар Стојановиќ (член)
- проф. д-р Соња Геннадиева Ставриќ (член)
- проф. д-р Бети Зафирова Ивановска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Трајковска, со наслов **Рани и доцни компликации кај пациенти лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки**, содржи 170 страници компјутерски обработен текст со фонт Arial во македонска поддршка, со проред 1,5 и големина на букви 12, со 147 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Докторската дисертација е структурирана во 9 поглавја. Како таков, трудот ги содржи сите составни компоненти на еден научно истражувачки проект: вовед, мотив за изработка на студијата, цели на истражувањето, материјали и методи, статистичка обработка, резултати на истражувањето, дискусија на добиените резултати, со формирани заклучоци и листа на користена литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Трудот обработува мошне актуелна клиничко-дијагностична проблематика, вредна и оправдана за истражување, како од клинички така и од научен аспект. Докторската дисертација е напишана со прецизна научна мисла на кандидатката, концизен и јасен стил кој овозможува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

На почетокот на текстот од поднесокот насловен како **Содржина**, систематично и последователно се набројани елементите кои се содржани во целосната докторска дисертација.

Во првиот сегмент од поднесокот е приложен **Апстрактот/Извадокот** на докторската дисертација на македонски и на англиски јазик, по што следува индексот на користени кратенки. Апстрактот во воведниот дел, концизно и јасно дава краток осврт на компликации кај пациенти лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки, како и навремена дијагноза и третман. Извадокот ги дефинира и мотивот и целите за изработка на дисертацијата, дизајнот на студијата и користените клиничко-лабораториските карактеристики на испитаниците. Извадокот ги содржи и статистички значајните резултати добиени од научната студија, за превенција, третман и ризик фактори за појава на раните и доцните компликации кај испитаниците. Во заклучокот се наведува мултидисциплинарниот пристап за успешна превенција на компликациите кај овие пациенти.

Првото поглавје од докторската дисертација започнува со **вовед** и е поделен во 8 поднаслови. Во првиот поднаслов, *Видови на трансплантација*, даден е краток осврт на историјатот на алогената трансплантација на матични клетки, нејзината улога во лекувањето на голем број малигни и немалигни хематолошки заболувања, долгото преживување и/или излекување и намалување на трансплантациониот морбидитет и морталитет. Во истиот поднаслов наведени се двата вида на трансплантација на хематопоетски матични клетки, како и индикациите за нивното лекување кај хематолошките малигни заболувања. Во вториот поднаслов е објаснета потребата за комплетно ХЛА совпаѓање на донорот со реципиентот за успешна алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки. Третиот поднаслов ги прикажува достапните извори на собирање на хематопоетски матични клетки.

Целиот процес на трансплантација на хематопоетски матични клетки заедно со периодот на енграфтмент, опоравување на имунолошкиот систем и негата после спроведената трансплантација се изнесени во четвртиот, петтиот, шестиот и седмиот поднаслов. Во овие делови, кандидатката детално нè запознава со целиот процес на трансплантација кој се состои од: преттрансплантациска евалуација како на реципиентот така и на потенцијалниот донор, престојот во болница, терапијата на кондиционирање, апликацијата на хематопоетски матични клетки, дијагностичките ивентигации во трансплантациониот период, периодот на

енграфтмент, основната улога на имунолошкиот систем, имунолошкиот систем кај трансплантираните пациенти и заштитните мерки кај истите пациенти заедно со имуносупресијата и грижата после спроведената алогена трансплантација.

Во последниот поднаслов, *Компликации на алогената ТХМК*, детално се прикажани сите компликации кои се појавуваат после алогената трансплантација—рани и доцни. Кандидатката во понатамошниот текст на овој поднаслов ги елаборира дефинициите и актуелната класификација на овие компликации, нивната клиничка слика, критериумите за клиничка дијагноза, превентивната терапија и третманот. Во завршниот дел од воведот е прикажана улогата на палијативната нега на пациентите кои подлежат на трансплантација со матични клетки поради непредвидливата траекторија на самата болест која е поврзана со брзите промени во статусот и компликациите кои имаат најголемо влијание на целиот леталниот исход.

Второто поглавје го анализира **мотивот** за изработка на оваа студија, кој е јасно дефиниран, ако се земе предвид дека во Р. Македонија сè уште не е изработена студија за дијагноза и проценка на компликациите, времето кога се појавуваат и третманот кај пациентите лекувани со алогена трансплантација. Докторантката го наведува значењето на мониторирањето, следењето и третманот на компликациите (рани и доцни, малигни и немалигни) кај пациенти лекувани со алогена трансплантација, сите несакани ефекти кои влијаат на општиот здравствен статус на пациентот, негова социјална интеграција и квалитетот на живот кои претставуваат пречка за реадaptација во социјалното функционирање, менталното здравје и виталност.

Во третото поглавје од докторската дисертација, кандидатката ги дефинира **целите** на истражувањето. Тие се јасно дефинирани и конципирани и се состојат во:

- дефинирањето на инциденцата на компликациите во посттрансплантациониот период, односно ден 0 (денот на апликација на трансплантантот) до последниот ден на опсервацијата;
- евалуација на влијанието на изворот на матични клетки (периферна крв или коскена срцевина) врз инциденцата, типот и тежината на компликациите;
- да се одреди влијанието на статусот на основната болест (активна болест, парцијална ремисија, комплетна ремисија);
- типот на кондиционирање и хемотерапија и нивното влијание на имунолошкиот систем и инциденцата на компликациите;
- останатите ризик фактори кои придонесуваат за појава на компликациите: возраста, типот на донор и примател, придружните коморбидни состојби и др;
- врз база на претходните сознанија да се изгради сопствена стратегија за профилакса и терапија на компликациите по алогена ТХМК со мандаторен интердисциплинарен пристап.

Четвртото поглавје ги прикажува **материјали и методите** каде што систематски се претставени одделните тематски поединици на материјали и методологијата на истражувањето за нивно полесно следење. Кандидатката дава анализа на материјалите и методологијата која е применета во докторската дисертација во неколку потточки.

Во првата потточка се наведени етичките стандарди на студијата. Таа го дефинира дизајнот на студијата како ретроспективна-проспективна клиничка студија, реализирана на ЈЗУ Универзитетска клиника за хематологија во Скопје, во која биле вклучени 65 испитаници на возраст од 16 до 65 години кај кои трансплантацијата беше реализирана за третман на хематолошко малигно и немалигно заболување. Сите испитаници примиле матични клетки од донори кои биле ХЛА-идентичен брат или сестра. Сите испитаници примиле формулар за информирана согласност, како и специјално дизајниран прирачник за целиот процес на трансплантација.

Селекцијата на испитаниците се вршела според однапред утврдени критериуми за вклучување (пациентите да се со основна болест каде што ТХМК е единствена куративна интервенција, способност за дадат информирана согласност и разбирање за целата процедура, возраст <65 години, со негативна серологија за активна HBV, HCV, HIV инфекција, хепатална функција (АЛТ/АСТ \leq 2x нормални вредности), Отсуство на друго малигно заболување, отсуство на бременост (за женски пациенти) и болни со перформанс статус (Karnofsky индекс \geq 70-80)), односно критериуми за исклучување од студијата (пациенти каде ТХМК не е единствена куративна интервенција, пациенти постари од 65 години, болни со тешки органски оштетувања, срцева слабост (NYHA III, NYHA IV), левовентрикуларна ЕФ <40% до 45%), неконтролирани аритмии, хронична бубрежна болест (стадиум IV или стадиум V)).

Во понатамошните потточки се дефинирани сите постапки (анамнеза, физикален преглед, дијагностички процедури) предвидени и претставени во докторската теза. Подготовката на пациентите кандидатката ја има претставено етапно и по денови за полесно следење.

Рутински постојовки/иследувања пред трансплантација

Кај сите пациенти бил одреден преттрансплатациониот ризик според однапред дефиниран систем на бодирање. Како дополнителен предиктор за исходот од трансплантацијата кандидатката го користела и алографскиот ризик фактор на EBMT, кој претставува едноставна алатка со чија помош се проценува бенефитот и ризикот од алогената ТХМК.

Процоколи на кондиционирање

Секој од испитаниците примил соодветен протокол на кондиционирање во зависност од основната болест и статусот на пациентот. Пред и по апликацијата на протоколот се проценувало во кој стадиум е болеста.

Процедурата на трансплантација на матични клетки Сите пациенти вклучени во студијата биле лекувани со алогена ТХМК, а претходно биле лекувани со хемотерапија во зависност од основното хематолошко заболување. На секој пациент рутински му бил поставен централен венски катетер пред кондиционирањето преку кој се вршела инфузијата на матични клетки. Ден 0 бил означен како ден на графт инфузија, по што биле спроведени соодветна нега и антимикробна профилакса согласно прифатените доктрини за овој тип на интервенција. Сите крвни продукти што биле аплицирани кај испитаниците биле филтрирани, озрачени а потоа аплицирани кај пациентите. Антибиотска терапија со широк спектар била употребувана веднаш по трансплантацијата ако била забележана покачена ТТ и како профилакса против инфекции. Соодветни дози на имуноглобулини биле давани кај сите пациенти за време на посттрансплантациониот период. Во првите 100 дена по трансплантацијата, пациентите биле следени за цитомегаловирусно реактивирање со цел да се иницира превентивна терапија.

ГвХД профилакса и терапија

ГвХД била дефинирана во согласност со критериумите на Сиетел протокол-препораките. Поголемиот дел од испитаниците примиле Циклоспорин А во комбинација со метотрексат како терапија за профилакса за ГвХД.

Во петтата глава е прикажана **статистичката анализа** на податоците, која е направена во статистичкиот програм SPSS for Windows 17.0. Категориските податоци беа прикажани со дистрибуции на фреквенции, квантитативните податоци се прикажани со $mean \pm sd$. За компарирање на анализираните варијабли се користени непараметарски тестови за независни примероци (Student t-test, Chi-square test, Yates Chi-square test, Fisher-exact test). За одредување на сигнификантните предиктивни фактори за летален исход кандидатката користела Мултиваријантна Логистичка Регресиона анализа, со одредување на односот на веројатност на изложеност (OR) како приближна вредност на вистинскиот ризик (RR). Статистичката прецизност на OR кандидатката ја добила преку пресметување на границите на доверба околу проценетите вредности-Confidence intervals (CI); Вредностите на $p < 0.05$ биле земени за статистички сигнификантни.

Во шестото поглавје се прикажани **резултатите** добиени од истражувањето спроведено на вкупно 65 испитаници, од кои 32 машки и 33 од женски пол. Добиените резултати од спроведената статистичка анализа се прикажани прегледно во табели и графикони, во 7 поднаслови.

Најпрво кандидатката ги прикажува демографските карактеристики, односно дистрибуцијата на испитаниците според полот и возраста. Студијата е составена

речиси со еднаква застапеност на машки и женски испитаници, односно лица кои се лекувани со алогена трансплантација на хематопоеетски матични клетки. Просечната возраст на испитаниците изнесувала 33,46 години. Најпрво се прикажани компликациите и присутните коморбидни состојби кај испитаниците во периодот пред трансплантација

Во понатамошното излагање на резултатите, прикажани се и анализирани појавата и видот на компликации (рани, релапс, ГвХД, летален исход и доцни) според - полот, возраста, дијагнозата, ХЛА совпаѓање, времето поминато од поставената дијагноза до трансплантацијата, статусот на заболувањето, влијанието на ЕМБТ ризик факторот.

Во понатамошното прикажување на резултати, кандидатката систематски, едноставно, концизно и разбирливо ги има прикажано сите компликации (рани и доцни) и сите параметри кои влијаат на исходот од оваа терапевска процедура кај испитуваната група, посебно осврнувајќи се на параметрите од кои зависи појавата на посттрансплантационите компликации.

Како предиктивни фактори кои се сигнификантно асоцирани со летален исход, кандидатката ги детерминира односот донор жена за реципиент маж ($p=0.008$) и ЕМБТ ризик фактор ($p=0.006$), каде што испитаниците од машки пол кои имаат донор жена имаат за околу 11 пати поголема шанса за летален исход во однос на другите полови комбинации, и со зголемување на ЕМБТ ризик фактор за 1 единица, шансата за летален исход се зголемува за околу 2.5 пати. Исто така, статистички сигнификантно е потврдена ($p=0.069$) и разликата меѓу испитаниците со и без акутна ГвХД во однос на леталниот исход т.е. почесто егзистирале испитаниците со акутна ГвХД компарирано со пациентите без акутна ГвХД (39,29% vs 18,92%)

Дискусијата на докторската дисертација е елаборирана во седмото поглавје и опфаќа детална анализа на добиените резултати и нивната критичка споредба со досега објавени студии кои ја обработуваат оваа проблематика. Кандидатката, преку цитирање на релевантни трудови, дава логични толкувања за низа од добиените резултати од истражувањето со резултатите од останати истражувачи кои работеле на истата тематика и истите ги има систематизирано во неколку потточки. Прикажани се најразлични резултати од трудови каде што поле на истражување биле компликациите кај пациенти лекувани со алогена трансплантација.

Кандидатката дискусијата ја започнува со улогата на алогената трансплантација како куративен модалитет за лекување на пациенти со бројни хематолошки малигни и немалигни заболувања, навремената детекција и третман на раните и доцни компликациите кои претставуваат важни фактори во намалувањето на морталитетот и морбидитетот после оваа интервенција.

Во понатамошниот текст од дискусијата се прикажани присутните коморбидни состојби и режимот на кондиционирање како предиктори на посттрансплантациониот период кај испитаниците. Како ризик фактори со најголема преваленца, кандидатката ги наведува различните видови на инфекции кои се јавуваат во период по спроведената трансплантација, појавата на ГвХД

(акутен и хроничен), неговото оценување, инволвираноста на органите и неговиот третманот кој сè уште останува проблем и покрај неколкуте децениски студии и многуте имunosупресивни/имуномодулациони тестирани агенци, доцните компликации (пулмонални, кардиолошки, гастроинтестинални, нефролошки, невролошки итн.) и половата неусогласеност како важни фактори на преживувањето после алогената трансплантација. Одложеното опоравување на имуниот систем претставува важен фактор на појава на овие компликации.

Во завршниот дел од поглавјето за дискусија се прикажани најчестите причини за летален исход кај овие испитаници, ограничувањата на студијата, со цитирање на бројни клинички и истражувачки студии, каде што главниот акцент е ставен токму на оваа проблематика.

Во осмото поглавје, врз основа на анализата на добиените податоци, кандидатката јасно и концизно ги сумира резултатите и изведува **заклучоци**, по следниов редослед:

- Алогената ТХМК претставува куративна метода за лекување на пациенти со хематолошки малигни и немалигни заболувања, имунодефициентни, автоимуни, генетски и други заболувања. Истовремено, алогената ТХМК е најсложената биолошка манипулација во хуманата медицина при која, се заменуваат не само матичните клетки, туку и имунолошкиот систем на пациентот со имунолошкиот систем на дарителот.
- Присутни преттрансплантациони компликации и коморбидитети кај пациентите третирани со алогена ТХМК имаат влијанието на посттрансплантациониот исход.
- ЕМБТ ризик факторот останува прогностички модел за целокупното преживување, релапсот на основното хематолошко заболување и леталниот исход од алогената трансплантација.
- Половата неусогласеност помеѓу донорот и реципиентот има големо влијание во исходот од алогената трансплантација, особено половата неусогласеност жена донор и маж реципиент.
- Примарниот избор за алогена трансплантација треба да се темели на ризикот од болеста, шансите на стратегијата за неуспех од трансплантација и ризикот од трансплантација.
- Инфекциите сè уште претставуваат ризик фактор кој дополнително го зголемува посттрансплантациониот морбидитет и морталитет кај пациентите лекувани со алогена ТХМК.
- Пациентите третирани со алогена ТХМК кои развиваат акутен или хроничен облик на ГвХД имаат поголема инциденца на развој на инфекции споредено со оние пациенти кои ги немаат овие компликации, со што е потврдена поврзаноста на опоравувањето на имуниот систем и овие две компликации.
- ГвХД профилакса и рана дијагноза и третман на ЦМВ инфекциите имале најголемо влијание врз морталитетот поврзан со трансплантацијата иако и

зголемувањето на дозата на ХМК, новите протоколи на кондиционирање и раното лекување на инфекции, исто така, можат да играат важна улога.

- Стероидниот третман на ГвХД со градус 1 ја спречува прогресија кон ГвХД со градус 2, но нема голем ефект во прогресија кон градус 3 и 4 и нема корисен ефект врз преживувањето и морталитетот поврзан со трансплантацијата. Покрај тоа, пациентите кои примаат стероиди се под зголемен ризик од развој на инфекции и повеќе несакани дејства, особено ако ГвХД се развие во текот на денот +20 од трансплантација.
- Имунолошката супресија може да се намали и да доведе до одржливи ремисии и долготрајно преживување кај пациенти со релапс на болеста рано по немиелоаблативниот протокол на кондиционирање. Ова е секогаш поврзано со развојот на акутна и/или хронична ГвХД. Бидејќи ова често може да трае многу недели за да стане евидентно, лекарите треба да дадат доволно време за ефект на графт-наспроти тумор.
- Нашата стратегија за третман со ДЛИ кај пациенти без тешка ГвХД по миелоаблативниот режим на кондиционирање не доведе до зголемување на тежината ГвХД по ДЛИ, и се чини дека го намалува ризикот од релапс. Затоа, веројатноста за успех од третман кај овие пациентите беше релативно висока.
- Трансплантацијата на алогени матични клетки за пациентите се подобрува поради значително намалување на смртноста без релапс. Доколку пациентите не се во ремисија и се постари пациенти, тоа се податоци кои лесно можат да се користат во ризик модел кој го предвидува исходот.
- Во споредба со возраста и следењето на долго преживеани од пациентите лекувани со алогена ТХМК, веројатно ќе имаат зголемен ризик од предвремена појава на кардиоваскуларни настани по трансплантацијата, особено кога тие претставуваат кардиоваскуларни фактори на ризик по трансплантација. Овие податоци би можеле да бидат од особено значење и важност за советување на пациенти пред трансплантација и по трансплантација следење на долгорочно преживеани.
- Кај пациенти без болест, две години по алогената трансплантација веројатноста за излекување е висока. Сепак, со години потоа стапките на смртност кај трансплантацијата остануваат повисоки од оние што се очекуваат во општата популација. За да ги спречиме и навремено да ги третираме доцните компликации кои се опасни по живот, препорачуваме продолжено следење на пациенти кај кои е направена трансплантација.
- Алогенета ТХМК има потенцијал да излекува значителен дел од пациенти со инаку фатални заболувања. Сепак, алогените реципиенти се изложени на долгорочни компликации и несакани ефекти. Долгорочните несакани ефекти се обично мултифакториелен и комплексен процес, и природната историја на таквите доцни ефекти најверојатно ќе се променат во иднина, бидејќи техниките на трансплантација значително се менуваат во текот на последните три децении.

- Долгорочната цел е одржување на здравјето и обезбедување најдобар можен квалитет на живот. Воспоставување блиско партнерство помеѓу центарот за трансплантација и примарната здравствена заштита обезбедува доживотно советување и превентивната терапија е клучен фактор за долгорочниот успех на која било програма за трансплантација.

Во деветтото поглавје, **Литература**, се прикажува користената литература во истражувањето, со 147 референци, правилно нумерирани и цитирани, каде што се опфатени базични и современи клинички публикации, меѓу кои има голем број на публикации од понови датуми, кои имаат значителен придонес во истражувањето на проблематиката, која е цел на овој научен труд. Помеѓу цитатите се застапени: научни трудови и статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Предмет на истражување

Предмет на истражување на оваа докторска дисертација претставува појавата на рани и доцни компликации кај пациенти лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки. Со оглед на комплексната патогенеза на алогената трансплантација, каде што се инволвирани повеќе механизми, посебен осврт е даден на појавата на рани и доцни компликации, евалуирани се и факторите кои влијаат на нивната појава, како и навремената детекција и третман, со цел намалување на посттрансплантациониот морбидитет и морталитет и подобрување на квалитетот на живот.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Во последните години сè поголем е бројот на пациенти кај кои алогената трансплантација претставува куративен модалитет на лекување. Голем е бројот на истражувања кои се однесуваат на разјаснување на факторите кои се инволвирани и влијаат на појавата на компликации кои се појавуваат по спроведената алогена трансплантација. Покрај тоа што е постигнат голем напредок во разбирањето на посттрансплантационите компликации, кандидатката укажува дека сè уште постојат дилеми и дека сè уште не постои дефинитивна студија која обезбедува нивно едноставно, корисно и широко предвидување. Кандидатката најпрво ја образложува актуелната примена на алогената трансплантација, појавата на компликации по неа, истакнувајќи дека униформираноста на дефинирањето на клиничките мерки на исход во големи студии помага за глобализирање на добиените резултати од нив. Поради сето ова, моментално е голем бројот на истражувачи кои работат на оваа проблематика.

Како најчеста и можеби најтешка компликација се вбројува ГвХД, која е една од водечките причини за морталитет и морбидитет кај овие пациенти, и претставува сериозен медицински, социјален и економски проблем во едно општество.

Навремената детекција и третман на компликациите по алогената трансплантација би можеле да се користат како предиктор за изградување на сопствена стратегија за нивна профилакса и терапија со мандаторен интердисциплинарен пристап.

Краток опис на применетите методи

Во оваа ретроспективна-проспективна студија, кандидатката детално и систематично ги презентира применетите методи во истражувањето. Најпрво се објаснети карактеристиките на пациентите и донорите, методите на собирање на податоци и согласност од нив, и критериуми за селекција на истите. Во понатамошното излагање прикажана и објаснета е целосната пред-трансплантациона подготовка на испитаниците која вклучува: рутински подготовки пред трансплантација, алографскиот ризик фактор на ЕБМТ, применетите протоколи на кондиционирање кои се различни во зависност од основната болест и статусот на пациентот. Понатаму е прикажана процедурата на трансплантација на матични клетки, спроведената профилакса за ВОД, применетата супортивна нега и лекување (филтрирани и озрачени крвни продукти, антибиотици со широк спектар на делување за превенција на инфекции) и на крај прикажана е ГвХД профикалсата и терапијата која е спроведена.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Од прикажаните резултати во истражувачката студија, може да се воочи дека ЕМБТ ризик факторот останува прогностички модел за целокупното преживување, релапсот на основното хематолошко заболување и леталниот исход од алогената трансплантација. Појавата на ГвХД (акутен и хроничен), неговото оценување на болеста со инволвираноста на органите и неговиот третманот сè уште останува проблем и покрај неколку децениските студии и бројните имunosупресивни комбинации. Исто така, и половата неусогласеност помеѓу донорот и реципиентот има големо влијание во исходот, особено полова неусогласеност жена донор и маж реципиент. Од друга страна, одложеното опоравување на имуниот систем претставува важен фактор за појава на овие компликации.

Оцена на трудот

Согласно со комплетно приложената документација, деталната анализа на докторската дисертација, актуелноста на темата, како и досегашната стручна и научна работа на кандидатката, Комисијата смета дека докторската дисертација

Рани и доцни компликации кај пациенти лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки, од кандидатката **м-р Ивана Трајковска**, според актуелноста, целите, прикажаниот материјал и методологија, добиените резултати кои се адекватно обработени и презентирани во корелација со литературата, целосно ги задоволува правилата и критериумите на квалитетна докторска дисертација и ги исполнува условите и стандардите за подготовка за докторски труд.

Истражувањето е спроведено во согласност со Хелсиншката декларација, што е потврдено со доставеното решение за согласност од Етичката комисија за истражување на луѓе на Медицинскиот факултет при УКИМ.

Комисијата има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да го прифати и да донесе одлука за завршување на процедурата за негова одбрана.

Исполнетост на законските услови за одбрана на трудот

Кандидатката, пред одбрана на докторскиот труд ги објавила, како прв автор, во меѓународни научни списанија следниве рецензирани истражувачки трудови:

- Автор-и: Ivana Trajkovska, Borce Georgievski, Lidija Cevreska, Andrijana Gacovski, Taner Hasan, Natasha Nedeska-Minova, “Early and Late Complications in Patients with Allogeneic Transplantation of Hematopoietic Stem Cell – Case Report “ објавен во OAMJMC 2017 June 15; 5(3): 340-343.
- Автор-и: Ivana Trajkovska, Borce Georgievski, Lidija Cevreska, Andrijana Gacovski, Taner Hasan, Natasha Nedeska-Minova, “Early and late complication after allogeneic transplantation of hematopoietic stem cells – prospective – retrospective study” објавен во Mak Med Pregled 2018; 72(2): 86-81.

Заклучок и предлог

Главните научни придонеси на кандидатката се: разјаснување на појавата на рани и доцни компликации кои се мултифакториелни, факторите кои влијаат на нивната појава бидејќи природната историја ќе се промени во иднина, навремената дијагноза и третман со што значително би се подобрил квалитетот на животот. Креирање на сопствена терапевтска стратегија со дефинирани препораки за скрининг и превентивна практика по трансплантација – календар на активности со кој ќе бидат запознаени пациентите, нивните семејства, матичниот лекар и повеќе специјалности од медицината кои проактивно ќе бидат вклучени во менаџирањето на овие компликации по алогената трансплантација.

Подрачје на примена на алогената трансплантација како куративен метод на лекување кај дијагностицирано хематолошко малигно заболување со долгорочно преживување и обезбедување на најдобар можен квалитет на живот. Резултатите од студијата имаат апликативно значење и можат да се применат во медицински науки, во областа на трансплантацијата и хематологијата, за прецизна

идентификација на пациентите со ризик за развој на посттрансплантациони компликации, а во зависност од ова, ќе придонесат за правилна пред и пост трансплантациона подготовка и превенција од нивен развој, стратегии за индивидуализиран пристап на водење и третирање на пациентите.

Фактор на ограничување е релативниот помал број на испитувана популација на пациенти, како и употребата на алогената трансплантација кај овие испитаници само од ХЛА идентичен сроден донор.

Можни понатамошни истражувања се: спроведување на поопсежни студии кај поголем број пациенти и кај пациенти со ХЛА несродни донори, со што би се обезбедила посоодветна и генерализирана валидација на резултатите, следење на овие маркери, што би можело да помогне како дополнување на постојните клинички параметри во скринингот, дијагностицирањето, следењето и планирањето на терапевтските стратегии за индивидуализиран пристап на пациентите со посттрансплантациони рани и доцни компликации.

Со оглед на наведеното, Комисијата позитивно го оценува приложениот труд како докторска дисертација и има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да донесе одлука за завршување на процедурата за одбрана на докторска дисертација со наслов **Рани и доцни компликации кај пациенти лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки**, од кандидатката **м-р Ивана Трајковска**.

КОМИСИЈА

- Проф д-р Борче Георгиевски (претседател) с.р
- Проф. д-р Лидија Чевреска (ментор) с.р
- Проф. д-р Александар Стојановиќ (член) с.р
- Порф. д-р Соња Генадиева Ставриќ (член) с.р
- Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска (член) с.р

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „БАКТЕРИСКА ВАГИНОЗА И МАТЕРНАЛНИ СЕРУМСКИ МЕТАБОЛИТИ НА АЗОТЕН ОКСИД ВО КОРЕЛАЦИЈА СО ПРЕДВРЕМЕНО ПОРОДУВАЊЕ“ ОД АС. Д-Р АЛЕКСАНДРА СТОЈОВСКА ЛАЗАРОВА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XV редовна седница одржана на 27.12.2018 година, по предлог на Советот за студиска програма на трет циклус студии-докторски студии по медицина, донесе **одлука** за формирање Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката ас. д-р Александра Стојовска Лазарова со наслов „**Бактериска вагиноза и матернални серумски метаболити на азотен оксид во корелација со предвременно породување**“, во состав: проф. д-р Славејко Сапунов (претседател), проф. д-р Никола Пановски (ментор), проф. д-р Гордана Јанкоска (член), проф. д-р Глигор Димитров (член) и проф. д-р Ѓорѓи Бабушку (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката ас. д-р Александра Стојовска Лазарова, со наслов “ Бактериска вагиноза и матернални серумски метаболити на азотен оксид во корелација со предвременно породување “, содржи 148 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman , со 1,5 проред и големина на букви 12, со 106 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 9 глави, вклучувајќи ги и воведот, заклучните согледувања и апстрактот на македонски и англиски јазик. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот е даден краток приказ на актуелните состојби на темата на истражување. Овде кандидатката истакнува дека најзначаен проблем во модерната перинатологија денес, е секако предвременото породување (ПП) и сите последици кои со себе ги носи, од висок степен на морбидитет до висок степен на морталитет на новороденчињата. Меѓутоа, недоволното познавање на етиолошките агенци, како и методите на предикција го отежнува неговото превенирање и лечење. Предвременото породување (ПП) продолжува да биде еден од најпредизвикувачките проблеми во перинатологијата. Според глобално прифатената дефиниција на Светската здравствена организација (СЗО) предвременото породување се дефинира како породување пред 37. гестациска недела или 259 дена од датумот на последна менструација. Долната граница на гестациска недела која го одделува предвременото породување од спонтан абортус е различна на национално ниво. Најголемиот дел од државите ја базираат стапката на предвременно породување според бројот на живородени фетуси помеѓу 22. и 36,6. гестациска недела.

Во првата подглава на воведот насловена како “класификација на предвременото породување”, анализирана е постојната класификација која го дели предвременото породување според: гестациска недела, клиничка презентација и родилна тежина на фетусот.

Во следната подглава, кандидатката ги елаборира ризик-факторите за појава на предвременно породување. (ПП). Бројни фактори се поврзани со појавата на ПП, кои, генерално, можат да се поделат во две групи: матернални и фетални.

Третата подглава е посветена на современи сознанија за патогенезата и патофизиологијата на ПП. Во неа се елаборира значењето на појавата на бактериски вагинози и останати вагинални инфекции во текот на бременоста. Бактериската вагиноза претставува најчесто пореметување на долниот генитален тракт кај жени во репродуктивна возраст. Оваа состојба не е класична инфекција предизвикана од еден микроорганизам, туку комплексна алтерација на вагиналниот екосистем, каде што физиолошките лактобацили се заменети со висока концентрација на анаеробни бактерии, присутни во мал број во нормалната микрофлора. Со оглед на тоа што асцедентната вагинална инфекција е главна причина за абортус, предвременно породување и неонатална инфекција, многубројни истражувања се направени со цел да се идентификуваат пациентки со ризик од предвременно породување. Во секој случај, направени се бројни клинички студии за ефикасноста на третманот за БВ помеѓу симптоматски и асимптоматски пациентки.

Во третата подглава особено внимание е посветено на азотниот оксид, како еден од најинтересните напредоци во медицината. Кандидатката вели дека во последно време предизвикува голем интерес заради неговата клучна физиолошка улога во организмот. Времето на полураспад е многу кратко, а во присуство на кислород брзо се конвертира во азотни оксиди, првенствено азотен диоксид(NO_2). Инфламаторниот медијатор, азотен оксид(NO), реактивен гас со краток полуживот е особено поврзан со зреење на грлото на матката. Тој учествува во бројни физиолошки процеси, вклучувајќи: релаксација на мазна мускулатура, инхибиција на агрегација на тромбоцити, невротрансмисија и апоптоза. Исто така, опишани се сознанијата за неговата улога во предикцијата на ПП. Истовремено, кандидатот се осврнува на сознанијата за должината на цервиксот на матката во текот на бременоста, особено пред породувањето, како еден од предикторните фактори за ПП.

Врз основа на анализата на сите досегашни сознанија поврзани со предвременото породување, кандидатката го гради својот **мотив** за изработување на оваа докторска студија. Таа е заинтригирана со високата стапка на предвременно породување, особено во последните години на светско ниво. Основен мотив за изработка на овој научен труд е фактот што на ниво на Р.Македонија овој проблем не е доволно истражен. Иако етиологијата на предвременото породување е мултифакторијална, сепак постојат убедливи докази дека бактериската вагиноза е најчест причинител, како и тоа дека метаболитите на азотен оксид имаат сигнификантна улога во клиничката практика и делуваат на цервикалната дилатација кај предвременото и терминското породување. Од основниот мотив, произлегуваат и целите на трудот, во **третата** глава на дисертацијата. Кандидатката наведува дека главни цели на студијата биле да се утврди:

- вредноста на концентрациите на метаболити на азотен оксид во предикцијата на ПП и можноста за нивна рутинска клиничка примена;
- влијанието на БВ и најчестите микроорганизми кои доведуваат до ПП;
- корелацијата на БВ со вредностите на азотниот оксид;
- корелација на должината на грлото на матката (CL) со вредностите на азотен оксид.

Во **четвртата** глава, **Материјал и методи**, опишани се дизајнот на студијата, постапката за прибирање на податоците и примероците, користените биохемиски и микробиолошки анализи, ултразвучното мерење на цервиксот на матката и статистичката обработка на податоците. Кандидатката наведува дека студијата е проспективна и вклучува 130 пациентки во репродуктивен период со единечна бременост. Таа е изведена

на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство и Институтот за микробиологија и паразитологија при Медицинскиот факултет во Скопје. Испитаничките биле поделени во две групи:

1. **испитувана група** на пациентки со знаци на предвременно породување:

1а) подгрупа кои се породени предвременно (22-36.6 г.н.),

1б) подгрупа кај кои по ординираната токолитична терапија бременоста продолжила

2. **контролна група** на пациентки со нормална бременост и породени во термин (37-41.6 г.н.).

Сите пациентки биле хоспитализирани на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство. Секоја пациентка вклучена во студијата имала писмена согласност за учество во неа. За ова истражување била добиена согласност од Медико-етичката комисија во склоп на Медицинскиот факултет, УКИМ - Скопје. Кај пациентките биле применети **инклузиони критериуми**:

- пациентки со единечна бременост над 18 години;
- интактни околуплодови обвивки;
- контракции регистрирани на НСТ-запис и/или скратување и дилатација на цервикален канал.

Како **ексклузиони критериуми**, кои ги исклучуваат пациентките од студијата се наведени:

- повеќеплодна бременост;
- плацента превија;
- абрупција на постелката;
- придружни заболувања кај пациентката (хипертензија, дијабетес);
- компликации во тек на бременоста (пreekлампсија, еклампсија);
- автоимуни болести кај мајката;
- конгенитални аномалии на утерусот;
- плод со аномалии;
- ИУЗР на плодот;
- полихидрамнион;
- олигохидрамнион;
- интервенции на грлото на матката пред бременоста (конизација) и во тек на бременоста (серклаж).

Кај сите пациентки по приемот бил направен:

- УЗ преглед на фетусот со трансабдоминалан сонда со јачина 2-5 MHz (Voluson E-8),
- одредување на количината на околуплодова вода преку **АФИ** –индекс на амнионска течност,
- одредување на степен на зрелост на постелката (по Grannum),
- цервикометрија-CL (мерење на должината на цервикалниот канал) со употреба на трансвагинална сонда (Voluson E-8),
- кардиотокографија (ЦТГ) – (Corometrics-GE) која претставува континуирано следење и регистрација на феталната срцева фреквенција и контракциите на утерусот,
- бимануелен преглед: при кој се одредува поставеноста, конзистенцијата на цервиксот, како и дилатацијата и должината на цервикалниот канал.
- одредување на бактериска вагиноза по Амселови критериуми, од кои трите знаци биле одредени од страна на клиничарот при преглед, а присуството на клу клетки биле одредени на Институтот за микробиологија и паразитологија-Скопје. Доколку их на вагината била над 4.5 – се земале микробиолошки брисеви од вагина,

цервикс, брис за *Mycoplasma/Ureaplasma* и брис за *Chlamydia trachomatis* со цел да се одреди предизвикувачот и да се ординира соодветна терапија.

- Посебно се земале по 5 мл крв за одредување на матернални серумски метаболити на азотен оксид (нитрати и нитрити).
Останатите анализирани параметри, во кои биле вклучени : возраст, националност, БМИ, пушење, претходно едно или повеќе предвремени породувања, абортуси, крварење во тек на бременоста, земени микробиолошки брисеви во прв триместар од бременоста и евентуална терапија се евидентирани од постојната медицинска документација на пациентката.
- По породувањето се бележела телесната тежина и висина на новороденчето и одредување на Апгар скор.
- Концентрацијата на азотен оксид во серум кај мајката се одредувала со мерење на продукција на неговите метаболити - нитрати и нитрити со помош на Nitric oxide multispecies Elisa kit (Thermofisher) . Овој сет служи за квантитативно одредување на нитрати (NO_2^-) и нитрити (NO_3^-) во биолошки течности. Китот содржи ензим нитрат редуктаза со чија помош се конвертираат нитратите во нитрити. Потоа нитритите се детектираат како обоен азо-продукт добиен со помош на Griess-реакција (Griess-ов реагенс) која апсорбира светлина (оптичка густина) спектрофотометриски при 540 Nm. Методот на детекција е колориметриски. Се земало по 5 мл крв во епрувета , која потоа се пракала во лабораторија каде што со помош на китот се одредувала концентрацијата на метаболитите. Времето на изработка изнесувало 45 минути за нитрати и 15 минути за нитрити. Сите реагенси се чувале на температура помала или еднаква на -20 степени Целзиусови. Пред употреба требало да бидат сите компоненти во сетот на собна температура најмалку 30 минути, освен ензимот нитрат редуктаза.
- Концентрацијата на азотен оксид се читала од стандардната крива со позната концентрација каде што нормалните вредности се 40-45 mM/l.
- По добивањето на резултатите, тие биле статистички обработени така што за секоја варијабла се одредувала средна вредност(\bar{X}), стандардна девијација (SD) и стандардна грешка на средна вредност (SEM). Со цел да се утврди постоење и концентрација на значителни разлики биле извршени анализа на варијации во групите. За варијаблите за кои се утврдило дека не припаѓаат на иста популација бил применет Студент-ов т-тест. Вредностите на $p < 0,05$ биле сметани за сигнификантни.
- Освен дескриптивни статистички методи (средна вредност, мод , медијана, варијанца, стандардна грешка на средна вредност), биле користени и тестови за испитување на разликите помеѓу варијаблите (Chi – square тест). Во оние случаи кога вредностите на испитувани варијабли биле ниски (< 5), бил користен Fischer-ов exact тест. За тестови на корелација бил користен Spearman-ов непараметриски тест, а за испитување на разлика помеѓу повеќе варијабли (>2) бил користен ANOVA тест (Analysis of Variance). Сите статистички тестови биле работени во S.P.S.S. програм (Statistical Program for Social Sciences). Добиените податоци од статистичката обработка биле графички и табеларно прикажани.

Целокупниот материјал од главата **Резултати** е поделен и претставен во пет подглави.

1. Контролна група – пациентки со нормална бременост
2. Испитувана група
 - 2а. Пациентки предвремено породени
 - 2б. Пациентки со знаци за предвремено породување, кај кои бременоста продолжила

3. Разлики помеѓу групите
4. Предикција на предвремено породување
5. Мултиваријантна бинарна логистичка анализа за предикција на предвремено породување.

Во испитуваните групи одредувани се вредностите на следните параметри:

- присуство на вагинална инфекција,
- бактериска вагиноза,
- Clue класификација,
- цервикална должина
- азотни метаболити
- возраст
- вагинален pH
- BMI
- CRP
- пушење
- претходни раѓања
- етничка припадност
- родилна тежина на новороденчето
- терапија

При утврдување на предиктивната вредност за БВ било утврдено дека оние пациентки кои имаат БВ компарирани со пациентки кои немаат БВ за 5.42 пати имаат поголема веројатност за ПП, значајно за CI 95 %, а ROC ареата е 0.667 или за 66,70% повисока веројатност за ПП.

Покачената pH вредност на вагина >4,5 се покажала како добар предиктор за предвремено породување. Во анализата на резултатите се потврдила констатацијата со тестот на Kruskal-Wallis ANOVA ($p < 0.001$), каде што се гледа значајна статистичка разлика помеѓу трите групи. Добиен е податок статистички значаен ($p < 0.01$) помеѓу вредностите на предвремено породените пациентки и оние кај кои продолжила бременоста.

Резултатите од студијата говорат дека пациентките кои имале присуство на *Ureaplasma ureal.* за 4,72 пати имаат поголема веројатност за ПП во однос на оние со негативен наод. Оние, пак, пациентки кои имале позитивен брис за *Mycoplasma hominis* имаат 2,21 пат поголема веројатност за ПП. *Gardnerella vaginalis* незначително го зголемува ризикот, меѓутоа е статистички несигнификантна разликата помеѓу групите, заклучува кандидатката.

Во однос на цервикалната должина (CL), вредностите во првата група варираше во интервал од $15,24 \pm 3,32$ mm, во втората група во интервал $15,63 \pm 4,34$ mm и третата група во интервал од $19,79 \pm 6,37$ mm, со што била утврдена значајна статистичка разлика ($p < 0.01$) помеѓу породените пациентки и оние кои се со продолжена бременост.

Друг атрибут кај кој е докажана значајна сигнификантна разлика е C-реактивниот протеин ($p < 0.01$) помеѓу пациентките со ПП и продолжена бременост. Кај првите, од вкупниот број кај 20 (40,80%) пациентки била најдена покачена вредност на CRP, а кај вторите вкупно 17 (33,40%) биле со повисока вредност.

Разликата во групите помеѓу пациентките кои имале претходно предвремени раѓања, како најголем ризик фактор се покажува и во оваа теза. Во првата група имало 5 пациентки со претходно ПП, во втората група на предвремено породени пациентки имало 18 пациентки, а во третата 7 со претходно ПП. Со ова се заклучило дека има статистички сигнификантна разлика помеѓу групите.

Родилната тежина на новороденчињата била очекувано статистички сигнификантна ($p < 0.001$) помеѓу пациентките во контролната група и предвремено родените пациентки. Просечната тежина на фетусите кај терминско породените изнесувала 3144 гр., кај предвремено породените 1823 гр, а кај оние со продолжена бременост 2047 гр.

Исто така, било очекувано дека Апгар скорот во првата и петтата минута на бебињата е сигнификантно повисок ($p < 0.001$) во групата на навремено породени пациентки.

Оскудни се студиите за метаболити на азотен оксид и бременост, поради што придонесите од оваа теза ќе бидат од непроценливо значење, особено кога се однесува на ПП и нивната предиктивна вредност. Од анализата на добиените резултати за азотни метаболити јасно се гледа дека нема значајна статистичка разлика помеѓу пациентките во контролната група и оние со ПП ($p > 0.05$), а постои висока сигнификантност ($p < 0.001$) помеѓу пациентките со продолжена бременост каде што се значајно повисоки вредности во однос на останатите две групи, заклучува кандидатката. Со ова се докажало дека токму тие ја одржуваат бременоста и се намалуваат пред породувањето.

Значајна предиктивна вредност според оваа студија имаат и клу клетките, т.е. нивното присуство ја зголемува веројатноста за ПП за 6.75 пати со CI 95 %, а ROC ареата е 0.709 или за 70,90% од тие кои имале нивно присуство ќе имаат и повисока веројатност за ПП.

ВМІ како ризик фактор за предвремено породување бил единствено статистички сигнификантен ($p < 0.05$) помеѓу групите и бил значајно повисок кај оние кои предвреме се породиле во однос на контролната група.

Пушењето,возраста и етничката припадност како ризик фактори кои би можеле да влијаат на ПП немаат статистички сигнификантна разлика помеѓу групите, според резултатите на студијата. Според добиените статистички податоци, најголема значајност за предикција на ПП има вагиналниот рН, азотните метаболити, ВМІ и цервикалната должина, а најслабо е влијанието на возраста.

Во резултатите се изнесени евидентни зголемувања на одредени параметри, кои најдиректно би ја зголемиле веројатноста за ПП.

Зголемувањето на вагиналниот рН за единечна вредност за 30,1 % ја зголемува веројатноста за ПП, значајно за 95 % CI.

Зголемувањето на азотните метаболити за единечна вредност ($\mu\text{mol/L}$) за 5 % ја намалува веројатноста за ПП, значајно за 95 % CI ($p < 0,001$).

Зголемувањето на ВМІ за единечна вредноста (kg/m^2) за 8 % ја зголемува веројатноста за ПП, значајно за 95 % CI.

Зголемувањето на цервикалната должина за единечна вредност (mm) за 2 % ја зголемува веројатноста за ПП, значајно за 95 % CI.

Пациентките кои имале покачено CRP имаат за 11,16 пати поголема веројатност за ПП, во однос на оние кои имаат CRP во референтни вредности. ROC ареата била 0,697, што значи дека кај 69,7 % овој модел би одредил повисока веројатност за ПП. Големиот придонес за предикција на ПП кандидатката го потврдува со мултиваријантна бинарна логистичка регресиона анализа, според која присуството на БВ дава 4,41 пат поголема веројатност за ПП, во однос на оние кои немаат присуство на истата. Не помалку значајни се и азотните метаболити, при што се

потврдува дека нивното зголемување за единечна вредност ја намалува веројатноста за ПП.

Главата **Дискусија** содржи повеќе потпоглавја во кои се прикажани литературни податоци за обработената тема и е направена соодветна и исцрпна компарација на добиените резултати во студијата со соодветни други студии и аналогни резултати објавени во релевантната научна литература. Најголем дел од цитираните студии демонстрираат линк помеѓу ПП, бактериска инфекција и хистолошки докажан chorioamnionitis, како и елевација на интраамнионските биохемиски маркери.

На крајот од докторскиот труд по добиените резултати и дискусија, во осмата глава, кандидатката ги изведува **заклучоците**.

1. Вредностите на концентрациите на азотните метаболити во предикција на ПП се покажаа како одличен предиктор кој во иднина може да се употребува.
2. Присуството на БВ го зголемува ризикот за ПП за 5,42 пати.
3. Најчестите микроорганизми кои доведуваат до ПП се: *Ureaplasma urealyticum* и *Mycoplasma hominis*.
4. Присуството на клу клетки се високо специфичен знак за докажување БВ.
5. Корелацијата помеѓу бактериска вагиноза, концентрацијата на азотните метаболити и должината на цервиксот се главни параметри кои се предиктори за ПП.
6. Ризик факторот претходно предвремено породување, се докажа дека е значаен фактор за ПП и во нашата студија.

Во деветтата глава **Литература** наброени се 106 научни трудови, кои се соодветно селектирани за потребите на истражувањето и коректно цитирани во текстот на докторската дисертација.

Предмет на истражување

Предмет на ова научно истражување се 130 пациентки во репродуктивен период со единечна бременост. Таа е изведена на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство и Институтот за микробиологија и паразитологија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Главна задача на оваа студија е да се докажат причините за предвремено породување, пред се асцендентната бактериска вагиноза, како и да се докаже дали падот на серумскиот азотен оксид доведува до почеток на породувањето и да се процени неговата предиктивна вредност кај ПП.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Кандидатката дава исцрпен преглед за состојбата и актуелноста на предвременото породување во земјата и пошироко. Таа напоменува дека во последните години инциденцата и стапката на смртност кај предвременото породување покажува позитивен тренд на пораст, заради што истражувањата во ова поле претставуваат сериозен предизвик за секој клинички гинеколог. Таа ги елаборира ризик факторите меѓу кои особено значење и се припишува на бактериската вагиноза. Бидејќи според литературните податоци, сознанијата за прогностичко значење на ПП на БВ, должината на цервиксот на матката и вредностите на серумските азотни метаболити уште се предмет на разгледување и претпоставки, истражувањата во ова поле **се се уште актуелни и неопходни**.

Краток опис на применетите методи

Во студијата се вклучени 130 пациентки во репродуктивен период, чија бременост е следена на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство во Скопје, а вагиналните брисеви за одредување на присуство за БВ се прегледувани на Институтот за микробиологија и паразитологија. Покрај основните демографски особености (возраст, етникум), правени се ултразвучни мерења на

цервикалната должина, лабораториски иследувања, одредување на вредности на матернални серумски азотни метаболити, присуство на клу клетки, БМИ, претходни предвремени породувања, телесна тежина на новороденчињата, Апгар скор, терапија.

Наодите од протоколите се систематизирани и статистички обработени.

Краток опис на резултатите од истражувањето

При утврдување на предиктивната вредност за БВ добиени се резултати дека оние пациентки кои имаат БВ компарирани со пациентки кои немаат БВ за 5.42 пати имаат поголема веројатност за ПП, значајно за CI 95 %.a ROC ареата е 0.667 или за 66.70% повисока веројатност за ПП.

Покачената рН вредност на вагина >4,5 е добар предиктор за предвременно породување, а истото е потврдено и во студијата. Во анализата на резултатите потврдена е констатацијата со тестот на Kruskal-Wallis ANOVA ($p < 0.001$) каде се гледа значајна стистичка разлика помеѓу трите групи..

Резултатите од студијата говорат дека пациентките кои имаа присуство на *Ureaplasma ureal*. за 4,72 пати имаат поголема веројатност за ПП во однос на оние со негативен наод. Оние, пак, пациентки кои имаат позитивен брис за *Mycoplasma hominis* имаат 2,21 пат поголема веројатност за ПП.

Во однос на цервикалната должина (CL), вредностите во првата група варираат во интервал од 15,24±3,32mm, во втората група во интервал 15,63±4,34mm и третата група во интервал од 19,79±6,37mm, со што се утврдува значајна статистичка разлика ($p < 0.01$) помеѓу породените пациентки и оние кои се со продолжена бременост.

Од анализата на добиените резултати за азотни метаболити јасно се гледа дека нема значајна статистичка разлика помеѓу пациентките во контролната група и оние со ПП ($p > 0.05$), а постои висока сигнификантност ($p < 0.001$) помеѓу пациентките со продолжена бременост каде се значајно повисоки вредности во однос на останатите две групи. Со ова се докажува дека токму тие ја оддржуваат бременоста и се намалуваат пред породувањето. Вредностите на азотните метаболити се главниот предиктивен фактор за ПП.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Александра Стојовска Лазарова, со наслов „Бактериска вагиноза и матернални серумски метаболити на азотен оксид во корелација со предвременно породување“, претставува оригинален научен труд во областа на медицинската наука, односно гинекологијата и акушерството, т.е. перинатологијата. Изработката на темата на оваа докторска дисертација имаше за цел да ги одреди главните фактори на ризик за предвременно породување, како и предиктивното значење на одделни параметри за ПП. При тоа, цел беше да се одреди нивната вредност како прогностички фактори и да се збогатат сознанијата за етиолошките и терапевтски можности за ПП.

Кандидатката, со изготвувањето на овој докторски труд, очекуваше и докажа, што претставува суштински научен придонес, дека тријасот бактериска вагиноза, скратување на цервиксот на матката и смалените вредности на азотните метаболити, е клучен за предвременото породување.

Главниот придонес од истражувањето е фактот за неопходност на клиничка примена на одредување на матерналните азотни серумски метаболити, како предикторен фактор за ПП, со висок процент на веројатност.

Докторската дисертација на кандидатката ас. д-р Александра Стојовска Лазарова, со наслов “Бактериска вагиноза и матернални серумски метаболити на азотен оксид во корелација со предвременно породување“, според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор), следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Автор-и: „ Лазарова А., Јанкоска Г., Стојовски М. со наслов “Bacterial vaginosis in etiology of preterm labour”, објавен: Acta Morphologica Vol.12(2)2015 (назив на списанието, број, датум, импакт-фактор...)
- [2]. Автор-и: „ Лазарова А., Јанкоска Г., Јовановска В., Јовановска Е., Костовски М. со наслов “Vaginal pH versus cervical length in the second trimester of pregnancy as a predictor of preterm birth”, објавен: Acta Morphologica Vol.15(1)2018 (назив на списанието, број, датум, импакт-фактор...)

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на докторската дисертација се: систематизацијата на повеќе ризик фактори за предвремено породување, од кои како клучни се докажани бактериската вагиноза, должината на цервиксот на матката, зголемената вагинална pH и вредностите на матерналните серумски азотни метаболити. Ова е дотолку повеќе значајно во предвидувањето за предвремено породување и, секако, неговиот третман.

Студијата има апликативно значење поради воведувањето на ново испитување за предикција на предвременото породување – одредување на серумските азотни метаболити кај мајката.

Можните понатамошни истражувања се: најголем дел од студиите достапни во научната литература демонстрираат линк помеѓу ПП, бактериска инфекција и хистолошки докажан chorioamnionitis, како и елевација на интраамнионските биохемиски маркери . Во интерес на решавање на проблемот со ПП, секако иследувања од ваков тип би биле интересни и корисни.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **ас. д-р Александра Стојовска Лазарова** со наслов „ **Бактериска вагиноза и матернални серумски метаболити на азотен оксид во корелација со предвремено породување**“

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Славејко Сапунов, претседател с.р.
2. Проф. д-р Никола Пановски, ментор с.р.
3. Проф. д-р Гордана Јанкоска, член с.р.
4. Проф. д-р Глигор Димитров, член с.р.
5. Проф. д-р Ѓорѓи Бабушку, член с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „УЛОГА НА QUANTIFERON TB GOLD - ТЕСТОТ ВО ДИЈАГНОЗАТА НА АКТИВНА ТУБЕРКУЛОЗА И ЛАТЕНТНА ТУБЕРКУЛОЗНА ИНФЕКЦИЈА ВО ДЕТСКАТА ВОЗРАСТ“ ОД Д-Р КАТЕРИНА БОШКОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје на својата XV редовна седница одржана на 27.12.2018 година, а по предлог на Советот на студиската програма на трет циклус студии - докторски студии по медицина, врз основа на член 112 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија, број 82/2018) и член 53 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 121/09, 188/11, 234/12 и 276/14) и член 61 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус-докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 245/2013), формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката д-р Катерина Бошковска под наслов: „Улога на Quantiferon TB gold - тестот во дијагнозата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст“, во состав: проф. д-р Емилија Влашки (претседател), проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ (ментор), проф. д-р Бисерка Каева Јовковска (член), проф. д-р Аспазија Софијанова (член) и проф. д-р Лилјана Симоновска (член).

Комисијата во наведениот состав детално ја разгледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Катерина Бошковска, со наслов „Улога на Quantiferon TB gold тестот во дијагнозата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст“, содржи 108 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 132 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, монографии, WHO извештаи, правилници, програми, водичи од експертски групи и научни и стручни интернет ресурси.

Трудот е структуриран во 8 поглавја, вклучувајќи вовед, мотив, хипотеза и цели на истражувањето, материјал и методи на работа со статистичка обработка, резултати, дискусија, заклучок и литература. Деловите се систематизирани со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Анализа на трудот

Докторантката одбрала за тема разработка на една лабораториска дијагностичка метода која е важна за поставување на дијагноза, следење и терапевтски приод кај активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст.

Вовед

На почетокот на воведот, кандидатката ја изложува дефиницијата на туберкулоза (ТБЦ) која според Светската здравствена организација е дефинирана како инфективна бактериска болест предизвикана од *Mycobacterium tuberculosis* (*M. tuberculosis*). Потоа, таа се задржува на историските податоци кои укажуваат дека оваа болест е позната кај човештвото подолго од 4000 години, на откривањето на предизвикувачот, изолацијата на туберкулинот, изведувањето на туберкулинскиот тест, откривањето на можноста за имунизација, воведувањето на BCG-вакцината и стратегиите за сузбивање и контрола на болеста. Најнапред сметана за наследна болест, на крајот на XIX век од Robert Koch е докажана како инфективна болест со изолиран туберкулин за дијагностички тест, а од 1944 година и со можност за третман со стрептомицин како прв моќен туберкулостатик.

Следува изложувањето на епидемиолошките карактеристики на ТБЦ која претставува голем здравствен проблем во светски рамки и се карактеризира со висока стапка на морбидитет и морталитет. Имено, според СЗО, во 2010 година глобалната инциденција на ТБЦ изнесувала 128 случаи на 100 000 жители, со највисок процент од овие заболени во Азија и Африка, а стапката на морталитет 15 случаи на 100 000 жители. Утврдено е континуирано опаѓање на глобалната инциденција на ТБЦ за околу 1,5% од 2000 до 2013 година. Според најновиот извештај на СЗО, во 2017 година заболеле околу десет милиони лица, од кои 1 милион деца, а 1,3 милиони лица починале од ТБЦ. Процентот е дека 1/3 од светското население е инфицирано со *M. Tuberculosis*, т.е. има латентна туберкулозна инфекција (ЛТБИ), со веројатност од активирање на инфекцијата во болест кај возрасните од 5 до 10%, а кај децата под две годишна возраст и до 40 %. Во Р. Македонија во 2014 година преваленцијата на ТБЦ изнесувала 18,8 на 100 000 жители со континуиран тренд на намалување. Инциденцијата во истата година изнесувала 13,8 на 100 000 жители со тренд на намалување до 2017 година. Стапката на морталитет во 2014 година пак, била 0,9 на 100 000 жители со тренд на намалување. Детската популација е повеќе подложна на инфекција и заболува од потешки форми на ТБЦ, а болеста кај децата најчесто настанува како резултат на интрафамилијарен контакт со болен од белодробна ТБЦ.

Кандидатката во понатамошниот текст од воведот се задржува на класификацијата и карактеристиките на предизвикувачот на ТБЦ од родот *Mycobacterium*, вид *Mycobacterium tuberculosis complex*, во кој спаѓаат и *M. tuberculosis*, *M. bovis* и *M. africanum*. Последните две микобактерии се ретки предизвикувачи на ТБЦ во Европа. *M. tuberculosis* е аеробен, факултативно интраклеточен спорорастечки ацидофилен бацил, природно патоген само за луѓе. Следува детален и опширен опис на патофизиолошкиот

механизам на ТБЦ инфекцијата, при што е нагласено дека најчесто таа се пренесува по капковен пат од ТБЦ болно лице со мукозните мембрани на дишните патишта како влезна врата. Исходот од инфекцијата зависи од имунолошкиот одговор на домаќинот со можност за уништување на бактеријата преку фагоцитоза, создавање на гранулом кој пропаѓа и остава мала лузна која калцифицира или зголемување на грануломот со некроза и можно истекување на некротичниот материјал во луменот на бронхијалното стебло, т.е. кавитација со појава на типични ТБЦ симптоми. Во комплексната патогенеза на ТБЦ учествуваат голем број на имунолошки и инфламациски клетки и медијатори (белодробни дендритични клетки, макрофаги, CD4+ и CD8+ специфични Т-лимфоцити, неутрофилни гранулоцити, фибробласти, интерлеукини, цитокини – TNF α од макрофагите и IFN- γ од сензибилизираните Т лимфоцити). IFN- γ претставува клучен цитокин во имунолошкиот одговор против *M. tuberculosis* кој индуцира транскрипција на повеќе од 400 гени. Една од неговите најважни улоги во туберкулозната инфекција е активирање на алвеоларните макрофаги и поттикнување на нивната микробицидна активност со помош на азотен оксид (NO) и реактивни кислородни радикали. Следува класификацијата на ТБЦ болеста на примарна (белодробна ТБЦ, ТБЦ на тонзили, ТБЦ на кожа, ТБЦ на црева) и постпримарна (милијарна ТБЦ, ТБЦ-менингитис, ТБЦ-плевритис и перитонитис, остеоартикуларна ТБЦ, ТБЦ на бубрези, ТБЦ-кавитации) со опис на нивното настанување. Клиничката манифестација е во зависност од имунолошкиот статус. Покрај класичните симптоми како хронична продуктивна кашлица, анорексија со губење во тежина, треска, зголемено потење и хемоптиза, можни се екстрапулмонални форми со засегање на мозокот и менингите, `рбетниот мозок, кожата, коските, внатрешните органи и органите на генитоуринарниот тракт, кои почесто се јавуваат кај пациенти инфицирани со ХИВ.

Во понатамошниот текст од воведот, кандидатката се задржува на дијагнозата на ТБЦ која се базира на анамнестички податоци, епидемиолошки податоци, клиничка слика, лабораториски анализи, рендгенолошки испитувања, туберкулински кожен тест и Interferon-Gamma Release Assays (IGRA) тестови, при што е нагласено дека единствен сигурен доказ за дијагноза е изолација на причинителот од биолошки материјал. Потенцирано е дека кај деца, поставувањето на дијагнозата е отежнато поради честата дискретност на симптомите, отсуството на самопрепознавање на болеста и малиот процент на позитивност на директните микроскопски препарати (10-15 %) и наод од култури (30-50 %). Објаснети се различните техники за микробиолошка и молекуларна дијагностика и можниот радиолошки наод со различните техники. Директниот микроскопски препарат има висока специфичност и ниска сензитивност, едноставен е и со ниска цена, но не ги диференцира различните микобактерии. Култивацијата на биолошкиот материјал на тврда или течна подлога, која дава одложен резултат, е најважна метода со можност за докажување на сојот на микобактериум. Молекуларната дијагностика преку PCR (Gene Xpert MTB/RIF тест) детектира секвенци специфични за *M. tuberculosis* DNA и мутации асоцирани со резистенција на рифампицин во тек на 24 часа.

Следува изложување на терапијата на ТБЦ во тек на 2 мес. со три до четири туберкулостатици во зависност од состојбата и формата на ТБЦ и во тек на следните 4 мес. со два туберкулостатици (изонијазид и рифампицин).

Засебно е изложена ЛТБИ која претставува состојба на перзистентен имун одговор на стимулација со антигени на *M. tuberculosis* кај имунокомпетентни лица, каде што постојано се одвива ендогена реактивација и ефективен целуларен имунолошки одговор. Таа претставува инфекција со *M. tuberculosis* во отсуство на знаци на болест,

рентгенолошки промени и бактериолошка потврда за ТБЦ. Заедничка одлика за ТБЦ и ЛТБИ е позитивен туберкулински тест и IGRA тестови. Веројатноста ЛТБИ во текот на животот, при експонираност на одредени диспозициски фактори, да премине во активна ТБЦ изнесува 15-43 % во зависност од возраста, при што најголем ризик постои во доенечка возраст. Во продолжеток, опишани се дијагностичките процедури кај ЛТБИ. Од имунолошките тестови, туберкулинскиот тест кој се позитивизира 2-8 нед. по инфекцијата, е несигурен дијагностички тест поради можноста за лажно позитивни и лажно негативни резултати, особено во земји каде BCG-имунизацијата е во редовниот календар за имунизација. IGRA- тестовите, кои ја одредуваат концентрацијата на IFN- γ ослободен од Т лимфоцитите после инкубација со специфични антигени за *M. tuberculosis*, се со висока дијагностичка сензитивност и специфичност, репродукцибилност и можност за стандардизација, особено при несовапаѓање на резултатите со туберкулинскиот тест. Постои мала можност за лажно позитивни резултати кај здрави BCG-ирани неинфицирани лица и кај инфицирани со нетуберкулозни микобактерии. На крајот на воведот е изложена медикаментозната превенција на ЛТБИ со изонијазид во тек на 6 мес. или комбинација на изонијазид и рифампицин во тек на 3 мес. или кај ТБЦ резистентна на изонијазид, превенција со рифампицин во тек на четири месеци, со задолжително следење на пациентот во тек на најмалку две години.

Мотив

Мотивот за ова истражување е обезбедување сознанија за ТБЦ во детската популација во Р. Македонија, утврдување на прецизни дијагностички критериуми за ЛТБИ и активна ТБЦ во детската возраст, утврдување на местото на Quantiferon TB gold (IGRA) тестот во дијагностиката и споредување на добиените резултати со податоците објавени во светската литература.

Хипотеза и цели на истражувањето

Како работна хипотеза на истражувањето е наведена хипотезата дека Quantiferon TB gold - тестот е поефикасен од другите дијагностички процедури достапни во Р. Македонија во поставување на дијагноза на ТБЦ инфекција во детството, особено при поставување на дијагнозата на ЛТБИ, и дека овој тест би овозможил рационално и правилно користење на хемиопротекција при сомнение за ЛТБИ кај деца и би помогнал во случај на несигурна дијагноза на активна ТБЦ.

Кандидатката како цели на истражувањето ги поставува:

- одредување на вредностите на IFN- γ кај деца со активна ТБЦ, деца со ЛТБИ и кај здрави деца во Р. Македонија ;
- одредување на сензитивноста и специфичноста на IFN- γ – тестот ;

- одредување на нови cutoff - дијагностички вредности на концентрацијата на IFN- γ во нашата земја ;
- одредување на влијанието на возраста на концентрацијата на IFN- γ ;
- одредување на вредностите на индурацијата на туберкулинскиот кожен тест кај деца со ЛТБИ и активна ТБЦ ;
- одредување на сензитивноста на туберкулинскиот кожен тест во дијагнозата на активна ТБЦ и ЛТБИ ;
- утврдување на корелацијата меѓу IFN- γ и туберкулинскиот кожен тест ;
- одредување на зависноста на вредностите на туберкулинскиот кожен тест и на IFN- γ од контактот со ТБЦ-болен ;
- утврдување на практичната примена на Quantiferon TB gold - тестот во дијагнозата на активна ТБЦ и ЛТБИ во детската возраст, како и неговиот придонес во одлуката за медикаментозна превенција кај деца со сомнение за ЛТБИ.

Материјал и методи

Студијата е осмислена како проспективна, case-control студија. Обработката на пациентите, прегледите и тестовите се изведувани на Институтот за белодробни заболувања кај децата - Козле во Скопје. Лабораториските и микробиолошките анализи се работени во биохемиската лабораторија, рендгенолошките снимања во рендгенолошкиот кабинет при Институтот за белодробни заболувања кај децата - Козле, а Quantiferon TB gold тестот е работен на Институтот за белодробни заболувања и ТБЦ во Скопје.

При изработката на оваа докторска дисертација биле анализирани 100 пациенти упатени за иследување заради можна инфекција со *M. tuberculosis* во Институтот за белодробни заболувања кај децата - Козле и 33 здрави деца, како контролна група, во периодот од септември 2014 до јануари 2018 година. Критериумите за вклучување и исклучување на испитаниците во студијата се јасно дефинирани. Вклучени биле деца на возраст 1-15 години, вакцинирани со VCG-вакцина по раѓање, со позитивен контакт со болен од ТБЦ и без претходна историја за ТБЦ, а со добиена информирана согласност од еден од родителите. Исклучени биле пациентите со кардиопулмонални заболувања, историја за тешка алергиска реакција кон прочистен протеински дериват, деца со остеоартикуларна форма на ТБЦ и пациентите чии родители не дале писмена согласност за учество во студијата.

Испитаниците биле поделени во три групи:

1. деца со сомнение за ЛТБИ (n=64): асимптоматски пациенти со уреден рентгенолошки наод на бели дробови, со позитивен контакт со болен од ТБЦ или туберкулин хиперреактори

2. деца со сомнение за активна ТБЦ (n=36): пациенти со симптоми за ТБЦ и со рентгенолошки промени на белите дробови, со или без познат позитивен контакт со болен од ТБЦ

3. контролна група на здрави деца (n=33), одбрани според возраст и пол соодветни на испитуваните групи

Анализирани биле следниве параметри: демографски карактеристики, историја на изложеност на активна ТБЦ, присуство на белег од BCG-имунизација, радиографски наоди на белите дробови, директни препарати за ацидоалкохолорезистентни бацили од спутум (ARB), култура по Löwenstein–Jensen, туберкулински кожен тест по методот на Mantoux и вредноста на INF- γ со помош на Quantiferon TB gold - тестот. Дополнително, било анализирано и времетраењето на антитуберкулозната терапија кај децата со активна ТБЦ и медикаментозната превенција кај деца со ЛТБИ.

Во понатамошниот текст се дадени детали за изведување на туберкулинскиот кожен тест и Quantiferon TB gold - тестот со сликовит приказ:

- туберкулинскиот кожен тест бил изведуван на воларната страна на левата подлактица со вбризување на 0,1 ml прочистен протеински дериват (PPD) од 5 туберкулински единици (TU) интрадермално, со мерење на дијаметарот на индурацијата со помош на линијар после 72 часа. Како граничен дијаметар за позитивен кожен тест бил сметан дијаметарот на индурацијата ≥ 6 mm кај пациентите кои немале BCG-цикатрикс и ≥ 15 mm кај пациентите кои имале BCG-цикатрикс;
- Quantiferon TB gold - тестот се изведувал во две фази: во првата фаза се вршела инкубација на целата крв со специфични антигени на *M. tuberculosis* (ESAT-6, CFP10 и TB7.7), а во втората фаза се спроведувало мерењето на IFN- γ по методот на ELISA (Enzyme-Linked Immunosorbent Assay) во однос на позитивна контрола со митоген фитохемаглутинаин и негативна контрола која не содржела ниту митоген, ниту специфични антигени. Концентрацијата на IFN- γ е мерена со ELISA метода со помош на комерцијален тест Quantiferon TB gold (Cellestis, a QIAGEN Company). Како гранична вредност за позитивен тест бил сметан IFN- $\gamma \geq 0,35$ IU/ml, кој укажува на инфекција со *M. tuberculosis*, латентна инфекција или активна болест. Резултатот се смета на одреден кога концентрацијата на IFN- γ во циркулацијата е зголемена (негативна контрола >8 IU/mL) или кога постои недоволен број на Т-лимфоцити, односно нарушена нивна способност за ослободување на IFN- γ на соодветна дразба со митогенот (позитивна контрола $<0,5$ IU/mL).

Статистичка обработка на податоците

Резултатите биле обработени со стандардни статистички методи, ползувајќи го статистичкиот софтвер IBM SPSS Statistics® 23. Анализата на квалитативните (дисконтинуирани, „категорични“) варијабли (пол, возрасна група, средина, присуство на BCG-цикатрикс, BCG-имунизација, IFN- γ наод, наод од туберкулински тест, контакт со болен од активна ТБЦ, радиолошки промени на бели дробови, присуство на ARB во спутум и култура по Löwenstein–Jensen) била извршена преку таблица на контингенција. Овие

варијабли се прикажани преку фреквенцијата на испитаниците во одделните групи (проценти на структура), а разликата во распределбата на фреквенциите меѓу групите била тестирана за сигнификантност преку χ^2 -вредноста.

Сите нумерички серии, т.е. квантитативните, континуирани величини: возраст, концентрација на IFN- γ (IU/mL) и дијаметар на индурација на туберкулинскиот тест (mm) биле најнапред тестирани за нормалност во дистрибуцијата на вредностите користејќи го Shapiro-Wilk тестот за нормалност. Бидејќи сите континуирани варијабли покажале сигнификантно отстапување на нивните вредности од нормалноста (p вредности поголеми од 0.05 за Shapiro-Wilk тестот), што е прикажано со три хистограми на дистрибуција на вредностите, за натамошните анализи била користена непараметарска статистика. Поради овие причини, за претставување на резултатите за наведените квантитативни величини била користена медијаната како мерка за централната тенденција на вредностите во рамките на групите, а како мерка за нивната дисперзија биле земени интеркварталниот ранг (IQR) на податоците и целокупниот ранг (минимум – максимум). Резултатите за континуираните варијабли се претставени графички преку boxplot, каде што централната линија соодветствува на медијаната, а кутијата на IQR. За споредба на централните тенденции помеѓу групите бил користен непараметрискиот Kruskal-Wallis тест, проследен со последователни Mann-Whitney U -тестови, притоа контролирајќи ја тип I грешката преку употреба на пристапот на Bonferroni. Биваријантните статистички анализи биле извршени користејќи непараметриски корелации со Spearman-овиот ρ коефициент.

Детерминацијата на cutoff-вредностите, како и нивната сензитивност и специфичност за дискриминација меѓу здравите контроли и децата со ЛТБИ, како и за дискриминација помеѓу децата со ЛТБИ и оние со активна ТБЦ, била извршена преку анализа на Receiver operating characteristic (ROC) кривите. Притоа, како мерка за дискриминаторната моќ била земена вредноста за површината под кривата (Area Under the Curve, AUC). Во сите случаи, нивото на статистичка сигнификантност било дефинирано како $p < 0,050$, односно за висока сигнификантност $p < 0,001$.

Резултати

Резултатите се прикажани табеларно и со графички слики. Од базичните демографски карактеристики на испитаниците, не е утврдена сигнификантна разлика во однос на половата дистрибуција помеѓу трите групи ($\chi^2=0,037$, $p=0,982$). Во однос на возраста, во секоја од трите групи доминираат децата на возраст од околу 7-8 години со ранг на возраст 1-15 години. Не е утврдена сигнификантна разлика во возраста на децата меѓу трите испитувани групи (Kruskal-Wallis $F=0,096$, $p=0,953$). Статистичките тестови покажуваат постоење на апроксимативно еднаква фреквенција на застапеност на деца помлади и постари од 5 години за секоја од трите анализирани групи ($\chi^2=0,453$, $p=0,797$). Во однос на средината во која живеат децата, утврдена е сигнификантно повисока фреквенција на деца со ЛТБИ во урбаната средина ($\chi^2=6,821$, $p=0,033$). Кај сите 133 испитаници бил добиен податок за реализирана VCG-имунизација. Во однос на присуството на VCG-цикатрикс, утврдена е апроксимативно еднаква фреквенција на неговата застапеност меѓу трите групи ($\chi^2=1,587$, $p=0,452$).

Од специфичните карактеристики на болните испитаници и децата со ЛТБИ, во однос на контактот со болен од активна ТБЦ, утврдено е дека кај децата со активна ТБЦ постои поголема застапеност на блискиот контакт со болен во однос на децата со ЛТБИ ($\chi^2=7,523$, $p=0,023$). Кај сите испитаници со ЛТБИ детектиран е уреден рендгенолошки наод за разлика од децата со активна ТБЦ кај кои се детектирани промени на белите дробови, при што доминира наод за примарната ТБЦ (77,8 %), следен со специфичен

хиларен лимфаденит и ТБЦ плевритис (8,3 % и 8,3 %) и казеокавернозна ТБЦ (5,6 %). Во однос на присуството на ARV во спутум, кај најголем дел од децата со ЛТБИ- анализата не била реализирана (89 %). Меѓу испитаниците со активна ТБЦ, кај кои е анализата реализирана во целата група, позитивен наод е утврден кај 11,1 %. Слично, во однос на културелното испитување на Löwenstein–Jensen подлога, истото е реализирано само кај 10,9 % од испитаниците со ЛТБИ со негативен наод, додека кај испитаниците со активна ТБЦ позитивен наод е добиен во 22,2 %. Најголем дел од децата со ЛТБИ биле третирани превентивно (39,1 % во период од 6 мес. и 45,3 % во период од 3 мес.), додека 15,6% не примале хемиопревенција. Меѓу децата со активна ТБЦ најголем дел примале медикаментозна терапија во период од 6 мес. (86,1 %), 8,3 % во период од 7 мес., 2,8 % во период од 12 мес. и 2,8 % во период од 5 мес.

Споредбата на нивото на IFN- γ (IU/mL) помеѓу децата со активна ТБЦ, децата со ЛТБИ и контролната група на здрави деца, ползувајќи непараметарска статистика и претставени преку boxplot-ови, покажала сигнификантно повисоко ниво на IFN- γ кај децата со ЛТБИ ($U=368,0$; $p=1,62 \cdot 10^{-7}$) и децата со активна ТБЦ ($U=116,5$; $p=9,68 \cdot 10^{-9}$) во однос на здравите деца. Исто така, утврдено е сигнификантно повисоко ниво на IFN- γ кај децата со активна ТБЦ во однос на децата со ЛТБИ ($U=649,5$; $p=0,0003$). Групирањето на испитаниците според граничната вредност за позитивитет на вредностите за IFN- γ ($\geq 0,35$ IU/mL), исто така, покажало сигнификантно повисока фреквенција на испитаници со позитивен наод кај активната ТБЦ (80,6%) во однос на ЛТБИ (64,1%; $\chi^2=3,984$, $p=0,047$).

Испитувањето на сензитивноста и специфичноста на IFN- γ (IU/mL) за детекција на активна ТБЦ и ЛТБИ, врз база на досега препорачаната cutoff вредност од 0,35 IU/mL, покажало 64% сензитивност и 100% специфичност за ЛТБИ со 36% лажно негативни наоди и 80,6% сензитивност и 100% специфичност за детекција на активна ТБЦ со 19,4% лажно негативни наоди. Во истражувањето во склоп на оваа докторска дисертација, кандидатката реализирала анализа и предлага нова cutoff (гранична) дијагностичка вредност на концентрацијата на IFN- γ (IU/mL) за децата со ЛТБИ и активна ТБЦ кои се однесуваат на испитаниците за Р. Македонија. Преку ROC-криви анализа со земена вредноста за површината под кривата (AUC) како мерка за дискриминаторната моќ, утврдено е дека вредноста на IFN- γ од $\geq 0,252$ IU/mL е оптимална за дискриминација помеѓу здравите контроли и децата со ЛТБИ со 82,4% сензитивност и 81,8% специфичност, притоа оставајќи 17,6% лажно негативни и 18,2% лажно позитивни наоди (ROC AUC=0,896, $p=2,48 \cdot 10^{-8}$). За дискриминација помеѓу децата со ЛТБИ од децата со активна ТБЦ пак, анализата покажала дека вредноста на IFN- γ од $\geq 0,822$ IU/mL е оптимална со 74,3% сензитивност и 67,2% специфичност и со 25,7% лажно негативни и 32,8% лажно позитивни наоди (ROC AUC=0,722, $p=0,0003$). При тоа, вредностите за AUC укажуваат на пониска дискриминаторна моќ со поголема веројатност за појава на лажно позитивни вредности во однос на претходната детерминирана cutoff-вредност за детекција на ЛТБИ во однос на здравите деца. Кандидатката дава објаснување за оваа разлика во фактот дека, иако со помала фреквенција, и кај децата со ЛТБИ можеле да се јават вредности на IFN- γ повисоки од 2,5 IU/mL.

Во однос на влијанието на возраста врз концентрацијата на IFN- γ , утврдена е позитивна корелација меѓу нив само кај децата со ЛТБИ (Spearman $\rho=0,269$, $p=0,032$) со отсуство на корелација во групата на деца со активна ТБЦ ($p=0,268$). Анализата реализирана во однос на возрастна група деца под 5 години и деца над 5 години, пак, укажала на сигнификантно повисоко ниво на IFN- γ кај постарата возрастна група како кај ЛТБИ ($U=365,5$, $p=0,048$), така и кај активна ТБЦ ($U=93,0$, $p=0,029$).

При споредба на дијаметарот на индурација на туберкулинскиот тест (mm) помеѓу децата со активна ТБЦ и децата со ЛТБИ, утврдени се сигнификантно повисоки вредности

кај децата со активна ТБЦ без оглед на присуството на VCG-цикатрикс (при присутен VCG-цикатрикс $U=121,0$; $p=0,00008$ и при отсутен VCG-цикатрикс $U=135,5$; $p=0,027$). Врз основа на досега препорачаните cutoff - вредности за позитивност на туберкулинскиот тест (≥ 15 mm кај деца со VCG-цикатрикс и ≥ 6 mm кај деца без VCG-цикатрикс), меѓу испитаниците со VCG-цикатрикс утврдена е сигнификантно повисока фреквенција на позитивен наод од туберкулинскиот тест во случај на активна ТБЦ (88,9%) во однос на ЛТБИ (35,9%) ($\chi^2=13,872$, $p=0,0002$). Кај испитаниците без VCG-цикатрикс не постоела сигнификантна разлика во фреквенцијата на позитивни наоди меѓу активна ТБЦ и ЛТБИ ($\chi^2=3,481$, $p=0,062$). Во однос на сензитивноста на туберкулинскиот тест, утврдена била ниска сензитивност за детекција на децата со ЛТБИ (50%) и висока сензитивност за детекција на активната ТБЦ (91,7%).

Од таа причина, кандидатката во своето истражување ја реализирала ROC-анализата и предлага нови cutoff - дијагностички вредности на туберкулинскиот тест за дискриминација помеѓу децата со ЛТБИ и активна ТБЦ кои би се однесувале на испитаниците за Р. Македонија. Имено, за испитаниците со VCG-цикатрикс, вредноста на дијаметарот на туберкулинскиот тест $\geq 16,5$ mm би била оптимална за дискриминација помеѓу ЛТБИ и активна ТБЦ со 83,3% сензитивност и 76,9% специфичност, оставајќи 16,7% лажно негативни и 23,1% лажно позитивни наоди ($AUC=0,828$, $p=0,00008$). За испитаниците без VCG-цикатрикс пак, ROC анализата покажала ниска дискриминаторна моќ, иако статистички значајна ($AUC=0,699$, $p=0,028$) и според неа би можела да се предложи вредноста од $\geq 11,5$ mm за детекција на активната ТБЦ со 83,3% сензитивност и ниска специфичност од 60%, оставајќи 16,7% лажно негативни и 40,0% лажно позитивни наоди.

Во однос на влијанието на возраста врз дијаметарот на индурација на туберкулинскиот тест (mm) утврдена е слаба до умерена позитивна корелација меѓу двата параметри само кај децата со ЛТБИ (Spearman $\rho=0,383$, $p=0,002$), додека немало корелација кај децата од групата со активна ТБЦ ($p=0,060$).

Споредбата помеѓу туберкулинскиот тест и Quantiferon TB gold- тестот во дијагнозата на активна ТБЦ и ЛТБИ, преку биваријантните статистички анализи, покажала постоење на умерена до силна позитивна корелација помеѓу дијаметарот на индурација на туберкулинскиот тест и нивото на IFN- γ ($\rho=0,535$; $p=9,79 \cdot 10^{-9}$) со посилна корелација кај децата со активна ТБЦ ($\rho=0,415$, $p=0,012$) во однос на децата со ЛТБИ ($\rho=0,377$, $p=0,002$). Споредбата на позитивните и негативните наоди меѓу двата теста кај испитаниците со ЛТБИ наспроти испитаниците со активна ТБЦ покажала позитивен наод од двата теста последователно кај 39% наспроти 77,8%, негативен наод кај двата теста кај 23,5% наспроти 8,4%, позитивен туберкулински тест со негативен Quantiferon TB gold - тест кај 12,5% наспроти 13,8% и негативен туберкулински тест со позитивен Quantiferon TB gold тест кај 25% наспроти 0%. Утврдено е дека Quantiferon TB gold - тестот има повисока сензитивност за детекција на децата со ЛТБИ во однос на здравите контроли, а дека туберкулинскиот тест е посензитивен за детекција на децата со активна ТБЦ во однос на децата со ЛТБИ.

Во однос на предложените нови cutoff - вредности за дискриминација помеѓу активната ТБЦ и ЛТБИ, споредбата на сензитивноста и специфичноста на двата теста покажала повисока сензитивност и специфичност на туберкулинскиот тест во однос на Quantiferon TB gold - тестот кај испитаниците со VCG-цикатрикс. Кај испитаниците без VCG-цикатрикс пак, туберкулинскиот тест имал повисока сензитивност, но пониска специфичност од Quantiferon TB gold - тестот. Споредбата на вредностите на туберкулинскиот тест (mm) и на IFN- γ (IU/mL) во зависност од контактот со болен од ТБЦ покажала дека испитаниците со близок контакт имале сигнификантно повисок дијаметар

на индурација при туберкулинскиот тест ($p < 0,001$) и сигнификантно повисоки нивоа на IFN- γ ($p = 0,002$) во однос на оние со далечен контакт.

Дискусија

Дискусијата претставува критичка споредба на добиените резултати и сознанија од ова испитување со досега објавените слични студии во детска возраст. Тие, според целите на испитувањето, се добиени со систематична анализа и се корелирани меѓусебе за прв пат во детската возраст во наши услови. Се толкуваат сличностите и разликите на резултатите добиени во оваа студија споредбено со други студии во однос на: застапеноста на различните форми на ТБЦ (пониска застапеност на кавернозна ТБЦ), процентот на позитивните директни микроскопски препарати за ARB од 11% (во согласност со некои од досега објавените резултати), позитивното културелно испитување на спутумот од 22% (во согласност со досега објавените резултати), зависноста на концентрацијата на ослободениот IFN- γ од возраста на децата (позитивна корелација како и во други досега публикувани студии), сензитивноста на туберкулинскиот тест (повисока кај активна ТБЦ во однос на други студии), позитивната корелација помеѓу дијаметарот на индурација на туберкулинскиот тест и нивото на IFN- γ (во согласност со некои од другите цитирани студии), повисокиот дијаметар на индурација на туберкулинскиот тест и повисокото ниво на IFN- γ кај децата со близок контакт со ТБЦ болен (во согласност со други студии).

Во оваа докторска дисертација од повеќе аспекти е анализирана примената на Quantiferon TB gold тестот во дијагнозата на активна ТБЦ и ЛТБИ во детската возраст. Добиените резултати во однос на вредноста на IFN- γ (IU/mL) укажале на сигнификантно повисока вредност кај ЛТБИ и активна ТБЦ во однос на здравите деца и на сигнификантно повисока вредност кај активна ТБЦ во однос на ЛТБИ, што е во согласност со некои досега публикувани студии, но сигнификантноста во разликата недостасува во други студии. При групирање на испитаниците според препорачаната од производителот cutoff вредност за позитивност на Quantiferon TB gold тестот (IFN- $\gamma \geq 0,35$ IU/mL), исто така, бил утврден сигнификантно повисок процент (80,56%) на испитаници со позитивен наод кај децата со активна ТБЦ, што се совпаѓа со резултатите од друга студија. Во однос на специфичноста и сензитивноста на тестот во дијагноза на активна ТБЦ и ЛТБИ, според препорачаната од производителот cutoff вредност за позитивност, утврдена била пониска сензитивност и еднаква специфичност во компарација со други студии.

Предложената нова cutoff - дијагностичка вредност на IFN- γ (IU/mL) за децата со ЛТБИ во Р. Македонија е $\geq 0,252$ IU/mL, а за децата со активна ТБЦ е $\geq 0,822$ IU/mL. За споредба наведена е студија од Јапонија, во која биле вклучени здрави контроли и лица со културелно докажана ТБЦ, во која е утврдена поголема сензитивност од 96,2% за понизок оптимален cut-off од 0,168 IU/ml во однос на резултатите од ова истражување.

Предложената нова оптимална cutoff-дијагностичка вредност на туберкулинскиот тест за децата со активна ТБЦ која се однесува на испитаниците за Р. Македонија, кај децата со BCG цикатрикс е $\geq 16,5$ mm, а кај децата без цикатрикс е $\geq 11,5$ mm (во САД индурацијата ≥ 5 mm се смета за позитивен тест, додека во Англија за позитивен тест кај BCG вакцинирани деца се смета индурација ≥ 15 mm).

Дискутирани се резултатите во однос на потврдената хипотеза дека Quantiferon TB gold - тестот е поефикасен од другите дијагностички процедури достапни во Р. Македонија во поставување на дијагноза на ТВС - инфекција во детската возраст и во донесување на одлука за медикаментозен третман. Сензитивноста на овој тест била повисока за детекција на децата со ЛТБИ во однос на здравите контроли, а туберкулинскиот тест бил посензитивен за детекција на децата со активна ТБЦ во однос на децата со ЛТБИ. Се смета дека позитивниот Quantiferon TB gold-тест индицира скорешна или актуелна инфекција со туберкулозни бацили, а позитивниот туберкулински тест индицира постара инфекција. Процентот на совпаѓање на резултатите од двата теста кај испитаниците (71%) бил понизок во споредба со резултатите од други студии (75%-86%). Поголем процент на совпаѓање на позитивните резултати од двата теста бил утврден во групата на деца со активна ТБЦ наспроти децата со ЛТБИ (77,8% наспроти 39%). Нагласено е дека ниту со Quantiferon TB gold – тест, ниту со туберкулински тест не може со сигурност да се разликува ЛТБИ од активна ТБЦ и дека негативниот резултат од овие тестови не ја исклучува дијагнозата на активна ТБЦ (во 8,4% двата теста негативни кај активна ТБЦ во ова истражување). Потенцирана е важноста на клиничките симптоми, радиолошките и микробиолошките наоди во дијагнозата на ТБЦ. Дадени се можни објаснувања за несовпаѓањето на резултатите од овие два теста (лажна позитивност на туберкулинскиот тест поради антигенските компоненти заеднички за повеќето микобактерии и примената BCG вакцина, лажна негативност на IGRA - тестот поради имунокомпромитувана состојба на пациентот, како резултат на различни имунолошки механизми одговорни за позитивноста на овие тестови, технички грешки). Цитирани се студии кои препорачуваат при сомнение за лажно негативен IGRA - тест да се реализира сериско одредување на концентрацијата на IFN- γ за откривање на коверзија на резултатот после 8-10 недели и од други автори примена на несигурен интервал на концентрација на IFN- γ за интерпретација на сериското мерење со распон, значајни за одлуката за поставување на терапија. При позитивен IGRA / негативен туберкулински тест несовпаѓање, постои сомнение за лажно негативен туберкулински тест кај многу веројатна ЛТБИ и би била потребна медикаментозна превенција.

На крајот од дискусијата, коментирана е применетата антитуберкулозна терапија и превенција кај испитаниците и укажано е на практичната примена на IGRA - тестовите за попрецизна дијагноза и одлука за медикаментозна превенција на ЛТБИ во детската возраст. Сите испитаници со активна ТБЦ, без оглед на наодот од туберкулинскиот тест и IGRA- тестот, примале терапија. Во групата на деца со ЛТБИ кај 15,6% од децата не била спроведена антитуберкулозна превенција (при негативен наод од двата теста или при позитивен туберкулински тест пратен со негативен IGRA тест).

Заклучоци

Донесените заклучоци говорат за сигнификантно повисоки вредности на IFN- γ кај децата со ТБЦ - инфекција (ЛТБИ и активна ТБЦ) во однос на здравите контроли и кај децата со активна ТБЦ во однос на ЛТБИ. Утврдена е сензитивност од 64% и специфичност од 100% за детекција на ЛТБИ, а сензитивност од 80,6% и специфичност од 100% за детекција на активна ТБЦ при cutoff - вредноста на IFN- γ од 0,35 IU/mL. Предложена е вредност на IFN- γ од $\geq 0,252$ IU/mL како оптимален cutoff за ЛТБИ во однос на здрави деца и вредност од $\geq 0,822$ IU/mL како оптимална за активна ТБЦ во однос на ЛТБИ.

Утврдена е ниска сензитивност за детекција на ЛТБИ и висока сензитивност за детекција на активната ТБЦ на туберкулинскиот тест. Во рамките на испитаниците со VCG цикатрикс, предложената нова cutoff вредност за дискриминација помеѓу децата со ЛТБИ и активна ТБЦ е $\geq 16,5$ mm со 83,3% сензитивност и 76,9% специфичност, а во рамки на испитаниците без VCG цикатрикс вредноста од $\geq 11,5$ mm за детекција на активната ТБЦ со 83,3% сензитивност и ниска специфичност од 60%.

Докажана е позитивна корелација помеѓу туберкулинскиот тест и нивото на IFN- γ . Утврдено е совпаѓање на резултатите од двата теста во 71% од испитаниците од кои совпаѓање на позитивни наоди кај 53%, најчесто кај децата со активна ТБЦ. Се заклучува дека одредувањето на концентрацијата на IFN- γ паралелно со туберкулински тест има голем придонес во одлуката за медикаментозна превенција кај деца со ЛТБИ (примена на превенција и покрај негативен туберкулински тест или одбегнување на превенција при негативен IFN- γ -тест следен со позитивен туберкулински тест).

Литература

Цитирани се 132 референци, од понов и најнов датум, што зборува за актуелноста на обработената тема.

Предмет на истражување

Предмет на истражување во оваа докторска дисертација е испитување на улогата на Quantiferon TB gold тестот, како дијагностичка метода во споредба со други дијагностички методи, во дијагностиката и рационалното правилно користење на медикаментозна превенција при сомнение за ЛТБИ и при несигурна дијагноза за активна ТБЦ во детска возраст.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Се работи за прва студија во детска возраст во Р. Македонија која ги одредува вредностите на Quantiferon TB gold - тестот кај деца на различна возраст со активна ТБЦ и ЛТБИ, сензитивноста и специфичноста на тестот, неговата корелација со кожниот туберкулински тест во дијагностиката и придонесот во одлуката за медикаментозна превенција кај деца со сомнение за ЛТБИ. По прв пат во нашата земја се одредени нови дијагностички cutoff - вредности на INF- γ за детекција на ЛТБИ и за разграничување на ЛТБИ од активна ТБЦ во детска возраст.

Краток опис на применетите методи

Во докторската дисертација се вклучени деца на возраст од 1 до 15 години кои биле упатени за иследување поради можна инфекција со *M. tuberculosis* во Институтот за белодробни заболувања кај децата-Козле во Скопје: 64 пациенти со сомнение за ЛТБИ, 36 пациенти со сомнение за активна ТБЦ и 33 здрави деца како контролна група. Анализирани и компарирани се демографските карактеристики, изложеноста на активна ТБЦ, присуството на VCG-цикатрикс, радиолошкиот белодробен наод, наодот од директен препарат на ацидоалкохолорезистентни бацили во спутум, културелниот наод на Löwenstein-Jensen подлога, туберкулинскиот кожен тест и вредноста на INF- γ со помош на Quantiferon TB gold - тестот.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултатите од ова истражување укажуваат на сигнификантно повисоки вредности на INF- γ кај пациентите со ЛТБИ и активна ТБЦ во однос на здрави деца, сигнификантно повисоки вредности на INF- γ кај активна ТБЦ во однос на ЛТБИ, 64% сензитивност и 100% специфичност за детекција на ЛТБИ, и 80,6% сензитивност и 100% специфичност за детекција на активна ТБЦ при cut-off вредност на INF- γ од 0,35 IU/ml.

Одредена е нова cut-off - вредност на INF- γ од 0,252 IU/ml со сензитивност од 82,4% и специфичност од 81,8% за детекција на ЛТБИ и нова cut-off вредност на INF- γ од 0,822 IU/ml за разграничување на ЛТБИ од активна ТБЦ.

Утврдена е позитивна корелација меѓу дијаметарот на индурацијата на туберкулинскиот тест со нивото на INF- γ , а најголем процент (77,8%) на совпаѓање на позитивните резултати од двата теста е утврден во групата на деца со активна ТБЦ. Близината на контактот со изворот на ТБЦ била позитивно асоцирана со нивото на INF- γ и дијаметарот на индурацијата од туберкулинскиот тест.

Оцена на трудот

Докторската дисертација на кандидатката д-р Катерина Бошковска со наслов „Улога на Quantiferon TB gold - тестот во дијагнозата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст“ претставува истражување во областа на педијатрија со примена на стандардизирани лабораториски методи. Преку оваа студија, кандидатката ги корелира туберкулинскиот тест и Quantiferon TB gold - тестот со цел да го утврди значењето на Quantiferon TB gold тестот - во дијагнозата и терапијата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст.

Докторската дисертација има клиничка апликативност преку утврдената улога на Quantiferon TB gold тестот во дијагнозата и терапијата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст и преку предложените нови cutoff гранични дијагностички вредности на туберкулинскиот тест и INF- γ за нивно попрецизно дијагностицирање и меѓусебно разграничување.

Докторската дисертација на кандидатката д-р Катерина Бошковска со наслов „Улога на Quantiferon TB gold - тестот во дијагнозата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст“ е самостоен труд на кандидатката и според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува условите и стандардите за изработен докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Boskovska K, Naceva-Fustik S, Petrussevska-Kolekevaska L, Dilberovska M, Dacevski D, Popova G, Arnaudova I. Role of Quantiferon TB gold test in diagnosis of latent tuberculosis infection (LTBI) in childhood and its correlation with tuberculin skin test. *Acta morphologica* 2015; Vol.12(2):32-36.
2. Boskovska K, Naceva-Fustic S, Simonovska L, Popova G, Arnaudova I, Cakalarovska I Dilberovska M, Dacevski D. Comparison of IFN- γ levels in children with tuberculosis disease and Latent tuberculosis infection. *Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2018 Nov 25; 6(11):2091-2096.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главните научни придонеси на оваа докторска теза се однесуваат на утврдената значајна улога на Quantiferon TB gold - тестот и неговата предност во однос на туберкулинскиот тест и другите дијагностички процедури кои се на располагање во Р. Македонија во дијагностиката и одлуката за терапија на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст, како и предложените нови cutoff - гранични дијагностички вредности за туберкулинскиот тест и за INF- γ со цел нивно попрецизно дијагностицирање, меѓусебно разграничување и правилна одлука за третман.

Подрачјето на примена и ограничувањата се однесуваат на значајната клиничка вредност на добиените резултати при дијагностицирање и при донесување на одлука за

терапевтски пристап кај децата со латентна туберкулозна инфекција и активна туберкулоза, меѓутоа можноста за лажно негативни и лажно позитивни резултати на испитуваните дијагностички тестови ја наметнува потребата од дополнителен/и лабораториски дијагностички тест/ови за попрецизна дијагностика.

Можните понатамошни истражувања би можеле да бидат корелација на Quantiferon TB gold - тестот, туберкулинскиот тест и микробиолошките тестови со друг/и лабораториски дијагностички тест/ови, како PCR (Gene Xpert MTB/RIF тест), во дијагностицирање и третман на децата со латентна туберкулозна инфекција и активна туберкулоза.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката д-р Катерина Бошковска со наслов „Улога на Quantiferon TB gold-тестот во дијагнозата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст“.

Комисија

1. Проф. д-р Емилија Влашки с.р.
2. Проф. д-р Стојка Нацева Фуштик с.р
3. Проф. д-р Бисерка Каева Јовковска с.р
4. Проф. д-р Аспазија Софијанова с.р
5. Проф. д-р Лилјана Симоновска с.р

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ЕНДОВАСКУЛАРЕН ТРЕТМАН НА ИНТРАКРАНИЈАЛНИТЕ АНЕВРИЗМИ“ ОД Д-Р МЕНКА ЛАЗАРЕСКА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 112 од Законот за високото образование, член 53 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и член 61 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус - докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет, на својата XV редовна седница одржана на 27. 12. 2018 година, а по предлог на Советот на студиската програма на трет циклус студии - докторски студии по медицина, донесе Одлука за формирање Комисија за оцена на докторска дисертација на кандидатката д-р Менка Лазареска со наслов „Ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми“, во состав: проф. д-р. Климе Ѓорески (претседател), проф. д-р Марија Папазова (ментор), проф. д-р Миодраг Врчаковски (член), проф. д-р Светлана Антовска Грујоска (член) и проф. д-р Александар Чапароски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката д-р Менка Лазареска, со наслов „Ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми“, содржи 168 страници компјутерски обработен текст во фонт Таhома, со 1,15 проред и големина на букви 12, 203 библиографски единици од темата што се обработува, меѓу нив научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси. Текстот е збогатен со 32 табели и 62 слики.

Трудот е структуриран во глави: вовед, мотив, цели, материјал и методи, резултати, дискусија и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во воведот на трудот, кандидатката на концизен и прегледен начин, поткрепен со многубројни литературни извори, ги изнесува податоците за основните карактеристики на аневризмите. Воведот содржи податоци кои се објавени во современата научна литература, а се однесуваат на предметот од интерес на предложената тема. Содржински јасно е структуриран и лесно се следи и иницира интерес за одбраната тема.

Во воведот на оваа докторска дисертација, кандидатката дефинира што се тоа аневризми и ги класифицира аневризмите според морфолошките карактеристики. Кандидатката ги опишува карактеристиките на сакуларните, трауматските,

микотичните аневризми, аневризмите поврзани со протокот и дисекантните аневризми. Понатаму, во воведниот дел на докторската дисертација, кандидатката дава историски осврт на досегашните истражувања на полето на аневризмите. Кандидатката истакнува дека историјата на интракранијалните аневризми е исклучително богата приказна чии зачетоци започнуваат пред нашата ера бидејќи кај Египќаните се пронајдени записи за аневризми во Ebers-овиот папирус. На овие првични податоци за аневризмите се надоврзуваат испитувањата реализирани од Morgagni, Biumi, John Hunter, Victor Horsley, Norman Dott и други истражувачи кои ја опишале морфологијата и третманот на интракранијалните аневризми. Кандидатката на овие почетни согледувања на традиционалниот хируршки третман на аневризмите го надоврзува современиот концепт за ендоваскуларен третман на аневризмите. Кандидатката дава приказ на развојот на ендоваскуларните техники за третман на аневризмите, почнувајќи од пионерските истражувања на Fjodor A. Serbinenko, кој се смета за основоположник на современиот ендоваскуларен третман, преку истражувањата на Debrun, Romodanov и Shcheglov, Berenstein, Hieshima и Higashida сè до Guido Guglielmi, кој направи револуција во ендоваскуларниот третман на аневризмите и ги постави основите на современиот ендоваскуларен третман.

Кандидатката дава осврт на инциденцата на аневризмите во светски рамки, каде што е наведено дека од 0,8 до 10% од популацијата страда од интракранијални аневризми. Кандидатката ја анализира дистрибуцијата на аневризмите според пол и број. Таа укажува дека жените многу почесто страдаат од аневризми во споредба со мажите. Во однос на бројот на аневризмите, тие може да бидат единечни или мултипли. Кандидатката дава опис на локализацијата на аневризмите каде што тие се поделени на аневризми на предната мозочна циркулација и задната мозочна циркулација. Кандидатката ги анализира аневризмите според големината и ја прикажува поделбата на аневризмите на мали, средни, големи и гигантски. Паралелно со опишувањето на морфолошките карактеристики на интракранијалните аневризми, кандидатката дава детален опис на клиничката слика на аневризмите. Кандидатката опишува дека голем број од аневризмите се асимптоматски. Симптоматските неруптурирани аневризми се манифестираат со широк спектар на симптоми. Како најтешка манифестација претставува руптура на аневризмата која најчесто доведува до појава на субарахноидална хеморагија со сите катастрофални последици кои таа ги носи со себе. Во понатамошниот текст, кандидатката се надоврзува со анализа на различните методи кои ни стојат на располагање за поставување на дијагноза на интракранијалните аневризми. Кандидатката ги опишува дигиталната суптракциона ангиографија, компјутеризираната томографска ангиографија и магнетната резонантна ангиографија со и без контраст како методи со кои се дијагностицираат аневризмите. На методите за дијагноза на аневризмите кандидатката се надоврзува со опис на третманот на аневризмите. Таа дава приказ на сите терапевтски модалитети кои се употребуваат согласно со најновите препораки за третман на аневризмите, со посебен акцент на ендоваскуларните методи за третман на аневризмите. Кандидатката детално ги опишува сите расположливи модалитети на ендоваскуларен третман како оклузија на хранителната артерија, емболизација на аневризмата со коили, балон асистирани емболизација на аневризмите, стент

асистирана емболизација на аневризмите, употреба на течни емболични агенси за ендоваскуларен третман на аневризмите, употреба на обложени стентови, употреба на уреди за пренасочување на протокот и употреба на уреди за нарушување на протокот за третман на аневризмите. Кандидатката во детали ги прикажува карактеристиките на секој ендоваскуларен модалитет, начинот на изведување на интервенцијата, идникациите и контраиндикациите за употреба на таа техника за ендоваскуларен третман.

Воведниот дел завршува со анализа на потребата од следење на ендоваскуларно третираните аневризми поради можноста за реканализација по ендоваскуларен третман.

Втората глава го анализира мотивот за изработка на докторската дисертација. Недостатокот на слични репрезентативни истражувања од оваа област во Р, Македонија претставува мотив за изработка на докторската дисертација. Потребата да се добијат нови знаења и податоци кои ќе ја одразат состојбата во Р, Македонија претставува движечка сила за да се пристапи кон истражување на ендоваскуларниот третман на интракранијалните аневризми. Кандидатката објаснува дека денес интракранијалните аневризми се предмет на интерес во голем број дијагностички и интервентни процедури во радиологијата. Затоа, деталното познавање на дијагностичките и интервентните процедури, особено ендоваскуларните процедури кои се применуваат при третман на аневризмите, е од круцијално значење со цел да се обезбеди успешен третман на аневризмите и да се намалат евентуалните грешки во секојдневната практика при ендоваскуларен третман на аневризмите.

Третата глава ги анализира целите на оваа докторска дисертација. Целите се дефинирани јасно и преку нив треба да се утврди ефикасноста на ендоваскуларниот третман, компликациите кои се појавуваат по овој третман и потребата од ретретман и следење на пациентите.

Краток опис на применетите методи

Четвртата глава од оваа докторска дисертација ги опишува материјалот и методите кои се употребени за реализирање на дефинираните цели. За реализирање на целите на оваа студија добиено е одобрение од Етичката комисија за истражување на луѓе при Медицинскиот факултет во Скопје. Истражувањето е спроведено на Универзитетската клиника за радиологија при Медицинскиот факултет во Скопје. Според јасно дефинирани инклузии и ексклузии критериуми, во студијата биле вклучени 113 пациенти по претходно потпишана информирана согласност.

Ендоваскуларната интервенција е реализирана со употреба на апарат за дигитална суптракциона ангиографија од производителот Shimitzu. Користени се дијагностички катетери, дијагностички жици, водечки катетер, микрокатетер, интракранијални стентови со различни димензии и плетење и карактеристики за одредени специфични локации, балони за оклузија и ремоделирање, пренасочувачи на проток и платински коили.

Кај сите пациенти пред ендоваскуларниот третман на аневризмите детално им е објаснета процедурата. Пред интервенцијата кај секој пациент е реализиран невролошки и анестезиолошки преглед и лабораториски иследувања. Преку лабораториските анализи добиени се податоци за крвна слика, хемостаза со аПТТ и клопидогрел толеранс тест.

Во зависност од состојбата на пациентот и планираната интервенција, ендоваскуларниот третман се изведува во општа или локална анестезија во асептични услови. Ендоваскуларниот третман на аневризмите е изведен преку феморален пристап, освен кај еден пациент кога е користен радијален пристап. Регијата каде што се прави пункција се бричи, се стерилизира и се покрива со стерилен чаршав. На местото каде што се прави пункција на испитаникот му се дава околу 10 ml локален анестетик лидокаин. Со помош на скалпел се прави мал рез на кожата во должина од околу 1 cm и со помош на пеан, резот се шири. Со употреба на игла од 18 G се пунктира феморалната артерија. По направената пункција преку иглата во артеријата се внесува метална жица-водач. Потоа иглата се вади се поставува интродусер во феморалната артерија и се пласира катетер и жица водач.

Во зависност од карактеристиките на аневризмата, во оваа докторска дисертација кандидатката користела неколку техники за ендоваскуларен третман на аневризмите. При стандардно коилирање на аневризмата во сакусот на аневризмата се пласираат различни типови на коили од поголеми кон помали од 3Д за формирање на кошница кон 2Д-спирални и од нормални до супер меки во завршниот дел за дензно пакување на истите и оневозможување за навлегување на проток во сакусот. Овој начин на полнење го намалува процентот на реканализација на аневризмите.

При третман на аневризмите со широк врат се користи балон-асистирано и стент-асистирано коилирање на аневризмите. Кога применувала балон-асистиран коилинг кандидатката прво воведува балон катетер низ водечки катетер кој се поставува кај вратот на аневризмата и се надувува во момент на пласирање и пакување на коилите. Кога применувала стент-асистиран коилинг кандидатката го поставува микрокатетерот во сакусот на аневризмата и уште еден катетер дистално во матичната артерија со половично отварање на стентот. Потоа пристапува кон пласирање коилите и полнење на аневризмата. Откако аневризмата е исполнета, кандидатката пристапува кон повлекување на микрокатетерот од сакусот на аневризмата и комплетно пласирање на стентот по целата површина на вратот на аневризмата.

Кога постои индикација за оклузија на хранителната артерија за третман на аневризмата, кандидатката пред процедурата изведува тест на оклузија во траење од 30 минути. Во овој период, кандидатката го следи пациентот дали има појава на невролошки дефицит. Доколку при тестот на оклузија се утврди дека постои задоволителна колатералната циркулација кај пациентот се пристапува кон дефинитивна оклузија на хранителната артерија. Кај гигантските аневризми со широк врат, освен проксимална, може да се изведе и дистална оклузија како превенција од ретроградно полнење.

По интервенцијата кај пациентите се врши мануелна компресија со цел да се спречи крварење и да се затвори местото на пункција. Во првите 24 часа по интервенцијата на пациентот му се дава нискомолекуларен хепарин. Наредниот ден се отстранува интродусерот и пациентот се отпушта дома со препорака за двојна антиагрегациона терапија.

Контролните прегледи се вршат со МРА најчесто со секвенца базирана на проток без контраст. Првиот контролен преглед е 6 месеци по ендоваскуларниот третман. Вториот контролен преглед е 12 месеци по интервенцијата. Во наредните пет години по ендоваскуларниот третман, контролните прегледи се прават еднаш во годината. Доколку има потреба, се прави контрола со дигитална суптракциона ангиографија и проценка на состојбата со планирање за реинтервенција.

Докторантката ги дефинира статистичките методи во обработка и презентација на резултатите. За дистрибуција на нумеричките статистички серии (правилна/неправилна) користени се Kolmogorov Smirnov test и Shapiro-Wilk's W test. Структурата на нумеричките серии е анализирана со мерките на централна тенденција (просек) и мерките на дисперзија (стандардна девијација). Структурата на атрибутивните серии е анализирана со односи и пропорции. Тестирање на значајност на разлика помеѓу две аритметички средини кај независните примероци е направено со Student - овиот t Test при правилна дистрибуција и со Mann Whitney U Test при неправилна дистрибуција на нумеричките податоци. Тестирање на значајност на разлика помеѓу две пропорции кај независните примероци е направено со Mann Whitney U Test. Тестирање на значајност на разлики помеѓу три и повеќе пропорции кај независните примероци е направено со Kruskal Wallis ANOVA. Анализа на односи/корелација помеѓу рангираните нумерички и атрибутивни статистички серии е направена со Spearman - овиот коефициент на корелација. Нивото на значајност за $p < 0,05$ при CI = 95% се зема како статистички сигнификантно.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Кандидатката во оваа докторска дисертација анализираше 113 пациенти со аневризма упатени за лекување на Универзитетската Клиника за радиологија во Скопје. Од нив, 38% биле од машки пол и 62% биле од женски пол. Средната возраст на испитаниците изнесувала 53 ± 10 години. Најмладиот испитаник е на возраст од 24 години. Возраста на најстариот испитаник изнесува 77 години. Анализата покажа дека нема значајна разлика во однос на возраста помеѓу мажите и жените во оваа докторска дисертација.

Кандидатката дава приказ на карактеристиките на аневризмите како локализација, големина и број на аневризми. Според локализацијата, кај 24% од пациентите аневризмата била локализирана на предната комуникантна артерија, кај 17% од пациентите аневризмата е локализирана на средната мозочна артерија, кај 17% аневризмата е локализирана на базиларната артерија и нејзините гранки, кај 15% од пациентите аневризмата е локализирана на комуникантниот сегмент, кај 12% од пациентите аневризмата е локализирана на внатрешната каротидна артерија, кај 11% од пациентите аневризмата е локализирана на офталмичниот

сегмент и кај 4% аневризмата е локализирана кај `рбетната артерија и нејзините гранки.

Според дијаметарот, кандидатката ги поделила аневризмите на мали со дијаметар до 7 mm, средни со дијаметар од 8 до 15 mm, големи со дијаметар од 16 до 25 mm и гигантски со дијаметар поголем од 25 mm. Во оваа студија најчесто се третирани аневризми со среден дијаметар кај 43% од пациентите. Кај 35% од пациентите третирани аневризми се со мал дијаметар, кај 13% од пациентите третирани аневризми се големи и кај 9% од пациентите третирани аневризми се гигантски.

Во оваа докторска дисертација кај 71,7% од пациентите регистрирана е една аневризма, додека кај 28,3% од пациентите се регистрирани мултипли аневризми. Кај 20,3% од пациентите регистрирани се две аневризми, кај 5,3% од пациентите регистрирани се три аневризми и кај 2,7% од пациентите регистрирани се четири аневризми.

Кај 62% од пациентите кои се упатени за ендоваскуларен третман регистрирано е крварење од аневризмата пред пациентот да биде упатен за третман, додека кај 38% од пациентите ендоваскуларно третманата аневризма не крварела пред третманот.

Најчесто користена форма на ендоваскуларен третман на аневризмите во оваа студија кај 69% од ендоваскуларно третирани пациенти е стандардно исполнување на аневризмата со платински коили. Кај 17% од пациентите ендоваскуларниот третман е со употреба на стент асистирани коилирање на аневризмата. Кај 4% од пациентите аневризмата е третирана со поставување на стент. Кај 4% од пациентите ендоваскуларниот третман на аневризмата е спроведен со употреба на пренасочувач на проток. Кај 3% од пациентите направена е оклузија на хранителната артерија. Балон-асистирани коилирање како метод на ендоваскуларен третман е реализирано кај 2% од пациентите со аневризма. Употреба на пренасочувач на проток со дополнително стентирање како метод за исклучување на аневризмата од циркулацијата е реализирано кај 2% од пациентите со аневризма.

Ендоваскуларниот третман на аневризмите кај 70% од пациентите е завршен без појава на компликации. Регистрираните компликации се во согласност со податоците објавени во стручната литература, притоа најчесто регистрирана компликација е ангиоспазам во тек на интервенцијата кај 14% од пациентите. Ангиоспазамот е очекувана компликација при ендоваскуларен третман, тој е третиран со употреба на медикаментозна терапија. Тромбемболијата како компликација е регистрирана кај 5% од пациентите.

Кај 87,6% од ендоваскуларно третирани пациенти на контролниот преглед е утврдена оклузија на аневризмата, додека кај 12,4% од пациентите е регистрирана реканализација на аневризмата.

Кај 93,8% од пациентите аневризмата е исклучена од циркулација со една ендоваскуларна интервенција, додека кај 6,2% од пациентите аневризмата е

исклучена од циркулацијата после две интервенции, односно после иницијалниот ендоваскуларен третман на аневризмата направена е повторна интервенција.

По ендоваскуларниот третман, 71,7% од ендоваскуларно третираните пациенти со аневризма се следени на контролен преглед со магнетна резонанца, додека 28,3% од пациентите не се јавиле да се направи контролен преглед.

Стапката на морбидитет по ендоваскуларен третман на аневризмите во оваа студија изнесува 5,3%.

Дискусијата содржи повеќе потпоглавја во кои се прикажани литературни податоци за обработуваната тема и е направена соодветна и исцрпна компарација на добиените резултати во студијата со соодветни други студии и аналогни резултати објавени во научната литература. Обемната дискусија на оваа докторска дисертација претставува критичка споредба на резултатите и сознанијата од оваа докторска дисертација со досега објавените резултати во литературата од таа област. Резултатите на оваа студија се во согласност со известувањата од литературата за ендоваскуларен третман на аневризмите. Кандидатката дава аргументирани толкувања за причините за утврдените сличности и разлики со достапната литература. Кандидатката дава приказ на прифатената класификација за степенот на оклузија на аневризмите и ја анализира новата предлог класификација за степенот на оклузија. Кандидатката ги споредува податоците од литературата за степенот на оклузија со сопствените податоци. По ендоваскуларен третман на аневризмите, според протоколите, неопходни се контролни прегледи и следење на пациентите. Во овој дел од дискусијата кандидатката ги споредува сопствените согледувања со сознанијата од литературата. Во дискусијата кандидатката ги анализира можните компликации при ендоваскуларен третман на аневризмите, како и начинот на кој тие се разрешуваат. Кандидатката ги анализира најчестите компликации кои се јавуваат, како што се: вазоспазам, тромбемболични компликации и други технички компликации.

Заклучните согледувања на оваа докторска дисертација се коректно формулирани и ги потврдуваат појдовните цели на истражувањето. Кандидатката концизно и јасно го изведува заклучокот на оваа докторска дисертација дека ендоваскуларниот третман претставува безбеден и ефикасен метод за третман на интракранијалните аневризми.

Во делот за литература цитирани се 120 референци од понов датум, што зборува за актуелноста на обработената тема. Цитираната литература е обемна, прегледна и цитирана по прифатените стандарди.

Предмет на истражување

Во воведниот дел е изнесен концизен преглед на досегашните сознанија во проучување на третманот на интракранијалните аневризми. Предмет на истражување во докторската дисертација на кандидатката д-р Менка Лазареска се ендоваскуларните интервентни методи во третман на интракранијалните аневризми. Кандидатката во докторската дисертација детално ги опишува

различните ендоваскуларни техники кои се применуваат во третман на интракранијалните аневризми. Кандидатката во оваа докторска дисертација ја објаснува примената на различните ендоваскуларни техники, нивните предности и недостатоци при третман на различните типови на интракранијални аневризми.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Приложената докторска дисертација со наслов: „Ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми“ од д-р Менка Лазареска обработува дефицитарна и современа научна проблематика вредна за истражување. Во недостаток на автентични истражувања и податоци во Р, Македонија кои би ги отсликале предностите и недостатоците на различните ендоваскуларни техники кај населението во Р, Македонија, кандидатката јасно ја отсликува моменталната состојба и потребата од ваков тип на истражување. Темата е од подрачјето на интервентната радиологија на мозочните крвни садови за која досега нема пишани податоци од истражување спроведено во Р. Македонија.

Оцена на трудот

Докторската дисертација на кандидатката д-р Менка Лазареска, со наслов „Ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми“, претставува истражување во клиничка медицина од научното подрачје радиологија со потесната област интервентна радиологија. Во согласност со мотивот на студијата дефинирани се целите на истражувањето да се прикажат различните ендоваскуларни техники, индикациите за нивна примена, степенот на оклузија на аневризмите кој се постигнува и евентуалните компликации кои може да се јават при ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми. Поставените цели во студијата се во целост реализирани, а добиените резултати се адекватно презентирани и обработени со научно и применето клиничко значење. Сумирајќи ги концизно резултатите од оваа студија и заклучоците кои од нив произлегуваат, докторантката дава значаен придонес за зголемување на знаењата за ендоваскуларниот третман на интракранијалните аневризми. Клиничкото значење на оваа студија произлегува од резултатите преку кои се добиени прецизни податоци за нумеричките и атрибутивните карактеристики на ендоваскуларниот третман на интракранијалните аневризми кои ќе се користат во секојдневната клиничка практика. Податоците за ендоваскуларниот третман на интракранијалните аневризми се од особено значење при планирање и изведување на ендоваскуларни интервенции во подрачјето на мозочните крвни садови. Познавањето на индикациите за примена на соодветна ендоваскуларна метода ни овозможува безбедно изведување на овие интервенции и избегнување на јатрогени повреди.

Докторската дисертација на кандидатката д-р Менка Лазареска, со наслов „Ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

Исполнетост на законски услови за одбрана на трудот

Кандидатката пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Автори: „Лазареска М, Алији В, Јакимовска Димитровска М, Бушиновска Ј, Јаневски П, Даскалов Д, Костов М, Папазова М“. Endovascular treatment of intracranial aneurysm on anterior circulation, објавен во: Acta Morphologica 2018; 15(1):29-38.
- [2]. Автори: „Лазареска М, Алији В, Стојовска Јовановска Е, Бушиновска Ј, Мирчевски В, Костов М, Папазова М“. Endovascular treatment of wide neck aneurysms, објавен во: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2018; 6(12):2316-2322.

Заклучок и предлог

Главни научни придонеси на кандидатката се: добиените наоди од ова клиничко истражување ни даваат автентични податоци за морфолошките карактеристики на аневризмите кај популацијата во Р, Македонија, различните ендоваскуларни модалитети за третман на аневризмите, ефикасноста на ендоваскуларниот третман и можните компликации. Д-р Менка Лазареска со своето претходно искуство во научноистражувачката работа, како и со спроведувањето на оваа студија, со објавените научни трудови во стручни публикации, ќе даде значаен придонес во научноистражувачката работа во оваа област. Кандидатката, во своето научно портфолио, има запишано учества во домашни и меѓународни асоцијации од областа на радиологијата, преку кои има изградено солидна мрежа за дисеминација и размена на стекнатите знаења. Таквите комуникации во иднина ќе обезбедат конкретна споредба на резултатите и наодите објавени во докторската дисертација со наодите на слични студии и ќе отворат можност за дополнителна верификација на научниот труд на кандидатот во оваа област. Дополнително, преку понатамошниот стручен и академски ангажман на кандидатката, наодите и знаењата од оваа докторска дисертација можат да бидат пренесени до студентите и постдипломците кои се заинтересирани за проблематиката на ендоваскуларниот третман на интракранијалните аневризми.

Подрачјето на примена и ограничувањата се: резултатите добиени од оваа студија наоѓаат примена во интервентната радиологија во процесот на едукација на идните лекари-специјалисти радиолози. Резултатите од оваа докторска дисертација отвораат можност за нивна практична примена во рутинската медицинска практика на лекарите кои се занимаваат со патологијата на интракранијалните аневризми. Податоците од оваа студија наоѓаат практична примена во клиничките дисциплини како што се: дијагностичка и интервентна радиологија, неврологија и неврохирургија.

Можни понатамошни истражувања се: идните истражувања би можело да се направат како дополние на дел од прикажаните резултати. Такви истражувања би дале дополнителен придонес кон толкување на знаењата и информациите добиени од оваа студија. Тука би требало да се нагласат компаративните студии

каде што резултатите од оваа студија би можеле да се споредат со други студии за ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми.

Докторската дисертација „Ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми“, поднесена од д-р Менка Лазареска, претставува оригинален и самостоен научен труд и во целост ги исполнува условите согласно со Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии - докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Комисијата смета дека трудот ги опфаќа и во целост ги обработува поставените проблеми и ги содржи сите елементи на научен труд, со јасно дефинирани цели, прецизно изложени материјал и методи, детално прикажани статистички обработени резултати. Дискусијата и заклучоците се објективни и реални и даваат прецизни одговори на поставените цели.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката д-р Менка Лазареска со наслов „Ендоваскуларен третман на интракранијалните аневризми“.

КОМИСИЈА

- 1. Проф. д-р Климе Ѓорески, претседател, с.р.**

- 2. Проф. д-р Марија Папазова, ментор, с.р.**

- 3. Проф. д-р Миодраг Врчаковски, член, с.р.**

- 4. Проф. д-р Светлана Антоvsка Грујоска, член, с.р.**

- 5. Проф. д-р Александар Чапароски, член, с.р.**

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ

1. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Никола Ѓорѓиевски	"Примена на доплер ултразвук во следење на матурација на артериовенска фистула за хемодијализа"	„The accuracy of Doppler ultrasound in following maturation of arteriovenous fistula for hemodialysis“	Проф. д-р Нинослав Ивановски	06.02.2019 0905 - 505/10
2.	Петар Јаневски	"Улогата на магнетната резонанца во одредување на патогенезата на рефракторната болка кај пациенти со цервикобрахијален синдром"	„The role of the magnetic resonance in determining the pathogenesis of the refractory pain in patients with cervicobrachial syndrome“	Проф. д-р Анита Арсовска	06.02.2019 0905 - 505/11
3.	Маја Бојациоска	"Проценка на ризикот од вертебрални фрактури и зачестеноста на нивната појава кај постменопаузални пациентки со ревматоиден артритис"	„Vertebral fracture risk assessment and frequency of their incidence in postmenopausal patients with rheumatoid arthritis“	Проф. д-р Петар Дејанов	06.02.2019 0905 - 505/12

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ПРАКТИКУМ ПО МЕЃУНАРОДНО ПРИВАТНО ПРАВО“ ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. Д-Р ТОНИ ДЕСКОСКИ И ДОЦ. Д-Р ВАНГЕЛ ДОКОВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, бр.02-1295/14 од 6.11.2018 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Практикум по меѓународно приватно право“ од авторите: проф. д-р Тони Дескоски и доц. д-р Вангел Доковски, наменет за студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје за предметот Меѓународно приватно право, избрани се: проф. д-р Горан Коевски и проф. д-р Татјана Зороска Камиловска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

III. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Практикум по меѓународно приватно право
Назив на предметната програма:	Меѓународно приватно право
Назив на студиската програма:	Правни студии
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	60 часа, 7 кредити
Предметот Меѓународно приватно право на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови: 60, број на ЕКТС-кредити: 7 и се слуша во шестиот семестар.	
Реден број на изданието:	Четврто издание (се разликува од претходното издание 30 %).
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 354 страници (формат В-5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во девет поглавја.

РЕЦЕНЗЕНТИ

1. Проф. д-р Горан Коевски с.р.
2. Проф. д-р Татјана Зороска Камиловска с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ГОРАН КОЕВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Во текстот на ракописот „Практикум по меѓународно приватно право“, авторите обработуваат голем број на примери и случаи од областа на меѓународното приватно право. Примерите и случаите се поделени во шест вежби, согласно со сфаќањата за предметот на меѓународното приватно право. Како посебна, седма вежба, дадени се три случаи кои на студентите треба да им послужат при подготовка на испитот по меѓународно приватно право.</p> <p>Авторите на систематичен начин даваат преглед на сите законски одредби кои се однесуваат на материјата од областа на меѓународното приватно право. Покрај интегралниот текст на Законот за меѓународно приватно право на Република Македонија (заедно со превод на англиски јазик), во овој дел се содржани и одредби од поголем број на закони на Република Македонија, а со кои се регулира правната положба на странците.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Текстот на трудот е целосно усогласен со предметната програма по меѓународно приватно право.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Текстот на трудот ги задоволува сите критериуми и нема потреба од дополнителни корекции.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот кој е даден на оцена, на еден современ начин ги воведува студентите во проблематиката на меѓународното приватно право. Авторите користат пристап на практична примена на институтите и одредбите на меѓународното приватно право и на тој начин ги запознаваат студентите со аналитичка примена на законските одредби.</p> <p>При изработка на Практикумот, авторите ги користеле позитивните прописи на Република Македонија, при што сите прописи се соодветно цитирани и за нив е изработен консолидиран текст.</p> <p>Практикумот претставува основна алатка на студентите за успешно следење на наставата по меѓународно приватно право.</p>

	Текстот на Практикумот е воедначен и е лесен за читање.
Категоризација:	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 354 страници (формат Б-5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во девет поглавја.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Меѓународно приватно право, примарно наменет за студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Горан Коевски с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ТАТЈАНА ЗОРОСКА КАМИЛОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Текстот на ракописот „Практикум по меѓународно приватно право“, кој е предмет на рецензија ја обработува проблематиката на меѓународното приватно право, пред сè од практичен аспект. Авторите посебно се задржуваат на следниве области на меѓународното приватно право: вовед и извори на меѓународното приватно, државјанство и правна припадност на правните лица, правна положба на странците, судир на закони и меѓународно приватно процесно право. Во однос на четвртото изменето и дополнително издание, авторите имаат даден целосен преглед на најновите законски измени кои се однесуваат, пред сè, на правната положба на белгациите и вработувањето на странците.</p> <p>Покрај интегралниот текст на Законот за меѓународно приватно право (вклучително и превод на англиски јазик), содржани се и одредби од закони кои авторите ги систематизираат во следниве групи: закони кои содржат колизионии норми, закони кои содржат норми за граѓанскопроцесните односи со странски елемент и употреба на јавните исправи во странство, закони кои содржат норми од областа на државјанството и припадноста на правните лица, закони кои содржат норми за правната положба на странците.</p> <p>Во однос на судската практика, таа дава увид во начинот на кој судиите во Република Македонија постапуваат во граѓанско правните и граѓанско процесноправните односи со странски елемент.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Текстот на ракописот „Практикум по меѓународно приватно право“ е во целост усогласен со предметната програма по меѓународно приватно право. Пристапот е академски и целосно е во согласност со наставната програма по меѓународно приватно право и следи современ пристап кон изучување на научната дисциплина.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Од читањето на текстот на ракописот „Практикум по меѓународно приватно право“ не произлегува потреба за дополнителни корекции и усогласувања со наставната програма.</p>

Оцена на ракописот:	<p>Практикумот по меѓународно приватно право, според начинот на кој е изработен, ги задоволува стандардите за успешен универзитетски ракопис. Практикумот содржи исклучиво голем број на примери кои несомнено ќе им помогнат на студентите на правните студии, полесно да ја совладаат наставната материја по меѓународно приватно право.</p> <p>Текстот на Практикумот е изработен преку постепена градација на сите составни елементи и поими на меѓународното приватно право. На секој проблем авторите му пристапуваат од аспект на подведување на фактите на случаите и примерите кои ги користат под соодветни законски норми.</p>
Категоризација:	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 354 страници (формат Б-5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во девет поглавја.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Меѓународно приватно право, примарно наменет за студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

Рецензент

Проф. д-р Татјана Зороска Камировска с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „КОМУНИКАЦИЈА ПРЕКУ СОЦИЈАЛНИ МРЕЖИ“ ОД М-Р ИСКРА КОРОВЕШОВСКА ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 28.9.2018, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката **м-р Искра Коровешовска** со наслов **„Комуникација преку социјалните мрежи“**, во состав: проф. д-р Дона Колар Панов, проф. д-р Емилија Симовска, проф. д-р проф. д-р Јасна Бачовска Недиќ (менторка), проф. д-р. д-р Драган Гоцевски, проф. д-р Ирена Рајчиновска Пандева.

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. **Анализа на трудот**

Докторската дисертација на кандидатката м-р Искра Коровешовска со наслов „Комуникација преку социјалните мрежи“, содржи 228 страници со компјутерски обработен текст во фонт Calibri, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 52 фусноти со дообјаснувања, 238 библиографски единици (меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти, судска практика на домашни судови и интернет-ресурси). Во референцирањето на користената литература, кандидатката се служела со стил автор-година.

Предмет на истражување во овој труд е медиумската револуција олицетворена во новите медиуми или мрежните социјални сервиси како Фејсбук, Твитер, Јутјуб, Инстаграм, што донесоа неповратни промени во секојдневниот живот на речиси секој човек и на општествената сфера воопшто, но пред се, го променија новинарството и новинарското известување. Затоа кандидатката се одлучува за ваков наслов на трудот. Социјалните мрежите доведоа до комплетно нова состојба во професијата: од една страна, ако битката за транспарентност и ексклузивност беше приоритет пред појавата на социјалните медиуми, сега нема битка. Сега, тие (транспарентноста и ексклузивитетот) се секојдневие. Но мрежното општество што донесе нова објективност, навременост и неколку пати споменатата - транспарентност во новинарството, сега е предмет на доверба. Вака поставената актуелна состојба, ја наметнува потребата од правно регулирање. Од друга страна, пак, имајќи ја предвид јасната поставеност на мрежните сервиси на цврста основа врз гаранциите за слобода на говорот и изразувањето, секој обид за нормативно регулирање (објективно или не), легитимно се смета за цензурирачко. Во меѓувреме, цути говорот на омраза, повредата на авторските права, злоупотребата на личните податоци, производството и ширењето на лажни вести, се товари „багажот“ од недоумици (професионални и етички) и дилеми. Зошто, според кандидатката, оваа тема заслужува централно место? Меѓу другото и заради

(зло)употреба на личните податоци, особено ако се знае дека во Македонија постојат повеќе од 1 000 000 профили само на Фејсбук, или поточно 1 004 680 (според изворните податоци на оваа социјална мрежа). Истовремено е многу веројатно возможно, реалната бројка да е преполовена, ако се знае дека мрежата изобилува од лажни профили (чиј број официјално е непознат).

Во овој труд, предмет на компаративна анализа е и политичкиот пионер во максималното искористување на мрежните капацитети за сопствена корист-поранешниот американски претседател Барак Обама. Ова е важен сегмент за дискусија оти ако до денес се водеше битка за поголема гледаност и тираж кај печатенит и електронските медиуми, сега трае нова „војна“ за „кликови“, „лајкови“ и „следбеници“. А каква е политичката слика на мрежите во Република Македонија е токму еден од компаративните сегменти во трудот. Новото новинарство ги наметна и дилемите „што е објективна и вистинита информација?“, „кој одлучува зад тоа?“... Преку детално образложување, навлегувајќи во историските, културните, економските, технолошките и сите релевантни општествени сегменти, кандидатката доаѓа до извесен заклучок дека е неопходно чистење на просторот, откривање и презентација на вистината чија кристлизација мора да се направи, оти ризикот за акумулирање на погрешни информации, погрешно знаење и негово ширење, е сериозна закана, особено за младите – како најголеми корисници на мрежното комуницирање. Очигледно е дека медиумската етика не успева баш, со сите инструменти кои и се на располагање, да одговори на предизвиците на мрежните состојби. Кој е начинот од аспект и на законските можности, за справување со предизвиците што ги донесе вмрежувањето во Република Македонија, е прашањето на кое овој труд, преку темелна хронологија – нуди одговор.

Трудот е структуриран во пет поглавја – првите две - *теоретски* а следните три се *компаративни и социјални анализи, како и истражувања на случаи*.

Во *воведот* кандидатката ја нагласува потребата од континуирано истражување на состојбата на терен во врска со вртоглавиот развој на мрежното општество и феноменот на глобализацијата. Ги посочува тезите од кои поаѓа и кои понатаму во научниот труд ги образложува и ги докажува, почнувајќи од теоријата движејќи се кон практичните манифестации. Оправданоста на ова научно истражување кандидатката ја гледа и во тоа што не постои период во медиумскиот технолошки развој кога повеќе била практикувана повредата на честа и угледот, говорот на омраза, а едни од главните поттикнувачи и креатори се новинарите во модерното доба со мрежните сервиси како дополнително средство. Можеби не секогаш свесно, но заради лошите и недефинирани услови во кои работат, како и заради тоа што „секој стана новинар“ во рамките на мрежите. Последново е така оти во овој тип на комуникација и самите корисници продуцираат и дисеминираат вести. Целата оваа констелација ѝ овозможува на политиката, меѓу другото, совршена состојба за реализирање на своите пропагандистички цели, дури и многу повеќе отколку кога како основни нејзини алатки се сметаа телевизијата и весниците. Центрите на политичка моќ не ги тргнаа рацете никогаш од медиумите, а најмалку од новите. Затоа кон крајот на третото и четвртото поглавје, кандидатката детално ги анализира последните американски избори.

Теоретскиот поглавје почнуваат со дефинирањето на комуникацијата во **првото поглавје** со наслов КОМУНИКАЦИЈА, нејзиниот поим и видови, како и историскиот развој. Ваква основа е неопходна за теретски да се постават постулатите на кои технолошкиот развој ги продуцира масовните комуникации после радиото, телевизијата и интернетот – односно мрежните комуникации. Кандидатката прецизно се осврнува на влијанието на комуникацијата преку социјалните медиуми врз припадниците на дадена заедница. Имено, корисниците развиваат чувство на припадност кон одредена заедница, со која се одвива постојана комуникација. Истовремено, значат и релаксација и рекреација во динамичното секојдневие, овозможувајќи своевидно бегство од стрес. Но, во ова поглавје се анализираат и бројни негативни импликации, како, на пример, пасивноста кај корисниците – што се јавува после извесен период „консумирање“ на социјалните медиуми, но и во пренос и предизвикување на агресија и насилство. Иако примарната функција на мрежното комуницирање во демократските општества е јавната дебата, граѓанска партиципацијата и решавањето на проблемите, истовремено, не можат да се спречат негативните рефлексии, што се манифестираат со еквивалентна брзина како и позитивните влијанија. Па дури и во најдемократските општества. Теоретската основа во ова поглавје ја создава базичната слика на која низ децениите се развиваат комуникациските системи.

Во второто, исто така, теоретско поглавје насловено како СОЦИОЛОГИЈА НА КОМУНИКАЦИИ, кандидатката го илустрира социолошкиот феномен на комуницирањето, низ социо-филозофските призми на светски познатите теоретичари. Прв во низата е предвидувачот на електронското доба и глобалниот свет, Маршал Маклуан, чии теории се своевидни пророштва, како ќе се развива медиумскиот систем и начинот на комуникации. Кандидатката се осврнува на неговите прогнози кои се остварија токму кога по неговата смрт, светот почна да ја живее светската глобална мрежа WWW (World Wide Web), што, пак, длабоко ги постави основите на глобалните комуникации и интензивната потреба од поврзување. И не само потребата, ами Маклуан ја предвидел и моќта на мрежното комуницирање, како своевиден интерперсонален процес во глобалниот свет. Рефлексијата од вмрежувањето ја разработил, „новиот Маклуан“ како што го нарекуваат комуниколозите - французинот Жан Бодријар, вториот теоретичар чии постулати кандидатката ги објаснува. Бодријар визионерски го насетил она што се случува денес, а го разработил во неговото најпознато дело „Симуларкуми и симулација“ (Simulacres et simulation, 1981). А денес го живееме она што го носи „мрежата над сите мрежи“, што практично значи дека современото комуницирање ги интегрира сите начини и стилови на комуницирање и со самото тоа создава едно комплексно тло за истражување.

Во ова поглавје анализата продолжува преку најрелевантниот и најцитираниот професор и истражувач кога е во прашање мрежното општество, шпанскиот социолог Мануел Кастелс. Тој се занимава со влијанието на индустриските трансформации врз глобалните медиуми, фазите во светскиот технолошки развој што видливо го променија општествениот живот. Токму затоа, кандидатката се задржува на едно од неговите најпознати „Моќта на комуникацијата“ во кое тој одговара на прашањата: дали и како релациите на моќта се прилагодиле во контекстот на новите комуникациски околности, како и: дали и на кој начин можностите на Интернетот, социјалните мрежи и блогите, ги

промениле односите во рамките на политичките процеси и општествени движења? А во рамките на општествените движења, шареноликоста на критичните маси ја прави глобалната или јавната сфера тешка за координирање и контрола. Тука сите феномени теоретски ги поставува Јирген Хабермас - следниот во низата теоретичари, чии дела, кандидатката проценила дека заслужено имаат место во овој труд. Иако за Хабермас слободната мисла и нејзината размена, се основа за постигнување на општа согласност во јавноста и решавање и на најгорливите прашања, на кое било општествено, државно ниво, сепак тој стравува дека моќната суштина на јавната сфера може да биде евентуално донесена до раб на пропаст заради експресно рапидниот развој на комуникациските технологии, од појавата на комерцијалните мас медиуми - па наваму. Зошто? Бидејќи критичната маса се преточува во пасивна публика која восприема обработени информации, индивидуалните потреби ги „газат“ државните ресурси, па процесот тече во правец на комплетно исчезнување на јавноста. Овие поставки, кандидатката ги илустрира преку практичните примери во четвртото и петото поглавје.

И токму во правец на технолошко-индустрискиот епилог е замената на „вмрежената информациска економија“ со „индустриската информациска економија“, претставена преку сериозните, современи истражувања на професорот на Правната школа на Харвард, Израелецот по потекло, Јокаи Бенклер. Кандидатката го финализира ова поглавје токму со него, оти неговото најпознато дело „Богатството на мрежите: Како општественото производство го трансформира пазарот и слободата“, практично го „исфрла“ Бенклер како водечки интелектуалец во ерата на информациите, во последните десеттина години. Во суштина, делото е огледало на позитивните придобивки од вмрежувањето, а професорот сака да докаже дека тоа не го доминира, а уште помалку, го елиминира реалниот живот.

Следните три поглавја се однесуваат на практичниот феномен на социјалното вмрежување, со сите свои фази, статистички и компаративни анализи и истражување на случаи.

Трето и најдолго поглавје - СОЦИЈАЛНО ВМРЕЖУВАЊЕ, се состои од 13 поединечни делови посветени, покрај останатото, и на четирите најексплоатирани социјални мрежни сервиси: Фејсбук, Јутјуб, Инстаграм и Твитер. Кандидатката, детално, хронолошки, социо-економски и комерцијално го објаснува секој од нив. Кога се чита трудот имате впечаток како апстрактно-филозофските постулати на теоретичарите во претходното поглавје, на терен „живеат“ преку четирите мрежни феномени. Во основа на ова поглавје, првиот дел се однесува на развојната линија на Интернетот- од техника до социјала. Кандидатката ги објаснува сите поединечни фази, оти Интернетот заедно со технолошкиот напредок во форма на таблет, компјутер или телефон, ја овозможуваат мрежата преку обединување на сите видови медиумско изразување (слика, видео, текст, интеракција...). Во следниот дел, е посветено соодветно внимание на поимот и структурата на вмрежувањето, за кое, малкумина знаат оти датира уште од 1934 година кога Џејкоб Леви Морено (1889 – 1974), во својата книга „Кој ќе преживее“, дал физички приказ на социјалните мрежи, преку т.н. социограми. Кандидатката преку еден лесен израз во комбинација со фотографска илустрација нуди не само објаснување на поимот и структурата, ами и на целокупниот историјат на социјални мрежи. Важноста за истото е нагласена преку компарацијата со „капиталот“ - што бил во срцето на истражувањата во 20 век, за

еден век потоа, во центарот на истражувачкото внимание да е социјалното вмрежување во ерата на информатичкото општество.

Следат уште три дела во рамките на ова поглавје, каде што се темелно разработени афирмативните и негаторските поставености кон социјалните мрежи. Понатаму кандидатката, статистички и квалитативно ги претставува сите услуги што мрежните сервиси ги имаат и нудат. Логично, по оваа анализа следи описот на моќта на социјалните медиуми кои се сервиси на мрежите. Кандидатката дошла до исклучително квалитетни и непопуларни за македонската јавност- мерења за моќта на мрежите, па во ова поглавје, за секој од гореспоменатите медиуми одделно, прецизно и читко е направена илустрација. Пред се на светско ниво. Мерењата за состојбата во Република Македонија се во следното, четврто поглавје. Но овде би се задржала уште малку, со оглед на исцрпните компаративно - статистички анализи, досега ненаправени во македонската научно - истражувачка дејност.

Осмиот дел во ова поглавје е посветен на Фејсбук, како овој медиум од тинејџерска алатка стана мрежен Интернет гигант. Кандидатката во неколку одделни делови посветени на Фејсбук зборува за основањето, за приказната на Марк Закерберг и неговите колеги и цимери од Универзитетот Харвард, Едуардо Саверин, Ендру Маколум, Дастиг Москович и Крис Хјуз, кои го лансираа сервисот на 4 февруари 2004 година. По историскиот пат, богат со статистички податоци за развојниот процес од американски и други европски извори, следува темелна анализа на политичкото влијание на овој социјален медиум. И не само тоа, посебни делови од овој, за Фејсбук, се посветени на неговиот економски, психолошки, социолошки импакт врз целокупното општество, како со користење на квантитативен така и со квалитативен методолошки пристап. Во продолжение, посебно истражување на случај е вмрежувањето на поранешниот американски претседател Барак Обама во 2008 година во очи на претседателските избори, што е и најреволуционерното пробивање на Фејсбук како алатка за политичко делување. И не само на Фејсбук, кандидатката врши комуниколошка анализа на сите чекори кои Обама и неговиот тим ги реализираат и на другите социјални медиуми, со точни, однапред пресметани стратешки очекувања од секоја преземена акција. Описите во делот за Обама изобилуваат со квантитативна анализа од која на крајот е изведен своевиден заклучок, а подоцна е направена и компарација со последните македонски претседателски избори.

Кандидатката не се држи само до бенефитите во политичкото пробивање на социјалните медиуми, ами значителен дел е посветен и на контроверзиите што го следат развојот. На пример, конкретно за Фејсбук, хронологијата на контроверзии и критики е многубројна: од тужбите од колегите на Харвард и обвиненијата дека Марк Закерберг им го украде концептот, па се до обвиненија зачинети со длабоки теории на заговор, како на пример онаа дека Фејсбук постои како алатка на американската ЦИА за следење на, буквално, сечиј живот. И сето тоа овозможено преку т.н. Фејсбук-новинарство. Токму тука, кандидатката врши уште едно истражување на случај, познатата „Кембриџ аналитика“ и последните претседателски избори во САД, но и современата реалност - лажните вести. Кон крајот, кандидатката ја разработува и дилемата дали драматичната и фасципатна Закербергова приказна е вистинска, или пак е само фарса за вртоглави судбински развои како неговиот - од тотален анонимус до милијардер, со цел да се скријат

фактите зад кулисите. Низ оваа призма, кандидатката дава одговор и на клучното прашање на кое јавноста сака да чуе одговор „кој го контролира Фејсбук?“

Сличен пристап кандидатката користи и во анализите на Јутјуб, особено на Јутјуб - новинарството, како се врши манипулирањето со јавноста и согласно со тоа - кое е влијанието во една сфера на совршено техничко-технолошко поврзување во насока на глобализирање на светот, без граници и централизирана моќ, без наредбодаватели и кралеви, а сепак длабоко впреплетено во сторија за монополи и контроли од најневеројатен тип. За последните, обичниот човек (корисникот) не е ниту свесен. Останатите делови од ова поглавје, покрај Јутјуб, се темелно посветени и на т.н. воајерско општество: Инстаграм, како и на историско-социолошкиот развој на птицата што цврчори: Твитер.

Четвртиото поглавје, СОЦИЈАЛНО ВМРЕЖУВАЊЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА е континуирана квалитативна, квантитативна и компаративна анализа на процесот на вмрежување во нашата земја. Содржи пет одделни делови во кои се опфатени сите социо-економски, правни, општествено-политички и техничко-технолошки фактори на егзистенцијата и експлоатација на мрежните сервиси, односно социјалните медиуми. Во воведниот дел, кандидатката зборува за интернетската покриеност како основен услов за употреба на социјалните медиуми.

Во првиот дел: „Најпопуларни социјални медиуми во Република Македонија“, кандидатката се осврнува на квантитативна анализа изведена од повеќе извори за тоа кој медиум на мрежата е најупотребуван, кои се причините за тоа, и какво влијание произведува. Кандидатката го објаснува и прашањето кому најмногу му одговара употребата на најпопуларниот медиум, дали е тоа бизнис секторот или граѓаните, и зошто. Следниот дел насловен како „Доверба во социјалните медиуми“, е посветен на објективноста и независноста на медиумите во целина, традиционалните, односно, пред сè, социјалните медиуми. Особено внимание тука се обрнува на целосната независност, односно дилемата дали и кога таа постои – хронолошки. Кандидатката изведува заклучок дека состојбата со медиумите во Република Македонија никогаш не можеше да се опише како целосна независност, како што, впрочем, не може да се каже ниту за западноевропските демократии, но од осамостојувањето до денес течеше некаков развоен постојан процес. Сè до пред околу 7-8 години, кога нагло почна да паѓа медиумската магија во однос на квалитетот на понудата, довербата во него, и како нештата да се враќаа наназад. Осамостојувањето донесе плурализам, оти се отвораа нови и нови медиуми, а постојните инвестираа во непристрасност, новинарска професионалност, техничка и технолошка развојност. Токму ова е нишката што го поврзува овој со третиот дел, насловен како „Интегритет и одговорност“. Централно место тука зазема разглобувањето во описот на модерниот медиумски свет како гладијаторска арена во која главно оружје е говорот на омраза, т.н. спинување на информациите, навреда и клевета. Важен сегмент тука се новинарите, нивните ставови, лични мислења, искуства, сигурност, професионалност, независност, одговорност... Низата фактори кои за жал се дискутабилни, е уште подолга. Кандидатката ги анализира детално укажувајќи дека некој мора да го слушне алармот на медиумскиот простор, пред да биде предоцна. „Говор на омраза и лажни вести на социјалните медиуми“ е четвртиот дел од поглавјето посветено на Република Македонија. И, согласно насловот, преку примери, и квантитативна анализа е прикажана состојбата на сите и на социјалните

медиуми во земјава, за сликата да биде комплетна. Овде и во следниот дел, насловен како: Медиуми без законска рамка, се анализирани судските процеси во врска со клеветата, навреда и говор на омраза во Република Македонија, како и компаративно анализирање со европските искуства. Во последниот дел од четвртото поглавје: Мрежно политичко комуницирање, суштината е истражувањето на случај, односно последните претседателски избори и употребата и влијанието на социјалните медиуми врз изборните резултати на клучните кандидати Ѓорѓе Иванов и Стево Пендаровски. Кандидатката дава детален осврт на прашањето: дали и како обајцата го привлекоа електоратот, користејќи ги социјалните медиуми.

Последното, *иетито иолаве* е посветено на **НОВИНАРСТВОТО ВО ЕВРОПА И ВЛИЈАНИЕТО НА МРЕЖИТЕ**. Практично, кандидатката овде ја артикулира сликата на поделбата на новинарските видови, европското vs. англосаксонското новинарство, а во вториот дел од ова поглавје го претставува влијанието и (де)формацијата на новинарството под влијание на вмрежувањето. Во вториот дел: „Дефинирање и развојни правци“, историски се објаснети процесите на прецизно дефинирање на видовите, со детален опис на принципите на известување, структура на вработени во редакциите, односот уредник-новинар, и сите новинарски обележја. Кандидатката го искористил просторот за илустрација на богатството наречено „новинарска професија“ стресен, но исклучително предизвикувачки и неконвенционален занает. Во третиот дел од петтото поглавје е сместена преодната развојна и клучна фаза на позицијата на новинарството помеѓу политичката инструментализација и технолошката иновација, а веќе четвртиот дел ги дефинира трите модели на медиуми определени во една од најпознатите и најзначајни истражувања на двајцата автори, Даниел Халин и Паоло Манчини, разработени во нивното дело „Споредување на медиумските системи: Три модели на медиуми и политика“. Оваа студија ги сумира карактеристиките на три главни медиумски системи, анализирајќи ги паралелно во две димензии: медиумска и политичка. Во насока на поврзаноста на новинарството и политиката, географски гледано, земјите можат да се категоризираат во моделите според тоа каде се наоѓаат, во близина на кои центри на влијание. Кандидатката се задржува објаснување на трите модели на медиумско-политичка поврзаност: *либералниот* модел, *демократско – корпоративниот* модел и *иоларизирано- илуралисички* модел. Во следните два дела: Мрежното општество и европското новинарство и Правна рамка, етички правила и стандарди во Европа и Република Македонија, кандидатката го отсликува трендот кон конвергенција во различни димензии на медиумскиот универзум, како и важноста од окончување, во правно-политичка смисла, на тезата дека улогата на медиумскиот систем во градење на здраво, демократско општество, во кое различностите се почитуваат, не се шири и говорот на омраза и не се поттикнуваат негативни дејствија заради медиумското однесување – е исклучително важно да се разбере во вистинска смисла.

Како мрежното општество влијае на европскиот тип на новинарство е една анализа комбинирана од различни методи чија крајна цел е, не само да укаже на една севкупна состојба на која и е неопходно итно нормирање, туку и да предложи начини за регулација на виртуелниот мрежен простор. Кандидатката тоа го прави во целата докторска дисертација, на крајот од поглавјата, но сумирано и најдетално во **заклучниите соледувања** кои следат по петтото поглавје. Во заклучокот е

сместено сето она што може и треба, според кандидатката, да се спроведе, за да се постават принципи кои ќе бидат над денешната состојба: иницијален судир меѓу традиционалните новинарски вредности и спремноста да се прифати и воведе се што е ново и е „онлајн“. Кандидатката се држи до добрите практики и искуства во Европа, посебно во делот за правата и обврските на Советот за етика, Судовите, медиумските асоцијации, полицијата, па моделите на решавање на оваа вакуум-сфера (како што може да се опише виртуелното вмрежување) се добар пример во кој правец треба да се постават работите и во Република Македонија. Може ли една од најстарите професии да се справи со новата новинарска објективност? Ова треба и мора да остане дебата – порачува кандидатката на крајот. Модерните рапидни текови на технолошко-суштински развој на мрежата ја држи отворена потребата од постојана јавна дискусија.

Кандидатката применува цела лепеза на методи, од која секој метод на свој начин помага за подобро објаснување на актуелната состојба, последиците и начинот на кој треба да се регулира мрежното општество. Историскиот, компаративниот, case study, социолошкиот и аналитичкиот метод кои овозможуваат спознавање на состојбата, проценка на теренот и добивање на слика како работите можат да течат во иднина. Опишување и теоретско објаснување на социјалното вмрежување се базични методи кои го овозможуваат поимното определување, основните белези и структура, описно согледување на појавата. За таа цел се користени и историскиот и компаративниот метод. Исто така, користени се и податоците од Државниот завод за статистика на Република Македонија, како и официјални податоци од американски центри и тинк тенк организации за мерење на влијанието (психолошко, социо-економско) на социјалните медиуми. И не само од американски, туку и од реномирани европски организации чија цел е иста - мерење и следење на состојбата со социјалните медиуми во светот. Методите на индукција и дедукција се применуваат при донесување на заклучоци и констатации за научните можности кои ги нуди овој труд, а генерализацијата и специјализацијата се паралелно користени при извлекувањето заклучоци кои се презентирани во контекст на истражувачките резултати до кои доаѓа кандидатката преку користење на сите горенаведени методи.

2. Оцена на трудот

Докторската дисертација на кандидатката **м-р Искра Коровешовска**, со наслов „Комуникација преку социјални мрежи“, претставува оригинално, самостојно и корисно истражување во областа на медиумите и комуникациите. Изработката на темата на овој труд е плод на повеќегодишна научна работа и несомнено претставува значаен научен придонес, очекуван од една докторска дисертација.

Оправданоста на овој труд е дотолку поголема, што вистинското влијание на социјалните медиуми и општествена моќ е препознаено од претходно темелно проучување. Пропустите кои ги прави практиката преку нерегулирање на мрежното општество во иднина можат да бидат клучен фактор за губење на професионализацијата на новинарството, уривање на основните негови темели: објективност, точност, вистинитост, прецизност – што сега се подриени.

Во трудот, кандидатката врши вистинско профилирање на социјалното вмрежување користејќи притоа широка лепеза на методи. Со самото тоа, трудот претставува вистински придонес во домашната литература во областа на медиумите и комуникацијата, бидејќи дава еден сосема нов фокус во анализата на комплексните социјални мрежи. Трудот е пишуван со користење на солидна научна методологија, а текстот е презентираан на јасен и разбирлив начин, што е особено значајно заради неговото потенцијално користење од страна на студентите и стручната јавност. Во таа насока, сакаме да посочиме и на обемната користена литература, коректно цитирана, со што трудот уште повеќе добива вредност како на академски, така и на практичен план.

3. Заклучок и предлог

Докторската дисертација на кандидатката **м-р Искра Коровешовска**, со наслов **„Комуникација преку социјални мрежи“**, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува условите и стандардите за подготовка на докторски труд. Трудот несомнено ќе претставува солидна основа за натамошни истражувања во оваа сфера не само на кандидатката, туку и на сите други кои во иднина ќе се посветат на оваа област.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ да ја прифати позитивната оценка и да закаже јавна одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Искра Коровешовска** со наслов **„Комуникација преку социјални мрежи“**.

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Дона Колар Панов, с.р

2. Проф. д-р Емилија Симовска, с.р

3. Проф. д-р Јасна Бачовска Недиќ (менторка), с.р

4. Проф. д-р Драган Гоцевски, с.р

5. Проф. д-р Ирена Рајчиновска Пандева, с.р

ПРЕГЛЕД

на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот факултет „Јустинијан
Први,, во Скопје Н.Н.С од

01-02-2019

Кандидат	Тема	Ментор	Датум	Одлука број
Ивана Крстевска	Екстерните фактори за детско престапништво (External Factors of Juvenile Delinquency)	проф.д-р Гордана Лажетик	01.02.2019	02-120/62
Гоце Петрески	Улогата на криминалистиката и нејзините методи во откривањето на тешки кривични дела (CSI's Role in the Investigation of the Notorious Crime)	проф.д-р Дивна Илиќ Димоски	01.02.2019	02-120/60
Наташа Глигороска	Пресумпција на невиност (Presumption of Innocence)	проф.д-р Дивна Илиќ Димоски	01.02.2019	02-120/63
Виктор Гочевски	Политичкиот ислам во современиот свет: геополитички процеси (Political Islam in modern world: geopolitical processes)	проф.д-р Иванка Василевска	01.02.2019	02-120/64
Оливера Доцевска	Македонско-американските односи во периодот 2004-2018 година (Macedonian – American relations in the period from 2004- 2018)	проф.д-р Мишо Докмановиќ	01.02.2019	02-120/65
Амина Мујовиќ	Управување со акционерските друштва (Management of Shareholding Companies)	проф. д-р Димитар Гелев	01.02.2019	02-120/66

Александра Николовска	Поим и видови осигурување (Notion and Types of Insurance)	проф.д-р Биљана Петревска	01.02.2019	02-120/67
Елизабета Јовановска	Банкарски гаранции (Bank Guarantees)	проф.д-р Биљана Петревска	01.02.2019	02-120/68
Стефанија Видовски	Продуктивноста и ефикасноста како еден од најзначајните фактори за раст и развој на едно претпријатие (Productivity and Efficiency as one of the most important factor for development of enterprises)	проф. д-р Димитар Гелев	01.02.2019	02-120/69
Давид Милановски	Незаконити постапки поврзани со стечајот (Illegal behaviour in connection with Bankruptcy)	проф. д-р Димитар Гелев	01.02.2019	02-120/70
Јулија Јандриоска Стојмановска	Стечајот и стечајната постапка во Република Македонија (Insolvency and Insolvency Proceedings in the Republic of Macedonia)	проф. д-р Димитар Гелев	01.02.2019	02-120/71
Владимир Костоски	Законската рамка на нефункционалните кредити, состојбата на домашниот пазар и компаративна анализа со глобалниот пазар (Legal Framework for Unfunctional Loans, Domestic Market Situation and Comparative Analysis with Global Markets)	проф.д-р Јован Зафироски	01.02.2019	02-120/72
Катерина Крстевска	Развој и примена на електронското банкарство во банкарското работење во Република Македонија (Development and Application of Electronic Banking in Banking Operations in the Republic of Macedonia)	проф.д-р Јован Зафироски	01.02.2019	02-120/73
Јована Стојановска	Правото на залог на недвижни ствари во правниот систем на Република Македонија и во компаративното право (Pledge on Real Estate in Legal System of the Republic of Macedonia and in Comparative Law)	проф.д-р Тина Пржеска	01.02.2019	02-120/74

Софија Филиповска	Франшизата како успешен бизнис концепт во Република Македонија (Franchising as a successful business concept in the Republic of Macedonia)	проф.д-р Владо Бучковски	01.02.2019	02-120/83
Ивана Стојановска	Злоупотреба и трговија со жени и деца мигранти“ (Abuse and Trafficking of Women and Children Migrants)	проф.д-р Гордана Лажетиќ	01.02.2019	02-120/75
Симона Ефтимовска	Медиумско претставување на жените (Media Representation of Women)	проф.д-р Даниела Блажевска	01.02.2019	02-120/76
Елена Стефковска	Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи и правото на судење во разумен рок во управната постапка (Right to Judicial Hearing within a Reasonable Time in Administrative Proceedings According to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms)	проф.д-р Борче Давитковски	01.02.2019	02-120/77
Катица Николовска Прнаркова	Системите на посебните игри на среќа во Република Македонија, Соединетите Американски Држави и Европската унија (Gaming systems in Republic of Macedonia, United States of America and the European union)	проф.д-р Александар Климовски	01.02.2019	02-120/78
Кристина Николова	Создавањето и функционирањето на групите на друштва (The creation and functioning of groups of companies)	проф.д-р Александар Климовски	01.02.2019	02-120/79
Елеонора Папазова	Нормативна рамка на преземањето на акционерските друштва –пракса и проблеми (The normative framework of takeovers in joint stock companies – practices and problems)	проф.д-р Александар Климовски	01.02.2019	02-120/80
Александра Чаминска	Положбата на акционерите во корпорацијата и заштитата на малцинските акционери (The position of shareholders in the corporation and the protection of minority shareholders)	проф.д-р Александар Климовски	01.02.2019	02-120/81

Жарко Хаџи-Зафиров напомена: стара програма	Молчење на администрација во управен спор (Administrative Silence in Administrative Dispute)	проф.д-р Ана Павловска Данева	01.02.2019	02-120/82
--	--	-------------------------------	------------	-----------

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА РЕДОВЕН ПРОФЕСОР ОД ОБЛАСТА МЕТОДИКА И ОБЛАСТА ХЕМИЈА, ПРИ ПЕДАГОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Со Одлука бр. 02-61/6 од 30 јануари 2019 год., избрани сме за рецензенти по пријавата на д-р Аднан Кахил, на конкурсот објавен на 11 јануари 2019 год. во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања од областа методика (50504) и областа хемија (107000), по предметите: Основи на природата 1; Основи на природата 2; Методика на наставата по запознавање на околината, природата и општеството 1; Методика на наставата по запознавање на околината, природата и општеството 2; Методика на воспитно-образовната работа по природа и општество 1; Методика на воспитно-образовната работа по природа и општество 2; Креативна работилница по запознавање на околината, природата; општеството и еколошко воспитание.

По прегледот на доставената документација, а и врз основа на личното познавање на кандидатот, чест ни е да го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Аднан Кахил е роден на 3.2.1960 година во Скопје. Основно и средно училиште завршил во Скопје. На Природно-математичкиот факултет во Скопје, група хемија, се запишал во учебната 1978/79 година. Дипломирал во 1984 година со среден успех 8,55. Од 1984 до 1986 година работел како наставник во основното училиште „Тефејуз“ во Скопје. Во 1988 година работел во „ОХИС“ – Скопје како процесен инженер, а потоа и како главен инженер во погонот „Бахем“. Од 1990 до 1998 година формирал приватна фирма и работел како нејзин директор. Паралелно предавал хемија во Гимназијата „Јосип Броз – Тито“ во Скопје. Од 1998 година е предавач на Педагошкиот факултет во Скопје по предметот

Методика на настава по запознавање на природата и општеството. Од 1998 до 2000 година, од 2006 до 2008 година и од 2017 до 2018 година бил именуван за министер без ресор во Владата на Република Македонија. Од 2002 до 2006 година бил пратеник во Собранието на Република Македонија. Во 2018 година, од страна на владата на Република Македонија е избран за национален координатор за хемиско оружје.

Во 2003 година го одбрал својот магистерски труд со наслов „Фурие трансформни инфрацрвени спектри на метални тиосахаринати - споредба со соодветните сахаринати“. Својата докторска дисертација со наслов „Вибрациони спектри на некои метални фосфати“ ја одбрал во 2008 година во Скопје.

Во 2009 година е вработен како доцент на Педагошкиот факултет во Скопје, а на истиот факултет во 2014 година е избран за вонреден професор.

Досега учествувал во реализацијата на 6 научноистражувачки проекти и во изработка на 5 студии. Досега има објавено 18 научни труда, од кои 12 во списанија со фактор на влијание, а презентирал и 20 соопштенија на разни научни собири.

Професор Аднан Кахил е и активен спортист со резултати на европско ниво, носител на 5-ти дан црн појас во карате, и меѓународен инструктор, а во периодот 1991-2001 бил избран за потпретседател на Карате асоцијацијата на Македонија.

Список и анализа на активноста во извештајниот период

Откако е избран за вонреден професор, кандидатот ги објавил трудовите дадени подолу, кои се подробно анализирани, а трудовите презентирани на научни собири се само наведени.

1. Објавени научни трудови

1. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski and Adnan Cahil, THERMAL, SPECTRAL AND MICROSCOPIC STUDIES OF WATER-RICH HYDRATE OF THE TYPE $Mg_2KH(PO_4)_2 \cdot 15H_2O$. THERMAL TRANSFORMATIONS, *Thermochim. Acta*, **619**, 20–25 (2015).

2. V. Stefov, V. Koleva, M. Najdoski, Z. Abdija, A. Cahil, B. Šoptrajanov, VIBRATIONAL SPECTRA OF $Mg_2KH(XO_4)_2 \cdot 15H_2O$ ($X = P, As$) CONTAINING DIMER UNITS $[H(XO_4)_2]$, *Spectrochim. Acta A*, **183**, 387-394 (2017).
3. V. Koleva, V. Stefov, M. Najdoski, Z. Ilievski, A. Cahil, SPECTRAL AND THERMAL STUDIES OF $MgI_2 \cdot 8H_2O$, *J. Mol. Struct.*, **1146**, 744-749 (2017).
4. Viktor Stefov, Metodija Najdoski, Bernward Engelen, Zlatko Ilievski, Adnan Cahil, VERY LOW H–O–H BENDING FREQUENCIES. VI. VIBRATIONAL SPECTRA OF $CdCl_2 \cdot H_2O$, Contributions, Sec. Nat. Math. Biotech. Sci., MASA, **38**, 91-99 (2017).
5. Trajče Stafilov, Viktor Stefov, Vančo Jovanovski, Adnan Cahil, TREATMENT OF WASTE WATER IN LEATHER INDUSTRY, *Mech. Eng. Sci. J.*, **36** (1), 73–78 (2018).
6. V. Stefov, V. Koleva, M. Najdoski, A. Cahil, Z. Abdija, INFRARED AND RAMAN SPECTRA OF CUBIC FORM OF MAGNESIUM CAESIUM ARSENATE HEXAHYDRATE, *Maced. J. Chem. Engin.*, **37** (2), 193-201 (2018).

2. Соопштенија презентирани на научни собири

1. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski and Adnan Cahil, SPECTRAL STUDIES AND THERMAL TRANSFORMATIONS OF $KMg_2H(PO_4)_2 \cdot 15H_2O$ AS POTENTIAL PROTON CONDUCTOR, *7th Black Sea Conference on Analytical Chemistry*, p. 108, P53, Varna, Bulgaria, 2015.
2. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski, Adnan Cahil, SPECTROSCOPIC STUDIES AND THERMAL BEHAVIOR OF $KMg_2H(AsO_4)_2 \cdot 15H_2O$: AN UNIQUE EXAMPLE OF ZERO DIMENSIONAL HYDROGEN BONDED ARSENATE CRYSTAL, *XIV Congress of chemists and technologists of Macedonia*, SSC 006, Ohrid, Macedonia, 2016.
3. V. Stefov, V. Koleva, M. Najdoski, Z. Abdija, A. Cahil and B. Šoptrajanov, SPECTROSCOPIC ANALYSES OF $Mg_2KH(XO_4)_2 \cdot 15H_2O$ ($X = P, As$): UNUSUAL SPECTRAL BEHAVIOR OF SYMMETRIC DIMERS $[H(XO_4)_2]$, *10th Aegen Analytical Chemistry Days*, P3-68, Canakkale, Turkey, 2016.
4. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski, Zlatko Ilievski, Adnan Cahil, THERMAL AND SPECTRAL STUDIES OF $MgI_2 \cdot 8H_2O$, *10th Aegen Analytical Chemistry Days*, P3-69, Canakkale, Turkey, 2016.

5. T. Stafilov, V. Stefov, V. Jovanovski, A. Čahil, TREATMENT OF WASTE WATER IN LEATHER INDUSTRY, *Green Development Infrastructure Technology - GREDIT*, Skopje, 2018.
6. Viktor Stefov, Violeta Koleva, Metodija Najdoski, Adnan Cahil, Zuldjevat Abdija, INFRARED AND RAMAN SPECTRA OF $MgRbAsO_4 \cdot 6H_2O$, *XXV Congress of chemists and technologists of Macedonia*, PSSE P-27, Ohrid, Macedonia, 2018.

3. Учество во реализација на научноистражувачки проекти

1. “СПЕКТРОСКОПСКИ И СТРУКТУРНИ ИСТРАЖУВАЊА НА НЕКОИ МЕТАЛНИ КОМПЛЕКСИ” (билатерален проект со Бугарија)
2. ПРИМЕР НА ИЗВОНРЕДНОСТ ВО КРЕИРАЊЕ НА ДИДАКТИЧКИ ИГРИ СО ХОЛИСТИЧКИ ПРИСТАП ВО ПРЕДУЧИЛИШНОТО ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ

Научноистражувачката работа на д-р Аднан Кахил се одвива во областа на структурната хемија и молекулската спектроскопија. Кандидатот во периодот откако е избран за вонреден професор успешно и активно продолжил да работи во спомнатите области, за што зборува и приложениот список на 6 објавени труда и 6 соопштенија презентирани на научни манифестации. Она што е за одбележување е дека од објавените 6 труда, 4 се објавени во реномирани интернационални списанија со фактор на влијание. Во трудовите се обработувани комплексни соединенија и како и еден од областа на третирање на отпадните води во кожарската индустрија.

Испитуваните соединенија од областа на структурната хемија и молекулската спектроскопија содржат кристална вода во нивната структура која учествува во образувањето на водородни врски со различна јачина. Заради тоа, д-р Аднан Кахил особено внимание им посветил на инфрацрвените спектри, а дел и на раманските спектри, на протираниите соединенија, снимани на различни температури, и тоа од собна температура (RT) до температура на вриење на течен азот (LNT), како и на серија на делумно или целосно деутерирани аналози. Притоа е извршена целосна анализа на инфрацрвените и раманските спектри.

Во трудот под број 1 проучувани се термичките и спектроскопските особини на $Mg_2KH(PO_4)_2 \cdot 15H_2O$. Ова соединение е редок пример на кристалохидрат во чија структура

постојат симетрични $[\text{H}(\text{PO}_4)_2]$ димери. Термичките особини на ова соединение беа испитувани применувајќи ја техниката на ТГ/ДТА/масена спектрометрија во широк температурен интервал до $1000\text{ }^\circ\text{C}$.

Во рамките на трудот под реден број 2 дадени се испитувањата на фуриетрансформните инфрацрвени спектри на $\text{Mg}_2\text{KH}(\text{XO}_4)_2 \cdot 15\text{H}_2\text{O}$ ($\text{X} = \text{P}, \text{As}$) снимени на собна температура (RT) и на температура на вриење на течен азот (LNT) и раманските спектри снимени на собна температура. Анализата на вибрационите спектри покажа дека во двете испитувани соединенија со голема веројатност постојат симетрични $[\text{H}(\text{PO}_4)_2]$ димери. Инаку, она што е посебно интересно, спектралната слика на $\text{Mg}_2\text{KH}(\text{XO}_4)_2 \cdot 15\text{H}_2\text{O}$ ($\text{X} = \text{P}, \text{As}$) е многу слична на онаа на соединенијата со струвитен тип на структура од типот на $\text{KMgXO}_4 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ ($\text{X} = \text{P}, \text{As}$) кои немаат X–OH групи. Ова значи дека вибрациите од симетричните $[\text{H}(\text{PO}_4)_2]$ димери играат многу мал удел во генералната спектрална појава.

Во трудовите под број 3 и 4, дадени се испитувањата на вибрационите спектри на аква халогено комплексите $\text{MgI}_2 \cdot 8\text{H}_2\text{O}$ и $\text{CdCl}_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$ и на нивните парцијално деутерираните аналози снимени на собна температура (RT) и на температура на вриење на течен азот (LNT). Во овие испитувања дадена е детална анализа на лентите кои се должат или се поврзани со внатрешните и надворешните модови на молекулите вода во структурите на овие соединенија. Структурните истражувања на $\text{MgI}_2 \cdot 8\text{H}_2\text{O}$ се реализирани со користење на експерименталните податоци добиени со повеќе инструментални техники како што се рендгенска дифракција на X-зраци на спрашени обрасци, инфрацрвена спектроскопија и термичка анализа, кои се обединети во структурната карактеризација на ова соединение.

Во рамките на трудот под реден број 5, дадени се резултатите од испитувањата на отпадните води во кожарската индустрија во нашата земја со предлог мерки за нивно решавање. При производството и преработувачката на кожа се користи огромно количество на вода, при што што количеството зависи од видот на кожата и од применетиот технолошкиот третман. Затоа, отпадните материи од различни третмани се разликуваат во видот и содржината на различните хемиски супстанции. Со цел да се спречи загадувањето на реките – реципиенти на овие отпадни материи, неопходно е да се развијат и да се применат соодветни постапки за третман на отпадните води за нивно прочистување пред испуштањето во животната средина. Во оваа работа, се предлагаат неколку концепти кои можат да се користат за третман на отпадните води од кожарската индустрија.

Во трудот под број 6, дадени се испитувањата на фуриетрансформните инфрацрвени и рамански спектри на кубичната форма на $\text{MgCsAsO}_4 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ на собна температура (RT) и на температура на вриење на течен азот (LNT). Како и кај претходно испитуваните метални арсенати со струвитен тип на структура, укажано е дека испитуваните системи се карактеризираат со многу силни водородни врски, кога станува збор за кристалохидрати, што е потврдено и со анализата на вибрационите спектри. Спектралните карактеристики на $\text{MgCsAsO}_4 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ беа споредувани со оние на кубичната форма на фосфатниот аналог. Беше најдена голема спектрална сличност помеѓу овие две изоструктурни соединенија, освен во очигледната разлика поради природата на анјоните (AsO_4^{3-} према PO_4^{3-}). Спектроскопските податоци од неспрегнатите OD валентни модови на изотопски изолираните HDO молекули покажуваат дека водородните врски формирани кај арсенатната сол се посилни отколку оние кај фосфатниот аналог. Во трудот е дадена детална анализа на надворешните и внатрешните модови на молекулите вода, како и оние на вибрациите на арсенатниот јон.

Во изминатиот период, проф. Аднан Кахил учествувал во еден меѓународен и во еден домашен научноистражувачки проект. Исто така, учествувал во изработката на две апликативни студии.

Особено е за истакнување големата наставна активност на проф. Аднан Кахил. Имено, кандидатот држел настава и вежби по осум предмети на прв циклус студии од областа за која бил избран за вонреден професор. Во овој период држел и консултации со студенти и подготвил интерна скрипта од предавања. Бил ментор на 27 дипломски работи, како и член во комисија за одбрана на 25 дипломски работи.

Проф. Аднан Кахил учествувал во десет разни факултетски комисии.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Во изминатиот период, професор Аднан Кахил остварил многу добри резултати во сите аспекти на својата работа. Како резултат на тоа, кандидатот објавил 6 труда и 6 соопштенија презентирани на научни манифестации, а учествувал и во изготвување на два извештаја од апликативни студии. Она што е за одбележување е дека од објавените 6 труда, 4 се објавени во реномирани интернационални списанија со фактор на влијание. Кандидатот во овој период учествувал во 1 меѓународен научноистражувачки проект. Големата наставна активност ја потврдува неговата желба за поголемо образовно наставно ангажирање и усовршување. Сите овие резултати потврдуваат дека се работи за многу добар и сериозен наставно-научен работник кој многу напреднал во својата струка.

Поради сето претходно наведено, рецензентите со големо задоволство му предлагаат на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје да го избере д-р Аднан Кахил во звањето редовен професор, звање што тој врз основа на презентираната активност и искуство во целост го заслужува.

Членови на Рецензентската комисија

Д-р Виктор Стефов, редовен професор на
Природно-математичкиот факултет, во Скопје, с.р.

Д-р Билјана Камчевска, редовен професор на
Педагошкиот факултет, „Св. Климент Охридски“ во Скопје, с.р.

Д-р Аида Ислам, редовен професор на
Педагошкиот факултет, „Св. Климент Охридски“ во Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Аднан Беќир Кахил
(име, татково име и презиме)

Институција: Педагошки факултет, Климент Охридски, Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: Методика и хемија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. * Просечниот успех на прв циклус изнесува: Просечниот успех на втор циклус изнесува:	да
2.	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира: назив на научната област: методика , поле: хемија , подрачје: природно-математичко .	да
3.	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.	да
3.1.	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано од најмалу една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago	да

	<p>Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <i>Thermochim. Acta</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Scopus 3. Наслов на трудот: THERMAL, SPECTRAL AND MICROSCOPIC STUDIES OF WATER-RICH HYDRATE OF THE TYPE $Mg_2KH(PO_4)_2 \cdot 15H_2O$. THERMAL TRANSFORMATIONS 4. Година на објава: 2015 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <i>Spectrochim. Acta A</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Scopus 3. Наслов на трудот: VIBRATIONAL SPECTRA OF $Mg_2KH(XO_4)_2 \cdot 15H_2O$ (X = P, As) CONTAINING DIMER UNITS $[H(XO_4)_2]$ 4. Година на објава: 2017 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <i>J. Mol. Struct.</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Scopus 3. Наслов на трудот: SPECTRAL AND THERMAL STUDIES OF $MgI_2 \cdot 8H_2O$ 4. Година на објава: 2017 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <i>Maced. J. Chem. Engin</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Scopus 3. Наслов на трудот: INFRARED AND RAMAN SPECTRA OF CUBIC FORM OF MAGNESIUM CAESIUM ARSENATE HEXAHYDRATE 4. Година на објава: 2018 	
--	---	--

3.2.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува два третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: <i>Contributions, Sec. Nat. Math. Biotech. Sci., MASA</i></p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 26 членови, Norway (1), USA (1), Moldova (1), Slovenia (2), France (1), Montenegro (1), Serbia (2), Hungary (1), Sweden (1), Croatia (2), UK (1), Germany (1), Canada (1), Bulgaria (1)</p> <p>3. Наслов на трудот: VERY LOW H–O–H BENDING FREQUENCIES. VI. VIBRATIONAL SPECTRA OF CdCl₂·H₂O</p> <p>4. Година на објава: 2017</p> <p>1. Назив на научното списание: <i>Mech. Eng. Sci. J.</i></p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 19 членови, Serbia (5), Malaysia (1), Austria (1), Croatia (1), USA (1), Slovenia (2), Bulgaria (1), Canada (1), Germany (1)</p> <p>3. Наслов на трудот: TREATMENT OF WASTE WATER IN LEATHER INDUSTRY</p> <p>4. Година на објава: 2018</p>	да
4.	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на билтен: Билтен стр. 339 - 1071-17.2.2014.	да
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**

Кандидат: д-р Аднан Беќир Ќахил
(име, татково име и презиме)

Институција: Педагошки факултет, Климент Охридски, Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: Методика и хемија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Одржување на настава	
1.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Методика на наставата по запознавање на околината, природа и општество I</p> <p>2+2+1, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 ($2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 8$ семестри) = 9,6</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 ($2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 8$ семестри) = 7,2</p> <p>Лабораториски вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17 ($1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 8$ семестри) = 3,6</p>	20,4
2.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Методика на наставата по запознавање на околината, природа и општество I</p> <p>2+2+1, предучилишна настава</p>	20,4

	<p>Предавања: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 ($2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 8$ семестри) = 9,6</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 ($2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 8$ семестри) = 7,2</p> <p>Лабораториски вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17 ($1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 8$ семестри) = 3,6</p>	
3.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Основи на природата</p> <p>2+2+1, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2014/15, ($2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 1$ семестри) = 1,2</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, ($2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1$ семестри) = 0,9</p> <p>Лабораториски вежби: 2014/15 ($1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 1$ семестри) = 0,45</p>	2,55
4.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Основи на природата</p> <p>2+2+1, предучилишна настава</p> <p>Предавања: 2014/15, ($2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 1$ семестри) = 1,2</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, ($2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1$ семестри) = 0,9</p> <p>Лабораториски вежби: 2014/15 ($1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 1$ семестри) = 0,45</p>	2,55
5.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Основи на природата I</p> <p>3+2, предучилишна настава</p> <p>Предавања: 2014/15, ($3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 1$ семестри) = 1,8</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, ($2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1$ семестри) = 0,9</p>	2,7
6.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Основи на природата II</p> <p>3+2, предучилишна настава</p> <p>Предавања: 2014/15, ($3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 1$ семестри) = 1,8</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, ($2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1$ семестри) = 0,9</p>	2,7

7.	<p>Настава од I циклус студии: Основи на природата II 2+1, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2015/16, $(2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 1 \text{ семестри}) = 1,2$ Лабораториски вежби: 2015/16 $(1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 1 \text{ семестри}) = 0,45$</p>	1,65
8.	<p>Настава од I циклус студии: Основи на природата II 2+1, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2015/16, $(2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 1 \text{ семестри}) = 1,2$ Лабораториски вежби: 2015/16 $(1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 1 \text{ семестри}) = 0,45$</p>	1,65
9.	<p>Настава од I циклус студии: Основи на природата I 3+2, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2016/17, $(3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 1 \text{ семестри}) = 1,8$ Нумерички вежби: 2016/17, $(2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1 \text{ семестри}) = 0,9$</p>	2,7
10.	<p>Настава од I циклус студии: Основи на природата I 3+2, предучилишна настава</p> <p>Предавања: 2016/17, $(3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 1 \text{ семестри}) = 1,8$ Нумерички вежби: 2016/17, $(2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1 \text{ семестри}) = 0,9$</p>	2,7
11.	<p>Настава од I циклус студии: Основи на природата I 3+2, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2017/18, $(3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 1 \text{ семестри}) = 1,8$ Нумерички вежби: 2016/17, $(2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1 \text{ семестри}) = 0,9$</p>	2,7
12.	<p>Настава од I циклус студии: Основи на природата I</p>	2,7

	<p>3+2, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2017/18, $(3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 1 \text{ семестри}) = 1,8$ Нумерички вежби: 2016/17, $(2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1 \text{ семестри}) = 0,9$</p>	
13.	<p>Настава од I циклус студии: Основи на природата I</p> <p>3+2, предучилишна настава</p> <p>Предавања: 2017/18, $(3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 1 \text{ семестри}) = 1,8$ Нумерички вежби: 2016/17, $(2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1 \text{ семестри}) = 0,9$</p>	2,7
14.	<p>Настава од I циклус студии: Основи на природата I</p> <p>3+2, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2018/19, $(3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 1 \text{ семестри}) = 1,8$ Нумерички вежби: 2018/19, $(2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 1 \text{ семестри}) = 0,9$</p>	2,7
15.	<p>Настава од I циклус студии: Еколошко воспитание</p> <p>2+1, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 $(2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 5 \text{ семестри}) = 6$ Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 $(1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 5 \text{ семестри}) = 2,25$</p>	8,25
16.	<p>Настава од I циклус студии: Еколошко воспитание</p> <p>2+1, предучилишна настава</p> <p>Предавања: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 $(2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 6 \text{ семестри}) = 7,2$ Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 $(1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 6 \text{ семестри}) = 2,7$</p>	9,9
17.	<p>Настава од I циклус студии: Креативна работилница по запознавање на околината, природа и општество</p>	6,6

	<p>2+1, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 ($2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 4$ семестри) = 4,8</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 ($1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 4$ семестри) = 1,8</p>	
18.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Креативна работилница по природа и општество</p> <p>2+1, предучилишна настава</p> <p>Предавања: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 ($2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 4$ семестри) = 4,8</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 ($1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 4$ семестри) = 1,8</p>	6,6
19.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Педагошка практика</p> <p>0+1, одделенска настава</p> <p>Предавања: 2016/17</p> <p>Нумерички вежби: 2016/17 ($1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 1$ семестри) = 0,45</p>	0,45
20.	<p>Настава од I циклус студии:</p> <p>Педагошка практика</p> <p>0+1, предучилишна настава</p> <p>Предавања: 2016/17</p> <p>Нумерички вежби: 2016/17 ($1 \times 15 \times 0,03 = 0,45 \times 1$ семестри) = 0,45</p>	0,45
	Интерна скрипта од предавања	
		4
	Вкупно	107,05

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Учесник во проекти:	
1.	СПЕКТРОСКОПСКИ И СТРУКТУРНИ ИСТРАЖУВАЊА НА НЕКОИ МЕТАЛНИ КОМПЛЕКСИ, билатерален македонско-бугарски проект - учесник.	5
2.	ПРИМЕР НА ИЗВОНРЕДНОСТ ВО КРЕИРАЊЕ НА ДИДАТКИЧКИ ИГРИ СО ХОЛИСТИЧКИ ПРИСТАП ВО ПРЕДУЧИЛИШНОТО ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ	3
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание со импакт - фактор:	
3.	Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski and Adnan Cahil, THERMAL, SPECTRAL AND MICROSCOPIC STUDIES OF WATER-RICH HYDRATE OF THE TYPE $Mg_2KH(PO_4)_2 \cdot 15H_2O$. THERMAL TRANSFORMATIONS, <i>Thermochim. Acta</i> , 619 , 20–25 (2015). (IF: 2.189)	8+2,189 = 10,189
4.	V. Stefov, V. Koleva, M. Najdoski, Z. Abdija, A. Cahil, B. Šoptrajanov, VIBRATIONAL SPECTRA OF $Mg_2KH(XO_4)_2 \cdot 15H_2O$ (X = P, As) CONTAINING DIMER UNITS $[H(XO_4)_2]$, <i>Spectrochim. Acta A</i> , 183 , 387-394 (2017). (IF: 2.880)	8+2,880 = 10,880
5.	V. Koleva, V. Stefov, M. Najdoski, Z. Ilievski, A. Cahil, SPECTRAL AND THERMAL STUDIES OF $MgI_2 \cdot 8H_2O$, <i>J. Mol. Struct.</i> , 1146 , 744-749 (2017). (IF: 2.011)	8+2,011 = 10,211
6.	V. Stefov, V. Koleva, M. Najdoski, A. Cahil, Z. Abdija, INFRARED AND RAMAN SPECTRA OF CUBIC FORM OF MAGNESIUM CAESIUM ARSENATE HEXAHYDRATE, <i>Maced. J. Chem. Engin.</i> , 37 (2), 193-201 (2018). (IF: 0.612)	8+0,612 = 8,612
	Труд со оригинални научноистражувачки резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	

7.	Viktor Stefov, Metodija Najdoski, Bernward Engelen, Zlatko Ilievski, Adnan Cahil, VERY LOW H–O–H BENDING FREQUENCIES. VI. VIBRATIONAL SPECTRA OF CdCl ₂ ·H ₂ O, Contributions, Sec. Nat. Math. Biotech. Sci., MASA, 38 , 91-99 (2017).	5
8.	Trajče Stafilov, Viktor Stefov, Vančo Jovanovski, Adnan Cahil, TREATMENT OF WASTE WATER IN LEATHER INDUSTRY, <i>Mech. Eng. Sci. J.</i> , 36 (1), 73–78 (2018).	5
	Учество на научен стручен собир со реферат:	
9.	<p>6 постери = $6 \times 0.5 = 3$</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski and Adnan Cahil, SPECTRAL STUDIES AND THERMAL TRANSFORMATIONS OF KMg₂H(PO₄)₂·15H₂O AS POTENTIAL PROTON CONDUCTOR, <i>7th Black Sea Conference on Analytical Chemistry</i>, p. 108, P53, Varna, Bulgaria, 2015. 2. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski, Adnan Cahil, SPECTROSCOPIC STUDIES AND THERMAL BEHAVIOR OF KMg₂H(AsO₄)₂·15H₂O: AN UNIQUE EXAMPLE OF ZERO DIMENSIONAL HYDROGEN BONDED ARSENATE CRYSTAL, <i>XIV Congress of chemists and technologists of Macedonia</i>, SSC 006, Ohrid, Macedonia, 2016. 3. V. Stefov, V. Koleva, M. Najdoski, Z. Abdija, A. Cahil and B. Šoptrajanov, SPECTROSCOPIC ANALYSES OF Mg₂KH(XO₄)₂·15H₂O (X = P, As): UNUSUAL SPECTRAL BEHAVIOR OF SYMMETRIC DIMERS [H(XO₄)₂], <i>10th Aegen Analytical Chemistry Days</i>, P3-68, Canakkale, Turkey, 2016. 4. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski, Zlatko Ilievski, Adnan Cahil, THERMAL AND SPECTRAL STUDIES OF MgI₂·8H₂O, <i>10th Aegen Analytical Chemistry Days</i>, P3-69, Canakkale, Turkey, 2016. 5. T. Stafilov, V. Stefov, V. Jovanovski, A. Cahil, TREATMENT OF WASTE WATER IN LEATHER INDUSTRY, <i>Green Development Infrastructure Technology - GREDIT</i>, Skopje, 2018. 6. Viktor Stefov, Violeta Koleva, Metodija Najdoski, Adnan Cahil, Zuldjevat Abdija, INFRARED AND RAMAN SPECTRA OF MgRbAsO₄·6H₂O, <i>XXV Congress of chemists and technologists of Macedonia</i>, PSSE P-27, Ohrid, Macedonia, 2018. 	3
	Апстракти објавени во зборник на конференција (27×1 =27)	
10.	<p>6 апстракти = $6 \times 1 = 6$</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski and Adnan Cahil, SPECTRAL STUDIES AND THERMAL TRANSFORMATIONS OF KMg₂H(PO₄)₂·15H₂O AS POTENTIAL PROTON CONDUCTOR, <i>7th Black Sea Conference on Analytical Chemistry</i>, p. 108, P53, Varna, 	6

	<p>Bulgaria, 2015.</p> <p>2. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski, Adnan Cahil, SPECTROSCOPIC STUDIES AND THERMAL BEHAVIOR OF $KMg_2H(AsO_4)_2 \cdot 15H_2O$: AN UNIQUE EXAMPLE OF ZERO DIMENSIONAL HYDROGEN BONDED ARSENATE CRYSTAL , <i>XIV Congress of chemists and technologists of Macedonia</i>, SSC 006, Ohrid, Macedonia, 2016.</p> <p>3. V. Stefov, V. Koleva, M. Najdoski, Z. Abdija, A. Cahil and B. Šoptrajanov, SPECTROSCOPIC ANALYSES OF $Mg_2KH(XO_4)_2 \cdot 15H_2O$ (X = P, As): UNUSUAL SPECTRAL BEHAVIOR OF SYMMETRIC DIMERS $[H(XO_4)_2]$, <i>10th Aegen Analytical Chemistry Days</i>, P3-68, Canakkale, Turkey, 2016.</p> <p>4. Violeta Koleva, Viktor Stefov, Metodija Najdoski, Zlatko Ilievski, Adnan Cahil, THERMAL AND SPECTRAL STUDIES OF $MgI_2 \cdot 8H_2O$, <i>10th Aegen Analytical Chemistry Days</i>, P3-69, Canakkale, Turkey, 2016.</p> <p>5. T. Stafilov, V. Stefov, V. Jovanovski, A. Čahil, TREATMENT OF WASTE WATER IN LEATHER INDUSTRY, <i>Green Development Infrastructure Technology - GREDIT</i>, Skopje, 2018.</p> <p>6. Viktor Stefov, Violeta Koleva, Metodija Najdoski, Adnan Cahil, Zuldjevat Abdija, INFRARED AND RAMAN SPECTRA OF $MgRbAsO_4 \cdot 6H_2O$, <i>XXV Congress of chemists and technologists of Macedonia</i>, PSSE P-27 , Ohrid, Macedonia, 2018.</p>	
	Одржано предавање на семинар за потребите на домашни спортски здруженија и федерации	
11.	4 одржани предавања на ВСКФ Карате федерација на Македонија (4x0.5 = 2)	2
	Вкупно	68,892

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Главен проект	
1.	<p>1. Т. Стафилов, В. Стефов, А. Кахил, В. Багашовски: ПРЕДЛОГ МЕРКИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ОДРЕДЕНИ ПАРАМЕТРИ ВО ХЕМИСКИОТ СОСТАВ НА ВОДАТА ВО ПОГОНОТ МЕЏИТЛИЈА, ПЕЛИСТЕРКА АД Скопје, 2014.</p> <p>2. Т. Стафилов, В. Стефов, А. Кахил: ПРЕДЛОГ МЕРКИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ОДРЕДЕНИ ПАРАМЕТРИ ВО ХЕМИСКИОТ СОСТАВ НА ВОДАТА ВО</p>	8

	ПОГОНОТ ДРАГОМАНЦЕ, ДПТУ АКВА КОКИНО ДООЕЛ, с. Драгоманце, Старо Нагоричане, 2015. (4x2=8)	
2.	Член во владина комисија за изработка на закон (4x2=8)	8
3.	Член на научен одбор на меѓународен научен собир	
	25-ти Конгрес на хемичарите и технолозите на Македонија, 2018	1
4.	Изготвување и пријавување на меѓународен проект	
	соработник	1
5.	Член на универзитетски сенат	
	член	2
6.	Член на факултетска комисија	
	Член во 10 комисији (10x0,5=5)	5
7.	Учество во комисији на државни тела и други органи	
	Член во 2 комисији (2x1=2)	2
8.	Национален координатор за одредена стручна област	
	Национален координатор за хемиско оружје	3
	Вкупно	30

СПОРТСКА ДЕЈНОСТ

1.	Тренер на спортски клуб	
	Тренер на карате клуб „Вардар“	1
	Вкупно	1

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	107,05
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	68,892
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	30,0
	205,942

Членови на Комисијата

1. Д-р Виктор Стефов, редовен професор на претседател
Природно-математичкиот факултет, во
Скопје, с.р.,
2. Д-р Билјана Камчевска, редовен професор на член
Педагошкиот факултет, „Св. Климент
Охридски“ во Скопје, с.р.,
3. Д-р Аида Ислам, редовен професор на член
Педагошкиот факултет, „Св. Климент
Охридски“ во Скопје, с.р.
- 4.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ДЕНТАЛНА ПАТОЛОГИЈА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 14.11.2018 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област дентална патологија и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. бр.02 – 3415/1, донесена на 12.11.2018 г, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Лидија Поповска, Катедра за дентална патологија, проф.д-р Соња Апостолска, Катедра за дентална патологија и доц. д-р Василка Ренцова, Катедра за дентална патологија.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област дентална патологија, во предвидениот рок се пријави д-р Марина Ефтимоска.

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката ас. д-р Марина Ефтимоска е родена на 4.9.1973 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје во 1991 година. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, во 1997 година. Дипломирала во 1997 година, со просечен успех 8,31.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2003 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје при УКИМ. Студиите ги завршила во 2007 година, со просечен успех 9,71. На 30.6.2011 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Компаративни согледувања и анализи меѓу конвенционалниот и хемомеханичкиот метод на елиминација на кариес.“

Докторска дисертација пријавила на 21.6.2012 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје при УКИМ. Дисертацијата на тема: „Влијание на различни материјали за пулпино прекривање врз хистопатолошкиот одговор на пулпата“ ја одбрала на 10.12.2014 година, пред Комисија во состав: доц. д-р Илијана Аџисанкова Муратовска, проф. д-р Лидија Поповска, проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, проф. д-р Лилјана Спасовска, проф. д-р Соња Апостолска. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област дентална патологија.

На 27.12.2006 година е избрана во звањето помлад асистент, а во 2010 година е реизбрана во истото звање на Стоматолошкиот факултет во Скопје при УКИМ во областа дентална патологија. За научен соработник во научноистражувачката област (дисциплина) дентална патологија е избрана во 2015 година.

Во моментот е научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1110 од 2015 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 909, 764, 987, 1045, 1070, 1091, 1110, 1162, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

4. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет, Скопје, кандидатката д-р Марина Ефтмоска изведува вежба прв циклус студии на студиската програма за доктори по стоматологија и на студиската програма за доктори по дентална медицина.

Кандидатката била ментор на повеќе студентски теми презентирани на конгреси во земјава и на голем број стажанти кои го реализираа задолжителниот стаж.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност/Стручно-уметничка дејност

Д-р Марина Ефтмоска има објавено вкупно 39 научни труда од областа дентална патологија, од кои 12 труда во меѓународни научни списанија, 4 труда во меѓународни научни публикации и 23 труда во зборници од научни собири.

Д-р Марина Ефтмоска била помлад истражувач во еден меѓународен научен проект еден национален научноистражувачки проект.

За тековниот конкурс за избор за научен работник приложува 39 труда кои се цитирани во АНЕКС 2. За рецензија ги приложува следниве трудови:

1. Vasilka Rendzova, Sonja Apostolska, **Marina Eftimoska**, Saso Elencevski. The influence of pulp capping materials on bond strength to dentin. Medunarodni kongres doktora stomatologije 2018. Foca, RS, BIH, abstract book 56.

Целта на студијата била да се оцени влијанието на два различни лајнери на способноста за сврзување на композитната смола на дентинот со примена на самонагризувачки дентин атхезив. Вкупно триесет екстрахирани заби биле тестирани и поделени во три групи. Во примероците од групите А и Б се користеле Biodentine ТМ, групата Б користела TheraCal LC и примероците од групата С не користеле лајнер (контрола група). Истражувањата покажале дека двата материјали кои се тествале имале влијание врз способноста за сврзување на композитните смоли кога се користат како подлоги. TheraCal LC покажал подобра врска отколку BiodentineТМ кога композитниот материјал се применувал во една сесија. Трудот има научноистражувачки и апликативен карактер.

2. Apostolska Sonja, Rendzova Vasilka, **Eftimoska Marina**, Elencevski Saso, Vesna Filipovska. Conservative approach for diastema closure. Medunarodni kongres doktora stomatologije 2018. Foca, RS, BIH, abstract book 55

Целта на трудот била да се оцени фреквенцијата на застапеност на дијастема меѓу студентите на Стоматолошкиот факултет во Скопје, како и можностите за нејзино затворање со директни композитни реставрации.

Испитувањето е направено помеѓу студентите на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Кај некои од нив е направено парцијално, а кај други тотално затворање на дијастемата со цел да се добијат подобри естетски резултати. Добиените естетски резултати наидоа на исклучително одобрување и од стоматологот и од пациентите. Трудот има научноистражувачки и апликативен карактер.

3. Ефтимоска М., Филиповска В., Ренцова В., Апостолска С. Микропропустливоста на балк и конвенционални композити-компаративна анализа. VIII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2018, Охрид. Апстракти 200 (усна).

Целта на оваа студија била да се евалуира микропропустливоста на оклузалните, апроксималните или цервикалните сидови кај кавитетите со II класа препарација, реставрирани со два балк композити компарирани со еден конвенционален композит.

Испитувањето е правено на триесет свежо екстрахирани, некариозни заби на кои се испрепарирани кавитети - II класа поделени во три групи од по десет заби. Како атхезив бил користен Evetric® Bond (Ivoclar Vivdent). Кај првата група, забите биле реставрирани со конвенционален Tecton plus (Ivoclar Vivdent), кај втората група бил аплициран X-tra fill bulk композит (Voco), а кај третата група - Tetric EvoFlow Bulk Fill (Ivoclar Vivdent), а како финален оклузален слој аплициран е Evetric (Ivoclar Vivdent) - нанохибриден композит. Добиените резултати покажале најслаба микропропустливост кај третата група примероци каде што се аплицирани Tetric EvoFlow Bulk Fill, во комбинација со Evetric. Трудот има научноистражувачки и апликативен карактер.

4. Ренцова В., Апостолска С., Ефтимоска М. Влијанието на материјалите за директно прекривање на пулпата на јачината на врската. VIII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2018, Охрид. Апстракти 204 (усна).

Целта на ова истражување било да се оцени влијанието на два различни материјала за директно прекривање на пулпата врз јачината на врската на композитот со дентинот при користење на двокомпонентен самонагризувачки дентин атхезив.

Испитувањето било направено на дваесет и седум екстрахирани молари кои биле пресечени оклузално со цел да се добие мазна површина на дентин и биле поделени во три групи од по 9 заби. Кај примероците од групите А и Б бил аплициран материјал за директно прекривање на пулпата: во групата А - Biodentine™, во групата Б TheraCal LC, додека примероците од групата Ц служеле како контролна група. На вака подготвените примероци бил аплициран универзален самонагризувачки дентин атхезив и биле поставени композитни надградби со дебелина од 3мм и дијаметар од 3мм. Анализата на јачината на врската била правена со универзална машина за тестирање.

Добиените резултати покажале дека постои значајна разлика во јачината на врската помеѓу двете групи, со значително поголема сила на врзување кај групата Б. Трудот има научноистражувачки и апликативен карактер.

5. Апостолска С., Ренцова В., **Ефтимоска М.**, Филиповска В. Можности за постендодонтска санација на забите-приказ на случај. VIII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2018, Охрид. Апстракти 202 (усна).

Целта на овој труд била да се прикажат нови терапевтски решенија со композитните материјали зајакнати со влакна за директна реставрација во случаи на поголема загуба на тврдите забни ткива.

По ендодонтската терапија на долен прв премолар бил аплициран атхезив (OneCoat, Coltene/Whaledent) и бил полимеризиран 20 секунди. Потоа во кавитетот бил поставен композит зајакнат со влакна (everX Posterior, GC, Tokio, Japan) во слоеви од 4 мм дебелина со полимеризација 20 секунди. Како завршен слој со дебелина од 2 mm бил поставен композит (BRILLIANT EverGlow, Coltene/ Whaledent). Во приказот на случај, кај ендодонтско третираните заби, директната реставрација е направена во комбинација со композит зајакнат со влакна и стандарден композит за зајакнување на преостанатата структура на забот со што би се спречила фрактура на забот или коренот кои би довеле до неуспех на реставрацијата или губење на забот. Трудот има апликативен карактер.

6. Vasilka Rendzova, Sonja Apostolska, **Marina Eftimoska**, BiljanaDžipunova, VesnaFilipovska. Work related musculoskeletal disorders among dentists at the university dental clinic in Skopje. Stomatološki glasnik Srbije. 2018; 65(2):89-96.

Целта на оваа студија била да се испита присуството на мускулно-скелетни нарушувања кај стоматолозите во универзитетската стоматолошка ординација во корелација со факторите на ризик.

Истражувањето било спроведено кај 78 стоматолози на возраст од 20 до 60 години, вработени во ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар. Прашањата вклучувале податоци за физичкиот и психосоцијалниот обем на работа, општото здравје и појавата на мускулно-скелетни поплаки во последните 12 месеци, хронични поплаки, зачестеност и должина на паузите кои практикуваат навиките и барањата за медицинска грижа.

Резултатите покажале дека процентот на застапеност на мускулно-скелетни нарушувања кај стоматолозите во јавното здравство е висок. Трудот има апликативен карактер.

7. Апостолска С, Ренцова В., **Ефтимоска М.**, Филиповска – Мицевска В., Еленчевски С., Панчевска С. Современи материјали за постендодонтска санацијална средина/ Contemporary materials for post-endodontic restoration-case report. Macedonian Dental Review 2017; 40 (1-2); 30-36.

Кога има загуба на тврди забни ткива или заб, важно е повторно воспоставување на функцијата и естетиката, со минимален биолошки ризик. Ендодонтски лекуваните заби обично се ослабени заради губењето на забната структура. Честопати поголем дел од коронката на забот е деструирана, па најчеста ретесија за реставрација е апликацијата на колче во коренскиот канал. За изработка на директни и индиректни реставрации можат да се користат различни материјали, а развојот на композитно атхезивната технологија довела до развој на композити зајакнати со влакна, кои отвораат нови можности за решавање на естетските реставративни проблеми во стоматологијата. Влакната даваат цврстина и ја намалуваат можноста за фрактура на преостанатата забна структура, па често се применуваат во постендодонтската санација. Се користат како замена за дентинското ткиво во комбинација со обичен композит кој служи како замена за емајл. Трудот има апликативен карактер.

8. Ефтимоска М., Апостолска С., Ренцова В., Филиповска В. Антимикробна ефикасност на carisolv- - хистолошка анализа/Antimicrobial efficiency of carisolv-histological analysis.Macedonian Dental Review 2017; 40 (1-2); 119-133.

Цел на оваа студија била да се направи патохистолошка анализа за утврдување на бактериско присуство пред и по елиминација на кариес со Carisolv, компарирајќи го со конвенционалниот метод. Carisolv™ (MediTeam, Sweden) е материјал за хемо-механичко отстранување на кариес и се состои од Carisolv™ гел и од специфични никел-титаниумски рачни инструменти. Направени се две групи на екстрахирани заби – експериментална група (20 заби) и контролна група (20 заби). Кај експериментална група, кариесот е елиминиран со Carisolv™, а кај контролната група е користен класичен начин на кариес елиминација. Направена е патохистолошка анализа, а примероците се анализирани со светлосен микроскоп. Анализата на примероците овозможува прецизна визија за присуство, како и за точна локализација на бактериските колонии во дентинот. Трудот има научноистражувачки и апликативен карактер.

9. Eftimoska M ., Rendzova V , Apostolska S, Elencevski S., Mancevska S., Filipovska V. Quantification and expression of certain genes during the reparatory dentinogenesis. Physioacta 2018, vol.12-No2;45-54.

Со оглед на важноста на репараторната дентиногенеза, целта на овој труд била да се изврши квантификација и изразување на одредени гени за време на овој процес.

За оваа анализа биле користени 12 соодветно подготвени заби (директно обложени со Biodentine), како репрезентативни примероци, и 2 заба за контролни цели. Со серија специфични генски маркери можат да се следи одонтогената диференцијација на клетките на пулподентинскиот комплекс. Биле испитувани дентин сијалофосфопротеинот (DSPP), остеокалцин (OC) и колаген 1 (Col1). Со користење на RT-PCR методот на примероците на забите каде што се применувал Biodentine, се воспоставил поголем израз на DSPP, OC и Col1, кои играат важна улога во репаративната дентиногенеза. Се потврдува дека овој материјал го стимулира процесот на формирање на терциарниот дентин. Трудот има научен и апликативен карактер.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл.се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Марина Ефтимоска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Клиниката за болести на забите и ендодонтот кадешто ја остварила и специјализацијата од истата област.

Кандидатката активно е вклучена во работата на семинари, обуки, едукативни курсеви и курсеви за стручни и секциски состаноци, и тоа:

- учесник на курс/ работилница на тема: „Протокол за успешна ендодонтска терапија,” март 2008;

- учесник на курс/ работилница на тема: „ Application notes of Er: YAG Lasers in Dentistry,” Скопје,јуни 2009;

- учесник на курс/ работилница на тема: „ Машинска припрема на коренски канали за цементирање на композитни колчиња, ” - април 2013;
- учесник на курс/ работилница на тема: - Практична употреба на дентален микроскоп Leica 320 - март 2014. Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес.
- учесник на специјализирана обука за доктори и стоматолози “Professional Qualifications Directives 36/05/EC and 55/13/EC,“ септември 2017

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на Македонското стоматолошко друштво како делегат на Собранието на ова Друштво, од 2013 до денес, Здружение на специјалисти по болести на забите и ендодонтот при Македонското стоматолошко друштво, како секретар од 2010 до денес, член на Организациониот одбор на 6. Конгрес со меѓународно учество, член на Организационен одбор на 7. Конгрес со меѓународно учество, како и член во Работно претседателство на 6.7. и 8. Конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество.

Кандидатката била член во Уредувачкиот одбор на Стоматолошката ревија, кадешто активно учествувала во објавувањето на новитетите од областа на кариологијата и ендодонцијата.

Поседува и Благодарница по повод 50-годишнината од основањето на Стоматолошкиот факултет во Скопје и Благодарница по повод 10 години од осамостојувањето на Македонското стоматолошко друштво и Благодарница за активно учество во организација на 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 2015.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Марина Ефтмоска, во учебните 2016/2017 и 2017/2018 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

**Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот.
Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.**

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат: Марина Воислав Ефтимоска****Институција: Стоматолошки факултет-Скопје****Научна област: дентална патологија****НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Одржување на прв циклус студии Прв циклус студии: 2006-2018 Предмети: Претклиничка кариологија (2+3), Претклиничка ендодонција (1+3), Клиничка кариологија 1 (1+3), Клиничка кариологија 2 (1+5), Клиничка ендодонција 1 (1+3) и Клиничка ендодонција 2 (0+5) (13 години, 2 семестра годишно по 15 часа неделно, 15 недели)	175,5
	Консултации со студенти	
	Доктори по дентална медицина Болести на забите и ендодонтот: 2006-2018 (60 студенти во семестар х0.002 х бр на семестри)	3,12
	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика	
	стажанти од 2006 до 2018 - вкупно 30 стажанти (2 стажанти во семестар х 0,2 х бр на семестри)	10,4
	Настава во летни школи и работилници	

	„Протокол за успешна ендодонтска терапија,” март 2008 ;	1
	„ Application notes of Er: YAG Lasers in Dentistry,” Скопје Јуни 2009 ;	1
	„Машинска припрема на коренски канали за цементирање на композитни колчиња” – Dental meeting april 2013	1
	„Практична употреба на дентален микроскоп Leica 320 - mart 2014 ,	1
	Учесник на специјализирана обука за доктори и стоматолози “Professional Qualifications Directives 36/05/EC and 55/13/EC“ септември 2017	1
	Вкупно	194.02

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во меѓународен научен проект: „Корелација помеѓу оралната хигиена рН на плунката и денталниот плак во фреквенција на кариесот и негова контрола преку современи мерки кај различна популација (Македонија и Грција)”, (2006-2009), финансиран од Министерство за образование и наука на Република Македонија.	5
2	Учесник во национален научноистражувачки проект: „Застапеноста на оптималното орално здравје кај возрасното население на територијата на Р. Македонија”, одобрен од Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, со Одлука бр. 02-2365/2 од 12.12.2014 година.	3
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	

1	Eftimoska M, Apostolska S, Rendjova V, Elencevski S, Popovac A, Peric M. Effect of carisolv gel on sound, demineralized and carious dentin: in vitro study. Serbian dental journal, vol 62, No 1, 2015; 21-24.	3
2	Sonja Apostolska, Elizabeta Gjorgievska, Vasilka Rendžova, Marina Eftimoska, Rade Živković and Ivica Stančić. Adaptability of different canal sealers to the root canal dentin-scanning electron microscopy analysis. Med Pregl 2017; LXX (5-6): 141-145. Трудот е рецензиран во билтен 1162.	3
3	Apostolska, V Rendzova, M Eftimoska, V Filipovska, S Elenchevski, N Janeva. Minimally invasive restorative treatment with direct composite veneers—case report. Serbian Dental Journal 2017, 64 (2), 88-93. Трудот е рецензиран во билтен 1162.	3
4	Sonja Apostolska, Marina Eftimoska, Vasilka Rendžova, Sašo Elenčevski, Nadica Janeva, Aleksandra Popovac. Biodentine™ as a furcal perforation repair material—a case series. Medical Review 2017; LXX (7-8): 223-225. Трудот е рецензиран во билтен 1162.	3
5	Vasilka Rendzova, Sonja Apostolska, Marina Eftimoska, Biljana Džipunova, Vesna Filipovska. Work related musculoskeletal disorders among dentists at the university dental clinic in Skopje. Stomatološki glasnik Srbije. 2018;65(2):89-96.	3
6	Eftimoska M., Rendzova V., Apostolska S, Elencevski S., Mancevska S., Filipovska V. Quantification and expression of certain genes during the reparatory dentinogenesis. Physioacta 2018, vol.12-No2;45-54.	3
	Труд со оригинални научни резултати со импакт-фактор, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование⁹	
1	Apostolska Sonja, Gjorgievska Elizabeta, Eftimovska Marina, Jankulovska Mira, Rendzova Vasilka, Ivanovski Kiro. Biodentine™ – a revolutionary biomaterial for endodontic applications (report of clinical cases). Jokul Journal; vol 63, No. 7, Jul 2013, 479-493. IF 1.604. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1070	
2	Sonja M Apostolska, Vasilka P Rendzova, Marina Eftimoska, Saso M Elencevski, Marija M Stevanovic, Kiro Ivanovski, Mira Jankulovska, Meri Pavlevska, Aleksandar Dimkov, Elizabeta Gjorgievska. SEM Evaluation of Dentin Surface after Different Types of Caries Removal. Research Journal	

	of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences July–August 2015 RJPBCS 6(4);1145-1152 IF 0,35 . Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1110	
3	Eftimoska M, Apostolska S, Rendzhova V, Gjorgievska E, Stevanovic M, Ivanovski K, Jankulovska M, Elenchevski S, Pavlevska M, and Dimkov A. Clinical and Histological Analyzes of the Response of the Pulp after Its Direct Capping with Calxyl, MTA and Biodentine. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences July–August 2015 RJPBCS 6(4); 1097-1111. IF 0,35 . Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр 1110	
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови⁹	
1	Rendzova Vasilka, Apostolska Sonja, Eftimoska Marina, Elencevski Saso, Lindihana Emini, The influence of the dentin on antimicrobial effect of different restavrative materials. Apolonia – Albanian dental journal. No 32, 34-39; Мај 2015 ...Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр 1110 .	3
2	Апостолска С., Ренцова В., Ефтимоска М., Линдихана Емини. Минимално инвазивен третман за естетски реставрации со композитни ламинати). Vox dentarii, година 5, бр 2; 23-25, септември 2015. Трудот е рецензиран во Билтенот 1126, јули 2016	3
3	Апостолска С., Ренцова В., Ефтимоска М., Филиповска – Мицевска В., Еленчевски С., Панчевска С. Современи материјали за постендодонтска санацијална средина / contemporary materials for post-endodontics restoration- case report Macedonian Dental Review 2017 ; 40 (1-2); 30-36	3
4	Ефтимоска М., Апостолска С., Ренцова В., Филиповска В. Антимикробна ефикасност на carisolv™ -хистолошка анализа /antimicrobial efficiency of carisolv – histological analysis Macedonian dental review 2017; 40 (1-2); 119-133	3
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	

1	Ефтимоска М. Клиничко искуство со Carisolv системот - стручен труд објавен во Македонски Стоматолошки весник; ISSN: 1857-5218; UDK: 616.314-002-74, мај 2007 билтен987	3
2	Поповска Л. Сотировска-Ивковска А. Ефтимоска М. Муратовска И. “Радиографскиот изглед на периапикалните лезии како дијагностичка помош” труд објавен во МСП 2008 ; 32(1-2): 25-31 билтен987	1,8
3	Apostolska S, Rendzova V, Eftimovska M, Gjeorgievska E, Jankulovska M.: Aesthetic restorations with the New Composite System Componeer, Maced Dent Rev 2011 ; 35(5-6):193-200. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, бр. 1045 од 2014 год.	1,8
4	Апостолска С., Ренцова В., Георгиевска Е., Ефтимоска М., Јанкуловска М. Biodentine™ материјал за репарација во ендодонцијата. Стоматолошки Информатор, година II, бр. 3 декември 2012 ; 19-22. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1045 .	1,8
5	Rendjova Vasilka, Apostolska Sonja, Ristoska Stevica, Eftimoska Marina, Elencevski Saso, Pancevska Sanja. In vitro dentin fluoride uptake from three fluoride containing restorative materials. Review of Faculty of dentistry – Skopje, year XXXVII, No 1-2; 30-38 (2014). Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1110 , ноември 2015	1,8
6	Rendzova Vasilka, Apostolska Sonja, Eftimoska Marina, Lindihana Emini, Ristoska Stevica. The effect of Nd:yag laser in dentin hypersensitivity treatment. Review of faculty of dentistry – Skopje; year XXXVIII, associate number 2015 ; 25-34.... Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје бр 1110	1,8
7	Apostolska Sonja, Rendzova Vasilka, Eftimoska Marina, Ivanovski Kiro, Jankulovska Mira, Georgievska Elizabeta, Stevanovic Marija, Elencevski Saso. Ergonomics and dental practice: preventing musculoskeletal disorders. Review of faculty of dentistry – Skopje; year XXXVIII, associate number 2015 ; 110-121 Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје бр 1110	1,8
	Учество на научен стручен собир (усна , постер презентација) со апстракт објавен во зборник на конференција – меѓународна	

1	Стојановска В. Стевановиќ М. Ефтимоска М. Баланчевска Е. Computer production of fillings 7th Congress of the Balkln Stomatological Society, (Abstrasct book) Kussadasi march 2002 :223 постер Трудот е рецензиран во Билтен бр. 909	1,5
2	Ефтимоска М., Оџаклиевска С.Клинички искуства со системот Carisolv; 9. Балкански стоматолошки конгрес, Македонија (Абстракти) Охрид, мај 2004 : 110 усна. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 909	2
3	Ефтимоска М., Филиповска В., Апостолска С., Мирчева Е. In vitro evaluation of antibacterial activity of threeroot canal sealers. 10 congres of the Balkan Stomatological Society, (Abstract book) Belgrade, may 2005 : 69. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 764 (усно)	2
4	V.Filipovska Micevska, Eftimoska M. Clinical evaluation of Quixfil posterior restorative system speed, durability, pleasure 10 congres of the Balkan Stomatological Society, (Abstract book) Belgrade, may 2005 : 75.. Трудот е 2 299 рецензиран во Билтенот бр. 764 (усно)	2
5	Апостолска С. Ренцова В Оџаклиевска С. Ефтимоска М. Муратовска М. Превентивни и реставративни тераписки мерки на некариозните лезии - ерозии; 4. Меѓународен стоматолошки конгрес, Македонија (Абстракти) Охрид, јуни 2006 : 17 Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 909 усна.	2
6	Ефтимоска М., Филиповска В Aquafluor - ефикасна заштита на хиперсензитивен дентин; 4. Меѓународен стоматолошки конгрес, Македонија (Абстракти) Охрид, јуни 2006 : 43 Трудот е рецензиран во Билтенот бр.909 (постер)	1,5
7	Ефтимоска М., Оџаклиевска С., Курчиќ Б., Поповска Л Cultivable bacteria in dentine after caries excavation using rose-bur or Carisolv, 12 Congres of the Balkan Stomatological Society (Abstract book) Istanbul, Turkey, april 2007 : 20 Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 987 (усна)	2
8	Ефтимоска М. Ковачевска И. Примена на Ег YAG ласер во терапијата на тврдите забни ткива, 5 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, (Апстракти) Охрид – септември 2009 : 39 Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 987 (усна)	2
9	Ковачевска И., Ефтимоска М., Георгиев З. In vitro одредување на коронарната микропропусливост кај ендодонтски третирани заби. V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид 2009 .Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 987 (постер)	1,5

10	Ефтимоска М. Апостолска С. Biodentine™ Нов биоактивен цемент за директно пулпино прекривање VI конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2012 . Апстракти 164- (усна).	2
11	Апостолска С., Ренцова В., Ефтимовска М. Клиничка апликација на Biodentine ТМ во ендодонцијата. VI конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2012 . Апстракти 155-(усна.) Трудот е рецензиран во Трудот е рецензиран во Билтенот 1045	2
12	Apostolska S, Gjorgievska E,Rendzova M, Eftimovska M, Ivanovski K, Jankulovska M, Stevanovic M, Elencevski S. Biodentine™ – A Biomaterial for Endodontic Applications – Clinical Cases. International Dental Journal 2013 ; 63 (Suppl. 2): 1–98, 2013 FDI World Dental Federation Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1070 (усна)	2
13	Apostolska Sonja, Rendzova Vasilka, Gjorgievska Elizabeta, Eftimovska Marina, Ivanovski Kiro, Stevanovic M, Jankulovska Mira, Elencevski S. Endodontic perforation repair – clinical applications of mineral trioxide aggregate. Third Balkan congress for maxillofacial surgery, 2014 , book of abstracts 25 Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1091 од 2014 год.	2
14	Rendzova Vasilka, Apostolska Sonja, Stevica Ristoska, Eftimovska Marina. Pulp reaction to glass ionomer cements and dentin adhesives. Third Balkan congress for maxillofacial surgery, 2014 , book of abstracts32...Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1110 од 2015 год.	2
15	Sonja Apostolska, Saso Elencevski, Vasilka Rendzova, Marina Eftimoska, Kiro Ivanovski, Marija Peeva. Vaznost kvaliteta stomatoloskoj ordinaciji- od jednostavnih do kompleksnih resenja. XXI Simpozijum protetičara Srbije 1 i 2 Zbornik radova, Divcibare 19- 22 juni 2014 , str. 72. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 1091, декември од 2014 год	2
16	Ефтимоска Марина, Апостолска С, Ренцова В, Георгиевска Е, Ивановски К, Стевановиќ М, Јанкуловска М, Еленчевски С. МТА-клиничка применана Biodentine. како средство за директно прекривање и за репарација на ендодонтски перфорации. VII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2015 , Охрид. Апстракти 296-усна Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1110 од 2015 год.	2
17	Ефтимоска Марина, Клинички и хистолошки анализи на пулпарниот одговор по директно прекривање со Calxyl, МТА и Biodentine. VII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2015 , Охрид. Апстракти 234.усна Трудот е	2

	рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1110 од 2015 год.	
18	Ренцова В, Апостолска С, Јанаќиевиќ – Ивановска Д, Ефтимова М, Колоска В, Ристоска С. Компарација на физичките и хемиските карактеристики на материјали за директно прекривање на пулпата. VII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2015 , Охрид. Апстракти 300-усна...Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1110 од 2015 год..	2
19	Apostolska S., Rendzova V.,Eftimovska M.,Filipovska Micevska V. Restoration of a fractured tooth with esthetic fiber posts and composite crown: A case report. 1 st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry - Macedonian Dental Society with International Participation, Ohrid 24-26 June 2016 , Abstract book,92-93. Трудот е рецензиран во Билтен бр 1162	2
20	Vasilka Rendzova, Sonja Apostolska, Marina Eftimoska, Vesna Filipovska. Microleakage of endodontically treated teeth restored with fiber posts. 1 st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry - Macedonian Dental Society with International Participation, Ohrid 24-26 June 2016 , Abstract book, 66-67. Трудот е рецензиран во Билтен бр 1162	2
21	Vasilka Rendzova Sonja Apostolska, Marina Eftimoska.The effect of two lining materials on share bond strength. FDI Madrid,Spain 2017 , Int Dental Journal 66 (Suppl. 1): 111-163. Трудот е рецензиран во Билтен бр 1162	2
22	Ефтимова М., Филиповска В., Ренцова В., Апостолска С. Микропропустливоста на балк и конвенционални композити-компаративна анализа.VIII Конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2018, Охрид. Апстракти 200 (усна).	2
23	Ренцова В., Апостолска С., Ефтимова М. Влијанието на материјалите за директно прекривање на пулпата на јачината на врската. VIII Конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2018, Охрид. Апстракти 204 (усна).	2
24	Апостолска С.,Ренцова В., Ефтимова М., Филиповска В. Можности за постендодонтска санација на забите-приказ на случај.VIII Конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2018, Охрид. Апстракти 202 (усна).	2

25	RendzovaVasilka ,Apostolska Sonja, Eftimoska Marina, ElencevskiSaso. The influence of pulp capping materials on bond strength to dentin. Medunarodni kongres doktora stomatologije 2018. Foca, RS, BiH, abstract book 56 (постер).	2
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир (национален):	
1	Оџаклиевска С. Баланчевска Е. Ефтмоска М. Алексова П. Антимикробен ефект на МТА (PRO ROOT)- компаративна студија. 3 Конгрес на стоматолозите од Македонија (Апстракти), Охрид септември 2002:151 постер.Трудот е рецензиран во Билтенот бр.909	1,5
2	Ефтмоска М. Димитрова М. Стевановиќ М. Николовска В. Апостолска С. KETAC_MOLAR алтернатива за заби во постериорна регија 3 Конгрес на стоматолозите од Македонија (Апстракти), Охрид септември 2002:169 постер.Трудот е рецензиран во Билтенот 909	1,5
	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
1	Симпозиумсо меѓународно учество на Здружението на специјалисти по болести на забите и ендодонтотот,“Биолошки концепти во конзервативната стоматологија“, 2012.	3
2	Симпозиум на Стоматолошко здружение на Македонија,“Актуелности во стоматологијата”Прилеп, 2013.	3
3	Симпозиум со меѓународно учество на здружение на специјалисти по болести на забите и ендодонтот “Ендодонција во 21 век”, мај 2014	3
4	Поканет предавач на VII Конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 2015 , Охрид со тема „ Клинички и хистолошки анализи на пулпарниот одговор по директно прекривање со Calxyl, МТА и Biodentine”.	3
5	Симпозиум со меѓународно учество на Здружение на специјалисти по болести на забите и ендодонтотот “Примена на современи терапевтски процедури во секојдневната стоматолошка пракса“, април2016.	3
6	Симпозиум на Здружение на специјалисти по болести на забите и ендодонтотот “Способност за запечатување и маргинална адаптација на неколку техники за дефинитивна канална оптурација,“ октомври 2016.	3

7	Симпозиум на Здружение на специјалисти по болести на забите и ендодонтотот “Минимално инвазивна ендодонција - наоѓање рамнотежа помеѓу “премногу” и “недоволно”, 2018	3
	Вкупно	124,3

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Завршена специјализација во областа на медицинските науки - специјалист по болести на забите и ендодонтот	2
Дејности од поширок интерес		
1	Член на Македонското стоматолошко друштво, избрана во организационен одбор 2014 и во 2018 година.	1
2	Делегат на Собрание - Македонско стоматолошко друштво, 2013 - денес	1
3	Член на Уредувачки одбор на Стоматолошка ревија, активно учество во објавување на новитети од областа на кариологијата и ендодонцијата.	1
4	Организационен одбор на 6. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество	1
5	Секретар на Здружението на специјалисти по болести на забите и ендодонтот	1
6	Организационен одбор на 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество	1
7	Благодарница по повод 10 години од осамостојувањето на Македонското стоматолошко друштво, 2014.	3
8	Благодарница за активно учество во организација на 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 2015	3

9	Благодарница по повод 50-годишнината од основањето на Стоматолошкиот факултет во Скопје	3
10	Член на комисија за полагање на државен испит	1
11	Член на Работно претседателство- усни презентации, 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, септември 2018, Охрид	1
	Вкупно	17

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	194,02
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	124,3
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	17
Вкупно	335,32

Членови на Комисијата

1. Проф д-р Лидија Поповска с.р

2. Проф д-р Соња Апостолска с.р

5. Доц д-р Василка Ренцова с.р

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Марина Ефтимоска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Марина Ефтимоска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистентидокторанти на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето доцентво научната област денгална патологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Марина Ефтимоска, да биде избрана во звањето доцентво научната област денгална патологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

2. Проф. д-р Лидија Поповска с.р

3 Проф. д-р Соња Апостолска с.р

6. Доц д-р Василка Ренцова с.р

ОБРАЗЕЦ 1
**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
 НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

Марина Воислав Ефтимооска

Институција: Стоматолошки факултет, УКИМ, Скоје

Научна област: Дентална патологија

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН
 СОРАБОТНИК**

Ред- број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,31</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,71</p>	
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: Дентална патологија, медицински науки и здравство, подрачје стоматологија.</p>	
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>1. Назив на научното списание: Serbian dental journal</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: :EBSCO, Google Scholar, ProQuest, Sciendo</p> <p>3. Наслов на трудот: Effect of carisolv gel on sound, demineralized and carious dentin: in vitro study</p> <p>4. Година на објава:2015</p> <p>1.Назив на научното списание: Medical Review</p> <p>2.Назив на електронската база на списанија:Index Medicus, Scopus, doiSerbia i Directory of Open Access Journals.</p> <p>3. Наслов на трудот: Adaptability of different canal sealers to the root canal dentin-scanning electron microscopy analysis</p> <p>4.Година на објава: 2017</p> <p>1. Назив на научното списание: Serbian dental journal</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: :EBSCO, Google Scholar, ProQuest, Sciendo</p> <p>3. Наслов на трудот Minimally invasive restorative treatment with direct composite veneers–case report.</p> <p>4. Година на објава:2017</p> <p>1.Назив на научното списание: Medical Review</p> <p>2.Назив на електронската база на списанија:Index Medicus, Scopus, doiSerbia i Directory of Open Access Journals.</p> <p>3. Наслов на трудот: Biodentinetm as a furcal perforation repair material–a case series.</p> <p>4.Година на објава: 2017</p> <p>1.Назив на научното списание: Serbian Dental Journal 2.Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Google Scholar, ProQuest, Sciendo.</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: Work related muskuloskeletal disorders among dentists at the university dental clinic in Skopje</p> <p>4. Година на објава: 2018</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание Physioacta</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 САД(1), Турција(1), Словенија(1), Србија(3), Германија(1), Бугарија,(1) Романија(2), Белорусија(1), Албанија(1), Црна Гора(1), БиХ(1), Српска БиХ(2), Македонија(9)</p> <p>3. Назив на трудот :Quantification and expression of certain genes during the reparatory dentinogenesis</p> <p>4. Година на објава:2018 .</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3-5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Book of abstracts 2. Назив на меѓународниот собир: Third Balkan congress for maxillofacial surgery 3. Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС, Грција 4. Наслов на трудот: Endodontic perforation repair – clinical applications of mineral trioxide aggregate 5. Година на објава: 2014 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Book of abstracts 2. Назив на меѓународниот собир: Third Balkan congress for maxillofacial surgery 3. Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС, Грција 4. Наслов на трудот: Pulp reaction to glass ionomer cements and dentin adhesives 5. Година на објава: 2014 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Книга на апстракти 2. Назив на меѓународниот собир: VII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 3. Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС, Грција 4. Наслов на трудот: Клиничка примена како средство за директно прекривање и за репарација на ендодонтски перфорации 5. Година на објава: 2015 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Книга на апстракти 2. Назив на меѓународниот собир: VII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС, Грција</p> <p>4. Наслов на трудот: Клинички и хистолошки анализи на пулпарниот одговор по директно прекривање со Calxyl, МТА и Biodentine.</p> <p>5. Година на објава: 2015</p> <p>1. Назив на зборникот: Книга на апстракти</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: VII конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество</p> <p>3. Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС, Грција</p> <p>4. Наслов на трудот: Компарација на физичките и хемиските карактеристики на материјали за директно прекривање на пулпата.</p> <p>5. Година на објава: 2015</p> <p>1. Назив на зборникот: Abstract book</p> <p>2. Назив на меѓународен собир: 1 st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry - Macedonian Dental Society with International Participation</p> <p>3. Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС, Грција</p> <p>4. Наслов на трудот: Microleakage of endodontically treated teeth restored with fiber posts.</p> <p>5. Година на објава: 2016</p> <p>1. Назив на зборникот: Abstract book</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 1 st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry - Macedonian Dental Society with International Participation</p> <p>3. Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС, Грција</p> <p>4. Наслов на трудот: Restoration of a fractured tooth with esthetic fiber posts and composite crown: A case report</p> <p>5. Година на објава: 2016</p> <p>1. Назив на зборникот: Int Dental Journal (Suppl. 1)</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2. Назив на меѓународниот собир: FDI Madrid,Spain.</p> <p>3. Имиња на земјите: United Kingdom, Canada, USA, Brazil, Australia, Japan, Netherlands.</p> <p>4. Наслов на трудот: The effect of two lining materials on share bond strength</p> <p>5. Година на објава: 2017</p> <p>1. Назив на зборникот: Книга на апстракти</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 8 ми Конгрес на МСД со меѓународно учество,Охрид ,РМ</p> <p>3. Имиња на земјите: Македонија,Хрватска,Словенија Италија,Бугарија,Србија,Турција,БиХ,БиХ-РС</p> <p>4. Наслов на трудот: Микропропустливоста на балк и конвенционални композити-компаративна анализа</p> <p>5. Година на објава: јуни,2018</p> <p>1. Назив на зборникот: Книга на апстракти</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 8 ми Конгрес на МСД со меѓународно учество,Охрид ,РМ</p> <p>3. Имиња на земјите: Македонија,Хрватска,Словенија Италија,Бугарија,Србија,Турција,БиХ,БиХ-РС</p> <p>4. Наслов на трудот: Влијанието на материјалите за директно прекривање на пулпата на јачината на врската.</p> <p>5. Година на објава: јуни,2018</p> <p>1. Назив на зборникот: Книга на апстракти</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество,Охрид ,РМ</p> <p>3. Имиња на земјите: Македонија,Хрватска,Словенија Италија,Бугарија,Србија,Турција,БиХ,БиХ-РС</p> <p>4. Наслов на трудот: Можности за постендодонтска санација на забите-приказ на случај</p> <p>5. Година на објава: јуни,2018</p>	
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	5. Странски јазик: англиски 6. Назив на документот: Уверение 7. Издавач на документот: Работнички универзитет “Кочо Рацин” - Скопје 8. Датум на издавање на документот: 2010	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

3. Проф. д-р Лидија Поповска с.р

4. Проф. д-р Соња Апостолска с.р

7. Доц д-р Василка Ренцова с.р

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОРАЛНА ХИРУРГИЈА
НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје/факултетот/институтот, објавен во весниците „Вечер“ и „Лајм“ од 14.11.2018 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област орална хирургија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-4016/1, донесена на 13. редовна седница одржана на 21.12.2018 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Борис Величковски, проф. д-р Оливер Димитровски и проф. д-р Марија Пеева-Петреска, на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област орална хирургија, во предвидениот рок се пријави кандидатката **н. сор. д-р Даниела Велеска-Стевковска**.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката **н. сор. д-р Даниела Велеска-Стевковска** е родена на 9.12.1976 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје во МУЦ „Д-р Панче Караџов“. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Дипломирала во 2001 година, со просечен успех 10. Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, со меѓународно признат сертификат (IELTS). Во учебната 2003 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 2005 година, со просечен успех 10. Во 2008 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Периоперативно однесување на комплемент системот, акутните фазни протеини и цитокините при оралнохируршки интервенции“. Докторска дисертација пријавила на Стоматолошкиот факултет во Скопје во 2009 година. Дисертацијата на тема: „Евалуација на имунолошките, микробиолошките и вирусолошките аспекти на денталните импланти“, ја одбрала во 2013 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Славе Наумовски, Катедра за максилнофацијална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје, проф. д-р Марија Накова, Катедра за болести на устата и пародонтот при Стоматолошкиот факултет во Скопје, проф. д-р Ицко Ѓоргоски, Институт за биологија при Природно-математичкиот факултет, проф. д-р Милена Петровска, Катедра за микробиологија и паразитологија при Медицинскиот факултет во Скопје и проф. д-р Борче Величковски, Катедра за орална хирургија на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Со тоа се стекна со научниот степен доктор на науки од научната област орална хирургија. Избрана е за помлад асистент на Катедрата за орална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје во 2008 година, додека во 2011 година е избрана во звањето асистент. Во 2014 год. е избрана во звањето научен соработник. Во моментот е научен соработник на Катедрата за орална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на

УКИМ бр.1152, од 1.9.2017 г. Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр.1131, бр.1071, бр.1052, бр.1034, бр.1010, бр.1009, бр.966, бр.950 и бр. 946, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

8. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката **н.сop.д-р Даниела Велеска-Стевковска** изведува настава и вежби на прв циклус студии на студиската програма за студенти по дентална медицина и на Високата школа за високо стручни забни техничари и орални хигиенолози. Кандидатката е коавтор на рецензиран учебник под наслов „Дентална имплантологија“, Стоматолошки факултет - Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, 2013. Активно учествува во изработката на компјутерски модел на испитни прашања од областа на оралната хирургија за студентите од Стоматолошкиот факултет во Скопје во текот на 2003, 2004 и 2005 година. Од 2008 година активно работи на едукација на студентите на стоматологија преку изведување на практичните вежби од предметот Орална хирургија. Активно учествува во едукацијата на докторите на специјализација од областа орална хирургија. Била ментор на три студентски теми по орална хирургија, од кои една е презентирана и наградена на студентски конгрес во соседната Република Србија. Во периодот од 2010 до 2011 година учествувала и во изработката на програмите за специјализација од областа на оралната хирургија и наставните програми за супспецијализација од областа на оралната имплантологија.

Научноистражувачка дејност

Н.сop.д-р Даниела Велеска-Стевковска учествува во изработката на стотина научни трудови од областа на оралната хирургија, оралната имплантологија, регенеративната медицина и стоматологија, оралната имунологија, денталната патологија и наномедицина, реставративната стоматологија, од кои некои научени трудови се објавени во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), голем број трудови се објавени во меѓународни научни списанија и преостанатите трудови во национални научни списанија, зборници од научни собири и предавања. **Н.сop. д-р Даниела Велеска-Стевковска** учествувала како член во 2 научни проекта, од кои еден проект е со меѓународен карактер.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Н.сop.д-р Даниела Велеска-Стевковска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за орална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје и Клиниката за орална хирургија при УСКЦ „Св. Пантелејмон“. На Катедрата за орална хирургија, на која работи како научен соработник, своите стручни и научни интереси ги насочува кон современите техники на евалуација и мониторинг на имунолошкиот систем (комплемент систем, цитокини и акутни фазни протеини) кај оралнохируршките и имплантолошките интервенции актуализирајќи периперативни методологии кај состојби на психоневроимунолошка супресија и/или хроничен

стрес, облигаторна предоперативна евалуација на комплемент системот (имунонефелометрија), акутните фазни протеини (имунотурбидиметриски метод) и цитокините (ELISA) кај оралнохируршките интервенции, вирусолошка евалуација на HCMV (human cytomegalovirus) кај рани периимплантни лезии (Imunolite CMV), евалуација на MBL (marginal bone loss), софтверски решенија со image analysis programme. Во текот на изминатите години посетувала голем број на курсеви и семинари за SIP-имплантолошкиот систем (2005) во Софија, Бугарија, раководен од академик Николај Попов, за Ankylos- системот во земјава и во странство (2009), курсеви за ласерска технологија Fotona (2009), Duravit B&B implants (2011), Zimmer (2013), BioHorizons мастер курс (2013, 2014 г.) раководен од ас.д-р Бранимир Кирилов (дизајниран од Prof.Manfred Lang, New York University) во Софија, Бугарија, како и работилници за клиничка апликација на втора генерација на тромбоцитно збогатен фибрин A-PRF и I-PRF по методата на Prof.Choukroun во Софија, Бугарија (2017 и 2018). Кандидатката **н.сop.д-р Даниела Велеска-Стевковска** остварила експертски активности како рецензент на голем број реномирани меѓународни списанија и учествува во нивните уредувачки одбори. Дава свој придонес и во публикациите на Стоматолошкиот факултет во Скопје по повод педесетгодишнината на постоењето на Факултетот и во публикациите на Стоматолошката комора на Македонија во врска со стратешкиот план за развојот на стоматологијата во земјава во следните дваесет години. Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој на Катедрата за максилофацијална хирургија и Катедрата за стоматолошка протетика при Стоматолошкиот факултет во Софија, Република Бугарија, кај доц. Илиева и академик Николај Попов во 2005. Следното стучно усовршување го реализира во 2010 г. на Катедрата за имплантологија при Loma Linda School of Dentistry, California, USA, на покана на директорот за програмата за постдипломски мастер и докторски студии од областа на Advance Implantology, Prof. Jamie Lozada (кој е и член на Американската академија за имплантологија), каде што се запознава со најсовремените и водечки „state of the art“ перформанси на врвната имплантологија и имплантна протетика. На Катедрата за орална хирургија и имплантологија при Стоматолошкиот факултет во Белград, Р Србија, под менторство на проф. д-р Алекса Марковиќ, престојувала во периодот март-април 2014 г. Во февруари 2017 година остварила студиски престој на Columbia University, NYC, USA, College of Physicians and Surgeons и на научноистражувачкиот центар за BioHorizons денталните импланти, BioHorizons Headquarters, Research Centar, 2300 Riverchase Center, Birmingham, Alabama 35244, USA. Остварува студиски престој и во поликлиниката Akuttandläkarna i Västberga Klinik, Stockholm, Sweden во 2017 г.

Вклучена е во работата на стручни комисии и работни групи земајќи активна партиципација на управниот и научниот одбор на ЗСОХМ во рамките на МСД од 2013 год., при организација на семинари, симпозиуми и меѓународни конгреси. Од декември 2017-та година е и секретар на ЗСОХМ. Учествува и во промотивните активности на Факултетот, како што се презентација на Стоматолошкиот факултет на „Саемот за образование“, 2009 и 2010 год., и иницијатива за интерфакултетската соработка помеѓу Стоматолошкиот факултет во Скопје и Стоматолошкиот факултет во Белград. Во последните години од додипломските студии, како и во првите години од вработувањето, ја координира соработката на нашиот Факултет со стоматолошките факултети во странство, членки на IADS (International Dental Students Assotiation), како NEO- National Exchange Officer, главна и одговорна е за билатерални и унилатерални размени во периодот 1998-2002 г. Била избрана за член и активен соработник на редакцискиот одбор на „Dentitia“ (1996-2003 г.).

Оценка од самоевалуација

Кандидатката **н.сop.д-р Даниела Велеска-Стевковска** доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

За рецензија, кандидатката ги пријави следниве трудови:

1. **Veleska-Stevkovska Daniela** (2017), „Osteoimmunology and Microbial Load of Periimplant Tissues” EC Dental Science, 13.1 : 01-02

Авторката на овој труд го потенцираат линкот помеѓу цитокинските нивоа во периимплантните ткива и специфичните бактериски/вирални патогени кои се предмет на најновите испитувања во остеоимунологијата. При евалуацијата на имунолошкиот статус (проинфламаторен и антиинфламаторен цитокински профил) и оптеретувањето со орални микроорганизми на периимплантните ткива, констатирана е статистички високо сигнификантна поврзаност во однос на зададената временска димензија на студијата (time dependent status). Анализата на цитокинскиот профил придонесува во детектирањето на рани метаболички и биохемиски лезии на периимплантното ткиво, како и мониторирање на осеоинтеграцискиот процес и одговорот на коската на протетичкото оптеретување. На овие факти се темели и развојот на идни дијагностички биомаркери што ќе овозможат да се мониторира состојбата на периимпантните ткива, кои истовремено ќе учествуваат и во креирање на рани стратегии за превенција и/или третман на иницијални лезии на истите.

2. **Daniela Veleska-Stevkoska, Filip Koneski** (2018) „Haemostasis in Oral Surgery with Blue-Violet Light”, Open Access Maced J Med Sci. 2018 Apr 15; 6(4):687-691

Некои апарати што се користат во секојдневната стоматолошка пракса за фотополимеризација (LED диоди) емитуваат синовиолетова светлина со бранова должина од 380-515 nm со два пика (410 nm и 470 nm). Овие бранови должини можат да го покријат најголемиот абсорпционен спектар на хемоглобинот (430 nm). Контролата на крварење е главен проблем во тек на оралнохируршките интервенции. Во студијата се користи LED диода со бранови должини од 380-515 nm, 750 mW/cm, 10 sec (7.5 J/cm) според протоколите на Prof.Isao Ishikawa (Tokyo Women’s Medical Univeristy, Tokio, Japan). Времетраењето на ирадијацијата изнесувала 10 sec. на дистанца од 1 cm од екстракционата алвеола. Ирадијацијата со сино-виолетова LED- диода предизвикува имедијатна хемостаза на екстракционата алвеола по 10 sec додека конвенционалниот метод го запира крварењето за 2-5 min (средна вредност 180 sec). LED ирадијацијата на екстракционите алвеоли предизвикува имедијатна формација на крвен коагулум и постигнува стабилна хемостаза.

3. **Veleska-Stevkovska D.**, Peeva-Petreska M., Velickovski B., Apostolova G., Aleksova P., Koneski P. (2018) „Immunology biomarkers in oral surgery”, *Physioacta*, Vol:12, No.2, pp:25-34

За време на оралнохируршката интервенција, хируршката траума предизвикува голем број на различни локални и системски промени во домаќинот. Првичниот одговор се карактеризира со брзо производство и ослободување на различни ендогени медијатори. Авторите на овој труд ги анализираат серумските нивоа на IFN- α и IFN- γ во периоперативниот период, како и корелацијата помеѓу серумските нивоа на интерфероните со полот и возраста, временскиот интервал на интервенцијата и можните постоперативни компликации. Постоперативните вредности кај испитуваните групи покажале статистички значајно зголемување. Организмот сепак успева да го задржи локално произведениот медијатор (to keep them locally- според Bone). Ова е добар резултат на постоперативниот тек на испитаниот примерок. Брзото зголемување на постоперативните нивоа на IFN покажа висока чувствителност, што е причина за потенцирање на неговата одговорност во системскиот имунолошки одговор на организмот и е соодветен индикатор на ткивната траума.

4. Apostolova G., Peeva-Petreska M., **Veleska-Stevkovska D.**, Mindova S., Pisevska Colakova N., Markovic-Temelkova S. (2018) „Assesment of mineralization of oral surgical defects in patients with diabetes mellitus according to HbA1C” *Physioacta*, Vol:12, No.2, pp:35-43

Авторите на овој труд го анализираат процесот на коскено то ремоделирање кој е активен метаболен доживотен процес во кој учествуваат остеоκластите и остеобластите. Балансот помеѓу коскено та ресорпција и коскено та формација може да се проследи преку циркулирачките протеини (формативни и ресорптивни маркери). Авторите во оваа студија ги анализираат вредностите на ресорптивниот коскен маркер CTX (carboxy-terminal collagen crosslinks) и неговото можно влијание врз минерализацијата на оралнохируршките коскени дефекти кај пациенти со дијабетес. Во период од 12 месеци беа проследени серумските вредности на CTX и процентот на релативно коскено зараснување на вилични дефекти. Серумските вредности на CTX кај испитаници со дијабетес укажуваат на намалена активност на коскениот метаболизам без влијание врз динамиката на пораст на коскено та густина на дефектите.

5. Evrosimovska Biljana, **Veleska-Stevkovska Daniela**, Dimova Cena (2018) „Alveolar ridge preservation using platelet rich fibrin and bone graft”, *Knowledge International Journal Scientific papers*, vol.23.2, pp:423-429

PRF се добива преку центрифугирање на сопствената крв на пациентите и содржи коктел на фактори на раст (growth factors) кои имаат влијание врз зараснување на раните (механизми на ткивно обновување и регенерација). Терапевтската стратегија се состои во промоција на процесите на ткивна регенерација и подобрување на квалитетот на заздравување и скратување на времето на заздравување. Кај пациентите кај кои не е аплицирана PRF по екстракција е

забележена повисока инциденца на појава на алвеолит и постекстракциона инфекција. Авторите на овој труд презентираат клинички случаи на употреба на PRF по деналната екстракција. PRF делува на раните иницијални фази на коскено заздравување (фацитација и акцелерација), сигнификантно намалување на постоперативната болка, оток, тризмус и инфекција и радиографска верификација на сигнификантно зголемување на радиографскиот дензитет во однос на ипсилатералните делови кои не се третирани со PRF.

6. Evrosimovska Biljana, **Veleska-Stevkovska Danieala**, Aliu Adem, Dimova, Papakoca Kiro (2018) „Alveolar ridge preservation following tooth extraction using platelet-rich fibrin and bone graft”, Book of Abstracts pp:83, 23rd Congress of the BaSS, May 10-12 May, Iasi, Romania

Тромбоцитите во тромбоцитно богатиот фибрин при нивна активација ги ослободуваат алфа-гранулите, кои содржат коктел на фактори на раст, кои, пак, од своја страна ја промовираат пролиферацијата на фибробластите, хемотаксата, диференцијацијата на клетките и зголемување на ткивната васкуларизација (нео-ангиогенеза). Авторите на овој труд презентираат клинички случаи на уреден постекстракционен наод, сигнификантно намалување на постоперативната болка, оток, тризмус и инфекција кај пациентите кај кои е употребен протоколот со PRF, како и брза регенерација на меките и коскени ткива со сигнификантна презервација на коскениот квантитет и квалитет.

7. Evrosimovska Biljana, **Veleska-Stevkovska Daniela**, Koneski Filip, Dimova Cena, Papakoca Kiro (2018) „Clinical application of platelet-rich fibrin in periodontal osseous defects”, Book of Abstracts pp:84, 23rd Congress of the BaSS, May 10-12 May, Iasi, Romania

Факторите на раст присутни во PRF помагаат во формирање на фибрински чеп, промовирајќи ја фибробластната пролиферација и колагенската синтеза во екстрацелуларниот матрикс. Од овој факт произлегува и причината за користење на PRF во промовирање на заздравувањето и регенерацијата во тек на пародонталната хирургија. (третман на инфракоскени дефекти кој се должи на зголеменото коскено обновување заради интензивната митоза на остеобластите и нео-ангиогенезата). Во студијата се потврдува и ефикасноста на PRP во третманот и на гингивалните рецесии.

8. Билјана Евросимовска, **Даниела Велеска–Стевковска** (2018) „Тромбоцитно-збогатен концентрат и негова практична примена во оралната хирургија”, усна презентација, Книга на апстракти, 8 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија

PRF се дефинира како висока концентрација на автологни тромбоцити во мал волумен на автологна плазма. Користењето на PRF протоколот во хируршката пракса има безброј бенефити, го редуира крварењето и истовремено го поттикнува мекоткивното и коскениот зараснување. Во процесот на зараснување на раните, тромбоцитите се клетки кои први одговараат на ткивната траума и го иницираат ткивното репарирање. Покрај нивните прокоагулативни ефекти

претставуваат и извор на фактори на раст. Авторите на трудот преку богата клиничка презентација прикажуваат случаи на индицирана употреба на PRF во оралната хирургија, како и последователните клинички ефекти при различни оралнохируршки процедури, како на пример, презентација на ефектите на PRF при заздравување на алвеоларната чашка по екстракција, употребата на PRF во пародонталната хирургија, употреба на PRF ај хирургијата на меки и тврди ткива при имплантолошките интервенции како и превенција на инциденца на BRONJ со помош на овој тромбоцитен фибрински концентрат.

9. Билјана Евросимовска, **Даниела Велеска–Стевковска** „Тромбоцитно-збогатен фибрин во комбинација со коскен супституент при презервација на екстракциона рана“ (2018), *постер презентација*, Книга на апстракти, 8 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија

Авторките на овој труд презентираат клинички случај на презервација на екстракциона рана со помош на PRF во комбинација со коскен супституент. Ваквиот метод на избор на терапија го препорачуваат како златен стандард за сигнификантно намалување на постоперативната болка, оток и инфекција кај пациентите кај кои се планира брза регенерација на меките и коскените ткива со сигнификантна презервација на коскениот квантитет и квалитет. По одреден временски интервал, извршена е имплантација со предвидливи резултати заради зачуваниот коскен волумен и коскен дензитет. Понатаму, авторките во трудот го проследуваат и целокупниот протетички протокол при функционална и естетска реставрација на имплантот, како и едногодишниот „follow-up“.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат : **Даниела Драгољуб Велеска -Стевковска**

(име, татково име и презиме)

Институција: **Стоматолошки факултет - Скопје**

(назив на факултетот/институт)

Научна област: **орална хирургија**

	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 10</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10</p>	да
	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: стоматологија, поле: орална хирургија.</p> <p>Одбранета докторска теза: „Евалуација на имунолошките, микробиолошките и вирусолошките аспекти на денталните импланти”, Стоматолошки факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, 2013</p>	да
	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да

	ОПШТИ УСЛОВИ	Испол нетост на општи те услови да/не
	Aleksova P., Gjorgova J., Veleski D., Veleska-Stevkovska D., (2013) „Analysis of the dental calcifications according structure” Balkan Journal of Stomatology, 17(3):144-148 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	
	Veleski D., Veleska-Stevkovska D., Antanasova M., Zlatanovska K. (2013) „Evaluation of two different types of extra-coronal frictional attachments with plastic matrices in contemporary dental prosthodontics”, Balkan Journal of Stomatology, 17(3):134-138 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	
	Pejkovska-Shaphaska B., Veleski D., Veleska Stevkovska D., Shabanov E., Dimova C., Papakoca K. (2014) „Functional tests for overdentures” Revista Romana de Medicina Dentara, Vol.XVII-nr.1, pp:45-58 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016 г.).	
	Velickovski Boris, Peeva-Petreska Marija, Veleska-Stevkovska Daniela , Kacarska Marina (2015) „Coronectomy-prevention from injury of the inferior alveolar nerve (n.alveolaris inferior)”, International Journal of Clinical Case Reports, Vol.5, No.14, pp:1-5 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016 г.).	
	D. Veleski, B. Pejkovska Shahpaska and D. Veleska Stevkovska (2016) „Application of different types of magnet retention systems in the prosthetic practice”, British Journal of Medicine & Medical Research, 12(11): 1-7 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016 г.).	
	Marija Peeva- Petreska, Daniela Veleska-Stevkovska , Kiro Ivanovski (2016) „Ten years follow-up after dental implant therapy in patient with a chronic periodontitis: a case report”, International Journal of Clinical Case Reports, Vol.6.No.14, 1-7 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016 г.).	

	ОПШТИ УСЛОВИ	Испол нетост на општи те услови да/не
	Marija Peeva-Petreska, Daniela Veleska-Stevkovska , Gordana Apostolova, Boris Velickovski, Filip Koneski (2017), „Local effects of the use of bezydamine in oral surgery”, Apolonia, No:35-36, pp:17-24 (Билтен бр.1152, од 01.09.2017 г.)	
	Zaklina Menceva, Oliver Dimitrovski, Mirjana Popovska, Gordana Petrusevska and Daniela Veleska-Stevkovska (2017) "Free gingival graft in single and multiple soft-tissue defects" Res. J. Pharm., Biol. Chem. Sci., 8(3):1678-1684, (IF=0.35) (Билтен бр.1152, од 01.09.2017 г.)	
	Apostolova Gordana, Velickovski Boris, Veleska-Stevkovska Daniela , Janev Edvard, Peshevska Snezana Serum marker CTX (carboxy-terminal collagen crosslinks) and bone healing of oral surgical defects in patients with diabetes mellitus, (2017) UDC 61 Vol 22 (3) :274-282 (Билтен бр.1167, од 16.04.2018 г.)	
	Veleska-Stevkovska Daniela (2017), „Osteoimmunology and Microbial Load of Periimplant Tissues” EC Dental Science, 13.1 : 01-02.	
	Evrosimovska Biljana, Veleska-Stevkovska Daniela , Dimova Cena (2018), „Alveolar ridge preservation using platelet rich fibrin and bone graft”, Knowledge International Journal Scientific papers, vol.23.2, pp:423-429	
	Veleska-Stevkovska D. , Peeva-Petreska M., Velickovski B., Apostolova G., Aleksova P., Koneski P. (2018) „Immunology biomarkers in oral surgery”, Physioacta, Vol:12, No.2, pp:25-34	
	Apostolova G., Peeva-Petreska M., Veleska-Stevkovska D. , Mindova S., Pisevska Colakova N., Markovic-Temelkova S. (2018) „Assesment of mineralization of oral	

	ОПШТИ УСЛОВИ	Испол нетост на општи те услови да/не
	surgical defects in patients with diabetes mellitus according to HbA1C” Physioacta, Vol:12, No.2, pp:35-43	
	Marija Peeva-Petreska, Daniela Veleska -Stevkovska , Biljana Džipunova, Meri Pavlevska, Sonja Apostolska, (2013), „Therapeutical approach with dental implants in hypodontia” Med J (Krag); 47(3):147-153 (IF=0.2) (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	
	Daniela Veleska-Stevkoska , Filip Koneski (2018) „Haemostasis in Oral Surgery with Blue-Violet Light”, Open Access Maced J Med Sci. 2018 Apr 15; 6(4):687-691 (IF=0.55)	
	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	да
	Veleska-Stevkovska Daniela, Peeva-Petreska Marija, Apostolova Gordana, Aleksova Pavlina (2013) <i>усна презентација</i> , „Effects of microbial load on periimplant immunology status”, 18 th Congress of the Balkan Stomatological Society, Skopje, Book of Abstracts, pp:251 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	
	Veleska-Stevkovska Daniela , Popovski Vladimir, Peeva-Petreska Marija, Velickovski Boris „Evaluation of interferon levels during oral surgical interventions” , 3rd Balkan Congress for Maxillofacial surgery, 24.04.2014, Ohrid, <i>oral presentation</i> , Book of Abstracts, pp:11 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	Marija Peeva-Petreska, Boris Velickovski, Veleska-Stevkovska Daniela , Janev Edvard „Clinical considerations to the implant therapy in patients with	

	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	periodontitis" 3rd Balkan Congress for Maxillofacial surgery, 24.04.2014, Ohrid, <i>oral presentation</i> , Book of Abstracts, pp: 7 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	D.Veleska-Stevkovska, M.Peeva-Petreska, P.Aleksova, B.Velickovski „Success rates criteria for implantology systems”, 19 th Congress of the Balkan Stomatological Society, BaSS, april 24-27, 2014 Belgrade, Serbia, <i>poster presentation</i> , Book of Abstracts, pp:179 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	P.Aleksova, V.Radojkova-Nikolovska, M.Popovska, D.Veleska-Stevkovska, F.Sali „Prevalence of pulp stones in the first and second molars in mandibule”, 19 th Congress of the Balkan Stomatological Society, BaSS, april 24-27, 2014 Belgrade, Serbia, <i>poster presentation</i> , Book of Abstracts, pp:233 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	Pavlina Aleksova, Daniela Veleska-Stevkovska (2014) „Calcifying nanoparticles (CNPs) can be reason for creating dental pulp stones”, <i>poster presentation</i> , Translational nanomedicine Congress, 27-28 august, Angers, France, p:59 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	Pavlina Aleksova, Veleska-Stevkovska Daniela (2014) „Calcifying nanoparticles (CNPs) in salivary gland stone”, SF Nano, French Society for nanomedicine, Annual meeting, Nancy, Program book p:63 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	Велеска-Стевковска Даниела , Пеева-Пејревска Марија , Алексова Павлина (2015) „Синовиолејова свейлина и хемосџаза” (усна презентација), 7 Конгрес на стоматолозиите од Македонија со меѓународно учесство, Охрид, Книџа на ајсџрактии, р:373 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	

	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Велеска-Стевковска Даниела, Пеева-Петреска Марија, Алексова Павлина, Пешевска Снежана (2015) „Laser-Lok технологија и микрофотографија на имплантни површини” (постер презентација), 7 Конгрес на стоматолозиите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Книга на апстракти, p:475 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	Алексова П., Велеска-Стевковска Д., Радојкова-Николовска В. (2015) „Поделба на генералните калцификации според составој и нејзината клиничка импликација” (постер презентација), 7 Конгрес на стоматолозиите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Книга на апстракти, p:593 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	Алексова П., Велеска-Стевковска Д., Радојкова-Николовска В., Симјановска Љ. (2015) „Нересавирани заби провокатори на болка?” (постер презентација), 7 Конгрес на стоматолозиите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Книга на апстракти, p:587 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	Даниела Велеска-Стевковска, Пеева-Петреска Марија, Апостолова Гордана, Величковски Борис, Писевска-Чолакова Наташа (2016) „Хемиска киретажа со фиксативни средства во третманот на одонтогените кариозности” усна презентација, Прв македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Книга на апстракти, стр: 73, Скопје (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	
	Бизевски Д., Кирилов Б., Велеска-Стевковска Д., Маркоски Н., Иванов И. (2016) „Cista per magna maxillae-приказ на случај”, постер презентација, Прв	

	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Книга на апстракти, стр: 101, Скопје (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)</p> <p>Evrosimovska Biljana, Veleska-Stevkovska Daniela, Koneski Filip, Dimova Cena, Papakoca Kiro (2018) „Clinical application of platelet-rich fibrin in periodontal osseus defects”, Book of Abstarcts pp:370, <i>poster presentation</i>, 23rd Congress of the BaSS, May 10-12 May, Iasi, Romania</p>	
	<p>Evrosimovska Biljana, Veleska-Stevkovska Daniela, Aliu Adem, Dimova Cena, Papakoca Kiro (2018) „Alveolar ridge preservation following tooth extraction using platelet-rich fibrin and bone graft”, Book of Abstarcts pp:370, <i>poster presentation</i>, 23rd Congress of the BaSS, May 10-12 May, Iasi, Romania</p>	
	<p>Билјана Евросимовска, Даниела Велеска–Стевковска „Тромбоцитно-збогатен концентрат и негова практична примена во оралната хирургија” (2018), <i>усна презентација</i>, Книга на апстракти, 8 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија</p>	
	<p>Билјана Евросимовска, Даниела Велеска–Стевковска</p> <p>„Тромбоцитно-збогатен фибрин во комбинација со коскен супституент при презервација на екстракциона рана” (2018), <i>постер презентација</i>, Книга на апстракти, 8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија</p>	
	<p>Претходен избор во научно звање – научен соработник,</p> <p>Датум: 17 февруари 2014 г., број на Билтен: 1071</p>	да
	<p>Има способност за изведување на високообразовна дејност</p>	да

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат : Даниела Драгољуб Велеска -Стевковска

(име, татково име и презиме)

Институција: Стоматолошки факултет во Скопје

(назив на факултетот/институт)

Научна област: орална хирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста	поени
	Одржување на настава (прв циклус):	
	Предавања предмет: пациенти со ризик за стоматолошки интервенции (за стоматолози), X семестар (15+15), (2015, 2016,2017,2018 г.)	2.4
	Предавања предмет: орална хирургија и стерилизација на инструменти I, високо стручни стоматолошки сестри , IV сем. (15+75), (2015 г.)	0.6
	Предавања предмет: ургентни состојби, високо стручни забни техничари, IV сем. (15+0), (2015 г.)	0.6
	Предавања предмет: анатомија со дентална морфологија, орални хигиенолози, I семестар (15+45), (2015, 2016, 2017)	1.8
	Предавања предмет: контрола на инфекции во стоматологијата, орални хигиенолози, III семестар (15+0), (2016 г, 2017)	1.2
	Настава во школи и работилници (раководител)	
	Implantologia Basica 2, Hotel Meriot, Skopje, 15-18.12.2016	1.5
	Implantologia Basica 3, Hotel Solun, Skopje, 30.11-3.12.2017	1.5
	Оралнохируршки сүтури. Базични принципи (Охрид, 4-6.5.2018)	1.5

Настава во школи и работилници (учесник)	
SIP-имплантолошки систем (2005), Софија, Бугарија, академик Николај Попов	1
Ankylos- систем (2009), Скопје	1
Ласерска технологија Fotona (2009), Скопје	1
Duravit B&B implants (2011), Скопје, Prof.Francesco Pappa	1
Zimmer (2013) Скопје, Проф.Филчев	1
BioHorizons мастер курс (2013) Софија, Бугарија	1
BioHorizons мастер курс (2014) Софија, Бугарија, м-р Бранимир Кирилов (дизајниран од Prof.Manfred Lang, New York University)	1 1
Клиничка апликација на втора генерација на тромбоцитно збогатен фибрин А-PRF и I-PRF, (2017 и 2018), Софија, Бугарија, Prof.Choukroun	1
Одржување на вежби:	
Вежби I циклус студии: орална и максилофацијална хирургија I (1+3), 2008-2013, 2 групи	10.8
Вежби I циклус студии: орална и максилофацијална хирургија II (3+4), 2008-2013 г., 2013 летен семестар, 2 групи	10.8
Вежби I циклус студии: орална хирургија - претклиника (1+2), VII сем. 2014-2018 г., 2 групи	9
Вежби I циклус студии: орална хирургија - клиника (1+2), VIII сем. 2013-2018 г., 2 групи	19.8
Вежби имплантологија, стоматолози, X семестар (15+15), (2015, 2016,2017,2018 г.) 2 групи	4.5
Вежби имплантологија, високо стручни забни техничари, IV семестар, (15+30) (2015,2016,2017,2018 г.) 2 групи	7.2
Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика (од 2006-2010, стажанти)	9
Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика (2008-2018)	0.84

	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2015) „Лечење со денгални импланти“, Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2015) „Влијание на загубата на забите врз естетскиот и функционалниот интегритет на лицевовиличните структури“, Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2015) „Загубата на алвеоларната коска - предизвик за современата стоматологија“, Pharmanews (doi:http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2015) „Предизвик на современата регенеративна стоматологија- зачувување на коскениот квантитет и квалитет по екстракцијата“, Pharmanews (socket preservation) (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska /)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2015) „Општи карактеристики на бариерните мембрани кои се користат кај техниките на зголемување на алвеоларниот гребен (аугментативни техники)“, Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2015) „Видови на коскени графтови и нивна употреба кај регенеративните процедури“, Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2016) „Некои техники на подигнување на горновиличниот синус и карактеристики на затворен (верикален) синус лифт“ Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1

	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2016) „Некои техники на подигнување на горновилничниот синус и карактеристики на отворен (латерален) синус лифт” Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2016) „Алтернативни техники на синус лифт процедурите” Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2015) „Некои техники на зголемување на алвеоларниот гребен во хоризонтална и вертикална насока (аугментација). Општи карактеристики”, Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2016) „Интраперативни и постоперативни компликации при техниките на подигнување на подот на горновилничниот синус за постава на дентални импланти”, Pharmanews (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2016) „Критериуми за успех на денталните импланти” (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2016) „Можности за имедијатна имплантација” (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2016) „Карактеристики на имедијатна имплантација” (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2016) „Хируршки протокол при имедијатна имплантација” (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1

	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2017) „Класификација на имедијатната имплантација и тераписки опции при имедијатно поставување на имплантот ” (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2017)„Концепт на третман со мини дентални импланти” (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2017) „Краток историјат на еволуцијата на денталната имплантологија” (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
	<p>Велеска-Стевковска Даниела (2017) „Имплант дизајн (макродизајн на имплантите” (doi: http://pharmanews.mk/author/daniela-veleska-stevkovska/)</p>	1
		1
		1
		1

		1
	Пакет материјали за одреден предмет: Компјутерски модел на испитни прашања за студенти на Стоматолошкиот факултет во Скопје по предметот орална хирургија, 2003, 2004, 2005 г.	3
	Испитни прашања за предметите: Анатомија со денална морфологија и Контрола на инфекции во стоматологијата (орални хигиенолози), Пациенти со ризик за стоматолошки интервенции (стоматолози)	3
	Вкупно:	144.5

НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста	поени
	Одбранета докторска теза: „Евалуација на имунолошките, микробиолошките и вирусолошките аспекти на деналните импланти“, Стоматолошки факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2013 (Билтен бр.1034 од 2.7.2012 г.).	
	Одбранета магистерска теза: „Периоперативно однесување на комплемент системот, акутните фазни протеини и цитокините при оралнохируршки интервенции“, Стоматолошкиот факултет во Скопје, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, 2008 (Билтен бр.950, од 15.9.2008 г.).	
	Учесник во меѓународен научен проект: Пеева-Петреска М., Величковски Б., Велеска-Стевковска Д., Јанев Е. „Коскена аугментација на виличните коски со нова генерација на композитни супституенти“ „Bone augmentation with new generation of composite bone substitutes“ (билатерален проект, вклучени странски учесници)	5

	(2015-2016 г).	
	<p>Учесник во национален научен проект:</p> <p>Пеева-Петреска М., Велеска-Стевковска Д., Величковски Б., Апостолова Г.</p> <p>„Локални ефекти при употреба на Оралсепт® (бензидамине хидрохлорид)“ (2016) г.</p>	3
	<p>Монографија: „Дентален менаџмент кај пациенти со кардиоваскуларни заболувања“, Пеева Петреска М., Велеска Стевковска Д., БПТ Принт, Скопје, 2008</p> <p>Рецензиран во Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.</p>	8
	<p>Дел од монографија:</p> <p>„Стоматолошки факултет 1959-2009“, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, 2009.</p> <p>Рецензирани во Билтен бр.966 од 2010 г.</p>	4
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание:	
	<p>Велеска-Стевковска Д., Кочова М (2007) „Етиопатогенетски, клинички и генетски аспекти на Morbus Won Willebrant“, Македонски стоматолошки преглед, 31(1-2):15-21 (Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).</p>	1.8
	<p>Ангелковска А., Велески Д., Велеска Д. (2006) „Примена на акрилок системи кај скелетирани протези“- Македонски стоматолошки преглед, ,30(2):237-242 (Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).</p>	1.6
	<p>Велески Д., Ангелковска А., Велеска Д (2006) „Современи ретенциони системи кај скелетирани парцијални протези“, Македонски Стоматолошки преглед,; 30(1):133-138 (Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).</p>	1.6
	<p>Велеска- Стевковска Д., Поповски В., Спировски М., Ѓошевска-Даштевска Е.(2009)„Периоперативно однесување на цитокините (IL-1, TNF-α,IL-6) кај оралнохируршки интервенции со кумулирана хируршка траума на меки ткива</p>	1.2

	и коска” Македонски стоматолошки преглед,; 33(1-2):1-11 (Билтен бр.1009 од 1.6.2011 г.).	
	Пеева М., Велеска-Стевковска Д. „Периимплантни инфекции” Дијагностички и тераписки протоколи, Стоматолошка комора на Македонија, октомври 2010, Скопје, електронско издание на веб страната http://www.zsoh.mk/ (Билтен бр. 1010 од 15.6.2011 г.).	3.6
	Пеева-Петреска М., Велеска-Стевковска Д. , „Антибиотска профилакса” Дијагностички и тераписки протоколи, Стоматолошка комора на Македонија, октомври 2010, Скопје, електронско издание на веб страната на Здружението на специјалисти по орална хирургија, http://www.zsoh.mk/ (Билтен бр. 1010 од 15.6.2011 г.).	3.6
	Велеска Стевковска Д. , Пеева Петреска М., Танушевски К., Терзиева О. (2011) „Стрес редуциона техника (пранајама дишење) при оралнохируршки интервенции”, Макед.стомат.преглед. год.XXXIV бр.1-2 (Билтен бр. 1010 од 15.6.2011 г.).	1.2
	Велеска-Стевковска Д. , Пеева Петреска М., Апостолоска С. (2011) „Клинички апликации на дентални стем клетки” Макед.стомат.преглед. год.XXXIV бр.1-2 (Билтен бр. 1010 од 15.6.2011 г.).	1.8
	Алексова П., Накова М., Велески Д., Грчев А., Велеска-Стевковска Д. (2011) „Интактни молари-провокатори на болка?” Макед.стомат.преглед, 3-4;155-161 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.2
	Апостолова Г., Величковски Б., Велеска-Стевковска Д. , Костадинова М., (2010) „Фактори кои предизвикуваат глукозни промени кај пациенти со регулиран дијабет во тек на оралнохируршка интервенција” Македонски стоматолошки преглед, (3-4):212-219 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.2
	Veleska-Stevkovska Daniela , Peeva-Petreska Marija, Velickovski Boris, Apostolova Gordana, Veleski Dragoljub, Nakova Marija, Petrovska Milena, Gorgoski Icko (2013) „Assessment of microbial load and cytokine profile of periimplant tissues”, MSP (1-2):117-122 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.2

	Велеска-Стевковска Даниела , Пеева-Петреска Марија, Величковски Борис, Апостолова Гордана, Накова Марија, Петровска Милена, Ѓоргоски Ицко (2013) „Линкови помеѓу микробиолошкиот статус и цитокинскиот профил на периимплантните ткива” Стоматолошки информатор, Vol. III, No 2, pp:24-34 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.2
	Гордана Апостолова, Даниела Велеска-Стевковска , Борис Величковски, Даниела Цветановска-Стојчева (2014), „Проценка на зараснување на оралнохируршки коскени дефекти кај пациенти со diabetes mellitus” МСП (1-2):39-48 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016 г.).	1.2
	Апостолова Г., Величковски Б., Велеска-Стевковска Д. , Алексова П., Марковиќ-Темелкова С., Мечевска-Јовчевска Ј. (2015) „Серумски маркер остеокалцин и зараснување на оралнохируршки коскени дефекти кај пациенти со diabetes mellitus” МСП, 3-4:103-121 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016 г.).	1.2
	Велеска-Стевковска Даниела , Апостолова Гордана, Пеева-Петреска Марија, Величковски Борис, Писевска-Чолакова Наташа (2016) „Актуелизирање на ефикасноста на карниевниот раствор во третманот на одонтогените кератоцити”, МСП, 2:67-86 (Билтен бр.1152, од 01.9.2017 г.)	1.2
	Марија Пеева-Петреска, Даниела Велеска-Стевковска , Сашо Еленчевски, Филип Конески, Диме Сапунџиев, „Превентивни и терапевтски концепти на бисфосфонатната остеонекроза на виличните коски” МСП, 2:288-120 (Билтен бр.1152, од 01.9.2017 г.)	1.2
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik	

	и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (5)	
	Daniela Veleska- Stevkovska (2010) „Cytokines (IL-1,TNF- α ,IL-6) and oral surgery interventions”, Balkan Journal of Stomatology, 14:124-132 (Билтен бр.1009 од 1.6.2011 г.).	5
	Даниела Велеска-Стевковска , Марија Пеева- Петреска (2010) „Перспективи во регенеративната медицина”, Аполонија, 12(24):75-82 (Билтен бр.1009 од 1.6.2011 г.).	4.5
	Evrosimovska B., Velickovski B., Dimova C., Veleska-Stevkovska D. (2011) “Matrix metalloproteinases (with accent to collagenases), Journal of Cell and Animal Biology, 5(7):113-120 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	3
	Veleska-Stevkovska D. , Peeva-Petreska M., (2011) „Potential applications of dental stem cells” Romanian Journal of Oral Rehabilitation, 3(1):12-18 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	4.5
	Veleska-Stevkovska D. , Peeva-Petreska M., Evrosimovska B., Apostolova G.,Veleski D. (2011) „Potential clinical applications of dental stem cells” Clinical Reviews and Opinions, 3(6):57-61 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	3
	Veleski D., Antanasova M., Veleska -Stevkovska D. (2012) „Applying acrylock and vario-soft 3 attachments in the contemporary dental prosthodontics” Romanian Journal of Oral rehabilitation, Vol.4, No.4, pp:48-52 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	4
	Aleksova P., Gjorgova J., Veleski D., Veleska-Stevkovska D. , (2013) „Analysis of the dental calcifications according structure” Balkan Journal of Stomatology, 17(3):144-148 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	3
	Veleski D., Veleska-Stevkovska D. , Antanasova M., Zlatanovska K. (2013) „Evaluation of two different types of extra-coronal frictional attachments with	3

	plastic matrices in contemporary dental prosthodontics”, Balkan Journal of Stomatology, 17(3):134-138 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	
	Pejkovska-Shaphaska B., Veleski D., Veleska Stevkovska D. , Shabanov E., Dimova C., Papakoca K. (2014) „Functional tests for overdentures” Revista Romana de Medicina Dentara, Vol.XVII-nr.1, pp:45-58 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016 г.).	3
	Velickovski Boris, Peeva-Petreska Marija, Veleska-Stevkovska Daniela , Kacarska Marina (2015) „Coronectomy-prevention from injury of the inferior alveolar nerve (n.alveolaris inferior)”, International Journal of Clinical Case Reports, Vol.5, No.14, pp:1-5 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016 г.).	3
	D. Veleski, B. Pejkovska Shahpaska and D. Veleska Stevkovska (2016) „Application of different types of magnet retention systems in the prosthetic practice”, British Journal of Medicine & Medical Research, 12(11): 1-7 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016 г.).	4
	Marija Peeva- Petreska, Daniela Veleska-Stevkovska , Kiro Ivanovski (2016) „Ten years follow-up after dental implant therapy in patient with a chronic periodontitis: a case report”, International Journal of Clinical Case Reports, Vol.6.No.14, 1-7 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016 г.).	4
	Marija Peeva-Petreska, Daniela Veleska-Stevkovska , Gordana Apostolova, Boris Velickovski, Filip Koneski (2017)„Local effects of the use of bezydamine in oral surgery”, Apolonia, No:35-36, pp:17-24 (Билтен бр.1152, од 01.9.2017 г.)	3
	Zaklina Menceva, Oliver Dimitrovski, Mirjana Popovska, Gordana Petrushevka and Daniela Veleska-Stevkovska (2017) "Free gingival graft in single and multiple soft-tissue defects" Res. J. Pharm., Biol. Chem. Sci., 8(3):1678-1684, (IF=0.35) (Билтен бр.1152, од 01.9.2017 г.)	3
	Apostolova Gordana, Velickovski Boris, Veleska-Stevkovska Daniela , Janev Edvard, Peshevka Snezana Serum marker CTX (carboxy-terminal collagen crosslinks) and bone healing of oral surgical defects in patients with diabetes mellitus, (2017) UDC 61 Vol 22 (3) :274-282	3

	(Билтен бр.1167, од 16.4.2018 г.)	
	Veleska-Stevkovska Daniela (2017), „Osteoimmunology and Microbial Load of Periimplant Tissues” EC Dental Science, 13.1 : 01-02.	5
	Evrosimovska Biljana, Veleska-Stevkovska Daniela , Dimova Cena (2018), „Alveolar ridge preservation using platelet rich fibrin and bone graft”, Knowledge International Journal Scientific papers, vol.23.2, pp:423-429	4
	Veleska-Stevkovska D. , Peeva-Petreska M., Velickovski B., Apostolova G., Aleksova P., Koneski P. (2018) „Immunology biomarkers in oral surgery”, Physioacta, Vol:12, No.2, pp:25-34	3
	Apostolova G., Peeva-Petreska M., Veleska-Stevkovska D. , Mindova S., Pisevska Colakova N., Markovic-Temelkova S. (2018) „Assesment of mineralization of oral surgical defects in patients with diabetes mellitus according to HbA1C” Physioacta, Vol:12, No.2, pp:35-43	3
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (8+i.F)	
	Marija Peeva-Petreska, Daniela Veleska -Stvekovska , Biljana Džipunova, Meri Pavlevska, Sonja Apostolska, (2013), „Therapeutical approach with dental implants in hypodontia” Med J (Krag); 47(3):147-153 (IF=0.2) (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	5
	Daniela Veleska-Stevkoska , Filip Koneski (2018) „Haemostasis in Oral Surgery with Blue-Violet Light”, Open Access Maced J Med Sci. 2018 Apr 15; 6(4):687-691 (IF=0.55)	7.75

	Апстракти објавени во зборник на конференција (меѓународна):	
	Велеска Д. „Четврти молари” - IV-ти Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, <i>постер презентација</i> , Охрид, јуни 2006 (Книга на апстракти,44) (Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1
	Veleska D. , Apostolova G., Andonovska B., Simonovski N. „Forth molars” - Firsth Macedonian Congress on Maxillofacial and Neck surgery with international participation, <i>постер презентација</i> , Ohrid, May 2006. (Abstract Book, 17)(Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1
	Veleska D. , Apostolova G. „Preprosthetic surgical procedures on soft and hard tissues performed simultaneously”-, <i>постер презентација</i> , 10 th Bass Congress, Belgrade, 2005 (Abstract Book,59) (Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1
	Veleska D. , Donev V., Janev J. „Dental status in patients with epilepsy”-, -9 th Congress, <i>постер презентација</i> , Ohrid 2004 (Abstract Book; 54)(Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1
	Angelkovska A., Veleski D., Veleska D. „Our experience in fabrication of overdentures retained by magnetic retention systems” - <i>усна презентација</i> , - 12 th Congress of the Bass, Istanbul 2007 (Abstract Book, 47)(Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1.5
	Angelovska A., Veleski D., Dejanovski K., Veleska D. „Some characteristics of acrilock systems in attachments-based dentures” - - <i>усна презентација</i> , 11 th Congress of the BaSS, Sarajevo 2006 (Abstract Book,118)(Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1.5
	Apostolova G., Veleska D. , Simjanovska Lj. „The usage of surgyplaster G170 material in the treatment of the maxillary residual cyst”-, First macedonian Congress on Maxillofacial and Neck surgery with international participation, Ohrid, <i>постер презентација</i> , May 2006, (Abstract Book,25)(Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1

	Andonovska B., Dimova C., Mircevska G., Veleska D. , Evrosimovski T. „Correlation between saliva ph and microbiological flora in the third molar pericoronitis”- First Macedonian Congress on Maxillofacial and Neck surgery with international participation, <i>постер презентација</i> Ohrid, May 2006 (Abstract Book,22)(Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1
	Stamenkovski T., Grncarovski A., Veleska D. „Comparative analysis between laser and conventional root resection therapy” <i>постер презентација</i> , -10 th BaSS Congress, Belgrade 2005 (Abstract Book,60) (Билтен број 977 од 2007 г.).	1
	Stamenkovski T., Janev J., Grncarovski A., Apostolova G., Veleska D. „The use of Dexamethasone to lessen the inflammatory sequele following oral surgery” – <i>постер презентација</i> , -9 th BaSS Congres, Ohrid 2004 (Abstract Book, 69) (Билтен број 876 од 2005 г.).	1
	„Determination of the faringeal edge of complete dentures”-Elencevski S., Veleski D., Angelkovska A., Veleska D. , Dejanovski K., <i>постер презентација</i> , -9 th BaSS Congress Ohrid, 2004 (Abstract Book;34) (Билтен бр. 946 од 15.7.2008 г.).	1
	Elencevski S., Veleski D., Pancevska S., Amgelkovska A., Veleska D. „Reasons for appearance of stomatitis protetica and their removal”- <i>усна презентација</i> -9 th BaSS Congress, Ohrid, 2004 (Abstract Book, 36) (Билтен број 863 од 2006 г.).	1.5
	Велеска-Стевковска Даниела , Поповски Владимир. „Имунолошки параметри и хируршка ткивна траума” – <i>усна презентација</i> , V Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество,Охрид,2009, (Abstract Book pp.31) (Билтен бр.1009 од 1.6.2011 г.).	1.5
	Veleska-Stevkovska Daniela , Peeva- Petreska Marija „CRP and oral surgical interventions” , , <i>oral presentation</i> , 15 th Congress of the BaSS, Thessaloniki, Greece 2010, (Abstract Book pp.111) (Билтен бр.1009 од 1.6.2011 г.).	1.5
	Pisevska-Colakova Natasa, Veleska Daniela , Peeva Marija, Apostolova Gordana, Josifov Daniel, Grncarovski Andrejco „Therapeutic approach of supernumerary and retained maxillary incisors in children” <i>poster presentation</i> , , 15 th Congress of	1

	the BaSS, Thessaloniki, Greece, 2010 (Abstract Book pp.226) (Билтен бр.1009 од 1.6.2011 г.).	
	Gordana Apostolova, Veleska-Stevkovska Daniela „Surgical approach of molar’s fusion”, <i>poster presentation</i> , 15 th Congress of the BaSS, Thessaloniki, Greece, 2010 (Abstract Book pp.222) (Билтен бр.1009 од 1.6.2011 г.).	1
	Пеева М., Велеска Д. , Писевска Н., (2010) „Clinical opportunities with bone graft substitutes in implant dentistry”, <i>oral presentation</i> , 15th Congress of the BaSS, Abstract Book pp:110, Thessaloniki, Greece (Билтен бр. 1010 од 15.6.2011 г.).	1.5
	Daniela Veleska-Stevkovska , Peeva-Petreska Marija, Evrosimovska Biljana, Apostolova Gordana (2011) „Potential applications of dental stem cells” <i>oral presentation</i> , 16 th Congress of the Balkan Stomatological Society, Bukurest, Abstract Book pp:106-107 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.5
	Evrosimovska Biljana, Dimova Cena, Veleska Stevkovska Daniela , Velickovski Boris (2011) „Management of bone defect with bio-oss”, <i>oral presentation</i> , 16 th Congress of the Balkan Stomatological Society, Bukurest, Abstract Book, pp:111 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.5
	Велеска-Стевковска Д. , Пеева-Петреска М., Апостолова Г., Алексова П., (2012) „Цитокински профил и периимплантна течност”, <i>poster презентација</i> , 6 Конгрес со меѓународно учество на Македонското стоматолошко друштво, Охрид, Книга на Апстракти, pp:298-299 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1
	Апостолова Г., Менчева Ж., Велеска-Стевковска Д. , Костадинова М. (2012) „Орално хируршки стрес одговор кај пациенти со регулиран diabetes mellitus”, <i>poster презентација</i> , 6-ти Конгрес со меѓународно учество на Македонското стоматолошко друштво, Охрид, Книга на Апстракти, pp:292-293 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1
	Пеева-Петреска М., Велеска-Стевковска Д. , Јанев Е., Писевска Н., Крстиновски Г., Спасов Д. (2012) „Коскени графт материјали и клинички можности”, <i>усна презентација</i> , 6 Конгрес со меѓународно учество на	1.5

	Македонското стоматолошко друштво, Охрид, Книга на Апстракти, pp:130-131 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	
	Павлина А., Накова М., Грчев А., Велески Д., Велеска–Стевковска Д. , Костадинова М. (2012) „Дентална калцификација-причина за посебна анализа“ <i>усна презентација</i> , 6-ти Конгрес со меѓународно учество на Македонското стоматолошко друштво, Охрид, Книга на Апстракти, pp:78-79 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.5
	Павлина А., Накова М., Грчев А., Велески Д., Велеска–Стевковска Д. , Костадинова М. (2012) „Одредување на калцифицирачки нанопартикли-CNP во дентикли, бубрег, жолчно кесе и плункови жлезди“ <i>усна презентација</i> , 6 Конгрес со меѓународно учество на Македонското стоматолошко друштво, Охрид, Книга на Апстракти, pp:76-77 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.5
	Veleska-Stevkovska Daniela , Peeva-Petreska Marija, Apostolova Gordana, Aleksova Pavlina (2013) <i>усна презентација</i> , „Effects of microbial load on periimplant immunology status“, 18 th Congress of the Balkan Stomatological Society, Skopje, Book of Abstracts, pp:251 (Билтен бр.1071, од 17.2.2014 г.).	1.5
	Veleska-Stevkovska Daniela , Popovski Vladimir, Peeva-Petreska Marija, Velickovski Boris „Evaluation of interferon levels during oral surgical interventions“ , 3rd Balkan Congress for Maxillofacial surgery, 24.04.2014, Ohrid, <i>oral presentation</i> , Book of Abstracts, pp:11 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1.5
	Marija Peeva-Petreska, Boris Velickovski, Veleska-Stevkovska Daniela , Janev Edvard „Clinical considerations to the implant therapy in patients with periodontitis“ 3rd Balkan Congress for Maxillofacial surgery, 24.04.2014, Ohrid, <i>oral presentation</i> , Book of Abstracts, pp: 7 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1.5
	D.Veleska-Stevkovska , M.Peeva-Petreska, P.Aleksova, B.Velickovski „Success rates criteria for implantology systems“, 19 th Congress of the Balkan Stomatological Society, BaSS, april 24-27, 2014 Belgrade, Serbia, <i>poster presentation</i> , Book of Abstracts, pp:179 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1

	P.Aleksova, V.Radojkova-Nikolovska, M.Popovska, D.Veleska-Stevkovska , F.Sali „Prevalence of pulp stones in the first and second molars in mandibule”, 19 th Congress of the Balkan Stomatological Society, BaSS, april 24-27, 2014 Belgrade, Serbia, <i>poster presentation</i> , Book of Abstracts, pp:233 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1
	Pavlina Aleksova, Daniela Veleska-Stevkovska (2014) „Calcifying nanoparticles (CNPs) can be reason for creating dental pulp stones”, <i>poster presentation</i> , Translational nanomedicine Congress, 27-28 august, Angers, France, p:59 (Билтен бр.1131, од 30.09.2016)	1
	Pavlina Aleksova, Veleska-Stevkovska Daniela (2014) „Calcifying nanoparticles (CNPs) in salivary gland stone”, SF Nano, French Society for nanomedicine, Annual meeting, Nancy, Program book p:63 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1
	Велеска-Стевковска Даниела , Пеева-Петревска Марија, Алексова Павлина (2015) „Синовиолетова светлина и хемостаза” (усна презентација), 7 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Книга на апстракти, p:373 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1.5
	Велеска-Стевковска Даниела , Пеева-Петревска Марија, Алексова Павлина, Пешевска Снежана (2015) „Laser-Lok технологија и микрофотографија на имплантни површини” (постер презентација), 7 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Книга на апстракти, p:475 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1
	Алексова П., Велеска-Стевковска Д. , Радојкова-Николовска В. (2015) „Поделба на денталните калцификати според составот и нејзината клиничка импликација” (постер презентација), 7 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Книга на апстракти, p:593 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1
	Алексова П., Велеска-Стевковска Д. , Радојкова-Николовска В., Симјановска Љ. (2015) „Нереставирани заби провокатори на болка?” (постер	1

	презентација), 7 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Книга на апстракти, р:587 (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	
	Даниела Велеска-Стевковска , Пеева-Петреска Марија, Апостолова Гордана, Величковски Борис, Писевска-Чолакова Наташа (2016) „Хемиска киретажа со фикасативни средства во третманот на одонтогените кеартоцисти“ <i>усна</i> презентација, Прв македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Книга на апстракти, стр: 73, Скопје (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1.5
	Бизевски Д., Кирилов Б., Велеска- Стевковска Д. , Маркоски Н., Иванов И. (2016) „Cista per magna maxillae-приказ на случај“, <i>постер</i> презентација, Прв македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Книга на апстракти, стр: 101, Скопје (Билтен бр.1131, од 30.9.2016)	1
	Evrosimovska Biljana, Veleska-Stevkovska Daniela , Koneski Filip, Dimova Cena, Papakoca Kiro (2018) „Clinical application of platelet-rich fibrin in periodontal osseus defects“, Book of Abstarcts pp:370, <i>poster presentation</i> , 23 rd Congress of the BaSS, May 10-12 May, Iasy, Romania	1
	Evrosimovska Biljana, Veleska-Stevkovska Daniela , Aliu Adem, Dimova Cena, Papakoca Kiro (2018) „Alveolar ridge preservation following tooth extraction using platelet-rich fibrin and bone graft“, Book of Abstarcts pp:370, <i>poster presentation</i> , 23 rd Congress of the BaSS, May 10-12 May, Iasy, Romania	1
	Билјана Евросимовска, Даниела Велеска–Стевковска „Тромбоцитно-збогатен концентрат и негова практична примена во оралната хирургија“ (2018), <i>усна</i> презентација, Книга на апстракти, 8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија	1.5
	Билјана Евросимовска, Даниела Велеска–Стевковска „Тромбоцитно-збогатен фибрин во комбинација со коскен супституент при презервација на екстракциона рана“ (2018), <i>постер</i> презентација, Книга на апстракти, 8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија	1

	Апстракти објавени во зборник на конференција (национален):	
	Стаменковски Т., Јанев Ј., Грнчаровски А., Велеска Д. „Автотрансплантација на долни молари <i>постер презентација</i> -III македонски стоматолошки конгрес, Охрид 2002 (Книга на апстракти; 173) (Билтен број 977 од 2007 г.).	0.5
	Грнчаровски А., Јанев Ј., Велеска Д. , Богдановски С., Филдишевски А. „Претпротетско продлабочување на fornix vestibuli inferior”- <i>постер презентација</i> , - III македонски стоматолошки конгрес, Охрид 2002 (Книга на апстракти;173) (Билтен број 977 од 2007 г.).	0.5
	Јанев Е., Јанев Ј., Јосифов Д., Франгов М., Велеска Д. „Хируршки третман на периимплантитот со примена на алопластични материјали”- <i>постер презентација</i> , - III македонски стоматолошки конгрес, Охрид 2002 (Книга на апстракти;172) (Билтен број 826 од 2002 г.).	0.5
	Еленчевски С., Дејановски К., Апостолска С., Велеска Д. „Легурите и оралните ткива кај парцијалната беззабост “- <i>усна презентација</i> , III македонски стоматолошки конгрес, Охрид 2002 (Книга на апстракти;189) (Билтен број 875 од 2005 г.).	1
	Ангелковска С., Богдановски С., Јанева Н., Петкова С., Велеска Д. „Односи на ширината и висината на лицето и на централниот горен инцизив”- <i>постер презентација</i> , -III македонски стоматолошки конгрес, Охрид 2002 (Книга на апстракти;196) (Билтен број 847 од 2004 г.).	0.5
	Капушевска Б., Велески Д., Бундевска Ј., Бајрактарова Е., Велеска Д. „Хронолошки тек на гнатодинамометријата со посебен осврт на сопствените конструкции”, <i>усна презентација</i> , III македонски стоматолошки конгрес, Охрид 2002 (Книга на апстракти;196) (Билтен број 850 од 2004 г.).	1
	Пленарнои предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество:	

	<p>Пеева-Петреска Марија, Велеска-Стевковска Даниела, „Периимплантити“, Симпозиум за инфекции во орофацијалната регија во рамките на континуирана едукација, Скопје, 2011-<i>предавање</i></p>	3
	<p>Veleska-Stevkovska Daniela, Peeva-Petreska Marija, Velickovski Boris, Apostolova Gordana, Petrovska Milena, Gorgoski Icko „Assesment of microbial load and cytokine profile of periimplant tissues“, 6-ti Medzunarodni kongres novih tehnologija u stomatologiji“ Sarajevo, BiH, Oktobar 2013- <i>предавање</i></p>	3
	<p>Даниела Велеска -Стевковска, Марија Пеева- Петреска, Снежана Пешевска „Современи насоки и препораки за апликација на ласерската енергија кај периимплантитите“, <i>предавање</i> на Симпозиумот на Здружението на орални хирурзи на Македонија „Превенција и тераписки пристап кон компликациите во оралната хирургија и имплантологија“, 5 април 2014, Скопје, Р Македонија</p>	3
	<p>Пеева- Петреска М., Велеска- Стевковска Д., „Естетски аспекти во деналната имплантологија“, <i>предавање</i>, VII меѓународен конгрес на нови технологии во стоматологијата-Естетска стоматологија уметност и наука, Стоматолошка комора на Македонија, Дом на АРМ, 10-12 октомври 2014, Скопје</p>	
	<p>Велеска-Стевковска Даниела, Димитровски Оливер (2015) „Актуелни техники на коскена аугментација“ <i>предавање</i> на постедукативен семинар-континуирана едукација „Современи дијагностичко-хируршки концепти во стоматологијата“, Стоматолошки факултет - Скопје, 28.3.2015</p>	3
	<p>Фисник Касапи, Даниела Велеска-Стевковска, Јасмин Фидоски (2015) „Современа превенција и тераписки пристап на компликациите во оралната хирургија“, <i>предавање</i> на VI Симпозиум на Здружението на специјалисти по орална хирургија на Македонија, 31.10. 2015, Скопје</p>	
	<p>Даниела Велеска Стевковска, Гордана Апостолова (2015) „Редуцирање на инциденцата на рецидиви кај одонтогените кератоцисти со помош на фиксативи“, <i>предавање</i> на симпозиумот „Фармацевската основа на современата стоматологија“, Стоматолошко друштво на Албанците, Кичево, 6.12.2015 г.</p>	3

	<p>Марија Пеева-Петреска, Борис Величковски, Даниела Велеска –Стевковска (2016) „Периоперативна примена на антибиотици во оралната хирургија и имплантологијата”, <i>пленарно предавање</i>, Прв македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Книга на апстракти, стр: 48, Скопје</p> <p>(Билтен бр.1131, од 30.09.2016)</p>	3
	<p>Борис Величковски, Марина Кацарска, Марија Пеева-Петреска, Даниела Велеска–Стевковска, Гордана Апостолова (2016) „Хетеротопна одонталгија – дијагностичка и тераписка дилема”, <i>пленарно предавање</i>, Прв македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Книга на апстракти, стр: 52, Скопје</p> <p>(Билтен бр.1131, од 30.9.2016)</p>	3
	<p>Veleska- Stevковska Daniela, Peeva- Petreska Marija, Velickovski Boris, Apostolova Gordana, Petrovska Milena „Osteoimmunology and microbial load of dental implants” International Conference –Kosovar Days of Dentistry, Dental Association of R.Kosovo, 6-8.12.2016, Prishtina</p>	3
	<p>Veleska- Stevковska Daniela „Key Features of BioHorizons implant system”, Implantologia Basica 2, Hotel Meriot, Skopje, 15-18.12.2016</p>	
	<p>Даниела Велеска Стевковска, Марија Пеева Петреска, Јасна Петровска, Виктор Стефановски (2017) „Касни компликации од неадекватен оралнохируршки и ортодонтски третман”, <i>предавање</i> на VIII Симпозиум на Здружението на специјалисти по орална хирургија на Македонија, 29.11.2017, Скопје</p>	3
	<p>Veleska- Stevковska Daniela „Design solutions for prevention of complications in BioHorizons implant system”, Implantologia Basica 3, Hotel Solun, Skopje, 30.11-03.12.2017</p>	

	<p>Даниела Велеска Стевковска, Данчо Бизевски (2018) „Синус лифт, една од најсигурните техники во регенеративната стоматологија”, <i>предавање</i> на IX симпозиум на Здружението на специјалисти по орална хирургија на Македонија, 9.6. 2018, Скопје</p>	3
	<p>Veleska –Stevkoska Daniela, Apostolova Gordana „Haemostasis in oral surgery with blue-violet light in combination with hemostatic gelatine sponge application in patients taking anticoagulant therapy” (2018), <i>пленарно предавање</i>, 8 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија</p>	3
	<p>Apostolova Gordana, Veleska –Stevkoska Daniela „Oral surgical approach to drug addicts”(2018), <i>пленарно предавање</i>, 8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р Македонија</p>	3
		3
		3
		3

		3
	<p>Пленарни предавања на научен/стручен собир:</p> <p>Даниела Велеска- Стевковска, Марија Пеева- Петреска, Борис Величковски, Павлина Алексова „Критериуми за успех на современите имплантолошки системи“ трудот е презентираан како <i>предавање</i> на Симпозиумот „Мултидисциплинарен приод на реставративната стоматологија“, одржан на 1.3 и 2.3.2014 година во Битола и Штип, Р Македонија</p>	2
	<p>Секциско предавање на научен/стручен собир</p> <p>Велеска-Стевковска Даниела, Апостолова Гордана „Потребна лабораториска анализа на крв при оралнохируршки интервенции“- <i>предавање</i> на оралнохируршка секција во Берово, мај 2006 г.</p>	1
	Вкупно:	231.25

СТУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста	Поени
	<p>Коавтор на книга од стручна област:</p> <p>Марија Пеева Петреска, Даниела Велеска- Стевковска, Борис Величковски, Снежана Пешевска, Ковачевска Гордана „Дентална имплантологија“, Стоматолошки факултет во Скопје, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, 2013</p> <p>Во фаза на подготовка за издавање и печат, рецензија- Билтен бр.1052</p>	7

	автор Драгољуб Велески, Стоматолошки факултет Скопје, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, 2012	1 1
	<p>Воведување на нова лабораториска/клиничка метода или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вирусолошка евалуација на HCMV (human cytomegalovirus) кај рани периимплантни лезии (Imunolite CMV) -биохемиска припрема на Институтот за биохемија при Медицинскиот факултет во Скопје и клиничка апликација на Carnoy's solution на Клиниката за орална хирургија од 2014 год. -клиничка апликација на сина светлина од LED извор за постигнување на локална хемостаза по методата на Prof.Isao Ishikawa, Japan, од 2014 г. -клиничка припрема и употреба на втора генерација на крвни деривати A-PRF и I-PRF по методата на Prof.Josef Choukroun, France, од 2017 г. 	1 4 4 4
	<p>Учество на промотивни активности на Факултетот:</p> <ul style="list-style-type: none"> -презентација на Стоматолошкиот факултетот на Саемот за образование”, 2009 и 2010 г. -иницијатор на интерфакултетска соработка помеѓу Стоматолошкиот факултет во Скопје и Стоматолошкиот факултет во Белград, Универзитет во Белград, Република Србија - учество на студентски конгреси под покровителство на деканот на Стоматолошкиот факултет како ментор на студентски теми, и тоа: „Стрес-редукциона техника пранајама дишење при оралнохируршки интервенции”, усна презентација, 17 Меѓународен научен конгрес на студентите по стоматологија, Охрид, 2010, Книга на апстракти стр.25; и „Причини за екстракција на трајни заби”, 18 Меѓународен конгрес на студентите по стоматологија на Македонија, (2011), <i>постер</i> презентација, Книга на апстракти 	0.5 0.5 0.5

	<p>- 8 Интернационален конгрес на студентите по стоматологија во Нови Сад, Р.Србија (2011), како ментор на студентската тема „Стрес редуковани техники“ (презентирана и наградена)</p> <p>- „Евалуација на стрес кај терапевтите при оралнохируршки интервенции“, 21 Меѓународен научен студентски конгрес" (2014), Охрид, <i>постер</i> презентација, Книга на апстракти, стр:92</p> <p>- „Хемостаза со сина светлина“, 22 Меѓународен научен студентски конгрес" (2014), Охрид, <i>усна</i> презентација, Книга на апстракти</p> <p>- „Резистенција на антибиотици и нашиот придонес кон тоа“, 24 Меѓународен научен студентски конгрес (2017), Охрид, <i>усна</i> презентација, Книга на апстракти</p> <p>- „Актуелизација на хемостазата со сино-виолетова светлина“, 25 Меѓународен научен студентски конгрес (2018), Охрид, <i>усна</i> презентација, Книга на апстракти, трета награда</p> <p>- NEO National Exchange Officer при IADS (International Dental Students Assotiation)- 1998-2002</p> <p>- активности на конгресите на IADS (Mid-Year Meetings) Будимпешта (1999) и Истанбул (2000)</p> <p>- редакциски одбор на „Dentitia“, 1996-2003</p> <p>- претставување на факултетот на размена, Royal University of Dentistry, Копенхаген, Данска (1996)</p> <p>- претставување на Факултетот на размена, Semmelweis University of Medicine, Будимпешта, Унгарија (1997)</p>	<p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p>
	<p>Предавање на институции од јавен интерес, културно-информативни центри</p> <p>-предавање на тема „Откровение и наука“, одржано на трибината „Седмица посветена на светото писмо“, јуни 2013</p>	<p>0.5</p>
	<p>Завршена специјализација: орална хирургија, 2006</p>	<p>2</p>
	<p>Завршена супспецијализација: орална имплантологија, 2009</p>	<p>1</p>

	Вкупно:	59.5
--	----------------	-------------

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

	Член на уредувачки одбор на научно/стручно списание: Член на Уредувачки одбор на книгата „Стоматолошки факултет 1959-2009“	0.5
	Претседател (потпретседател) на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир: - потпретседател на Првиот македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Скопје, 2-4.6.2016	2
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир: -член на Организационен одбор на Првиот македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Скопје, 2-4.6.2016 -модератор на две сесии за имплантологија и орална хирургија на Првиот македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Скопје, 2-4.6.2016 - модератор на две сесии за имплантологија и орална хирургија на 7 Конгрес на МСД со меѓународно учество, Охрид, 2015 -модератор на сесија за имплантологија и орална хирургија на 6 Конгрес на МСД со меѓународно учество, Охрид, 2012 - член на Управниот и Научниот одбор на ЗСОХМ во рамките на МСД, 2013-2017 -Секретар на ЗСОХМ (МСД) од 2017	1 1 1 1 1 1

	<p>Награди за научни достигнувања од струкова организација:</p> <p>- 1999 г. - добитник на награда за најдобар студент на ниво на Стоматолошкиот факултет</p> <p>- 2001 г. - награда за најдобар студент на ниво на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.</p> <p>- 2002 г. од страна на Македонското лекарско друштво доделено и е Признание за најдобар дипломиран студент</p> <p>-2003 г. награда од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ за најдобар дипломиран студент во учебната 2001/2002</p> <p>-2009 г. пофалница за придонес во работата и развојот на Факултетот (50-годишнина на Стоматолошкиот факултет во Скопје)</p> <p>-Благодарница од МСД по повод 10 години постоење на Здружението (2013)</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
	<p>Студиски престои во странство до 3 месеци:</p> <p>-Катедра за максилофацијална хирургија, Катедра за стоматолошка протетика. Стоматолошки факултет во Софија, Република Бугарија, кај доц.Илиева и Академик Николај Попов (2005)</p> <p>- Катедрата за имплантологија (Advance Implantology), Loma Linda School of Dentistry, California, USA, кај Prof. Jamie Lozada (2010)</p> <p>- Катедра за орална хирургија, Стоматолошки факултет во Белград, Р.Србија, кај проф.д-р Алекса Марковиќ (2014)</p> <p>- Research Centar BioHorizons Global Headquarters, Corporate Campus Birmingham, AL, USA (2017) Wes Whitten, Director of Biologics; Fred J. Molz, Vice President of Research and Development</p> <p>-Columbia University Medical Centar, City of New York, USA (2017), Prof.Gorazd Rosoklija</p> <p>- Akuttandläkarna i Västberga Klinik, Stockholm, Sweden (2017)</p>	<p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p>

	<p>Учество во изработка на национална програма од одредена област:</p> <p>- „Стратешки план за развојот на стоматологијата во Република Македонија во периодот од 2011-2021”, Стоматолошка комора на Р Македонија, Скопје, 2010</p> <p>- учество во наставни предметни програми за специјализација по орална хирургија</p> <p>- учество во наставни предметни програми за супспецијализација по орална имплантологија. Стоматолошки факултет Скопје (2010-2011)</p>	9
	Вкупно:	23.5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	144,5
НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	231,25
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	59,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	23,5
Вкупно:	458,75

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на н.сop.д-р **Даниела Велеска-Стевковска**.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека н.сор.д-р Даниела Велеска-Стевковска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во научната област орална хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Даниела Велеска-Стевковска да биде избрана во звањето вонреден професор во научната област орална хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски с.р

Проф. д-р Оливер Димитровски с.р

Проф. д-р Марија Пеева-Петреска с.р

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДНО ЛИЦЕ ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА,
ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ОРАЛНА ХИРУРГИЈА НА
СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје/факултетот/институтот, објавен во весниците “Вечер” и “Лајме” од 14.11.2018 година, за избор на едно лице во научно звање во сите научни звања во научната област (дисциплина) орална хирургија и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр.02-4014/1, донесена на 13 редовна седница одржана на 21.12.2018 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф.д-р Борис Величковски, Стоматолошки факултет (орална хирургија), проф.д-р Оливер Димитровски, Стоматолошки факултет (орална хирургија) и вон. проф.д-р Марија Пеева Петреска Стоматолошки факултет (орална хирургија).

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) орална хирургија, во предвидениот рок се пријави н. сор. д-р Љуба Симјановска

9. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Љуба Симјановска е роден на 16.4.1961 година, во Крива Паланка. Средно образование завршила во МУЦ “Д-р Панче Караџов” - Скопје како забен техничар во учебната 1979/1980 година. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет - Скопје, во 1985 година. Дипломирала на Стоматологија во 1985 година, со просечен успех 7.15

Кандидатката активно се служи со францускиот јазик и има основно познавање на англискиот јазик.

Во учебната 1997/1998 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 1999 година, со просечен успех **9,28**. На 17.4. 2002 година го одбрала магистерскиот труд на тема: “Рационална проценка на можните алергиски и псеудо алергиски реакции на локалните анестетици при орално-хирушки интервенции”.

Докторска дисертација пријавила во 2006 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Рационална дијагностичка и прогностичка проценка на можните алергиски реакции на локални анестетици – in vivo и in vitro тестирања”, ја одбрала на 30.9.2009 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Владимир Поповски, проф. д-р Соња Пеова, проф. д-р Љубица Павлова, проф. д-р Драгољуб Велески и проф. д-р Борис Величковски. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област орална хирургија

На 25.4.1997 година е избрана во звањето помлад асистент на Стоматолошкиот факултет, во областа орална хирургија. Во 2003 година е избрана за асистент на оваа Клиника, а во 2006 година е реизбрана во истото звање. Во 2010 година е реизбрана во звањето асистент со докторат на истата Катедра, а во 2014 година е избрана во научно звање- научен соработник на Катедрата за орална хирургија.

Во моментот е научен соработник на Катедрата за орална хирургија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1071 од 17. 2. 2014 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 591,663, 669, 763, 826 (анекс), 876, 878, 892, 893,990, 944, 945, 949, 968, 1010,1071, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

10. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет Скопје, кандидатката н.сор. д-р Љуба Симјановска изведува настава и вежби од прв циклус студии на студиската програма на доктори по дентална медицина, Високата школа за забни техничари и Високата школа за стоматолошки сестри. Во учебните: 2014/2015; 2015/2016;2016/2017 одржала предавања на Високата школаза медицински сестри и Високата школа за забни техничари, а исто така во истите учебни години одржала предавања на студентите по дентална медицина за предметот Пациенти со ризик за стоматолошки интервенции. Во учебната 2016/2017 година изведува настава за стоматолошки сестри од предметот Контрола на преносливи инфекции.

Учествува во теоретската и практичната настава со специјализанти и работа со стажантите од областа на оралната хирургија.Партиципира во изработка на испитни прашања за студентите по стоматологија (2004-2005) согласно со програмата на ЕКТС, при што активно учествува во тимот за воведување на компјутерско испрашување на студентите на Стоматолошкиот факултет, како и во изготвување на испитни прашања по предметот Анестезиологија и реанимација, 2006-2007 година. Освен изведувањето на практичната настава на Катедрата за орална хирургија во периодот од 1997 до 2017 година, била ментор на 20 студентски теми, од кои две надвор од државата. Исто така, по завршувањето на специјалистичкиот испит се вклучила и во практична едукација на идните специјалисти по орална хирургија. Една година (во 2006) додека била шеф на специјализантите по орална хирургија била инволвирана во изработка на шест семинарски трудови од оваа област кои се презентирани на стручни конгреси, а учествува и со четири свои предавања на оралнохируршка секција во Републиката.Кандидаткатаво текот на работата и нејзината научно истражувачка кариера е ментор/коментор на повеќе од 47 специјализанти. Учествува и на повеќе курсеви за вградување на импланти и тоа од повеќе видови импланти и имплантолошки системи.Schutz-Dental GMBH (Section IMPLA), 2005 година; Ankylos -2006 година; Tomas^R pins- 2008 година; Italian implantology academy „Duravit Systemy-2009 година; Italian implantology academy „Duravit Systemy’’-2011 година; Impianti dentali, material di riempimento per la stimolazione della deposizione ossea, membrane per la rigenerazione ossea, accessori per impianti dentali- 2014 година; курс за MS WIDOWS 95: MS WORD 95.Била рецензент на трудови воPhysioacta и Apolonija.

Досега има учествувано на многу семинари, симпозиуми и конгреси во земјава и странство, како и на оралнохируршки секции во Републиката со свои

изложувања (теми) усни и постерски презентации и пленарно предавање. Одржала предавање во 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2018 година на лекарите кои се на специјализација на орална хирургија и лекарите кои обавуваат турнус на ова клиника. Во декември 1995 година земала активно учество на постедукативниот курс по орална хирургија во Скопје, како и активно учество на I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII конгрес на стоматолозите на Македонија, при што на II конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество добила Диплома. На III конгрес на стоматолози на Македонија-Охрид, 2002 година, покрај активното учество, добила и Благодарница во знак на придонес на научната програма на Конгресот. Во 2013, за студентската тема која е презентирана на XX студентски конгрес во Охрид добила I награда, а за темата која била презентирана на студентскиот конгрес во странство- Малта, добила II награда. Во 2017 година на интернационалниот студентски дентален конгрес во Љубљана – Словенија за успешно сработена и презентирана студентска тема повторно освоила втора награда. Со свои излагања или како коавтор на трудови учествувала на: II конгрес на BaSS-Белград, 1997; IV конгрес на Bass- Истанбул, 1999; V конгрес на BaSS- Солун, 2000; VI конгрес на BaSS-Букурешт, 2001; VII конгрес на BaSS-Кушадаси, 2002; IX конгрес на BaSS- Охрид, 2004; X конгрес на BaSS- Белград, 2005; XI конгрес на BaSS- Сараево, 2006; XII конгрес на BaSS-Истанбул, 2007; и XVI конгрес на BaSS- Романија, 2011, XVII конгрес на BaSS- Тирана, XVIII конгрес на BaSS-Скопје, III Сеалбански конгрес на стоматолозите- Скопје 2013; 19th Bass Congres – Belgrade, Serbia 2014; 20th Bass Congres – Buchurest 2015, Romania; 21st Bass Congres – Banja Luka, Bosnia and Herzegovina 2016 и на првиот конгрес на специјалистите по орална хирургија- Скопје 2016 година. Во 2017 земала активно учество на 16^{от} Конгрес на стоматолозите од Србија со меѓународно учество во Белград- Србија и 17 Конгрес на стоматолозите од Србија со меѓународно учество во Белград- Србија.

Покрај нејзиното учество (пасивно или активно) на овие конгреси, исто така учествува и на конгреси од други области како: XVI конгрес на лекарите-Охрид, 2003; I конгрес на асоцијацијата на доктори-Охрид, 2006; III конгрес на превентивна медицина-Охрид, 2006; XXIX конгрес ЕААСИ- Лондон, 2010, како и на I интернационален конгрес на ортодонтите- Струга, 2008; I конгрес на максилофацијална хирургија- Охрид, 2006^{1st} Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19, и на други меѓународни конгреси. Во 2014 година како поканет предавач има предавано две теми (Скопје, 29 Март 2014 година, Реплек- Скопје; Стоматолошко здружение на Македонија. 24.05.2014 (Куманово).

Д-р Љуба Симјановска учествува и во работилници: Професионални алергиски заболувања, во организација од Институт за медицина на труд, СЗО Колаборативен центар-2009; Намалување на штети од употреба на дроги и принципи за работа со корисници на дроги кои инјектираат- во организација од Министерство за здравство на РМ.

Д-р Љуба Симјановска добила Диплома од Македонското лекарско друштво по повод 7 април- Светскиот ден на здравјето, како и Диплома за учество на II конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, јуни 1998 година. Во декември 1999- во знак на успешно извршување на задачите на Стоматолошкиот факултет доделена и е Пофалница, а Благодарница за учество на III конгрес на стоматолозите на Македонија, Охрид, септември 2002 и Благодарница по повод јубилејот 50 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје- декември 2009. Покрај подемот во наставната и научната дејност и нејзината стручна дејност не заостанува, така што во 2006 и 2007 година е одликувана со Признаница за постигнати високи резултати во работењето (најдобар

работник) на Клиниката за орална хирургија од работната организација, а по повод јубилејот од 50-годишното постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје- декември 2009 добила Благодарница. Истата година била модератор на З.Г Стоматолошкото здружение на Македонија во Куманово и на Симпозиумот за одонтогени инфекции во орофацијалната регија- Скопје во 2011 година. Исто така, во 2013 година, двапати е избрана како најдобар лекар со најдобро остварување и е меѓу групата- клуб на 80 и 100 најдобри доктори од страна на Министерството за здравство.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Д-р Љуба Симјановска има објавено вкупно **191** научен труд (76 авторски и 115 коавторски) од оралнохируршката област, издадена Монографија со научно истражувачка и стручна дејност. Во последните пет години по изборот издала вкупно **65** труда; **еден** научен труд во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), **3** труда, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија, **11** труда објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови, **50** труда објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.

Еден од трудовите на кандидатката е цитиран во друг печатен труд.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Љуба Симјановска била заменик- управител на Клиниката за орална хирургија во период од најмалку пет години. Како модератор учествува на неколку симпозиуми, а исто така била член на работно претседателство (комисија) на пленарни предавања, усни и постерски презентации на неколку конгреси, семинари и секции.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој, во периодот 29.9-27.10.2003 година на Стоматолошкиот факултет во Белград, кај проф. д-р Алекса Маркович, при што се запознава како со проблематиката при оралнохируршките зафати, така и со планирањето, подготовката и хируршката техника на вградување на ендоосеалните импланти. Во 2008 година била на напредниот Курс за употреба на ласерот во стоматолозијата кај д-р Давид Довшек и д-р Алеш Веснавер-специјалисти по максилофацијална хирургија, и

во ФОТОНА- Љубљана-Словенија, од каде што добила и сертификат, а ласерската техника ја применува во секојдневната практика. Исто така добил сертификат за успешно/извонредно постигнување во апликацијата на Novokor Plus и Membrana Kollagen.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Стоматолошката комора на Македонија:

Комисија за проверка на знаењето на дипломирани стоматолози (државен);

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Љуба Симјановска, во учебните 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2017/2018 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет, при што просекот изнесува 9.80-10. Исто така студентите имаат оставено многу позитивни и пофални коментар, за начинот на ангажираност, одговорност и спремност на оваа кандидатка да го пренесе знаењето на генерациите кои доаѓаат.

Кон извештајот, кандидатката ги има доставено следниве трудови за рецензија:

1. INFLUENCE OF SMOKING ON WOUND HEALING AFTER TOOT EXTRACTION

Markovska Arsovska M, Simjanovska Lj, Popovik Monevska D, Stavreva N, Arsovski Z, Velkoska E.

Physioacta (Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists: Vol 11-No 3, 2017;105-112.

Оваа студија е направена да се детерминира инциденцата од појава на сува алвеола кај пушачи во секојдневната клиничка практика. За таа цел, испитувањето е направено кај 60 пациенти кај кои е извршена екстракција на заби, при што добиените резултати покажале дека пушењето има влијание на зараснување на екстракционата рана. Пушачите имаат поголема инциденца на појава на алвеолит за разлика од непушачите.

2. COMPARISON OF ROOT SURFACE ROUGHNESS INDUCED BY HAND AND ULTRASONIC INSTRUMENTATION ON TREATED MOLARS :AN IN VITRO STUDY

Ivanoska Stojanoska Marija, Popovska Mirjana, Dimova Cena, Ljuba Simjanovska, Spasovski Spiro, Radojkova-Nikolovska Vera, Kristina Mitic, Angela Tasevska

KWONGELDE- International Journal. Vol.26.4, September, 2018;1335-1340.

Во ова ин витро студија, која е направена на 20 молари, естрахирани од отродонски причини, направено испитување со цел да се види какво е оштетувањето на цементниот дел од коренот на забите, применувајќи ултрасонично чистење и рачно чистење (обработка). Резултатите укажуваат на тоа дека со ултрасоничната обработка се создаваат широки фисури на вратот на забот, каде што и започнува пародонталната болест на забите, за разлика од рачната обработка која е понежна.

3.MULTIPLE IMPACTED TEETH: REPORT OF 2 CASES

Simjanovska Lj, Dzipunova B, Toseska Spasova N, Radojkova V, Kacarska M, Jankulovska MM

8th Congres of dentists from Macedonia with international participation (“Behind the Healthy Smile- Science and Art”)20th to 23th of September in Ohrid

Кај овие два случаја на мултипли импакции, фамилијарната историја и клиничките испитувања не сугерираат на постоења на синдром. По клиничките и рентгенолошките иследувања кај двата пациенти извршена е кортикотомија и поставен е ортодонтски апарат што резултираше со поставување на сите заби во низот.

4. MULTIPLE CORTICOTOMY IN THE UPPER JAW (Case study)

S Simjanovski, Lj Simjanovska, N Toshevskа Spasova, B Dzipunova, O Kokoceva Ivanovska, S Simjanovska

17 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 27-29 septembar 2018 godine.

Во трудот, авторите презентираат редок случај на импактирани заби, при што се среќаваат повеќе импакции во една регија. Истовремено е направена мултипла кортикотомија на забите, а резултатите веќе биле видливи по три месеци. Секако мора да се нагласи фактот дека за успешен третман мора да постои тимска работа.

5. FRENECTOMY AND THE PROCESS OF MAKING REMOVABLE DENTAL PROSTHESIS

S Simjanovska, S Simjanovski, O Temelkov, G Todorovska, Lj Simjanovska, A Trajkovski

17 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 27-29 septembar 2018 godine.

Целта на овој труд авторите ја потенцираат во важноста на френулектомијата во усната празнина како битен елемент во стабилноста на мобилните протези кои пациентот мора да ги прифати како свои, а ласерско отстранување на френулумите е многу поприватливо за пациентите бидејќи е многу побрзо и поедноставно, а истите резултати се постигнуваат како при конвенционалниот начин на френулектомија.

6. THE IMPORTANCE OF SUGAR AS PREDISPOSING FACTOR FOR TOOTH DECAY

Ambarkova V, Todorovska G, Kokoceva Ivanovska O, Simjanovska Lj, Sibinoska K

International Journal of Dentistry Research 2018; 3(1): 1-4-5.

Во оваа студија, испитувањето е извршено кај деца од второ одделене за да се види какво е влијанието на шеќерите врз здравјето на забите, при што резултатите одат во прилог на поголема кариогеност кај децата од рурална средина. Покрај исхраната богата со огромно количество рафинирани шеќери која има негативно влијае во оралното здравје, секако авторите ја наведуваат и лошата орална хигиена.

7. INFLUENCE OF REFINED CARBOHYDRATES FROM FOOD ON THE HEALTH OF THE CHILDREN'S TEETH

Todorovska G, Ambarkova V, Simjanovska Lj, Serafimovski G, Sibinoska K

Abstract of 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018 May 18-19

Главната цел во оваа студија на авторите е утврдување на два фактора на ризик за развој на кариесот кај најмладата популација, кој подоцна доведува до вадење најчесто на првите молари. Најчести се: конзумирање на шеќери и неодржување на оралната хигиена, па затоа уште од најмала возраст треба да се спроведува едукација за правилна исхрана и хигиена како на децата, така и на родителите кои треба активно да бидат вклучени во нивната едукација.

8. PREDISPOSITION FACTORS FOR APPEARANCE OF THE EARLY CHILD-HOOD CARIES (ECC)

Kokoceva Ivanovska O, Gligorova D, Kulishevski A, Simjanovska Lj

Abstract of 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19

Анализата која е извршена во студијата, се однесува на поврзаност меѓу промените и заболувањата на мајката во текот на бременоста и болестите кај новороденчето во однос на појава на циркуларен кариес кај децата. Практиката покажала дека во овие случаи почеста е појавата на циркуларен кариес во млечната дентиција.

9. EDS ANALYSIS OF MINERAL LOSS IN DECIDUOUS TEETH WITH CIRCULAR CARIES

O Kokoceva Ivanovska, V Ambarkova, A Mijoska, N Stavreva, Lj Simjanovska

23rd BaSS Congress, Dental Medicine of the Younger vs. Elderly Patients. 10-12 May 2018 Palas Congress Hall |IASI| Romania

Според испитувањата на авторите, вредностите на калциум и фосфатитево *macula alba* (бела точка) на забите биле значително намалени во примероците со почетна лезија во врска со контролатагрупа на здрави заби. Во примероците третирани со локален третман на флуорид, вредностите на овие два минерала биле многу повисоки, во споредба со нетретирани примероци.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО
ЗВАЊЕ

Кандидат: *Љуба Сџанојко Симјановска*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Стоматолошки факултет Скопје*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **ОРАЛНА ХИРУРГИЈА**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ
– ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 7.15 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9.28 Просечниот успех изнесува 8.21 за интегрираните студии</p>	
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: орална хирургија, поле: медицински науки и здравство, подрачје: стоматологија</p>	
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	Да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1.Назив на научното списание: KWONGELDE-International Journal. - Назив на електронската база на списанија:ISSN1857-923X аслов на трудот: COMPARISON OF ROOT SURFACE ROUGHNESS INDUCED BY HAND AND ULTRASONIC INSTRUMENTATION ON TREATED MOLARS :AN IN VITRO STUDY</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Година на објава: 2018</p> <p>2.Назив на научното списание: International Journal of Dentistry Research Назив на електронската база на списанија: ISSN:2581-3218 IJDR2018; Наслов на трудот: THE IMPORTANCE OF SUGAR AS PREDISPOSING FACTOR FOR TOOTH DECAJ Година на објава: 2018</p> <p>3.Назив на научното списание: IDJ International Dental Journal Назив на електронската база на списанија: ISSN 0020-6539 Наслов на трудот:ORAL HEALTH- COMORBIDITY CORRELATION AT PROSTETIC GERIATRIC POPULATION IN MACEDONIJA Година на објава: 2018</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1.Назив на научното списание: Македонски Стоматолошки Преглед, број 1-2, Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): _52 Makedonija(29), Hrvatska(4), Бугарија(4), САД(1), Турција(1), Хрватска(4), Словенија(2), Англија(2), Србија(4), Норвешка(1) Наслов на трудот: КЛИНИЧКИ АСПЕКТИ НА ЦИРКONIUM OKCИДНА КЕРАМИКА (CLINICAL ASPECTS OF ZIRCONIUM OXIDE CERAMICS) Година на објава: 2015</p> <p>2.Назив на научното списание: Македонски стоматолошки преглед, број 1-2, 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 52</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Makedonija(29), Hrvatska(4), Бугарија(4), САД(1), Турција(1), Хрватска(4), Словенија(2), Англија(2), Србија(4), Норвешка(1)</p> <p>Наслов на трудот: ПУШЕЊЕТО КАКО РИЗИК ФАКТОР ПРИ ИЗРАБОТКА НА ПРОТЕТИЧКИ РЕСТАВРАЦИИ НАД ИМПЛАНТИ</p> <p>Година на објава: 2016</p> <p>3. Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 24 Македонија(9), Словенија(1), Србија(3), Турција(1), Германија(1), Црна Гора(1), Босна и Херцеговина (3) Белорусија(1) Румунија(2), Албанија(1), Бугарија(1) Наслов на трудот: THE LEVEL OF CALCIUM AND PHOSPHATE IN THE INITIAL LESION OF A CARIES BEFORE AND AFTER THE TOPICAL FLUORIDE TREATMENT</p> <p>Година на објава: 2013</p> <p>4. Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Македонија(9), Словенија(1), Србија(3), турција(1), УСА(1), Германија(1), Црна Гора (1), Босна и Херцеговина(3), Белорусија(1), албанија(1), Румунија (2), Бугарија(1) Наслов на трудот: FOLLICULAR CYSTS AT PERMANENT AND MILK TEETH AND THEIRS SURGICAL CARE</p> <p>Година на објава: 2016</p> <p>5. Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Македонија(9), Словенија(1), Србија(3), турција(1), УСА(1), Германија(1), Црна Гора (1), Босна и Херцеговина(3), Белорусија(1), албанија(1), Румунија (2), Бугарија(1) Наслов на трудот: PREVENTION IN PEDIATRIC DENTISTRY- HEALT AND BRIGHT SMILE</p> <p>Година на објава: 2016</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>6.Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Македонија(9),Словенија(1), Србија(3), Турција(1), УСА(1), Германија(1), Црна Гора (1), Босна и Херцеговина(3), Белорусија(1), албанија(1), Румунија (2), Бугарија(1) Наслов на трудот: CONSERVATIVE TREATMENT OF OSTEONECROSIS OF THE PATIENTS ON BISPHOSPHONATE THERAPY Година на објава: 2016</p> <p>7.Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Македонија(9),Словенија(1), Србија(3), турција(1), УСА(1), Германија(1), Црна Гора (1), Босна и Херцеговина(3), Белорусија(1), албанија(1), Румунија (2), Бугарија(1) Наслов на трудот: METHODS FOR SUCCESSFUL TREATMENT OF DRY ALVEOLA Година на објава: 2017</p> <p>8.Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Македонија(9),Словенија(1), Србија(3), Турција(1), УСА(1), Германија(1), Црна Гора (1), Босна и Херцеговина(3), Белорусија(1), Албанија(1), Румунија (2), Бугарија(1) Наслов на трудот: INFLUENCE OF SMOKING ON WOUND HEALING AFTER TOOT EXTRACTION Година на објава: 2017</p> <p>9.Назив на научното списание: VOX DENTARII Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 13 Македонија(5), Словенија(1),Босна и Херцеговина(1), Србија(1), Англија(1), Норвешка(1), Бугарија(1), Албанија(2), Наслов на трудот: ФЛУОРИДИТЕ ДЕНЕС И НИВНАТА ПРИМЕНА КАЈ ДЕЦАТА</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Година на објава: 2017</p> <p>10. Назив на научното списание: VOX medici Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 14 Наслов на трудот: ЗНАЧЕЊЕТО НА ОРАЛНОТО ЗДРАВЈЕ ВО ПЕРИОД НА МЛЕЧНА ДЕНТИЦИЈА Година на објава: 2017</p> <p>11. Назив на научното списание: Revista Stomatologjike Shqiptare. Periodik I Fakultetit te Mjekesise Dentare Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 33 Наслов на трудот: PRESERVATION OF THE ALVEOLA FOR IMPLANTING DENTAL IMPLANTS WITH RESORBA DENTAL Година на објава: 2017</p>	
3-5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Book of abstracts Назив на меѓународниот собир: 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade, Serbia, April 24-17, 2014. Имиња на земјите: Србија, Англија, Израел, Италија, Бугарија, Турција, Грција, Романија, Македонија Наслов на трудот: SURGICAL- ORTODONTIC TREATMENT AT IMPACTED CANINE (CORTICOTOMIA- CLOSED METHOD) Година на објава: 2014</p> <p>2. Назив на научното списание: IDJ International Dental Journal, Abstracts of the 105 th FDI World Dental Congress September 2017 Volume 67 Supplement 1. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД- Шпанија Наслов на трудот: ORAL HEALTH- COMORBIDITY CORRELATION AT PROSTETIC GERIATRIC POPULATION IN MACEDONIJA Година на објава: 2017</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1.Назив на зборникот: Palas Congress Hall IASI Romania Назив на меѓународниот собир: 23rd BaSS Congress, Dental Medicine of the Younger vs. Elderly Patients. 10-12 May 2018 . Имиња на земјите: Србија, Црна Гора, Албанија, Босна и Херцеговина, Азербејџан, Конго, Кипар, Франција, Германија, Белгија, Бугарија, Турција, Руанда, Молдавија, Македонија</p> <p>Наслов на трудот: EDS ANALYSIS OF MINERAL LOSS IN DECIDUOUS TEETH WITH CIRCULAR CARIES Година на објава: 2018</p>	Да
4	Претходен избор во наставно-научно звање – научен соработник датум и број на Билтен: Број 1071 Скопје, 17 февруари 2014 година	Да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Љуба Станојко Симјановска**

(име, татково име и презиме)

Институција: **Стоматолошки факултет Скопје**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **орална хирургија**

НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред Бр	Назив на активноста	поени
	Магистериум: "Рационална проценка на можните алергиски и псевдоалергиски реакции на локални анестетици при орално-хируршки интервенции".	
	Докторат: "Рационална дијагностичка и прогностичка проценка на можните алергиски реакции на локални анестетици – in vivo и in vitro тестирања"	
	Монографија : " In vivo и in vitro тестирања за можни алергиски реакции на локални анестетици" Скопје 2011 -Љ Симјановска. СР- Каталогизација во публикација Национална и универзитетска библиотека "Св Климент Охридски" Скопје. Монографијата е рецензирана во Билтен 1010 од 15 јуни 2011 година на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје.	

	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	
	<p>COMPARISON OF ROOT SURFACE ROUGHNESS INDUCED BY HAND AND ULTRASONIC INSTRUMENTATION ON TREATED MOLARS :AN IN VITRO STUDY (in extenso) Ivanoska Stojanoska Marija, Popovska Mirjana, Dimova Cena, Ljuba Simjanovska, Spasovski Spiro, Radojkova-Nikolovska Vera, Kristina Mitic, Angela Tasevska KWONGELDE- International Journal. Vol.26.4, September, 2018;1335</p>	3
	<p>THE IMPORTANCE OF SUGAR AS PREDISPOSING FACTOR FOR TOOTH DECAY (in exteso) Ambarkova V, Todorovska G, Kokoceva ivanovska O, Simjanovska Lj, Sibinoska K International Journal of Dentistry Research 2018; 3(1): 1-4-5.</p>	3
	<p>PRESERVATION OF THE ALVEOLA FOR IMPLANTING DENTAL IMPLANTS WITH RESORBA DENTAL Lj Simjanovska, A Trajkovski, S Simjanovski, F Azizi, S Simjanovska Revista Stomatologijike Shqiptare. Periodik I Fakultetit te Mjekesise Dentare; 44-46. 2017. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје</p>	3
	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови⁹</p>	
	<p>THE LEVEL OF CALCIUM AND PHOSPHATE IN THE INITIAL LESION OF A CARIES BEFORE AND AFTER THE TOPICAL FLUORIDETREATMENT (in extenso) Kokoceva-Ivanovska O, Radojkova-Nikolovska V, Zabakova-Bilbilova E, Ambarkova V, Simjanovska LJ.Physioacta Jurnal of Makedonian Association of Physiologist and Antropologist2013.Vol 7 No1 ;85-91.Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>ОРАЛНО-ХИРУРШКО И ПРОТЕТСКО ЗГРИЖУВАЊЕ НА ХИПЕРПЛАЗИИТЕ КАКО РЕЗУЛТАТ НА ФИКСНА ПРОТЕТСКА КОНСТРУКЦИЈА (in extenso) Љ Симјановска, Ј Бајевска С Симјановска Аполонија 15* 30, Стоматолошко списание, Мај 2013, број 30; 111-116.</p>	4

	Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .01.06.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	
	КЛИНИЧКИ АСПЕКТИ НА ЦИРКОНИУМ ОКСИДНА КЕРАМИКА (CLINICAL ASPECTS OF ZIRCONIUM OXIDE CERAMICS) J. Bajevska, J. Bajevska, B. Bajevska Stefanovska, Lj. Simjanovska Македонски Стоматолошки Преглед, број 1-2, 2015 година; 20-29 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .01.06.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	FOLLICULAR CYSTS AT PERMANENT AND MILK TEETH AND THEIRS SURGICAL CARE Симјановска Љ, Марковска Арсовска М, Бајевска, Симјановски С, Тодоровска Г (Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists Physioacta Vol.10 No.1 2016; 97-104) Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	PREVENTION IN PEDIATRIC DENTISTRY- HEALT AND BRIGHT SMILE Г Тодоровска, Љ Симјановска, К Тодоровска, О Кокочева, М Марковска Арсовска (Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists Physioacta Vol.10 No.1 2016; 105-111) Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	ПУШЕЊЕТО КАКО РИЗИК ФАКТОР ПРИ ИЗРАБОТКА НА ПРОТЕТИЧКИ РЕСТАВРАЦИИ НАД ИМПЛАНТИ А.Мијоска, Б.Капушевска, Ј.Бајевска, Е.Бајрактарова – Валјакова, Н.Ставрева, Љ.Симјановска, М.Марковска – Арсовска, К.Митиќ, В. Јурукоска – Шотаровска, С. Јовановски. (Македонски стоматолошки преглед, година 2016, број 2; 18-40) Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	CONSERVATIVE TREATMENT OF OSTEONECROSIS OF THE PATIENTS ON BISPHTHONATE THERAPY Markovska Arsovska M, Simjanovska Lj, Pliev A, Stojanovska I, Todorovska G, Arsovski Z. (Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists Physioacta Vol.10 No.2 2016; 133-138). Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	METHODS FOR SUCCESSFUL TREATMENT OF DRY ALVEOLA LJ. Simjanovska, S Simjanovski , M. Markovska – Arsovska , G. Todorovska , S. Simjanovska, Snezana Markovic Temelkova (Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists Physioacta Vol.11 No.1 2017; 25-32).	3

	Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	
	INFLUENCE OF SMOKING ON WOUND HEALING AFTER TOOTH EXTRACTION (in extenso) Markovska Arsovska M, Simjanovska Lj, Popovik Monevska D, Stavreva N, Arsovski Z, Velkoska E. Physioacta (Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists: Vol 11-No 3, 2017;105-112.	3
	ФЛУОРИДИТЕ ДЕНЕС И НИВНАТА ПРИМЕНА КАЈ ДЕЦАТА Г. Тодоровска, Љ. Симјановска, К. Тодоровска, В. Амбаркова, М. Марковска Арсовска VOX DENTARII септември 2017, информатор на Стоматолошката комора на Македонија, година 7 број 2 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно- популарно списание со меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови⁹	
	ЗНАЧЕЊЕТО НА ОРАЛНОТО ЗДРАВЈЕ ВО ПЕРИОД НА МЛЕЧНА ДЕНТИЦИЈА Г.Тодоровска, Љ. Симјановска, К. Тодоровска, О. Кокочева-Ивановска, Е. Жабокова-Билбилова VOX medicі, година XXV, број 96, октомври 2017 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .01.06.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
	ОСТЕОПОРОЗА- МОЖНИ РЕПЕРКУСИИ ВРЗ ЗАРАСНУВАЊЕ НА ПОСТЕКСТРАКЦИОНА РАНА Љ Симјановска. Орални манифестации на системски болести-Симпозиум. Стоматолошко здружение на Македонија. 24.5.2014. Куманово. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	2
	ПРИМЕНА НА АЛЕРГОЛОШКИ ТЕСТОВИ КАЈ РИЗИЧНИ ПАЦИЕНТИ ВО СТОМАТОЛОШКАТА ПРАКСА ПРИ ОРАЛНО-ХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ (предавање) Љ Симјановска Современи терапевски пристапи кај пациенти со ризични заболувања. Скопје, 29 март 2014 година, Реплек- Скопје. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	2

	<p>Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји9,</p>	
	<p>GRAFTING BONE DEFEKT- AS A RESULT OF FOLLICULAR CYSTS Lj Simjanovska, R Pecanovski, S Simjanovski, P Serafimovski, S Idoska Third Balkan kongres for maxillofacial surgery. International congress for oral and maxillofacial surgery. Ohrid 2014. (постер презентација) Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>САНАЦИЈА НА КОСКЕНИ ДЕФЕКТИ СО АПЛИКАЦИЈА НА АЛОПЛАСТИЧЕН МАТЕРИЈАЛ – NOVOCOR PLUS (усна) Љ. Симјановска, Ф. Азизи, Б. Муслиу, М. Костоска Собир наМаксилофацијалните хирурзи – Тирана 7.12.2013. Нерецензиран (Shoqata e kirurgeve oro maxilla faciale te shiperise. 07.12. 2013 Albaniaa Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>SURGICAL- ORTODONTIC TREATMENT AT IMPACTED CANINE (CORTICOTOMIA- CLOSED METHOD) (oral) Lj Simjanovska, S Simjanovska, B Dzipunova, B Nikolovski 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade,Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>ODONTOMA AS A RESULT OF LATE ERUPTION OF THE TEETH Lj Simjanovska, S Simjanovski, M Markovska Arsovska 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. (усна презентација) Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страната на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>PRESERVATION OF THE ALVEOLA FOR IMPLANTING DENTAL IMPLANTS WITH RESORBA® DENTAL (usna) A Trajkovskki, Lj Simjanovska, T Aritonov, S Simjanovski 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>COMPARATION BETWEEN CLASSIC AND LASER EXTRACTION OF FRENULUM (oral) B Ismaili, Lj Simjanovska, T Daci, S Simjanovski 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade,Serbia, April 24-17, 2014.</p>	3

	Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	
	AUGMENTATION OF BONE DEFECTS DUE TO DEFFERENT CAUSES (usna) Lj Simjanovska, M Markovska Ardovska, S Simjanovski, B Ismaili First Makedonian Congress for oral end implant surgery with international partipation (2-4. 06. 2016) Skopje Republik of Macedonia Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	REMOVAL OF FIBROMAS USING THE WATERLASE MD LASER (usna) B Ismaili, Lj Simjanovska, T Daci, S Simjanovski First Makedonian Congress for oral end implant surgery with international partipation (2-4. 06. 2016) Skopje Republik of Macedonia. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	CLINICAL EVALUATION OF TWO INFERIOR ALEVEOLAR NERVE BLOCK TECHNIQUES (usna-vtora nagrada- studentska) T. Stanishlevikj, Lj. Simjanovska (International Dental Student Congress 2017 Ljubljana Slovenija) Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	LASER REMOVAL OF HIPERPLASTIC CHANGES IN THE ORAL CAVITY BY STAGES (usna) Lj Simjanovska, S Simjanovski, N Stavreva, M Markovska Arsovska, G Todorovska, O Kokoceva Ivanovska 16 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 21-13 septembar 2017 godine. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	INFLUENCE OF ORAL MICROFLORA IN BRONJ DEVELOPMENT (usna) M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska, D Popovic –Monevska, A Kaftandzieva, N Stavreva, Z Arsovski 16 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 21-13 septembar 2017 godine. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	CORRELATION BETWEEN DIFFERENT MARGINAL DESIGNS AND FRACTURE RESISTANCE AT ALL-CERRAMIC RESTORATIONS IN POSTERIOR REGION (usna) N Stavreva, A Miovska, E Zabokova Bilbilova, O Kokoceva Ivanovska, Lj Simjanovska 16 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 21-13 septembar 2017 godine. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	BENEFITS OF PREVENTIVE MEASURES IN PEDIATRIC DENTISTRY IN CHILDREN OF SIXTH GRADE (usna)	3

	<p>G Todorovska, Lj Simjanovska, O Kokoceva Ivanovska, K todorovska, S Simjanovska, S Simjanovski 16 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 21-13 septembar 2017 godine. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	
	<p>INFLUENCE OF REFINED CARBOHYDRATES FROM FOOD ON THE HEALTH OF THE CHILDREN’S TEETH (usna) Todorovska G, Ambarkova V, Simjanovska Lj, Serafimovski G, Sibinosa K Abstract of 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018 May 18-19</p>	3
	<p>CLINICAL EXAMINATION OF ORAL HYGIENE INDEX IN EARLY CHILDHOOD CARIES (usna) O Kokoceva Ivanovska, E Zabokova Bilbilova, A Miovska, N Stavreva, Lj Simjanovska, G Todorovska 16 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 21-13 septembar 2017 godine. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>MULTIPLE CORTICOTOMY IN THE UPPER JAW (Case study) (usna) S Simjanovski, Lj Simjanovska, N Toshevska Spasova, B Dzipunova, O Kokoceva Ivanovska, S Simjanovska 17 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 27-29 septembar 2018 godine.</p>	3
	<p>FRENECTOMY AND THE PROCESS OF MAKING REMOVABLE DENTAL PROSTHESIS (usna) S Simjanovska, S Simjanovski, O Temelkov, G Todorovska, Lj Simjanovska, A Trajkovski 17 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 27-29 septembar 2018 godine.</p>	3
	<p>MOULDING OF PROCESSUS ALVEOLARIS BY IMPLEMENTATION OF NOVOCOR PLUS (poster) V Jankulovska, Lj Simjanovska, E Jankulovska, S Simjanovski 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade, Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>COMPARISON OF ADHESIVE BOND STRENGTH BETWEEN HARD DENTAL TISSUES AND BASES OF CALCIUM HYDROXIDE (poster) V Stojanovska, J Bajevska, V Radojkova-Nikolova, V Spirov, Lj Simjanovska 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade, Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3

	<p>A CASE OF ORAL SQUAMOUS CELL CARCINOMA AROUND DENTAL IMPLANTS (poster) B Nikolovski, Lj Simjanovska, A Belazelkovska, P Aleksova, V Radojkova- Nikolovska 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade,Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>MESIODENS-CAUSE OF IMPACTED INCISIVES (poster) S Simanovski, Lj Simjanovska, N Toshevska, M Maneva, O Kokoceva 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade,Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>REMOVING THE SOFT TISSUE CHANGES AS A RESULTS OF IRRITATION FACTORS (poster) Lj Simjanovska, K Jacimovic-Tasevska, V Radojkova- Nikolovska, A Redzeqi, P Aleksova 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade,Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>CONNNECTION BETEWEEN DENTAL FOCUSES AND CONSECUTIVE SYSTEMIC DISEASES (poster) K Jacimovic-Tasevska, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, S Simjanovska, V Stojanovska 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade,Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>PREVALENCE OF PULP STONES IN ASSOCIATION WITH DENTAL ARCHES IN MOLARS (poster) P Aleksova, V Radojkova- Nikolovska, M Popovska, Lj Simjanovska 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade,Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>THE INFLUENCE OF FLUORIDE ON THE CLINIAL DEVELOPMENT OF THE EARLY CHILDHOOD CARIES (poster) O Kokoceva-Ivanovska, M Jankulovska, A Kulisevski, Lj Simjanovska, V Radojkova – Nikolovska 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade,Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3

	<p>THE SHAPE AND SIZE OF SELLA TURCICA IN ORTHODONTIC PATIENTS (poster) N Toseska-Spasova, B Dzipunova, Lj Simjanovska, A Atanasova Stojanovska, K Toseska- Trajkovska 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade, Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен на Универзитетот “Св.Кирил и Методиј” бр.1091 од 31.XII.2014</p>	3
	<p>CORRELATION BETWEEN MAXILLAR, OCCLUSAL, AND MANDIBULAR PLANR IN TREATED PATIENTS WITH DISTOOCCLUSION (poster) B Dzipunova, N Tosesaka-Spasova, V Radojkova-Nikolovska, Lj Simjanovska, S Pancevska 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade, Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен на Универзитетот “Св.Кирил и Методиј” бр.1091 од 31.XII.2014.</p>	3
	<p>TREATMENT OF CLASS III PATIENTS WITH NEW FUNCTIONAL REMOVABLE PALATAL EXPANDER (poster) A Rexhep, A Ismani, S Rexhepi, F Sali, Lj Simjanovska 19th Congress of the Balkan Stomatological Society Belgrade, Serbia, April 24-17, 2014. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од .1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>COMPARATION BETWEEN CLASSIC AND LASER EXTRACTIN OF FRENULUM (постер) B Ismaili, Lj Simjanovska, T Daci, D Osmani, L Strasevski Меѓународна конференција „ Основни начела за постигнување на функцијата и естетиката во напредната Стоматологија. Струга 16-17 мај 2014 Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>AUGMENTACION OF THE BONE DEFECT CAUSED OF RESIDUAL CYST (постер) Lj Simjanovska, S Simjanovski, B Ismaili, M Maneva, T Daci 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>PREVENTIVE MEASURES IN PATIENTS AT INCREASED RISK OF ALVEOLITIS APPEARANCE . (постер) Z Arsovski, M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska, N Stavreva, S Simjanovska 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3

	<p>LASER TREATMENT OF HYPERPLASIA DUE TO INADEQUATE PROSTHESES (Poster) M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska, A Terzievska, I Micaĳkov, Z Arsovski 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>REMOVING OF MUCOUS CYST USING A DIODE LASER (poster) B Ismaili, S Simjanovska, S Simjanovski, T Daci, Lj Simjanovska 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>NONRESTORED TEETH- PROVOCATEURS OF PAIN? (poster) P Aleksova, D Veleska- Stefkovska, V radojkova- Nikolovska, LJ Simjanovska 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. (постер презентација) Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>MANDIBULAR PLANE INCLINATION IN PATIENTS WITH DISTOOCCLUSION (poster) B Dzipunova, N Tosevska- Spasova, V Radojkova- Nikolovska, M popovska, Lj Simjanovska 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. Трудот е рецензиран во Билтен на Универзитетот “Св.Кирил и Методиј” бр.1126 од 1. јуни.2016</p>	3
	<p>INTERRELATION BETWEEN VERTICAL SKELETAL VARIABLES AND LOWER INCISOR POSITION VARIABLES IN PATIENTS WITH ANTERIOR MANDIBULAR CROWDING (poster) N Tosevska- Spasova, B dzipunova, V Radojkova- Nikolovska, A Atanasova-Stojanovska, Lj Simjanovska, K Tosevska- Trajkovska, Z Spasov 7th Macedonian Dental Congress with International Participation. Ohrid 11-14 June 2015. (постер презентација)Трудот е рецензиран во Билтен на Универзитетот “Св.Кирил и Методиј” бр.1126 од 1. јуни.2016.</p>	3
	<p>TRETMAN ORALNIH HIPERPLAZIJA- PRIKAZ SLUČAJA (TREATMENT OFORAL HIPERPLASIA- CASE REPORT) (poster) Lj Simjanovska, E Jankulovska, A Iliev, V Jankulovska, S Simjanovski Sažeci kongresa s međunarodnim sudelovanjem: “minimalno invazivni pristup u dentalnoj medicini”. Stomatološki fakultet Sveučili{ta u Zagrebu 27 I 28 studenog 2015., Zagreb, Hrvatska. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>ORAL HEALTH QUALITY OF GERIATRIC POPULATION IN RM Stavreva N, Simjanovska Lj, Markovska Arsovska M. 20th Congress of the Balkan Stomatological Society. Buchurest-Romania; Balkan</p>	3

	Stomatological Society . 2015: 355. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	
	<p>AESTHETIC RECONSTRUCTION OF MISSING UPPER LATERAL INCISORS USING TITANIUM ALLOYS</p> <p>N Stavreva, Lj Gugucevski, V Ambarkova, Lj Simjanovska, B Dashtevski 21th BaSS Congress in Banjaluka (Bosnia and Herzegovina) in 12-15 th of May 2016.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје</p>	3
	<p>PREPROSTHETIC SURGERY OF TORUS MANDIBULARIS</p> <p>(poster) M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska. Z Arsovski, E Velkovska, N Marolov, S Simjanovska First Makedonian Congress for oral end implant surgery with international partipation (2-4. 06. 2016) Skopje Republik of Macedonia. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>SURGICAL TREATMENT OF LATERAL CYSTS (poster)</p> <p>S Simjanovski, S Gerasimova Pisevska, Lj Simjanovska, N Stavreva, S Simjanovska First Makedonian Congress for oral end implant surgery with international partipation (2-4. 06. 2016) Skopje Republik of Macedonia Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>SURGICAL MANAGEMENT OF ODONTOMA IN MAXILLA (poster)</p> <p>S Gerasimova Pisevska, Lj Simjanovska, D Josifovski First Makedonian Congress for oral end implant surgery with international partipation (2-4. 06. 2016) Skopje Republik of Macedonia. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>BISPHOSPHONATE-RELATED OSTEONECROSIS OF THE JAWS- CASE REPORTS (poster) M Markovska Arsovska, I Veselinovska, A Iliev, Lj Simjanovska, V Spirov First Makedonian Congress for oral end implant surgery with international partipation (2-4. 06. 2016) Skopje Republik of Macedonia.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</p>	3
	<p>ASYMPTOMATIC FOLLICULAR CYST ASSOCIATED WITH AN IMPACTED PERMANENT MANDIBULAR FIRST PREMOLAR (poster)</p> <p>Mirjana Markovska Arsovska, Zoran Arsovski, Ljuba Simjanovska, Natasha Stavreva, 21th BaSS Congress in Banjaluka (Bosnia and Herzegovina) in 12-15 th of May 2016.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје</p>	3

	MULTIPLE IMPACTED TEETH: REPORT OF 2 CASES (poster) Simjanovska Lj, Dzipunova B, Tosenska Spasova N, Radojkova V, Kacarska M, Jankulovska MM 8 th Congres of dentists from Macedonia with international participation (“Behind the Healthy Smile- Science and Art”)20 th to 23 th of September in Ohrid	3
	PREDISPOSITION FAKTORS FOR APPEARANCE OF THE EARLY CHILD-HOOD CARIEC (ECC) (poster) Kokoceva Ivanovska O, Gligorova D, Kulishevski A, Simjanovska Lj Abstract of 1 st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19	3
	EDS ANALYSIS OF MINERAL LOSS IN DECIDUOUS TEETH WITH CIRCULAR CARIES O Kokoceva Ivanovska, V Ambarkova, A Mijoska, N Stavreva, Lj Simjanovska 23 rd BaSS Congress, Dental Medicine of the Younger vs. Elderly Patients. 10-12 May 2018 Palas Congress Hall IASI Romania	3
	ORAL HEALTH- COMORBIDITY CORRELATION AT PROSTETIC GERIATRIC POPULATION IN MACEDONIJA N Stavreva, B Kapusevska, A Mioska, M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska O Kokoceva Ivanovska IDJ International Dental Journal, Abstracts of the 105 th FDI World Dental Congress September 2017 Volume 67 Supplement 1. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.0.2018 година на веб- страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.	3
	Вкупно	191

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Учество во комисији и тела државни и други органи	
	Член или претседател на работно претседателство на научни конгреси, семинари и секции	3
	Рецензент на печатен труд во списание, “Аполонија” и “Физиоакта”	4
	Член на комисија за потребите на Комората	3
	Член на Комисија за квалитет при ЈЗУ Универзитетски Стоматолошки клинички центар 2014-17	4
	Дејности од поширок интерес	
	Членство во извршно тело:	5

-член на Комисијата за стручни прашања на СКМ -член на Здружението на специјалисти по орална хирургија -член на Стоматолошката комора на РМ -член на Македонското стоматолошко друштво (МСД).	
Учество во промотивни активности	
Предавање на институции од јавен интерес, културно информативни центри Гостување на ТВ Телма, 2018	0.5
Награди за остварување во струковата организација - Благодарница по повод 10- годишното осамостојување на Македонско стоматолошко друштво	3
	22.5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	191
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	22,5
Вкупно	213,5

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на н.сор. д-р Љуба Симјановска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека н.сор. д-р Љуба Симјановска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во научни звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето виш научен соработник во научната област орална хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, науч. сор. д-р Љуба Симјановска да биде избрана во звањето Виш научен соработник во научната област орална хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1.Проф. д-р Борис Величковски с.р.

2.Проф. д-р Оливер Димитровски с.р.

3.Вонр. проф.д-р МаријаПеева Петреска с.р.

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ДВА НАСТАВНИКА ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА)
ОРАЛНА ХИРУРГИЈА**

**НА КАТЕДРАТА ЗА ОРАЛНА ХИРУРГИЈА
ПРИ СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Лајм“ од 14.11.2018 година за избор на два наставника во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) орална хирургија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 2-3985/1, донесена на 21.12.2018 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Борис Величковски, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје, проф.д-р Марија Пеева Петреска, вонреден професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје, и проф. д-р Оливер Димитровски, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на два (2) наставника во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) орална хирургија, во предвидениот рок се пријавија доц. д-р. Марина Кацарска и доц. д-р Едвард Јанев.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката доц. д-р Марина Кацарска е родена на 15.9.1965 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје во 1983 година. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во 1988 година, со просечен успех 9,1.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1992/1993 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет. Студиите ги завршила со просечен успех 9,86. На 26.5.2003 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Морфолошката диспозиција на апикалните варијации на каналниот систем кај хуманите максиларни премолари, ендодонтско, орално-хируршки терапевски проблем“.

Докторска дисертација пријавила на Стоматолошкиот факултет во Скопје. во 2006 година. Дисертацијата на тема: „Валоризација на клиничко-терапевските атрибути на ултрасоничната наспроти конвенционалната ретропрепарација - in vivo студија“ ја одбрала на 4.2.2009 година, пред Комисија во состав: проф д-р Борис Величковски, проф д-р Владимир

Поповски, проф д-р Љупка Матовска, проф д-р Златанка Белазелковска и проф д-р Елена Петкова. Со тоа се стекнала со научен степен доктор на науки од научната област орална хирургија.

Во 2018 година е избрана во звањето доцент на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во областа орална хирургија.

Во моментот е доцент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1170 од 1.06.2018 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. бр.590, бр.671, бр.764, бр.852, бр.914, бр.953, бр.998, бр.1010, бр.1031, бр. 1071, бр.1152 и бр. 1170 како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

11. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет, кандидатката доц.д-р Марина Кацарска изведува настава и вежби на прв циклус студии на студиската програма за доктори по дентална медицина, на студиската програма за стручни стоматолошки сестри и стручни забни техничари.

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов „Дијагноза и хируршка терапија на периапикалните инфламаторни лезии”.

Научноистражувачка дејност

Доц. д-р Марина Кацарска има објавено вкупно 70 научни трудови од областа на оралната хирургија, од кои 1 научен труд во научни списанија со импактфактор (фактор на влијание), 35 труда, во меѓународни научни списанија и 34 труда во зборници од научни собири.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Доц. д-р Марина Кацарска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Универзитетската клиника за орална хирургија. Врши стручна специјалистичка дејност од областа на оралната хирургија.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Женева, Швајцарија и во Германија.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес.

Ја вршела функцијата шеф на инфективниот оддел при УСКЦ „Св. Пантелејмон“ во 2007 година.

Активно партиципирала во работата на стручното Здружение на специјалисти по орална хирургија на Македонија. Била претседател на Научниот одбор од 2013 година.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката доц.д-р Марина Кацарска доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

ОБРАЗЕЦ 1**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: МАРИНА ЈУГОСЛАВ КАЦАРСКА (СТЕФАНОВСКА)

(име, татково име и презиме)

Институција: СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ- СКОПЈЕ

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: ОРАЛНА ХИРУРГИЈА

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,10</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,86</p> <p>Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицина и здравство, поле стоматологија, подрачје орална хирургија.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Contributions. Sec. of Med. Sci.</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Sciendo, Pub Med</p> <p>3. Наслов на трудот: Kacarska M. Clinical evaluation of root end resection bevel in periapical surgery.</p> <p>4. Година на објава: 2017</p> <p>----- -----</p> <p>1. Назив на научното списание: Balk J Dent Med</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија:</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не										
	<p style="text-align: center;">Semantic Scolar, De Gruyter</p> <p>3. Наслов на трудот: Kacarska M et al: Preprosthetic Laser Assisted Mandibular Vestibuloplasty.</p> <p>4. Година на објава: 2016</p> <p>----- -----</p> <p>1. Назив на научното списание: Mac Med Rew</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: De Gruyter</p> <p>3. Наслов на трудот: Kacarska M et al: Laser labial frenectomy in pediatric patients.</p> <p>4. Година на објава: 2016</p>											
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор):</p> <p>вкупен број членови – 29</p> <p>број и припадност по земји- 9 zemji Makedonija 11</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>Bosna I Herz</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Croatia</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Ermenia</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Bulgaria</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Montenegro</td> <td>2</td> </tr> </table>	Bosna I Herz	3	Croatia	1	Ermenia	1	Bulgaria	2	Montenegro	2	ДА
Bosna I Herz	3											
Croatia	1											
Ermenia	1											
Bulgaria	2											
Montenegro	2											

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p style="text-align: center;">Serbia 3 Ukraine 1 USA 2</p> <p>3. Наслов на трудот: Effects of the laser and its application in oral surgery.</p> <p>4. Година на објава: 2018</p>	
3-3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>1. Назив на научното списание: International Journal of case reports</p> <p>2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Canada</p> <p>3. Наслов на трудот: Coronectomy-prevention from the injury of the Inferior alveolar nerve (n.alveolarisi nferior).</p> <p>4. Година на објава: 2015</p>	ДА
3-4	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>1. Наслов на книгата: _____</p> <p>2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____</p> <p>3. Издавач, година и место на издавање/објавување: _____</p>	
3-5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1. Назив на зборникот: _____ 2. Назив на меѓународниот собир: _____ 3. Имиња на земјите: _____ 4. Наслов на трудот: _____ 5. Година на објава: _____	
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност 1. Наслов на преведеното капитално дело: _____ 2. Година на објава _____ 3. Издавач, место на издавање и година _____	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент , датум и број на Билтен: 1170 од 1.06.2018 година	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат: МАРИНА ЈУГОСЛАВ КАЦАРСКА (СТЕФАНОВСКА)**

(име, татково име и презиме)

Институција: СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: ОРАЛНА ХИРУРГИЈА**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
1	Одржување на настава од прв циклус студии ОМФХ II 2010/11 (3+4) до 30%	0,5
2	Одржување на настава од прв циклус студии виши сестри (2+2), 2003/04, 2004/05, 2005/06 до 30%	1,4
3	Одржување на настава од прв циклус на студии за виши сестри стерилизација на инструменти (1+4) 2005/06 до 30%	0,2
4	Одржување на настава прв циклус студии за виши сестри: ургентни состојби, анестезија и реанимација (3+4) 2006/07 до 30%	0,5
5	Одржување на настава прв циклус студии за виши забни техничари: ургентни состојби 2006/07 (1+2) со 30%	0,2
6	Одржување на настава прв циклус студии доктори по дентална медицина избран предмет: пациенти со ризик за стоматолошки интервенции IX семестар (1+1) 2015	0,6

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
7	Одржување на настава прв циклус студии доктори по дентална медицина избран предмет: пациенти со ризик за стоматолошки интервенции IX семестар (1+1), 2016	0,6
8	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози: анатомија и дентална морфологија I семестар (1+3), 2016 и 2017	0,6
9	Одржување на настава прв циклус студии за доктори по дентална медицина задолжителен предмет орална хирургија 2, IX семестар (2+3), 2018	1,2
10	Одржување на настава прв циклус студии стручни забни техничари: ургентни состојби IV семестар (1+0), 2015	0,6
11	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стом сестри: орална хирургија со стерилизација на инструменти 1 (IV семестар), (1+0), орална хирургија со стерилизација на инструменти 2 (V семестар) (1 +0), 2015	0,6+ 0.6
12	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стом сестри: орална хирургија со стерилизација 1 (IV семестар), (1+0), орална хирургија со стерилизација 2 (V семестар) (1 +0), 2014	0,6+ 0.6
13	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стом сестри: орална хирургија со стерилизација 1 (IV семестар), (1+0), орална хирургија со стерилизација 2 (V семестар) (1 +0), 2016	0,6+ 0.6
14	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози: анатомија и дентална морфологија I семестар (1+3), 2015	0,6
15	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози: анатомија и дентална морфологија I семестар (1+3), 2016 и 2017	0,6 0,6
16	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози: анатомија и дентална морфологија I семестар (1+3), 2018	0,6

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
17	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри: контрола на преносливи инфекции (1+0), 2017	0,6
18	Одржување на настава прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри: контрола на преносливи инфекции (1+0), 2018	0,6
19	Одржување на вежби прв циклус студии орална хирургија - претклиника 2гр (2+3), 1993/1994 – 2002/2003 (VII с)	29,7
20	Одржување на вежби прв циклус студии орална хирургија – клиника 2гр (2+3), 1993/1994 – 2002/2003 (VIII с)	29,7
21	Одржување на вежби прв циклус студии орална хирургија - клиника 2гр (2+3), 1993/1994 – 2002/03 (IX с)	29,7
23	Одржување на вежби прв циклус студии ЕКТС ОМФХ I 2гр (1+3) 2003/04 -2010/11	21,6
24	Одржување на вежби прв циклус студии орална хирургија ЕКТС ОМФХ II 2гр (3+4) 2003/04-2010/11	28,8
25	Одржување на вежби прв циклус студии ЕКТС ОМФХ I 2гр (1+3) 2011/12 – 2013/14	8,1
26	Одржување на вежби прв циклус студии ЕКТС ОМФХ II 2гр (3+4) 2011/12-2013/14	10,8
27	Одржување на вежби прв циклус студии по дентална медицина ЕКТС орална хирургија - претклиника VII семестар 2 (1+2); во период 2014/15 – 2015/16	3,6
28	Одржување на вежби прв циклус студии по дентална медицина ЕКТС орална хирургија 1 (клиника) VIII семестар 2 (2+3) претклиника во период 2014/15 – 2015/16	5,4
29	Одржување на вежби прв циклус студии по дентална медицина ЕКТС орална хирургија 2 (клиника) IX семестар 2 (1+3) во период 2014/15 – 2015/16	5,4

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
30	Одржување на вежби прв циклус студии по дентална медицина ЕКТС претклиничка орална хирургија VII семестар (1+2), 2016/17: 2017/18	1,8 1,8
31	Одржување на вежби прв циклус студии по дентална медицина ЕКТС, орална хирургија 1 (клиника) VIII семестар (2+3); 2016/17, 2017/18	2,7 2,7
32	Одржување на вежби прв циклус студии по дентална медицина ЕКТС орална хирургија 2 (клиника) IX семестар (1+3), 2016/17, 2017/18, 2018/19	1,35 1,35 1,35
33	Одржување на вежби од прв циклус студии: анатомија за стручни стоматолошки сестри (3+4), 2011/2012	1,8
34	Одржување на вежби од прв циклус студии: анестезиологија со реанимација (1+1) 2007	0.45
35	Одржување на вежби I циклус студии ДМ: имплантологија (1+1) 2013/14	0,45
36	Подготовка на нов предмет Пациенти со ризик за стоматолошки интервенции	1
37	Подготовка на нов предмет Стерилизација – стручни стоматолошки сестри	1
38	Подготовка на нов предмет Ургентни состојби - стручни забни техничари	1
39	Подготовка на нов предмет Анатомија - орални хигиенолози	1
40	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка пракса (1993-2015)- стажанти x 0,06	39,6

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
	1 семестар 15нед x 0,06=0,9 (годишно 1,8 x 22 години)	
41	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка пракса - стажанти 1993-2017 (просек 5 студенти на година x 0,2=1 x 24 години=24)	24
42	Ментор и едукатор на здравствена едукација (специјализанти) (2007-2017) x 0,08 2,4 x 2 семестри = 4.8x10 години	48
43	Пакет материјали за одреден предмет: Испитни прашања по предмет пациенти со ризик за стоматолошки интервенции 2015 и 2016	2
44	Пакет материјали за одреден предмет: Компјутерски модел на испитни прашања по орална хирургија за студенти по стоматологија	1
45	Пакет материјали за одреден предмет: орална и максилофацијална хирургија, анестезиологија со реанимација.	1
46	Пакет материјали за одреден предмет: Испитни прашања по предмет ургентни состојби за стручни забни техничари	1
47	Пакет материјали за одреден предмет: Испитни прашања по предмет орална хирургија и стерилизација за стручни стоматолошки сестри	1
48	Пакет материјали за одреден предмет: Испитни прашања по предмет анатомија и дентална морфологија за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози	1
49	Пакет материјали за одреден предмет:	

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
	Испитни прашања по предмет анатомија и дентална морфологија за стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози 2018	1
50	Пакет материјали за одреден предмет: Испитни прашања по предмет контрола на преносливи инфекции во стоматологијата за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози, 2018	1
51	Пакет материјали за одреден предмет: Испитни прашања за државен испит по предмет орална хирургија	1
52	Изработка на семинарски труд/студентска тема (11 *0,03)	0,33
53	Настава во школи и работилници - учесник - (курсеви и симпозиуми) Courses: Dentoalveolar trauma. (Prof J. Bernard, Prof.J Schwarz) Стоматолошки факултет - Женева 2005 година.	1
54	Courses: Pathoanatomic aspects od osseus lesions (Prof. Kuffler R, Prof Lombardi T), Стоматолошки факултет - Женева 2005 година	1
55	Courses: Imediant implant placement (Prof J. Bernard) Стоматолошки факултет- Женева 2005 година.	1
56	Семинар: Medical urgency at dental cabinet (Prof. J. Carrel) Стоматолошки факултет Женева 2005 година.	1
57	Семинар: Ankylos multi indicative conference (Др. Горањц М) Скопје во 2006 година.	1
58	Семинар: Современи хируршко-дијагностички концепти во стоматологијата, Скопје, март 2015	1
59	Семинар: Примена на ласер во оралната патологија, Стоматолошки факултет, Скопје 2006	1

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
60	Семинар: Орална имплантологија – современи хируршки техники, Скопје 2007 год	1
61	Семинар: Хронична орофацијална болка – Стоматолошки факултет Скопје 2007	1
62	Симпозиум: Коскени и мекоткивни графтови во орофацијалната регија – 2011	1
63	Меѓународен Симпозиум: Современи концепти во оралната хирургија, Скопје 2012.	1
64	Семинар: Одонтогени инфекции во орофацијална регија – 2011 Скопје	1
65	Educational course: Surgery of the midface – EACMFS educational course, 2011 Skopje	1
66	Семинар: Современи дијагностички и тераписки концепти во оралната хирургија и имплантологијата, Битола 2014	1
67	Работилница (hands on) курс: Application notes of Er.Yag and Nd.Yag Lasers in dentistry организирана од Фотона-Словенија, во Скопје, јуни 2009 година	1
68	Работилница (hands on) курс: Естетска, пластична и реконструктивна пародонтална хирургија, Здружение на специјалисти по блести на уста и пародонтот, Скопје, во 2014 година.	1
69	Работилница (hands on) курс: Periodontal surgery of gingival recession 2015	1
70	Работилница (hands on) курс: Techniques of plastic surgery in periodontology, 2015, Ohrid.	1
71	Работилница (hands on) курс Ankylos multyindicative training во Stanberg, Германија, во 2008 година	1
72	Работилница естетика во лицева регија 2018	1
73	Позитивно рецензиран универзитетски учебник -Автор Кацарска М: Дијагноза и хируршка терапија на периапикалните инфламаторни лезии,	8

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
	Стоматолошки факултет, 2013 година, рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1031 од 2012 година	
	Вкупно	356,08

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	Магистерски труд „Морфолошка диспозиција на апикалните варијации на каналниот систем кај хуманите максиларни премолари, ендодонтско, орално-хируршки тераписки проблем”. Рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 852 од 2003 година, одбранет на 26.05.2003.	
	Докторската дисертација „Валоризација на клиничко-тераписките атрибути на ултрасоничната наспроти конвенционалната ретропрепарација – in vivo студија”. Рецензирана во Билтен на УКИМ бр.953 од 1.12. 2008 година, одбранет на 4.02.2009.	
1	Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор *8 + ИФ Kacarska M, Velickovski B; Nikolovski M: The apical disposition of isthmus in maxillary premolars: A surgical endodontic problem. BJS, 11(2), June 2007, page 111-115. Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр.1010 од 2011 година.	6,4
2	Dzipunova B, Kacarska M , Gjorgova J, Stefanovski J: Hirurisko-ortodontski tretman na scleroderma circumscripta: prikaz na slucaj, Bilt.UOJ, 2000; XXXIII (1);41-46.	4,8

Ред. број	Назив на активнoста (научноистражувачка):	Поени
	Трудот е рецензиран во Билтен бр. 763	
3	<p>Kacarska M, Gorovska M: ER.YAG laser assisted frenectomies. INTERNATIONAL DENTAL JOURNAL. September 2013, volum 63, issue s1, p-121,122 Impact Factor: 0.967.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр. 1071, од 17.02. 2014 година</p>	7,2 + 0,967
4	<p>Kacarska M, Stefanovski J: The Authentic V flap for surgical endodontic treatment of periapical diseases” Acta Stomatologica Croatica 2011;45(3):190-195.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр.1010 од 2011 година</p>	7,2
5	<p>Velickovski B, Peeva M, Velevska D, Kacarska M: Coronectomy-prevention from the injury of the Inferior alveolar nerve (n.alveolarisi nferior). International Journal of case reports, vol.5, 2015, No 14. Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр.1131 од 2016 година</p>	4,8
6	<p>Marina Kacarska: Clinical evaluation of root end resection bevel in periapical surgery. CONTRIBUTIONS. Sec. of Med. Sci., XXXVIII 1, 2017: 113-118.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр. 1152. од 1.09.2017</p>	8
7	<p>M. Kacarska, O. Dimitrovski, D. Popovic Monevska: Preprosthetic Laser Assisted Mandibular Vestibuloplasty. Balk J Dent Med, 2016; 20:182-185.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр. 1152. од 1.09.2017</p>	6,4
8	<p>M. Kacarska, M Gjorovska, B Dzipunova: Laser labial frenectomy in pediatric patients. Mac Med Rew 2016; 70(3):127-130.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр. 1152. од 1.09.2017</p>	6,4
9	<p>Gjorovska Popovska Maja, Kacarska Marina.</p> <p>Effects of the laser and its application in oral surgery. JMS, Vol 2 No 1 (2018),p.69-75.</p>	7,2

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
10	Gjorovska Popovska Maja, Kacarska Marina. Примена на Er:Yag ласер во претпротетската меко-тквивна хирургија. Vox Dentarii 40, ноември 2018 (2), 26-29.	7,2
11	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови *5 Kacarska M, Velickovski B: Dental extractions in metastatic breast cancer patients on bisphosphonate therapy: A case report. MSP, 3-4, 2015 година, стр 7-19.	4,5
12	Кацарска М: Антибиотска профилакса на локални инфекции. Стоматолошки информатор бр.2 април 2012, 28-30. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1071, од 17.02. 2014	5
13	Кацарска М: Бременост и лактација – современ орално-хируршки менаџмент. Македонски стоматолошки весник, 2007(3);45-48. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.998 од 2010 година	5
14	Kacarska M: Treatment of epulis fissuratum with Er:YAG laser.MSP 1-2; 2013 ,стр.96-103.	5
15	Кацарска М, Стефановски Ј: Апликативни аспекти на ултрасоничната препарација. МСП 2006, 30(2):209-213. Трудот е рецензиран во билтен бр.914 od 2007 godina	4,5
16	Кацарска М: Евалуација на вредноста на аголот на ресекција при хируршки ретрооперативни процедури: In	5

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	vivo студија. МСП 2010, бр 5-6, 342-351. Трудот е рецензиран во билтен бр.998 од 2010 година	
17	Стефановска М , Стефановски Ј, Чортаноски Љ, Царчев П, Величковски Б: Ревалоризација на индикациите за егзодонција кај пациенти упатени на клиниката за орална хирургија. МСП 17(2):83-7,1993. Трудот е рецензиран во билтен на УКИМ бр.590 од 1993 година.	3,0
16	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (*3 + 1 за усмен реферат) Кацарска М , Ѓоровска М: Ласерски третман на epullis fissuratum. МСД 6-ти Конгрес на стоматолозите на Македонија, Охрид 2012, усмено презентираан, стр.128. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1071, од 17.02. 2014	2,7+1
19	Качарска М , Gjorovska M: Advances of the Er. YAG laser surgery of labial frena. 20 th BaSS Congres, Romania, 2015, p-199. Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр. 1152. од 1.09.2017	2,7
20	Качарска М , Gjorovska M, Velickovski B: <i>Dental extractions in cancer patients on bisphosphonate therapy. A case report.</i> Трудот е усмено презентираан на III Balcan Congress of OMFS – Ohrid may 2014. Abstract book – p.8,9. Трудот е рецензиран во Билтен на Уким бр. 1152. од 1.09.2017	2,4+1

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
21	Кacarska M: Papilla Base Incision for Paradicular surgery. 18- ти BASS Конгрес Скопје 2013, усно презентираан abstr.book p-131. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1071, од 2014	3+1
22	Кacarska M: Laser assisted mandibular vestibuloplasty. 18 BASS Конгрес, Скопје 2013, усно презентираан, abstr.book, p-133. Билтен на УКИМ бр. 1071, од 17.02. 2014	3+1
23	Dzipunova B, Кacarska M: Orthodontic-surgical managment of impacted canines. 18 BASS Конгрес, Скопје 2013, abstr.book p-160. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1071, од 17.02. 2014.	2,7
24	Поповска М, Кацарска М , Симјановска Љ: Ласерски третман на протетски индуцирана фиброзна хиперплазија. Трудот е постер презентираан на V Kongres на стоматолози на Македонија, Охрид, со меѓународно учество, септември 2009 година. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр 998, 2010 година.	2,4 + 0,5
25	Кacarska M, Stefanovski J, Velickovski B, Dimitrovski O: Lengthening of the clinical crowns-surgical approach. 9 Bass Congress, усмена презентација, Ohrid maj,2004 godina. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. бр.914 од 2007.	1,8+1
26	Кacarska M, Velickovski B, Popovska M: The apical disposition of isthmus in maxillary premolars: A surgical endodontic problem. First Macedonian Congress of Maxillofacial and Neck surgey, усмено презентираан Ohrid May, 2006, abstr.book, p-8. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.914 од 2007 година.	2,4+1
27	Velickovski B, Кacarska M, Dimitrovski O: Use of computerized tomography in determination of the position of impacted maxillary canine. First Macedonian Congress of Maxillofacial and Neck surgey, Ohrid May, 2006, abstr.book, p-9. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 764.	2,4

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
28	Popovska M, Kacarska M , Simjanovska Lj: Epullis gigantocelularis- a case report. First Macedonian Congress of Maxillofacial and Neck surgey, poster, Ohrid May, 2006, abstr.book, p-19. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.914 од 2007 година.	2,4 +0,5
29	Popovska M, Kacarska M , Menceva Z: Flap design in relation with the type of Chronic Periapical Lessions. Poster prezentacija, X Bass Congress, Belgrad 2005 godina, abs. strana-59. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.914 од 2007 година.	2,4+0,5
30	Dimitrovski O, Velickovski B, Kacarska M , Spirov V: Surgical approach to a massive osteoma in the region of thorus mandibule. Case report. First Macedonian Congress of Maxillofacial and Neck surgey, Ohrid May, 2006, abstr.book, p-28. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. бр.914 од 2007.	1,8+0.5
31	Peeva M, Janevska V, Pisevska N, Gerasimova S, Simjanovska Lj, Kacarska M : Histomotphometric evaluation of human bone defects treated with graft material- a pilot study. 9th Bass Congress, Ohrid maj,2004 godina, abstr.book p.55. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.873 од 2005 година.	1,8
32	Velickovski B, Popovski J, Kacarska M , Dimitrovski O: Oral surgery interventions on patients suffering Cleidocranial dysplasia-a case report. 9th Bass Congress, Охрид, мај 2004 godina, abstr.book p.74. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 846 од 2004 год.	1,8
33	Dimitrovski O, Velickovski B, Kacarska M , Spirov V. Surgical approach on massive fibromatous epullis-a case report. 9th Bass Congress, poster, Ohrid maj, 2004 godina, abstr.book p.60. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 846 од 2004 год.	1,8+0,5
34	Dimitrovski O, Velickovski B, Popovska M, Kacarska M : Blast reactivity changes among chronic periodontitis patients. 10th Bass Congress, Belgrade,2005, abstr.book p.59. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 764, од 2000 год,.	1,8 +0,5

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
35	Кацарска М , Величковски Б, Поповска М: Импактиран ектопично поставен максиларен централен инцизив. IV конгрес на стоматолозите на Македонија 2006 год. со меѓународно учество, зборник, стр. 47, усно презентираан. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.914 од 2007 година.	2,4+1
36	Kacarska M , Stefanovski J, Velickovski B: The patohlogic verification of the cellular cementum alterations in human teeth, with both chronic and chronic exacerbatng periapical processes. 5 th BaSS Congress, Solun, 2000, усно презентираан, abstr.book p.76.Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 846 од 2004 година.	2,4+1
37	Кацарска М , Стефановски Ј, Величковски Б, Поповска М, Димитровски О: Интраосеалната дентална имплантација низ призмата на реалната сегашност и виртуелната иднина. III конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2002 година, усно презентираан, зборник на апс. Стр. 104. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 846 од 2004 год.	1,8+1
38	Величковски Б, Димитровски О, Кацарска М , Поповски Ј: Марсупелизација како терапевска опција во третман на фоликуларните дентогени цисти. III Конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2002 , збор. на апст.стр.112. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 803 од 2002	1,8
39	Оџаклиева С, Баланчевска Е, Ефтимова М, Алексова П, Кацарска М : Антимикробен ефект на МТА (pro root): компаративна студија, III конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество , Охрид 2002 , Збор. на апст.стр.151.	1,8 +0,5
40	Џипунова Б, Кануркова Л, Тошеска Н, Мишеска Ц, Кацарска М : Комбиниран ортодонтско-хируршки пристап во третман на малоклузии. III конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество , Охрид 2002 , збор. на апст.стр.157. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 852 од 2003 година.	1,8

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
41	Димитровски О, Јосифов Д, Величковски Б, Кацарска М : Оралнохируршки третман на ектопично поставен мандибуларен канин – приказ на случај. III конгрес на стоматолозите на Македонија, со меѓународно учество Охрид 2002, збор. на апст.стр.202. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 914 од 2007 година.	1,8 +0,5
42	Поповска М, Кацарска М , Герасимова С: Импактиран мандибуларен прв молар-приказ на случај.III конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2002 , збор. на апст.стр.175. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 846 од 2004 година.	2,4 +0,5
43	Кацарска М , Јосифов Д, Ѓоровска М, Писевска Н: Планирање на инвазивен дентален третман кај пациенти на потентни бисфосфонати. Усно презентирањето, Конгрес на МСД, 2015 година со меѓународно учество. Зборник на апстракти стр. 369-370. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1152. од 1.9.2017	1,8+1
42	Kacarska M , Gjorovska M, Velickovski B: Dental extractions in cancer patients on bisphosphonate therapy. A case report. III Balcan Congress of OMFS – Ohrid may 2014. Усмено презентирањето. Abstract book – p.8,9. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1152. од 1.9.2017	2,4+1
44	Kacarska M . Gjorovska M: <i>Laser assisted soft tissue surgery</i> . III Balcan Congress of OMFS – Ohrid may 2014. Усмено презентирањето. Abstract book – p.12. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1152. од 1.9.2017	3+1
45	Velickovski B, Peeva M, Kacarska M : Coronectomy-technique to protect the inferior alveolar nerve. A case report. III Balcan Congress of OMFS – Ohrid may 2014. Abstract book – p-8. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1078 од 2014 година.	2,4
46	Кацарска М , Тошеска Н, Ѓоровска М: Мултипли прекубројни импактирани заби кај здрава индивидуа (синдром неасоцирани). Трудот е презентирањето на 7 Конгрес на МСД со меѓународно учество, Охрид 2015 година; зборник на апстракти стр.489,490.	2,4+1

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1152. од 1.9.2017	
47	Тошеска-Спасова Н, Ципунова Б, Капушевска Б, Кацарска М , Панчевска С, Тошеска-Трајковска К, Спасов З: Предупредувачки денто-алвеоларни знаци и симптоми кај нарушувања на исхраната. Трудот е презентираан на 15 Конгрес на МСД со меѓународно учество, во Охрид 11-14 јуни 2015 год, зборник на апстракти стр. 517,518. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1126 од 2016 година.	1,8+0,5
48	В Velickovski, М Kacarska , М Peeva-Petreska, D Veleska , G Apostolova: Heterotopic odontalgia - diagnostic and therapeutic dilemma. Трудот е усмено презентираан на 1 Конгрес на специјалисти по орална хирургија, Скопје 2-4.6. 2016 година; Книга на апстракти стр.53. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1152. од 1.9.2017	1,8
49	Јосифов Д, Амбаркова В, Јанев Е, Кацарска М , Пеева Петреска М, Б Зекири: Оралнохируршки интервенции кај пациенти со развојни аномалии на забите. Трудот е презентираан на 7. Конгрес на МСД со меѓународно учество, во Охрид, 11-14 јуни 2015 год, Зборник на апстракти стр. 493,494. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1152. од 1.9.2017	1,8 +0,5
50	Kacarska М : A root resection variability in surgical endodontic procedures: In vivo study. Трудот е усно презентираан на 1 Конгрес на специјалисти по орална хирургија, Скопје, 2-4.06. 2016 година; Книга на апстракти стр.67,68. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 1152. од 1.9.2017	3+1
51	Kacarska М , Stefanovski J: Lengthening of the clinical crowns- surgical. FDI Congress Sydney 2003. p-435. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 852 од 2003	3

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
52	Кацарска М , Ципунова Б, Ѓоровска М, Чолакова Н, Тошеска Н. Коскена миграција на импактирани канини. Трудот е усно презентираан на 8. Конгрес на стоматолози на Македонија, Охрид, 2018 година, Книга на апстракти стр.141-142.	1,8+1
53	Ѓоровска М, Кацарска М , Пеева М, Чолакова Н. Третман на лузна со Ег.Уаg ласер. Трудот е презентираан на 8. Конгрес на стоматолози на Македонија, Охрид 2018 година, книга на абстракти стр.237-238.	1,8+0,5
54	Чолакова Н, Велкова Е, Апостолова Г, Пеева М, Кацарска М . Дилема: Спонтана или водена коскена регенерација на коскени дефекти по цистектомија – приказ на случаи. Трудот е презентираан на 8. Конгрес на стоматолози на Македонија, Охрид 2018 година, Книга на апстракти стр.239-240.	1,8+0,5
55	Тошеска Н, Ципунова Б, Симјановска Љ, Кацарска М , Спасов З. Ортодонтски менаџмент кај медицински компромитирани пациенти. Трудот е презентираан на 8. Конгрес на стоматолози на Македонија, Охрид, 2018 година, Книга на апстракти стр.221-222.	1,8+0,5
56	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир (*2+ 1 за усна презентација) Чортановски Љ, Стефановски Ј, Царчев П, Величковски Б, Стефановска М : Клиничко-рентгенолошка и оперативна верификација на фреквенција на локализација на dentes acessoria и dentes supernumeraria. Трудот е презентираан на Собирот на стоматолози на	1,2

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	Македонија, Струга, 1992, зборник стр.55. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ, бр.598 од 1993 година	
57	Величковски Б, Царчев П, Чортановски Љ, Миљковиќ Д, Стефановска М: Проценка на тераписката вредност на постекстракционата дренажа при различни фази на АОИ.Трудот е презентирани на Собирот на стоматолози на Македонија, Струга 1992, зборник стр.50. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ, бр.598 од 1993 година	1,2
58	Стефановска М, Стефановски Ј, Чортановски Љ, Царчев П, Величковски Б: Ревалоризација на индикациите за егзодонција кај пациенти упатени на клиниката за орална хирургија. Трудот е усмено презентирани на Собирот на стоматолози на Македонија, Струга 1992, зборник стр.51. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ, бр.590 од 1993 година	1,2+1
59	Чолаков Х, Стефановски Ј, Царчев П, Величковски Б, Чортановски Љ, Стефановска М: Оралнохируршки интервенции во геријатријата. Трудот е презентирани на Собирот на стоматолози на Македонија, Струга 1992, зборник стр.55. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ, бр.590 од 1993 година	1,2
60	Кацарска М, Стефановски Ј, Царчев П, Величковски Б: Dentes sapientes et supernumerariae bilaterales impacti maxillae. I-от Конгрес на стоматолозите на Македонија, Охрид 1994. Усна презентација. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр.671 од 1996 година.	1,2+1
61	Величковски Б, Јанев Ј, Царчев П, Чортановски Љ, Кацарска М: Појава на перикоронитис во релација со различни положби на импактиран и полуимпактиран долен трет молар. I конгрес на стоматолозите на Македонија (апстракти)/ Охрид. Здружение на стоматолозите на Македонија, 1994, зборник стр. 115. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр 631 од 1994 година.	1,2
62	Стефановски Ј, Кацарска М, Царчев П, Величковски Б, Чортановски Љ: Гнатодинамометриски вредности во проценката на функционалната способност на	1,2+1

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	апикотомирани заби со хронични периапикални процеси на горновилчната коска. I конгрес на стоматолозите на Македонија (апстракти)/ Охрид. Здружение на стоматолозите на Македонија, 1994 зборник на трудови стр 103. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 671 од 1996 година	
63	Стефановски Ј, Кацарска М , Стефановски С: Периапикалните патози на повеќекоренските заби во горновилчната коска како ендодонтско-хируршки и етички предизвик. Трудот е усмено презентираан на 2 Конгрес на стоматолозите на Македонија, Охрид 1998, стр.159. Трудот е рецензиран во Билтен на УКИМ бр. 852 од 2003 година.	1,6
64	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество *2 Кацарска М: Бременост и лактација: Орално-хируршки менаџмент, Секција на орални хирурзи - Кавадарци 2006	2
65	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество (*3) Кацарска М. Оро-антрални комуникации: превентивни аспекти, Aleksander palace, мај – 2007	3
66	Кацарска М. Антибиотска профилакса, кога и како? Симпозиум за континуирана едукација со меѓународно учество, Стоматолошки факултет, Скопје, 2011 година	3
67	Кацарска М. Објективизирање на ризикот за појава на БОНВ по денгална екстракција. Симпозиум за континуирана едукација со меѓународно учество, Стоматолошки факултет, Скопје 2013 година	3

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
68	<p>Кацарска М.</p> <p>Апликација на Er:YAG ласери во протетската хирургија.</p> <p>Симпозиум на ЗСПМ со меѓународно учество, Скопје во октомври 2015 година</p>	3
69	<p>Кацарска М:</p> <p>Причини за неуспех на периапикалните хируршки процедури: Проблемот на каналните истмуси.</p> <p>Симпозиум: „Превенција и тераписки пристап кон компликациите во оралната хирургија и имплантологија” со меѓународно учество, Здружение на специјалисти по орална хирургија на Македонија, Скопје, 5.4.2014</p>	3
70	<p>Ѓоровска М.Кацарска М, Симјановска Љ, Герасимова С.: Примена на Фотона ласерот во протетската хирургија</p> <p>Симпозиум со меѓународно учество, Здружение на специјалисти по орална хирургија на Македонија, Гевгелија, 5.4.2017</p>	3
	Вкупно	242,1

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
	Воведување на нова лабораториско/клиничка или јавно-здравствена метода во област на медицинските науки и здравството, прв пат воведена метода во државата	

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
	<ul style="list-style-type: none"> - Ултрасонична периапикална хируршка метода во третман на периапикално-парарадикуларни инфламаторни лезии. - Интраоперативна метода на визуелизација со примена на магнификација, фокусирана илуминација, микроогледала и контрастно средство 	4
	<p>Завршена специјализација од област на медицински науки и здравството</p> <ul style="list-style-type: none"> • специјалист по орална хирургија 	2
	<p>Предавање на институции од јавен интерес, културно информативни центри (*0,5) 4</p> <p>Предавања од област на орална хирургија</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гостување на ТВ, Сител, 2009 • Гостување на ТВ, Алфа, 2010 • Гостување на ТВ, Скај, 2010 • Гостување на Нома радио, 2004 	2
	<p>Студиски престој во странство до 3 месеци</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2005 godina - Geneva, Switzerland, Department of Stomatology and Oral Surgery, School of Dental Medicine • 2008 година – Stanberg Germany: Ankylos multiindicative hands on training 	0,5 0,5

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
	<p>Раководител на внатрешна организациона единица</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шеф на инфективен оддел 2007 година • Претседател на Научниот одбор на ЗСОХМ при МСД 	6
	<p>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/ стручен собир</p> <ul style="list-style-type: none"> - Модератор на орално-хируршка усна сесија на 7 Конгрес на стоматолозите на Македонија, Охрид ,11-14.06.2015 - Модератор на орално-хируршка постерсесија на 7. Конгрес на стоматолозите на Македонија, Охрид, 11-14.6.2015 - Потпретседател на Научниот одбор на 1. Конгрес на специјалисти по орална хирургија, Скопје 2016 година - Модератор на усна сесија на 1. Конгрес на орална хирургија и имплантологија, Скопје 2016 година - Модератор на постер сесија на 1. Конгрес на орална хирургија и имплантологија, Скопје, 2016 година - Модератор на Симпозиумот на ЗСОХМ, Битола 2015 - Модератор на Симпозиумот на ЗСОХМ, Скопје 2017 - Модератор на 8.Конгрес на стоматолозите на Македонија, Охрид, 2018 година 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
	<p>Награди за научни постигнувања од струкова организација/ самостоен (*3) 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пофалница од Стоматолошки факултет, по повод јубилејот на 40 години од неговото постоење,1999 2. Благодарница од Македонското лекарско друштво, 2000 	

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
	3. Благодарница од Конгресен одбор на III конгрес на стоматолозите на Македонија за реализација на програмата, 2002 година 4. Диплома од Македонското лекарско друштво, 2001 година 5. Благодарница од Стоматолошкиот факултет по повод 50- годишниот јубилеј од неговото постоење, 2009 6. Благодарница од Македонското стоматолошко друштво по повод 10 години од осамостојувањето во 2014 год. 7. Благодарница од Македонското стоматолошко друштво за активна партиципација во реализацијата на 7. Конгрес на стоматолозите на Македонија со меѓународно учество во Охрид, 2015	21
	Прва награда од конгресниот и научниот одбор за најдобра постер - презентација (*3) 2 Меѓународен научен конгрес на студентите по стоматологија, 2007, 2008	6
	Учество во комисии и тела на државни и други органи (*1) 6 <ul style="list-style-type: none"> - Член на Стоматолошката комора на РМ - Член на Здружението на орални хирурзи на РМ(ЗОХМ) - Член на Македонското стоматолошко друштво (МСД) - Член на Македонското лекарско друштво (МЛД) 	

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
	- Член на Балканската стоматолошка асоцијација (BaSS) - Член на Светската асоцијација на стоматолози (FDI).	6
	Вкупно	56,0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	356,08
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	242,1
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	56,0
Вкупно	654,18

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

6. Проф. д-р Борис Величковски
7. Проф. д-р Марија Пеева Петреска
8. Проф.д-р Оливер Димитровски

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Д-р Едвард Јанев, вработен на Клиниката за орална хирургија ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св.Пантелејмон“ во Скопје, е роден на 23.9.1972 година во Скопје. Средно образование завршил во Скопје во МУЦ „Д-р Панче Караџов“.

Доктор-стоматолог: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет-Скопје, во 1995 година дипломира со среден успех 9,53.

Магистер на стоматолошки науки од областа на оралната хирургија: Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет-Скопје, со магистерски труд „Рендгенолошка евалуација на коскениот ткивен одговор на вилиците по апликација на алопластични материјали“ во 2004 година.

Доктор на стоматолошки науки: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет-Скопје, со докторска дисертација под наслов „Импликација на континуираната антиромбоцитна терапија врз интраоперативното и постоперативното крвавење при изведувањето на оралнохируршките интервенции“ во 2012 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот, српскиот и хрватскиот јазик.

Работно искуство: Во периодот по дипломирањето во 1995 година стажирал на Стоматолошкиот клинички центар „Св Пантелејмон“, по што го положил стручниот испит и заминал на отслужување на воениот рок во АРМ. Во 1996 година се запишал на постдипломски студии по предметот Орална хирургија на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Првото вработување го остварил во 1998 година на неопределено време, како клинички лекар на Стоматолошкиот клинички центар, на Клиниката за орална хирургија. Истата година ја започнал специјализацијата од областа орална хирургија, а во 2000 година ја завршил истата и се здобил со звањето специјалист по орална хирургија.

Во звањето помлад асистент на Катедрата за орална хирургија бил избран во 2000 година. Во звањето постар асистент на Катедрата за орална хирургија бил избран во 2004 година, а во 2007 година бил реизбран за асистент на истата Катедра.

Во моментот кандидатот е доцент на Катедрата за орална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр.1170, од 1.6.2018 г. Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

12. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Од 2000 година, преку изведување на практични вежби по орална хирургија, активно работи на едукација на студентите по стоматологија– Орална хирургија предклиника (2+3) 2000-2003; Орална хирургија клиника (2+3) 2000/2003; Орална и максилофацијална хирургија (1+3) 2003-2013; Орална и максилофацијална хирургија II (3+4) 2003-2013; Орална и максилофацијална хирургија (1+3), Орална и максилофацијална хирургија II (3+4), 2006/2007 и Анестезиологија со реанимација (1+1) .

Вежби I циклус студии орална хирургија- претклиника (1+2)2013, зимски семестар.

Автор е и на дел од испитните прашања на Катедрата за орална хирургија, анестезија и имплантологија (2003, 2004, 2005, 2006, 2007) при изготвување на програмата на ЕКТС.

Од 2015 кандидатот одржува предавања за одделни теми по предметот Орална хирургија. Тој одржува менторска настава на специјализанти, а бил ментор и на четири студенски теми по орална хирургија.

Дел е и од повеќе работилници и школи како раководител или како учесник:

- во 2011 година, на Стоматолошкиот факултет, Скопје го организира и активно учествува на едукативниот семинар по имплантологија под покровителство на МегаГен (MegaGen) ;
- во јуни 2016, во Охрид, бил раководител на практично едукативна работилница во организација на IMPLA на Прв Конгрес на Здружението на специјалисти по стоматолошка протетика.

Учесник е на повеќе школи и работилници:

- во 2001 година партиципирал на курс по остеологија-орална имплантологија во Барселона, Шпанија, запознавајќи се со основните и фундаменталните услови, фактори и критериуми за денталните импланти и примена на алопластичните материјали во оралната имплантологија ;

-во 2002 година учествувал на Курсот за примена на коскени графтови и алопластични материјали на Медитеранскиот конгрес за орална имплантологија во Грција, Крф ;

-во 2004 година во Бремен, Германија, партиципирал на Меѓународниот курс по имплантологија, организиран од Оралтроникс (Oraltronics),каде преку предавања и практична работа на модели се запознава со трите различни типови на импланти и имплантолошки системи ;

-во 2004 година, на Клиниката за орална хирургија при СКЦ „Св.Пантелејмон” во Скопје зема активно учество на интензивен Курс по имплантологија под водство на д-р Пиере Винкелман (Dr.Pierre Winkelmann), од фирмата Оралтроникс (Oraltronics) ;

-во 2005 година учествува на 11 Меѓународен симпозиум за имплантологија во Дрезден, Германија, организиран од Фриадент (Friadent), запознавајќи ги најновите Фриалит (Frialit) и Анкилос (Ankylos) импланти и имплантолошки системи ;

-во 2007 година под покровителство на фирмата БиБ Дентал (B&B Dental) партиципирал активно во напредниот Курс за имплантологија воден од проф д-р Клаудио Банзи (Prof.D-r.Klaudio Banzi) ;

-во Скопје, 2008 година учествувал во курсот за постава на миниимпланти наменети за анкараза во ортодонцијата, под водство на д-р Томас Лец (Dr.Tomas Lec) од “фирмата” Дентаурум (Dentaurum) ;

-во Росбах-Франфуркт, Германија 2009 година, партиципирал на Курсот за тродимензионално планирање на постава на импланти 3Д-навигација, организирано од Шутз Дентал (Schutz Dental);

-во 2011 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје го организира и активно учествува на едукативниот Семинар по имплантологија, под покровителство на МегаГен (MegaGen);

-во 2012 година учествува на едукативен курс/работилница под наслов „Различни аугментативни техники со автологни коскени графтови и коскени субституенти во третманот на атрофиран алвеоларен гребен” воден од Наташа Хрен, Словенија.

-во април 2012 година учествува на курс/работилница за пародонтална хирургија под наслов „мукографтови при мекоткивни рецесии-тунел техника“ воден од Др.Танасковиќ, Србија.

-во ноември 2013 година учествувал на Курс по орална имплантологија, организирано од фирмата Straumann под водство на проф. др Алекса Марковиќ, Србија и Давид Диас, Белгија;

-на 16 ноември 2013 година присуствувал на курс по ЗДтехники за блок графтирање во Монтањана, Италија, под водство на др Микеле Џакоти.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведуваат во табелата во Анекс 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Доц. др. Едвард Јанев автор е на монографија под наслов „Современи концепти во третманот на пациенти со континуирана антитромбоцитна терапија “ од 2016 година.

Автор и коавтор е на објавени стручно-научни трудови во домашни и странски часописи. Со усни или постерски презентации учествувал на конгреси во земјата и во странство, но и како предавач на симпозиуми и семинари за континуирана едукација, (прилог Анекс 2).

Во 2004 година, како млад истражувач учествувал во националниот научно истражувачки проект под раководство на проф д-р С.Костовска со наслов „Фибринолитичка активност на крвта кај пациенти со орално-хируршки интервенции”.

Учесник е во меѓународни проекти:

-USAGE OF BONE SUBSTITUES GRAFT MATERIALS: AUTOGENOUS BONE, ALLOGRAFTS AND ALLOPLASTIC MATERIALS, на Клиниката за орална и максилофацијална хирургија на Универзитетот во Анкара во 2003 год.

-Во 2015 год. Куки А., Пеева М., Јанев Е., Велевска Д.,учествуваат во меѓународниот научно истражувачки проект под наслов „Коскена аргументација на виличните коски со нова генерација на композитни коскени супституенци “.

Други активности кои припаѓаат на научна истражувачката дејност, релевантни за изборот, како што се насловите на трудовите, проектите и сл., се наведуваат во табелата во Анекс 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

СТРУЧНО- ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Доц. д-р Јанев за прв пат во Македонија ја воведува методата на екстракција на заби кај пациенти со антитромбоцитна терапија без нејзино прекинување со намалување на ризикот од тромбоемболички испади и третирање на хеморагичните компликации преку воспоставување на локални мерки за хемостаза. Тој воведува тродимензионално планирање на постава на импланти ЗД-навигација и ЗД (тродимензионални) техники за блок графтирање.

Кандидатот бил коавтор на книга од стручна област:

-Дијагностички и тераписки протоколи, издадена од Стоматолошка комора на Македонија, Скопје, 2010.

Како и коавтор на поглавје во книга:

-Современи дострели, Стоматолошки факултет, Скопје, 2009: Коскена аугментација во оралната хирургија;

-Современи дострели, Стоматолошки факултет, Скопје, 2009: Современи имплантолошки терапевски модалитети во оралната хирургија.

Доц др. Едвард Јанев остварил студиски престој во странство, и тоа во февруари 2003-август на Клиниката за орална и максилофацијална хирургија при Универзитетот во Анкара, Турција, под менторство на Неџат Б. Сајан

Во јуни 2015 година остварил стручен престој во времетраење од 7 дена на Клиниката за имплантологија и орална хирургија на Универзитетот во Париз (Universite Paris Diderot), под менторство на проф. Патрик Мисика.

Од 2010 година, како член на Управниот одбор на Здружението на специјалисти по орална хирургија при МСД, учествува во спроведување и реализирање на стручно-научниот дел на Здружението.

Од 2006 до 2009 година ја извршуваше функцијата раководител на ноќна служба и инфективниот оддел на Стоматолошкиот клинички центар „Св Пантелејмон“.

Доделени му се признанија од поширок интерес, како и награди од спортски активности (прилог Анекс 2).

Други активности кои припаѓаат во стручно-применувачката дејност, дејноста од поширок интерес, како и спортската дејност, релевантни за изборот, се наведуваат во табелата во Анекс 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот **доц.д-р Едвард Јанев** доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

За рецензија кандидатот го пријави следниов труд:

1. Tosevska S., **Janev E.**, Redjep E., Pandilova M.
Oral and Periodontal Changes in Cannabis Users

Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2018; 41 (4): 132-135.

Бројот на корисници на канабис постојано расте во светски рамки, па се смета дека 2,5% од светското население користи некоја форма на канабис. Со оглед на се поголемиот број на корисници, авторите спроведуваат испитување со цел да се согледаат ефектите врз оралната слузница како и врз пародонталното здравје кај корисниците на марихуана. За реализација на поставената цел била оформена група од 90 испитаници, од кои 40 пушачи и корисници на марихуана повеќе од 5 години и контролна група составена од 50 пушачи. Испитаниците биле селектирани така да имаат приближно ист плак индекс. Авторите одредуваат гингивални и пародонтални индекси, како и преглед на оралната слузница кај двете групи. Од добиените резултати тие заклучуваат дека кај групата корисници на марихуана биле најдени сигнификантно повисоки индекси на гингивална инфламација, крварење и губење на припој, како и присуство на сувост на устата и

Candida albicans само кај еден испитаник биле најдени гингивална хиперплазија и леукоедема.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат : Едвард Јордан Јанев
(име, татково име и презиме)

Институција: Стоматолошки факултет во Скопје

(назив на факултетот/институт)

Научна област: орална хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9.53</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9.14</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Назив на научната област: стоматологија, поле: орална хирургија</p> <p>Докторска дисертација под наслов</p> <p>„Импликација на континуираната антиромбоцитна терапија врз интраоперативното и постоперативното крвање при изведувањето на оралнохируршките интервенции” во 2012 година</p>	
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
	<p>Janev E., Janeva N., Mitic K., Konevski F.</p> <p>Optimal aesthetic solution for hypodontia in frontal maxilla with interdisciplinary approach.</p> <p>Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Science 2016;7(6):1737-1742. (IF=0,35)</p>	
	<p>Mitic K., Kaftandzieva A., Popovska M., Ivanovski K., Pandilova M., Georgieva S., Pesevska S., Atanasovska-Stojanovska A., Kapusevska B., Janev E., Mijovska A. Probiotics and oral health.</p> <p>Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Science 2017;8(3):1021-1029. (IF=0,35)</p>	
	<p>Janev E., Peeva- Petreska M., Janeva N., Tosevska S.</p> <p>ONE STAGE IMPLANTS-A NEW STANDARD TREATMENT PROTOCOL</p> <p>IN TOTALLY EDENTULOUS MANDIBLE</p> <p>Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences</p> <p>ISSN: 0975-8585 March – April 2017 RJPBCS 8(2) Page No. 233 (IF=0,35)</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Mitic K., Kaftandzieva S., Janev E., Josifov D., Ambarkova V., Mijovska A.</p> <p>The role of dental plaque in development of drug –induced gingival overgrowth (DGO).</p> <p>JSM Dental Surgery 2017;2(3):1020.</p>	
	<p>Tosevska S., Janev E., Redjep E., Pandilova M.</p> <p>Oral and Periodontal Changes in Cannabis Users</p> <p>Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2018; 41 (4): 132-135</p>	
	<p>Janev Edvard, Redzep E.</p> <p>NEW CONCEPTS IN CONTINUATION OF ANTIPLATELET THERAPY IN PATIENTS WITH DENTAL SURGICAL PROCEDURES</p> <p>ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol.20(3) -385, 2015,</p> <p>Medicus</p>	
	<p>Janev Edvard, Redzep E.</p> <p>MANAGING THE CUTANEOUS SINUS TRACT OF DENTAL ORIGIN</p> <p>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences http://dx.doi.org/10.3889/September 06.2016.100 e ISSN:1857-9655 Stomatology</p>	
	<p>Janeva N., Kovacevska G., Janev Edvard</p> <p>COMPLETE DENTURES FABRICATED WITH CAD/CAM TECHNOLOGY AND A TRADITIONAL CLINICAL RECORDING METHOD</p> <p>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2017, Oct 15; 5(6):785-789</p>	
	<p>Janev Edvard, Redzep E., Apostolova G., Janev R.</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>IMPLANT TREATMENT IN FRONTAL MAXILLA IN A PATIENT WITH CONGENITALLY MISSING LATERAL INCISORS (CASE REPORT)</p> <p>ISSN 1409-6366 UDC 61</p> <p>Medicus 2017, Vol. 22 (3): 354-358</p>	
	<p>Apostolova G., Velickovski B., Veleska-Stevkovska D., Janev Edvard, Peshevska S.</p> <p>SERUM MARKER CTX (CARBOXY-TERMINAL COLLAGEN CROSSLINKS) AND BONE HEALING OF ORAL SURGICAL DEFECTS IN PATIENTS WITH DIABETES MELLITUS</p> <p>ISSN 1409-6366 UDC 61</p> <p>Medicus 2017, Vol. 22 (3): 274-281</p>	
3-5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p>	
	<p>Димова Ц, Јанев Е., Андоновска Б .</p> <p>INTERNATIONAL NORMALIZED RATIO IN EXTRACTIVE DENTAL SURGERY IN PATIENTS TREATED WITH ORAL ANTICOAGULANTS, 10th Congress of the Balkan Stomatological Society, Belgrade, 2005;</p> <p>Abstract book: 57.</p>	
	<p>Јанев Е., Димова Ц., Менчева Ж., Д.Јосифов.</p> <p>ODONTOGENIC MYXOFIBROMA IN FRONTAL MAXILLARY REGION,</p> <p>12th congress of the BaSS Istanbul, turkey 12-14 April 2007</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Ц.Димова,С.Ристеска,Л.Поповска, Е.Јанев, И.Ковачевска ВЛИЈАНИЕ НА КАНАЛНОТО ПОЛНЕЊЕ НА ПОСТОПЕРАТИВНАТА КЛИНИЧКА СЛИКА</p> <p>V Меѓународен Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2009,</p> <p>Зборник на апстракти, бр.016,стр.32</p>	
	<p>Д.Јосифов, Е.Јанев, М.Пеева, Г.Апостолова, Н.Писевска ХИРУРШКИ ПРИСТАП КАЈ СЛУЧАЈ СО НАМАЛЕНО ИНТЕРАЛВЕОЛАРНО РАСТОЈАНИЕ-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ</p> <p>V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2009,</p> <p>Зборник на апстракти, бр.050,стр.55</p>	
	<p>Е.Јанев, Е.Петрова, С.Ристеска ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАН ЦЕНТРАЛЕН МАКСИЛАРЕН ИНЦИЗИВ КАКО РЕЗУЛТАТ НА ПРЕВАЛЕНЦИЈА НА ДВА ПРЕКУБРОЈНИ ЛАТЕРАЛНИ ИНЦИЗИВИ</p> <p>V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество , Охрид 2009,</p> <p>Зборник на апстракти, бр.051,стр.55</p>	
	<p>Ж.Менчева, Е.Јанев, Ц. Димова, Н. Цветановски, Д.Бојкова ЗНАЧЕЊЕ НА РТГ-ДИЈАГНОСТИКА ВО ПРЕДОПЕРАТИВНИОТ ПРИСТАП НА РАДИКУЛАРНИТЕ ЦИСТИ</p> <p>V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2009</p> <p>Зборник на апстракти, бр.052,стр.5</p>	
	Janev E.,et all	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>STIMULATED BONE REGENERATION AFTER REMOVAL CYSTIC LESIONS IN MANDIBULA</p> <p>15th congress of the BaSS Thessaloniki, 22-25April 2010, Abstract book</p>	
	<p>- М.Франгов,С.Поп Ристов,Е.Јанев</p> <p>РЕТЕНЦИЈА НА ДОЛНА ТОТАЛНА ПРОТЕЗА СО ПОМОШ НА ИМПЛАНТИ</p> <p>Научен симпозиум за орална и максилофацијална хирургија со меѓународно учество, Тетово, 11-13 мај 2007- Книга на апстракти</p>	
	<p>Грнчаровски А., Јанев Ј.,Стаменковски Т., Јанев Е., Серафимов П.,Богдановски С.</p> <p>Sensitive aberrations of n. mentalis as a result of surgery trauma.</p> <p>5 th Congress of the BaSS – Thessaloniki, 2000, Abstract book: 284</p>	
	<p>Стаменковски Т.,Јанев Ј.,Грнчаровски А.,Јанев Е., Серафимов П., Шуков А.</p> <p>Dental rooth pushed into the radiculare cyste as a complication during tooth extraction.</p> <p>5 th Congress of the BaSS - Thessaloniki: 2000; Abstract book: 284</p>	
	<p>Симјановска Љ.,Јанев Ј.,Јанев Е.</p> <p>Употребата на Alvogyl при третман на алвеолит</p> <p>5th Congress of the Balkan Stomatological Society Thessaloniki;</p> <p>Balkan Stomatological Society , 2000, Abstract book:281</p>	
	<p>Јанев Ј.,Велески Д., Јанев Е., Јанева Н.</p> <p>The Frialit-2system-10 years clinical results.</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	XII World Congress-Kuala Lumpur, Malezia, 2000	
	<p>Грнчаровски А.,Јанев Ј.,Пеева М.,Стаменковски Т., Јанев Е.,Јосифов Д. , Дуганова С</p> <p>Епулис: фреквенција,терапија и превенција на можностите за негово малигнизирање</p> <p>6th Congress of the Balkan Stomatological Society, Bucharest, Romania; 2001, Abstract book :146</p>	
	<p>Митева Н.,Димова Ц., Јанев Е., Стојкоска М.</p> <p>CLINICAL ASPECTS OF THE MULTIPLE EXTRACTIONS.</p> <p>7th Congress of the Balkan Stomatological Society, Kushadasi, 2002; Abstract book:167.</p>	
	<p>Димова Ц.,Ристеска С., Јанев Е.,Евросимовска Б.,Јанев Р.СОВРЕМЕН КОНЦЕПТ ВО ДИЈАГНОЗАТА И ТРЕТМАНОТ НА ИМПАКТИРАНИ КАНИНИ.</p> <p>International Congres of Apolonia ”Dentistry Today”, Struga, May 2010, Abstract book: 142.</p>	
	<p>Изаири А.,Јанев Е.,Димова Ц.</p> <p>КЛИНИЧКИ ИСКУСТВА ВО ОРАЛНОХИРУРШКО-ОРТОДОНТСКИОТ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАНИ ЗАБИ ВО ГОРНА ВИЛИЦА</p> <p>Mori pјесе ne Konferencen e 14-te Stomatologijike Kombetare, Тирана 2008, Abstract book: 79.</p>	
	<p>Јанев Е., Менчева Ж.,Јанев Р., Д. Јосифов.,Франгов М., Бојковска Д.</p> <p>ОРАЛНО-ХИРУРШКИ АСПЕКТ НА ТРАНСПОЗИЦИОНАЛНИ ПОСТАВЕНИ МАКСИЛАРНИ МОЛАРИ</p> <p>Меѓународен Конгрес на стоматолозите од Македонија , Научен Одбор Охрид, 22-25 јуни, 2006 год.</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	Јосифов Д., Пеева М., Каранфилски, Герасимова С.,	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Јанев Е. MORBUS HODGKIN-ОРАЛНО-ХИРУРШКИ АСПЕКТИ Меѓународен Конгрес на стоматолозите од Македонија , Научен Одбор Охрид, 22-25 јуни, 2006 год. Зборник на апстракти</p>	
	<p>Е.Јанев, Р.Јанев, Д.Јосифов, С.Герова, З.Шушек ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ОДОНТОМ ЛОКАЛИЗИРАН ВО ДОЛНА ВИЛИЦА-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ 6-ти Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, 24-27 мај ,2012,Охрид, Зборник на апстракти, бр.стр.290-291</p>	
	<p>Д.Јосифов, М.Пеева, Е.Јанев, Б.Џафери, З.Шушек ПАРЕСТЕЗИЈА ПРЕДИЗВИКАНА ОД ВИЛИЧНА ЦИСТА 6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, 24-27 мај ,2012 Охрид, Зборник на апстракти бр.стр.274-275</p>	
	<p>Н.Маркоски, Д.Бизевски, Е.Јанев, Н.Цветановски СОВРЕМЕН КОНЦЕПТ НА ХИРУРШКО ПРОТЕТСКО ЗГРИЖУВАЊЕ НА ОБОСТРАНА ТЕРМИНАЛНА БЕЗАБОСТ КАЈ МЛАДИ ПАЦИЕНТИ-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ 6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, 24-27 мај ,2012 Охрид, Зборник на апстракти бр. стр.264-265</p>	
	<p>Д.Бизевски, Е.Јанев, Н.Цветановски, Н.Маркоски СОВРЕМЕН КОНЦЕПТ НА ХИРУРШКО ПРОТЕТСКО ЗГРИЖУВАЊЕ НА ПРИ ГУБЕЊЕ НА ПРВ ТРАЕН МОЛАР КАЈ МЛАДИ ПАЦИЕНТИ 6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, 24-27 мај ,2012, Охрид,</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Зборник на апстракти бр. стр.266-267	
	<p>М.Пеева,Е.Јанев,Д.Велевска,Н.Писевска,Г.Кристиновски, Д.Спасов</p> <p>КОСКЕНИ ГРАФТ МАТЕРИЈАЛИ И КЛИНИЧКИ МОЖНОСТИ</p> <p>6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија 24-27 мај ,2012, Охрид,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Е.Јанев</p> <p>КОМБИНИРАНА ПРОТЕТСКА РЕСТАВРАЦИЈА ПОДДРЖАНА ОД ЕДНОФАЗНИ ДЕНТАЛНИ ИМПЛАНТИ ПРИ ТОТАЛНА АНОДОНЦИЈА ВО МАНДИБУЛА</p> <p>6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија 24-27 мај ,2012, Охрид,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Е. Јанев</p> <p>MINI IMPLANTS NEW STANDARD PROTOCOL TREATMENT IN TOTAL EDENTULOUS MANDIBULA</p> <p>Меѓународен конгрес по максилофацијална хирургија, април 2014 год. ,Охрид,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Е. Јанев</p> <p>ОПТИМАЛНО ЕСТЕТСКО РЕШАВАЊЕ НА ХИПОДОНЦИЈА ВО ФРОНТАЛНА РЕГИЈА СО ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН ПРИСТАП</p> <p>7.Конгрес на соматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 11-14 јуни 2015 година,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	Јанев Е	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>ПРЕКУБРОЈНИ ПРЕМОЛАРИ ВО ДОЛНА ВИЛИЦА – приказ на случај</p> <p>7 .Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 11-14 јуни, 2015 година,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Шушак З., Јанев Е</p> <p>ИНДИВИДУАЛНИ ХИБРИД АБАТМЕНТИ</p> <p>7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид 11-14 јуни, 2015 година,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Јосифов Д., Јанев Е</p> <p>ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО РАЗВОЈНИ АНОМАЛИИ</p> <p>7 .Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид, 11-14 Јуни 2015 година,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Е. Јанев</p> <p>НАПРЕДНИ ТЕХНИКИ ВО ИМПЛАНТОЛОГИЈАТА КАКО СТАНДАРДЕН ПРОТОКОЛ ЗА ЗАГАРАНТИРАН УСПЕХ</p> <p>I македонски конгрес по орална и имплантна хирургија, 2-4 јуни Скопје, 2016 год.,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Јосифов Д., Терзиевска А., Јанев Е., Конески Ф.</p> <p>ФРАКТУРИ НА TUBER MAXILLAE</p> <p>I македонски конгрес по орална и имплантна хирургија, 2-4 јуни Скопје, 2016 год.,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Шушек З., Митиќ Ј., Јанев Е., Наумов Т.</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>ТОТАЛНА БЕЗЗЗАБОСТ-ХИРУРШКО-ПРОТЕТСКИ ПРЕДИЗВИК</p> <p>I Македонски Конгрес по орална и имплантна хирургија, 2-4 јуни Скопје, 2016 год.,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	
	<p>Јанев Едвард</p> <p>NUTRITION AND ORAL HYGIENE IN PATIENTS WITH DENTAL IMPLANTS</p> <p>Nutricon Congress (food quality & safety,health & nutrition) 5-7 October 2017 Skopje, Macedonia</p> <p>Apstract book</p>	
	<p>Јанев Едвард, Величковски Борис, Петреска-Пеева Марија, Јосифов Даниел, Тошевска Симона</p> <p>КОМБИНАЦИЈА НА β-ТСР СО PRF ВО ТРЕТМАНОТ НА КОСКЕНИ ДЕФЕКТИ</p> <p>8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност” ,</p> <p>20 - 23 Септември во Охрид, хотел, “Инекс Горица”,</p> <p>Зборник на апстракти,бр. стр.138-139</p>	
	<p>Марија Пеева - Петреска, Даниела Велеска-Стевковска, Едвард Јанев</p> <p>КОМПЛИКАЦИИ ВО ИМПЛАНТНАТА ХИРУРГИЈА – ПРИЧИНИ И ТРЕТМАН</p> <p>8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност” ,</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, хотел, “Инекс Горица”,</p> <p>Зборник на апстракти, бр. стр.140-141</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>С.Тошевска, Едвард Јанев, М. Пандилова, Д.Јосифов, С.Миндова</p> <p>РЕГЕНЕРАТИВЕН ФЛАП СО КОСКЕН ГРАФТ МАТРИКС – STICKY BONE</p> <p>8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”,</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, хотел, “Инекс Горица”,</p> <p>Зборник на апстракти, бр. стр.312-313</p>	
	<p>Данијел Јосифов, Филип Конески, Едвард Јанев, Кристина Митиќ, Симона Тошевска</p> <p>ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАНИ ПРЕКУБРОЈНИ ЦЕНТРАЛНИ ИНЦИЗИВИ – ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ</p> <p>8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, хотел, “Инекс Горица”,</p> <p>Зборник на апстракти, бр. стр. 234-235</p>	
4	<p>Претходен избор во наставно-научно звање – доцент,</p> <p>број на Билтен 1170 од 1.6.2018 (ISSN – 1857-9779)</p>	ДА
5	<p>Има способност за изведување на високообразовна дејност</p>	ДА

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат: Едвард Јордан Јанев**

(име, татково име и презиме)

Институција: Стоматолошки факултет - Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: орална хирургија**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава	
1.	Предавања предмет: Пациенти со ризик за стоматолошки интервенции (за стоматолози), X семестар (15+15), (2015, 2016, 2017, 2018 г.) 15 часа * 0.04 * 4 год=	2.4
2.	Предавања предмет: Орална хирургија и стерилизација на инструменти I, високо стручни стоматолошки сестри, IV сем. (15+75), (2015 г.) 15 часа * 0.04= 0.6	0.6
3.	Предавања предмет: Ургентни состојби, високо стручни забни техничари, IV сем. (15+0) (2015 г.) 15 часа * 0.04= 0.6	0.6
4.	Предавања предмет: Анатомија со дентална морфологија, орални хигиенолози, I семестар (15+45), (2015, 2016, 2017, 2018 г.) 15 часа * 0.04 * 4 години= 2.4	2.4

5.	Предавања предмет: Контрола на инфекции во стоматологијата, орални хигиенолози, III семестар (15+0), (2016, 2017, 2018 г.) 15 часа * 0.04 * 3 год=	1.8
6.	Предавање: Импантологија за виши забни техничари, IV семестар, 2016,2017,2018 (15+0) 15 часа * 0.04 * 3 год=	1.8
7.	Предавање: Орална хирургија 2 за стоматолози, IX семестар, 2018/19, 2 предавања X 2 часа 2 предавања *2 часа * 0.04=	0.16
8.	Предавање: Изборни предмети за стоматолошки сестри, 2018/19 год. 1 семестар= 15недели X 2 часа 15 *2 часа * 0.04= 0.16	1,2
2.	Настава во школи и работилници	
	раководител	
1.	2011 година Стоматолошки факултет, Скопје, со организација и активно учество на едукативниот семинар по импантологија под покровителство на МегаГен (MegaGen).	1.5
2.	Јуни 2016, Охрид, Практично едукативна работилница во организација на IMPLA на Прв конгрес на Здружение на специјалисти по стоматолошка протетика	1.5
	учесник	
1.	2001 година, учесник на школа по остеологија-орална импантологија во Барселона, Шпанија, запознавајќи се со основните и фундаменталните услови, фактори и критериуми за денталните импланти и примена на алопластичните материјали во оралната импантологија.	1
2.	2002 година, учество на Школа за примена на коскени графтови и алопластични материјали на Медитеранскиот конгрес за орална импантологија во Грција, Крф	1
3.	2004 година, Бремен, Германија, учество на меѓународна работилница по импантологија организирана од Оралтроникс (Oraltronics), каде	

	што преку предавања и практична работа на модели се запознава со трите различни типови на импланти и имплантолошки системи.	1
4.	2004 година, Клиника за орална хирургија при СКЦ „Св.Пантелејмон” во Скопје, активно учество на интензивна работилница по имплантологија под водство на д-р Пиере Винкелман(Dr.Pierre Winkelmann),од фирмата Оралтроникс (Oraltronics).	1
5.	2005 година, учествуво на меѓународната работилница за имплантологија во Дрезден, Германија, организирана од “Фриадент” (Friadent), запознавајќи ги најновите Фриалит (Frialit) и Анкилос (Ankylos) импланти и имплантолошки системи	1
6.	2007 година под покровителство на фирмата БиБ Дентал “(B&B)” Dental партиципира активно во работилница за имплантологија водена од проф д-р Клаудио Банзи (Prof.D-r.Klaudio Banzi).	1
7.	Скопје, 2008 година, учествува на школа за постава на мини импланти наменети за анкараза во ортодонцијата, под водство на д-р Томас Лец (Dr.Tomas Lec)од фирмата Дентаурум (Dentaurum).	1
8.	Во Росбах-Франфуркт, Германија 2009 година партиципира на работилница за тродимензионално планирање на постава на импланти 3Д-навигација, организирано од Шутз Дентал (Schutz Dental).	1
9.	2012 година, учество на едукативна работилница под наслов „Различни аугментативни техники со автологни коскени графтови и коскени субституенти во третманот на атрофиран алвеоларен гребен,” водена од Наташа Хрен, Словенија.	1
10.	Април 2012 година, учествува на работилница за пародонтална хирургија под наслов „Мукографтови при мекоткивни рецесии- тунел техника ”водена од др.Танасковиќ,Србија	1
11.	Во ноември 2013 година, учествува на работилница по орална имплантологија, организирана од фирмата “Straumann”, под водство на проф. др Алекса Марковиќ,Србија и Давид Диас, Белгија	1

12.	На 16 ноември 2013 година, присуствува на работилница по ЗДтехники за блок графтирање во Монтањана, Италија, под водство на др Микеле Џакоти	1
13.	2015 година, Охрид, Македонија, научен форум од областа на имплантологијата, водена др.М.Горјанц под наслов „Неуспеси и компликации на имплантната терапија и справување со нив”	1
3.	Одржување на вежби	
1.	Вежби I циклус студии: Орална и максилнофацијална хирургија I (1+3), 2000-2013, 2 групи 15 недели * 3 часа * 0,03=1.35 1.35*2 групи=2.7 2.7 * 14год=37.8	37.8
2.	Вежби I циклус студии: Орална и максилнофацијална хирургија II (3+4), 2000-2013 г., 2013 летен семестар, 2 групи 5 недели * 4 часа * 0.03= 0.6 0,6 * 2 групи =1,2 1,2* 14 год=	16,8
3.	Вежби I циклус студии: Орална хирургија - претклиника (1+2), VII сем. (2013, 2014, 2015, 2016,2017 г.), 2 групи 15 * 2 часа * 0,03=0,9 0,9 * 2 групи=1.8 1.8* 5=9	9
4.	Вежби I циклус студии: Орална хирургија - клиника (1+2), VIII сем. (2013, 2014, 2015, 2016,2017, 2018 г.) 2 групи 15* 2 часа*0,03=0,9 0,9* 2 групи=1,8 1.8*6 години=10,8	10.8

5.	<p>Вежби имплантологија , стоматолози, X семестар (15+15), (2015, 2016, 2017, 2018 г.) 2 групи</p> <p>15 часа * 0.03 * 4 год= 1.8</p> <p>1.8 * 2 групи=3.6</p>	3.6
6.	<p>Вежби имплантологија, високо стручни забни техничари, IV семестар, (15+30) (2015,2016,2017,2018 г.) 2 групи</p> <p>15 недели *2 часа*0.03=0.9</p> <p>0.9*2 групи=1.8</p> <p>1,8*4 години=7.2</p>	7.2
	<p>Вежби анестезија со реанимација, (1+1), (2006, 2007), 2 групи</p> <p>15недели *1 час*0.03=0.45</p> <p>0.45*2групи=0.9</p> <p>0.9*2 години=1.8</p>	1.8
4.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика	
	<p>од 2000 год-2010 год - стажанти</p> <p>(1 семестар е 15 недели X 0,06= 0,9</p> <p>2 семестара годишно=1,8 поени</p> <p>11 години= 19.8 поени)</p>	19.8
5.	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика	
	<p>(просек 5 студенти за 2 семестри (годишно) X 0,2 =1</p> <p>1 X 20 години= 20 поени)</p>	20
6.	Ментор и едукатор на здравствена едукација (специјализанти) ВАЖЕНОСТ ДО 2018	
	<p>(2013 год.- 2018 год.) 0,08</p> <p>(просек 2 часа неделно X 15 недели во семестар X 0.08= 2.4</p>	

	2.4 X 2 семестри годишно=4.8 6 години X 4.8= 28.8 поени)	28.8
7.	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа	0.2
8.	Пакет материјали за одреден предмет	
	Компјутерски модел на испитни прашања за студенти на Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје: <ul style="list-style-type: none"> • Анестезиологија со реанимација: 2006, 2007 • Имплантологија: 2015,2016,2017 • изборни предмети: 2015,2016,2017,2018 	2 3 4
	Вкупно	191.76

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Монографија	
1.	„Современи концепти во третманот на пациенти со континуирана анти тромбоцитна терапија “- Скопје, 2016, СР- Каталогизација во публикација, Национална и универзитетска библиотека „Св Климент Охридски”, Скопје, 615.273.53(035), 616.31-085:615.273.53(035) ISBN 978-608-245-155-8	8
	Учесник во национален научен проект	
1.	Костовска С., Димова Ц., Јанев Е.,„Фибринолитичка активност на крвта кај пациенти со орално-хируршки интервенции”, Медицински Факултет, Скопје, 2000-2003 година, научно-истражувачки проект.	3
	Учесник во меѓународен научен проект	

1.	<p>Јанев Е., USAGE OF BONE SUBSTITUTES GRAFT MATERIALS: AUTOGENOUS BONE, ALLOGRAFTS AND ALLOPLASTIC MATERIALS</p> <p>Department of oral and maxillofacial surgery, Faculty of Dentistry, Ankara University; Research programme performed from 03-08-2003; Научно-истражувачки проект</p>	5
2.	<p>Куки А., Пеева М., Јанев Е., Велевска Д., „Коскена аугументација на виличните коски со нова генерација на композитни коскени супституенси”, 2015, меѓународниот научно истражувачки проект</p>	5
<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>		
1.	<p>Janev Edvard, Redzep E.</p> <p>NEW CONCEPTS IN CONTINUATION OF ANTIPLATELET THERAPY IN PATIENTS WITH DENTAL SURGICAL PROCEDURES</p> <p>ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol.20(3) -385, 2015, Medicus</p>	4.5
2.	<p>Janev Edvard, Redzep E.</p> <p>MANAGING THE CUTANEOUS SINUS TRACT OF DENTAL ORIGIN</p> <p>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences http://dx.doi.org/10.3889/.September 06.2016.100 e ISSN:1857-9655 Stomatology</p>	4.5

3.	<p>Janeva N., Kovacevska G., Janev Edvard</p> <p>COMPLETE DENTURES FABRICATED WITH CAD/CAM TECHNOLOGY AND A TRADITIONAL CLINICAL RECORDING METHOD</p> <p>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2017, Oct 15; 5(6):785-789</p>	4
4.	<p>Janev Edvard, Redzep E., Apostolova G., Janev R.</p> <p>IMPLANT TREATMENT IN FRONTAL MAXILLA IN A PATIENT WITH CONGENITALLY MISSING LATERAL INCISORS (CASE REPORT)</p> <p>ISSN 1409-6366 UDC 61</p> <p>Medicus 2017, Vol. 22 (3): 354-358</p>	3
5.	<p>Apostolova G., Velickovski B., Veleska-Stevkovska D., Janev Edvard, Peshevska S.</p> <p>SERUM MARKER CTX (CARBOXY-TERMINAL COLLAGEN CROSSLINKS) AND BONE HEALING OF ORAL SURGICAL DEFECTS IN PATIENTS WITH DIABETES MELLITUS</p> <p>ISSN 1409-6366 UDC 61</p> <p>Medicus 2017, Vol. 22 (3): 274-281</p>	3
6.	<p>Mitic K., Kaftandzieva S., Janev E., Josifov D., Ambarkova V., Mijovska A.</p> <p>The role of dental plaque in development of drug –induced gingival overgrowth (DGO).</p> <p>JSM Dental Surgery 2017;2(3):1020.</p>	3
7.	<p>Tosevska S., Janev E., Redjep E., Pandilova M.</p> <p>Oral and Periodontal Changes in Cannabis Users</p> <p>Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2018; 41 (4): 132-135</p>	3
	<p>Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или</p>	

	друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
1.	Janev E. , Janeva N., Mitic K., Konevski F. Optimal aesthetic solution for hypodontia in frontal maxilla with interdisciplinary approach. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Science 2016;7(6):1737-1742. (IF=0,35)	4.8+0.35= 5.15
2.	Mitic K., Kaftandzieva A., Popovska M., Ivanovski K., Pandilova M., Georgieva S., Pesevska S., Atanasovska-Stojanovska A., Kapusevska B., Janev E. , Mijovska A. Probiotics and oral health. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Science 2017;8(3):1021-1029. (IF=0,35)	4.8+0.35= 5.15
3.	Janev E. , Peeva- Petreska M., Janeva N., Tosevska S. ONE STAGE IMPLANTS-A NEW STANDARD TREATMENT PROTOCOL IN TOTALLY EDENTULOUS MANDIBLE Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences ISSN: 0975-8585 March – April 2017 RJPBCS 8(2) Page No. 233 (IF=0,35)	4.8+0.35= 5.15
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание	
1.	Јанев Е. ,БИОМАТЕРИЈАЛИ И БИОКОМПАТИБИЛНОСТ Македонски стоматолошки преглед 2004 год.,XXVIII,бр. 1-4 (1-129);	3
2.	Јанев Е. ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ ПОД КОНТИНУИРАНА АНТИТРОМБОЦИТНА ТЕРАПИЈА Македонски стоматолошки преглед 2007 год.,XXXI,бр.3-4,стр.179,(101-196).	3
3.	Јанев Е.	

	<p>ПРЕДНОСТИ И НЕДОСТАТОЦИ ПРИ ИМЕДИЈАТНОТО ИМПЛАНТИРАЊЕ ВО ФРОНТАЛНАТА МАКСИЛАРНА РЕГИЈА</p> <p>Македонски стоматолошки преглед 2006 год., XXX,бр.2,стр.230, (175-290)</p>	3
4.	<p>Димова Ц, Костовска С.,Ковачевска И., Јанев Е.</p> <p>ВЛИЈАНИЕ НА ЗАБНАТА ЕКСТРАКЦИЈА КАКО СТРЕСОГЕН ФАКТОР ВРЗ ФИБРИНОЛИТИЧКИОТ ОДГОВОР НА КРВТА</p> <p>Македонски стоматолошки преглед . 2004; 28 (1-4): 9-16</p>	1.8
5.	<p>Јанев Ј.,Пеева М.,Грнчаровски А.,Јанев Е.,Ристевски Д.</p> <p>КЛИНИЧКА ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ХИДРОКСИЛАПАТИТОТ (ALGIPORE) ЗА РЕСТАВРАЦИЈА НА КОСКЕНИТЕ ДЕФЕКТИ НА ВИЛИЦИТЕ.</p> <p>Македонски стоматолошки преглед 1997; 21 (3-4): 101-7.</p>	1.8
6.	<p>Јанев Ј.,Величковски Б.,Јанев Е.,Јанев Р.</p> <p>ХИРУРШКО-ОРТОДОНТСКИ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАНИ МАКСИЛАРИ КАНИНИ</p> <p>Македонски стоматолошки преглед 1999; 23(1-4): 5-13.</p>	1.8
7.	<p>Димова Ц., Јанев Е., Поповска Л.,Ковачевска И.,Георгиевски З.,Андоновска Б.СОВРЕМЕН СТОМАТОЛОШКИ И ОРАЛНОХИРУРШКИ КОНЦЕПТ ВО ТРЕТМАНОТ НА ПАЦИЕНТИ СО ВЕШТАЧКИ СРЦЕВИ ВАЛВУЛИ.</p> <p>Apolonia 2009,21:57-70.</p>	1.8
	<p>Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p>	
1.	<p>Димова Ц, Јанев Е., Андоновска Б .</p> <p>INTERNATIONAL NORMALIZED RATIO IN EXTRACTIVE DENTAL SURGERY IN PATIENTS TREATED WITH ORAL ANTICOAGULANTS, 10th Congress of the Balkan Stomatological Society, Belgrade, 2005;</p> <p>Abstract book: 57.</p>	2.4

2.	<p>Јанев Е., Димова Ц., Менчева Ж., Д.Јосифов.</p> <p>ODONTOGENIC MYXOFIBROMA IN FRONTAL MAXILLARY REGION,</p> <p>12th congress of the BaSS Istanbul,turkey 12-14April 2007</p>	1.8
3.	<p>Ц.Димова,С.Ристеска,Л.Поповска, Е.Јанев, И.Ковачевска</p> <p>ВЛИЈАНИЕ НА КАНАЛНОТО ПОЛНЕЊЕ НА ПОСТОПЕРАТИВНАТА КЛИНИЧКА СЛИКА</p> <p>V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2009,</p> <p>Зборник на апстракти, бр.016,стр.32</p>	1.8
4.	<p>Д.Јосифов, Е.Јанев, М.Пеева, Г.Апостолова, Н.Писевска</p> <p>ХИРУРШКИ ПРИСТАП КАЈ СЛУЧАЈ СО НАМАЛЕНО ИНТЕРАЛВЕОЛАРНО РАСТОЈАНИЕ-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ</p> <p>V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2009,</p> <p>Зборник на апстракти, бр.050,стр.55</p>	1.8
5.	<p>Е.Јанев, Е.Петрова, С.Ристеска</p> <p>ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАН ЦЕНТРАЛЕН МАКСИЛАРЕН ИНЦИЗИВ КАКО РЕЗУЛТАТ НА ПРЕВАЛЕНЦИЈА НА ДВА ПРЕКУБРОЈНИ ЛАТЕРАЛНИ ИНЦИЗИВИ</p> <p>V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество , Охрид 2009,</p> <p>Зборник на апстракти, бр.051,стр.55</p>	2.4
6.	<p>Ж.Менчева, Е.Јанев, Ц. Димова, Н. Цветановски, Д.Бојкова</p> <p>ЗНАЧЕЊЕ НА РТГ-ДИЈАГНОСТИКА ВО ПРЕДОПЕРАТИВНИОТ ПРИСТАП НА РАДИКУЛАРНИТЕ ЦИСТИ</p> <p>V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2009</p> <p>Зборник на апстракти, бр.052,стр.5</p>	1.8

7.	<p>Janev E., et all</p> <p>STIMULATED BONE REGENERATION AFTER REMOVAL CYSTIC LESIONS IN MANDIBULA</p> <p>15th congress of the BaSS Thessaloniki, 22-25 April 2010, Abstract book</p>	1.8
8.	<p>- М.Франгов, С.Поп Ристов, Е.Јанев</p> <p>РЕТЕНЦИЈА НА ДОЛНА ТОТАЛНА ПРОТЕЗА СО ПОМОШ НА ИМПЛАНТИ</p> <p>Научен симпозиум за орална и максилофацијална хирургија со меѓународно учество, Тетово, 11-13 мај 2007- Книга на апстракти</p>	2.4
9.	<p>Грнчаровски А., Јанев Ј., Стаменковски Т., Јанев Е., Серафимов П., Богдановски С.</p> <p>Sensitive aberrations of n. mentalis as a result of surgery trauma.</p> <p>5 th Congress of the BaSS – Thessaloniki, 2000, Abstract book: 284</p>	1.8
10.	<p>Стаменковски Т., Јанев Ј., Грнчаровски А., Јанев Е., Серафимов П., Шуков А.</p> <p>Dental root pushed into the radicular cyste as a complication during tooth extraction.</p> <p>5 th Congress of the BaSS - Thessaloniki: 2000; Abstract book: 284</p>	1.8
11.	<p>Симјановска Љ., Јанев Ј., Јанев Е.</p> <p>Употребата на Alvogyl при третман на алвеолит</p> <p>5th Congress of the Balkan Stomatological Society Thessaloniki;</p> <p>Balkan Stomatological Society , 2000, Abstract book: 281</p>	2.4
12.	<p>Јанев Ј., Велески Д., Јанев Е., Јанева Н.</p> <p>The Frialit-2system-10 years clinical results.</p> <p>XII World Congress-Kuala Lumpur, Malezia, 2000</p>	1.8
13.	<p>Грнчаровски А., Јанев Ј., Пеева М., Стаменковски Т.,</p>	

	<p>Јанев Е.,Јосифов Д. , Дуганова С</p> <p>Епулис: фреквенција, терапија и превенција на можностите за негово малигнизирање</p> <p>6th Congress of the Balkan Stomatological Society, Bucharest, Romania; 2001, Abstract book :146</p>	1.8
14.	<p>Митева Н.,Димова Ц., Јанев Е., Стојкоска М.</p> <p>CLINICAL ASPECTS OF THE MULTIPLE EXTRACTIONS.</p> <p>7th Congress of the Balkan Stomatological Society, Kushadasi, 2002; Abstract book:167.</p>	1.8
15.	<p>Димова Ц.,Ристеска С., Јанев Е.,Евросимовска Б.,Јанев Р.СОВРЕМЕН КОНЦЕПТ ВО ДИЈАГНОЗАТА И ТРЕТМАНОТ НА ИМПАКТИРАНИ КАНИНИ.</p> <p>International Congres of Apolonia "Dentistry Today", Struga, May 2010, Abstract book: 142.</p>	1.8
16.	<p>Изаири А.,Јанев Е.,Димова Ц.</p> <p>КЛИНИЧКИ ИСКУСТВА ВО ОРАЛНОХИРУРШКО-ОРТОДОНТСКИОТ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАНИ ЗАБИ ВО ГОРНА ВИЛИЦА</p> <p>Мои рјесе на Konferencen e 14-te Stomatologjike Kombetare, Тирана 2008, Abstract book: 79.</p>	2.4
17.	<p>Јанев Е., Менчева Ж.,Јанев Р., Д. Јосифов.,Франгов М., Бојковска Д.</p> <p>ОРАЛНО-ХИРУРШКИ АСПЕКТ НА ТРАНСПОЗИЦИОНАЛНИ ПОСТАВЕНИ МАКСИЛАРНИ МОЛАРИ</p> <p>Меѓународен Конгрес на стоматолозите од Македонија , Научен Одбор Охрид, 22-25 јуни, 2006 год.</p> <p>Зборник на апстракти</p>	1.8
18.	<p>Јосифов Д., Пева М., Каранфилски, Герасимова С., Јанев Е.</p> <p>МОРБУС НОДГКИН-ОРАЛНО-ХИРУРШКИ АСПЕКТИ</p> <p>Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија , Научен одбор Охрид, 22-25 јуни, 2006 год.,</p> <p>Зборник на апстракти</p>	1.8

19.	<p>Е.Јанев, Р.Јанев, Д.Јосифов, С.Герова, З.Шушек</p> <p>ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ОДОНТОМ ЛОКАЛИЗИРАН ВО ДОЛНА ВИЛИЦА-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ</p> <p>6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, 24-27 мај ,2012,Охрид,</p> <p>Зборник на апстракти бр.стр.290-291</p>	1.8
20.	<p>Д.Јосифов, М.Пеева, Е.Јанев, Б.Џафери, З.Шушек</p> <p>ПАРЕСТЕЗИЈА ПРЕДИЗВИКАНА ОД ВИЛИЧНА ЦИСТА</p> <p>6-ти Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија 24-27 Мај ,2012, Охрид,</p> <p>Зборник на апстракти бр.стр.274-275</p>	1.8
21.	<p>Н.Маркоски, Д.Бизевски, Е.Јанев, Н.Цветановски</p> <p>СОВРЕМЕН КОНЦЕПТ НА ХИРУРШКО ПРОТЕТСКО ЗГРИЖУВАЊЕ НА ОБОСТРАНА ТЕРМИНАЛНА БЕЗАБОСТ КАЈ МЛАДИ ПАЦИЕНТИ-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ</p> <p>6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија 24-27 мај ,2012, Охрид,</p> <p>Зборник на апстракти бр. стр.264-265</p>	1.8
22.	<p>Д.Бизевски, Е.Јанев, Н.Цветановски, Н.Маркоски</p> <p>СОВРЕМЕН КОНЦЕПТ НА ХИРУРШКО ПРОТЕТСКО ЗГРИЖУВАЊЕ НА ПРИ ГУБЕЊЕ НА ПРВ ТРАЕН МОЛАР КАЈ МЛАДИ ПАЦИЕНТИ</p> <p>6-ти Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија 24-27 Мај ,2012 Охрид,</p> <p>Зборник на апстракти бр. стр.266-267</p>	1.8
23.	<p>М.Пеева,Е.Јанев,Д.Велевска,Н.Писевска,Г.Кристиновски, Д.Спасов</p> <p>КОСКЕНИ ГРАФТ МАТЕРИЈАЛИ И КЛИНИЧКИ МОЖНОСТИ</p> <p>6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, 24-27 мај ,2012, Охрид</p> <p>Зборник на апстракти</p>	1.8
24.	Е.Јанев	

	<p>КОМБИНИРАНА ПРОТЕТСКА РЕСТАВРАЦИЈА ПОДДРЖАНА ОД ЕДНОФАЗНИ ДЕНТАЛНИ ИМПЛАНТИ ПРИ ТОТАЛНА АНОДОНЦИЈА ВО МАНДИБУЛА</p> <p>6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија 24-27 мај ,2012, Охрид</p> <p>Зборник на апстракти</p>	3
25.	<p>Е. Јанев</p> <p>MINI IMPLANTS NEW STANDARD PROTOCOL TREATMENT IN TOTAL EDENTULOUS MANDIBULA</p> <p>Меѓународен Конгрес по Максилофацијална хирургија, Април 2014 год. Охрид</p> <p>Зборник на апстракти</p>	3
26.	<p>Е. Јанев</p> <p>ОПТИМАЛНО ЕСТЕТСКО РЕШАВАЊЕ НА ХИПОДОНЦИЈА ВО ФРОНТАЛНА РЕГИЈА СО ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН ПРИСТАП</p> <p>7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 11-14 јуни 2015 година</p> <p>Зборник на апстракти</p>	3
27.	<p>Јанев Е</p> <p>ПРЕКУБРОЈНИ ПРЕМОЛАРИ ВО ДОЛНА ВИЛИЦА – приказ на случај</p> <p>7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 11-14 јуни, 2015 година</p> <p>Зборник на апстракти</p>	3
28.	<p>Шушак З., Јанев Е</p> <p>ИНДИВИДУАЛНИ ХИБРИД АБАТМЕНТИ</p> <p>7. Конгрес на соматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 11-14 јуни, 2015 година</p> <p>Зборник на апстракти</p>	2.7
29.	<p>Јосифов Д., Јанев Е</p> <p>ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО РАЗВОЈНИ АНОМАЛИИ</p>	2.7

	7. Конгрес на соматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 11-14 јуни, 2015 година Зборник на апстракти	
30.	Е. Јанев НАПРЕДНИ ТЕХНИКИ ВО ИМПЛАНТОЛОГИЈАТА КАКО СТАНДАРДЕН ПРОТОКОЛ ЗА ЗАГАРАНТИРАН УСПЕХ I македонски конгрес по орална и имплантна хирургија, Скопје, 2-4 јуни, 2016 год. Зборник на апстракти	3
31.	Јосифов Д., Терзиевска А., Јанев Е. , Конески Ф. ФРАКТУРИ НА TUBER MAXILLAE I Македонски Конгрес по орална и имплантна хирургија, Скопје, 2-4 јуни, 2016 год. Зборник на апстракти	1.8
32.	Шушек З., Митиќ Ј., Јанев Е. , Наумов Т. ТОТАЛНА БЕЗЗЗАБОСТ-ХИРУРШКО-ПРОТЕТСКИ ПРЕДИЗВИК I Македонски Конгрес по орална и имплантна хирургија, Скопје, 2-4 јуни, 2016 год Зборник на апстракти	1.8
33.	Јанев Едвард NUTRITION AND ORAL HYGIENE IN PATIENTS WITH DENTAL IMPLANTS Nutricon Congress (food quality & safety, health & nutrition) 5- 7 October 2017 Skopje, Macedonia Abstract book	3
34.	Јанев Едвард , Величковски Борис, Петреска-Пеева Марија, Јосифов Даниел, Тошевска Симона КОМБИНАЦИЈА НА β -TCP СО PRF ВО ТРЕТМАНОТ НА КОСКЕНИ ДЕФЕКТИ 8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество	1.8

	<p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, Хотел Инекс Горица</p> <p>Зборник на апстракти,бр. стр.138-139</p>	
35.	<p>Марија Пеева - Петреска, Даниела Велеска-Стевковска, Едвард Јанев</p> <p>КОМПЛИКАЦИИ ВО ИМПЛАНТНАТА ХИРУРГИЈА – ПРИЧИНИ И ТРЕТМАН</p> <p>8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември , Охрид, Хотел” Инекс Горица”</p> <p>Зборник на апстракти,бр. стр.140-141</p>	2.4
36.	<p>С.Тошевска, Едвард Јанев, М. Пандилова, Д.Јосифов, С.Миндова</p> <p>РЕГЕНЕРАТИВЕН ФЛАП СО КОСКЕН ГРАФТ МАТРИКС – STICKY BONE</p> <p>8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември, Охрид, Хотел “Инекс Горица”</p> <p>Зборник на апстракти,бр. стр.312-313</p>	1.8
37.	<p>Данијел Јосифов, Филип Конески, Едвард Јанев, Кристина Митиќ, Симона Тошевска</p> <p>ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАНИ ПРЕКУБРОЈНИ ЦЕНТРАЛНИ ИНЦИЗИВИ – ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ</p> <p>8ми Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, Хотел” Инекс Горица”</p> <p>Зборник на апстракти,бр. стр. 234-235</p>	1.8
	<p>Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир</p>	

1.	<p>Димова Ц, Костовска С., Јанев Е ., Нечева В.</p> <p>ВЛИЈАНИЕ НА ЗАБНАТА ЕКСТРАКЦИЈА КАКО СТРЕСОГЕН ФАКТОР ВРЗ ФИБРИНОЛИТИЧКИОТ ОДГОВОР НА КРВТА</p> <p>II конгрес на трансфузиолозите на Македонија, Охрид, 2004, Зборник на апстракти</p>	1.2
2.	<p>Грнчаровски А., Јанев Ј., Стаменковски., Јанев Е., Дуганова С.</p> <p>ПАТОХИСТОЛОШКА ВЕРИФИКАЦИЈА НА ИНТРАОПЕРАТИВНИОТ НАОД ПРИ ХРОНИЧНИ ПАРАДОНТИТИ</p> <p>II конгрес на стоматолозите на Македонија-Охрид, 1998; Зборник на апстракти: 157.</p>	1.2
3.	<p>Стаменковски Т., Јанев Ј., Грнчаровски А., Величковски Б., Јанев Е.</p> <p>ПРИМЕНА НА КОРТИКОСТЕРОИДИТЕ ВО РЕДУЦИРАЊЕТО НА ПОСТХИРУРШКИОТ МОРБИДИТЕТ КАЈ ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ</p> <p>II конгрес на стоматолозите на Македонија-Охрид, 1998; Зборник на апстракти: 158</p>	1.2
4.	<p>Трајковски Г., Јанев Ј., Јанев Е., Поп-Ацев С., Ивановски К.</p> <p>МЕХАНИЧКИ ПОВРЕДИ НА НЕРВИТЕ ПРИ ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ И НИВНА СОВРЕМЕНА ТЕРАПИЈА</p> <p>II конгрес на стоматолозите на Македонија-Охрид 1998; Зборник на апстракти: 159.</p>	1.2
5.	<p>Петровски Б., Кедев С., Бушлетиќ О., Јанев Ј., Јанев Е.</p> <p>МОДИФИКАЦИЈА НА АНТИКОАГУЛАНТНАТА ТЕРАПИЈА ПРИ ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ СРЦЕВИ БОЛНИ</p> <p>II конгрес на стоматолозите на Македонија-Охрид 1998; Зборник на апстракти: 163</p>	1.2
6.	<p>Кедев С., Петровски Б., Бушлетиќ О., Јанев Ј., Јанев Е.</p>	

	ОРАЛНОХИРУРШКИ ПРОЦЕДУРИ ПО ИМПЛАНТИРАН ИНТРАКОРОНАРЕН СТЕНТ II конгрес на стоматолозите на Македонија-Охрид 1998; Зборник на апстракти:164	1.2
7.	Кедева Д.,Кедев С.,Јанев Ј., Јанев Е. СТОМАТОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ИСХЕМИЧЕН МОЗОЧЕН ИНСУЛТ II конгрес на стоматолозите на Македонија-Охрид 1998; Зборник на апстракти: 615	1.2
8.	Јанев Ј., Јанев Е. КОМПЛИКАЦИИ И НЕУСПЕСИ ВО ОРАЛНАТА ИМПЛАНТОЛОГИЈА III конгрес на стоматолозите од Македонија,Охрид , 2002; Зборник на апстракти: 60-1.	1.8
9.	Јанев Ј., Јанев Е. ,Јосифов Д.,Франгов М.,Велеска Д. ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ПЕРИИМПЛАНТИТОТ СО ПРИМЕНА НА АЛОПЛАСТИЧНИ МАТЕРИЈАЛИ III конгрес на стоматолозите од Македонија, Охрид,2002; Зборник на апстракти:172-3	1.2
10.	Франгов М., Јанев Ј., Јанев Е. ,Јосифов Д. ПРИМЕНА НА БИОСТИМУЛИРАЧКОТО ДЕЈСТВО НА ЛАСЕРОТ ПО ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ III конгрес на стоматолозите од Македонија, Охрид, 2002; Зборник на апстракти: 174.	1.2
11.	Мујовиќ Х., Јанев Ј., Јанев Е. ,Телеграфчиски В. ЕКСТРАКЦИИ НА ЗАБИ СО АКОПУНКТУРНА АНЕСТЕЗИЈА III конгрес на стоматолозите од Македонија,Охрид, 2002; Зборник на апстракти:174	1.2
	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
1.	Е.Јанев,	

	<p>ХЕМОРАГИЈА ВО СТОМАТОЛОГИЈАТА</p> <p>Научен симпозиум за орална хирургија и општите стоматолози со меѓународно учество, Скопје, 2011</p> <p>поканет предавач</p>	3
2.	<p>Е. Јанев</p> <p>СОВРЕМЕНИ КОНЦЕПТИ ВО ЗГРИЖУВАЊЕ НА ПАЦИЕНТИ СО КОНТИНУИРАНА АНТИТРОМБОЦИТНА ТЕРАПИЈА</p> <p>Научен семинар со меѓународно учество со наслов „Современи хируршки концепти во стоматологијата“, Скопје, 2013</p> <p>поканет предавач</p>	3
3.	<p>Е. Јанев</p> <p>ТЕРАПИСКИ МОДАЛИТЕТИ ПРИ ТРЕТМАН НА ПАЦИЕНТИ СО КОНТИНУИРАНА АНТИТРОМБОЦИТНА ТЕРАПИЈА</p> <p>VII стоматолошки стручен состанок на ЗПЗСУ со меѓународно учество, Септември 2013, Кавадарци,</p> <p>поканет предавач</p>	3
4.	<p>Е. Јанев</p> <p>ЗД БЛОК ГРАФТИРАЊЕ ТЕХНИКИ И ПЛАНИРАЊЕ</p> <p>Современи дијагностички и терапевски концепти во оралната хирургија и имплантологија, Научен симпозиум за орална хирургија со меѓународно учество 18-19.10.2014, Битола,</p> <p>поканет предавач</p>	3
5.	<p>Е. Јанев</p> <p>MINI IMPLANTS NEW STANDARD PROTOCOL TREATMENT IN TOTAL EDENTULOUS MANDIBULA</p> <p>Меѓународен конгрес по максилофацијална хирургија, април 2014 год. Охрид,</p> <p>поканет предавач</p>	3
6.	<p>Е. Јанев</p> <p>NUTRITION AND ORAL HYGIENE IN PATIENTS WITH DENTAL IMPLANTS</p>	

	Nutricion Congress (food quality & safety,health & nutrition) 5-7 October 2017 Skopje, Macedonia Поканет предавач	3
7.	Јанев Е. ЕДНОФАЗНИ ДЕНТАЛНИ ИМПЛАНТИ, СОВРЕМЕН ТЕРАПЕВСКИ ПРОТОКОЛ КАЈ ТОТАЛНА АНОДОНЦИЈА НА МАНДИБУЛА Мултидисциплинарен пристап во протетска рехабилитација, Научен симпозиум за протетика со меѓународно учество, 10.11.2018, Скопје, поканет предавач	3
	Секциско предавање на научен стручен собир со меѓународно учество	
1.	Јанев Е. ОПТИМАЛНИ СТАНДАРДИ ЗА ИМПЛАНТИРАЊЕ ВО ЕСТЕТСКИ ЗОНИ, Научен симпозиум за орална и максилофацијална хирургија со меѓународно учество, Струга, 2007, поканет предавач	2
2.	Е.Јанев КОМБИНИРАНА ПРОТЕТСКА РЕСТАВРАЦИЈА ПОДДРЖАНА ОД ЕДНОФАЗНИ ДЕНТАЛНИ ИМПЛАНТИ ПРИ ТОТАЛНА АНОДОНЦИЈА ВО МАНДИБУЛА 6. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, 24-27 мај ,2012, Охрид, поканет предавач	2
3.	Е. Јанев ОПТИМАЛНО ЕСТЕТСКО РЕШАВАЊЕ НА ХИПОДОНЦИЈА ВО ФРОНТАЛНА РЕГИЈА СО ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН ПРИСТАП 7 Конгрес на соматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид, 11-14 јуни 2015 година, Поканет предавач	2
4.	Е. Јанев	

	<p>НАПРЕДНИ ТЕХНИКИ ВО ИМПЛАНТОЛОГИЈАТА КАКО СТАНДАРДЕН ПРОТОКОЛ ЗА ЗАГАРАНТИРАН УСПЕХ</p> <p>I македонски конгрес по орална и имплантна хирургија, 2-4 јуни Скопје, 2016 год., поканет предавач</p>	2
5.	<p>Е.Јанев</p> <p>КОМБИНАЦИЈА НА β-ТСР СО PRF ВО ТРЕТМАНОТ НА КОСКЕНИ ДЕФЕКТИ</p> <p>8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, Хотел “Индекс Горица”</p>	2
	Секциско предавање на научен стручен собир	
1.	<p>Е.Јанев,</p> <p>ПРИМЕНА НА МИНИ ИМПЛАНТИ ЗА СТАБИЛИЗАЦИЈА НА ТОТАЛНИ ПРОТЕЗИ</p> <p>Научен симпозиум за орална и максилофацијална хирургија, Свети Николе, 2008, поканет предавач</p>	1
	Учество на научен/стручен собир со реферат, постер	
1.	<p>Јанев Е., Менчева Ж., Јанев Р., Д.Јосифов., Франгов М., Бојковска Д.</p> <p>ОРАЛНОХИРУРШКИ АСПЕКТ НА ТРАНСПОЗИЦИОНАЛНО ПОСТАВЕНИ МАКСИЛАРНИ МОЛАРИ</p> <p>Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, Зборник на апстракти, Научен одбор Охрид, 22-25 јуни, 2006 год., постер презентација</p>	0.5
2.	<p>Јанев Е., Димова Ц., Менчева Ж., Д.Јосифов.</p> <p>ODONTOGENIC MYXOFIBROMA IN FRONTAL MAXILLARY</p>	

	<p>REGION.</p> <p>12th congress of the BaSS Istanbul,turkey 12-14April 2007,</p> <p>постер презентација</p>	0.5
3.	<p>Е.Јанев,Е.Петрова,С.Ристеска</p> <p>ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАН ЦЕНТРАЛЕН МАКСИЛАРЕН ИНЦИЗИВ КАКО РЕЗУЛТАТ НА ПРЕВАЛЕНЦИЈА НА ДВА ПРЕКУБРОЈНИ ЛАТЕРАЛНИ ИНЦИЗИВИ</p> <p>V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество,</p> <p>,Зборник на апстракти,Охрид 2009, бр.051,стр.55,</p> <p>постер презентација</p>	0.5
4.	<p>Janev E.,et all</p> <p>STIMULATED BONE REGENERATION AFTER REMOVAL CYSTIC LESIONS IN MANDIBULA</p> <p>15th congress of the BaSS Thessaloniki 22-25April ,2010,</p> <p>постер презентација</p>	0.5
5.	<p>Е.Јанев, Р.Јанев, Д.Јосифов, С.Герова, З.Шушек</p> <p>ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ОДОНТОМ ЛОКАЛИЗИРАН ВО ДОЛНА ВИЛИЦА-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ</p> <p>6-ти Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија</p> <p>24-27 мај ,2012Охрид , Книга на апстракти бр.стр.290-291,</p> <p>постер презентација</p>	0.5
6.	<p>Јанев Е.,Јанев С.</p> <p>ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО МАЛИГНИ ЗАБОЛУВАЊА. Меѓународен научен конгрес на студентите по стоматологија ,Охрид,2007 (Абс): 64</p> <p>постер презентација</p>	0.5
7.	<p>Јанев Е</p> <p>ПРЕКУБРОЈНИ ПРЕМОЛАРИ ВО ДОЛНА ВИЛИЦА – приказ на случај</p>	0.5

	7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид 11-14 Јуни, 2015 година постер презентација	
8.	Шушак З., Јанев Е ИНДИВИДУАЛНИ ХИБРИД АБАТМЕНТИ 7 .Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид 11-14 Јуни, 2015 година постер презентација	0.5
9.	Јосифов Д., Јанев Е ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО РАЗВОЈНИ АНОМАЛИИ 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид 11-14 Јуни 2015 година постер презентација	0.5
10.	Јосифов Д., Терзијевска А., Јанев Е. , Конески Ф. ФРАКТУРИ НА TUBER MAXILLAE I македонски конгрес по орална и имплантна хирургија, 2-4 јуни Скопје, 2016 год., постер презентација	0.5
11.	Шушек З., Митиќ Ј., Јанев Е. , Наумов Т. ТОТАЛНА БЕЗЗЗАБОСТ-ХИРУРШКО-ПРОТЕТСКИ ПРЕДИЗВИК I македонски конгрес по орална и имплантна хирургија, 2-4 јуни Скопје, 2016 год., постер презентација	0.5
12.	Митиќ К., Мијовска А., Јанев Е. , Амбаркова В., Бајрактатова И. CELIAC DISEASE AND ORAL CAVITY 22 BaSS Congress 2017(4-7 May) Thessaloniki ,Greece постер презентација	0.5
13.	Марија Пеева - Петреска, Даниела Велеска-Стевковска, Едвард Јанев	

	<p>КОМПЛИКАЦИИ ВО ИМПЛАНТНАТА ХИРУРГИЈА – ПРИЧИНИ И ТРЕТМАН</p> <p>8.Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, Хотел” Инекс Горица”</p> <p>Зборник на апстракти,бр. стр.140-141,</p> <p>постер презентација</p>	0.5
14.	<p>С.Тошевска, Едвард Јанев, М. Пандилова, Д.Јосифов, С.Миндова</p> <p>РЕГЕНЕРАТИВЕН ФЛАП СО КОСКЕН ГРАФТ МАТРИКС – STICKY BONE</p> <p>8.Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, Хотел” Инекс Горица”</p> <p>Зборник на апстракти,бр. стр.312-313,</p> <p>постер презентација</p>	0.5
15.	<p>Данијел Јосифов, Филип Конески, Едвард Јанев, Кристина Митиќ, Симона Тошевска</p> <p>ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ИМПАКТИРАНИ ПРЕКУБРОЈНИ ЦЕНТРАЛНИ ИНЦИЗИВИ – ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ</p> <p>8.Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество</p> <p>“Зад здравата насмевка - наука и уметност”</p> <p>20 - 23 септември во Охрид, Хотел” Инекс Горица”</p> <p>Зборник на апстракти,бр. стр. 234-235,</p> <p>постер презентација</p>	0.5
	Вкупно	210.45

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството	
1.	Аграгометриски анализи на тромбоцитите кај пациенти со антитромбоцитна терапија	4
2.	Тродимензионално планирање на постава на импланти ЗД-навигација	4
3.	ЗД (тродимензионални) техники за блокграфтирање	4
2.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството (специјалист во областа орална хирургија, 2000 година)	2
3.	Книга од стручна област- коавтор	
1.	Дијагностички и терапевски протоколи, Стоматолошка комора на Македонија, Скопје, 2010. Книгата е рецензирана во Билтенот бр. 998 од 15.12.2010 година	7
4.	Поглавје во книга	
1.	Современи дострели, Стоматолошки факултет, Скопје, 2009: 78-88 Пеева М. Величковски Б. Јанев Е. Писевска Н. Коскена аугментација во оралната хирургија	2
2.	Современи дострели, Стоматолошки факултет, Скопје, 2009: 98-106 Јанев Е, Величковски Б, Пеева М. Современи имплантолошки терапевски модалитети во оралната хирургија	2
5.	Учество во промотивни активности на факултетот	
1.	Координатор на соработката помеѓу УКИМ Стоматолошки факултет, Скопје и Универзитетот во Анкара, Турција	0.5
2.	Организација и презентација на Стоматолошки факултет на Денови на образование во организација на УКИМ, 2011	0.5

3.	Организација и презентација на Стоматолошки факултет на Денови на образование во организација на УКИМ, 2012	0.5
4.	Организација и презентација на Стоматолошки факултет на Денови на образование во организација на УКИМ, 2013	0.5
	Вкупно	27
<u>Дејности од поширок интерес</u>		
1.	Студиски престој во странство	
1	Февруари 2003-август 2003, студиски престој- Клиниката за орална и максилофацијална хирургија при Универзитетот во Анкара, Турција, под менторство на Неџат Б. Сајан	1
2.	Во јуни 2015 година- стручен престој во времетраење од 7 дена на Клиниката за имплантологија и орална хирургија на Универзитетот во Париз (Universite Paris Diderot), под менторство на Проф.Патрик Мисика.	0.5
2.	Раководител на внатрешна организациона единица	
1.	Раководител на ноќна и инфективна служба при Стоматолошки клинички центар „Св Пантелејмон“ во период од 2006-2009	3
3.	Член на Управен одбор на здружение поврзано со структурата	
1.	Член на Управен одбор на Здружение на специјалисти по орална хирургија на Македонија при МСД, 2010-2017	0.3
2.	Член на Научен одбор на Здружение на специјалисти по орална хирургија на Македонија при МСД, 2013-2017	0.3
3.	Генерален секретар на Здружение на специјалисти по орална хирургија на Македонија при МСД, 2013-2017	0.3
4.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	

1.	Член на организационен одбор на научен/стручен собир, на Здружение на специјалисти по орална хирургија на Македонија при МСД, 2013-2017 (7 секции X 0.5 поени=3,5)	3.5
5.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/ стручен собир	
1.	Конгрес по орална и имплантна хирургија, Скопје, 2016, член на организационен одбор	1
2.	Модератор на две сесии за имплантологија и орална хирургија на Првиот македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Скопје, 2-4.6.2016	1
3.	Модератор на сесија за имплантологија и орална хирургија на 6. Конгрес на МСД со меѓународно учество, Охрид, 2012	1
4.	Модератор на две сесии за имплантологија и орална хирургија на 7. Конгрес на МСД со меѓународно учество, Охрид, 2015	1
6.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект- соработник	
1.	Учесник во тимот за изработка на испитни прашања при имплементирање на проектот за воведување на компјутерски модел на испитни прашања за студенти на Стоматолошкиот факултет во Скопје (2004-2005)	0.5
7.	Награда за научни достигнувања добиени од струкова организација	
1.	Диплома за придонес и ангажирање во работата на Македонското лекарско друштво 2001 година,	3
2.	Пофалница за 40 години од основањето на Стоматолошкиот факултет	3
3.	Пофалница за 50 години од основањето на Стоматолошкиот факултет	3
	Вкупно	22.4
<u>Спортска дејност</u>		

1.	Награди и признанија добиени на државна официјална спортска манифестација	
1.	Medical Open XI, 2005, Скопје, отворено првенство на тенис за доктори III	5
2.	Medical Open XIII, 2007, Скопје, отворено првенство на тенис за доктори I место	5
	Вкупно	10

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	191,76
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	210,45
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	27
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	22,4
СПОРТСКА ДЕЈНОСТ	10
Вкупно	461,61

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски

Проф. д-р Оливер Димитровски

Проф.д-р Марија Пеева-Петреска

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц.д-р Марина Кацарска и доц.д-р Едвард Јанев.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека доц.д-р Марина Кацарска и доц.д-р Едвард Јанев поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето вонреден професор во научната област орална хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, доц. д-р Марина Кацарска и доц.д-р Едвард Јанев да бидат избрани во звањето вонреден професор во научната област орална хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски

Проф. д-р Марија Пеева Петреска

Проф.д-р Оливер Димитровски

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОРТОДОНЦИЈА
НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет, објавен во весниците „Вечер“ и „Лажме“ од 14.XI 2018 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област ортодонција и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3984/1 донесена на 21.XII 2018, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Лидија Кануркова, Катедра за ортодонција, проф. д-р Габриела Курчиева-Чучкова, Катедра за ортодонција и проф. д-р Силвана Георгиева, Катедра за орална патологија и пародонтологија.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација и познавањето на работата на кандидатите, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на три наставници во сите наставно-научни звања во научната област ортодонција, во предвидениот рок се пријавија доц. д-р Билјана Ципунова, доц. д-р Наташа Тошеска-Спасова и доц. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска.

Доц. д-р Билјана Ципунова

13. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката **доц. д-р Билјана Ципунова** е родена на 14.I 1968 година, во Скопје. Средно образование завршила во гимназијата „Ј.Б.Тито“ во Скопје во 1985 година. Со високо образование се стекнала на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет, Скопје. Дипломирала на 20.XI 1990 година, со просечен успех 9,54 и е добитник на Пофалница од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за највисок среден успех во утврдениот рок на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1991/1992 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила со просечен успех 9,57. На 19.V 1990 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Морфолошки карактеристики на малоклузија виџора класа прво одделение*.

Докторска дисертација пријавила на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет во Скопје, во 2004 година. Дисертацијата на тема: *Тераписки ефекти при малоклузија виџора класа прво одделение* ја одбрала на 24.XI 2008 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Марија Зужелова, проф. д-р Јулијана Ѓоргова, проф. д-р Алберто Бенедети, проф. д-р Снежана Иљовска и проф. д-р Евдокија Јанкуловска. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област стоматологија.

Во 1997 година е избрана во звањето помлад асистент, а во 2000 е реизбрана во истото звање. Во 2003 година е избрана во звањето асистент, а во 2006 и 2010 година е реизбрана во истото звање.

Во 2014 година е избрана во звањето научен соработник, а во 2016 година во звањето доцент на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет, Скопје, во областа ортодонција.

Во моментот е доцент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1126 од 1.VII 2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтените бр. 630, 656, 665, 667, 675, 758, 763, 802, 826, 846, 892, 940, 992, 998, 1027, 1043, 1054, 1070, 1071, 1091 и 1126, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

14. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет во Скопје, кандидатката доц. д-р Билјана Ципунова изведува настава и вежби на прв и втор циклус студии на студиската програма за доктори на дентална медицина, стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри.

Кандидатката учествувала како член во Комисија за одбрана на една дипломска работа.

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов: *Ортодониска морфолошка анализа и дијагностика*, во 2012 година.

Учествувала во подготовка на нови предмети за I циклус студии: Претхируршки ортодонски третман (за ДДМ) и Медицинска документација (за ССС) и за II циклус студии: Современ пристап при лекување на скелетни дентофацијални неправилности, Генетика во ортодонцијата, Естетска ортодонција и Адултна ортодонција (за ДДМ) и Ортодонски апарати, Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтнови, штитници и оптуратори, Дизајн и изработка на функционални апарати и Современо дизајнирани фиксни апарати (за ВЗТ).

Научноистражувачка дејност

Доц. д-р Билјана Ципунова има објавено вкупно **133** научни трудови од областа ортодонција, од кои **6** научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), **40** труда во меѓународни научни списанија, **10** труда во меѓународни научни публикации и **77** труда во зборници од научни собири и конгреси.

Доц. д-р Билјана Ципунова е учесник во научниот проект *Асоцијација помеѓу орална и генетска афекција со ХПВ вирусот – причини за навремено вакцинирање: да или не.*

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Доц. д-р Билјана Ципунова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Стоматолошки клинички центар-Скопје, Клиника за ортодонција. Врши стручна дејност како специјалист ортодонт.

Кандидатката доц. д-р Билјана Ципунова остварила експертски активности на Стоматолошкиот факултет во Скопје, МСД и СКМ.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Универзитетскиот клинички центар во Љубљана, во април 2016 год.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии при Стоматолошката комора на Македонија и работни групи при Македонското стоматолошко друштво и ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар.

- Комисија за полагање стручни испити при СКМ;
- Комисија за донесување на Правилник за континуирано стручно усовршување при МСД;
- Комисија за квалитет, при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар;
- Рецензент на трудови во меѓинародни научни списанија.

Доц. д-р Билјана Ципунова активно е вклучена во работата на две комисии на УКИМ, и тоа: Комисија за евалуација на Стоматолошкиот факултет во Скопје и Одбор за специјализации на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Кандидатката учествувала во Организациониот одбор на 7. Конгрес на МСД со меѓународно учеств и во Научниот одбор на 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката доц. д-р Билјана Ципунова доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет во Скопје (9,75).

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Билјана Љубомир Ципунова (Василева)

Институција: Стоматолошки факултет - Скопје

Научна област: ОРТОДОНЦИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнет ост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,54 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,57	
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: ортодонција , поле: медицински науки и здравство , подрачје: стоматологија .	да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнет ост на општите услови да/не
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Micromedicine 2. Назив на електронската база на списанија: Cite factor, ROAD, DRI, Google shoolar, Index Copernicus 3. Назив на трудот: Orthodontic anomalies in mixed dentition 4. Година на објава: 2018; 6(1): 36-46</p> <p>1. Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS) 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Cross ref, J-Gate, Index Copernicus 3. Назив на трудот: Decision for Extraction As An Orthodontic Problem. 4. Година на објава: 2017 Vol.16, no.12, Ver.4, pp. 61–64</p> <p>1. Назив на научното списание: J Int Dent Med Res 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Ebsco, Index Copernicus, Sci Verse, ProQuest, Academic keys, AE Global index 3. Назив на трудот: The effect of NBF gingival gel in the treatment of the reccurent oral ulcers: case report 4. Година на објава: 2016,9 (1): 81-5</p> <p>1. Назив на научното списание: OAMJMS 2. Назив на електронската база на списанија: Pub med 3. Назив на трудот: Clinical therapeutic effects of the application of Doxusycline in the treatment of periodontal disease. 4. Година на објава: 2016,4(1):152-7</p> <p>1. Назив на научното списание: J Dent Probl Solut 2. Назив на електронската база на списанија: SCRIBD, Index Copernicus, Google Scholar, OpenAIRE, BASE, Crossref, Research Gate 3. Назив на трудот: Oral rehabilitation of patient with lip and palate – a case report 4. Година на објава: 2017, 4 (4): 61-5</p> <p>1. Назив на научното списание: Acta Stomatol Naissi</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнет ост на општите услови да/не
	<p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCindex, DOAJ</p> <p>3. Назив на трудот: The influence of estrogen on the gingival health among girls.</p> <p>4. Година на објава: 2014, 30 (7): 1393-1407</p> <p>1. Назив на научното списание: Archives of public health</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Openaire, Google shoolar, BASE</p> <p>3. Назив на трудот: Interdisciplinary approach and therapy plan in patients with oligodontia.</p> <p>4. Година на објава: 2018,10 (2):1 4-9</p> <p>1. Назив на научното списание: Archives of public health</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Openaire, Google shoolar, BASE</p> <p>3. Назив на трудот: Влијанието на ортодонтските аномалии врз појавата на гингивална инфламација</p> <p>4. Година на објава: 2018, 10 (2): 12-39</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Physioacta</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 САД(1), Турција(1), Словенија(1), Србија(3), Германија(1), Бугарија(1), Романија(2), Белорусија(1), Албанија(1), Црна Гора(1), БиХ(1), Српска БиХ(2), Македонија(9)</p> <p>3. Назив на трудот : Comparative analysis of orthodontically indicated labial frenectomy with conventional surgery and diode laser.</p> <p>4. Година на објава: 2018 ,Vol.12 N0 2, pp.119-130.</p> <p>1. Назив на научното списание: Physioacta</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 САД(1), Турција(1), Словенија(1), Србија(3), Германија(1), Бугарија(1), Романија(2), Белорусија(1), Албанија(1), Црна Гора(1), БиХ(1), Српска БиХ(2), Македонија(9)</p> <p>3. Назив на трудот : Evaluation of the usage of the digital dental photography in every day practice</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнет ост на општите услови да/не
	<p>4. Година на објава: 2018 ,Vol.12 NO 2, pp.131-6.</p> <p>1. Назив на научното списание: Physioacta</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 САД(1), Турција(1), Словенија(1), Србија(3), Германија(1), Бугарија,(1) Романија(2), Белорусија(1), Албанија(1), Црна Гора(1), БиХ(1), Српска БиХ(2), Македонија(9)</p> <p>3. Назив на трудот : Skeletal growth pattern in patients with lower incisor crowding- factor analysis</p> <p>4. Година на објава: 2017 Vol.11, NO 2; pp 17-27</p> <p>1. Назив на научното списание: Мак стоматол прегл</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 Македонија(9), Хрватска (5), Америка(1), Словенија(2), Турција(1), Бугарија(6), Норвешка(1), Велика Британија(2), Србија(4)</p> <p>3. Назив на трудот: The use and meaning of intermaxillary traction in orthodontic therapy</p> <p>4. Година на објава: 2015, XXXVIII pp 10-19.</p> <p>1. Назив на научното списание: Мак стоматол прегл</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 Македонија(9), Хрватска (5), САД(1), Словенија(2), Турција(1), Бугарија(6), Норвешка(1), Велика Британија(2), Србија(4)</p> <p>3. Назив на трудот: Contemporary aspects in adult orthodontics</p> <p>4. Година на објава: 2015, XXXVIII 112-37</p> <p>1. Назив на научното списание: Maced Dent Rew</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 Македонија(9), Хрватска (5), Америка(1), Словенија(2), Турција(1), Бугарија(6), Норвешка(1), Велика Британија(2), Србија(4)</p> <p>3. Назив на трудот: Surgical-orthodontic approach in the treatment of impacted lateral mandibular incisor: case report</p> <p>4. Година на објава: 2017, 40 (1-2): 8-16</p> <p>1. Назив на научното списание: Maced Dent Rew</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 Македонија(9), Хрватска (5), Америка(1), Словенија(2), Турција(1), Бугарија(6), Норвешка(1), Велика Британија(2), Србија(4)</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнет ост на општите услови да/не
	<p>3. Назив на трудот: A large dentigerous cyst of the mandible – a case report 4. Година на објава: 2018, 41 (1-2): 25-9</p> <p>1. Назив на научното списание: Balk J Stom 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 34 Израел (2), Германија (1), В.Британија (3), Романија (2), САД (3), Канада (2), Финска (2), Ј.Кореа (1), Австрија (1), Албанија (2), БиХ (2), Бугарија (2), Кипар (2), Македонија (2), Грција (2), Црна Гора (2), Србија (1), Турција (2) 3. Назив на трудот: Relationship between loer incisor crowding, incisor position and craniofacial morphology 4. Година на објава: 2013, 17 (1) : 92-101</p>	
3-5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Книга на апстракти 2. Назив на меѓународниот собир: 7. Конгрес на МСД со меѓународно учество, Охрид РМ 3. Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС 4. Наслов на трудот: Современи аспекти во адултната ортодонција 5. Година на објава: јуни 2015</p> <p>1. Назив на зборникот: Книга на апстракти 2. Назив на меѓународниот собир: 8. Конгрес на МСД со меѓународно учество, Охрид РМ 3. Имиња на земјите: Англија, Португалија, Македонија, Хрватска, Словенија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС 4. Наслов на трудот: Примена на интермаксиларна влеча во ортодонтската терапија 5. Година на објава: септември 2018</p>	
4	<p>Претходен избор во научно звање – научен соработник, на 24.II 2014, Билтен бр.1070 од 1.II 2014</p> <p>Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, на 21.IX 2016, Билтен бр.1126 од 1.VII 2016</p>	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Билјана Љубомир Ципунова (Василева)
Институција: Стоматолошки факултет – Скопје
Научна област : ортодонција

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Реден бр.	Назив на активноста	поени
	Вежби I циклус студии ДДМ: Ортодонција I (3+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,03*2 часа*2 групи*15 недели*5 семестри	9
	Вежби I циклус студии ДДМ: Ортодонција II (2+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,03*2 часа*2 групи*15 недели*5 семестри	9
	Вежби I циклус студии ДДМ: Претхируршки ортодонтски третман (1+2) 2015, 2016, 2017, 2018 0,03*2 часа*1 група*15 недели*4 години	3,6
	Вежби I циклус студии ВЗТ : Ортодонција I (1+3) 2013, 2014, 2015 0,03*3 часа*1 група*15 недели*2 семестри	2,7
	Вежби I циклус студии ВЗТ: Ортодонција II (2+3) 2013, 2014, 2015 0,03*3 часа*1 група*15 недели*2 години	2,7
	Вежби I циклус студии ССС : Ортодонција (1+2) 2018 0,03*2 часа*1 група*15 недели* 1 година	0,9
	Настава I циклус студии ДДМ: Ортодонција I (3+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*3 часа*3 недели*5 години	1,8
	Настава I циклус студии ДДМ: Ортодонција II (2+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*2 часа*3 недели*5 години	1,2
	Настава I циклус студии ДДМ: Предхируршки ортодонтски третман (1+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*1 часа*3 недели*5 години	0,6
	Настава I циклус студии ВЗТ: Ортодонција I (1+3) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*1 часа*3 недели*5 години	0,6
	Настава I циклус студии ВЗТ: Ортодонција II (2+3)	1,2

	2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*2 часа*3 недели*5 години	
	Настава I циклус студии ССС: Ортодонција (1+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04* 1 час*3 недели*5 години	0,6
	Настава I циклус студии ССС: Медицинска документација (1+2) 2017, 2018 0,04* 1 час*3 недели*2 години	0,24
	Настава II циклус студии ДДМ: Современ пристап при лекување на скелетални дентофациј. неправилности 2017, 2018 9 часа*0,05*2 години	0,9
	Настава II циклус студии ДДМ: Орофацијална генетика 2017, 2018 9 часа*0,05*2 години	0,9
	Настава за специјализанти по ортодонција 2015, 2017 2 часа*15 недели*0,05*2 семестри	3
	Настава во школи / работилници (курсеви, семинари, симпозиуми) -учесник 24	24
	Подготовка на нов предмет /предавања (*1) Предхируршки ортодонтски третман (ДДМ) Медицинска документација (ССС)	2
	Подготовка на нов предмет /вежби (*0,5) Предхируршки ортодонтски третман (ДДМ) Ортодонција (ССС)	1
	Консултации со студенти 80 студенти*0,002*10 семестри	0,8
	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка пракса 0,2*3 студенти*10 семестри	6
	Менторство на специјализанти по ортодонција (*1) Одлуки бр. 08-127/3, 08-64/2, 08-100/2	3
	Ментор и едукатор на здравствена едукација (*0,08) 5 стажанти*5 години *0,08	2
	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа (*0,1) Одлука бр. 10-2175/2	0,1
	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (*0,2) Одлуки бр. 08-17/1, 08-63/2, 08-71/2, 08-62/1, 08-69/2, 08-98/2, 08-52/3	1,4
	Пакет материјали за совладување на одреден предмет (*1) - подготовка на програма за I циклус студии за ДДМ (Претхируршки ортодонтски третман) - подготовка на програма за I циклус студии за ССС (Медицинска документација) - подготовка на програма за II циклус студии за ДДМ (Современ пристап при лекување на скелетни дентофацијални неправилности,	10

	орофацијална генетика, Естетска ортодонција и Адултна ортодонција) - подготовка на програма за II циклус студии за ВЗТ (Ортодонтски апарати, Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори, Дизајн и изработка на функционални апарати и Современо дизајнирани фиксни апарати)	
	Интерна скрипта од предавања (*4)	4
	ВКУПНО	93,24

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Реден бр.	Назив на активноста	поени
	Учесник во национален научен проект (*3) „Асоцијација помеѓу орална и генитална афекција со ХПВ вирусот – причини за навремено вакцинирање: да или не“, финансиран од УКИМ, со одлука бр. 09-146 од 4. II.2015	3
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно/популарно списание со меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*3) Џипунова Б: Cone beam computed tomography (CBCT) во ортодонцијата. Vox Dentarii бр. 1 (34-5), год 7, април 2017	3
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, SCImago Journal Rank или друга база на списанија. (*5) Radojkova-Nikolovska V, Popovska M, Minovska A, Stojanovska V, Dzipunova B , Aleksova P, Atanasovska A, Belazelkovska A, Nikolovski B The influence of estrogen on the gingival health among girls. Acta Stomatologica Naissi Dec 2014, Vol 30, No70, p 1393-1407 (рецензиран во Билтенот бр.1126) Spasovski S, Belazelkovska Z, Popovska M, Atanasovska A, Radojkova V, Muratovska I, Toseska Spasova N, Dzipunova B , Nikolovski B: Clinical therapeutic effects of the application of Doxycycline in the treatment of periodontal disease. Open Access Macedonian Journal of Medical Science, 2016, 4 (1): 152-7 (рецензиран во Билтенот бр.1126) Ambarkova V, Dzipunova B , Batra M, Trajkova S: Oral rehabilitation of patient with cleft lip and palate – a case report. J Dent Probl Solut 2017, 4 (4): 61-65	3 3 3 3

	<p>Dzipunova B, Pancevska S, Toseska-Spasova N, Pancevski G, Radojkova-Nikolovska V, Popovska M, Muratovska I, Rendzova V: Interdisciplinary approach and therapy plan in patients with oligodontia. Archives of public health 2018, Vol 10, N2 : 14-9</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Балаши И, Дипунова Б, Созовска Е, Тошеска Трајкова К, Спасов З: Влијанието на ортодонтските аномалии врз појавата на гингивална инфламација. Архиви на јавно здравје 2018, Vol 10, N2 : 29-39</p>	3
	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кое учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не надминува две третини од вкупниот број на членови (*5)</p> <p>Tosheska-Spasova N, Dzipunova B, Gjorgova J, Kanurkova L: Relationship between lower incisor crowding, incisor position and craniofacial morphology. Balk J Stom 2013, Vol 17, No 1: 92-101 (рецензиран во Биленот бр. 1070)</p> <p>Dzipunova B, Tosheska - Spasova N, Radojkova - Nikolovska V: Changes in the incisors position during treatment of malocclusion Class II Division. Physioacta 2013; Vol 7, No 1: 73-84 (рецензиран во Биленот бр. 1091)</p> <p>Dzipunova B, Tosheska Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Popovska M, Popovic Monevska D, Muratovska I: The use and meaning of intermaxillary traction in orthodontic therapy. Mac Dent Rew 2015, XXXVIII, (1-2) :10-19 (рецензиран во Билтенот бр.1126)</p> <p>Dzipunova B, Tosheska Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Popovska M, Popovic Monevska D, Muratovska I: Contemporary aspects in adult orthodontics. Mac Dent Rew 2015 XXXVIII, Associate number: 122-37 (рецензиран во Билтенот бр.1126)</p> <p>Toseska-Spasova N, Alabakovski E, Dzipunova B: Skeletal growth pattern in patients with lower incisor crowding – factor analysis. Physioacta 2017, Vol 11 (2) : 17-27</p> <p>Pisevska Cholakova N, Dzipunova B, Apostolova G, Filjanska I : Surgical-orthodontic approach in the treatment of impacted lateral mandibular incisor: case report. Maced Dent Rew 2017; 40 (1-2); 8-16</p> <p>Peeva-Petreska M, Kotevska K, Gigovska-Arsova A, Janev E, Dzipunova B, Velickovski B: A large dentigerous cyst of the mandible – a case report. Maced Dental Rew 2018, 41 (1-2): 25-9</p> <p>Tosheska-Spasova N, Milevski M, Dzipunova B, Tosheska-Trajkovska K, Radojkova-Nikolovska V, Spasov Z: Comparative</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>

	<p>analysis of orthodontically indicated labial frenectomy with conventional surgery and diode laser. Physioacta 2018, Vol 12 (2): 119-130</p> <p>Panchevska S, Panchevski G, Dzipunova B, Tosheska-Spasova N, Mitic K, Panchevski I: Evaluation of the usage of digital dental photography in everyday practice. Physioacta 2018, Vol 12 (2): 131-6</p>	3
	<p>Труд со оригинални научни резултати со импакт-фактор, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, SCImago Journal Rank или друга база на списанија (*8+IF)</p> <p>Peeva-Petreska M, Velevska-Stefkovska D, Dzipunova B, Pavlevska M, Apostolska S: Therapeutical approach with dental implants in hypodontia. Med Cas (Krag) / Med J (Krag) 2013; 47 (3): 147-152 (рецензиран во Биленот бр. 1071) (IF = 0,2)</p> <p>Popovska M, Fidovski J, Radojkova-Nikolovska V, Dimova C, Popovska L, Mijovska A, Toseska-Spasova N, Dzipunova B: The effects of NBF gingival gel in the treatment of recurrent oral ulcers: case report. J Int Dent Med Res 2016; 9 (1): 81-5 (рецензиран во Билтен бр. 1126) (IF=0,105)</p> <p>Todorovska G, Ambarkova V, Kokoceva O, Dzipunova V, Toseska Spasova N, Sibinoska K: Orthodontic anomalies in mixed dentition. MicroMedicine 2018; 6 (1):36-46 (IF=0,42)</p> <p>Dzipunova B, Toseska N, Radojkova V, Popovska M, Peeva M, Ambarkova V: Decision for extraction as an orthodontic problem. IOSR-JDMS Vol 16, Issue 12 Ver IV (Dec 2017), 61-4 (IF = 1,576)</p>	<p style="text-align: center;">4,8+0,2</p> <p style="text-align: center;">4,8+0,105</p> <p style="text-align: center;">4,8+0,42</p> <p style="text-align: center;">4,8+1,576</p>
	<p>Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество (*3)</p> <p>Ципунова Б: Современа рендген дијагностика. Семинар „Современи аспекти во конзервативната терапија“ Скопје, 2014</p> <p>Ципунова Б. : Современи аспекти во адултната ортодонција. 7. Конгрес на стоматолози на РМ, Охрид 2015</p> <p>Ципунова Б: Примена на интермаксиларна влеча во ортодонтската терапија. 8. Конгрес на стоматолози на РМ, Охрид 2018</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">3</p>
	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат / усна презентација (*1)</p>	10

<p>Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Kacarska M, Gjorevska M: Orthodontic – surgical management of impacted canines. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 160</p> <p>Ципунова Б, Тошеска-Спасова Н, Кирков А, Радојкова-Николовска В, Поповска М: Комбиниран ортодонтски и ортогнатохируршки третман на прогенија. 3ти Конгрес на здружение на специјалисти по ортодонција при МСД со меѓународно учество, Охрид 2016 : 112</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Simjanovska Lj, Gjorgova J, Spasov Z: Dysostosis cleidocranialis (cleidocranial dysplasia) : a case report. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 164 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Simjanovska Lj, Simjanovska S, Dzipunova B, Nikolovski B: Surgical – orthodontic treatment at impacted canine (corticotomia closed method). 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 49 (oral) (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Radojkova-Nikolovska V, Toseska-Trajkova K, Spasov Z: Eating disorders in orthodontic practice. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 89 p (oral) (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Панчевска С, Панчевски Г, Митиќ К, Ципунова Б, Тошеска Спасова Н, Јовановски С: Дигитална фотографија во стоматологijата: клиничко значење и можности. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 359 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Ципунова Б, Поповска М, Радојкова-Николовска В, Атанасовска А: Контраверзи околу екстракциите во ортодонцијата. 3ти Конгрес на здружение на специјалисти по ортодонција при МСД со меѓународно учество, Охрид 2016 : 140 (усна) (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Кацарска М, Ципунова Б, Ѓоревска М, Чолакова Н, Тошеска Н: Коскена миграција на импактирани канини – приказ на случај. 8ми Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 141</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Simjanovska Lj, Atanasovska A, Spasov Z: Contribution of tooth size and arch dimension to dental crowding. Book of Abstracts, 23rd BaSS, Iasi, Romania 2018: 228</p> <p>Simjanovski S, Simjanovska Lj, Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Kokoceva O, Simjanovska SS: Multiple corticotomy in the upper jaw (case study). Book of abstracts 17th Congress of Serbian dentistry, Belgrade 2018 : 75-6</p>	
---	--

<p>Учество на научен/стручен собир со реферат/постер (*0,5)</p> <p>Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Kanurkova L, Simjanovska Lj: Mandibular morphology in patients with distoocclusion. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 344 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Kanurkova L, Gjorgova J, Spasov Z: Relationship between the skeletal growth pattern and lower incisor crowding – factor analysis.. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 349 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Radojkova-Nikolovska V, Nikolovski B, Dzipunova B, Pandilova M, Atanasovska-Stojanovska A, Kokoceva O: Testosterone and gingival health in young puberty boys. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 398 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Simjanovska Lj, Dzipunova B, Nikolovski B, Kokoceva O, Jakimovic-Tasevska K: Hyperdontia and eruption of the permanent teeth. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 322 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Kanurkova L, Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Gjorgova J, Dorakovska A: Clinical application of the selfligating bracket and treatment efficiency. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 345 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Radojkova-Nikolovska V, Popovska M, Nikolovski B, Dzipunova B, Stojanovska V, Kokoceva O: The effect of testosterone on gingival health in young puberty boys. Abstracts of the 10th FDI Annual World Dental Congress, Istanbul, Turkey, 2013, International Dental Journal Vol 63, Suppl 1: p 193 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Radojkova-Nikolovska V, Dzipunova B, Atanasovska-Stojanovska A, Aleksova P, Kokoceva-Ivanovska O: Role of the components of the extra cellular matrix in periodontal tissue regeneration. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 156 (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Simjanovska Lj, Atanasovska-Stojanovska A, Toseska-Trajkovska K: The shape and size of sella turcica in orthodontic patients. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 304 (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Simjanovska Lj, Pancevska S: Correlation between maxillar, occlusal and mandibular plane in treated patients with distoocclusion. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 305 (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p>	15
--	----

<p>Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Peeva M, Gigovski N: Adult orthodontics – possibilities in multidisciplinary approach. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 305 (рецензиран во Биленот бр. 1091)</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Popovska M, Muratovska I, Toseska Trajkovska K, Spasov Z Craniofacial and dental characteristics of patient with cleidocranial dysplasia. Book of Abstracts, 20th Congress of BaSS, Buchurest 2015: 346 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Радојкова Николовска В, Поповска М, Муратовска И, Пеева М: Карактеристики на кранијалната база кај пациенти со дистооклузија. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 507 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Радојкова Николовска В, Поповска М, Симјановска Љ: Инклинација на мандибуларната рамнина кај пациенти со дистооклузија. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 509 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Џипунова Б, Панчевска С, Панчевски Г, Тошеска-Спасова Н, Радојкова Николовска В, Муратовска И: Орална рехабилитација на пациенти со олигодонција: приказ на случај. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 511 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Поповска М, Радојкова Николовска В, Стојановска В, Муратовска И, Тошеска Трајковска К: Carriere distalizer. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 513 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Радојкова Николовска В, Атанасовска А, Симјановска Љ, Тошеска Трајковска К. Спасов З: Интеррелација помеѓу вертикалните скелетни варијабли и варијаблите за позиција на долните инцизиви кај пациентите со антериорна мандибуларна збиеност. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 515 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Капушевска Б, Кацарска М, Панчевска С, Тошеска Трајковска К. Спасов З: Предупредувачки денто-орални знаци и симптоми кај нарушувања во исхраната. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 517 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p>	
---	--

<p>Симјановски С, Ставрева Н, Симјановска С, Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б: Користење на ласер во отстранување на фиброми настанати како резултат на иритативни фактори. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 541 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Азизи Ф, Поповска М, Радојкова Николовска В, Капушевска Б, Џипунова Б: Соло коронки и пародонтално здравје. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 573 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Радојкова Николовска В, Поповска М, Миновска А, Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Атанасовска А, Стојановска В, Муратовска И, Алексова П, Николовски Б. Хроничен десквамативен гингивит – приказ на случај. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 581 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Османи З, Поповска М, Радојкова Николовска В, Митиќ К, Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Стојановска В, Николовски Б: <i>Helicobacter pylori</i> во супрагингивален дентален плак и плунка: дали е дијагностичка вредност за гастрична инфекција. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 585 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Петровска Б, Џипунова Б: Визуелна и едноставна дијагностичка интерпретација на кефалометриската анализа на д-р Џош Џеферсон. 3. Конгрес на Здружението на специјалисти по ортодонција при МСД со меѓународно учество, Охрид 2016 : 206 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Rexhep A, Rexdzep S, Sali F, Dzipunova B, Sllamniku A: Evaluation of the changes of perioral soft tissue and lips before and after bracket removal. Abstract book 93rd EOS, Montreux, Switzerland, jun 2017, SP 364</p> <p>Ambarkova V, Dzipunova B, Janchevska A: Patient with cleft lip and palate – a case report. 6th rare disease in SEE meeting, Skopje, nov 2017, p.61</p> <p>Radojkova Nikolovska V, Popovska M, Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Stojanovska V: Treatment of gingivitis desquamative chronic. Abstract Book 22rd BaSS Thessaloniki 2017 : pp 103</p> <p>Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova V, Muratovska I, Popovska M: Jaw position in Macedonian subjects with distocclusion. Book of Abstracts, 23rd BaSS, Iasi, Romania 2018: 384</p>	
---	--

	<p>Џипунова Б, Ристовска С, Тошеска-Спасова Н, Радојкова В, Спасовски С: Ортодонтски менаџмент на пародонтално-компромитирани возрасни пациенти. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 211</p> <p>Симјановска Љ, Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Кацарска М, Јанкуловска ММ: Мултипли импактирани заби : приказ на случаи. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 243</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Симјановска Љ, Кацарска М, Спасов З: Ортодонтски менаџмент кај медицински компромитирани пациенти. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 221</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Радојкова В, Поповска М, Спасов З: Тискање на јазик – развој, ефекти врз дентофацијалниот комплекс и третман. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 223</p>	
	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција меѓународна (*1)</p> <p>Dzipunova B, Tosheska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Kacarska M, Gjorevska M: Orthodontic – surgical management of impacted canines. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 160 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Dzipunova B, Tosheska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Kanurkova L, Simjanovska Lj: Mandibular morphology in patients with distoocclusion. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 344 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Tosheska-Spasova N, Dzipunova B, Simjanovska Lj, Gjorgova J, Spasov Z: Dysostosis cleidocranialis (cleidocranial dysplasia) : a case report. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 164 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Tosheska-Spasova N, Dzipunova B, Kanurkova L, Gjorgova J, Spasov Z: Relationship between the skeletal growth pattern and lower incisor crowding – factor analysis. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 349 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Radojkova-Nikolovska V, Nikolovski B, Dzipunova B, Pandilova M, Atanasovska-Stojanovska A, Kokoceva O: Testosterone and gingival helth in young puberty boys. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 398 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Simjanovska Lj, Dzipunova B, Nikolovski B, Kokoceva O, Jakimovic-Tasevska K: Hyperdontia and eruption of the permanent teeth. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 322 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p>	42

<p>Kanurkova L, Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Gjorgova J, Dorakovska A: Clinical application of the selfligating bracket and treatment efficiency. 18th Congress of the BaSS (abstract book), Skopje 2013: 345 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Radojkova-Nikolovska V, Popovska M, Nikolovski B, Dzipunova B, Stojanovska V, Kokoceva O: The effect of testosterone on gingival health in young puberty boys. Abstracts of the 10th FDI Annual World Dental Congress, Istanbul, Turkey, 2013, International Dental Journal Vol 63, Suppl 1: p 193 (рецензиран во Билтенот бр. 1070)</p> <p>Simjanovska Lj, Simjanovska S, Dzipunova B, Nikolovski B: Surgical – orthodontic treatment at impacted canine (corticotomy closed method). 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 49 (oral) (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Radojkova-Nikolovska V, Dzipunova B, Atanasovska-Stojanovska A, Aleksova P, Kokoceva-Ivanovska O: Role of the components of the extra cellular matrix in periodontal tissue regeneration. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 156 (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Simjanovska Lj, Atanasovska-Stojanovska A, Toseska-Trajkovska K: The shape and size of sella turcica in orthodontic patients. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 304 (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Radojkova-Nikolovska V, Toseska-Trajkova K, Spasov Z: Eating disorders in orthodontic practice. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 89 p (oral) (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Simjanovska Lj, Pancevska S: Correlation between maxillar, occlusal and mandibular plane in treated patients with distocclusion. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 305 (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Peeva M, Gigovski N: Adult orthodontics – possibilities in multidisciplinary approach. 19th Congress of the BaSS (abstract book), Belgrade 2014: 305 (рецензиран во Билтенот бр. 1091)</p> <p>Џипунова Б: Современи аспекти во адултната ортодонција. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015 : 203 (пленарно предавање) (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Панчевска С, Панчевски Г, Митиќ К, Џипунова Б, Тосеска-Спасова Н, Јовановски С: Дигитална фотографија во стоматологijата: клиничко значење и можности. Книга на</p>	
---	--

<p>апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 359 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Радојкова Николовска В, Поповска М, Муратовска И, Пеева М: Карактеристики на кранијалната база кај пациенти со дистооклузија. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 507 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Радојкова Николовска В, Поповска М, Симјановска Љ: Инклинација на мандибуларната рамнина кај пациенти со дистооклузија. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 509 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Џипунова Б, Панчевска С, Панчевски Г, Тошеска-Спасова Н, Радојкова Николовска В, Муратовска И: Орална рехабилитација на пациенти со олигодонција: приказ на случај. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 511(рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Поповска М, Радојкова Николовска В, Стојановска В, Муратовска И, Тошеска Трајковска К: Carriere distalizer. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 513 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Радојкова Николовска В, Атанасовска А, Симјановска Љ, Тошеска Трајковска К. Спасов З: Интеррелација помеѓу вертикалните скелетни варијабли и варијаблите за позиција на долните инцизиви кај пациентите со антериорна мандибуларна збиеност. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 515 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Капушевска Б, Кацарска М, Панчевска С, Тошеска Трајковска К. Спасов З: Предупредувачки денто-орални знаци и симптоми кај нарушувања во исхраната. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 517 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Симјановски С, Ставрева Н, Симјановска С, Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б: Користење на ласер во отстранување на фиброми настанати како резултат на иритативни фактори. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 541 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p>	
--	--

	<p>Азизи Ф, Поповска М, Радојкова Николовска В, Капушевска Б, Џипунова Б: Соло коронки и пародонтално здравје. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 573 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Радојкова Николовска В, Поповска М, Миновска А, Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Атанасовска А, Стојановска В, Муратовска И, Алексова П, Николовски Б. Хроничен десквамативен гингивит – приказ на случај. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 581 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Османи З, Поповска М, Радојкова Николовска В, Митиќ К, Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Стојановска В, Николовски Б: <i>Helicobacter pylori</i> во супрагингивален дентален плак и плунка: дали е дијагностичка вредност за гастрична инфекција. Книга на апстракти, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015: 585 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Popovska M, Muratovska I, Toseska Trajkovska K, Spasov Z Craniofacial and dental characteristics of patient with cleidocranial dysplasia. Book of Abstracts, 20th Congress of BaSS, Buchurest 2015: 346 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Кирков А, Радојкова-Николовска В, Поповска М: Комбиниран ортодонтски и ортогнатохируршки третман на прогенија. 3. Конгрес на Здружението на специјалисти по ортодонција при МСД со меѓународно учество, Охрид 2016 : 112 (усна) (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Поповска М, Радојкова-Николовска В, Атанасовска А: Контраверзи околу екстракциите во ортодонцијата. 3. Конгрес на Здружението на специјалисти по ортодонција при МСД со меѓународно учество, Охрид 2016 : 140 (усна) (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Петровска Б, Џипунова Б: Визуелна и едноставна дијагностичка интерпретација на кефалометриската анализа на д-р Џош Џеферсон. 3. Конгрес на Здружението на специјалисти по ортодонција при МСД со меѓународно учество, Охрид 2016 : 206 (рецензиран во Билтенот бр. 1126)</p> <p>Rexhep A, Rexdzep S, Sali F, Dzipunova B, Sllamniku A: Evaluation of the changes of perioral soft tissue and lips before and after bracket removal. Abstract book 93rd EOS, Montreux, Switzerland, jun 2017, SP 364</p>	
--	---	--

	<p>Radojkova Nikolovska V, Popovska M, Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Stojanovska V: Treatment of gingivitis desquamative chronic. Abstract Book 22rd BaSS, Thessaloniki 2017 : pp 103</p> <p>Ambarkova V, Dzipunova B, Janchevska A: Patient with cleft lip and palate – a case report. 6th rare disease in SEE meeting, Skopje, nov 2017, p.61</p> <p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Simjanovska Lj, Atanasovska A, Spasov Z: Contribution of tooth size and arch dimension to dental crowding. Book of Abstracts, 23rd BaSS, Iasi, Romania 2018: 228</p> <p>Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova V, Muratovska I, Popovska M: Jaw position in Macedonian subjects with distocclusion. Book of Abstracts, 23rd BaSS, Iasi, Romania 2018: 384</p> <p>Џипунова Б: Примена на интермаксиларна влеча во ортодонтската терапија. Книга на апстракти на 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 13</p> <p>Кацарска М, Џипунова Б, Ѓоревска М, Чолакова Н, Тошеска-Спасова Н: Коскена миграција на импактирани канини – приказ на случај. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 141</p> <p>Џипунова Б, Ристовска С, Тошеска-Спасова Н, Радојкова В, Спасовски С: Ортодонтски менаџмент на пародонтално-компромитирани возрасни пациенти. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 211</p> <p>Симјановска Љ, Џипунова Б, Тошеска-Спасова Н, Кацарска М, Јанкуловска ММ: Мултипли импактирани заби : приказ на случаи. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 243</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Симјановска Љ, Кацарска М, Спасов З: Ортодонтски менаџмент кај медицински компромитирани пациенти. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 221</p> <p>Тошеска-Спасова Н, Џипунова Б, Радојкова В, Поповска М, Спасов З: Тискање на јазик –развој, ефекти врз дентофацијалниот комплекс и третман. 8. Конгрес на МСД, Охрид 2018 : 223</p> <p>Simjanovski S, Simjanovska Lj, Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Kokoceva O, Simjanovska SS: Multiple corticotomy in the upper jaw (case study). Book of abstracts 17th Congress of Serbian dentistry, Belgrade 2018 : 75-6</p>	
	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција национална (*0,5)</p> <p>Димитријеска С, Андевска М, Џипунова Б: Дентални импакциј-дијагноза и клиничка слика. Апстракти на 20. Меѓународен конгрес на студентите по стоматологија, 2013, Охрид (постер)</p>	1,5

	<p>Телак Ц, Џипунова Б: Раниот губиток на млечните молари како фактор за намалување на големината на потпорната зона. Апстракти на 23. Меѓународен конгрес на студентите по стоматологија, 2016, Охрид (постер)</p> <p>Јаковљев А, Недевски Б, Џипунова Б : Модификации на апарат по Бидерман со Хиракс шраф. Апстракти на 25. Меѓународен конгрес на студентите по стоматологија, 2018, Охрид 2018, (усна)</p>	
	ВКУПНО	149,001

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Реден бр.	Назив на активноста	поени
	<p>Експертски активности; евалуација, стручна ревизија, супервизија, стручно мислење (*1)</p> <p>- претседавач со усна сесија на BaSS, Скопје, 2013 - претседавач на постер сесија на 8. Конгрес на стоматолози на РМ, Охрид, 2018 - подготовка на стручни испитни прашања за Стоматолошка комора на РМ како член на испитни комисији за стручен испит за доктори по стоматологија -рецензент на научни трудови во Med Sci Monit #905453, Med Sci Monit #907485, MJMS-2017-1194, MJMS-2018-1296</p>	7
	<p>Учество на промотивни активности на Факултетот (*0,5)</p> <p>Ден на наука на УКИМ, 2013 Ден на наука на УКИМ, 2015</p>	1
	<p>Воведување на нова лабораториска / клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството (*1)</p> <p>Воведување на self-ligating техника Изработка на акрилатен оптуратор со носни пелоти</p>	2
	<p>Изготвување на распоред за студентски вежби по година (*1)</p> <p>2014, 2015, 2016, 2017, 2018</p>	5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
	<p>Награда за научни постигнувања од струкова организација/самостоен (*3)</p> <p>- Благодарница по повод 10 години од осамостојувањето на Македонското стоматолошко друштво, 2014 - Благодарница од Институтот за медицинска и експериментална биохемија, за поддршка во организацијата на „Отворен ден“ , 2014</p>	9

	- Благодарница за активна партиципација во реализација на 7. Конгрес на стоматолозите од РМ со меѓународно учество, 2015	
	Студиски престој во странство (*0,5) Универзитетски клинички центар Љубљана, 2016 (1месец)	0,5
	Член на факултетска комисија (*0,5) - член на Комисија за упис на студенти од I циклус студии 2017/18 - член на Комисија за евалуација на Факултетот, 2017-2021 - член на Одбор за специјализации, 2017-2021	1,5
	Учество во комисији и тела на државни и други органи (*1) - член на внатрешната Комисија за квалитет, при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар – Скопје, 2014 - член на Комисија за донесување на Правилник за континуирано стручно усовршување, при МСД, 2014 - член на Комисијата за стручни прашања на Македонската стоматолошка комора, 2014 - член на Советодавен одбор на Македонски стоматолошки преглед - член на Стоматолошка комора на РМ - член на Здружение на ортоданти на РМ (ЗОМ) - член на Македонско стоматолошко друштво (МСД) - член на Балканско стоматолошко здружение (BaSS) - член на Балканско здружение на ортоданти (BaOS) - член на Светска стоматолошка асоцијација (FDI) - член на Европско ортодонтско друштво (EOS)	11
	Член на организационен одбор на меѓународен научен собир (*1) Член на Организационен одбор на 7. Конгрес на стоматолози на РМ, Охрид, 2015 Член на Организационен одбор на 8. Конгрес на стоматолози на РМ, Охрид, 2018	2
	ВКУПНО	39

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	93,24
НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	149,001
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	39
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	
ВКУПНО	281,241

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател

с.р

член с.р

2. Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова,

3. Проф. д-р Силвана Георгиева, член с.р

Доц. д-р Наташа Тошеска-Спасова

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката доцент д-р Наташа Тошеска-Спасова е родена на 8.III 1970 година во Скопје, Република Македонија. Средно образование завршила во УСО “Никола Карев” во Скопје во учебната 1988/1989 год. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет во Скопје на УКИМ. Дипломирала на 30.IX 1993 година, со просечен успех 9,76.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1993/1994 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 1995 година, со просечен успех 10,00. На 28.VI 2001 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Морфолошки особености на неправилноста збиеност во денталните лакови”.

Докторска дисертација пријавила во 2004 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Проценка и влијанието на збиеноста на мандибуларните инцизиви и нивната позиција на краниофацијалната морфологија” ја одбрала на 26.VI 2009 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Јулијана Ѓоргова, проф. д-р Марија Зужелова, проф. д-р Миле Царчев, проф. д-р Александар Грчев и проф. д-р Славе Наумовски. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област ортодонција.

На 25.IV 1997 година е избрана во звањето помлад асистент на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција. На 14.V 2003 год.е избрана во звањето асистент на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција, а реизбрана е во истото звање на 29.III 2006 година и на 29.XII 2010 година. На 24.II 2014 година е избрана во звањето научен работник на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција. На 21.IX 2016 година е избрана во звањето доцент на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција.

Во моментот е доцент на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1126 од 1.VII 2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтените бр. 677,758,759,762,826,846,878,997,962,1043,1054,1070,1091 и 1126, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет, кандидатката доц. д-р Наташа Тошеска-Спасова, изведува настава и вежби на прв и втор циклус студии на студиската програма доктори за дентална медицина, изведува настава на

прв циклус студии на студиската програма за стручни забни техничари и настава и вежби на прв циклус на студиската програма за стручни стоматолошки сестри-орални хигиенолози.

Кандидатката учествувала како член во комисији за оцена/или одбрана на 1 дипломска и 6 специјалистички труда и на 2 докторски дисертации.

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов „Ортодонтска морфолошка анализа и дијагностика”.

Научноистражувачка дејност/Стручно-уметничка дејност

Д-р Наташа Тошеска-Спасова има објавено вкупно 118 научни трудови од научната област, од кои 5 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 18 труда во меѓународни научни списанија и 95 труда во зборници од научни собири.

Д-р Наташа Тошеска-Спасова била учесник во 2 научни проекта.

Кандидатката е ментор на 1 магистерски труд и е коментор на 1 магистерски труд.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Наташа Тошеска-Спасова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Клиниката за ортодонција при ЈЗУ Стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон”. Врши стручна дејност како специјалист по ортодонција.

Кандидатката д-р Наташа Тошеска-Спасова остварила експертски активности во дијагностиката и терапијата на ортодонтските аномалии и е координатор за подготовка на елаборат за воведување на студиската програма од втор циклус стручни специјалистички студии за забни техничари.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Клиничкиот центар во Љубљана, Словенија во 2016 год. и во Клиничкиот болнички центар во Загреб, Хрватска, во 2017 год.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисији и работни групи при Стоматолошкиот факултет при УКИМ Скопје, Стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон”, Стоматолошката комора и Министерството за здравство на РМ.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката доц. д-р Наташа Тошеска-Спасова во учебната 2017/2018 година, доби позитивна оценка (9,63) од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Наташа Насе Тошеска-Спасова

Институција: Стоматолошки факултет-Скопје
 Научна област: ОРТОДОНЦИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – **ВОНРЕДЕН**
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,76</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: ортодонција, поле: медицински науки и здравство, подрачје: стоматологија.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Micromedicine</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: BASE, Cite factor, ROAD, DRJI, Google Scholar, Index Copernicus, ISI</p> <p>3. Назив на трудот: Orthodontic anomalies in mixed dentition</p> <p>4. Година на објава: 2018; 6(1): 36-46</p> <p>1. Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS)</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Cross ref, J-Gate, Ebsco, Index Copernicus</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Назив на трудот: Decision for Extraction As An Orthodontic Problem.</p> <p>4. Година на објава: 2017 Vol.16, no.12, Ver.4, pp. 61–64</p> <p>1. Назив на научното списание: J Int Dent Med Res</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Ebsco, Index Copernicus, SciVerse, ProQuest, Academic keys, AE Global index</p> <p>3. Назив на трудот: The effect of NBF gingival gel in the treatment of the reccurent oral ulcers: case report</p> <p>4. Година на објава: 2016,9 (1): 81-5</p> <p>1. Назив на научното списание: OAMJMS</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Pub med</p> <p>3. Назив на трудот: Clinical therapeutic effects of the application of Doxycycline in the treatment of periodontal disease.</p> <p>4. Година на објава: 2016,4(1):152-7</p> <p>1. Назив на научното списание: Archives of Public Health</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Openaire, Google scholar, BASE</p> <p>3. Назив на трудот: Interdisciplinary approach and therapy plan in patients with oligodontia.</p> <p>4. Година на објава: 2018,10 (2):1 4-9</p> <p>1. Назив на научното списание: Archives of Public Health</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Openaire, Google shoolar, BASE</p> <p>3. Назив на трудот: Влијанието на ортодонтските аномалии врз појавата на гингивална инфламација</p> <p>4. Година на објава: 2018, 10 (2): 12-39</p>	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1.Назив на научното списание: Physioacta</p> <p>2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25, Америка(1), Турција(1), Словенија(1), Србија(3), Германија(1), Бугарија,(1) Романија(2), Белорусија(1), Албанија(1), Црна Гора(1), БиХ(1), Српска БиХ(2), Македонија(9)</p> <p>3. Назив на трудот :Comparative analysis of orthodontically indicated labial frenectomy with conventional surgery and diode laser.</p> <p>4. Година на објава:2018 ,Vol.12 N0 2, pp.119-130.</p> <p>1.Назив на научното списание: Physioacta</p> <p>2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Америка(1), Турција(1), Словенија(1), Србија(3), Германија(1), Бугарија,(1) Романија(2), Белорусија(1), Албанија(1), Црна Гора(1), БиХ(1), Српска БиХ(2), Македонија(9)</p> <p>3. Назив на трудот : Evaluation of te usage of the digital dental photography in every day practice</p> <p>4. Година на објава:2018 ,Vol.12 N0 2, pp.131-6.</p> <p>1.Назив на научното списание: Physioacta</p> <p>2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Америка(1), Турција(1), Словенија(1), Србија(3), Германија(1), Бугарија,(1) Романија(2), Белорусија(1), Албанија(1), Црна Гора(1), БиХ(1), Српска БиХ(2), Македонија(9)</p> <p>3. Назив на трудот : Skeletal growt pattern in patients with lower incisor crowding- factor analysis</p> <p>4. Година на објава: 2017 Vol.11,N0 2; pp 17-27</p> <p>1.Назив на научното списание: Мак.стоматол, прегл.</p> <p>2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји):31 Македонија(9),Хрватска (5),Америка(1),Словенија(2),Турција(1),Бугарија(6),Норвешка(1), Велика Британија(2),Србија(4)</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Назив на трудот: The use and meaning of intermaxillary traction in orthodontic therapy</p> <p>4. Година на објава: 2015, XXXVIII pp 10-19.</p> <p>1. Назив на научното списание: Мак стоматол, прегл.</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31</p> <p>Македонија(9), Хрватска (5), САД(1), Словенија(2), Турција(1), Бугарија(6), Норвешка(1), Велика Британија(2), Србија(4)</p> <p>3. Назив на трудот: Contemporary aspects in adult orthodontics</p> <p>4. Година на објава: 2015, XXXVIII 112-37</p> <p>1. Назив на научното списание: Balk J Stom</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 34</p> <p>Израел (2), Германија (1), В. Британија (3), Романија (2), САД (3), Канада (2), Финска (2), Ј. Кореа (1), Австрија (1), Албанија (2), БиХ (2), Бугарија (2), Кипар (2), Македонија (2), Грција (2), Црна Гора (2), Србија (1), Турција (2)</p> <p>3. Назив на трудот: Relationship between loer incisor crowding, incisor position and craniofacial morphology</p> <p>4. Година на објава: 2013, 17 (1) : 92-101</p>	
3.3	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Book of Abstracts</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 19th BaSS Congress, Belgrade, Serbia,</p> <p>3. Имиња на земјите: Serbia, Macedonia, Romania, Albania, Greece, Bulgaria, Bosnia and Hercegovina</p> <p>4. Наслов на трудот: Eating disorders in orthodontic practice</p> <p>5. Година на објава: 2014</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>1.Назив на зборникот: Book of Abstracts</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: 20thBaSS Congress, Bucharest, Romania.</p> <p>3.Имиња на земјите: Serbia. Macedonia, Romania, Albania, Greece, Bulgaria, Bosnia and Hercegovina</p> <p>4.Наслов на трудот: Oral habits and its management in orthodontics.</p> <p>5.Година на објава: 2015</p> <p>1.Назив на зборникот: Book of Abstracts</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: 23rd BaSS Congress ,Iasi,Romania</p> <p>3.Имиња на земјите: Serbia. Macedonia, Romania, Albania, Greece, Bulgaria, Bosnia and Hercegovina</p> <p>4.Наслов на трудот: Contribution of tooth size and arch dimension to dental crowding.</p> <p>5.Година на објава: 2018</p> <p>1. Назив на зборникот: Книга на апстракти</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: 7, Конгрес на МСД со меѓународно учество,Охрид ,РМ</p> <p>3.Имиња на земјите: Македонија, Хрватска, Словенија, Италија, Бугарија, Србија, Турција, БиХ, БиХ-РС</p> <p>4. Наслов на трудот: Ретенција, стабилност и рецидиви во ортодонција.</p> <p>5. Година на објава: јуни 2015</p> <p>1. Назив на зборникот: Книга на апстракти</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 8, Конгрес на МСД со меѓународно учество,Охрид, РМ</p> <p>3. Имиња на земјите: Англија, Португалија, Македонија, Хрватска, Словенија, Бугарија, Србија, Турција, Бих БиХ-РС</p>	<p>да</p>

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	4.Наслов на трудот: Биомаркери во ортодонтското движење на забите 5. Година на објава: септември 2018	
4	Претходен избор во научно звање – научен соработник , на 24.II.2014, Билтен бр.1070 од 1.II 2014 Претходен избор во наставно-научно звање – доцент , на 21.IX.2016, Билтен бр.1126 од 1.VII 2016	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

А Н Е К С 1
ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Наташа (Насе) Тошеска-Спасова

Институција: Стоматолошки факултет – Скопје

Научна област : ортодонција

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Реден бр.	Назив на активноста	Поени
1.	Настава I циклус студии ДДМ: Ортодонција I (3+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*3 часа*3 недели*5 години	1,8
2.	Настава I циклус студии ДДМ: Ортодонција II (2+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*2 часа*3 недели*5 години	1,2

3.	Настава I циклус студије ДДМ: Претхируршки ортодонски третман(1+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*1 часа*3 недеље*5 години	0,6
4.	Настава I циклус студије ВЗТ: Ортодонција I (1+3) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*1 часа*3 недеље*5 години	0,6
5.	Настава I циклус студије ВЗТ: Ортодонција II (2+3) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*2 часа*3 недеље*5 години	1,2
6.	Настава I циклус студије ССС: Ортодонција (1+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04* 1 час*3 недеље*5 години	0,6
7.	Настава I циклус студије: Медицинска документација (1+2) за ССС 2017, 2018 0,04* 1 час*3 недеље*2 години	0,24
8.	Настава II циклус студије ДДМ: Современ пристап при лекување на скелетални дентофациј. неправилности 2017, 2018 9 часа*0,05*2 години	0,9
9.	Настава за специјализанти по ортодонција 2015, 2017 2 часа*15 недеље*0,05*2 години	3
10.	Настава во школи/работилници (курсеви, семинари, симпозиуми)-учесник (*1) (8+20= 28)	28
11.	Вежби I циклус студије ДДМ: Ортодонција I (3+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,03*2 часа*2 групи*15 недеље*5 години	9
12.	Вежби I циклус студије ДДМ: Ортодонција II (2+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,03*2 часа*2 групи*15 недеље*5 години	9

13.	Вежби I циклус студии ДДМ: Предхируршки ортодонтски третман(1+2) 2015, 2016, 2017, 2018 0,03*2 часа*1 група*15 недели*4 години	3,6
14.	Вежби I циклус студии ВЗТ : Ортодонција I (1+3) 2013, 2014, 2015 0,03*3 часа*1 група*15 недели*2 години	2,7
15.	Вежби I циклус студии ВЗТ: Ортодонција II (2+3) 2013, 2014, 2015 0,03*3 часа*1 група*15 недели*2 години	2,7
16.	Вежби I циклус студии ССС : Ортодонција (1+2) 2018 0,03*2 часа*1 група*15 недели* 1 година	0,9
17.	Изработка на семинарски труд/студентска тема (*0,03) 2	0,06
18.	Подготовка на нов предмет /предавања (*1) Претхируршки ортодонтски третман (ДДМ) Медицинска документација (ССС)	2
19.	Подготовка на нов предмет /вежби (*0,5) Претхируршки ортодонтски третман (ДДМ) Ортодонција (ССС)	1
20.	Консултации со студенти 80 студенти*0,002*5 години	0,8
21.	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика 0,2*3 студенти*10 семестри	6
22.	Менторство на специјализанти по ортодонција (*1) 3	3
23.	Ментор и едукатор на здравствена едукација (*0,08) 5*5*0,08	2
24.	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломски труд (*0,1) Решение бр. 10-2654/2	0,1

25.	Член на комисија за оценка или одбрана на специјалистичка работа (*0,2) 6 Решенија бр.08-17/1;08-62/3;08-65/3;08-63/3;08-69/3;08-82/3;	1,2
26.	Член на комисија за оценка на пријавена тема за докторат (*0,5) Одлука бр.02-1158/4	0,5
27.	Пакет материјали за одреден предмет (*1) - подготовка на програма за I циклус студии за ДДМ (Претхируршки ортодонтски третман) - подготовка на програма за I циклус студии за ССС (Медицинска документација) - подготовка на програма за II циклус студии за ДДМ (Современ пристап при лекување на скелетни дентофацијални неправилности, Квалитативни и квантитативни антрополошки и рендгенкраниометриски анализи на коските на глава и врат, Естетска ортодонција и Адултна ортодонција) - подготовка на програма за II циклус студии за ВЗТ (Ортодонтски апарати, Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори, Дизајн и изработка на функционални апарати и Современо дизајнирани фиксни апарати - компјутерски модел за испитни прашања за студентите на Стоматолошкиот факултет во Скопје, за предметот ортодонција	11
28.	Изработка на интерна скрипта од предавања (*4) -даден материјал од реализираните предавања	4
29.	Вкупно	97,7

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Реден бр.	Назив на активностa	Поени
1.	Одбранета магистерска работа: „ Морфолошки особености на неправилноста збиеност во денталните лакови” Скопје, 28.VI 2001(*4)	

2.	Одбранета докторска теза: „Проценка и влијанието на збиеноста на мандибуларните инцизиви и нивната позиција на краниофацијалната морфологија” Скопје, 26.VI 2009 год. (*8)	
3.	Ментор на магистерска работа (*1) Одлука бр. 02-1569/2	1
4.	Коментор на магистерска работа (*0.5) Одлука бр.02-3370/1	0,5
5.	Учесник во национален научен проект (*3) „Асоцијација помеѓу орална и генитална афекција со ХПВ вирусот – причини за навремено вакцинирање: да или не“, одобрен и финансиран од УКИМ, 2016 год	3
6.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание (*3) Наташа Тошеска-Спасова. Carriere Distalizer.Vox Dentarii, Година 4, број 3, декември 2014, стр.18-19.	3
7.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, WebofScience, JournalCitationReport, SCImagoJournalRank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование¹(*5) 4 1.S.Spasovski, Z.Belazelkovska, M.Popovska, A.Atanasovska-Stojanovska,V.Radojkova-Nikolovska, I.Muratovska, N.Toseska-Spasova , B.Dzipunova, B.Nikolovski. Clinical therapeutic effects of the application of Doxycycline in the treatment of periodontal disease. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences.2016 Mar 15; 49(1): 152-157. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр. бр.1126 од 1.VII 2016 2.Тошеска-Спасова Н , Балажи И, Џипунова Б, Созовска Е, Тошеска-Трајковска К, Спасов З. Влијанието на ортодонтските аномалии врз појавата на гингивална инфламација. Арх Ј Здравје 2018: 10 (2); 29-39 3.Dzipunova B, Pancevska S, Pancevski G, Toseska Spasova N , Radojkova Nikolovska V, Popovska M, Muratovska I, Rendzova V.	3 3 3 3

	<p>Interdisciplinary approach and therapy plan in patients with oligodontia. Arch Pub Health 2018: 10 (2); 14-19</p> <p>4.Ставрева Н, Капушевска Б, Јанкуловска М, Бундевска Ј, Тoшеска-Спасова Н. Влијание на тоталните и парцијални протези врз исхраната и говорот кај геријатриските пациенти во Македонија. Арх Ј Здравје 2018: 10 (2); 20-28</p>	
8.	<p>Труд со оригинални научни резултати со импакт-фактор, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, WebofScience, JournalCitationReport, SCImagoJournalRank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>5 (8 + и.ф)</p> <p>1.В.Карусевска,Н.Деребан,Н.Касами,М.Поповска,В.Поповски,М.АноновскаК.Митиц, N.Toseska. Periodontal changes to the abutments of fixed dentures. Journal of Advances of Biology.Vol.5, No 3, p.661-665.September 05,2014. IF=1.041.Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1091 од 31.XII 2014.</p> <p>2.Popovska M.,Fidovski J., Radojkova-Nikolovska V.,Dimova C.,Popovska L.,Mijoska A.,Toseska-Spasova N., Dzipunova B.The effects of NBF gingival gel in the treatment of recurrent oral ulcers: case report. J Int Dent Med Res 2016; 9: (1), pp.81-85. IF=0.105. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр. бр.1126 од 1.VII 2016</p> <p>3.Olga Ilkovska, Katerina Spasovska, Danilo Krstevski, Lidija Kanurkova, Natasha Toseska Spasova, Tina Petrovikj, Management of Hypodontia of Lateral Incisors, International Journal of Science and Research (IJSR), Volume 6 Issue 9, September 2017, 1842 - 1844, DOI: 10.21275/ART20176943 IF=6.391</p> <p>4.Dzipunova Biljana,Toseska Spasova Natasha ,Radojkova Nikolovska Vera ,Popovska Mirjana,Peeva M ,Ambarkova V. Decision for Extraction As An Orthodontic Problem. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS) , vol. 16, no. 12, Ver.4,2017, pp. 61–64. IF=1.576</p> <p>5.Todorovska G, Ambarkova V, Kokocheva-Ivanovska O, Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Sibinoska K.Orthodontic anomalies in mixed dentition. MicroMed.2018; 6(1): 36-46. IF=0.42</p>	<p>5,841</p> <p>4,905</p> <p>11,191</p> <p>6,376</p> <p>5,22</p>
9.	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен</p>	

	<p>уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*5)</p> <p>7</p> <p>1. Dzipunova B., Tosheska-Spasova N., Radojkova –Nikolovska V. Changes in the incisor position during treatment of malocclusion Class II Division one. <i>Physioacta</i> 2013; Vol 7, No 1: 73-84. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1070 од 03. II 2014 год. 3</p> <p>2. Toseska-Spasova N. Dzipunova B., Gjorgova J., Kanurkova L. Relationship between lower incisor crowding, incisor position and craniofacial morphology. <i>Balk J Stom</i> 2013; Vol: 17, No 1: 92-101. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1070 од 03. II 2014 год. 3</p> <p>3. Dzipunova B., Tosheska Spasova N. Radojkova-Nikolovska V., Popovska M., Popovic Monevska D., Muratovska I. The use and meaning of intermaxillary traction in orthodontic therapy. <i>Macedonian Dental Review</i>, Year XXXVIII No.1-2, 2015, page 10-19. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.бр.1126 од 1.VII 2016. 3</p> <p>4. Dzipunova B., Tosheska Spasova N. Radojkova-Nikolovska V., Popovska M., Popovic Monevska D., Muratovska I. Contemporary aspects in adult orthodontics. <i>Macedonian Dental Review</i>, Year XXXVIII Associate number, 2015, page 122-137. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.бр.1126 од 1.VII 2016. 4</p> <p>5. Toseska Spasova N., Alabakovski E, Dzipunova B. Skeletal growth pattern in patients with lower incisor crowding-factor analysis. <i>Physioacta</i> Vol.11 No 2, 2017, pp.17-27. 3</p> <p>6. Toseska Spasova N., Milevski M, Dzipunova B, Tosheska-Trajkovska K, Radojkova -Nikolovska V, Spasov Z. Comparative analysis of orthodontically indicated labial frenectomy with conventional surgery and diode laser. <i>Physioacta</i> Vol.12 No 2, 2018, pp.119-130. 3</p> <p>7. Panchevska S, Panchevski G, Dzipunova B, Tosheska -Spasova N., Mitic K, Panchevski I. Evaluation of the usage of digital dental photography in everyday practice. <i>Physioacta</i> Vol.12 No 2, 2018, pp.131-136.</p>	<p>4</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>3</p>
<p>10.</p>	<p>Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество (*3)</p> <p>1. Toseska-Spasova Natasa. Oral habits and its management in orthodontics. 20th Congress of BaSS, April 23-26. 2015, Bucharest, Romania.</p>	<p>3</p>

	<p>2. Toseska-Spasova Natasa. Retention, stability and relapse in orthodontics. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 June 2015.</p> <p>3. Тошеска-Спасова Наташа “Интердисциплинарен пристап на современата детска стоматологија” Симпозиум на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија со меѓународно учество. Скопје 7.X 2017 год.</p> <p>4. Тошеска-Спасова Наташа. Биомаркери во ортодонтското движење на забите. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество 20-23 IX 2018 Охрид.</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
<p>11.</p>	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат - усна презентација (*1) 13</p> <p>1. Toseska –Spasova N., Dzipunova B., Simjanovska Lj., Gjorgova J., Spasov Z. Dysostosis cleidocranialis (cleidocranial dysplasia) : a case report 18th Congress of the the Balkan Stomatological Society, Скопје 25-28 IV. 2013 Abstract book, p 164 (oral) . Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1070 од 3.II 2014 год.</p> <p>2. N. Toseska-Spasova, B. Dzipunova, V. Radojkova-Nikolovska, K. Toseska-Trajkovska, Z. Spasov. Eating disorders in orthodontic practice. 19th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27, 2014. Book of Abstracts, p.89 (oral). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1091 од 31.XII 2014.</p> <p>3. Radojkova-Nikolovska V., Stojanovska V., Muratovska I., Toseska-Spasova N., Atanasovska-Stojanovska A. Effect of menopause on periodontium in women. 20th Congress of BaSS, April 23-26. 2015, Bucharest, Romania (jubilee edition), Book of Abstracts, p.219. (oral)</p> <p>4. Panchevska S., Panchevski G., Mitic K., Dzipunova B., Toseska-Spasova N., Jovanovski S. Digital photography in dentistry: clinical importance and opportunities. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 June 2015. Book of Abstracts, p.361 (oral). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>5. Toseska-Spasova N., Dzipunova B., Popovska M., Radojkova-Nikolovska V., Atanasovska-Stojanovska A. Extraction controversies in orthodontics. 3th Congress of the Macedonian Orthodontic Society with international participation, May 12-15, 2016 Ohrid, Macedonia. Abstract book, p.141 (oral). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>6. Dzipunova B., Toseska-Spasova N., Kirkov A., Radojkova-Nikolovska V., Popovska M. Combined orthodontic and orthognatic surgery in treatment of progenesis. 3th Congress of the Macedonian</p>	<p>13</p>

	<p>Orthodontic Society with international participation, May 12-15, 2016 Ohrid, Macedonia. Abstract book , p.113 (oral). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>7. Toseska-Spasova N. Dzipunova B., Radojkova-Nikolovska, Stavreva N, Spasov Z. Orthodontic management in medically compromised patients. 22nd BaSS Congress, May 04-06 2017, Thessaloniki, Greece. Abstract book, op.023(oral)</p> <p>8. Stavreva N. Kapusevska B, Ambarkova V, Mijoska A. Toseska-Spasova N. Prosthetic solution of torus mandibularis-case report. 22nd BaSS Congress, May 04-06 2017, Thessaloniki, Greece. Abstract book, op.172(oral)</p> <p>9. Natasa Toseska-Spasova , Biljana Dzipunova, Ljuba Simjanovska, Aneta Atanasova-Stojanovska, Zoran Spasov. Contribution of tooth size and arch dimension to dental crowding. 23rd BaSS Congress, 10-12 May 2018, Iasi, Romania, Abstract book, p.228.(oral)</p> <p>10. Saska Todoroska, Aneta Atanasova-Stojanovska, Mirjana Popovska, Lindita Zendeli Bexheti, Natasa Toseska-Spasova. 23rd BaSS Congress, 10-12 May 2018, Iasi, Romania, Abstract book, p.265(oral)</p> <p>11. Милевски М., Митревска Е., Топешка-Спасова Н., Ѓоргиевска Е., Атанасовска-Стојановска А. ЛАБИЈАЛНА ФРЕНЕКТОМИЈА ИЗВЕДЕНА СО ПРИМЕНА НА КОНВЕНЦИОНАЛНА ХИРУРГИЈА И ДИОДЕН ЛАСЕР: КОМПАРАТИВНА СТУДИЈА. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23. IX 2018 Охрид, Книга на апстракти, стр.134(усна презентација)</p> <p>12. Марина Кацарска, Биљана Ципунова, Маја Ѓоровска, Наташа Чолакова, Наташа Топешка. КОСКЕНА МИГРАЦИЈА НА ИМПАКТИРАНИ КАНИНИ-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23. IX 2018 Охрид, Книга на апстракти, стр.142 (усна презентација)</p> <p>13. Sinisha Simjanovski, Ljuba Simjanovska, Natasha Toshevska-Spasova , Biljana Dzipunova, Olga Kokocheva Ivanova, Simona Siljanovska. Multiple corticotomy in the upper jaw (Case study). 17th Congress of Serbian dentistry, Belgrade 27-29. IX. 2018. Abstract book p.75-76.(oral)</p>	
12.	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат – постер (*0.5) 32</p> <p>1. Toseska –Spasova N., Dzipunova B., Kanurkova L., Gjorgova J., Spasov Z. Relationship between the skeletal growth pattern and lower incisor crowding-factor analysis. 18th Congress of the the Balkan Stomatological Society, Skopje 25-28 IV. 2013 Abstract book, p</p>	16

	<p>349(poster) . Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1070 од 3.ИИ 2014 год.</p> <p>2.Dzipunova B.,Toseska –Spasova N.,Radojkova-Nikolovska V.,Kanurkova L.,Simjanovska Lj.Mandibular morphology in patients with distoocclusion. 18thCongress of the the Balkan Stomatological Society, Skorje 25-28 IV.2013 Abstract book, p 344 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1070 од 3.ИИ 2014 год.</p> <p>3.Kanurkova L., Toseska –Spasova N., Dzipunova B.,Gjorgova J.,Dorakovska A. Clinical application of the selflegating bracket and treatment efficiensy. 18thCongress of the the Balkan Stomatological Society, Skorje 25-28 IV.2013.Abstract book, p 345 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1070 од 3.ИИ 2014 год.</p> <p>4.Simjanovska Lj., Markovska-Arsovska M.. Toshevska N.,Simjanovska Lj.,Jacimovic-Tasevska K. Usage of the laser in the therapy of the soft tissue in the oral cavity 18thCongress of the the Balkan Stomatological Society, Skorje 25-28 IV.2013 Abstract book, p 315 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1070 од 3.ИИ 2014 год.</p> <p>5.N.Toseska-Spasova, B.Dzipunova, Lj. Simjanovska, A.Atanasovska-Stojanovska, K.Tosheska-Trajkovska.The shape and the size of sella turcica in orthodontic patients. 19 th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.304 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1091 од 31.ИИ 2014.</p> <p>6.A.Atanasovska-Stojanovska, E.Stefanovska, N.Toseska,V.Stojanovska, A.Daci.Therapeutic effects of proaftol in treatment of stomatitis aphtosa recurens. 19 th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.209 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1091 од 31.ИИ 2014.</p> <p>7.B.Nikolovski, A.Minovska, D.Cvetanovska-Stojceva, N.Toseska-Spasova, V.Radojkova-Nikolovska. Autogenous options for soft-tissue managment for optimal esthetics.19 th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.157 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1091 од 31.ИИ 2014.</p> <p>8.S.Simjanovski, L.Simjanovska, N.Toshevska, M.Maneva, O.Kokocheva.Mesiodens- cause of impacted incisivess.19th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.195 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1091 од 31.ИИ 2014.</p> <p>9.B.Dzipunova, N.Toseska-Spasova, V.Radojkova-Nikolovska, M.Peeva,N,Gigovski. Adult orthodontics-possibilities in multidisciplinary approach.19th Congress of the BaSS, Belgrade, April</p>	
--	--	--

24-27,2014. Book of Abstracts, p.305 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

10. B.Dzipunova, **N.Toseska-Spasova**, V.Radojkova-Nikolovska, L.Simjanovska,S.Pancevska. Correlation between maxillar, occlusal and mandibular plane in treated patients with distoocclusion. 19th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.305 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

11. K.Tosheska-Trajkovska,S.Biljali,G.Nikolov,Z.Spasov,**N.Toseska-Spasova** Eating disorders in orthodontic practice and associated laboratory findings.IFCC- Worldlab,22nd International Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Istanbul, 22-26 juni 2014.Poster Abstracts,cod: 1138. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

12. K.Tosheska-Trajkovska, S.Cekovska,I.Kostovska,G.Bosilkova, **N.Toseska-Spasova**,S.Alabakovska.Quality management system and accreditation process of the biochemical analyses laboratory. IFCC- Worldlab,22nd International Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Istanbul,22-26 juni 2014.Poster Abstracts,cod: 0858. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

13.Toseska-Spasova N.,Dzipunova B.,Popovska M.,Muratovska I.,Tosheska-Trajkovska K.,Spasov Z.Craniofacial and dental characteristics of patient with cleidocranial dysplasia.20th Congress of BaSS,April 23-26.2015, Bucharest, Romania (jubilee edition), Book of Abstracts, p.346.(poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.бр.1126 од 1.VII 2016.

14. Kacarska M.**Toseska N.**Gjorevska M. A case of multiple supernumerary teeth in a healthy individual. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.491 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.

15. Dzipunova B.,**Toseska-Spasova N.**Radojkova-Nikolovska V.,Popovska M.,Muratovska I.,Peeva M. Cranial base characteristics in patients with distoocclusion. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.509 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.

16. Dzipunova B.,**Toseska-Spasova N.**Radojkova-Nikolovska V.,Popovska M.,Simjanovska Lj. Mandibular plane inclination in patients with distoocclusion. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts,

	<p>p.511 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>17. Dzipunova B.,Panchevska S.,Panchevski G.,Toseska-Spasova N.Radojkova-Nikolovska V. Muratovska I.Oral rehabilitation in patients with oligodontio: case report. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.513 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>18. Toseska-Spasova N. Dzipunova B. Popovska M., Radojkova-Nikolovska V.,Stojanovska V., Muratovska I.,Tosheska-Trajkovska K.Carriere Distalizer. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.515 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>19.Toseska-Spasova N. Dzipunova B., Radojkova-Nikolovska V.,Atanasovska-Stojanovska A.,Simjanovska Lj.,Tosheska-Trajkovska K.,Spasov Z.Interrelation between vertical skeletal variables and lower incisor position variables in patients with anterior mandibular crowding. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.517 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>20. Toseska-Spasova N. Dzipunova B.,Kapusevska B.,Kacarska M.,Pancevska S.,Tosheska-Trajkovska K.,Spasov Z.Disorded eating warning dento-oral signs and symptoms. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.519 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>21. Stojanovska V., Muratovska I., Popovska M., Radojkova-Nikolovska V. Kapusevska B., Atanasovska-Stojanovska A.,Zabokova-Bilbilova E., Toseska-Spasova N.In vitro SEM analysis of internal adaptation for pulpal protection under composite restoration. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.529 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>22. S.Simjanovski, N.Stavreva, S.Simjanovska, N. Toseska-Spasova, B.Dzipunova.Usage of the laser in the removal of the fibroma like a result of irritation factors. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.543 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>23. Durmishi C. Popovska M.,Minovska A., Radojkova-Nikolovska V. Toseska-Spasova N.,Ivanovska-Stojanovska M.,Nikolovski B.Influence of socodental adhesive paste on epithelisation process at periodontal separation. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts,</p>	
--	---	--

	<p>p.573 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>24. Radojkova-Nikolovska V., Popovska M.,Minovska A., Dzipunova B., Toseska-Spasova N., Atanasovska-Stojanovska A.,Stojanovska V., Muratovska I.,Aleksova P.,Nikolovski B. Gingivitis desquamative chronica-case report. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.583 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>25. Zana Jusf Osmani, Popovska M., Radojkova-Nikolovska V.,Mitic K.,Dzipunova B., Toseska-Spasova N., Stojanovska V., Nikolovski B. Helicobacter pylori in supragingival plaque and saliva: is it diagnostic value for gastric infection? . 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.587 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>26.Atanasovska-Stojanovska A., Georgievska E., Popovska M., Toseska-Spasova N., Milevski M. Orthodontic conditioned labial frenectomy performed with two different techniques conventional surgery and diode laser. 3th Congress of the Macedonian Orthodontic Society with international participation, May 12-15, 2016 Ohrid, Macedonia. Abstract book , p.195 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016</p> <p>27.Radojkova-Nikolovska V,Popovska M,Dzipunova B, Toseska-Spasova N.Treatment of gingivitis desquamative chronica.22nd BaSS Congress,May 04-06 2017, Thessaloniki,Greece. Abstract book, pp.103(poster)</p> <p>28.Ajshe Rexep, Sevdi Rexep,Natasha Toseska-Spasova,Ferija Sali,Arjeta Silamniku.The prevalence of impacted teeth in the Skopje region of Macedonia-a retrospective study.Abstract book 93rd EOS, Montreux, Switzerland, jun 2017, SP 365 (poster)</p> <p>29.Biljana Dzipunova, Natasa Toseska-Spasova, Vera Radojkova Nikolovska, Pijana Muratovska,Mirjana Popovska. Jaw position in Macedonian subjects with distocclusion 23rd BaSS Congress,10-12 May 2018,Iasi,Romania, Abstract book,p.384.(poster)</p> <p>30.Џипунова Б., Ристовска С.,Тосеска Спасова Н., Радојкова В., Спасовски С. ОРТОДОНТСКИ МЕНАЏМЕНТ НА ПАРОДОНТАЛНО-КОМПРОМИТИРАНИ ВОЗРАСНИ ПАЦИЕНТИ. 8 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23.IX 2018 Охрид, Книга на апстракти ,стр.212(постерска презентација)</p> <p>31.Тосеска-Спасова Наташа, Џипунова Билјана, Радојкова-Николовска Вера, Поповска Мира, Спасов Зоран .ТИСКАЊЕ НА</p>	
--	---	--

	<p>ЈАЗИК-РАЗВОЈ, ЕФЕКТИ ВРЗ ДЕНТОФАЦИЈАЛНИОТ КОМПЛЕКС И ТРЕТМАН.8.Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23.IX 2018 Охрид, Книга на апстракти стр.224(постерска презентација)</p> <p>32.Симјановска Љ, Ципунова Б, Тoшеска Спасова Н, Кацарска М, Јанкуловска ММ.МУЛТИПЛИ ИМПАКТИРАНИ ЗАБИ : ПРИКАЗ НА ДВА СЛУЧАИ.8.Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23.IX 2018 Охрид, Книга на апстракти стр.244(постерска презентација)</p>	
13.	<p>Абстракт објавен во зборник на конференција меѓународна (*1) 49</p> <p>1.Toseska –Spasova N., Dzipunova B.,Simjanovska Lj., Gjorgova J.,Spasov Z. Dysostosis cleidocranialis (cleidocranial dysplasia) : a case report 18th Congress of the the Balkan Stomatological Society,Skopje 25-28 IV.2013 Abstract book, p 164 (oral) .Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1070 од 3.II 2014 год.</p> <p>2.Toseska –Spasova N., Dzipunova B.,Kanurkova L.,Gjorgova J.,Spasov Z.Relationship between the skeletal growth pattern and lower incisor crowding-factor analysis. 18thCongress of the the Balkan Stomatological Society,Skopje 25-28 IV.2013Abstract book, p 349(poster) . Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ бр.1070 од 3.II 2014 год.</p> <p>3.Dzipunova B., Toseska –Spasova N., Radojkova-Nikolovska V.,Kacarska M., Gjorevska M.Orthodontic-surgical management of impacted canines. 18th Congress of the the Balkan Stomatological Society,Skopje 25-28 IV.2013 Abstract book, p 130 (oral).Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1070 од 3.II 2014 год.</p> <p>4.Dzipunova B.,Toseska –Spasova N.,Radojkova-Nikolovska V.,Kanurkova L.,Simjanovska Lj.Mandibular morphology in patients with distoocclusion. 18thCongress of the the Balkan Stomatological Society, Skopje 25-28 IV.2013 Abstract book, p 344 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1070 од 3.II 2014 год.</p> <p>5.Kanurkova L., Toseska –Spasova N., Dzipunova B.,Gjorgova J.,Dorakovska A. Clinical application of the selflegating bracket and treatment efficiensy. 18thCongress of the the Balkan Stomatological Society, Skopje 25-28 IV.2013.Abstract book, p 345 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1070 од 3.II 2014 год.</p> <p>6.Simjanovska Lj., Markovska-Arsovska M.. Toshevska N.,Simjanovska Lj.,Jacimovic-Tasevska K. Usage of the laser in the therapy of the soft tissue in the oral cavity 18thCongress of the the</p>	49

Balkan Stomatological Society, Skopje 25-28 IV.2013 Abstract book, p 315 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1070 од 3.И 2014 год.

7. **N.Toseska-Spasova**, B.Dzipunova, V.Radojkova-Nikolovska, K.Tosheska-Trajkovska, Z.Spasov. Eating disorders in orthodontic practice.19 th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.89 (oral). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

8. **N.Toseska-Spasova**, B.Dzipunova, Lj. Simjanovska, A.Atanasovska-Stojanovska, K.Tosheska-Trajkovska.The shape and the size of sella turcica in orthodontic patients. 19 th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.304 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

9.A.Atanasovska-Stojanovska, E.Stefanovska, **N.Toseska**, V.Stojanovska, A.Daci.Therapeutic effects of proaftol in treatment of stomatitis aphtosa recurens. 19 th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.209 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

10.B.Nikolovski, A.Minovska, D.Cvetanovska-Stojceva, **N.Toseska-Spasova**, V.Radojkova-Nikolovska. Autogenous options for soft-tissue managment for optimal esthetics.19 th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.157 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

11.S.Simjanovski, L.Simjanovska, **N.Toshevsk**a, M.Maneva, O.Kokocheva.Mesiodens- cause of impacted incisives.19th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.195 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

12.B.Dzipunova, **N.Toseska-Spasova**, V.Radojkova-Nikolovska, M.Peeva,N,Gigovski. Adult orthodontics-possibilites in multidisciplinary approach.19th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.305 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

13.B.Dzipunova, **N.Toseska-Spasova**, V.Radojkova-Nikolovska, L.Simjanovska,S.Pancevska. Correlation between maxillar, occlusal and mandibular plane in treated patients with distocclusion. 19th Congress of the BaSS, Belgrade, April 24-27,2014. Book of Abstracts, p.305 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.

14.K.Tosheska-Trajkovska,S.Biljali,G.Nikolov,Z.Spasov,**N.Toseska-Spasova** Eating disorders in orthodontic practice and associated labaratory findings.IFCC- Worldlab,22nd International Congress of

	<p>Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Istanbul, 22-26 juni 2014. Poster Abstracts, cod: 1138. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.</p> <p>15. K.Tosheska-Trajkovska, S.Cekovska, I.Kostovska, G.Bosilkova, N.Toseska-Spasova, S.Alabakovska. Quality management system and accreditation process of the biochemical analyses laboratory. IFCC- Worldlab, 22nd International Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Istanbul, 22-26 juni 2014. Poster Abstracts, cod: 0858. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1091 од 31.XII 2014.</p> <p>16. Toseska-Spasova Natasa. Oral habits and its management in orthodontics. 20th Congress of BaSS, April 23-26.2015, Bucharest, Romania (jubilee edition), Book of Abstracts, p.136, l. 602 (plenary lectures). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>17. Toseska-Spasova N., Dzipunova B., Popovska M., Muratovska I., Tosheska-Trajkovska K., Spasov Z. Craniofacial and dental characteristics of patient with cleidocranial dysplasia. 20th Congress of BaSS, April 23-26.2015, Bucharest, Romania (jubilee edition), Book of Abstracts, p.346.(poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>18. Radojkova-Nikolovska V. Stojanovska V, Muratovska I, Toseska-Spasova N, Atanasovska-Stojanovska A. Effect of menopause on periodontium in women. 20th Congress of BaSS, April 23-26.2015, Bucharest, Romania (jubilee edition), Book of Abstracts, p.219.(oral)</p> <p>19. Toseska-Spasova Natasa. Retention, stability and relapse in orthodontics. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 June 2015. Book of Abstracts, p.215 (plenary lectures). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>20. Panchevska S., Panchevski G., Mitic K., Dzipunova B., Toseska-Spasova N., Jovanovski S. Digital photography in dentistry: clinical importance and opportunities. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 June 2015. Book of Abstracts, p.361 (oral). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>21. Kacarska M. Toseska N. Gjorevska M. A case of multiple supernumerary teeth in a healthy individual. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 June 2015. Book of Abstracts, p.491 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>22. Dzipunova B., Toseska-Spasova N. Radojkova-Nikolovska V., Popovska M., Muratovska I., Peeva M. Cranial base characteristics in patients with distoocclusion. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 June 2015. Book of Abstracts,</p>	
--	---	--

	<p>p.509 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>23. Dzipunova B., Toseska-Spasova N. Radojkova-Nikolovska V., Popovska M., Simjanovska Lj. Mandibular plane inclination in patients with distocclusion. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015. Book of Abstracts, p.511 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>24. Dzipunova B., Panchevska S., Panchevski G., Toseska-Spasova N. Radojkova-Nikolovska V. Muratovska I. Oral rehabilitation in patients with oligodontio: case report. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015. Book of Abstracts, p.513 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>25. Toseska-Spasova N. Dzipunova B. Popovska M., Radojkova-Nikolovska V., Stojanovska V., Muratovska I., Toseska-Trajkovska K. Carriere Distalizer. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015. Book of Abstracts, p.515 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>26. Toseska-Spasova N. Dzipunova B., Radojkova-Nikolovska V., Atanasovska-Stojanovska A., Simjanovska Lj., Toseska-Trajkovska K., Spasov Z. Interrelation between vertical skeletal variables and lower incisor position variables in patients with anterior mandibular crowding. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015. Book of Abstracts, p.517 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>27. Toseska-Spasova N. Dzipunova B., Kapusevska B., Kacarska M., Pancevska S., Toseska-Trajkovska K., Spasov Z. Disordered eating warning dento-oral signs and symptoms. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015. Book of Abstracts, p.519 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>28. Stojanovska V., Muratovska I., Popovska M., Radojkova-Nikolovska V. Kapusevska B., Atanasovska-Stojanovska A., Zabokova-Bilbilova E., Toseska-Spasova N. In vitro SEM analysis of internal adaptation for pulpal protection under composite restoration. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015. Book of Abstracts, p.529 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>29. S. Simjanovski, N. Stavreva, S. Simjanovska, N. Toseska-Spasova, B. Dzipunova. Usage of the laser in the removal of the fibroma like a result of irritation factors. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015. Book</p>	
--	---	--

	<p>of Abstracts, p.543 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот,, Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>30. Durmishi C. Popovska M.,Minovska A., Radojkova-Nikolovska V. Toseska-Spasova N.,Ivanovska-Stojanovska M.,Nikolovski B.Influence of socodental adhesive paste on epithelisation process at periodontal separation. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.573 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот,, Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>31. Radojkova-Nikolovska V., Popovska M.,Minovska A., Dzipunova B., Toseska-Spasova N., Atanasovska-Stojanovska A.,Stojanovska V., Muratovska I.,Aleksova P.,Nikolovski B. Gingivitis desquamative chronica-case report. 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.583 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот,, Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>32. Zana Jusf Osmani, Popovska M., Radojkova-Nikolovska V.,Mitic K.,Dzipunova B., Toseska-Spasova N., Stojanovska V., Nikolovski B. Helicobacter pylori in supragingival plaque and saliva: is it diagnostic value for gastric infection? . 7th Macedonian Dental Congress with international participation, Ohrid 11-14 june 2015.Book of Abstracts, p.587 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот,, Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>33. Toseska-Spasova N., Dzipunova B., Popovska M., Radojkova-Nikolovska V., Atanasovska-Stojanovska A.Extraction controversies in othodontics. 3th Congress of the Macedonian Orthodontic Society with international participation, May 12-15, 2016 Ohrid, Macedonia. Absract book , p.141 (oral). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот,, Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>34. Dzipunova B., Toseska-Spasova N., Kirkov A., Radojkova-Nikolovska V., Popovska M. Combined orthodontic and orthognatic surgery in treatment of progenia. 3th Congress of the Macedonian Orthodontic Society with international participation, May 12-15, 2016 Ohrid, Macedonia. Absract book , p.113 (oral). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот,, Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>35. Atanasovska-Stojanovska A., Georgievska E., Popovska M., Toseska-Spasova N.,Milevski M. Orthodontic conditioned labial frenectomy performed with two different techniques conventional surgery and diode laser. 3th Congress of the Macedonian Orthodontic Society with international participation, May 12-15, 2016 Ohrid, Macedonia. Absract book , p.195 (poster). Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот,, Св. Кирил и Методиј” бр.1126 од 1.VII 2016.</p> <p>36. Toseska-Spasova N. Dzipunova B., Radojkova-Nikolovska,Stavreva N,Spasov Z.Orthodontic management in</p>	
--	--	--

<p>medically compromised patients. 22nd BaSS Congress, May 04-06 2017, Thessaloniki, Greece. Abstract book, op. 023 (oral)</p> <p>37. Stavreva N., Kapusevska B., Ambarkova V., Mijoska A. Toseska-Spasova N. Prosthetic solution of torus mandibularis-case report. 22nd BaSS Congress, May 04-06 2017, Thessaloniki, Greece. Abstract book, op. 172 (oral)</p> <p>38. Radojkova-Nikolovska V., Popovska M., Dzipunova B., Toseska-Spasova N. Treatment of gingivitis desquamative hronica. 22nd BaSS Congress, May 04-06 2017, Thessaloniki, Greece. Abstract book, pp. 103 (poster)</p> <p>39. Ajshe Rexep, Sevdi Rexep, Natasha Toseska-Spasova, Ferija Sali, Arjeta Silamniku. The prevalence of impacted teeth in the Skopje region of Macedonia-a retrospective study. Abstract book 93rd EOS, Montreux, Switzerland, jun 2017, SP 365 (poster)</p> <p>40. Natasa Toseska-Spasova, Biljana Dzipunova, Ljuba Simjanovska, Aneta Atanasova-Stojanovska, Zoran Spasov. Contribution of tooth size and arch dimension to dental crowding. 23rd BaSS Congress, 10-12 May 2018, Iasi, Romania, Abstract book, p. 228. (oral)</p> <p>41. Biljana Dzipunova, Natasa Toseska-Spasova, Vera Radojkova Nikolovska, Ilijana Muratovska, Mirjana Popovska. Jaw position in Macedonian subjects with distocclusion 23rd BaSS Congress, 10-12 May 2018, Iasi, Romania, Abstract book, p. 384. (poster)</p> <p>42. Saska Todoroska, Aneta Atanasova-Stojanovska, Mirjana Popovska, Lindita Zendeli Bexheti, Natasa Toseska-Spasova. 23rd BaSS Congress, 10-12 May 2018, Iasi, Romania, Abstract book, p. 265 (oral)</p> <p>43. Топешка-Спасова Наташа. Биомаркери во ортодонтското движење на забите. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество 20 – 23 IX 2018 Охрид, Книга на апстракти, стр. 22 (пленарно предавање).</p> <p>44. Милевски М., Митревска Е., Топешка-Спасова Н., Горгиевска Е., Атанасовска-Стојановска А. ЛАБИЈАЛНА ФРЕНЕКТОМИЈА ИЗВЕДЕНА СО ПРИМЕНА НА КОНВЕНЦИОНАЛНА ХИРУРГИЈА И ДИОДЕН ЛАСЕР: КОМПАРАТИВНА СТУДИЈА .8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23. IX 2018 Охрид, Книга на апстракти, стр. 134 (усна презентација).</p> <p>45. Марина Кацарска, Биљана Ципунова, Маја Ѓоровска, Наташа Чолакова, Наташа Топешка. КОСКЕНА МИГРАЦИЈА НА ИМПАКТИРАНИ КАНИНИ-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23. IX 2018 Охрид, Книга на апстракти, стр. 142 (усна презентација)</p>	
---	--

	<p>46.Ципунова Б., Ристовска С., Тoшеска Спасова Н., Радојкова В., Спасовски С. ОРТОДОНТСКИ МЕНАЏМЕНТ НА ПАРОДОНТАЛНО-КОМПРОМИТИРАНИ ВОЗРАСНИ ПАЦИЕНТИ. 8.Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23.IX 2018 Охрид, Книга на апстракти ,стр.212 (постер презентација)</p> <p>47.Тoшеска-Спасова Наташа, Ципунова Билјана, Радојкова-Николовска Вера, Поповска Мира, Спасов Зоран .ТИСКАЊЕ НА ЈАЗИК-РАЗВОЈ, ЕФЕКТИ ВРЗ ДЕНТОФАЦИЈАЛНИОТ КОМПЛЕКС И ТРЕТМАН. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23.IX 2018 Охрид, Книга на апстракти стр.224 (постер презентација)</p> <p>48.Симјановска Јь, Ципунова Б, Тoшеска Спасова Н, Кацарска М, Јанкуловска ММ.МУЛТИПЛИ ИМПАКТИРАНИ ЗАБИ : ПРИКАЗ НА ДВА СЛУЧАИ.8.Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, 20 – 23.IX.2018 Охрид, Книга на апстракти стр.244 (постер презентација)</p> <p>49. Sinisha Simjanovski, Ljuba Simjanovska, Natasha Toshevska-Spasova , Biljana Dzipunova,Olga Kokocheva Ivanova,Simona Siljanovska. Multiple corticotomy in the upper jaw (Case study).17th Congress of Serbian dentistry, Belgrade 27-29.IX.2018. Abstract book p.75-76.(oral)</p>	
14.	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција - национална (*0,5) 2</p> <p>1.Донева О.К Шахпаска, Тoшеска-Спасова Н.Ран ортодонски третман-современи концепти терапевтски достигнувања. 20. Меѓународен научен конгрес на студентите по стоматологија, Охрид,10-12 мај 2013. Книга на апстракти (усна).</p> <p>2.Нечовска Д.,Митева С. Тoшеска-Спасова Н.Орални навики и нивно менаџирање во ортодонцијата.23.Меѓународен научен конгрес на студентите по стоматологија, Охрид,20-22 мај 2016 (постер).</p>	<p>0,5</p> <p>0,5</p>
15.		
	Вкупно	167,033

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Реден бр.	Назив на активнoста	Поени
1.	Координатор во подготовка на елаборатот за воведување на студиската програма од втор циклус стручни специјалистички студии за забни техничари. (*1)	1

2.	<p>Експертски активности; евалуација, стручна ревизија, супервизија (*1)</p> <p>-претседавач со постер-сесија на 23.Меѓународен научен конгрес на студентите по стоматологија, Охрид, 2016</p> <p>-претседавач со усна сесија на Конгрес на BaSS, Скопје, 2013</p> <p>-претседавач со усна сесија на Конгрес на BaSS, Belgrade, 2014</p> <p>-претседавач со усна сесија на Конгрес на BaSS, Bucharest, 2015</p> <p>-подготовка на стручни испитни прашања за Стоматолошката комора на Македонија како член на испитни комисии за спроведување на стручен испит за докторите по стоматологија</p> <p>-учество во комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во V семестар со Одлука бр.10-2784/2</p> <p>- член на советодавниот одбор на Македонскиот стоматолошки преглед</p>	7
3.	<p>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството (*2)</p> <p>Специјалист по ортодонција, 1998</p>	2
4.	<p>Учество на промотивни активности на Факултетот(*0,5)</p> <p>- Ден на науката на УКИМ, 2013</p> <p>- Ден на науката на УКИМ, 2016</p>	1
5.	<p>Воведување на нова лабораториска/клиничка или јавно-здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството (*1)</p> <p>-Self-ligating brackets system</p> <p>-Изработка на акрилатен оптуратор со носни пелоти</p>	2
6.	<p>Предавање на институции од јавен интерес, културно –информативни (*0.5)</p> <p>Предавање од доменот на ортодонција од здравствен карактер:</p> <p>-Сител 2013 год.</p>	0,5
	<p>Дејности од поширок интерес</p>	
1.	<p>Член на организационен или научен одбор на стручни/научни собири (*1)</p> <p>1. Член на Научниот одбор на јубилејниот 20. Конгрес на BaSS, Букурешт, 2015</p>	1 1

	<p>2. Член на Организационен одбор на 7. Конгрес на стоматолози на РМ, Охрид, 2015</p> <p>3. Член на Организационен одбор на 8. Конгрес на стоматолози на РМ, Охрид, 2018</p>	1
2.	<p>Награда за научни постигнувања од струкова организација/самостоен (*3)</p> <p>1. Благодарница од Институтот за медицинска и експериментална биохемија, 2013</p> <p>2. Благодарница од Македонското стоматолошко друштво по повод 10 години од осамостојувањето во 2014 год.</p> <p>3. Диплома за посебен научен придонес на 20. јубилеен Конгрес на ВаSS во Букурешт, 2015 год.</p> <p>4. Благодарница од Македонското стоматолошко друштво за активна партиципација во реализацијата на 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество во Охрид, 2015 год.</p>	3 3 3 3
3.	<p>Студиски престој во странство до три месеци (*0,5)</p> <p>- Клинички центар - Љубљана, Словенија, Клиника за ортодонција, 4. - 30.IV 2016 год.</p> <p>- Клинички болнички центар - Загреб, Хрватска, Клиника за ортодонција, 10.IV - 9.V 2017 год.</p>	0,5 0,5
4.	<p>Член на факултетска комисија (*0.5)</p> <p>- член на Научен одбор на Стоматолошки факултет 2017-2021</p> <p>- член на Комисија за евалуација на студиската програма за стручни забни техничари 2018-2022</p> <p>- претседател на Дисциплинска комисија за студенти, 2018-2022</p> <p>- член на Комисија за оцена на пријавена тема за изработка на докторска дисертација со Одлука бр.02-1158/4.</p>	0,5 0,5 0,5 0,5
5.	<p>Учество во комисии и тела на државни и други органи (*1) 13</p> <p>1. Учество во комисии на Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни испити на дипломирани стоматолози за стекнување лиценца за работа</p> <p>2. Член на Македонската стоматолошка комора</p>	13

	<p>3. Член на Македонската лекарска комора</p> <p>4. Член на Македонското стоматолошко друштво (МСД)</p> <p>5. Член на Здружението на ортодонтите на Македонија (ЗОМ)</p> <p>6. Член на Евроазиското здружение на ортодонтите (ЕАО)</p> <p>7. Член на Европското ортодонтско друштво (ЕОС)</p> <p>8. Член на Балканското стоматолошко здружение (BaSS)</p> <p>9. Член на Балканското здружение на ортодонти (BaOS)</p> <p>10. Член на Светската асоцијација на стоматолози (FDI)</p> <p>11. Овластен ментор/коментор од областа ортодонција со Решение бр.10-9985 од 2016 год.</p> <p>12. Акредитиран ментор на студенти за втор циклус студии со Решение бр.17-380/7 од 2017 год.</p> <p>13. Член на Комисија за постапка на доделување лиценци за вршење стоматолошка здравствена дејност по ортодонција формирана од Министерството за здравство со Одлука 17-2406/5, 2018 год</p>	
6.	Вкупно	44,5
	ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	
	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	99,7
	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	167,033
	СТРУЧНО – ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	44,5
	ВКУПНО	309,233

Членови на Комисијата

с.р

1. Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател

член с.р

2. Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова,

3. Проф. д-р Силвана Георгиева, член с.р

Доц. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката доц. д-р д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска е родена на 28.7.1971 година, во Скопје. Средно образование завршила во МУЦ „Д-р Панче Караџов“ во Скопје, во 1989 година, отсек за забни техничари. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, во 1994 година. Дипломирала на 18.10.1994 година, со просечен успех 9,28.

Во 1994 година се вработила при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар, во почетокот на Клиниката за дентална патологија, а од 1996 година на Клиниката за ортодонција. Стручниот испит го положила во 1995 година. Специјалистичкиот испит по ортодонција го положила во 2000 година и се стекнала со звањето специјалист по ортодонција. Во 2010 година засновала двоен работен однос на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ на Клиниката за ортодонција.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1995/1996 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје при УКИМ. Студиите ги завршила во 1998 година, со просечен успех 10,0. На 6.4.2004 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Дентофацијална морфологија кај индивидуи со агенеза на заби“.

Докторска дисертација пријавила во 2006 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје при УКИМ. Дисертацијата на тема: „Морфолошки карактеристики на краниофацијалниот комплекс кај индивидуи со Турнег-ов синдром“ ја одбрала на 4.11.2013 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Мирјана Кочова, проф. д-р Владимир Поповски, проф. д-р Лидија Кануркова, проф. д-р Ана Сотировска Ивковска и проф. д-р Јулијана Ѓоргова. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област ортодонција.

Во 2004 година е избрана во звањето помлад асистент на Катедрата за ортодонција, а во 2007 година за асистент на истата Катедра. Во истото звање е реизбрана во 2010 година. Во 2014 година е избрана за научен соработник, а во 2016 година во звањето доцент на Катедрата за ортодонција во областа ортодонција.

Во моментот е доцент на Катедрата за ортодонција. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1.7.2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтените бр. 731, 758, 761, 846, 863, 878, 908, 912, 946, 1070 и 1126, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

4. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, на Стоматолошкиот факултет, кандидатката доц. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска изведува настава и вежби на прв и втор циклус студии по ортодонција на студиската програма за доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и на стручни стоматолошки сестри, а учествува и во едукација на стажантите и специјализантите од оваа област.

Доц. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска активно учествувала на повеќе конгреси, симпозиуми, семинари и меѓународни ортодонтски курсеви во земјата и во странство.

Кандидатката била ментор на 1 дипломска и на 16 специјалистички трудови.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена/или одбрана на 1 дипломска, 6 специјалистички и на 1 докторска дисертација.

Научноистражувачка дејност

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска има објавено вкупно 76 научни трудови од областа, од кои 6 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 8 труда во меѓународни научни списанија и 62 труда во зборници од научни собири.

Кандидатката била ментор на 1 магистерски труд.

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска е автор на монографијата „Агенеза на забите“ (2014).

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за ортодонција при Стоматолошкиот факултет. Активно учествува во промотивните активности на Стоматолошкиот факултет и има одржано повеќе предавање во разни културно-информативни центри.

Кандидатката д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска остварила експертски активности како рецензент во стручно-научното списание “Archives of Oral Biology” публикувано од Elsevier, кое континуирано излегува од 1950 година и е со фактор на влијание IF=2.137, а била и супервизор на симпозиумот „Современи аспекти во терапијата на ортодонските аномалии“, Дојран, 2014.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој на Клиниката за ортодонција при Универзитетскиот стоматолошки клинички центар во Љубљана, Словенија.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Стоматолошкиот факултет:

- Комисија за евалуација на студиската програма за стручни стоматолошки сестри-орални хигиенолози, комисии за валоризација на кредити на пишан труд, член на Научниот одбор;
- Работна група за полагање на стручни државни испити на дипломирани стоматолози при Стоматолошката комора на Македонија;
- Член на комисија за стручен надзор над стручната работа на стоматолошките здравствени установи и здравствените работници за 2018 год. при Стоматолошката комора на Македонија

Кандидатката учествува во уредувачките одбори на EC Dental Science Journal (ECDE), Journal of International Oral Research Society (JIORS) and Journal of Oral Health and Dentistry, член на постојаната рецензентска комисија и Советодавниот совет на South European Journal of Orthodontics and Dentofacial Research и член на Советодавниот одбор на списанието Македонски стоматолошки преглед.

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска во 2008 година ја завршила стручната обука „Менаџмент и лидерство во здравството“ и се стекнала со стручно знаење од областа на здравствениот менаџмент, а со сертификат за менаџер на јавна здравствена установа издаден од Министерството за здравство на РМ се стекнала во 2008 и 2012 година. Во 2012 година од Министерството за финансии, Биро за јавни набавки, се стекнала со сертификат за положен испит за лице за јавни набавки. Од 2016 до 2018 година била член на Советот за јавни набавки на Р. Македонија.

Член е на Европското ортодонтошко друштво (EOS), Светската федерација на ортодонти (WFO), Евроазиското здружение на ортодонти (ЕАО), Италијанското ортодонтошко друштво (SIDO), Хрватското друштво на ортодонти (HDO), Здружението на ортодонти на Србија (OUS), Светската стоматолошка федерација (FDI), Балканското здружение на ортодонти специјалисти (BAOS), Балканската стоматолошка асоцијација (BASS), Македонското стоматолошко друштво и Здружението на ортодонти на Македонија.

Во 2018 година е избрана за делегат во Собранието на Стоматолошката Комора на Македонија со мандатен период од четири години, 2018-2022.

Д-р Бајрактарова Мишевска е коавтор на книгите „Трајна дентиција – ембриологија и анатомиохистоморфологија” (2000) и „Дентална трауматологија” (2006), и еден од авторите во скриптата (2008), а потоа и книгата (2011) - дополнета и илустрирана „Аномалии на забите”.

Од 2009 до 2017 година била раководител на Клиниката за ортодонција при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Свети Пантелејмон” Скопје.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката доц. д-р д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска, во учебната 2017/2018 година, доби позитивна оценка 9,66 од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Цветанка Драган Бајрактарова Мишевска

Институција: Стоматолошки факултет - Скопје

Научна област: ортодонција

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,28</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: ортодонција, поле стоматологија, подрачје медицински науки и здравство.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: The Journal of Adhesive Dentistry 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Bonding effectiveness of luting composites to different CAD/CAM materials. 4. Година на објава: 2016 <ol style="list-style-type: none"> 5. Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences IOSR-JDMS 6. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Index Copernicus, CrossRef, J-Gate 7. Наслов на трудот: Morphological characteristics of the occlusal surface of the first permanent molars in individuals with Turner syndrome. 8. Година на објава: 2016 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences IOSR-JDMS 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Index Copernicus, CrossRef, J-Gate 3. Наслов на трудот: Prevalence of malocclusion in Turner syndrome karyotypes. 4. Година на објава: 2016 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: South European Journal of Orthodontics and Dentofacial Research (SEJODR) 	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco</p> <p>3. Наслов на трудот: CRANIOFACIAL MORPHOLOGY IN TURNER SYNDROME KARYOTYPES.</p> <p>4. Година на објава: 2015</p> <p>1. Назив на научното списание: South European Journal of Orthodontics and Dentofacial Research (SEJODR)</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco</p> <p>3. Наслов на трудот: CRANIOFACIAL MORPHOLOGY IN PATIENTS WITH INCREASING SEVERITY OF HYPODONTIA.</p> <p>4. Година на објава: 2016</p> <p>1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Scopus</p> <p>3. Наслов на трудот: Contemporary dental ceramic materials, a review: chemical composition, physical and mechanical properties, indications for use.</p> <p>4. Година на објава: 2018</p>	
4	<p>Претходен избор во наставно-научно звање – научен соработник,</p> <p>датум и број на Билтен: 24.2.2014, Билтен бр. 1070 од 1.II 2014</p> <p>Претходен избор во наставно-научно звање – доцент,</p> <p>датум и број на Билтен: 21.9.2016, Билтен бр. 1126 од 1.VII 2016</p>	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ 2

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Цветанка Драган Бајрактарова Мишевска

Институција: Стоматолошки факултет - Скопје
Научна област: ортодонција

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Вежби	
1.	Вежби I циклус студии: Ортодонција I (4+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,03*2часа*3групи*15недели*5години	13,5
2.	Вежби I циклус студии: Ортодонција II (2+2) 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,03*2часа*3групи*15недели*5 години	13,5
3.	Вежби за ВЗТ: Ортодонција (2+3) 2014, 2015 0,03*3часа*1групи*15недели*2семестар*2 години	5,4
4.	Вежби за стручни стоматолошки сестри- орални хигиенолози: Ортодонција 0,03*3часа*1групи*15недели	1,35
5.	Вежби Претхируршки ортодонтски третман за студенти по дентална медицина 0,03*3часа*1групи*15недели	1,35
6.	Настава I циклус студии: Ортодонција 1 (3+2) за студенти по дентална медицина 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*3часа*2недели*5години	1,2
7.	Настава I циклус студии: Ортодонција 2 (2+2) за студенти по дентална медицина 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*2часа*2недели*5години	0,8
8.	Настава I циклус студии: Ортодонција 1 (1+3) за високостручни забни техничари 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*5часа*1семестар*5години	1
9.	Настава I циклус студии: Ортодонција 2 (2+3) за високостручни забни техничари 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*5часа*1семестар*5години	1
10.	Настава I циклус студии: Ортодонција за стручни стоматолошки сестри 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*6 часа*1семестар*5години	1,2
11.	Настава I циклус студии: Претхируршки ортодонтски третман (1+2) за студенти по дентална медицина 2015, 2016, 2017, 2018 0,04*4часа*1семестар*4години	0,64

12	Настава I циклус студии: медицинска документација во стоматологијата (1+2), за студенти од студиската програма орални хигиенолози 2016, 2017, 2018 0,04*4 часа*1семестар*3години	0,48
13	Настава II циклус студии: Современ пристап при лекување на скелетните дентофацијални неправилности, 2017, 2018 0,05*9 часа*2години	0,9
14	Настава II циклус студии: Ортодонтска оклузија и артикулација, 2017,2018 0,05*15 часа*2години	1,5
15	Настава II циклус студии: Ортодонтска дијагностика, 2017,2018 0,05*15 часа*2години	1,5
16	Настава II циклус студии: Ортодонција за специјализанти два семестри 2 часа*15 недели*0,05*2семестри	3
17.	Настава во школи и работилници (курсеви, семинари и симпозиуми)	13
18	Подготовка на нови предмети - предавања за предметите Претхируршки ортодонтски третман и Медицинска документација во стоматологијата 2 *1	2
19	Подготовка на нови предмети - вежби за предметите Претхируршки ортодонтски третман и Медицинска документација во стоматологијата 2 *0,5	1
20	Консултации со студенти по стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје 8студенти*0,002*10семестри	1,6
21	Консултации со студенти од Високата школа за забни техничари 10 студенти*0,002*10 семестри	0,2
22	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика 6 студенти*0,2*10 семестри	12
23	Изработка на семинарски труд/студентска тема 4*0,03	0,12
24	Ментор на специјалистичка работа 16*1	16
25	Ментор на дипломска работа, *0,2 Одлука бр.10-3256/2	0,2
26	Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд Одлука бр. 02-2368/1	0,7
27	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа *0,1 Одлука бр. 10-3256/2	0,1
28	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа *0,2 Одлука бр.08-65/3, 08-71/3, 08-81/3, 08-98/3, 08-72/2, 08-55/3	1,2
	Вкупно:	96,44

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Ментор на магистерски труд 2 одлука бр. 02-1748/2	2
2.	Монографија 8 Бајрактарова Мишевска Ц. Агенеза на забите. Принт Пројект, Скопје, 2014 год	8
3.	<p>Трудови со оригинални научни резултати со импакт-фактор</p> <ol style="list-style-type: none"> Бајрактарова Мишевска С, Bajraktarova Valjakova E, Kanurkova L, Curcieva Cuckova G, Georgieva S, Sotirovska Ivkovska A, Georgiev Z, Andonovska M. Morphological characteristics of the occlusal surface of the first permanent molars in individuals with Turner syndrome. IOSR-JDMS. 2016;15(1):44-8. IF=1.486 Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1123 од мај 2016. Бајрактарова Мишевска С, Kanurkova L, Bajraktarova Valjakova E, Maneva M. Prevalence of malocclusion in Turner syndrome karyotypes. IOSR-JDMS. 2016;15(5):9-12. IF=1.486 Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016. Peumans M, Bajraktarova Valjakova E, De Munck J, Бајрактарова Мисевска С, Van Meerbeek B. Bonding effectiveness of luting composites to different CAD/CAM materials. J Adhes Dent. 2016;18:1-14. IF=1.311 Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016. Bajraktarova Valjakova E, Korunoska Stevkovska V, Georgieva S, Ivanovski K, Bajraktarova Misevska C, Mijoska A, Grozdanov A. Hydrofluoric Acid, part I: Burns and Systemic Toxicity, Protective Measures, Immediate and Hospital Medical Treatment. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(11):1-11. Bajraktarova Valjakova E, Grozdanov A, Gugucevski Lj, Korunoska-Stevkovska V, Kapusevska B, Gigovski N, Mijoska A, Бајрактарова Мисевска С. Acid etching as surface treatment method for luting of glass-ceramic restorations, part 1: Acids, application protocol and etching effectiveness. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(3):568-73. Bajraktarova Valjakova E, Korunoska-Stevkovska V, Kapusevska B, Gigovski N, Бајрактарова Мисевска С, Grozdanov A. Contemporary dental ceramic materials, a review: chemical composition, physical and mechanical properties, indications for use. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(9):1742-55. 	<p>4,8+1,486</p> <p>4,8+1,486</p> <p>4,8+1,311</p> <p>4,8+0,58</p> <p>4,8+0,58</p> <p>4,8+0,58</p>

4.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бажрактарова Мишевска С, Коцова М, Кануркова Л, Курчиева Суккова Г, Бажрактарова В, Манева М, Валјакова Е. CRANIOFACIAL MORPHOLOGY IN TURNER SYNDROME KARYOTYPES. South Eur J Orthod Dentofac Res. 2015;2(1):14-20. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1091 од декември 2014 година. 3 2. Бажрактарова Валјакова Е, Мисевска С, Коруноска Стевковска В, Гиговски Н, Сотировска Ивковска А, Бажрактарова В, Гугувчевски Л. Prosthodontic management of Hypohidrotic Ectodermal Dysplasia: A case report. South Eur J Orthod Dentofac Res. 2015; 2(2):20-6. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1091 од декември 2014 година. 3 3. Бажрактарова Мишевска С, Коцова М, Кануркова Л, Курчиева Суккова Г, Манева М, Бажрактарова Валјакова Е. Dental arch dimensions and palatal height in children with Turner syndrome. South Eur J Orthod Dentofac Res. 2015;2(1):3-6. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1091 од декември 2014 година. 3 4. Бажрактарова Мишевска С, Кануркова Л, Валјакова Емилија, Георгиева С, Бажрактарова В, Георгиев З, Сотировска Ивковска А. CRANIOFACIAL MORPHOLOGY IN PATIENTS WITH INCREASING SEVERITY OF HYPODONTIA. South Eur J Orthod Dentofac Res. 2016;3(1):12-17. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1091 од декември 2014 година. 3 5. Кјурчиева Чучкова Г, Кануркова Л, Бажрактарова Мисевска С. Changes in head posture after rapid maxillary expansion in patients with nasopharyngeal obstruction. South Eur J Orthod Dentofac Res. 2016; 3(1-2):39-43. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1162 од 1 февруари 2018. 4 6. Бажрактарова Валјакова Е, Гугувчевски Лј, Коруноска-Стевковска В, Гиговски Н, Капusevska В, Мijoska А, Bajevska J, Бажрактарова Мисевска С, Grozdanov А. Dental ceramic materials, Part I: Technological development of all-ceramic dental materials. Macedonian Dental Review 2018;41(1-2):30-34. 3 	
5.	<p>Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество -3 Бажрактарова Мисевска С. TURNER SYNDROME-CHALLENGE FOR EARLY DIAGNOSIS AND ORTHODONTIC TREATMENT. 2nd International Congress of Croatian Society of Orthodontics EXCELLENCE IN ORTHODONTICS, Zagreb, Croatia, 2014. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.</p>	3
6.	<p>Учество на меѓународен научен/стручен собир со реферат/усна презентација- (1 x 7)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бажрактарова Ваљакова Е, Коруноска Стевковска В, Гиговски Н, Бажрактарова Мишевска Ц, Гугувчевски Љ. Механичка и/или хемиска алтерација на целосно керамичките реставрации како подготовка за атхезивно цементирање. VII конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Македонија, 2015:347-8. 	7

	<p>Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1123 од мај 2016.</p> <p>2. Bajraktarova Valjakova E, Bajraktarova Mishevska C. Silicatization – universal treatment of the metal- or all-ceramic restorations for adhesive lutting, intraoral repair or placement of orthodontic brackets. Albanian dental society congress. Struga, R. Macedonia, 2016:4.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.</p> <p>3. Кануркова Л, Курчиева Чучкова Г, Мишевска Ц, Манева М, Дораковска А. Современ ортодонтски третман кај возрасни пациенти. VII конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Македонија, 2015:245-6.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.</p> <p>4. Манева М, Кануркова Л, Бажрактарова Мишевска Ц, Курчиева Чучкова Г, Манев И. Третман на антериорно отворен загриз. VII конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Македонија, 2015:249-50</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.</p> <p>5. Бажрактарова Ваљакова Е, Коруноска Стевковска В, Гиговски Н, Капушевска Б, Бажрактарова Мишевска Ц, Гугувчевски Љ. Метал-керамички, целосно-керамички или циркониумски реставрации: избор, примена, за и против. 1. Конгрес на Здружението на доктори специјалисти по стоматолошка протетика со меѓународно учество. Охрид, Р. Македонија, 2016:74-5. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1167 од 16 април 2018.</p> <p>6. Sotirovska Ivkovska A, Zabokova Bilbilova E, Georgiev Z, Ambarkova V, Bajraktarova Mishevska C, Ivkovski Lj. Immunopathological mechanisms of pulpal defence and repair in dental caries. 104th FDI Annual World Dental Congress, Poznan, 2016, Int Dental Journal Vol 66 (supplement 1):173 IF:1,362</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1163 од 15 февруари 2018.</p> <p>7. Георгиев З, Ковачевска И, Сотировска Ивковска А, Амбаркова В, Бажрактарова Мишевска Ц. Физиолошка ресорпција на млечните заби: патохистолошка слика од аспект на денталната пулпа. Прв конгрес на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија. Скопје, Р. Македонија, 2018:45.</p>	
7.	<p>Учество на научен /стручен собир со реферат/постер (0,5 x 11)</p> <p>1. Bajraktarova Valjakova E, Guguvcevski L, Bajraktarova Mishevska C, Mitic K, Grozdanov A. DEGREE OF CONVERSION OF THE COMPOSITE CEMENTS USING FOURIER TRANSFORM INFRARED SPECTROSCOPY (FTIR). 19th Congress of the Balkan Stomatological Society (Abstract book), Belgrade, Serbia, 2014:109.</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1091 од декември 2014 година.</p> <p>2. Bajraktarova Valjakova E, De Munck J, Guguvcevski Lj, Grozdanov A, Mishevska C, M Souza E, Van Meerbeek B. BONDING EFFECTIVENESS OF LUTING COMPOSITES TO TWO CAD/CAM BLOCKS. IADR/PER CONGRESS, Dubrovnik, Croatia, 2014. J Dent Res. Vol.93, Special Issue C:403. (IF:4.144)</p> <p>Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1091 од декември 2014 година.</p>	5,5

	<p>3. Bajraktarova Miševska C, Kanurkova L, Curcieva Cuckova G, Maneva M, Bajraktarova Valjakova E. Skeletal age in patients with Turner's syndrome. 91st Congress of the European Orthodontic Society, Venice, Italy, 2015:123. (IF: 1.528) Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1123 од мај 2016.</p> <p>4. Kjurchieva Chuchova G, Dimovska R, Bajraktarova Miševska C, Kanurkova L, Maneva M. Effects and benefits of pre-orthodontic trainer treatment in developing dentition patients. 91st Congress of the European Orthodontic Society, Venice, Italy, 2015:131. (IF: 1.528) Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.</p> <p>5. Bajraktarova Valjakova E, Bajevska J, Korunoska Stevkovska V, Kapuševska B, Gigovski N, Mijoska A, Zlatanovska K, Bajraktarova Miševska C. Ectodermal Dysplasia, a case report: Challenge for prosthodontic solution. 1st International Symposium at Faculty of Medical Sciences, University "Goce Delčev", Štip, R. Macedonia 2015:66-7. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1123 од мај 2016.</p> <p>6. Bajraktarova Valjakova E, De Munck J, Yoshihara K, Misevska C, Grozdanov A, Peumans M, Van Meerbeek B. Micro-morphological changes of various CAD-CAM blocks after different surface treatments. 47th Meeting of the CED-IADR, Antalya, Turkey, 2015:262. J Dent Res. Special Issue C. (IF:4.144). Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1123 од мај 2016.</p> <p>7. Bajraktarova Valjakova E, Kapusevska B, Mijoska A, Korunoska Stevkovska V, Gigovski N, Gacheva Cvetkova S, Bajraktarova Mishevska C. Failures and complications in patients treated with fixed prosthodontic restorations. Albanian dental society congress. Struga, R. Macedonia, 2016. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.</p> <p>8. Бајрактарова Ваљакова Е, Гачева Цветкова С, Мијоска А, Николовска Ј, Бајрактарова Мишевска Ц, Бајевска Ј. Киселините како средства за подготовка на керамичките реставрации за атхезивно цементирање или поставување на ортодонтски брекетти. I македонски протетички конгрес. Охрид, Р. Македонија, 2016. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1167 од 16 април 2018.</p> <p>9. Бајрактарова Ваљакова Е, Коруноска Стевковска В, Георгиева С, Гиговски Н, Мијоска А, Бајрактарова Мишевска Ц. Дентален третман на 5-годишен пациент со хипохидротична ектодермална дисплазија. Прв конгрес на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија. Скопје, Р. Македонија, 2018:62.</p> <p>10. Бајрактарова Ваљакова Е, Бајрактарова Мишевска Ц, Георгиева С, Митиќ К, Коруноска Стевковска В. Пародонтални компликации кај пациенти носители на фиксни и мобилни протетички конструкции и фиксни ортодонтски апарати. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија, 2018:288-9.</p> <p>11. Bajraktarova Valjakova E, Korunoska Stevkovska V, Gigovski N, Mijoska A, Bajraktarova Mishevska C. Micro-morphological changes of porcelain surface after different surface treatments. 23rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS), Iasi, Romania, 2018:326-27.</p>	
8.	Апстрактите објавени во зборник на конференција со меѓународен уредувачки (1 x 19)	19

	1. Bajraktarova Valjakova E, Guguvcevski L, Bajraktarova Mishevskа C , Mitic K, Grozdanov A. DEGREE OF CONVERSION OF THE COMPOSITE CEMENTS USING FOURIER TRANSFORM INFRARED SPECTROSCOPY (FTIR). 19th Congress of the Balkan Stomatological Society (Abstract book), Belgrade, Serbia, 2014:109. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.	1
	2. Bajraktarova Misevska C . TURNER SYNDROME-CHALLENGE FOR EARLY DIAGNOSIS AND ORTHODONTIC TREATMENT. 2nd International Congress of Croatian Society of Orthodontics EXCELLENCE IN ORTHODONTICS, Zagreb, Croatia. SEJODR. 2014;1(1):27. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.	1
	3. Bajraktarova Valjakova E, De Munck J, Guguvcevski Lj, Grozdanov A, Misevska C, M Souza E, Van Meerbeek B. BONDING EFFECTIVENESS OF LUTING COMPOSITES TO TWO CAD/CAM BLOCKS. IADR/PER CONGRESS, Dubrovnik, Croatia, 2014. J Dent Res. Vol.93, Special Issue C:403. (IF:4.144) Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.	1+4.144
	4. Бајрактарова Ваљакова Е, Коруноска Стевковска В, Гиговски Н, Бајрактарова Мишевска Ц , Гугувчевски Љ. Механичка и/или хемиска алтерација на целосно керамичките реставрации како подготовка за атхезивно цементирање. VII конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Македонија, 2015:347-8. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.	1
	5. Кануркова Л, Курчиева Чучкова Г, Мишевска Ц , Манева М, Дораковска А. Современ ортодонтски третман кај возрасни пациенти. VII конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Македонија, 2015:245-6. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.	1
	6. Манева М, Кануркова Л, Бајрактарова Мишевска Ц , Курчиева Чучкова Г, Манев И. Третман на anteriorno отворен загриз. VII конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Охрид, Македонија, 2015:249-50. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.	1
	7. Bajraktarova Miševska C , Kanurkova L, Curcieva Cuckova G, Maneva M, Bajraktarova Valjakova E. Skeletal age in patients with Turner's syndrome. 91 st Congress of the European Orthodontic Society, Venice, Italy, 2015:123. (IF: 1.528) Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.	
	8. Kjurchieva Chuchova G, Dimovska R, Bajraktarova Miševska C , Kanurkova L, Maneva M. Effects and benefits of pre-orthodontic trainer treatment in developing dentition patients. 91 st Congress of the European Orthodontic Society, Venice, Italy, 2015:131. (IF: 1.528) Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.	1+1.528
9.	Bajraktarova Valjakova E, Bajevska J, Korunoska Stevkovska V, Kapuševska B, Gigovski N, Mijoska A, Zlatanovska K, Bajraktarova Miševska C . Ectodermal Dysplasia, a case report: Challenge for prosthodontic solution. 1 st International Symposium at Faculty of Medical Sciences, University "Goce Delčev", Štip, R. Macedonia 2015:66-7. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1123 од мај 2016 година.	1+1.528
10.	Bajraktarova Valjakova E, De Munck J, Yoshihara K, Misevska C , Grozdanov A, Peumans M, Van Meerbeek B. Micro-morphological changes of various CAD-CAM blocks after different surface treatments. 47 th Meeting of the CED-IADR,	1

	<p>Antalya, Turkey, 2015:262. J Dent Res. Special Issue C. (IF:4.144). Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.</p> <p>11. Bajraktarova Valjakova E, Bajraktarova Mishevska C. Silicization – universal treatment of the metal- or all-ceramic restorations for adhesive lutting, intraoral repair or placement of orthodontic brackets. 6th International Congress of the Albanian dental society. Struga, R. Macedonia, 2016:4. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр. 1123 од мај 2016 година.</p> <p>12. Bajraktarova Valjakova E, Kapusevska B, Mijoska A, Korunoska Stevkovska V, Gigovski N, Gacheva Cvetkova S, Bajraktarova Mishevska C. Failures and complications in patients treated with fixed prosthodontic restorations. 6th International Congress of the Albanian dental society. Struga, R. Macedonia, 2016:4. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1126 од 1 јули 2016.</p> <p>13. Бајрактарова Ваљакова Е, Коруноска Стевковска В, Гиговски Н, Капушевска Б, Бајрактарова Мишевска Ц, Гугувчевски Љ. Метал-керамички, целосно-керамички или циркониумски реставрации: избор, примена, за и против. 1. Конгрес на Здружението на доктори специјалисти по стоматолошка протетика со меѓународно учество. Охрид, Р. Македонија, 2016:74-5. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1167 од 16 април 2018.</p> <p>14. Бајрактарова Ваљакова Е, Гачева Цветкова С, Мијоска А, Николовска Ј, Бајрактарова Мишевска Ц, Бајевска Ј. Киселините како средства за подготовка на керамичките реставрации за атхезивно цементирање или поставување на ортодонтски брекетти. 1. Конгрес на Здружението на доктори специјалисти по стоматолошка протетика со меѓународно учество. Охрид, Р. Македонија, 2016:130-1. Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1167 од 16 април 2018.</p> <p>15. Sotirovska Ivkowska A, Zabokova Bilbilova E, Georgiev Z, Ambarkova V, Bajraktarova Misevska C, Ivkovski Lj. Immunopathological mechanisms of pulpal defence and repair in dental caries. 104th FDI Annual World Dental Congress, Poznan, 2016, Int Dental Journa Vol 66 (supplement 1):173 IF:1,362 Трудот е рецензиран во Билтенот на УКИМ бр.1163 од 15 февруари 2018.</p> <p>16. Бајрактарова Ваљакова Е, Коруноска Стевковска В, Георгиева С, Гиговски Н, Мијоска А, Бајрактарова Мишевска Ц. Дентален третман на 5-годишен пациент со хипохидротична ектодермална дисплазија. Прв конгрес на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија. Скопје, Р. Македонија, 2018:62.</p> <p>17. Георгиев З, Ковачевска И, Сотировска Ивковска А, Амбаркова В, Бајрактарова Мишевска Ц. Физиолошка ресорпција на млечните заби:патохистолошка слика од аспект на денталната пулпа. Прв Конгрес на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија. Скопје, Р. Македонија, 2018:45.</p> <p>18. Бајрактарова Ваљакова Е, Бајрактарова Мишевска Ц, Георгиева С, Митиќ К, Коруноска Стевковска В. Пародонтални компликации кај пациенти носители на фиксни и мобилни протетички конструкции и фиксни ортодонтски апарати. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија, 2018:288-9.</p> <p>19. Bajraktarova Valjakova E, Korunoska Stevkovska V, Gigovski N, Mijoska A, Bajraktarova Mishevska C. Micro-morphological changes of porcelain surface after different surface treatments. 23rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS), Iasi, Romania, 2018:326-27.</p>	<p>1+4.144</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1+1.362</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
--	--	---

	Вкупно:	111,029
--	----------------	----------------

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија – 1x5 - рецензент на труд во “Archives of Oral Biology” со IF=1.890 - рецензент на труд во “Archives of Oral Biology” со IF=1.890 - Супервизор на симпозиумот „Современи аспекти во терапијата на ортодонтските аномалии“, Дојран, октомври, 2014 -член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во III/V семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии-докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр.09-262/2 -член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во III–ти семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии-докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр.02-2341/2	5
2.	Учество во промотивни активности на факултетот 0,5 x 2 Ден на наука на УКИМ – 2014 Ден на наука на УКИМ – 2015	1
3.	Воведување нова лабораториска/клиничка или јавно-здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството – првпат во институцијата воведена метода 1 x 2 -самолегирачка техника - метод за изработка на ретејнер во горна и долна вилица	2
4.	Предавање на институции од јавен интерес, културно-информативни центри - 0,5 Комплетна, април 2014.	0,5
5.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството - 2 специјалист по ортодонција 2000 год.	2
	Вкупно:	10,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание – 1 x 5 South European Journal of Orthodontics and Dentofacial Research EC Dental Science Journal (ECDE) Journal of International Oral Research Society (JIORS) Journal of Oral Health and Dentistry Член на Советодавен одбор на списанието Македонски стоматолошки преглед	5

2.	<p>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен стручен собир - 1 x 1 Член на Организациски одбор на 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија, 2018.</p>	1
3.	<p>Награда за научни постигнувања од струковата организација/самостоен 3 x 2 1. Благодарница од Македонско стоматолошко друштво, за посебни заслуги во развојот и унапредувањето на МСД, Скопје, 2014. 2. Признание од Archives of Oral Biology, Elsevier, 2015 год.</p>	6
4.	<p>Раководител на внатрешна организациона единица- 3 x 2 Раководител на Клиника за ортодонција во периодот: 2013 - 2015 2015 – 2017</p>	6
5.	<p>Член на факултетска комисија 0,5 x 2 Член на Научниот одбор на Стоматолошкиот факултет во Скопје 2017-2021 Член на Комисија за евалуација на студиската програма за стручни стоматолошки сестри-орални хигиенолози, 2018-2022</p>	1
6.	<p>Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.) – 2 Стратегија за развој на основното образование во Општина Карпош 2011-2016</p>	2
7.	<p>Учество во комисии и тела на државни и други органи 1 x 27</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Член на Европското ортодонтско друштво-EOS 2. Член на Светската федерација на ортодонти (WFO) 3. Член на Италијанското ортодонтско друштво (SIDO) 4. Член на Евроазиското здружение на ортодонти-EAO 5. Член на Хрватското друштво на ортодонти-HDO 6. Член на Здружението на ортодонти на Србија-OUS 7. Член на Балканското здружение на ортодонти специјалисти-BAOS 8. Член на Балканската стоматолошка асоцијација-BASS 9. Член на светската стоматолошка федерација-FDI 10. Член на Здружението на ортодонти на Македонија-ЗОМ 11. Член на Македонско стоматолошко друштво-МСД 12. Делегат во Собранието на Стоматолошката Комора на Македонија 2018-2022 13. Член на комисија за стручен надзор над стручната работа на стоматолошките здравствени установи и здравствените работници за 2018 год. при Стоматолошката комора на Македонија 14. Член на Судот на честа при Стоматолошката комора на Македонија, 2014-2018 год. 15. Учество во комисии при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2014 год. 16. Учество во комисии при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2015 год. 17. Учество во комисии при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2016 год. 	27

	18. Учество во комисији при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2017 год. 19. Учество во комисији при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2018 год. 20. Член на Советот за јавни набавки на Р. Македонија 2016-2018 21. Член на советот на Општина Карпош 2013-2017 год. 22. Комисија за јавни дејности (образование, социјална и детска заштита), Општина Карпош, 2013-2017 23. Претседател на Комисија за финансии и локален економски развој, Општина Карпош, 2013-2017 24. Комисија за еднакви можности на жените и мажите, Општина Карпош, 2013-2017 25. Член на Совет за јавно здравје, Општина Карпош, 2013-2017 26. Одбор за соработка и доверба со јавноста на Факултетот за електротехника и информациски технологии при УКИМ, Скопје, Општина Карпош, 2013-2017 27. Член на претседателството на Синдикалната организација “Мајка Тереза” на ЈЗУ Стоматолошки клинички центар “Св. Пантелејмон”, Скопје, 2012-2016	
8.	Студиски престој во странство до 3 месеци (*0.5) Клиника за ортодонција, Универзитетски Стоматолошки клинички центар Љубљана, Словенија (10.2. - 09.3.2016)	0,5
	Вкупно	48,5
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ		Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		96,44
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		111,029
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ		59
Вкупно:		266,469

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател с.р.
2. Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, член с.р.
3. Проф. д-р Силвана Георгиева, член с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц. д-р Биљана Џипунова, доц. д-р Наташа Тошеска-Спасова и доц. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека доц. д-р Биљана Џипунова, доц. д-р Наташа Тошеска-Спасова и доц. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска поседуваат научни и стручни квалитети и според

Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето вонреден професор во научната област ортодонција.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, доц. д-р Биљана Ципунова, доц. д-р Наташа Тошеска-Спасова и доц. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска да бидат избрани во звањето вонреден професор во научната област ортодонција.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- 1. Проф. д-р Лидија Кануркова с.р.**
- 2. Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова с.р.**
- 3. Проф. д-р Силвана Георгиева с.р.**

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	м-р Беќим Селе	<i>Применаџа на симболиџе на режисероџи Иса Ќосја во докуменџарниоџи филм „Траџи“</i>	<i>The use of symbols by director Isa Qosja in the documentary film "Traces"</i>	ред. проф. Д-р Антонио Митриќески	Бр. 0202-52/10 од 28.01.2019 година

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

2. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред . бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Ангелчо Илиевски	„Двоен актерски пристап при градење и изведба на лик, по системите на Станиславски и Мејерхолд,„	„Dual acting approach in character building and role performance by applying the systems of Stanislavski and Meyerhold,„	Проф. д-р Сузана Киранџиска	0202-52/12 28.01.2019 година

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

3. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Драган Кумев	„Монтажниот филмски ракопис на документарниот филм „Бисер“.	The editing film manuscript of documentary film "Pearl"	Проф. м-р Лазар Секуловски	0202-52/13 28.01.2019 година

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ ПРОЦЕСИРАЊЕ БИОЕЛЕКТРИЧНИ И БИОАКУСТИЧНИ СИГНАЛИ ЗА ПРЕДВИДУВАЊЕ МЕДИЦИНСКИ СОСТОЈБИ“ ОД М-Р МОНИКА СИМЈАНОСКА, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, на седницата одржана на 22.11.2018 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Моника Симјаноска со наслов „Процесирање биоелектрични и биоакустични сигнали за предвидување медицински состојби“, во состав: проф. д-р Владимир Трајковиќ (претседател), проф. д-р Ана Мадевска Богданова (ментор), проф. д-р Марјан Гушев (член), проф. д-р Невена Ацковска (член) и проф. д-р Јуриј Тасич (надворешен член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Моника Симјаноска, со наслов „Процесирање биоелектрични и биоакустични сигнали за предвидување медицински состојби“, содржи 148 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со единечен проред и големина на букви 12, една фуснота, 221 библиографска единица, меѓу нив научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси, 45 слики и 39 табели.

Трудот е структуриран во осум глави, заедно со воведот и заклучните согледувања, и библиографија. Главите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува полесно следење на обработената материја во истражувањето.

Во **воведната глава** е опишана темата на докторската дисертација и придобивките од направеното истражување во неа. Дефиниран е предметот на истражување во тезата, мотивацијата и целите кон кои се стреми. Трудот дефинира три посебни хипотези. Поставените хипотези се однесуваат на моделирањето на релациите помеѓу физиолошките сигнали и медицинските состојби. Елабориран е пристапот за анализа на биомедицински сигнали и сумирани се придобивките од тезата во 9 потточки. Придобивките се насочени кон моделирањето на релацијата помеѓу ЕКГ-сигналот и крвниот притисок, детекцијата на срцеви попуштања од ФКГ-сигнали и апликативност на анализите во протоколи за медицински одговор при масовни катастрофи. Во рамките на оваа глава, даден е и опис на структурата на докторската дисертација и наведена е листа од објавени трудови кои произлегуваат од истражувањата поврзани со дисертацијата.

Во **втората глава** се опишани различните типови на физиолошки сигнали врз основа на феноменот којшто го отсликуваат, како и на најчестите претставници од секој тип. Се зборува за нивната природа, детерминистичност и стохастичност.

Во **третата глава** е претставено срцето заедно со сите негови карактеристики, како основен биолошки систем што се истражува во оваа теза. Даден е осврт на неговите морфолошки карактеристики, на уникатниот електричен систем, како и на најчестите абнормалности кои настануваат и ја нарушуваат неговата функција.

Четвртата глава е најобемната глава во тезата и е посветена на анализата на биоелектричните сигнали, поточно фокусот е на анализа на ЕКГ-сигналите. Целта е да се испита поврзаноста на ЕКГ-сигналот со дискретни мерења на КП во соодветни временски периоди. Истражувањето претставено во ова поглавје му противречи на досегашното тврдење дека не постои поврзаност помеѓу морфолошките карактеристики на ЕКГ-сигналот и КП. Пристапот се базира на комбинација на анализа на сложеност и машинско учење за да се открие комплексноста на биосистемот. Следејќи ја оваа хипотеза, направена е анализа на сложеност на 1253 ЕКГ-сигнали добиени од 72 различни субјекти (волонтери) од различни возрастни групи, и во различни медицински состојби. За експериментални цели, мерењата се извршени со неколку типови на комерцијални биосензори, но не истовремено. Стекнувањето на референтните вредности за КП се направени рачно, со употреба на сертифициран електронски уред базиран на манжетна. По извлекување на карактеристиките кои го опишуваат биолошкиот систем од интерес, применето е Машинско учење за класификација на ЕКГ-сигналите, и следствено, развиени се регресиски модели за предвидување на вредностите на систоличен, дијастоличен и среден артериски притисок за даден ЕКГ-сигнал. Методологијата е евалуирана од неколку различни аспекти, придржувајќи се и кон принципите на традиционалното машинско учење, но направена е и посложена евалуација со фузирање на информации добиени од различни нивоа на анализирање на сигналите. Добиените резултати се близу побарувањата на VHS и AAMI-стандардите за сертифицирање на медицински уреди за мерење на КП.

Во **петтата глава**, фокусот е на анализата на биоакустични сигнали, поточно, анализа на ФКГ-сигнали, кои ја отсликуваат работата на срцето низ различна призма од ЕКГ сигналите. Развиена е методологија базирана на МУ за детекција на хронични срцеви попуштања преку анализа на ФКГ-сигнали. Методологијата вклучува филтрирање, сегментација, екстракција на карактеристики и машинско учење. Во истражувањето се користени 152 ФКГ-сигнали, измерени од 122 субјекти. Средната оценка на методот во однос на точноста е 96 %. Поконкретно, 87 % од сите пациенти со хронично срцево попуштање се точно класифицирани. Студијата потврдува дека соодветната методологија развиена врз база на машинско учење, која се применува на реални звуци снимени со дигитален стетоскоп, може да се користи за детекција на хронични срцеви попуштања.

Во **шестата глава** е дадена реална примена на физиолошките сигнали преземени од биосензорите. Направен е модел за имплементирање на биосензори во постоечки протоколи за медицински одговор при масовни инциденти. Притоа, развиена е методологија за проценка на рата на срцеви отчукувања и рата на респирации, со којашто се овозможува полуавтоматизирање на процедурата за приоритизација на повреди при масовни инциденти (тријажа). За ова истражување користени се 425 мерења од 30 различни субјекти. Предложената методологија е развиена за повеќе различни платформи

и е соодветно тестирана во однос на големина на податоците и поддршка на комуникациските технологии.

Заклучоците од истражувањата во докторската дисертација и добиените резултати, кандидатката ги сумира во **седмата глава**, и во последната, **осма глава**, дадени се насоките за можно проширување на истражувањата.

Предмет на истражување

Основна комплетна слика за стабилноста на човечкиот систем даваат виталните човечки параметри: ратата на срцеви отчукувања, ратата на респирации, нивото на оксигенизација во крвта (СПО₂), и крвниот притисок. Непрекинатото набљудување на овие четири параметри е особено важно во критични ситуации, кога настануваат повреди, па според нив се следи стабилноста на пациентот. Ратата на срцеви отчукувања и ратата на респирации се витални параметри коишто на релативно познат и едноставен начин може да се добијат дури и од биосензор којшто емитура само ЕКГ-сигнали. Додека, СПО₂ и крвниот притисок побаруваат дополнителни уреди коишто се ставаат независно од постоечкиот биосензор. За мерење на СПО₂ се користи уред базиран на емисија и апсорпција на светлина којашто поминува низ капиларите во прстот. Сигналот којшто резултира од овие уреди е ФПГ. Најновите истражувања покажуваат дека овој вид на мерење може да се направи и со уред поставен на градниот кош, што значи дека лесно би можел да се интегрира со останатите биосензори. Сепак, за мерење на крвен притисок, сеуште не постои уред којшто на едноставен, евтин и неинвазивен начин ќе направи точно мерење. Главен предмет на истражување во оваа докторска теза е предвидување на крвниот притисок на неинвазивен начин од даден ЕКГ сигнал. Со постигнување на оваа цел, методот кој притоа ќе се развие има потенцијал да се примени во комерцијалните биосензори, овозможувајќи непрекинато следење на вредноста на крвен притисок, паралелно со останатите витални параметри. Бидејќи технологијата на биосензори се применува во различни ситуации, од амбулантски и клинички, сè до воени средини, овој метод може да биде соодветно решение коешто ќе ја намали потребата од разни дополнителни биосензори и уреди.

Мотивирани од дадената статистика и од моќта на физиолошките сигнали, направени се и дополнителни истражувања во областа на биоакустичните сигнали и нивната примена за дијагностика на срцеви попуштања - вториот предмет на истражување во тезата.

Како трет предмет на истражување е примената на физиолошките сигнали за помагање на постоечки медицински протоколи.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Добиените резултати од истражувањето се очекува да дадат одговор на повеќе прашања, меѓу кои: Дали промената на крвниот притисок се рефлектира во ЕКГ-сигналот? Дали компјутерските техники може да откријат скриени информации во ФКГ-звучите коишто не може да се откријат од страна на лекарите? Дали физиолошките сигнали емитуирани од биосензорите се доволно информативни за да бидат употребени во реални околности? Дали со помош на биосензори би можеле да ја олесниме рачната работа во медицинските протоколи?

Во изминатите истражувања за апроксимација или неинвазивно предвидување на крвен притисок, користени се повеќе физиолошки сигнали емитирани од биосензорите. Најчеста комбинација е ЕКГ-сигнал со ФПГ-сигнал емитиран од прст. И покрај бројните истражувања, не постои силен доказ за сигурноста на овие пристапи. Исто така, не постои доказ за поврзаноста на крвниот притисок со морфолошките карактеристики на ЕКГ-сигналот, што воедно е и инспирација за спротиставување на ова тврдење со приоѓање на проблемот од сосем различна перспектива. Во останатите истражувања најчесто се направени нови самостојни уреди за мерење на крвен притисок и никогаш не се вклучени и останатите витални параметри.

Хроничното срцево попуштање исто така претставува глобална пандемија и е голем придонесувач во стапката на смртност кај пациенти со кардиоваскуларни. Методи за откривање на хронични срцеви попуштања се неопходни за да се делува превентивно, да се подобри раната дијагноза и да се избегне хоспитализација, како и ситуации опасни по живот, со што значително ќе се подобри квалитетот на животот на пациентот. Во студиите каде што се анализираат ФКГ сигнали, неуспехот во презентацијата на фреквенциите на срцевиот звук и на разликата меѓу нив, идентификација на енергијата на варијации, процес на ослободување на сигналот од шум и определување на компонентите на срцевиот звук се само неколку од проблемите со кои истражувачите честопати се соочуваат при анализа на ФКГ-сигнали, и на коишто се осврнува кандидатката во оваа теза.

И покрај големиот напредок на технологијата на биосензори, сепак сè уште не е во целост интегрирана во постојните медицински протоколи, па процедурите како тријажа (одредување на приоритетност на повреди) се изведуваат рачно. Овој пристап би можел да се олесни во голема мера, доколку рачно мерените витални параметри се заменат со оценките на биосензорите, и за пренос на податоците се искористат мобилните технологии. Дополнително, со тоа би се намалила и потребата од медицински персонал, што е особено важно во критични ситуации кога има премногу пациенти што треба да се тријажираат.

Краток опис на применетите методи

Истражувањето е спроведено користејќи неколку специфични постапки за моделирање на односот помеѓу физиолошките сигнали и медицинските состојби. Особено специфичен е проблемот на моделирање на односот помеѓу ЕКГ-сигналите и крвниот притисок. Следен е вообичаен пристап за обработка на биомедицински сигнали, каде методите во секој чекор се избрани согласно проблемот. Сигналите првично поминуваат низ претпроцесирање што опфаќа сегментација и филтрирање. И двете методи се избрани емпириски со што се одбира најоптималната должина и најоптималниот опсег на фреквенции коишто ќе се пропуштат од сигналот. Потоа следи процесот на формирање на вектори со карактеристики за опис на ЕКГ сигналите. За таа цел е користена анализа на комплексност на сигналот, мерејќи ја неговата мобилност, комплексност, фрактална димензија, автокорелација и ентропија. Откако ќе се мапираат векторите во соодветните вредности за систоличен, дијастоличен и среден артериски притисок, следи процесот на машинско учење. За овој проблем, следен е специфичен дизајн на машинско учење при којшто користени се повеќе различни методи за моделирање на релацијата помеѓу векторите со карактеристики и крвниот притисок. Оттука, по принципот на мета-класификатор, изграден е класификатор, а потоа направени се и регресиски модели. Во понапредната фаза на методологијата, во секој чекор е следена парадигма на фузија на информации, што подоцна покажува дека

резултира во уште поточни предвидувања. Методологијата е евалуирана со вкупно 17 метрики и на различни начини на одбирање на обучувачко, валидациско и тест множество.

За обработката на биоакустични сигнали, предложената методологија се состои од неколку фази: филтрирање, сегментација, екстракција на карактеристики на сегментно ниво, машинско учење на сегментно ниво, екстракција на карактеристики на ниво на снимка, машинско учење на ниво на снимка и предикција. Изворните аудио-датотеки се филтрираат со помош на нископропусен филтер за елиминација на звуците што не носат информација, бидејќи тие се појавуваат во повисоките фреквенции. За сегментација на филтрираниот аудио-сигнал, користена е техника на лизгачки прозорец. Откако се извадени сите сегменти од сигналот, за секој сегмент се пресметува неговата енергија. По пресметките, оние аудио сегменти со енергија пониска од средната енергија на сите сегменти од истиот сигнал, се отстрануваат. Во оваа фаза остануваат само сегментите со висока енергија. Во фазата на екстракција на карактеристики од сегменти, од секој аудио сегмент, се пресметуваат карактеристики од фреквентно-временски домен, на пример, цепстрални коефициенти, положба на максимална гласност, итн. Во фазата на машинско учење базирано на сегменти, се градат неколку паралелни, посебни модели за класификација на пациентите. Идејата за комбинирање на различни алгоритми е тоа што со различни алгоритми се моделираат различни структури во податоците. Во фазата на екстракција на карактеристики на ниво на снимки, излезот од сегментно-базираните модели се агрегираат и претставуваат влез во наредната фаза на машинско учење на ниво на снимки. Во фазата на машинско учење на ниво на снимки, еден мета-класификатор е обучен со векторите со карактеристики добиени од претходната фаза. Поточно класификаторот на ниво на снимки, ги добива минимумите, максимумите и просечните вредности од учењето базирано на сегменти, и го дава конечното предвидување дали пациентот е здрав или е со срцево попуштање.

За проценка на ратата на срцеви отчукувања и ратата на респирации опишани во шестата глава, методологијата се потпира на морфолошките карактеристики на ЕКГ-сигналот, па соодветно е употребен метод за детекција на R-пикови, пресметка на назабеност, измазнување и повторна детекција на пикови. За нивна евалуација во тријажа, следен е стандардниот протокол за тријажирање.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултатите од истражувањето може да се сумираат на следниов начин, како што се објавени во секоја глава посебно.

Од анализата на биоелектрични сигнали, објавена во четвртата глава, произлезени се неколку резултати зависно од пристапот за моделирање на врската помеѓу ЕКГ-сигналите и крвниот притисок. Користејќи различно процесирање, донесен е заклучок за најинформативната должина на ЕКГ-сигналот, како и за најдобрата фреквенција што со сигурност ќе го елиминира нискофрегентниот шум без да го деформира ЕКГ-сигналот, т.е. без да се изгубат значајни информации. Откриено е дека моделите научени за должина на сигнал од 30 секунди со фреквенција на отсекување од 0.40 Hz и 0.50 Hz се најинформативни.

Разгледани се повеќе аспекти на поделба на податоците, при што е направен различен дизајн на студијата. Покрај општиот дизајн, предложена е и методологија за фузија на информации на повеќе нивоа за учење на предвидувачки модели. Со спојување на

моделите изградени од различни конфигурации (должина на сигнал и фреквенција на отсекување), постигнати се подобри резултати.

Во првиот пристап од методологијата, најмалите грешки добиени за систоличен, дијастоличен и среден артериски крвен притисок се 8.64, 18.20, 13.52 mmHg без калибрација, и 7.72, 9.45 и 8.13 mmHg со калибрација. Со сосем различен пристап на поделба на множествата и нивна евалуација, добиени се подобри резултати. Доколку се достапни податоци од даден сензор во обучувачкото множество, грешката се намалува на 8.2 mmHg за систоличен и 8.7 mmHg за предикција на дијастоличен крвен притисок. Уште повеќе, ако се калибрира моделот со неколку инстанци од даден субјект (персонализација) грешката се намалува на 6.7 mmHg за систоличниот и 6.6 mmHg за дијастоличниот крвен притисок.

Во пристапот со фузија на информации на повеќе нивоа, постигнати се грешки од 7.93 +- 8.16, 6.41 +- 7.5 и 5.72 +- 6.69 mmHg за систоличен, дијастоличен и среден артериски крвен притисок, во случај на достапни податоци од пациентот за обука на моделите (традиционална поделба). Во случај на непознати пациенти во целост (приспособена поделба), постигнатите грешки за систоличен, дијастоличен и среден артериски крвен притисок се 16.60 +- 11.05, 9.24 +- 7.85, and 9.80 +- 8.53 mmHg. Презентираните резултати се без употребува на метод за калибрација.

Резултатите се близу побарувањата на BHS и AAMI-стандардите за сертифицирање на медицинските уреди за мерење на крвен притисок, според кои дозволиви се грешки од +-5 mmHg, и стандардна девијација од 8 mmHg.

Од анализата на биоакустични (ФКГ) сигнали, со следење на постапката за анализа на физиолошки сигнали и употреба на метода за екстракција на карактеристики од звук, како и со користење на специфичен дизајн од машинско учење, постигната е точност од 96 % при евалуација на методологијата. Покрај тоа, методот открива 87 % од субјектите со хронични срцеви попуштања, со прецизност од 87 %. Ова потврдува дека хроничната срцева слабост може да се открие од ФКГ-сигнали измерени со дигитален стетоскоп.

Со оглед на можностите на биосензорите, и со оглед на фактот дека најчест физиолошки сигнал кој се емитува е ЕКГ, направена е анализа на можностите на сигналот за извлекување на ратата на срцеви отчукувања и ратата на респирација. Уште повеќе, заради фактот дека предлагаме употреба на евтини и лесно достапни преносливи уреди, а тие се со слаба процесирачка моќ и мали капацитети за складирање, направена е анализа и на најоптималната должина на ЕКГ-сигналот (30 секунди) за проценка на виталните параметри со прифатлива грешка во временско-критични услови. За оптималната должина, методологијата постигнува сензитивност од 0.94/0.74 и позитивна предиктивност од 0.92/0.93 за проценка на ратата на срцеви отчукувања и респирација, соодветно; и сензитивност од 0.74 и позитивна предиктивност од 0.95 во однос на тријажа. Времето на извршување на методологијата е 0.02 секунди, што ја прави погодна за имплементација со оглед на ограничувањата.

Дополнително, предложен е и биосензорски информациски систем што овозможува континуираните податоци емитирани од сензорите, структурирано да се складираат согласно со ЕЗЗ-стандардите, заедно со останатите демографски податоци за пациентите. Со ваков дизајн, ќе се подобри координацијата и комуникацијата помеѓу болниците во случај на губење на информациите за некој пациент, во текот на спроведување на

протоколот. Исто, централизираноста на решението овозможува навремена подготовка за прифаќање на пациентите со висок приоритет на повреди.

Целиот дизајн е поддржан и во услови на цивилни инциденти, кога има поголема веројатност за достапност на секаква технологија, и во случај на воени услови кога има голема рестрикција на комуникациите што може да се користат. Кога интернетот е достапен, податоците веднаш се пренесуваат до централната база со податоци, и од таму се дистрибуираат до оној кому му се потребни. Доколку интернетот не е достапен, ВФ-радиото може да се користи за пренос на податоци. Во двата случаи, измерените витални податоци се пренесуваат и се складираат на локалните електронски уреди користејќи ја Bluetooth-технологијата. Ова е особено корисно кога интернет-конекцијата е привремено изгубена, или воопшто не постои.

Со оглед на достапноста на комуникациските врски, направени се испитувања со цел да се истражи големината на податоците создадени од биосензорите. Извршени се бројни мерења користејќи различни биосензори и измерена е големината на податоците во минута, што ни дава информација за капацитетот што треба да го обезбедиме за да може да ги складираме податоците. Имајќи ја предвид брзината на пренос на податоци што зависи од комуникациските технологии, заклучено е дека фреквенција од 125 Hz ќе биде задоволителна за да се пренесат податоците од биосензорите на 10 лица одеднаш. Исто така, испитана е големината на виталните податоци што се користат во протоколот за тријажа.

Системот е тестиран на 17-тата EADRCC вежба за справување со кризи одржана од 24 до 28 септември 2017, во Тузла, Босна и Херцеговина, а исто и во Воената Академија во Скопје, во октомври истата година.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Моника Симјаноска, со наслов „Процесирање биоелектрични и биоакустични сигнали за предвидување медицински состојби“, претставува истражување во доменот на анализа на биомедицински сигнали. Докторската дисертација дава значаен придонес во областа на телемедицината и интелегентните системи. Дисертацијата се фокусира на моделирање на релацијата помеѓу физиолошките сигнали и медицинските состојби. Резултатите од истражувањето ќе помогнат да се надградат постојните биосензори со нови модули за пресметување на виталните параметри, а во исто време даваат реална подлога за нивна употреба во протоколи за медицинско дејствување.

Докторската дисертација е проверена во рамките на системот за анализа и пронаоѓање на плагијати во трудови на Министерството за образование и наука. Согласно со извештајот од системот, добиен на 18.12.2018, дисертацијата е оригинално дело, односно нема индиции на плагијаризам.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Моника Симјаноска, со наслов **Процесирање биоелектрични и биоакустични сигнали за предвидување медицински состојби**, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила следниве рецензирани научноистражувачки трудови во списанија или во соодветни зборници на реномирани меѓународни конференции, во областа на анализа на биомедицински сигнали, сензори и ургентна медицина:

1. **Simjanoska, Monika**, Martin Gjoreski, Matjaž Gams, and Ana Madevska Bogdanova. "Non-Invasive Blood Pressure Estimation from ECG Using Machine Learning Techniques." *Sensors* 18, no. 4 (2018): 1160. (**Impact factor: 2.475**).
2. **Simjanoska, Monika**, Bojana Koteska, Ana Madevska Bogdanova, Nevena Ackovska, Vladimir Trajkovic, and Magdalena Kostoska. "Automated triage parameters estimation from ECG." *Technology and Health Care* 26.2 (2018), pp. 387-390. (**Impact factor: 0.717**).
3. **Simjanoska, Monika**, Tome Eftimov, Barbara Korousic Seljak, and Gregor Papa. "Comparing different settings of parameters needed for pre-processing of ECG signals used for blood pressure classification." In *BIOSIGNALS 2019*.
4. **Simjanoska, Monika**, Stefan Kochev, Jovan Tanevski, Ana Madevska Bogdanova, Gregor Papa, and Tome Eftimov. "Multi-level information fusion for learning a blood pressure predictive model using sensor data." **Submitted on 1st of November 2018 to Information Fusion, Impact factor: 6.639**.
5. **Simjanoska, Monika**, Martin Gjoreski, Ana Madevska Bogdanova, Bojana Koteska, Matjaz Gams, and Jurij F. Tasic. "ECG-derived Blood Pressure Classification using Complexity Analysis-based Machine Learning." In *HEALTHINF*, pp. 282-292. 2018.
6. **Simjanoska, Monika**, Martin Gjoreski, Matjaž Gams, and Ana Madevska Bogdanova. "Novel Data Processing Approach for Deriving Blood Pressure from ECG Only." In *International Conference on Telecommunications*, pp. 273-285. Springer, Cham, 2018.
7. Kostoska, Magdalena, **Monika Simjanoska**, Bojana Koteska, and Ana Madevska Bogdanova. "Medical Real-Time Data Analytics System Design Aspects, Reference Architecture and Evaluation." In *International Conference on Telecommunications*, pp. 233-246. Springer, Cham, 2018.
8. Kostoska, Magdalena, **Monika Simjanoska**, Bojana Koteska, and Ana Madevska Bogdanova. "Real-Time Smart Advisory Health System." In *Proceedings of the 8th International Conference on Web Intelligence, Mining and Semantics*, p.47. ACM, 2018.
9. Kozolovska, Ivana, Bojana Koteska, **Monika Simjanoska**, and Ana Madevska-Bogdanova. "Using Biomodule for Vital Parameters Measurement in Hospital Environment." In *14th International Conference on Informatics and Information Technologies*, pp. 43-44, 2017.
10. Gjoreski, Martin, **Monika Simjanoska**, Anton Gradišek, Ana Peterlin, Matjaž Gams, and Gregor Poglajen. "Chronic Heart Failure Detection from Heart Sounds Using a Stack of Machine-Learning Classifiers." In *Intelligent Environments (IE)*, 2017 International Conference on, pp. 14-19. IEEE, 2017.
11. Koteska, Bojana, Natasa Koceska, **Monika Simjanoska**, Anton Jost, Andrej Strahovnik, Radko Komadina, Magdalena Kostoska, Ana Madevska Bogdanova, Jurij Tasic, and Janez Trontelj. "Continuous Vital Parameters Monitoring by Using Biosensors and Smart Technology Solution." In *Urgentna Medicina* (2017): 201-204.
12. Koceska, Natasa, Ivana Kozolovska, Bojana Koteska, **Monika Simjanoska**, Ana Madevska Bogdanova, Radko Komadina, Andrej Strahovnik, and Anton Jost.

- "Evaluation of Wearable System for Measuring Vital Parameters in Clinical Environment." In 9th International Conference on ICT Innovations, pp. 22-29. 2017.
13. **Simjanoska, Monika**, Bojana Koteska, Magdalena Kostoska, Ana Madevska Bogdanova, Nevena Ackovska, and Vladimir Trajkovikj. "Information System for Biosensors Data Exchange in Healthcare." In International Conference on ICT Innovations, pp. 230-239. Springer, Cham, 2016.
 14. Bogdanova, Ana Madevska, **Monika Simjanoska**, Nevena Ackovska, Magdalena Kostoska, Bojana Koteska, and Martin Tashkoski. "Biosensors technology in massive civil disasters." In Urgentna Medicina (2016): 353.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на докторската дисертација можат да се синтетизираат во следниве точки:

- Посебен акцент е даден на истражувањето на врската помеѓу крвниот притисок и ЕКГ-сигналот. Досегашните истражувања во областа користат комбинација од повеќе физиолошки сигнали за предвидување на крвниот притисок и се потпираат само на морфолошките карактеристики на сигналите. Наспроти тоа, во докторската теза, кандидатката на проблемот му приоѓа од сосем поинаква перспектива, притоа анализирајќи ја сложеноста на ЕКГ-сигналите преку метрики на комплексност. Моделирањето на поврзаноста на метриците на комплексност и крвниот притисок е направено на неколку различни начини. Покрај општиот дизајн на машинско учење, предложена е и методологија за спојување на информации на повеќе нивоа за учење на предвидувачки модели.
- Најдобрите постигнати резултати се смета дека се оние во кои не се користи метод за калибрација, со што се избегнува субјективност на моделот кон податоците, а сепак се постигнува грешка од 7.93 mmHg за систоличен, 6.41 mmHg за дијастоличен и 5.72 mmHg за среден артериски крвен притисок. Добиените резултати се близу ограничувањата (+5 mmHg, и стандардна девијација од 8 mmHg) на BHS и AAMI-стандардите за сертифицирање на медицински уреди за мерење на крвен притисок. Согласно со резултатите, потврдена е Хипотеза 1.
- Со објавените резултати, даден е и придонес кон аргументите објавени во литературата за најоптимална должина на ЕКГ примероци потребни за изградба на предвидувачки модели (30 секунди), како и кон аргументите за избор на најсоодветен праг за елиминација на шум ([0.4-0.5] Hz), без губење на ЕКГ-информации и сигурно отстранување на шум.
- Покрај анализата на врската помеѓу ЕКГ-сигналот и крвниот притисок, направено е истражување на уште еден репрезентативец на срцевиот систем, ФКГ-сигналот, којшто има сосем различна улога од ЕКГ-сигналот. Согласно со тоа, неговата моќ е претставена преку истражувања на ФКГ-сигнали измерени од здрави субјекти и пациенти со хронични срцеви попуштања. Со следење на постапката за анализа на физиолошки сигнали и употреба на метода за екстракција на карактеристики од звук, како и со користење на специфичен дизајн од машинско учење, постигната е точност од 96 % при евалуација на методологијата. Покрај тоа, методот открива 87 % од субјектите со хронични срцеви попуштања, со прецизност од 87 %. Ова

потврдува дека хроничната срцева слабост може да се открие од ФКГ-сигнали измерени со дигитален стетоскоп, т.е. се потврдува Хипотеза 2.

- Применливоста на истражувањата се најчесто во случаи кога постои недостаток на медицинска опрема, па комбинацијата од биосензори и преносливи уреди може да се искористи за да се обезбеди сигурен пренос на медицински податоци во далечните болнички центри. Истражувањето е главно насочено кон автоматизирање на процесот на тријажа, а тоа значи автоматско проценување на виталните параметри (рата на срцеви отчукувања и рата на респирација) што се потребни за тријажирање на пациенти, без присуство на медицинско лице. Предложената методологија покажува дека нуди добар баланс помеѓу точноста на проценките и нивното брзо пресметување. Евалуацијата на методологијата покажа сензитивност од 0.87 за проценка на ратата на срцеви отчукувања, 0.74 за проценка на ратата на респирација, како и сензитивност од 0.76 во однос на процесот на тријажа. Просечното време на извршување на алгоритмот е 0.02 секунди, што го прави соодветен за употреба во реално време. Со ова истражување се потврдува Хипотеза 3.

Можните понатамошни истражувања се:

- Сите предложени решенија имаат голема апликативност и во цивилни и во воени услови. Сепак, за веродостојност во реални услови, потребно е тестирање на методологиите врз субјекти со различна медицинска состојба.
- Во иднина, методологијата за предвидување на крвен притисок, може да се надгради со модул за препознавање на активност, или со предвидување на крвен притисок врз основа на даден контекст. Уште повеќе, методологиите за предвидување на крвен притисок, проценката на рата на срцеви отчукувања и рата на дишење, може да се спојат со цел екстракција на три од вкупно четири витални параметри од еден единствен ЕКГ-сензор. Тој сензор би можел да се надгради со модул за добивање на ФПГ-сигнал, со којшто, во комбинација со метод за откривање на оксигенизација на крвта од граден кош, би можел да резултира во еден единствен сензор што ќе има моќ да ги прикажува сите четири витални параметри.
- Методологијата за откривање на срцеви попуштања од ФКГ-сигнали, дополнително ќе се тестира и на база на податоци од отворен тип, наменета за евалуација на алгоритмите за срцев звук. Покрај тоа, методот ќе се искористи за да се развијат персонализирани модели за следење на пациенти со хронична срцева слабост, со коишто би можело да се предвиди кога пациентот треба да го модифицира третманот со лекови, со цел да се спречи влошување на медицинската состојба и на тој начин да се избегне хоспитализација. Финално, методот може да се употреби во комбинација со микрофон-сензор поврзан со паметен телефон, и да се развие апликација што ќе дејствува како интерфејс помеѓу пациентот и докторот, со што ќе се овозможи полесно набљудување на здравствената состојба.

Со оглед на наведеното, Комисијата има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Моника Симјаноска** со наслов **Процесирање биоелектрични и биоакустични сигнали за предвидување медицински состојби.**

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Владимир Трајковиќ с.р.
претседател
2. Проф. д-р Ана Мадевска Богданова с.р.
Ментор
3. Проф. д-р Марјан Гушев с.р.
член
4. Проф. д-р Невена Ацковска с.р.
член
5. Проф. д-р Јуриј Тасич с.р.
надворешен член

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ПРИМЕНЕТА
КИНЕЗИОЛОГИЈА,
НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО
СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за физичко образование спорт и здравје - Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 17. 1. 2019 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) применета кинезиологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0201-141, донесена на 11.2.2019 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Небојша Марковски, редовен професор на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, проф. д-р Гино Стрезовски, редовен професор на Факултетот за физичко образование спорт и здравје во Скопје, проф. д-р Милан Наумовски, редовен професор на Факултетот за физичко образование спорт и здравје во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) применета кинезиологија, во предвидениот рок се пријави д-р Жикица Тасевски.

5. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот Жикица Тасевски, докторна науки по кинезиологија, е роден на 15. 2. 1978 година, во Скопје. Со високо образование се стекнал на Факултетот за физичка култура во Скопје, каде што дипломирал во 2001 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2013/2014 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје. Студиите ги завршил во 2016 година, со просечен успех 10,00. На 27. 5. 2016 година го одбрал магистерскиот труд на тема: *Разлики во определени базично-моторички и специфично моторички тестови кај различни соматотипови на млади кадетски фудбалери.*

Докторска дисертација пријавил на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје. Дисертацијата на тема: *Трансформационо морфо-функционални и моторички ефекти од специјално програмиран функционален тренинг кај фудбалери кои играат на различни позиции* ја одбрал во декември 2018 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Небојша Марковски (ментор), проф. д-р Ленче Алексовска-Величковска, проф. д-р Вујица Живковиќ, проф. д-р Гино Стрезовски и проф. д-р Висар Ганиу. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки по кинезиологија.

На 65. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравј во Скопје, одржана на 2. 4. 2018 година, Жикица Тасевски е избран во звањето *асистент докџоранд* на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопјево научната област применета кинезиологија.

Во моментот работи како *асистент докџоранд* на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр.1164 од 1. 3. 2018 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр.1164 од 01. 03. 2018 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

6. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за физичка култура Скопје, кандидатот д-р Жикица Тасевски изведува вежби на прв циклусстудиинастудиската програма по академски студии Физичко и здравствено образование, како и на студиската програма по стручни студии Спортски тренери. Кандидатот Тасевски Жикица, во рамките на наставно-образовната дејност, автор е на пакет материјали и интерни скрипти за потребите на соодветните предмети.

Научноистражувачка дејност

Д-р Жикица Тасевски има објавено вкупно 8 научни трудови од соодветната област, од кои 1 (еден) труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународен академски собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји, 2 (два) труда со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови, и 5 (пет) труда со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание.

Во фокусот на неговата научноистражувачка работа се поставува примената на науката во фудбалот и фудбалската игра. Научноистражувачката насоченост може да се утврди од подолу прикажаната анализа на дел од истражувачкиот опус на кандидатот:

- **Z. Tasevski, N. Markovski, S. Gontarev, (2017), Anthropomrntical Characteristics and Somatotype of Young Macedonian Soccer Players aged 11-18, International Scientific Congress, Applied sports Sciences, proceeding book pp.163-168, ISBN(Print):978-954-718-489-3; ISBN(Online):978-954-718-490-9.**

- **Z. Tasevski**, N. Markovski, V. Zivkovic, (2016), **Differences in Certain Basic-motor and Motor Tests in Various Somatotypes of Young football Players**, International Journal of Scientific Issues in Physical Education, Sport and Health, Research in Physical Education, Sport and Health. 2016, Vol. 5, No. 2, pp.83-89, ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160, www.pesh.mk 79.
- Kalch, R., Gontarev, S., **Z. Tasevski**, (2016), **Determining the factor validity of tests for evaluation of certain basic motor skills for successful boxers from the Republic of Macedonia**, International Journal of Scientific Issues in Physical Education, Sport and Health, Research in Physical Education, Sport and Health. 2016, Vol. 5, No. 1, pp.71-76, ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160, www.pesh.mk 79.

Кандидатот д-р Жикица Тасевски, во својата научна кариера, учествувал во повеќе значајни меѓународни и национални проекти (2 меѓународни и 5 национални проекти), кои се од исклучително значење за развој на научната област и на кои д-р Жикица Тасевски интензивно работи во изборниот период, и тоа:

- учесник во меѓународен научен проект со наслов **„Improving the quality of the physical education at primary education level and presenting its relevance and importance for the health and good of coming generations“Erasmus + KA2**, funded by the European Union, 2017-1-MK-KO1-KA201-035380, University Ss Cyril and Methodius – Skopje (2017);
- учесник во меѓународен научен проект со наслов **„Jornadas Técnicas Internacionales-Espanola-Madrid “Real Federacion Espanola De Futbol (2007);**
- учесник во национален научен проект со наслов **„Континуирана едукација на професорите по физичко образование од основните и средните училишта во Р. Македонија“**, носител: Факултет за физичко образование, спорт и здравје Скопје и Министерство за образование, Скопје, 2017/2018;
- учесник во национален научен проект со наслов **„Континуирана едукација на професорите по физичко образование од основните и средните училишта во Р. Македонија“**, Носител: Факултет за физичко образование, спорт и здравје-Скопје и Министерство за образование, Скопје, 2016/2017
- учесник во национален научен проект со наслов **„Тренери без граници-FC Inter Milano-Italy“**, носител: Агенција за млади и спорт Скопје, 2012;
- учесник во национален научен проект со наслов **„UEFA "Progress" V Education Cycle on Coaching“**, носител: ФФМСкопје, 2003;
- учесник во национален научен проект со наслов **„Универзитетска лига во мал фудбал при УКИМ Скопје и меѓуниверзитетската лига во Р. Македонија“**, носител: Факултет за физичко образование, спорт и здравје Скопје и УКИМ, Скопје, 2016-2019.

Кандидатот д-р ЖикицаТасевски, учествувал со реферати на меѓународни научни конференции во земјата и во странство.Кандидатот во изминатиот период во континуитет одржува предавања на семинари за потребите на домашни спортски здруженија и федерации.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Жикица Тасевски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопјеи пошироко.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни тела, комисији и работни групи при Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје.

Кандидатот покажува особена и богата активност и во спортската дејност.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес и спортската дејност на д-р Жикица Тасевски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека д-р Жикица Тасевски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето доцентво научната област применета кинезиологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, д-р Жикица Тасевски да биде избран во звањето **доцентво** научната област применета кинезиологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Небојша Марковски с.р

Проф. д-р Гино Стрезовски с.р

Проф. д-р Милан Наумовски с.р

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Жикица Шпиро Тасевски**
 Институција: **Факултет за физичко образование, спорт и здравје - Скопје**
 Научна област: **кинезиологија – применета кинезиологија**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	<i>Одржување на настава од пре циклус студии (вежби) поени 0.03</i>	
1	Фудбал (VI семестар, 2016/2017),бр.часови (4*15*0.03)	1.8
2	Мал фудбал (Футсал) (I семестар, 2016/2017),бр.часови (4*15*0.03)	1.8
3	Фудбал (VI семестар, 2017/2018),бр.часови (4*15*0.03)	1.8
4	Мал фудбал (Футсал) (I семестар, 2017/2018),бр.часови (4*15*0.03)	1.8
5	Теорија и методика на фудбал (I семестар, 2017/2018),бр.часови (2*15*0.03)	0.9
6	Техника и тактика на фудбал (II семестар, 2017/2018),бр.часови (4*15*0.03)	1.8
7	Физичка подготовка на фудбал (VI семестар, 2017/2018),бр.часови (1*15*0.03)	0.45
8	Педагошка пракса со изработка на дипломска работа во фудбалот (VI семестар, 2017/2018),бр.часови (2*15*0.03)	0.9
9	Фудбал (VI семестар, 2018/2019),бр.часови (4*15*0.03)	1.8
10	Мал фудбал (Футсал) (I семестар, 2018/2019),бр.часови (4*15*0.03)	1.8
11	Теорија и методика на фудбал (I семестар, 2018/2019),бр.часови (2*15*0.03)	0.9
12	Техника и тактика на фудбал (II семестар, 2018/2019),бр.часови (4*15*0.03)	1.8

13	Физичка подготовка на фудбал (VI семестар, 2018/2019),бр.часови (1*15*0.03)	0.45
14	Педагошка пракса со изработка на дипломска работа во фудбалот (VI семестар, 2018/2019),бр.часови (2*15*0.03)	
Консултации со студент (0.002)		
15	Во просек 120 студенти по семестар (120*0.002=0.24) 6 семестри (6*0.40=2.4)	2.4
16	Интерна скрипта од вежби за предметот Фудбал	4
17	Интерна скрипта од вежби за предметот Мал фудбал (Футсал)	4
18	Пакет материјал за вежби за предметот Теорија и методика на фудбал	1
19	Пакет материјал за вежби за предметот Техника и тактика на фудбал	1
20	Пакет материјал за вежби за предметот Физичка подготовка на фудбал	1
	Вкупно	31.4

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учесник во меѓународен научен проект со наслов „ Improving the quality of the physical education at primary education level and presenting its relevance and importance for the health and good of coming generations “Erasmus + KA2, funded by the European Union, 2017-1-MK-KO1-KA201-035380, University Ss Cyril and Methodius – Skopje (2017)	5
2	Учесник во меѓународен научен проект со наслов „ Jornadas Técnicas Internacionales-Espanola-Madrid “Real Federacion Espanola De Futbol (2007)	5
3	Учесник во национален научен проект со наслов „Континуирана едукација на професорите по физичко образование од основните и средните училишта во Р. Македонија“, носител: Факултет за физичко образование, спорт и здравје-Скопје и Министерство за образование, Скопје, 2017/2018	3
4	Учесник во национален научен проект со наслов „Континуирана едукација на професорите по физичко образование од основните и средните	3

	училишта во Р. Македонија“, носител: Факултет за физичко образование, спорт и здравје-Скопје и Министерство за образование, Скопје, 2016/2017.	
5	Учесник во национален научен проект со наслов „Тренери без граници-FC Inter Milano-Italy“, носител: Агенција за млади и спорт-Скопје, 2012	3
6	Учесник во национален научен проект со наслов „UEFA "Progress" V EducationCycle on Coaching“, носител: ФФМ-Скопје, 2003	3
7	Учесник во национален научен проект со наслов „Универзитетска лига во мал фудбал при УКИМ-Скопјеи меѓуниверзитетската лига во Р. Македонија“, носител: Факултет за физичко образование, спорт и здравје-Скопје и УКИМ, Скопје, 2016-2019	3
8	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји: Z. Tasevski, N. Markovski, S. Gontarev, (2017), Anthropomrntical Characteristics and Somatotype of Young Macedonian Soccer Players aged 11-18, International Scientific Congress, Applied sports Sciences, proceeding book pp.163-168, ISBN(Print):978-954-718-489-3; ISBN(Online):978-954-718-490-9.	5
9	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови: Z. Tasevski, N. Markovski, V. Zivkovic, (2016), Differences in Certain Basicmotor and MotorTests in Various Somatotypes of Young football Players, International Journal of Scientific Issues in Physical Education, Sport and Health, Research in Physical Education, Sport and Health. 2016, Vol. 5, No. 2, pp.83-89, ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160, www.pesh.mk 79.	5
10	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови: Kalch, R., Gontarev, S., Z. Tasevski, (2016), Determining the factor validity of tests for evaluation of certain basic motor skills for siuccessful boxers from the Republic of Macedonia, International Journal of Scientific Issues in Physical Education, Sport and Health, Research in Physical Education, Sport and Health. 2016, Vol. 5, No. 1, pp.71-76, ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160, www.pesh.mk 79.	5

1 1	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание: Vuksanovikj V., Jovanovski J., Tasevski Z. , Aceski A., (2016). What should I know before engaging in recreational activities/training? Kondicija Journal, Faculty of physical education sport and health, Skopje	3
1 2	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание: Vuksanovikj V., Aceski A., Tasevski Z. , Klincarov I., Nikovski G., (2017) Definition of some terms often used in training for strength and power, Kondicija Journal, Faculty of physical education sport and health, Skopje	3
1 3	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание: Vuksanovikj V., Jovanovski J., Klincarov I., Aceski A., Tasevski Z. , (2017) Anaerobic threshold – definition and how test, Kondicija Journal, Faculty of physical education sport and health, Skopje	3
1 4	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание: Vuksanovikj V., Aceski A., Tasevski Z. , Gontarev S., (2018) Test methods for motor abilities within football players (test descriptions), Kondicija Journal, Faculty of physical education sport and health, Skopje	3
1 5	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание: Vuksanovikj V., Aceski A., Tasevski Z. , (2018), Strength exercise for football game #1 – entry trainings, Kondicija Journal, Faculty of physical education sport and health, Skopje	3
1 6	Учество на научен/стручен собир со реферат (устна презентација) International Scientific Congress „Applied Sports Sciences“ 1-2 December 2017, National Sports Academy „Vassil Levski“ Sofia, Bulgaria, presentation of the paper: Anthropometrical characteristics and somatotype of young Macedonian soccer player aged 11-18	1
1 7	Учество на научен/стручен собир со реферат (устна презентација) Меѓународна научна конференција: Истражување во Физичкото образование, Спорт и Здравје, Скопје, 2016, презентација на труд со наслов: <i>Разлики во определени базично-моторички тестови кај различни соматотипови на млади категории фудбалери</i>	1
1 8	Учество на научен/стручен собир со реферат (устна презентација) Меѓународна научна конференција: Истражување во Физичкото образование, Спорт и Здравје, Скопје, 2016, презентација на труд со	1

	наслов: <i>Determining the factor validity of tests for evaluation of certain basic motor skills for successful boxers from the Republic of Macedonia</i>	
19	Одржано предавање на семинар за потребите на домашни спортски здруженија и федерации: Одржано предавање за потребите на Едукативниот центар при ФФМ за обука на Тренерска УЕФА А и Б Лиценца, 2016	1
20	Одржано предавање на семинар за потребите на домашни спортски здруженија и федерации: Одржано предавање на тема: за потребите на Едукативниот центар при ФФМ за обука на Тренерска УЕФА А и Б Лиценца, 2017	1
21	Одржано предавање на семинар за потребите на домашни спортски здруженија и федерации: Одржано предавање на тема: за потребите на Едукативниот центар при ФФМ за обука на Тренерска УЕФА А и Б Лиценца, 2018	1
	Вкупно	61.0

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учество во промотивни активности на факултетот/институтот (0.5*8)	4
Дејности од поширок интерес		
2	Учествовороботатанакомисиизадржавнинатпревари	1
Спортска дејност		
3	Тренер во спортскиот клубФ.К. Работнички-Скопје2018-тековно	1
4	Тренер во спортскиот клубФ.К. Силекс 2016-208	1
5	Тренер во спортскиот клубФ.С. Hunan Billows – China 2015	1
6	Тренер во спортскиот клубФ.С. Cerno More – Varna, Bulgaria 2014	1

7	Тренер во спортскиот клубФ.С. Locomotiv – Plovdiv, Bulgaria 2013-2014	1
8	Тренер во спортскиот клубФк Металург-Скопје 2012	1
9	Селектор на фудбалската репрезентација на Македонија до 19 години	4
	Вкупно	15

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	31,4
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	61,0
СТРУЧНО- ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	15
Вкупно	107,4

Членови на Комисијата

- с.р
1. д-р Небојша Марковски,редовен професор –претседател
 2. д-р Гино Стрезовски, редовен професор – член с.р.
 3. д-р Милан Наумовски,редовен професор – член с.р,

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „УЧЕБНО ПОМАГАЛО ЗА ТЕОРЕТСКА НАСТАВА ПО ФИЗИЧКА ХЕМИЈА ЗА ФАРМАЦЕВТИ“ ОД АВТОРИТЕ ДОЦ. Д-Р НАТАЛИЈА НАКОВ, ПРОФ. Д-Р РУМЕНКА ПЕТКОВСКА И ПРОФ. Д-Р ЗОРАН КАВРАКОВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на 23.11.2018 година, бр. 02-669/8, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебно помагало за теоретска настава по Физичка хемија за фармацевти од авторите: доц. д-р Наталија Наков, проф. д-р Руменка Петковска и проф. д-р Зоран Кавраковски, наменет за студентите на Фармацевтскиот факултет во Скопје, за предметот Физичка хемија за фармацевти, избрани се проф. д-р Анета Димитровска, проф. д-р Сузана Трајковиќ Јолевска и проф. д-р Кристина Младеновска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

V. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Учебно помагало за теоретска настава по Физичка хемија за фармацевти
Назив на предметната програма:	Физичка хемија за фармацевти
Назив на студиската програма:	Интегрирани студии за магистри по фармација
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Фонд на часови: 30 ЕКТС-кредити: 6,5
Предметот Физичка хемија за фармацевти (6,5 ЕКТС) на Фармацевтскиот факултет, студиска програма: Интегрирани студии за магистри по фармација, е задолжителен предмет со вкупен фонд на часови од 195 часа и 6,5 ЕКТС. Се слуша во вториот семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 350 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтоот 12. Текстот е поделен во 10 поглавја, и посебно поглавје-литературата, и содржи 186 слики и 26 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Анета Димитровска с.р.

**Проф. д-р Сузана Трајковиќ-Јолевска
с.р.**

Проф. д-р Кристина Младеновска с.р.

VI. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р АНЕТА ДИМИТРОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот се состои од 10 поглавја: <i>Вовед во физичка хемија за фармацевти; Состојби на материјална; Основи на термодинамика; Термохемија; Хемиска кинетика; Раствори на неелектролити; Колоидно дисперзни системи; Реологија; Дифузија и Дисолуција.</i></p> <p>Предложениот ракопис на почетокот го воведува студентот во термодинамските системи, состојбите на системите, како и во основните системи на тежини и мерки.</p> <p>Второто поглавје се однесува на состојбите на материјата (гасна, течна и цврста) и фазните дијаграми. Следните две поглавја се посветени на законите на термодинамиката и термохемијата. Во рамките на петтото поглавје се обработуваат константите на брзина на реакција, со осврт на проценката на брзина на деградација на фармацевтските активни супстанции.</p> <p>Во шестото поглавје се обработени идеалните и вистинските (реални) раствори. Објаснети се колигативните својства на растворите, како и нивната примена за определување на молекулската маса на супстанциите.</p> <p>Седмото поглавје се однесува на колоидно дисперзните системи и ги обработува кинетичките, оптичките и електричните својства на колоидите. На крајот на овој дел, дадена е примената на различните видови колоидни системи (хидрогели, микроемулзии, липозоми и др.) како современи носачи за контролирано ослободување на фармацевтските активни супстанции.</p> <p>Осмото поглавје е посветено на реологијата како многу важен сегмент од формулацијата на фармацевтските дозирани форми. Во овој дел обработени се Њутновите и не-Њутновите системи, методите за определување на реолошките карактеристики, како и тиксотропијата и нејзината примена во фармацијата. Овој дел завршува со значењето на реологијата, каде што преку примери објаснето е значењето на реологијата врз развојот на фармацевтската дозирана форма, стабилноста и ефикасноста на лекот.</p>
--	--

	<p>Последните две поглавја се однесуваат на процесите на дифузија и дисолуција. Објаснети се Фиковите закони за дифузија, начините на транспорт на супстанциите низ биолошките мембрани; обработени се основните концепти на ослободување на фармацевтските активни супстанции од фармацевтската дозирана форма, како и тестовите за определување на растворливост.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Учебното помагало е во согласност со предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни дополнителни корекции.
Оцена на ракописот:	Ракописот обработува физичко-хемиски концепти што се значајни за однесувањето на фармацевтските активни супстанции, формулацијата, стабилноста на фармацевтските дозирани форми и други аспекти од фармацијата. Дополнително, преку соодветни примери од фармацевтската практика, студентите добиваат една поширока слика за потребата од познавањето на физичко-хемиските принципи и нивната примена во различните гранки на фармацијата.
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Учебното помагало за теоретска настава по предметот Физичка хемија за фармацевти содржи 350 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 10 поглавја и користена литература како посебен дел и содржи бројни слики и табели. Овој ракопис овозможува студентите на Фармацевтскиот факултет во Скопје да се здобијат со знаења за различни физичко-хемиски процеси што се потребни за решавањето на практичните проблеми од различни области на фармацијата.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало за теоретска настава по Физичка хемија за фармацевти, примарно наменето за студентите на Фармацевтскиот факултет при УКИМ.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Анета Димитровска с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СУЗАНА ТРАЈКОВИЌ-ЈОЛЕВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Содржината на ракописот е распределена во 10 поглавја и литература.</p> <p>На почетокот, студентот се запознава со интернационалниот систем на единици и мерки како модерна форма на метричкиот систем, прифатен низ светот и науката. Потоа се обработуваат карактеристиките на гасната, течната и цврстата агрегатна состојба.</p> <p>Во следните две поглавја, студентот се воведува во областа на термодинамиката. Се запознава со законите на термодинамиката, содржината на топлина, како и методите за определување на промената на топлината во текот на реакцијата.</p> <p>Во поглавјето <i>Хемиска кинетика</i>, студентот стекнува сознанија за поимите брзина на хемиска реакција, молекуларност и ред на реакција, катализа, како и за начинот на спроведување на студиите за испитување на стабилноста на фармацевтските активни супстанции.</p> <p>Во следното поглавје се обработуваат својствата на идеалните и реалните раствори, различните начини на изразување на концентрацијата на растворите, како и колигативните својства на растворите (намалување на притисокот на пари, покачување на температурата на вриење, намалување на температурата на мрзнење и осмотски притисок).</p> <p>Поглавјето <i>Колоидно дисперзни системи</i> ги проучува видовите колоидни системи (липофилни, липофобни и асоцијативни), нивните својства, техниките на сепарација, како и примената на колоидно дисперзните системи во фармацијата и во секојдневниот живот.</p> <p>Потоа обработени се реолошките карактеристики на различните видови на не-Њутнови системи (пластичен, псевдопластичен, дилатантен и тиксотропен) и нивното значење од фармацевтски аспект. На кратко објаснети се и реолошките својства на телесните течности.</p> <p>Деветто поглавје се однесува на првиот и вториот Фиков закон за дифузија, синк условите, дифузијата</p>
--	---

	<p>на биолошките системи и транспортот низ биолошките мембрани.</p> <p>Последното поглавје ги обработува различните модели на дисолуција, како и факторите што влијаат на процесот на ослободување на фармацевтската активна супстанција од фармацевтската дозирана форма.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Да, во целост е во согласност со предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	/
Оцена на ракописот:	Авторите на јасен и концизен начин ги обработуваат поглавјата содржани во ракописот, во обем кој одговара на предметната програма по предметот.
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Учебното помагало за теоретска настава по предметот Физичка хемија за фармацевти содржи 350 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Со овој ракопис, студентите од наставната програма за магистер по фармација добиваат мошне корисно учебно помагало, кое ќе ги воведо во принципите на физичката хемија што имаат примена во полето на фармацијата и ќе им го олесни совладувањето на предвидената наставна програма.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало за теоретска настава по Физичка хемија за фармацевти, примарно наменето за студентите на Фармацевтскиот факултет при УКИМ - Скопје.

Рецензент

Проф. д-р Сузана Трајковиќ-Јолевска с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р КРИСТИНА МЛАДЕНОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Содржината на учебното помагало е систематизирана во 10 поглавја. Овој ракопис ги обработува главните принципи и закони на физичката хемија, како што се: состојби на материјата, термодинамика и термохемија, хемиска кинетика, раствори на неелектролити, колоидно дисперзни системи, реолошки својства на материјата, како и законите на дифузија и растворање. Секое поглавје, покрај текстуалната содржина, е збогатено со соодветни бројни слики, со што наставната материја станува лесно разбирлива за студентот.</p> <p>Во поглавјата, се претставени и соодветни примери преку кои студентот полесно ќе ја разбере улогата и примената на физичко-хемиските принципи во одделните области на фармацијата.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со материјалот на предметот Физичка хемија за фармацевти, на студиската програма: Интегрирани студии за магистри по фармација.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Не се потребни корекции.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот е добро структуриран и овозможува студентите лесно да го совладаат предвидениот материјал.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>По прегледување на ракописот може да се заклучи дека обработените содржини овозможуваат студентите да ги осознаат физичко-хемиските принципи важни за развојот и стабилноста на фармацевтските дозирани форми и тој ги задоволува барањата на учебно помагало за теоретска настава.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало за теоретска настава по предметот Физичка хемија за фармацевти, примарно наменет за студентите на Фармацевтскиот факултет при УКИМ - Скопје.

Рецензент

Проф. д-р Кристина Младеновска с.р.

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ
ДЕФЕКТОЛОГИЈА, ОРТОПЕДАГОГИЈА И ДЕФЕКТОЛОШКА ДИЈАГНОСТИКА
НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на распишаниот конкурс од Филозофскиот факултет во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 12.12.2018 година за избор на наставник во сите звања во научните области: дефектологија, ортопедагогија и дефектолошка дијагностика и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, донесена на XVI редовна седница одржана на 18.1.2019 година (Одлука бр. 04-125/4 од 21.1.2019), формирана е Рецензентска комисија во состав: *проф. д-р Горан Ајдински, проф. д-р Наташа Чичевска-Јованова и проф. д-р Даниела Димитрова-Радојичиќ*.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледот на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научните области: дефектологија, ортопедагогија и дефектолошка дијагностика, во предвидениот рок се пријави, како единствен кандидат, д-р Александра Каровска Ристовска, доцент на Институтот за дефектологија при Филозофскиот факултет во Скопје.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Александра Каровска Ристовска е родена на 26.4.1984 година во Скопје. Средното образование го завршила во ДСМУ „Д-р Панче Караџов“ во 2002 година со континуиран одличен успех. Во септември, 2002 година, се запишала на Филозофскиот факултет, Институт за дефектологија. Студиите ги завршила во септември 2006, со просечен успех 9,77. Избрана е за студент на генерацијата 2002/2003 година на Институтот за дефектологија.

Во октомври 2006 година, Каровска Ристовска се запишала на постдипломски студии на Институтот за дефектологија, насока оштетување на слухот и говорот. Во 2008 година го посетила курсот Special Education Needs-насока Inclusive Education, во рамките на Летната интернационална школа на Универзитетот во Осло, Норвешка. Курсот го завршила со оценка А (10) и се здобила со сертификат за професионален развој. Постдипломските студии ги завршила со просек 10,00. Со одбраната на магистерската теза „Дете со кохлеарен имплант во рамките на инклузивната училищна-студија на случај“, на 31.3.2009 година, се здобила со научен степен магистер по дефектолошки науки.

Во септември 2009 година, на Институтот за дефектологија ја пријавува докторската теза со наслов „Компаративна анализа на структурата на американскиот и македонскиот знаковен јазик“. Во периодот од септември 2010 до јуни 2011 година работела во ДУЦОР „Партенија Зографски“ (група: ученици со оштетен слух и ученици со интелектуална попреченост). Во јуни 2011 година,

избрана е за помлад асистент во областите: општа дефектологија, дефектолошка дијагностика, методика и заштита и помош на хендикепирани. Докторската дисертација успешно ја брани на 9.5.2014 и во јули 2014 е избрана за доцент во следниве области (дисциплини): дефектологија, методика, ран третман (реедукација на психомоторика); знаковен јазик, дислексија и дисграфија.

Во 2015 година, Каровска Ристовска остварила студиска посета во Утрехт, Холандија, во рамките на проектот „Подобрување на универзитетските програми за сеопфатно сексуално образование“ – Филозофски факултет и Рутгерс-институтот, Холандија, 2014-2015. Во периодот од август 2018 до јануари 2019, Каровска Ристовска е избрана за Фулбрајтов визитинг-професор на Џорџ Мејсон-универзитетот, Феирфакс, Вирџинија, САД, во рамките на која посета спроведува истражување и креира стратегија за рана интервенција и рана детска инклузија на деца со развојни пречки. Во текот на својата посета на САД, Каровска Ристовска е обучена и сертифицирана за работа по Ортон-Гилингам методата за работа со деца со специфични тешкотии во читањето.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, поднесени во документацијата што е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во периодот од нејзиниот последен избор во наставно-научно звање-доцент во јули 2014 година, па сè до декември 2018 година, доц. д-р Александра Каровска Ристовска наставно-образовната дејност ја изведувала преку предавања и вежби по повеќе предмети на додипломските и постдипломските студии.

Во периодот од септември 2014 до септември 2018, Каровска Ристовска е наставник за следниве предмети на прв циклус на студиската програма Специјална едукација и рехабилитација: Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (задолжителен предмет); Реедукација на психомоторика (задолжителен предмет); Дислексија и дисграфија (изборен предмет).

Во рамките на студиите од втор циклус, Каровска Ристовска е наставник за следниве предмети: Проблеми во учењето (задолжителен предмет на студиската програма Инклузивно образование-60 кредити); Проценка на психомоторниот развој на лицата со интелектуална попреченост (задолжителен предмет на студиската програма Специјална едукација и рехабилитација – 60 кредити); Инклузивно образование (изборен предмет на студиската програма Специјална едукација и рехабилитација – 60 кредити).

Каровска Ристовска, во рамките на третиот циклус студии, се јавува како наставник на следниве предмети: Современи аспекти на рехабилитацијата на лицата со инвалидност (задолжителен предмет) и Полов развој и сексуално образование (изборен предмет).

Во рамките на новата студиска програма - Специјална едукација и рехабилитација за студентите од прв циклус (која почнува во учебната 2018/2019 година), Каровска Ристовска е креатор и реализатор на следниве предмети: Невропсихологија со психомоторна реедукација (делот кој се однесува на реедукацијата на психомоториката); Специфични тешкотии во учењето (задолжителен предмет); и Стратегии за специфични тешкотии во учењето (изборен предмет).

На новата студиска програма - Семејни студии, Каровска Ристовска го подготвува предметот Семејството и раната интервенција на деца со пречки во развојот (изборен предмет).

Каровска Ристовска се јавува како прв автор на две книги:

„Процена и стратегии за работа со ученици со специфични тешкотии во учењето. Филозофски факултет, 2018.“

„Специфични тешкотии во учењето (дислексија, дистрофија, дискалзулија и диспраксија). Филозофски факултет, 2016.“

Д-р Александра Каровска Ристовска била ментор на 18 дипломски трудови, а член на комисија за одбрана на 54 дипломски трудови. Таа била ментор на еден магистерски труд, а учествувала во одбраната на 4 магистерски труда. Каровска Ристовска учествувала и во оцената и одбраната на 2 докторски дисертации.

Активностите што се дел од наставно-образовната дејност, а кои се релевантни за изборот, наведени се во табелата во образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно, научно и наставно-стручно звање.

Според член 11 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, може да се констатира дека д-р Александра Каровска Ристовска од делот наставно-образовна дејност остварила 113,206 поени, и со тоа многукратно го надминала минималниот број поени (20) што е неопходно да ги оствари за да биде избрана во звањето вонреден професор по оваа основа.

Научноистражувачка дејност

Д-р Александра Каровска Ристовска, во рамките на научноистражувачката дејност, во периодот од 2014 до 2018 година, е раководител на еден меѓународен научен проект: Erasmus+ Key Action 2 project “Fostering Accessible Learning Management Systems-FAST” (Partner countries: Portugal, Lithuania, Denmark, 2018-2021) и е национален координатор на еден меѓународен научен проект „Подобрување на универзитетските програми за сеопфатно сексуално образование“ – Филозофски факултет и Рутгерс Институтот, Холандија, 2014-2015. Таа била учесник во пет национални научни проекти, меѓу кои и проект финансиран од Фондот за иновации при Р Македонија во 2016 година (проектот „Carrie“ создавање на производ и обезбедување на услуга која ќе овозможи следење и анализа на активностите на лица на кои им е потребна грижа: стари и лица со попреченост). Исто така, како учесник и обучувач се сретнува и во два меѓународни проекта.

Таа се јавува како коавтор на 1 монографија: „Анализа на состојбата на лицата со интелектуална попреченост и комбинирани пречки во Република Македонија“ - Скопје: Хелсиншки комитет за човекови права на Република Македонија (2017). Каровска Ристовска се јавува и како коавтор на дел од монографија објавена во странство: Methodology in the Study of a Child with a Cochlea Implant within the Inclusive Classroom, Johnsen, B. (eds.) *Theory and Methodology in International Comparative Classroom Studies* – Oslo (2014).

Таа, како автор или коавтор, има објавено вкупно 15 труда, од кои: 4 труда во научно списание во кое трудовите подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет; 3 труда со оригинални научни резултати,

објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор; 8 труда со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири.

Трудови објавени во референтни списанија:

- Karovska Ristovska, A., Filipovska, M. (2018). Fonts for improvement of the reading abilities in persons with dyslexia. *Faculty of Philosophy Annual Proceedings*, pp. 33-41.
- Kardaleska, Lj., Karovska Ristovska, A. (2018). Revisiting the view of phonological and phonemic awareness as early predictors in reading difficulties. *Vizione, issue 29*, pp. 23-30.
- Karovska Ristovska, A., Karovska-Andonovska, B., Stanojkovska-Trajkovska, A., Georgievska, S. (2017). Educational policies and practical implications for children with intellectual disability in Republic of Macedonia. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education/IJCRSEE vol. 5, number 2*, pp.27-40.
- Karovska Ristovska, A., Filipovska, M. (2017). Recognition of body parts in persons with intellectual disability. *Faculty of Philosophy Annual Proceedings*, pp. 397-405.
- Karovska-Andonovska, B., Karovska Ristovska, A., Stanojkovska-Trajkovska, A., Georgievska, S. (2017). Legal vs. factual social protection status of persons with intellectual disabilities in Republic of Macedonia. *Balkan Social Science Review Vol. 10*. December 2017, 41-61.
- Kardaleska, Lj., Karovska Ristovska, A. (2017). Deciding to compensate or remediate with struggling readers. *Vizione Magazine 28*, pp. 93-100.
- Ramo-Akgjun, Petrov, R., Karovska Ristovska, A., Ajdinski, G. (2016). Historical review of the special education system in R. Macedonia and Turkey. *International Journal for Education, Research and Training/IJERT Vol. 2, Number 2*, pp. 117-126.

Анализата на трудовите на кандидатката д-р Александра Каровска Ристовска ја покажува нејзината продлабоченост и способност за темелна експлорација на секој истражувачки проблем во полето на специјалната едукација и рехабилитација, со јасни белези на научниот пристап. Секоја од публикациите јасно потврдува дека кандидатката е добар познавач на својот научноистражувачки проблем и научната област посочена во изборот. Во најголемиот број од научните трудови на кандидатката се презентирани емпириски истражувања што се одликуваат со јасно дефиниран предмет, со примена на соодветна методологија и стручно-научна аргументација. Објавените трудови ја легитимираат авторката д-р Александра Каровска Ристовска како компетентен истражувач во научните области: методика, ортопедагогија и дефектологија.

Својата стручност и компетентност кандидатката ја докажува и преку пленарни и секциски предавања на научни стручни собири со меѓународно учество. Таа има и едно одржано предавање по покана на референтен странски универзитет со наслов “Strategy for Early Intervention and Early Childhood Inclusive Education” на College for Education and Human Development, George Mason University.

Според член 11 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, може да се констатира дека д-р Александра Каровска Ристовска од научноистражувачката дејност остварила 122,5 поени, и со тоа го надминала минималниот број поени (20) што се неопходни за избор во звањето вонреден професор по оваа основа.

Стручноапликативна дејност

Во периодот меѓу двата избора, д-р Александра Каровска Ристовска покажала значителен ангажман и во однос на стручно-апликативната дејност. Во оваа сфера, како позначајни ги издвојуваме следниве активности:

- автор на монографијата „Пристап до информации и услуги за сексуално и репродуктивно здравје за лицата со оштетен вид и слух“ - Скопје: Асоцијација за здравствена едукација и истражување ХЕРА (2016);
- предавач на пет семинари „Дислексија, пристап, форми и методи“;
- член на еден организационен и еден научен одбор на меѓународни научно-стручни конференции;
- два студиски престоја во странство (САД и Холандија) ;
- изготвување и пријавување на проекти;
- член на факултетски комисији.

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2 кон Извештајот за избор во наставно-научно, научно и наставно-стручно звање.

Според член 11 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Комисијата констатира дека д-р Александра Каровска Ристовска од стручно-апликативната дејност остварила 25,5 поени, и со тоа го надминала минималниот број поени (5) што се неопходни за избор во звањето вонреден професор по оваа основа.

Оценка од самоевалуација

Во однос на педагошките аспекти на наставната дејност на кандидатката, приложени се резултатите од самоевалуацијата спроведени на Филозофскиот факултет според кои Каровска Ристовска добива позитивна евалуација (Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух – 9,80; Реедукација на психомоторика – 9,19).

3. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Александра Каровска Ристовска.

Од изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Александра Каровска Ристовска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во научната област дефектологија, ортопедагогија и дефектолошка дијагностика.

Според член 11 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св.

Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Каровска Ристовска ги исполнува општите услови предвидени во Законот за високото образование (пренесени во Образец 1) односно: просечен успех од од најмалку 8,00 на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно; научен степен-доктор од областа за која се избира; објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор; претходен избор во звање-доцент (Билтен број 1079 од 16.6.2014) и има способност за изведување на високо образовна дејност.

Според член 11, доц. д-р Александра Каровска Ристовска ги исполнува и посебните услови од Анекс 1 на наведениот Правилник (пренесени во Образец 2) постигнувајќи вкупно 261,206 поени. Таа неколкукратно го надминува минималниот број поени, поединечно по сите три основи (наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативна дејност), како и минималниот вкупен број поени (80) што се потребни за да биде избрана во звањето вонреден професор.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, д-р Александра Каровска Ристовска да биде избрана во звањето вонреден професор во научната област дефектологија, ортопедагогија и дефектолошка дијагностика.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Горан Ајдински, претседател с.р.

Проф. д-р Наташа Чичевска-Јованова, член с.р.

Проф. д-р Даниела Димитрова-Радојичиќ, член с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Александра Стојан Каровска Ристовска*

Институција: *Филозофски факултет, Институт за дефектологија*

Научна област: *ДЕФЕКТОЛОГИЈА, ОРТОПЕДАГОГИЈА, ДЕФЕКТОЛОШКА ДИЈАГНОСТИКА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,77</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00</p> <p>Просечниот успех изнесува 9,88 за интегрираните студии.</p>	ДА
2.	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: дефектологија, поле: дефектологија, подрачје: општествени науки.</p>	ДА
3.	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	ДА
	<p>1. Назив на научното списание: <i>Vizione (Visions)</i></p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Назив на трудот: Revisiting the view of phonological and phonemic awareness as early predictors in reading difficulties 4. Датум на објава: јануари 2018	
	1. Назив на научното списание: International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education/IJCRSEE 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus 3. Назив на трудот: Educational policies and practical implications for children with intellectual disability in Republic of Macedonia 4. Датум на објава: декември 2017	
	1. Назив на научното списание: Balcan Social Science Review 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Назив на трудот: Legal vs factual social protection status of persons with intellectual disabilities in Republic of Macedonia 4. Датум на објава: декември 2017	
	1. Назив на научното списание: Vizione (Visions) 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Назив на трудот: Deciding to compensate or remediate with struggling readers 4. Датум на објава: јули, 2017	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	ДА
	1. Назив на научното списание: Годишен зборник на Филозофски факултет 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупен број на членови – 11; Србија (2); Велика Британија (1); Ирска (1); Полска (2); Македонија (1); Германија (2); Бугарија (1); Хрватска (1).	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Назив на трудот: Фонтови за подобрување на способностите за читање кај лицата со дислексија</p> <p>4. Датум на објава: декември 2018</p>	
	<p>1. Назив на научното списание: Годишен зборник на Филозофски факултет</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупен број на членови – 11; Србија (2); Велика Британија (1); Ирска (1); Полска (2); Македонија (1); Германија (2); Бугарија (1); Хрватска (1).</p> <p>3. Назив на трудот: Познавање на делови на тело кај лица со интелектуална попреченост</p> <p>4. Датум на објава: декември 2017</p>	
	<p>1. Назив на научното списание: International Journal for Education, Research and Training</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): Вкупен број на членови – 35; Македонија (9); Србија (5); Црна Гора (1); Италија (3); Русија (3); Германија (2); Хрватска (4); САД (1); Словенија (2), БиХ (1); Турција (1); Албанија (1); Романија (1); Бугарија (1)</p> <p>3. Назив на трудот: Historical review of the special education system in R. Macedonia and R. Turkey</p> <p>4. Датум на објава: декември 2016</p>	
3.3	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p>	
	<p>1. Назив на зборникот: Зборник на трудови „Трансформација кон одржливо и флексибилно општество за лицата со инвалидност“.</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 25 години студии по дефектологија – 5. Меѓународна конференција „Трансформација кон одржливо и флексибилно општество за лицата со инвалидност“.</p> <p>3. Имиња на земјите: Македонија, Италија, Израел, Србија, Бугарија, Хрватска, Босна и Херцеговина.</p> <p>4. Назив на трудот: Влијание на доминантната латерализација на мајките во извршувањето на секојдневните активности и</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>доминантната латерализација на горните екстремитети кај нивните деца</p> <p>5.Датум на објава: септември 2018</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: Зборник на трудови „Трансформација кон одржливо и флексибилно општество за лицата со инвалидност“.</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: 25 години студии по дефектологија – 5. Меѓународна конференција „Трансформација кон одржливо и флексибилно општество за лицата со инвалидност“.</p> <p>3.Имиња на земјите: Македонија, Италија, Израел, Србија, Бугарија, Хрватска, Босна и Херцеговина.</p> <p>4.Назив на трудот: Трансформација на јавната свест за јакнење на системот за кризен менаџмент во однос на лицата со попреченост</p> <p>5.Датум на објава: септември 2018</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: Тематски зборник: Унапредување на квалитетот на живот на децата и младите</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: VI Меѓународна конференција Унапредување на квалитетот на живот на децата и младите</p> <p>3.Имиња на земјите: БиХ, Македонија, Србија, Хрватска</p> <p>4.Назив на трудот: Quality of life of persons with intellectual disabilities in day-care centers</p> <p>5.Датум на објава: јуни 2015</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: Тематски зборник: Унапредување на квалитетот на живот на децата и младите</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: VI Меѓународна конференција Унапредување на квалитетот на живот на децата и младите</p> <p>3.Имиња на земјите: БиХ, Македонија, Србија, Хрватска</p> <p>4.Назив на трудот: Creation of an inclusive culture in Dimo Hadzi-Dimov-Skopje</p> <p>5.Датум на објава: јуни 2015</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: Тематски зборник: Унапредување на квалитетот на живот на децата и младите</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2.Назив на меѓународниот собир: VI Меѓународна конференција Унапредување на квалитетот на живот на децата и младите</p> <p>3.Имиња на земјите: БиХ, Македонија, Србија, Хрватска</p> <p>4.Назив на трудот: Quality of life of deaf adolescents</p> <p>5.Датум на објава: јуни 2015</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: YILDIZ International Conference on Educational Research and Social Sciences Proceedings Book</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: YILDIZ International Conference on Educational Research and Social Sciences Proceedings</p> <p>3.Имиња на земјите: Турција, САД, Романија, Латвија, Филипини, Саудиска Арабија, Грција, Албанија</p> <p>4.Назив на трудот: Preschool Inclusive Education Systems in Some EU Countries, Macedonia and Turkey</p> <p>5.Датум на објава: септември 2014</p>	
4.	<p>Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 16 јуни 2014 година, број 1079</p>	ДА
5.	<p>Има способност за изведување на високообразовна дејност</p>	ДА

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Александра Стојан Каровска Ристовска*

Институција: *Филозофски факултет, Институт за дефектологија*

Научна област: *ДЕФЕКТОЛОГИЈА, ОРТОПЕДАГОГИЈА, ДЕФЕКТОЛОШКА ДИЈАГНОСТИКА*

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	22,8
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2017/2018, зимски семестар	1,8
	Реедукација на психомоторика (3), 2017/2018, летен семестар	1,8
	Дислексија и дисграфија (3), 2017/2018, зимски семестар	1,8
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2017/2018, летен семестар	1,8
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2016/2017, зимски семестар	1,8
	Реедукација на психомоторика (3), 2016/2017, летен семестар	1,8
	Дислексија и дисграфија (3), 2016/2017, зимски семестар	1,8
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2016/2017, летен семестар	1,8
	Реедукација на психомоторика (2), 2016/2017, летен семестар	1,2
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2015/2016, зимски семестар	1,8
	Реедукација на психомоторика (3), 2015/2016, летен семестар	1,8
	Дислексија и дисграфија (3), 2015/2016, зимски семестар	1,8
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2015/2016, летен семестар	1,8
2.	Од втор циклус студии	4

	Проблеми во учењето ИО2013, летен семестар (2017/2018), Инклузивно образование (60 кредити) (1 кандидат)	0,25
	Процена на психомоторниот развој на лицата со интелектуална попреченост ДП1033, зимски семестар (2017/2018), Специјална едукација и рехабилитација (60 кредити) (2 кандидата)	0,5
	Инклузивно образование ДП203И, летен семестар (2016/2017), Специјална едукација и рехабилитација (60 кредити) (3 кандидати)	0,75
	Проблеми во учењето ИО2013, летен семестар (2016/2017), Инклузивно образование (60 кредити) (3 кандидати)	0,75
	Процена на психомоторниот развој на лицата со интелектуална попреченост ДП1033, зимски семестар (2016/2017), Специјална едукација и рехабилитација (60 кредити) (5 кандидати)	1,25
	Инклузивно образование ДП203И, летен семестар (2015/2016), Специјална едукација и рехабилитација (60 кредити) (1 кандидат)	0,25
	Процена на психомоторниот развој на лицата со интелектуална попреченост ДП1033, зимски семестар (2015/2016), Специјална едукација и рехабилитација (60 кредити) (1 кандидат)	0,25
3.	Од трет циклус студии	1,25
	Современи аспекти во рехабилитацијата на лицата со инвалидност ДЕФ1 (III циклус) (4 кандидати)	1
	Полов развој и сексуално образование ДЕФ17 (III циклус)	0,25
4.	Одржување на вежби	39,6
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (6), 2017/2018, зимски семестар	2,7
	Реедукација на психомоторика (6), 2017/2018, летен семестар	2,7
	Дислексија и дисграфија (1), 2017/2018, зимски семестар	0,45
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2017/2018, летен семестар	1,35
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (6), 2016/2017, зимски семестар	2,7
	Реедукација на психомоторика (2), 2016/2017, летен семестар	0,9
	Дислексија и дисграфија (1), 2016/2017, зимски семестар	0,45
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2016/2017, летен семестар	1,35

	Реедукација на психомоторика (3), 2016/2017, летен семестар	1,35
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (6), 2015/2016, зимски семестар	2,7
	Реедукација на психомоторика (9), 2015/2016, летен семестар	4,05
	Дислексија и дисграфија (1), 2015/2016, зимски семестар	0,45
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3), 2015/2016, летен семестар	1,35
	Знаковен јазик (4), 2014/2015 летен семестар	1,8
	Рана интервенција и едукација на деца со интелектуална попреченост (6), 2014/2015, зимски семестар	2,7
	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (4), 2014/2015, зимски семестар	1,8
	Методика на учење на говор кај деца со оштетен слух (7), 2014/2015, летен семестар	3,15
	Процена на психомоторен развој (6), 2014/2015, летен семестар	2,7
	Методика на лица со оштетен слух (5), 2014/2015, летен семестар	2,25
	Знаковен јазик (4), 2014/2015, зимски семестар	1,8
	Специјална педагогија (2), 2014/2015, зимски семестар	0,9
5.	Подготовка на нов предмет	9
	Невропсихологија со реедукација на психомоторика Д2013/18 (предавања – I циклус)	1
	Невропсихологија со реедукација на психомоторика Д2013/18 (вежби – I циклус)	0,5
	Специфични тешкотии во учењето Д4033/18 (предавања – I циклус)	1
	Специфични тешкотии во учењето Д4033/18 (вежби – I циклус)	0,5
	Стратегии за специфични тешкотии во учењето Д37-И (предавања – I циклус)	1
	Стратегии за специфични тешкотии во учењето Д37-И (вежби – I циклус)	0,5
	Семејството и раната интервенција на деца со пречки во развојот СС708И/18 (предавања – I циклус)	1
	Семејството и раната интервенција на деца со пречки во развојот СС708И/18 (вежби – I циклус)	0,5

	Современи аспекти во рехабилитацијата на лицата со инвалидност ДЕФ1 (III циклус)	1
	Истражувања во инклузивното образование ДЕФ9 (III циклус)	1
	Полов развој и сексуално воспитание на лицата со инвалидност ДЕФ17 (III циклус)	1
6.	Консултации со студенти во период од 2014/2015 до 2017/2018 (978*0,002)	1,956
7.	Ментор на дипломска работа (18*0,2)	3,6
8.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат (2*0,7)	1,4
9.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд (4*0,3)	1,2
10.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (54*0,1)	5,4
11.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	16
	Процена и стратегии за работа со ученици со специфични тешкотии во учењето. (2018). Скопје: Филозофски факултет. ИСБН: 978-608-238-142-8	8
	Специфични тешкотии во учењето (дислексија, дисграфија, дискалкулија и диспраксија). (2016). Скопје: Филозофски факултет. ISBN 978-608-238-115-2	8
12.	Рецензент на универзитетски учебник Киткањ, З. Ајдински, Г. (2018). Основи на дефектологија. Скопје: Филозофски факултет	1
13.	Пакет материјали за одреден предмет	6
	Проблеми во учењето ИО2013, Инклузивно образование (60 кредити) II циклус	1
	Процена на психомоторниот развој на лицата со интелектуална попреченост ДП1033, Специјална едукација и рехабилитација (60 кредити) II циклус	1
	Инклузивно образование ДП203И, Специјална едукација и рехабилитација (60 кредити) II циклус	1
	Современи аспекти во рехабилитацијата на лицата со инвалидност ДЕФ1 (III циклус)	1
	Истражувања во инклузивното образование ДЕФ9 (III циклус)	1

	Полов развој и сексуално воспитание на лицата со инвалидност ДЕФ17 (III циклус)	1
	Вкупно	113, 206

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Ментор на магистерски труд (1*2)	2
2.	Раководител на меѓународен научен проект Erasmus+ Key Action 2 project “Fostering Accessible Learning Management Systems-FAST” (Partner countries: Portugal, Lithuania, Denmark, 2018-2021)	9
3.	Национален координатор на меѓународен научен проект „Подобрување на универзитетските програми за сеопфатно сексуално образование“ – Филозофски факултет и Рутгерс-институт, Холандија, 2014-2015	6
4.	Учесник во национален научен проект	15
	Истражувач во проектот „Инклузивното образование во редовните средни училишта во Република Македонија“. – Институт за дефектологија, Филозофски факултет, 2018 (УКИМ)	3
	Истражувач во проектот „Поддршка на цивилното општество кон политиките за социјална кохезија и различностите“ (Хелсиншки комитет за човекови права финансирано од Британската амбасада во Македонија, 2016-2017)	3
	Консултант за проектот „Сексуално и репродуктивно здравје и лицата со попреченост: истражување за пристапот кон информации и услуги за сексуално и репродуктивно здравје за лицата со сензорни оштетувања“ – НВО Хера-асоцијација за здравствена едукација, 2016)	3
	Консултант за проектот „Carrie-smart systems“ (Грант од фондот за иновации и технолошки развој од Владата на Република Македонија, 2016)	3

	Експерт за истражувачка дејност во рамки на проектот „Асистивна технологија за дислексија“ – (финансиран од Европска комисија во соработка со Здружението за дислексија „Ајнштајн“ 2018)	3
5.	Учесник во меѓународен научен проект	10
	Обучувач во проектот „Регионална поддршка за инклузивно образование“ (Центар за едукација и советување Скопје, финансиран од Советот на Европа, 2015)	5
	Обучувач на темата „Идентификување и работа со ученици со потешкотии и попреченост во развојот“ (проект „Регионална поддршка за инклузивно образование во Југоисточна Европа“ – 2014)	5
6.	Монографија	8
	Станојковска-Трајковска, Н., Георгиевска, С., Каровска Ристовска, А. , Каровска-Андоновска, Б., Рашиќ-Цаневска О. (2017). „Анализа на состојбата на лицата со интелектуална попреченост и комбинирани пречки во Република Македонија“. Скопје: Хелсиншки комитет за човекови права на Република Македонија. ISBN: 978-608-4790-18-1	8
7.	Дел од монографија објавена во странство Jachova, Z., Angelovska-Galevska N. Karovska, A. , (2014) Methodology in the Study of a Child with a Cochlea Implant within the Inclusive Classroom, Johnsen, B. (eds.) <i>Theory and Methodology in International Comparative Classroom Studies</i> Oslo: Cappelen Damm, No. 2, p.298-306 ISBN 978-82-02-47061-6	6
8.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал “Математика” или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	15
	Kardaleska, Lj., Karovska Ristovska, A. (2018). Revisiting the view of phonological and phonemic awareness as early predictors in reading difficulties. <i>Vizione</i> , issue 29, pp. 23-30	4.5
	Karovska Ristovska, A. , Karovska-Andonovska, B., Stanojkovska-Trajkovska, A., Georgievska, S. (2017). Educational policies and practical implications for children with intellectual disability in Republic of Macedonia. <i>International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education/IJCRSEE</i> vol. 5, number 2, pp.27-40	3
	Karovska-Andonovska, B., Karovska Ristovska, A. , Stanojkovska-Trajkovska, A., Georgievska, S. (2017). Legal vs. factual social protection status of persons with intellectual disabilities in Republic of Macedonia. <i>Balkan Social Science Review</i> Vol. 10. December 2017, 41-61	3

	Kardaleska, Lj., Karovska Ristovska, A. (2017). Deciding to compensate or remediate with struggling readers. <i>Vizione Magazine</i> 28, pp. 93-100	4.5
9.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	12
	Karovska Ristovska, A., Filipovska, M. (2018). Fonts for improvement of the reading abilities in persons with dyslexia. Faculty of Philosophy Annual Proceedings.	4.5
	Karovska Ristovska, A., Filipovska, M. (2017). Recognition of body parts in persons with intellectual disability. Faculty of Philosophy Annual Proceedings, , pp. 397-405.	4.5
	Ramo-Akgjun, Petrov, R., Karovska Ristovska, A., Ajdinski, G. (2016). Historical review of the special education system in R. Macedonia and Turkey. <i>International Journal for Education, Research and Training/IJERT</i> Vol. 2, Number 2, pp. 117-126.	3
10.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	28,5
	Filipovska, M., Rashikj-Canevska, O., Karovska Ristovska, A., Stanojkovska-Trajkovska, N. (2018). The influence of the dominant maternal lateralization on the performance of everyday activities and the dominant lateralization of the upper limbs in their children. Fifth International Conference “Transformation towards a sustainable and resilient society for persons with disabilities“, pp. 301-313.	3
	Karovska Ristovska, A., Jakovchevska, A., Karovska Andonovska, B. (2018). Public awareness transformation for strengthening the crises management system for persons with disabilities. Fifth International Conference “Transformation towards a sustainable and resilient society for persons with disabilities.“ pp. 161-171.	4
	Каровска Ристовска, А., Рашич-Цаневска, О. (2016). Едукација и компетенции на дефектолозите во земјата и странство. Меѓународна научно-стручна конференција „Современи трендови во дефектолошката теорија и пракса“ – Охрид, 10-20	4,5
	Крчановска, М., Ајдински, Г., Каровска Ристовска, А. (2016). Инклузија на дете со аутизам-студија на случај. Меѓународна научно-стручна конференција „Современи трендови во дефектолошката теорија и пракса“ – Охрид, 334-345	4

	Karovska Ristovska, A., Rashikj-Canevska, O., Stanojkovska-Trajkovska, N., Jovanovska, I., Ajdinski, G. (2015). Quality of life of persons with intellectual disabilities in day-care centers, 6 th International scientific conference “Enhancing the quality of life of youth and adolescents”, Faculty of Education and Rehabilitation, University in Tuzla, 606-617.	3
	Jachova, Z., Tripunovska, M., Karovska Ristovska, A., Filipovska, M., Creation of Inclusive Culture in “Dimo Hadzi Dimov”-Skopje, Proceedings of 6th International conference “Improving the quality of life of children and young people”, Ohrid, 2015, 681-692.	3
	Јачова, З., Каровска Ристовска, А., Наумовска, К., Филиповска, М. (2015). Квалитет на живот на глуви адолесценти, 6 th International scientific conference “Enhancing the quality of life of youth and adolescents”, Faculty of Education and Rehabilitation, Ohrid, 2015, 581-594.	3
	Каровска Ристовска, А., Ајдински, Г., Рамо-Акџун, Н. (2014). Предучилишни инклузивни образовни системи во некои европски земји, Република Македонија и Турција, Yildiz International conference on Education Research and Social Sciences, Istanbul, Turkey, 91-103.	4
11.	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество Едукација и компетенции на дефектолозите во земјата и странство. Меѓународна научно-стручна конференција „Современи трендови во дефектолошката теорија и пракса“ – 2016, Охрид	3
12.	Секциско предавање на научен/стручен собир „Дислексија (НЕ)препознаена од институциите“ – 30.03.2018	1
13.	Одржано предавање по покана на референтен странски универзитет “Strategy for Early Intervention and Early Childhood Inclusive Education” – College for Education and Human Development, George Mason University, December 11 th , 2018	3
14.	Учество на научен/стручен собир со реферат Усна презентација на конференцијата за инклузија на деца и возрасни со посебни образовни потреби (во рамките на проектот „Техничка помош за подготовка на Сеопфатна стратегијаво образованието за 2016-2020“	1
15.	Апстрактни објавени во зборник на конференција	3
	Рашиќ-Цаневска, О., Станојковска-Трајковска, Н., Каровска Ристовска, А., Филиповска, М. (2016). Квалитет праксе инклузивног образовања у Републици Македонији. <i>Зборник резимеа, XIX меѓународна конференција „Педагошка истражувања и школска пракса,, - Инклузивно образование у функцији позитивної развоја дече“</i> , Београд, стр.53	1
	Станојковска-Трајковска, Н., Рашиќ-Цаневска, О., Каровска Ристовска, А., Георгиева, С. (2016) Поддршка породици и ресурси за децу са сметњама у развоју у редовним вртичима. <i>Зборник резимеа,</i>	1

	<i>XIX меѓународна конференција „Педагошка истраживања и школска пракса,, - Инклузивно образование у функцији позитивног развоја деце“, Београд, стр.60</i>	
	Станојковска-Трајковска, Н., Георгиева, С., Каровска Ристовска, А. , Рашиќ-Цаневска, А. (2016). Ставови запослених у дневним центрима и родитеља њихових корисника о примени активности из области сексуалног васпитања. <i>Зборник резимеа, стручно-научни семинар са меѓународним учешћем. Друштво дефектолога Србије.</i> Београд, стр. 165	1
	Вкупно	122,5

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. Број	Назив на активноста:	Поени
1.	Монографија	8
	Каровска Ристовска, А., Јаковчевска, А., Наумовска, Г., Неческа, М., (2016) „Пристап до информации и услуги за сексуално и репродуктивно здравје за лицата со оштетен вид и слух“. Скопје: Асоцијација за здравствена едукација и истражување ХЕРА. ISBN: 978-608-4598-63-3	8
2.	Превод “Roman Theatre-Scupi” (2017). Skopje: Data Pons	3
3.	Предавање на институции од јавен интерес	3
	Предавач/експерт на семинар „Дислексија, пристап, форми и методи бр.1“ (09.05.2015)	0,5
	Предавач/експерт на семинар „Дислексија, пристап, форми и методи бр.1“ (16.10.2015)	0,5
	Предавач/експерт на семинар „Дислексија, пристап, форми и методи бр.1“ (08.11.2015)	0,5
	Предавач/експерт на семинар „Дислексија, пристап, форми и методи бр.1“ (28.11.2015)	0,5
	Предавач/експерт на семинар „Дислексија, пристап, форми и методи бр.1“ (06.02.2016)	0,5
	Предавач на обука на припадници на Американски мировен корпус (Peace corps trainees in the field of Special needs sector in Macedonia)	0,5
Дејности од поширок интерес		
1.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	2
	Член на научен одбор на Меѓународна стручно-научна конференција „Современи трендови во дефектолошката теорија и пракса“, 16-18 јуни, Охрид, 2016	1
	Член на организационен одбор на 5. Меѓународна конференција „Трансформација кон одржливо и флексибилно општество за лицата со инвалидност“, 13-15 септември, 2018	1
2.	Студиски престој во странство	1,5

	Fulbright Visiting Scholar to George Mason University, Fairfax, Virginia, USA.	1
	Study tour in Utrecht, Netherlands on comprehensive sexual education in primary and special education, vulnerable groups and post-HBO education.	0,5
3.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	0,5
	Соработник за изготвување на проектот „Инклузивното образование во редовните средни училишта во Република Македонија“. – Институт за дефектологија, Филозофски факултет (УКиМ)	
4.	Носител на изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	2
	Erasmus+ Key Action 2 project “Fostering Accessible Learning Management Systems-FAST” (Partner countries: Portugal, Lithuania, Denmark, 2018-2021)	
5.	Член на факултетска комисија	5.5
	Член на комисија за информациски и комуникациски технологии на Филозофски факултет (2017-2018)	0,5
	Член на комисија за настава на Филозофскиот факултет (2017-2018)	0,5
	Член на Комисија за евалуација на Филозофскиот факултет (2015-2018)	0,5
	Член на Комисија за полагање на испит по предметот Методика на учење на говорот кај деца со оштетен слух (2017)	0,5
	Претседател на Комисија за техничка обработка на податоците на пријавените кандидати на Конкурсот за запишување на студенти на прв циклус на Филозофски факултет (2016)	0,5
	Член на Комисија за техничка обработка на податоците на пријавените кандидати на Конкурсот за запишување на студенти на прв циклус на Филозофски факултет (2015)	0,5
	Член на Комисија за техничка обработка на податоците на пријавените кандидати на Конкурсот за запишување на студенти на прв циклус на Филозофски факултет (2014)	0,5
	Член на факултетска комисија за промотивни активности на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Филозофскиот факултет во Скопје, „Отворен ден на УКИМ“ за академската 2015/2016 година.	0,5

Член на факултетска комисија за изработка на елаборат за Центар за кариера на Филозофскиот факултет во Скопје, 2015 година.	0,5
Член на факултетска Комисија за промотивни активности на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Филозофскиот факултет во Скопје, „Отворен ден на УКИМ“ за академската 2014/2015 година.	0,5
Член на факултетска комисија – Проектно тело – Филозофски факултет (2014-2017)	0,5
Вкупно	25,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	113,206
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	122,5
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	25,5
Вкупно	261,206

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Горан Ајдински, претседател с.р.
2. Проф. д-р Наташа Чичевска-Јованова, член с.р.
3. Проф. д-р Даниела Димитрова-Радојичиќ, член с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: СОЦИЈАЛНА РАБОТА (ЗДРАВСТВО, ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА), ТЕОРИЈА НА СОЦИЈАЛНА РАБОТА, СОЦИЈАЛЕН РАЗВОЈ И МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ ВО ЗАЕДНИЦА НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Во врска со распишаниот конкурс, објавен во дневниот весник „Нова Македонија“ на 12.12.2018 година, за избор на еден наставник (во сите звања) за следниве научни области (дисциплини): социјална работа (здравство, образование социјална заштита и друго), теорија на социјална работа, социјален развој и ментално здравје во заедница, Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, на својата редовна седница одржана на 18.01. 2019 година, определи Комисија во состав: проф. д-р Сунчица Димитријоска, проф. д-р Маја Геровска Митев и проф. д-р Јован Пејковски.

Комисијата утврди дека на распишаниот конкурс се јавил само еден кандидат, и тоа д-р Иван Трајков, вонреден професор на Институтот за социјална работа и социјална политика при Филозофскиот факултет во Скопје. По направената анализа на пристигнатите материјали, Рецензентската комисија има чест на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје да му го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Иван Трајков е роден на 18.3.1970 година. Средно образование завршил во гимназијата „Никола Карев“ во Скопје. Студиите на Филозофскиот факултет - Институт за психологија ги започнал во 1990 година, а дипломирал на 29.12.1995 година со просечна оценка 8,15.

Во периодот 1998-2002 година работел на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ во Штип како помлад асистент по предметите: Општа психологија, Развојна психологија и Педагошка психологија.

Во 2003 година се вработил на Филозофскиот факултет – Институт за социјална работа и социјална политика како помлад асистент. Истата година се запишал на постдипломски студии на Институтот за социјална работа и социјална политика и по успешното завршување на предвидените испити, на 2.10.2006 година магистрирал со одбрана на тема со наслов: „Професионален стрес кај социјалните работници и психолози вработени во

социјална заштита и здравство” со просечна оценка 9,37, стекнувајќи се со научен степен магистер на социјална политика.

Докторската теза на тема „Социјална инклузија на лица со психички растројства” ја одбранил на 2.10.2009 година и со тоа ги исполнил условите за здобивање со научниот степен доктор на социјална работа и социјална политика.

Врз основа на членовите 63, 133 и 134 од Законот за високото образование, а согласно со извештајот на Рецензентската комисија објавен во Билтен бр.1079/201 од 16.6.2014 година, избран е во звањето вонреден професор за научните области: социјална заштита (здравство, образование, социјална заштита и друго) методика на социјална работа (поединец, група и локална заедница), теорија на социјална работа, социјален развој и ментално здравје во заедница.

Д-р Иван Трајков активно го владее англискиот јазик.

Со оглед на тоа што д-р Иван Трајков прво степени стекнал во областа на психологијата, а магистерските и докторските студии во областа на социјалната политика и социјалната работа, неговиот избор се однесува на предметите од областа на социјалната работа.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата

2.1. Наставно-образовна дејност

Кандидатот д-р Иван Трајков има повеќегодишно искуство во наставно-образовната дејност. Во рамките на наставно-образовната дејност на Филозофскиот факултет во Скопје, во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатот д-р Иван Трајков успешно изведувал предавања и вежби за студентите на прв циклус студии по предметите: Психосоцијален развој, Превентивна социјална работа, Стрес и справување, Ментално здравје во заедница, Клиничка социјална работа и Терапевски техники и вештини на Институтот за социјална работа и социјална политика и Семејни кризи и социјални последици на Институтот за семејни студии.

Во истиот период изведува предавања и вежби на втор циклус студии, и тоа по предметите: Правци и пристапи во социјална работа, Современо родителство, Евалуација и истражувачки методи, Менаџмент на човечки ресурси во социјалната сфера, Советување и кризна интервенција, Третман на зависници и Психосоцијална помош и поддршка.

Кандидатот д-р Иван Трајков изведува предавања и на трет циклус студии, и тоа по предметите: Однесување и психосоцијален развој во социјалната средина и Кризни настани и интервенции во заедницата.

Во рамките на наставно-образовната дејност, кандидатот д-р Иван Трајков земал учество во бројни комисији за оцена и одбрана на докторски, магистерски, специјалистички и дипломски работи и одржал голем број консултации со студентите.

Кандидатот бил ментор на 81 дипломска работа, учествувал како член во комисија за оцена/или одбрана на 38 дипломски, член на комисија за оцена или одбрана на 8 магистерски труда, ментор на 7 специјалистички труда и на истиот број специјалистички трудови бил член на комисија за оцена/одбрана и член за оцена и одбрана на 5 докторски дисертации.

Кандидатот д-р Иван Трајков направил подготовка на нови предмети, Терапевтски техники и вештини за I циклус и Истражувачки и практични методи и техники во социјален менаџмент за II циклус студии во рамките на студиската програма Социјална работа и социјална политика.

Кандидатот е автор на рецензиран учебник под наслов „Ментално здравје во заедницата“ и има реализирано две интерни скрипти од предавања за предметите: Психосоцијална интервенција и Клиничка социјална работа.

Кандидатот се стреми да внесе современ пристап во изведувањето на наставата, да оствари интеракција и да поттикне аргументирана комуникација со студентите.

Конкретните активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, се наведени во табелата во Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научно звање.

2.2. Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност, во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатот д-р Иван Трајков покажал забележителен интерес во областите од неговиот научен интерес.

Во периодот од изборот во звањето вонреден професор, кандидатот објавил вкупно 14 трудови, од кои 1 труд е објавен во научно списание кое има импакт - фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една база на списанија со трудови достапни на интернет како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Sitation Report; 5 труда објавени во научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови; 8 труда со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на меѓународниот/програмски комитет се од најмалку три земји и 1 дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европска Унија и/или ОЕЦД.

Бил рецензент на два научно - стручни труда.

Анализата на трудовите на кандидатот д-р Иван Трајков ја покажуваат неговата максимална продлабоченост и способност за темелна елаборација на секој истражувачки проблем со јасни белези на научниот пристап. Секоја публикација јасно потврдува дека кандидатот е врвен познавач на конкретен научноистражувачки проблем и научната област посочена во изборот.

Останатите активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, податоците за објавените трудови, за проектите во кои учествувал кандидатот и за одржаните предавања, се наведени во табелата во Образец 1 кон извештајот за избор во наставно-научно звање.

2.3. Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Од изборот во звањето вонреден професор, кандидатот бил активен и во делот на стручно-применувачката дејност, како и во дејностите од поширок интерес.

Кандидатот -р Иван Трајков реализирал значајни активности од областа на стручно-применувачката дејност. Тој е кординатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма за социјална работа и социјална политика за втор циклус.

Својата експертска активност ја реализирал со давање на стручно мислење на ЈУ за згрижување на деца со воспитно-социјални проблеми и нарушено поведење „Ранка Милановиќ“ за потребите на народен правобранител.

Кандидатот д-р Иван Трајков, како експерт/предавач, одржал 6 предавања, и тоа за: членовите на Комората за обезбедување на Република Македонија; социјални работници и психолози за работа со деца жртви на трговија со луѓе; членовите на МВР за идентификација на жртви на трговија со луѓе меѓу мигрантите; гранична полиција за работа со мигранти и за локалните институции кои работат со семејно насилство.

Од изборот во звањето вонреден професор, кандидатот бил активен и во делот на стручно-применувачката дејност, како и во дејностите од поширок интерес. Во рамките на дејностите од поширок интерес, д-р Иван Трајков е член на уредувачки одбор на меѓународно научно списаније, член на 2 факултетски комисии, а земал учество и во 4 комисии и тела на државни и други органи. Раководител е на Наставно-научниот колегиум на втор циклус на две студиски програми, и тоа: Социјална работа и социјална политика и специјалистички студии по Социјална работа во здравство.

Учествувал во работа на 4 комисии и тела на државни органи. Кандидатот д-р Иван Трајков е член на 3 управни одбори на здруженија на граѓани поврзани со структурата, како и член на Управниот одбор на Комората на психолози на Република Македонија.

Активностите кои припаѓаат во стручно-применувачката дејност и дејноста од поширок интерес се наведени во табелата во Образец 2 кон Извештајот за избор во наставно-научно звање.

3. Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Иван Трајков, за периодот од изборот во звањето вонреден професор до поднесувањето на пријавата, доби позитивна оценка од спроведените процеси на самоевалуација, преку анонимно анкетирање на студентите на Филозофскиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Членовите на Рецензентската комисија, со оглед на достигнувањата и способностите на кандидатот во изминатиот период, можат да констатираат дека проф. д-р Иван Трајков мошне успешно ги реализирал задачите поврзани со наставно-научни, научни, наставно-стручно и соработнички дејности.

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, членовите на Рецензентската комисија позитивно ја вреднуваат и ја оценуваат наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Иван Трајков.

Исто така, констатираат дека се работи за личност која е во постојан научноистражувачки подем, за што потврда се бројните домашни и меѓународни ангажмани во кои кандидатот на мошне успешен начин ги поврзува теоретските и апликативните знаења и дава личен придонес во градењето на системите и политиките од неговите стручни области.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Иван Трајков поседува научни и стручни квалитети. Во согласност со член 11 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411, од 5.11.2018 година, член 11), кандидатот проф. д-р Иван Трајков има постигнато вкупно 281,96 поени, со што го надминал минималниот број поени по сите основи (80) што треба да ги оствари за да биде избран во звањето редовен професор.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, д-р Иван Трајков да биде избран во звањето редовен професор во научните области: социјална работа (здравство, образование, социјална заштита), теорија на социјална работа, социјален развој и ментално здравје во заедница.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Сунчица Димитријоска с.р.

Проф. д-р Маја Геровска Митев с.р.

Проф. д-р Јован Пејковски с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
 НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: *Иван Панде Трајков*

Институција: *Филозофски факултет,
 Институт за социјална работа и социјална политика*

Научна област: *СОЦИЈАЛНА РАБОТА (ВО ЗДРАВСТВО, ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА И ДРУГО)
 ТЕОРИЈА НА СОЦИЈАЛНАТА РАБОТА, СОЦИЈАЛЕН РАЗВОЈ И ДРУГО (МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ ВО ЗАЕДНИЦА)*

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН
 СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,15</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,37</p> <p>Просечниот успех изнесува 8,76 за интегрираните студии.</p>	ДА
2.	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: Социјална работа и социјална политика, поле Социјална работа и социјална политика, подрачје општествени науки.</p>	ДА
3.	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	<p>1. Назив на научното списание: Меѓународни научно – истражувачки журнал (www. Research-journal.org)</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Russian Science Citation Index (RSCI), Open AIRE, Google Scholar, ROAD (Directory of open access scholarly resources), Russian Agency for Digital Standardization (RADS)</p> <p>3. Назив на трудот: Social work with children who have emotional and behaviour problems</p> <p>4. Датум на објава: април 2015</p>	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	ДА
	<p>1. Назив на научното списание: Ревиија за социјална политика</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупен број на членови – 20; Србија (2); Велика Британија (2); Германија (4); Словенија (2); Хрватска (3); Шведска (1); Турција (1); Албанија (1); Босна и Херцеговина (1); Романија (1); Италија(1); Црна Гора (1);</p> <p>3. Назив на трудот: Квалитет на живот кај деца без родители и родителска грижа во згрижувачки семејства</p> <p>4. Датум на објава: јули 2017</p>	
	<p>1. Назив на научното списание: TEACHER - International Journal of Education</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): Вкупен број на членови – 11; Македонија (4); Србија (1); Хрватска (1); САД (1); Словенија (1), Велика Британија (1); Романија (1); Словакија (1)</p> <p>3. Назив на трудот: Professional burnout and balance between work and family life among teachers</p> <p>4. Датум на објава: јуни 2016</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>1. Назив на научното списание: TEACHER - International Journal of Education</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): Вкупен број на членови – 11; Македонија (4); Србија (1); Хрватска (1); САД (1); Словенија (1), Велика Британија (1); Романија (1); Словакија (1)</p> <p>3. Назив на трудот: Tendencies for perceived self-efficacy and procrastination in students</p> <p>4. Датум на објава: јуни 2016</p>	
	<p>1. Назив на научното списание: ANNUAL of ISPJR</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): Вкупен број на членови – 15; Македонија (6); Србија (1); Австрија (1); САД (1); Канада (1), Велика Британија (1); Босна и Херцеговина (1); (1); Германија (1); Бугарија (1);</p> <p>3. Назив на трудот: Political crisis, media and emotions</p> <p>4. Датум на објава: септември 2016</p>	
	<p>1. Назив на научното списание: Ревиија за Социјална Политика</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупен број на членови – 20; Србија (2); Велика Британија (2); Германија (4); Словенија (2); Хрватска (3); Шведска (1); Турција (1); Албанија (1); Босна и Херцеговина (1); Романија (1); Италија(1); Црна Гора (1);</p> <p>3. Назив на трудот: Treatment – a perspective in social work and challenge for social workers</p> <p>4. Датум на објава: ноември 2015</p>	
3.3	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>1.Назив на зборникот: Зборник на трудови Improving the quality of life of children and youth</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: IX International scientific conference, Improving the quality of life of children and youth</p> <p>3.Имиња на земјите: Македонија, Србија, Бугарија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Унгарија, Словенија, Јужна Африка, Турција.</p> <p>4.Назив на трудот: Rizik od nasilja i radne eksploatacije djece na ulici/djece ulice</p> <p>5.Датум на објава: јуни 2018</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: Зборник на трудови Migrations and refugees in globalized world</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: International Conference - Migrations and refugees in globalized world – Responsibilities and responses</p> <p>3.Имиња на земјите: Македонија, Италија, Шведска, Србија, Бугарија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Романија</p> <p>4.Назив на трудот: Managing professional stress to a border police for the time of the migrant crisis in the Balkan region</p> <p>5.Датум на објава: септември 2018</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: Тематски зборник:</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: Шездесет година образовања социјалних радника у Босни и Херцеговини</p> <p>3.Имиња на земјите: БиХ, Македонија, Србија, Хрватска</p> <p>4.Назив на трудот: Psychosocial support for people with mental disorders</p> <p>5.Датум на објава: октомври 2018</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: Тематски зборник: Improving the quality of life of children and youth</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: VIII International scientific conference, Improving the quality of life of children and youth</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3.Имиња на земјите: БиХ, Македонија, Србија, Хрватска, Чешка, Унгарија, Турција, Јужна Африка и Романија.</p> <p>4.Назив на трудот: Quality of life of children in foster families</p> <p>5.Датум на објава: јуни 2017</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: Тематски зборник: Меѓународен дијалог Исток - Запад</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: VIII Меѓународна конференција Меѓународен Славјански Универзитет Гаврило Романович Державин</p> <p>3.Имиња на земјите: БиХ, Македонија, Србија, Бугарија, Русија.</p> <p>4.Назив на трудот: Третман на сексуално злоставувано дете</p> <p>5.Датум на објава: април 2017</p>	
	<p>1.Назив на зборникот: 50 Years Institute for sociological, political and juridical research</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: Challenges of contemporary society</p> <p>3.Имиња на земјите: Чешка, САД, Романија, Романија, Србија, встрија, Велика Британија,</p> <p>4.Назив на трудот: Professional stress in social workers and psychologists employed in the field of social care and health</p> <p>5.Датум на објава: ноември 2015</p>	
	<p>Назив на зборникот: 50 Years Institute for sociological, political and juridical research</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: Challenges of contemporary society</p> <p>3.Имиња на земјите: Чешка, САД, Романија, Романија, Србија, встрија, Велика Британија,</p> <p>4.Назив на трудот: Emotional procession of articles contents in the Macedonian media</p> <p>5.Датум на објава: ноември 2015</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Назив на зборникот: Сборник научни доклади</p> <p>2.Назив на меѓународниот собир: VII национален конгрес по психологија</p> <p>3.Имиња на земјите: Бугарија, Русија, Македонија,</p> <p>4.Назив на трудот: The impact of self-esteem and level of general anxiety and anxiety before exams</p> <p>5.Датум на објава: ноември 2014</p>	
4.	<p>Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор</p> <p>датум и број на Билтен: 16 јуни 2014 година, број 1079/201</p>	ДА
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Иван Панѓе Трајков*

Институција: *Филозофски факултет*
Институт за социјална работа и социјална политика

Научна област: *СОЦИЈАЛНА РАБОТА (ВО ЗДРАВСТВО, ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА И ДРУГО)*
ТЕОРИЈА НА СОЦИЈАЛНАТА РАБОТА, СОЦИЈАЛЕН РАЗВОЈ И ДРУГО (МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ ВО ЗАЕДНИЦА)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	
1.	Психосоцијален развој, летен семестар 2014/2015 <i>4 часа * 15 недели *0,04</i>	2,4
2.	Стрес и справување, летен семестар 2014/2015 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
3.	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2014/2015 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
4.	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2014/2015 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
5.	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2014/2015 <i>4 часа * 15 недели *0,04</i>	2,4
6.	Психосоцијален развој, летен семестар 2015/2016 <i>4 часа * 15 недели *0,04</i>	2,4
7.	Стрес и справување, летен семестар 2015/2016 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2

8.	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2015/2016 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
9.	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2015/2016 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
10.	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2015/2016 <i>4 часа * 15 недели *0,04</i>	2,4
11.	Психосоцијален развој, летен семестар 2016/2017 <i>4 часа * 15 недели *0,04</i>	2,4
12.	Стрес и справување, летен семестар 2016/2017 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
13.	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2016/2017 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
14.	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2016/2017 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
15.	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2016/2017 <i>4 часа * 15 недели *0,04</i>	2,4
16.	Семејни кризи и социјални последици, зимски семестар 2016/2017 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
17.	Психосоцијален развој, летен семестар 2017/2018 <i>4 часа * 15 недели *0,04</i>	2,4
18.	Стрес и справување, летен семестар 2017/2018 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
19.	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2017/2018 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
20.	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2017/2018 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
21.	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2017/2018 <i>4 часа * 15 недели *0,04</i>	2,4

22.	Семејни кризи и социјални последици, зимски семестар 2017/2018 <i>2 часа * 15 недели *0,04</i>	1,2
23.	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2018/2019 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
24.	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2018/2019 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
25.	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2018/2019 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
26.	Семејни кризи, зимски семестар 2018/2019 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
27.	Стрес и справување со стрес, зимски/летен семестар 2018/2019 <i>3 часа * 15 недели *0,04</i>	1,8
Вкупно		47,4
2.	Од втор циклус студии	
1	Правци и пристапи од социјална работа, летен семестар 2014/2015 <i>2 часа * 6 недели *0,05</i>	0,6
2	Менаџмент на човечки ресурси во социјална сфера, летен семестар 2014/2015 <i>1,6 часа * 6 недели *0,05</i>	0,51
3	Третман на зависници, летен семестар 2014/2015 <i>1 часа * 6 недели *0,05</i>	0,3
4	Психосоцијална помош и поддршка, летен семестар 2014/2015 <i>1 часа * 6 недели *0,05</i>	0,3
5	Современо родителство, зимски семестар 2014/2015 <i>2 часа * 6 недели *0,05</i>	0,6
6	Евалуација и истражувачки методи, зимски семестар 2014/2015 <i>1,5 часа * 6 недели *0,05</i>	0,45

7	Советување и кризна интервенција, зимски семестар 2014/2015 <i>1 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,3
8	Правци и пристапи од социјална работа, летен семестар 2015/2016 <i>1.5 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,45
9	Менаџмент на човечки ресурси во социјална сфера, летен семестар 2015/2016 <i>1,5 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,45
10	Третман на зависници, летен семестар 2015/2016 <i>1 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,3
11	Психосоцијална помош и поддршка, летен семестар 2015/2016 <i>3 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,9
12	Современо родителство, зимски семестар 2015/2016 <i>2 часа * 6 недели * 0,05</i>	1,5
13	Евалуација и истражувачки методи, зимски семестар 2015/2016 <i>1,5 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,45
14	Советување и кризна интервенција, зимски семестар 2015/2016 <i>1 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,3
15	Правци и пристапи од социјална работа, летен семестар 2016/2017 <i>1 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,3
16	Третман на зависници, летен семестар 2016/2017 <i>2 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,6
17	Психосоцијална помош и поддршка, летен семестар 2016/2017 <i>2 часа * 6 недели * 0,05</i>	0,6
18	Современо родителство, зимски семестар 2016/2017	0,3

	1 часа * 6 недели *0,05	
19	Советување и кризна интервенција, зимски семестар 2016/2017 2 часа * 6 недели *0,05	0,6
20	Правци и пристапи од социјална работа, летен семестар 2017/2018 2 часа * 6 недели *0,05	0,6
21	Современо родителство, зимски семестар 2017/2018 1 часа * 6 недели *0,05	0,3
22	Евалуација и истражувачки методи, зимски семестар 2017/2018 0,5 часа * 6 недели *0,05	0,15
23	Правци и пристапи од социјална работа, летен семестар 2018/2019 1 часа * 6 недели *0,05	0,3
24	Современо родителство, зимски семестар 2018/2019 1 часа * 6 недели *0,05	0,3
25	Советување и кризна интервенција, зимски семестар 2018/2019 1 часа * 6 недели *0,05	0,3
Вкупно		11.76
3.	Од трет циклус студии	
1	Однесување и психосоцијален развој во социјалната средина, (СР2, прв семестар, задолжителен предмет) 4(кандидати)предавања *0.25	1
2	Кризни настани и интервенција во заедницата, (СРСП6, прв/втор семестар, избран предмет) 4(кандидати)предавања *0.25	1
Вкупно		2
4.	Одржување на вежби	

1	Психосоцијален развој, летен семестар 2014/2015 <i>2групи *2часа * 15 недели *0,03</i>	1,8
2	Стрес и справување, летен семестар 2014/2015 <i>1група *2часа * 15 недели *0,03</i>	0,9
3	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2014/2015 <i>2групи *2часа * 15 недели *0,03</i>	1,8
4	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2014/2015 <i>1група * 2часа * 15 недели *0,03</i>	0,9
5	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2014/2015 <i>2групи *2часа * 15 недели *0,03</i>	1,8
6	Психосоцијален развој, летен семестар 2015/2016 <i>2група *2часа * 15 недели *0,03</i>	1,8
7	Стрес и справување, летен семестар 2015/2016 <i>1група *2часа * 15 недели *0,03</i>	0,9
8	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2015/2016 <i>2групи *2часа * 15 недели *0,03</i>	1,8
9	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2015/2016 <i>1група*2часа * 15 недели *0,03</i>	0,9
10	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2015/2016 <i>2групи *2часа * 15 недели *0,03</i>	1,8
11	Психосоцијален развој, летен семестар 2016/2017 <i>2групи *2часа * 15 недели *0,03</i>	1,8
12	Стрес и справување, летен семестар 2016/2017 <i>1група *2часа * 15 недели *0,03</i>	0,9
13	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2016/2017 <i>2групи *2часа * 15 недели *0,03</i>	1,8
14	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2016/2017 <i>1група *2часа * 15 недели *0,03</i>	0,9

15	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2016/2017 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
16	Семејни кризи и социјални последици, зимски семестар 2016/2017 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
17	Психосоцијален развој, летен семестар 2017/2018 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
18	Стрес и справување, летен семестар 2017/2018 <i>1 група * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	0,9
19	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2017/2018 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
20	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2017/2018 <i>1 група * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	0,9
21	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2017/2018 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
22	Семејни кризи и социјални последици, зимски семестар 2017/2018 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
23	Превентивна социјална работа, зимски семестар 2018/2019 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
24	Клиничка социјална работа, зимски семестар 2018/2019 <i>1 група * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	0,9
25	Тераписки техники и вештини, летен семестар 2018/2019 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
26	Ментално здравје во заедница, зимски семестар 2018/2019 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8
27	Семејни кризи, зимски семестар 2018/2019 <i>2 групи * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	1,8

28	Стрес и справување со стрес, зимски/летен семестар 2018/2019 <i>1 група * 2 часа * 15 недели * 0,03</i>	0,9
Вкупно		37,8
5.	Подготовка на нов предмет	
1	Тераписки техники и вештини (CP604И/18, шести семестар, избран предмет), I циклус <i>предавања 1 поен+ вежби 0,5 поен</i>	1,5
2	Истражувачки и практични методи и техники во социјален менаџмент (CM1043/18, прв семестар, задолжителен предмет), II циклус <i>предавања 1 поен+ вежби 0,5 поен</i>	1,5
3	Стратешки социјален менаџмент (CM215И/18, втор семестар, избран предмет), II циклус <i>предавања 1 поен+ вежби 0,5 поен</i>	1,5
Вкупно		4,5
6.	Консултации со студенти	
	Во период од 2014/2015 до 2017/2018 (878*0,002)	
Вкупно		1,7
7.	Ментор на дипломска работа	
	(81*0,2)	
Вкупно		16,2
8.	Ментор на специјалистичка работа	
	(7*1,0)	
Вкупно		7
9.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд	
	(5*0,7)	
Вкупно		3,5

10.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд	
	(8 *0,3)	
Вкупно		2.4
11.	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистички труд	
	(7 *0,2)	
Вкупно		1.4
11.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа	
	(38 *0,1)	
Вкупно		3,8
12.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	
	Ментално здравје во заедница (2018). Скопје: Филозофски факултет.	8
Вкупно		8
13.	Интерна скрипта од предавања	
	Психосоцијална интервенција во криза (2017)	4
	Клиничка социјална работа (2018)	4
Вкупно		8
ВКУПНО		155.46

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Ментор на докторски труд	
	(4*5)	

Вкупно		20
2.	Ментор на магистерски труд	
	(9*2)	
Вкупно		18
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал “Математика” или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	Trajkova. N. V., Trajkov. I. , (2015). Social Work with children who have emotional and behaviour problems. Mezdunarodnyj naucno-issledovatel'skij zurnal, No.3 April 2015, pp. 123-126	4.5
Вкупно		4.5
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
1	Georgievska, S., Trajkov, I. (2017). Quality of life in children without parents placed in foster families. Faculty of Philosophy Journal of social policy, pp. 141-187	4.5
2	Serafimovska, E., Markovik, M., Trajkov, I. , (2016). Political crisis, media and emotions. ANNUAL of ISPJR Vol. 15, Number 1, pp. 31-44	4
3	Georgievska, S., Trajkov, I. , (2016). Tendencies for perceived self-efficacy and procrastination in students. TEACHER International Journal of Education, No.1, pp. 37-43	4.5
4	Trajkov, I. , Georgievska, S., (2016). Professional burnout and balance between work and family life among teachers. TEACHER International Journal of Education, No.1, pp. 55-59	4.5

5	Trajkov, I. (2015). Treatment - a perspective in social work and a challenge for social workers. Faculty of Philosophy Journal of social policy, No. 11/2 pp. 423-439	5
Вкупно		22.5
4.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
1	Trajkov, I. (2018) Rizik od nasilja i radne eksploatacije djece na ulici/djece ulice. IX Međunarodna naučna-stručna konferencija Unapređenje kvalitete života djece I mladih. pp. 259-267	5
2	Trajkov, I. (2018) Managing Professional Stress to a border police for the time of the migrant crisis in the balkan region. International Conference Migratios and Refugees in a globalized world: Responsibilities and responses	5
3	Ilievski, V., Trajkov, I. , Coneva, A. (2018). Psyhosocial support for people with mental disorders. Međunarodna naučna konferencija Šezseset godina socijalnih radnika u Bosni i Hercegovini	4
4	Trajkov, I. (2017) Quality of life of children in foster families. VIII Međunarodna naučna-stručna konferencija Unapređenje kvalitete života djece I mladih. pp. 113-119	5
5	Димеска, Н., Трајков, И. , (2017). Третман на сексуално злоставувано дете. VIII меѓународна научна конференција Меѓународен дијалог: Исток – Запад. пп. 75-79	4.5
6	Трајков, И. , Серафимовска, Е., Марковик, М., (2015). Професионал стресс ин социал њоркерс анд псцхологистс емплосед ин тхе фиелд оф социал царе анд хеалтх. Интернационал сциентифиц цонференце Цхалленгес оф цонтемпорарс социетс. Пп. 179-189	4
7	Серафимовска, Е., Марковик, М., Трајков, И. , (2015). Емотионал процесион оф артицлес цонтентс ин тхе Македониан медиа. Интернационал сциентифиц цонференце Цхалленгес оф цонтемпорарс социетс. Пп. 367-383	4
8	Георгиевска, С., Трајков, И. (2014). Тхе имацт оф селф-естеем анд левел оф генерал анциетс анд анциетс бефоре еџамс. ВИИ национален конгрес по психологија. Ноември 2014 пп. 272-276	4
Вкупно		35.5
5.	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европска Унија и/или ОЕЦД	

	Angeloska, Galevska, N., Trajkov, I. Ethics in research with vulnerable children. International Research Institute. (2016). Studies from Education and Society.	6
Вкупно		6
6.	Рецензија на научен/стручен труд	
	Moral Motivation as Predictor for Activity in Students' Organization., Годишник на ИСППИ (2018)	0.2
	Deprivation of the parental rights., Годишник на ИСППИ (2016)	0.2
	Квалитет на живот кај возрасни лица со интелектуална попреченост: самопроцена наспроти проценка од други лица., Годишен зборник - Филозофски факултет (2014)	0.2
Вкупно		0.6
	ВКУПНО	107.1

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Координатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма	
	Програма за социјална работа и социјална политика (втор циклус)	1
Вкупно		1
2.	Експертски активности:Евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	
	Стручно мислење за ЈУ За згрижување на деца со воспитно-социјални проблеми и нарушено поведење - Ранка Милановиќ, за потребите на народниот правобранител (2015)	1
Вкупно		1
3.	Предавање на институции од јавен интерес	
	Предавач/експерт психолог-едукатор, Комора за обезбедување на Р. Македонија (2018)	0,5
	Предавач/експерт обучувач на социјални работници, психолози членови за психолошка помош и поддршка на деца жртви на трговија со луѓе (2016)	0,5
	Предавач/експерт обучувач на членови од МВР за идентификација на жртви на трговија со луѓе меѓу мигрантите (2016)	0,5
	Предавач/експерт обучувач на тимови за идентификација на жртви на трговија со луѓе меѓу мигрантите (2016)	0,5
	Предавач/експерт обучувач на гранична полиција „Специјална мерка за поддршка на Република Македонија за управување со јужната граница во контекст на европската миграциона криза " (2016)	0,5
	Предавач на обука за имплементација на мулти-агенциски модел за меѓу институционална соработка помеѓу локалните институции и зајакнување на капацитетите за борба против семејното насилство, превенција и поддршка (2014)	0,5
Вкупно		3

Дејности од поширок интерес		
1.	Член на уредувачки одбор на организационен или програмски одбор на меѓународно научно/стручно списание	
	Член на уредувачки одбор на Ревизија за социјална политика	1
Вкупно		1
2.	Член на факултетска комисија	
	Член на комисија за користење и располагање со недвижни и движни ствари на Филозофски факултет (2014)	0,5
	Член на комисија за евалуација на Филозофскиот факултет (2014)	0,5
Вкупно		1
3.	Член на комисија за избор во звање	
	Член на комисија за избор на вонреден професор (2016)	0.2
Вкупно		0.2
4.	Раководител на постипломски или докторски студии	
	Раководител на Наставно-научниот колегиум на втор циклус по социјална работа и социјална политика (2017-2021)	2
	Раководител на Наставно-научниот колегиум на втор циклус по специјалистички студии по социјална работа во здравство (2017-2021)	2
Вкупно		4
5.	Учество во комисији и тела на државни и други органи	
	Член на Верификациона комисија за лиценцирање МТСП (2017)	1
	Член на раководен орган при Црвен крст ОО-Центар	1
	Член на Црвен крст на град Скопје	1
	Член на надзорен одбор на Завод за социјални дејности (2017)	1
Вкупно		4
6.	Учество во изработка на национална програма од одредена област	
	Член на тимот за подготовка на Програма за обука на меѓугранична полиција помеѓу Македонија и Србија, ИОМ (2017)	3

Вкупно		3
7.	Член на Управен одбор на здружение поврзано со струката	
	Член на Управен одбор на СОС Детско село – Македонија (тековно)	0.3
	Член на Управен одбор на Црвен крст ОО-Центар (тековно)	0.3
	Член на Управен одбор на Здружение за помош и поддршка на деца и семејства под ризик- За среќно детство - Скопје	0.3
Вкупно		0.9
8.	Член на орган на професионална комора	
	Член на Управен одбор на Комора на психолози на Р. Македонија (2017)	0.3
Вкупно		0.3
	Вкупно	19.4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	155,46
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	107,1
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	19,4
Вкупно	281,96

Членови на Комисијата

Проф. д-р Сучица Димитријоска, претседател с.р.
 Проф. д-р Маја Геровска Митев, член с.р.
 Проф. д-р Јован Пејковски, член с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

за ракописот „Ментално здравје во заедница“ од авторот проф. д-р Иван Трајков

ЗАЕДНИЧКИ ДЕЛ		ОПИС
1.	НАЗИВ НА УЧЕБНИКОТ, УЧЕБНОТО ПОМАГАЛО, МОНОГРАФИЈАТА, СТУДИЈА	МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ ВО ЗАЕДНИЦА
2.	НАЗИВ НА ПРЕДМЕТНАТА ПРОГРАМА ЗА КОЈА СЕ ОДНЕСУВА	СОЦИЈАЛНА РАБОТА И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА
3.	НАЗИВ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА	СОЦИЈАЛНА РАБОТА И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА
4.	ФОНД НА ЧАСОВИ НАСТАВА И ВЕЖБИ И ЕКТС КРЕДИТИ	4+2 6 ЕКТС-Кредити
5.	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ НА АВТОРОТ (АВТОРИТЕ)	ИВАН ТРАЈКОВ
6.	ВРЕМЕ И АКТ НА ИЗБОР НА РЕЦЕНЗЕНТИТЕ ²	04.12.2018 Бр. 13-2540/4
7.	ДАЛИ Е ПРВО ИЗДАНИЕ ИЛИ НЕ (член 23 УКИМ, до или над 25%)	ПРВО
8.	ДОКОЛКУ НЕ Е ПРВО ИЗДАНИЕ, ВО КОЛКАВА МЕРА СЕ РАЗЛИКУВА?	
9.	ОПШТИ ПОДАТОЦИ (број на страници, прилози, заглавја или делови итн.)	190 страници 9 заглавја

² Се пополнува за учебник и учебно помагало.

ИЗВЕШТАЈ³		
1.	КРАТОК ОПИС НА СОДРЖИНАТА	<p>Содржината на трудот е презентирана во осум широки поглавја и тоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Современи концепции на поимите ментално, здравје, ментална болест и унапредување на менталното здравје. - Системите на заштита на менталното здравје во Република Македонија. - Реформите во ментално здравствената заштита и меѓународните искуства од примената на процесот на деинституционализација во светот и во Република Македонија. - Развојот на ментално здравствената заштитна. - Компонентите на психосоцијалната интервенција во заедницата, терапевските пристапи и рехабилитацијата. - Моделите на заштита во заедницата и улогата на сервисите во заедницата. - Социјална инклузија и стратегиите за успешна инклузија на лицата со ментални растројства во заедницата. - Квалитетот на живот на лицата со ментални растројства во заедницата и концептите за квалитет на живот од аспект на различни научни перспективи.
2.	ОЦЕНА ДАЛИ ПРЕДЛОЖЕНИОТ УЧЕНИК /ПОМАГАЛО Е ВО СОГЛАСНОСТ СО ПРЕДМЕТНАТА ПРОГРАМА	<p>Според структура и содржина, ракописот кореспондира со програмските содржини од предметот Ментално здравје во заедница. Предметот Ментално здравје во заедница се изучува на прв циклус од студиската програма на Институтот за социјална работа и социјална политика и има статус на задолжителен предмет во VII семестар. Учебникот Ментално здравје во заедница е во потполна согласност со предметната програма на предметот Ментално здравје во заедница за кој е предвиден фонд од 4+2 часа и 6 ЕКТС-кредити. Ракописот ќе послужи како основна литература на студентите за подготвување на испитот и ќе овозможи поуспешно реализација на целите на оваа предметна програма.</p>

³ Извештајот може да изнесува најмногу 10 чукани страници со нормален проред.

3.	ОЦЕНА НА УЧЕБНИКОТ/УЧЕБНОТО ПОМАГАЛО	Содржински адекватно, во трудот се разгледуваат современите сфаќања за менталните растројства, пристапите во третманот и системите на заштита на лицата со ментални растројства во заедницата и квалитетот на живот на овие лица надвор од болничките институции-во заедницата. При обработката на овие прашања се користат меѓународните искуства во областа на ментално здравствената грижа во заедницата како и националното законодавство и современите системи на заштита и унапредување на менталното здравје. Во трудот се разработени најзначајните прашања од областа на ментално здравствената заштита, компонентите на заштитата на менталното здравје во заедницата, психосоцијалната рехабилитација, сервисите за ментално здравствената заштита во заедницата и поддржаното домување со цел за намалување на потребата од хоспитализација на лицата со ментални растројства, подобрување на квалитетот на живот на овие лица во заедницата и потполната социјална инклузија . Овие содржини, авторот стручно и научно ги елаборира користејќи ги современите сознанија, но и сопствените сознанија добиени од истражувањето на социјалната инклузија и квалитетот на живот на лицата со ментални растројства
4.	КАТЕГОРИЗАЦИЈА – УЧЕБНИК,УЧЕБНО ПОМАГАЛО, МОНОГРАФИЈА, СТУДИЈА	Широкото теоретско познавање од повеќе области Психосоцијалната работа со поединци и групи, Менталната хигиена, Клиничката социјална работа, Психологија во заедница истражувачкото искуство и долгогодишната соработка со практичари во областа на психосоцијалната заштита и здравството во институциите во заедницата, го чини трудот разбирлив за студентите како и за практичарите во областа на психосоцијалната заштита на менталното здравје во заедницата. Според тоа учебникот „ Ментално здравје во заедница “ ќе послужи и за надополнување и проширување на знаењата и на практичарите заинтересирани за примената на психосоцијалниот пристап во третманот на менталните растројства и унапредување на менталното здравје. Во недостаток на литература од оваа област на македонски јазик, овој ракопис ќе ја збогати литературата од областа на менталното здравје со нови сознанија добиени од

		современата литература како и од сопствени сознанија од истражувањата во оваа област.
5.	ЗАКЛУЧОК СО ПРЕДЛОГ ЗА ОПРАВДАНОСТА ЗА ОБЈАВУВАЊЕ НА ТРУДОТ	Врз основа на изнесените потреби за научна и стручна литература на македонски јазик од областа на примената на психосоцијалниот пристап во областа на менталното здравје и соодветната концепција и содржина на трудот под наслов Ментално здравје во заедница на авторот Професор д-р Иван Трајков, со особено задоволство го препорачувам за печатење, како високошколски учебник потребен за студиската програма Менталното здравје во заедница на Институтот за социјална работа и социјална политика.
6.	ПРЕДЛОЗИ ЗА ПОТРЕБНИ КОРЕКЦИИ	

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Диана Белевска с.р.

ИЗВЕШТАЈ ⁴	
1	<p>КРАТОК ОПИС НА СОДРЖИНАТА</p> <p>Содржински актуелно и методски коректно, во трудот се разгледуваат современите сфаќања за менталните растројства, пристапите во третманот и системите на заштита и на лицата со ментални растројства во заедницата. Основите на кои се базира обработката на овие прашања се: меѓународните искуства во развојот на ментално здравствената грижа во заедницата, реформите во оваа област, националното законодавство, како и</p>

⁴ Извештајот може да изнесува најмногу 10 чукани страници со нормален проред.

		современиот систем на заштита и унапредување на менталното здравје. Акцентот е ставен на развојот на ментално здравствената заштита, компонентите на заштитата на менталното здравје во заедницата (менаџирање на случај, менаџирање на болеста, оспособување за самостојна грижа, терапевските пристапи и психосоцијалната рехабилитација), моделите на психосоцијална заштита во заедницата, сервисите за ментално здравствената заштита во заедницата и поддржаното домување, со крајна цел, намалување на потребата од хоспитализација на лицата со ментални растројства, социјалната инклузија и подобрување на квалитетот на живот на овие лица во заедницата.
2.	ОЦЕНА ДАЛИ ПРЕДЛОЖЕНИОТ УЧЕНИК /ПОМАГАЛО Е ВО СОГЛАСНОСТ СО ПРЕДМЕТНАТА ПРОГРАМА	Предметот Ментално здравје во заедница се изучува на прв циклус од студиската програма на Институтот за социјална работа и социјална политика и има статус на задолжителен предмет во VII семестар. Трудот Ментално здравје во заедница е во потполна согласност со предметната програма на предметот Ментално здравје во заедницата за кој е предвиден фонд од 4+2 часа и 6 ЕКТС-кредити. Овој учебник ќе послужи и за надополнување и проширување на знаењата на практичарите заинтересирани за примената на психосоцијалниот пристап во третманот на менталните растројства и унапредување на менталното здравје. Трудот ќе ја збогати литературата од областа на менталното здравје во заедница на македонски јазик.
3.	ОЦЕНА НА УЧЕБНИКОТ/УЧЕБНОТО ПОМАГАЛО	Трудот под наслов Ментално здравје во заедница е резултат на наставно-научната и истражувачка дејност на авторот во областа на психосоцијалната работа со поединци и групи од различни возрасти и со различни психолошки и социјални проблеми, клиничката социјална работа со лица со ментални растројства, менталната хигиена како превентивна психолошка дисциплина и психологијата во заедница како едно од современите апликативни подрачја на психологијата.
4.	КАТЕГОРИЗАЦИЈА – УЧЕБНИК, УЧЕБНО ПОМАГАЛО, МОНОГРАФИЈА, СТУДИЈА	Ракописот на учебникот под наслов Ментално здравје во заедница дава можност да се согледаат психолошките, социјалните и медицинските аспекти на менталните растројства и да се стекнат неопходните сознанија за начините на заштитата на менталното здравје надвор од

		болничките установи, во заедницата како природна средина. Психосоцијалниот пристап и научната елаборација на прашањата: ментално здравје, ментална болест и општествениот конструкт на нормалноста е дотолку позначајно бидејќи овие прашања во трудот се презентираат во еден широк контекст во заедницата. Единствено преку овој пристап и примената на соодветна методска обработка се постигнува неопходната поврзаност меѓу теоријата и практиката во третманот на менталното здравје.
5.	ЗАКЛУЧОК СО ПРЕДЛОГ ЗА ОПРАВДАНОСТА ЗА ОБЈАВУВАЊЕ НА ТРУДОТ	Врз основа на изнесените потреби за научна и стручна литература од областа на примената на психосоцијалниот пристап во областа на менталното здравје и соодветната концепција и содржина на трудот под наслов Ментално здравје во заедница на авторот проф. д-р Иван Трајков, со особено задоволство го препорачувам за печатење, како високошколски учебник од областа на социјалната работа.
6.	ПРЕДЛОЗИ ЗА ПОТРЕБНИ КОРЕКЦИИ	

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Мирослав Крстик с.р.

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ**

3. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Евгенија Крстевска	„Правото на вода како основно човеково право во Република Македонија: извор на конфликти и можности за нивно решавање “	„Water as a fundamental human right in Republic of Macedonia: source of conflicts and possible solutions“	Проф. д-р Јован Пејковски	07. II 2019 10-153/4

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

2. Магистерски трудови

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Антонио Коцески	„Здравствената состојба и нејзината поврзаност со појавата на предизвикувачко однесување кај лицата со аутистичен спектар на нарушувања“	The health condition and its connection with the occurrence of challenging behavior in individuals with an autistic spectrum of disorder	проф. д-р Владимир Трајковски	Бр.10-165/3 07-02-2019
2.	Билјана Јовановска	„Улогата на обуките за стратешко планирање во развојот на јавната администрација“	Training for strategic planning and their impact on the development of the public administration	проф. д-р Сунчица Димитријоска	Бр.10-244/2 07-02-2019
3.	Марија Колевска Димишковска	„Накитот и облеката на луѓето во периодот на Римското Царство во Република Македонија“	Jewellery and clothing of the people during the Roman Empire in Republic of Macedonia	проф. д-р Виктор Лилчиќ Адамс	Бр.10-306/2 07-02-2019
4.	Билјана Стојанова	„Специфичноста на кариерниот развој на жените во државната администрација“	Specifics in women's career development in the public administration	проф. д-р Милева Ѓуровска	Бр.10-245/2 07-02-2019
5.	Елена Златевска	„Трговија со деца во Република Македонија како една од специфичните социопатолошки проблеми во современото општество“	Child trafficking in the Republic of Macedonia as one of the specific sociopathological problems in modern society	проф. д-р Татјана Стојаноска Иванова	Бр.10-342/2 07-02-2019

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ АНГЛИСТИКА (СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК, ИСТОРИЈА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК И ПСИХОЛИНГВИСТИКА) НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“/Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 3.12.2018 година, за избор на еден наставник во сите звања во наставно-научната област англистика (Современ англиски јазик, Историја на англискиот јазик, и Психолингвистика), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 04-2783/4 од 25.12.2018 година, донесена на дваесет и седмата редовна седница одржана на 19.12.2018 год., формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, редовен професор, д-р Марија Јанева-Михајловска, редовен професор, и д-р Анжела Николовска, редовен професор.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник (во сите звања) во наставно-научната област англистика (Современ англиски јазик, Историја на англискиот јазик, и Психолингвистика), се пријави кандидатката д-р Анета Наумоска.

I. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Анета Наумоска е родена на 10.6.1983, во Скопје, а во периодот од 1985 до 1994 година престојувала со семејството во Канада, каде што завршила дел од основното образование, поточно до шесто одделение. Средното образование го завршила во ДУСО „Орце Николов“ во Скопје, во 2001 година, со одличен успех. Во академската 2001/2002 година се запишала на Катедрата за англиски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Во јуни 2005 година дипломирала со просек 9,58 и се стекнала со звањето: професор по англиски јазик и книжевност.

Во 2005 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии од областа англиски јазик при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Во 2010 година го одбрала својот магистерски труд на тема: *Родоваџаа обележаносиј во англискиот јазик*

огразена во илустрациите медиуми и во учебниците по англиски како странски јазик, под менторство на проф. д-р Екатерина Бабамова.

Докторската дисертација ја пријавила на Катедрата за англиски јазик при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Дисертацијата на тема: *Категоризација на број во англискиот и во македонскиот јазик* ја одбранила во септември 2018 година, пред Комисија во состав: д-р Јованка Лазаревска-Станчевска (ментор), д-р Марија Јанева-Михајловска, д-р Анжела Николовска, д-р Анастасија Киркова-Наскова и д-р Симон Саздов. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор по филолошки науки.

II. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Од своето дипломирање до денес, д-р Анета Наумоска има богато работно искуство во наставната дејност, во голем дел стекнато на Катедрата за англиски јазик и книжевност, при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Откако дипломира, кратко време работи како професор по англиски јазик во Центарот за странски јазици во Скопје (2008/2009), а и во ДУСО „Орце Николов“ во Скопје (2011), и тоа на билингвалните паралелки на англиски јазик. Непрекинато од 2005 година до денес е член на Катедрата за англиски јазик и книжевност, изведувајќи настава (вежби) по различни предмети од областа на лингвистиката, прво како демонстратор, па како надворешен соработник, а и како стручњак по практика. Од 2011 до 2015 година е ангажирана како асистент по англиски јазик на истата Катедра, изведувајќи настава (вежби) по предметите: Морфологија, Лексикологија, Лексички категории, Граматички категории, Историја на англискиот јазик, и Современ англиски јазик. Од последниот избор во 2015 година како лектор по современ англиски јазик до 2018 година, кандидатката д-р Анета Наумоска изведува настава (вежби) по Современ англиски јазик, Лексички категории, Граматички категории, и Методика (хоспитации) на прв циклус студии.

Покрај изведувањето настава на Катедрата за англиски јазик и книжевност, кандидатката предава Англиски јазик на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ (УКИМ) во академската 2012/2013 година, од 2012 година до денес предава Англиски јазик во струка на Економскиот факултет (УКИМ), а од 2017 година до денес предава Англиски јазик на групите Новинарство и Политички студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ (УКИМ).

Покрај редовната настава на Катедрата за англиски јазик и книжевност и на други факултети, д-р Анета Наумоска земала учество во бројни школи и работилници како раководител (вкупно: 4) или учесник (вкупно: 18). Еден од позначајните е 10-неделниот курс за критичко размислување во наставата по англиски како странски јазик (*Critical Thinking in the EFL Curriculum*), организиран од Универзитетот во Орегон, САД, за што има добиено стипендија од Американската амбасада (*E-Teacher Scholarship Program*).

Воедно, таа била член на 31 комисија за оцена или одбрана на дипломски труд на истата Катедра.

Д-р Анета Наумоска има објавено вкупно 12 статии во стручно-методски списанија на различни теми поврзани со учењето на англискиот како странски јазик на глобално ниво и предизвиците со кои генерално се соочуваат наставниците.

III. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Д-р Анета Наумоска била учесник во национален научен проект (2015 година) со наслов „Реализација на проект за спроведување предлог-систем за континуиран професионален развој на наставниот кадар по англиски јазик“, организиран во соработка со Министерството за образование и наука на РМ, Бирото за развој на образованието на РМ и Британскиот совет Македонија.

Кандидатката учествувала со свој реферат на 14 научни/стручни собири во земјата и во странство (Марибор, Ниш, Вроцлав, Љубљана, Опатија, Нови Сад, Врњачка Бања).

Д-р Анета Наумоска има објавено 5 статии во Годишниот зборник на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и 2 труда со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборници на трудови од научен/стручен собир:

- „Еуфемизмите наспроти табу - зборовите - разлики во говорниот и пишаниот јазик.“ *Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје*. Книга 34. Скопје. 2008, стр. 417-429.

- „Навлегувањето на половата стереотипизација во англискиот јазик наспроти македонскиот јазик.“ *Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје*. Книга 35. Скопје. 2009, стр. 63-68.

- „Можни решенија за одбегнување на родовата обележаност во англискиот јазик.“ *Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје*. Книга 36. Скопје. 2010, стр. 213-222.

- „За родовото прашање во англискиот јазик.“ *Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје*. Книга 36. Скопје. 2010, стр. 483-487.

- „Учебниците по англиски како странски јазик за основно образование како носители на родова дистинкција.“ *Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје*. Книга 38. Скопје. 2012, стр. 317-328.

- „Семиологијата на ПАРИТЕ во македонскиот јазик.“ *Зборник од VI Научен собир на млади македонисти*. Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје. 2010, стр. 51-70.

- “The Issue of Gender in Language”. *Зборник на трудови од Меѓународниот симпозиум по повод 50-годишнината од основањето на Катедра за англиски јазик и*

книжевности при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје. Скопје. 2011, стр. 145-154.

IV. СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ И ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Во 2018 година, д-р Анета Наумоска објави (како коавтор) книга од стручна област - *Business English 1* - наменета за студентите од Економскиот факултет (УКИМ). Во 2010 година кандидатката ја објавила во печат својата магистерска теза, книгата под наслов *Родовата обележаност во англискиот јазик*, која ги евидентира најновите јазични промени кај граматичката категорија род, и потребата од неутрални и недискриминирачки начини на изразување.

Во 2016 година го објавила првиот деловен речник во форма на мобилна апликација (двојазичен: македонско-англиски и обратно), кој може да се симне од веб страната: www.macengdictionary.com. За изработката на речникот, таа ја одбрала токму оваа област на терминологија како резултат на нејзиното долгогодишно искуство како преведувач, а и искуството како наставник по предметот Англиски јазик во струка на Економскиот факултет (УКИМ).

Д-р Анета Наумоска има направено дополнителен материјал (8 страници со граматички вежби) како дел од учебникот за III година средно образование во РМ (*Think 3*: во издание на Cambridge University Press), заедно со дневни подготовки за 108 часа и тематско/глобално планирање. Овој учебник се користи на територијата на РМ од 2017 година наваму.

Кандидатката била оценувач на деловите слушање и читање од испитот IELTS од 2011 до 2018 година, а од 2016 година до денес е тестатор за говорење за испитите FCE и CAE, кои се администрираат преку Британскиот совет Македонија.

Д-р Анета Наумоска е активна и во преведувачката дејност, а од 2004 година до денес има направено бројни преводи од македонски на англиски јазик и обратно, од разни области, како, на пример, педагогија, психологија, лингвистика, економија, право, медицина и информатика. Таа има преведено 4 книги, 5 поглавја од книги/учебници и 14 статии. Како поголеми преведувачки активности може да се наведат преводот на биографијата на *Биџлиџе* од англиски на македонски јазик (книга над 500 страни, во издание на Арс Ламина, 2018), како и нејзиното учество во Проектот на Владата на РМ за превод на 500 стручни книги (превод на дел од учебник од англиски на македонски јазик - *Општите принципи на исцрпувачки методи: Квалитативни и квантитативни пристапи* - во издание на „Просветно дело“, 2009). Во овој контекст, таа направила стручна редакција на *Автобиографијата* на Агата Кристи (во издание на „Арс ламина“, 2018). Д-р Анета Наумоска била ангажирана како симултан преведувач на Меѓународната научна конференција по повод 20 години од основањето на студиите по дефектологија на Филозофскиот факултет, во 2013 година. Во 2009 година, кандидатката извршила

коректура на учебникот *Modern English Grammar: Handbook* (автор: д-р Марија Јанева-Михајловска).

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Таа учествувала во изработката на национална програма, и тоа како дел од стручен тим за изработка на нови наставни програми по англиски јазик за I до IV година за учениците во средното стручно образование (преку Бирото за развој на образованието на РМ). Таа била член на организациониот одбор на 2 меѓународни научни собира на Асоцијацијата на наставници по англиски јазик во РМ (2010 и 2012 година).

Д-р Анета Наумоска е активно вклучена и во дејностите од поширок интерес при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Од 2011 година, таа е ЕКТС - координатор за студентите од прва година при Катедрата за англиски јазик и книжевност. Редовно учествува во стручно-техничките комисији при Факултетот. Таа изведува и испити за познавање на англиски јазик и одредување ниво според Европската јазична рамка (CEFR).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Анета Наумоска. Имајќи ја предвид комплетноста на нејзината личност, може лесно и сигурно да се предвиди дека д-р Анета Наумоска и понатаму ќе продолжи успешно да се развива и надградува во педагошката и научната област.

Врз основа на севкупната активност на кандидатката, Рецензентската комисија заклучи дека д-р Анета Наумоска поседува наставно-научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор на наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ги исполнува условите да биде избрана во звањето доцент во наставно-научната област англистика (Современ англиски јазик, Историја на англискиот јазик и Психоллингвистика).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Анета Наумоска да биде избрана во звањето доцент во наставно-научната област англистика (Современ англиски јазик, Историја на англискиот јазик и Психоллингвистика).

Рецензентска комисија

Д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, редовен професор, с.р.

Д-р Марија Јанева-Михајловска, редовен професор, с.р.

Д-р Анжела Николовска, редовен професор, с.р.

**ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО
ЗВАЊЕ**

Кандидат:

д-р Анета Нове Наумоска

Институција:

Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје

Наставно-научна област:

англистика

Предмети:

Современ англиски јазик, Историја на англискиот јазик, Психолингвистика

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<u>Одржување на настава од прв циклус студии (Филолошки факултет): 39.6</u> (зим.сем.2015/16 - 16x15x0.04) = 9.6; (лет.сем.2015/16 - 16x15x0.04) = 9.6 (зим.сем.2016/17 - 16x15x0.04) = 9.6; (лет.сем.2016/17 - 16x15x0.04) = 9.6 (зим.сем.2017/18 - 16x15x0.04) = 9.6; (лет.сем.2017/18 - 16x15x0.04) = 9.6 (зим.сем.2018/19 - 18x15x0.04) = 10.8	57

	<p><u>Одржување на настава од прв циклус студии (Правен факултет): 7.2</u></p> <p>(зим.сем.2017/18 – 6.5x15x0.04) = 3.9</p> <p>(зим.сем.2018/19 – 6.5x15x0.04) = 3.9</p> <p><u>Одржување на настава од прв циклус студии (Економски факултет): 8.4</u></p> <p>(зим.сем.2015/16 - 6x15x0.04) = 3.6</p> <p>(зим.сем.2016/17 - 4x15x0.04) = 2.4</p> <p>(зим.сем.2017/18 - 4x15x0.04) = 2.4</p> <p><u>Одржување на настава од прв циклус студии (Педагошки факултет): 1.8</u></p> <p>(лет.сем.2012/13 - 3x15x0.04) = 1.8</p>	
2.	<p><u>Настава во школи и работилници:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>раководител:</u> 4x1.5=6 - март 2013: <i>Asking Questions: The Key to Critical Thinking in the Framework of English</i> (како дел од летната школа <i>Trainer Training Summer School</i>, во организација на Британски совет Македонија); - август 2012: <i>The Power of Incentives for Motivation in ELT</i> (летната школа за развој на наставници во организација на Cambridge University Press, во Врњачка Бања, Србија); - октомври 2010: <i>Texting - Aid or Hindrance in EFL Learning?</i> (VI Меѓународна ELTAM-IATEFL-TESOL конференција, Скопје); - октомври 2008: <i>Motivation as a Contributing Factor in the Success of the EFL Classroom</i> (V Меѓународна ELTAM-IATEFL-TESOL конференција, Скопје). - <u>учесник:</u> 18x1=18 - септември 2018: <i>Online Learning: Use of ICT in Support of Language Teaching and Learning</i> (во организација на ECML, Совет на Европа); - мај 2017: <i>Cambridge Day – Skopje</i> (во организација на Cambridge University Press, Британски совет Македонија, и Арс Ламина); 	24

	<ul style="list-style-type: none"> - ноември-декември 2016: <i>Standardising assessment in universities</i> (во организација на Британски совет Македонија, Скопје); - јануари 2015: првата Едуконференција за наставници и експерти по ИТ (во организација на Пријатели на образованието, Струга); - ноември 2013: <i>Teacher Professional Development Training</i> (во организација на Educational Testing Service Global, Скопје); - ноември 2013: <i>Propell Teacher Workshop for the TOEIC Listening and Reading Test</i> (во организација на Educational Testing Service Global, Скопје); - јуни 2013: <i>Storytelling in English Teaching Workshop</i> (во организација на Британски совет Македонија, Скопје); - јануари 2013: семинар за професионален развој (во организација на Express Publishing, Скопје); - јуни 2012: <i>Trainer Training Summer School</i> (во организација на Британски совет Македонија, Скопје); - мај 2012: <i>Cambridge Day – Macedonia</i> (во организација на Cambridge University Press, Скопје); - јануари 2012: <i>Developing Trainer Winter School</i> (во организација на Британски совет Македонија, Скопје); - април-јуни 2011: E-Teacher Scholarship Program (<i>Critical Thinking in the EFL Curriculum</i>), University of Oregon, Linguistics Department, American English Institute - Американска амбасада, Р. Македонија; - февруари 2011: <i>Classroom Management Workshop</i> (во организација на Британски совет Македонија, Скопје); - мај-декември 2008 (4 работилници): <i>ELTAM Professional Development Training - Second Cycle</i> (во организација на ЕЛТАМ, Скопје); - октомври 2007-март 2008: <i>Newly Qualified Teachers' Course</i> (во организација на ЕЛТАМ и Британски совет Македонија, Скопје). 	
3.	<p><u>Подготовка на нов предмет: 3x1.5=4.5</u></p> <p>Англиски јазик во струка (Економски факултет) – предавања/вежби</p> <p>Англиски јазик (Педагошки факултет) – предавања/вежби</p> <p>Англиски јазик (Правен факултет) – предавања/вежби</p>	4.5
4.	<p><u>Консултации со студенти:</u></p> <p><u>Филолошки факултет: 1.2</u></p>	2.8

	<p>(зим.сем.2015/16 - 160x0.002) = 0.32; (лет.сем.2015/16 - 160x0.002) = 0.32</p> <p>(зим.сем.2016/17 - 160x0.002) = 0.32; (лет.сем.2016/17 - 160x0.002) = 0.32</p> <p>(зим.сем.2017/18 - 160x0.002) = 0.32; (лет.сем.2017/18 - 160x0.002) = 0.32</p> <p>(зим.сем.2018/19 - 120x0.002) = 0.24</p> <p><u>Правен факултет: 0.32</u></p> <p>(зим.сем.2017/18 - 80x0.002) = 0.16</p> <p>(зим.сем.2018/19 - 80x0.002) = 0.16</p> <p><u>Економски факултет: 1.2</u></p> <p>(лет.сем.2016/17 - 300x0.002) = 0.6</p> <p>(лет.сем.2017/18 - 300x0.002) = 0.6</p> <p><u>Педагошки факултет: 0.08</u></p> <p>(лет.сем.2012/13 - 40x0.002) = 0.08</p>	
5.	<p><u>Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа:</u> 31x0.1=3.1</p>	3.1
6.	<p><u>Научно-популарна или наставно-историска статија во стручно-методско списание: 12x1=12</u></p> <p>- април 2018: Критика за книгата “ETpedia Business English.” <i>Modern English Teacher</i>, број 27/2. стр. 81-82.</p> <p>- јануари 2016: Критика за книгата “English for Academic Study: Grammar for Writing.” <i>Modern English Teacher</i>, број 25/1. стр. 79-80.</p> <p>- ноември-декември 2011: “Language Needs and Language Requirements.” <i>IATEFL Voices Newsletter</i>, број 223. стр. 10.</p> <p>- јануари 2011: “Bending the Gender of Inanimate Nouns.” <i>Modern English Teacher</i>, број 20/1. стр. 11-13.</p> <p>- јануари 2011: Критика за книгата “Controversies in ELT: What you always wanted to know about teaching English but were afraid to ask.” <i>Modern English Teacher</i>, број 20/1. стр. 91.</p>	12

	<p>- мај-јуни 2010: Критика за книгата “Just a Phrase I’m Going Through: My Life in Language.” <i>IATEFL Voices Newsletter</i>, број 214. стр. 12.</p> <p>- март-април 2010: “Written language is not speech written down!” <i>IATEFL Voices Newsletter</i>, број 213. стр. 8-9.</p> <p>- февруари 2010: “Alibi (Role-Play in an EFL Classroom).” <i>ELTA Monthly Newsletter - Serbia</i>.</p> <p><http://www.britishcouncil.org/serbia-elta-newsletter-2010-february.html></p> <p>- ноември-декември 2009: “Conquering the ELT world one Facebook at a time.” <i>IATEFL Voices Newsletter</i>, број 211. стр. 7.</p> <p>- јули-август 2009: “Motivation as a Contributing Factor in the Success of the EFL Classroom.” <i>ELTA Monthly Newsletter - Serbia</i>.</p> <p><http://www.britishcouncil.org/serbia-elta-newsletter-2009-july.html></p> <p>- февруари 2009: “The Four Skills in a Cultural Context: A Lesson Plan.” <i>ELTA Monthly Newsletter - Serbia</i>.</p> <p><http://www.britishcouncil.org/serbia-elta-newsletter-february-2009.html></p> <p>- февруари 2009: “Intercultural Elements Reflected in the EFL Classroom (Primary School).” <i>ELTA Monthly Newsletter - Serbia</i>.</p> <p><http://www.britishcouncil.org/serbia-elta-newsletter-february-2009.html></p>	
	Вкупно	103.4

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p><u>Учесник во национален научен проект: 1x3=3</u></p> <p>- 2015: Работна група за учество во реализација на проект за спроведување Предлог-систем за континуиран професионален развој на наставниот кадар по англиски јазик (МОН, БРО, Британски совет Македонија).</p>	3

2.	<p><u>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир: 2x2=4</u></p> <p>- “The Issue of Gender in Language”. <i>Зборник на трудови од Меѓународниот симпозиум по повод 50-годишнината од основањето на Катедраа за англиски јазик и книжевност при Филолошкото факултет „Блаже Конески“ - Скопје.</i> 2011, стр. 145-154.</p> <p>- „Семиологијата на ПАРИТЕ во македонскиот јазик.” <i>Зборник од VI научен собир на млади македонисти.</i> Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје. 2010, стр. 51-70.</p>	4
3.	<p><u>Трудови објавени во зборник на трудови на в.о. установа: 5x2=10</u></p> <p>- „Учебниците по англиски како странски јазик за основно образование како носители на родова дистинкција.“ <i>Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје.</i> Книга 38. Скопје. 2012, стр. 317-328.</p> <p>- „Можни решенија за одбегнување на родовата обележаност во англискиот јазик.“ <i>Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје.</i> Книга 36. Скопје. 2010, стр. 213-222.</p> <p>- „За родовото прашање во англискиот јазик.“ <i>Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје.</i> Книга 36. Скопје. 2010, стр. 483-487.</p> <p>- „Навлегувањето на половата стереотипизација во англискиот јазик наспроти македонскиот јазик.” <i>Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје.</i> Книга 35. Скопје. 2009, стр. 63-68.</p> <p>- „Еуфемизмите наспроти табу зборовите - разлики во говорниот и пишаниот јазик.” <i>Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје.</i> Книга 34. Скопје. 2008, стр. 417-429.</p>	10
4.	<p><u>Учество на научен/стручен собир со реферат:</u></p> <p>- <u>усна презентација: 14x1=14</u></p> <p>- септември 2017: <i>The Middle Ground of Language Competence and Translation Competence: An EFL Case</i> (Универзитет во Марибор, Словенија);</p> <p>- ноември 2016: <i>Business English Writing Skills in a Digital World</i> (Филозофски факултет, Универзитет во Ниш, Србија);</p> <p>- март 2016: <i>Critical Thinking Skills as Instigators for Improved Writing Skills</i> (Меѓународна конференција ЕСИДРП, Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје);</p>	14

	<p>- октомври 2012: <i>Becoming a Textbook-Gender-Conscious Teacher</i> (VII меѓународна ELTAM-IATEFL-TESOL конференција, Скопје);</p> <p>- септември 2012: <i>The Powerful Forces of Motivation for Teachers and Students</i> (XXI Меѓународна конференција на IATEFL Полска, Броцлав);</p> <p>- јуни 2012: <i>Challenging Dual Gender Nouns in English</i> (национална конференција <i>Quality of Learning and Teaching: Policy and Practice</i>, на ЈИЕ Универзитетот, Тетово);</p> <p>- мај 2012: <i>The Androcentric English Language</i> (SDAS - Асоцијација за проучување на англискиот јазик во Словенија - Љубљана, Словенија);</p> <p>- април 2012: <i>Gender Identity in EFL Textbooks</i> (HUPE - Асоцијација на наставници по англиски јазик во Хрватска - Опатија, Хрватска);</p> <p>- април 2011: <i>A New Dimension to Texting</i> (IX меѓународна ELTA конференција, Филозофски факултет, Нови Сад, Србија);</p> <p>- октомври 2010: <i>Полова (не)еднаквост и категоризација РОД во македонскиот и англискиот јазик</i> (VII научен собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје);</p> <p>- декември 2009: <i>Bringing Englishes into the Language Classroom Through Culture</i> (Меѓународна конференција по повод 80-годишнината од основањето на Катедрата за англиски јазик, Филолошки факултет, Белград, Србија);</p> <p>- декември 2008: <i>Семиологијата на ПАРИТЕ во македонскиот јазик</i> (VI научен собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје);</p> <p>- октомври 2008: <i>Intercultural Awareness and Competence in the EFL Classroom in Primary School Education</i> (V меѓународна ELTAM-IATEFL-TESOL конференција, Скопје);</p> <p>- септември 2008: <i>The Issue of Gender in Language</i> (Меѓународен симпозиум по повод 50-годишнината од основањето на Катедрата за англиски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје).</p>	
	Вкупно	31

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p><u>Книга од стручна област:</u> 15</p> <p>- <u>коавтор:</u> 1x7=7</p> <p>Naumoska-Sarakinska, Biljana; Naumoska, Aneta. <i>Business English 1</i>. Скопје: 2018.</p> <p>- <u>автор:</u> 1x8=8</p> <p>Наумоска, Анета. <i>Роговаџа обележаносџ во англискиот јазик</i>. Скопје: Винсент графика, декември 2010.</p>	15
2.	<p><u>Речник:</u> 1x6=6</p> <p>- <u>автор:</u> прв деловен речник во форма на мобилна апликација (анг-мак и обратно).</p>	6
3.	<p><u>Основен средношколски учебник:</u> 1x6=6</p> <p>- <u>коавтор:</u></p> <p>2017: Креирање дополнителен материјал (стр. 129-136) во учебникот за III година средно образование во Р Македонија (Think 3) + дневни подготовки и тематско/глобално планирање.</p>	6
4.	<p><u>Експертски активности:</u> 3x1=3</p> <p>- февруари 2016-денес: Тестатор за говорење за испитите FCE и CAE (Examiner for Speaking), Британски совет Македонија.</p> <p>- јуни 2011-март 2018: Оценувач на деловите слушање и читање од испитот IELTS - University of Cambridge (clerical marker), Британски совет Македонија.</p>	3
5.	<p><u>Учество во работата на комисији за државни натпревари:</u> 1x1=1</p> <p>- јануари 2012: Национален оценувач во VI Државен натпревар за најдобар есеј (во организација на ЕЛТАМ и Мировниот корпус во Р. Македонија).</p>	1
6.	<p><u>Превод:</u></p> <p>- <u>книга:</u> 4x3=12</p> <p>- 2018: <i>Биџлси</i>, од Хантер Дејвис, Арс Ламина, Скопје.</p> <p>- 2013: <i>Сојурија 22</i>, од Мелани Гидеон, Просветно Дело, Скопје.</p>	21

	<p>- 2010: <i>Здрави и среќни по 40-тата година</i>, од д-р Адарш Цаин, „Просветно дело“, Скопје.</p> <p>- 2010: <i>Како да осиганеме млади: Водич за современите жени</i>, од д-р Анурадха Гупта, „Просветно дело“, Скопје.</p> <p>- <u>дел од книга</u>: 2x1=2</p> <p>- 2018: <i>Монографија за Скопје</i>, поглавја: Драги Митревски, Бобан Петровски, Исамедин Азизи.</p> <p>- 2009: (учебник) <i>Општитесвено испражувачки методи: Квалификативни и квантитативни присаи</i>, VI издание, од В. Лоренс Њуман, Просветно Дело, Скопје (<i>поглавје 11, 13, 15, Додашок</i>) - Дел од Проектот на Владата на Р Македонија за превод на 500 стручни книги.</p> <p>- <u>статија</u>: 14x0.5=7</p> <p>- 2013: Зборникот од меѓународниот научен симпозиум („Воспитанието и образованието меѓу традиционалното и современото“) по повод 65 години Јубилеј на Институтот за педагогија на Филозофскиот факултет во Скопје (<i>Анеша Баракоска, Вера Стојановска, Најаша Анелоска-Галевска, Сузана Миовска-Спасева/Јагранка Бочварова, Марија Тофивиќ-Камилова/Елизабета Томеска-Илиевска, Јасмина Делчева-Дизгаревик, Трајан Гоцевски, Алма Тасевска, Елена Ризова, Јулија Ашанаскоска, Јасмина Романова, Кајшерина Сајунџиева, Соња Величковиќ, Лена Дамовска</i>).</p>	
7.	<p><u>Толкувачки ангажман (симултан)</u>: 3 (работни дена)x0.5=1.5</p> <p>- 17-19 октомври 2013: Меѓународна научна конференција по повод 20 години од основањето на студиите по дефектологија на Филозофскиот факултет („Современи аспекти на специјалната едукација и рехабилитација на лица со инвалидност“).</p>	1.5
8.	<p><u>Лекторирање на трудови на странски/македонски јазик</u>:</p> <p>- <u>книга</u>: 1x1=1</p> <p>- ноември 2009: Јанева-Михајловска, Марија. <i>Modern English Grammar: Handbook</i>. Тримакс, Скопје.</p> <p>- <u>статија</u>: 7x0.25=1.75</p> <p>- декември 2010: <i>Macedonian Historical Review</i>. Книга 1. Скопје, Филозофски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ (Бобан</p>	2.75

	<i>Пејровски, Драги Миџревски, Елица Манева, Јелена Јариќ, Тони Филијоски, Ирина Теодора Пејровска, Борче Илиевски).</i>	
9.	<u>Стручна редакција на трудови на странски/македонски јазик:</u> - <u>книга:</u> 1x1=1 - 2017: Кристи, Агата. <i>Автобиографија</i> . „Арс ламина“, Скопје.	1
Дејности од поширок интерес		
1.	<u>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир:</u> 2x1=2 - октомври 2012: VII Меѓународна ELTAM-IATEFL-TESOL конференција, Скопје; - октомври 2010: VI Меѓународна ELTAM-IATEFL-TESOL конференција, Скопје.	2
2.	<u>Член на факултетска комисија:</u> 4x0.5=2 - 2018/19, 2015/16, 2009/10, 2008/09: Техничка комисија за пресметување на просекот и изготвување на ранг - листите на пријавените кандидати за упис на Филолошки факултет „Блаже Конески” – Скопје.	2
3.	<u>Координатор на студиска програма:</u> 1x1=1 - 2011-денес: ЕКТС координатор за студентите од прва година при Катедрата за англиски јазик и книжевност.	1
4.	<u>Учество во изработка на национална програма од одредена област:</u> 1x3=3 - јуни-ноември 2018: Дел од стручен тим за изработка на нови наставни програми по англиски јазик (I-IV година) за учениците во средното стручно образование (БРО).	3
	Вкупно	65,25

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	103,4
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	31
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	65,25

	Вкупно	199,65
--	---------------	---------------

Членови на Комисијата

Д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, редовен професор, с.р.

Д-р Марија Јанева-Михајловска, редовен професор, с.р.

Д-р Анжела Николовска, редовен професор, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ ВО
ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ

Рег. бр.	Име на кандидатот	Наслов на темата	Ментор	Одлука од Научен совет
1.	Беркан Имери	„Оцена на перформансите на банкарскиот сектор во Република Македонија“ “Assessment of the banking sector performance in Republic of Macedonia”	Д-р Биљана Ангелова	Бр. 02-71/2 од 4.2.2019 година

ПРЕГЛЕД

НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО
ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА-ИЗИИС, СКОПЈЕ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Лиса Јусуфи	Нелинеарна анализа на заштитни бетонски дијафрагми за рударски окна со методот на конечни елементи	Nonlinear analysis of concrete mine seals with finite element method	Проф. д-р Виктор Христовски	09-169/1 од 31.1.2019 год.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК ВО ИНСТИТУТОТ ЗА
МАКЕДОНСКИ
ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ ВО СКОПЈЕ

Советот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, на својата 40. седница, одржана на 22. I 2019 година, нè избра за членови на Рецензентската комисија по пријавата на д-р Катица Евроска, научен соработник/доцент во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, на конкурсот за избор во звање – виш научен соработник /вонреден професор, објавен во в. Нова Македонија од 9 јануари 2019. Изразувајќи му благодарност на Советот на Институтот за довербата, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Д-р Катица Топлиска-Евроска е родена на 6 август 1972 година во Штип. Основно и средно образование завршила во Скопје, а во учебната 1991/1992 година се запишала на Филолошкиот факултет во Скопје, на групата за македонски јазик – еднопредметна насока. Дипломирала во април 1996 година со просечен успех 9,43. Во учебната 1997/1998 година се запишала на постдипломските студии од областа македонски јазик кои ги завршила во 2001 година со просечен успех 9,50. Во октомври 2005 година го одбрала магистерскиот труд под наслов: *Предлошките **в(о)** во современиот македонски јазик*, под менторство на проф. д-р Лилјана Минова-Ѓуркова. Докторската дисертација под наслов *Лексиката од областа 'храна' и 'одголевување храна'* ја одбрала во јуни 2015 година пред комисијата во состав: проф. д-р Катерина Велјановска (ментор), проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Томислав Трневски и проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска-Јанеска.

Д-р Катица Топлиска-Евроска работи во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ од јули 1997 година како помлад асистент-истражувач во Одделението за современ јазик на проектот *Инџеницијално-синтаксички речник на македонскиот глагол*. Нејзиниот ангажман на проектот траел сè до завршувањето на проектот, при што ги поминала сите фази на работа. За потребите на проектот ексцерпирала 3500 страници, уазбучила и картотекирала 8000 ливчиња, а со 90 речнички статии учествувала во петтиот том (Р-С) од овој речник. Во ноември 1999 година била учесник на XIII курс по општа лингвистика „Вилем Матезиус“ во Прага, Чешка.

Од 2000 година нејзиниот ангажман бил во рамките на проектот *Толковен речник на македонскиот јазик* сè до неговото завршување во 2014 година. Автор е на речничките статии: **в-**, (**во-**) – претставка, **во** - предлог (том I, А – Ж, 2003 г.), **зайвори** – **земичка** (том II, З-К, 2005 г.), **одголемо** – **олиде** (том III, Л – О, 2006 г.), **џро-** – **џројис** (том IV, П, 2008 г.), **с** – **свеиџенсџво** (том V, Р-С, 2011 г.) и заглавните зборови со почетната буква **Ж** (том VI, Т-Ш, 2014 г.). Вкупно обработила 2519 речнички статии во *Толковниот речник на македонскиот јазик*. По одбраната на магистерскиот труд, во јануари 2006 година била избрана во звањето асистент-истражувач. Како еден од авторите на

Толковниот речник на македонскиот јазик добитник е на државната награда за наука за 2014 „Гоце Делчев“.

Од 2010 година вклучена е со делумен ангажман на проектот *Семантичко-деривациски речник на деминутивите, хипокористивите, ауѓименивите и њејоративите во македонскиот јазик*, под раководство на н. сов. д-р Елена Јованова-Грујовска.

Во 2011 година, вклучена е во работата на првата фаза од проектот *Дијалитизација на каршошеката на македонската народна проза (Изработка на индекс на зборови, А-Д)*, под раководство на н. сов. д-р Олгица Додевска-Михајловска. (Индекс на зборови од буквата А и на дел од буквата Б)

Поле на интерес на д-р Катица Топлиска-Евроска се морфосинтаксата, синтаксата, семантиката, лексиката и лексикографијата. Монографијата ***Предлогот в(о) во современиот македонски јазик*** претставува прв монографски труд посветен на проблематиката на предлозите во македонскиот јазик. Овој труд претставува монографски опис на предлогот *в(о)* во сите функционални стилови на македонскиот стандарден јазик и е организиран во два дела и заклучок. Во првиот дел е претставена теориската основа на предлозите од аспект на нивното значење при што се разгледува нивниот статус во граматиките на словенските јазици, но и во англискиот јазик, а потоа се нотирани и ставовите на познати македонски лингвисти во врска со предлозите од различни аспекти. Вториот дел од монографијата е посветен на проследување на предлогот *в(о)* преку ексцерпиран материјал низ сите функционални стилови, при што предлогот *в(о)* пројавува најбројни значенски нијанси во уметничколитературниот стил (од пространственото, временското, начинското, целното знаење, психо-физичка состојба, па сè до модални изрази и именски групи со овој предлог и нивните синтаксички карактеристики). Предлогот *в(о)* во одделни глави е проследен во публицистичкиот, административниот, научниот и разговорниот стил, каде што пројавува карактеристики својствени на функционалниот стил во кој се употребува преку обемната ексцерпција која овозможува разлучување на бројни значенски нијанси на предлогот. Во заклучокот систематизирано се дадени сумираните резултати од истражувањето на предлогот *в(о)* во сите функционални стилови на македонскиот јазик.

Докторската дисертација ***Лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' во македонскиот јазик*** го разгледува именуваното семантичко подрачје како активен лексички фонд во општа употреба во македонскиот јазик. Темата се занимава со опис на лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' со поставување на определени рамки на ова семантичко поле како и со разгледување односно отворање на лингвистички прашања кои се комплексен дел од македонскиот јазик и неговиот природен развој. Трудот е структуриран во два дела покрај воведот и заклучните согледувања. Првиот дел кој го донесува корпусот на лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' е поделен на четири поглавја: I Храна од растително потекло, II Храна од животинско потекло, III Пијалаци и IV Додатоци, а секое од поглавјата е поделено на подгрупи. Храната од растително потекло ги содржи подгрупите: житни култури, индустриски култури, овошје, зеленчук и зачински растенија и зачини. Поголавјето посветено на храната од животинско потекло е поделено на три главни подгрупи: месо (од различно потекло), млеко и млечни производи и јајца. Во рамките на пијалаци се опфатени водата, безалкохолните и алкохолните пијалаци, а во рамките на додатоците се разгледани засладувачите и

адитивите. Вториот дел од докторската дисертација се однесува на лингвистичките аспекти кон лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна'. Тој е поделен на седум глави кои обработуваат одделни лингвистички прашања. Во рамките на главите посветени на зборообразувачките особености на лексиката од тематското подрачје 'храна' и 'подготвување храна' се разгледува именското и глаголското зборообразување (бессуфиксно, суфиксно и префиксно-суфиксно). Глаголската лексика покрај преку продуктивните зборообразувачки модели таа е разгледана и од семантички аспект. Семантичката деривација е претставена во елементарен вид преку неколку лексеми од разгледуваната тематска област. Четвртото поглавје се однесува на заемањето во рамките на лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' и ги нотира фазите на развојот на македонскиот лексички систем преку контактите со јазици со престиж, најнапред со грчкиот, потоа со турскиот јазик, а потоа во современи услови со словенските јазици и особено со францускиот, германскиот и англискиот јазик. Петтото поглавје е посветено на метафората и метонимијата во рамките на лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' како начини и патишта на создавање на именувањата на јадења во нашиот јазик. Шестото поглавје се однесува на лексичките врски коишто се експонираат преку именувањата на храна и јадења, а преставуваат самостојни лексички единици дефинирани како колокациски врски, како еден вид полузатврдени или затврдени структури базирани на бинарен принцип на синтагматско рамниште. Седмото поглавје се однесува на нестандартните мерки во рамките на лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' коишто се еден вид нејзина специфика во корелација со стандардните мерки.

Д-р Катица Топлиска-Евроска учествува во научни и стручни списанија со статии од областа на морфосинтаксата, синтаксата, лексиката и лексикологијата. Автор е на статиите: *Околу називите на малопродажните објекти*, Литературен збор (Скопје, 1996), *За семантичкото ѝнездо во чија основа се глаголите сегди-сегне-сегнува*, Зборник на трудови од Третиот научен собир на млади македонисти (Скопје, 1997), *За именските групи со предлози без*, Зборник на трудови од Четвртиот собир на млади македонисти, (Скопје, 1999), *Кон прилошкиот определби*, Прилози од студискиот ден посветен на Благоја Корубин, (Скопје 2000), *За употребата на предлози во административниот функционален стил*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Јазикот во јавното општество* (Скопје 2000), *Околу валентноста на глаголот при употребата на предлози за*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Македонскиот глагол - синхронизација и дијахронизација* (Скопје 2000), *Предлози в(о) во современиот македонски јазик*, Македонски јазик, LVI (Скопје 2006), *Предлози в(о) во административниот функционален стил*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Функционалните стилови во македонскиот јазик*, (Скопје 2008), *За вторичните значења на предлози в(о)*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Македонскиот јазик, минало - сегашност - иднина*, (Скопје 2008), *За расветлата лексика во балканската кујна*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Балкански јазичен светолед* (Скопје 2009), *За некои предлошки состави со предлози в(о) во публицистичкиот функционален стил*, Зборник во чест на проф. д-р Лилјана Минова-Ѓуркова (Скопје 2009), *Околу нормирањето на некои понови јадења во македонската кујна*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Стандарднојазичната норма на македонскиот јазик; Јазикот и идентитетот* (Скопје 2012), *За глаголната лексика во тематското подрачје 'храна' и 'подготвување храна'*, Зборник од Научниот собир по повод 90 години од раѓањето на Благоја Корубин: *Современите лингвистички истражувања во македонистиката и Придонесот на македонските лингвисти во стабилизацијата и стандардизацијата на јазичната*

норма на македонскиот јазик (Скопје 2012), *Лексикаџа од шемајскојо пограчје 'храна' и 'подојвување храна' (социокултуролошки аспекти)*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата* (Скопје 2013).

Д-р Катица Топлиска Евроска учествувала на меѓународни научни собири во земјата со свои реферати и тоа: *Модели на именување јадења во македонскиот јазик*, Меѓународен научен симпозиум: *Блаже Конески и македонскиот јазик, литература и култура*, одржан на 15-16 декември 2011 година во Скопје, *Лексичките врски во именувањата на јадења во македонскиот јазик*, Меѓународна научна конференција, *Македонистиката меѓу традицијата и современиите предизвици*, одржана на 21–22 ноември 2013 во Скопје, *Метафората и метонимијата во процесот на именувањето (врз примери од шемајскојо пограчје 'храна')*, Меѓународен научен собир: *Лексикологијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците*, одржан на 28 февруари – 3 март 2014 во Битола, *За продуктивноста на некои зборообразувачки основи во областа 'храна'*, Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција: *Минајото на јазичниот свет – денес и утре*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, 15-17 ноември 2017, Институт за македонски јазик, Скопје 2018, 335–339, *Глаголите вари, ѓржи, пече – моливирачки основи за именски образувања во областа храна*, Меѓународна научна конференција: *Мисирков – предизвик за нови проучувања во науката*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2–3 ноември 2016, Струмица, *За деминутивните и хипокористичните именски образувања во шемајскојо пограчје 'храна'*, Зборник од Меѓународната јазична работилница по повод 70 години македонска азбука и правопис: *Различни аспекти на лексиката со субјективна оценка*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 24–25 септември 2015, Охрид.

Била учесник и на домашни научни собири со свои реферати, и тоа: *За семантичката инездо во чија основа се глаголите **сегу-сегне-сегнува***, Трет научен собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, 1997, Скопје, *За именските групи со предлојот **без***, Четврти собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, 1999, Скопје, *Кон прилошките определби*, Студиски ден посветен на Благоја Корубин одржан на 13 март 1998 во Скопје, *За употребата на предлозите во административниот функционален стил*, Научен собир: *Македонскиот јазик во јавното општество*, одржан на 18-19 февруари 1999 во Скопје, *Околу валентноста на глаголот при употребата на предлојот **за***, Научен собир: *Македонскиот глагол - синхронизација и дијакронизација*, одржан на 1-2 март 2000 во Скопје, *За историчните значења на предлојот **в(о)***, Научен собир: *Македонскиот јазик - минајто, сегашност, иднина*, одржан на 16-17 октомври 2003 во Скопје, *Предлојот **в(о)** во административниот функционален стил*, Научен собир: *Функционалните стилови во македонскиот јазик*, одржан на 13-14 април 2006 во Скопје, *За некои предлошки состави со предлојот **в(о)** во публицистичкиот функционален стил*, Научен собир одржан на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“, 17 септември 2004 во Штип, *За расипелната лексика во балканската кујна*, Научен собир: *Балкански јазичен светсколед*, одржан на 3-4 април 2009 во Скопје, *За нестандардните мерки во шемајскојо пограчје 'храна' и 'подојвување храна'*, Студиски ден посветен на научниот советник Тодор Димитровски, одржан на 30 ноември 2010 во Скопје, *За глаголната лексика во шемајскојо пограчје 'храна' и 'подојвување храна'*, Научен собир по повод 90 години од раѓањето на Благоја

Корубин: *Современиите лингвистички испражувања во македонистиката и Придонесот на македонските лингвисти во стабилизацијата и стандардизацијата на јазичната норма на македонскиот јазик*, одржан на 11-12 мај 2011 во Скопје, *Лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' (социокултуролошки аспекти)*, Научен собир: *Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата*, одржан на 10-11 мај 2012 во Скопје. *За адаптацијата на некои заемки во македонскиот јазик (врс примери од областа 'храна')*, Научен собир: *Јазичната слика на својот*, одржан на 23–24 април 2015 во Скопје, *Кулинарската лексика во фразеолошкиот состав на македонскиот јазик*, (во коавторство со Олгица Додевска-Михајловска) Научна конференција: *На почетокот беше збор...*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга.

Д-р Катица Топлиска-Евроска е вклучена во организирањето на манифестацијата *Денови на Благоја Корубин*, како член на организацискиот, а при објавувањето на зборниците и како член на редакцискиот одбор. Била член на редакциските одбори на научните собири: *Македонскиот глагол - синхронизација и дијахронизација*, одржан на 1-2 март 2000 г., *Актуелните состојби во македонскиот јазик*, одржан на 16 март 2004 г., *Стандарднојазичната норма и македонскиот јазик / Јазикот и идентитетот*, одржан на 15 април 2010 г., *Современиите лингвистички испражувања во македонистиката / Придонесот на македонските лингвисти во стабилизацијата и во стандардизацијата на јазичната норма на македонскиот јазик*, одржан на 11-12 мај 2011 г., *Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата*, одржан на 10-11 мај 2012 г., *Значењето низ времето и просторот*, одржан на 22–23 мај 2013 г., како и на Меѓународниот научен собир *Лексиколозијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците*, одржан на 28 февруари – 3 март 2014 г. во Битола, *Јазичната слика на својот*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик, 23–24 април 2015, Скопје, *Мисирков – предизвик за нови истражувања во науката*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2–3 ноември 2016, Струмица, *На почетокот беше збор...*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга, *Фолклор - традиција - јазик* Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик, 17 - 18 мај 2018, Скопје.

Била член на Координативното тело на Лингвистичкиот кружок во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ (2006).

Д-р Катица Топлиска-Евроска активно учествувала во популаризирањето на македонскиот јазик и подигнување на јазичната свест преку свои научно популарни прилози и јавни настапи. Во рамките на емисијата од културата *Cosvezdija* во рубриката *Јазични облесоци*, на телевизија *Телма*, во текот на 1999 и 2000 год. учествувала со единаесет научно-популарни прилози: *Појадок или доручек*, *Товар*, *шежина*, *бреме или шерет*, *Очила или наочари*, *Придонес или допринос*, *Кој следи а што следува*, *На здравје*, *Така што*, *Илјада ама* и *Билјана*, *Зайалка* и *пеленица*, *Кошта или чини*, *Доста ни е од секојдневната џурва*. Учествувала во програмскиот проект *Лексикомани* на МТВ (2009/2010) со јазична редакција на четири ТВ-емисии, а учествувала во три ТВ-емисии по повод излегувањето на томовите од *Толковниот речник на македонскиот јазик* подготвени од редакцијата на научната програма на МТВ.

Д-р Катица Топлиска-Евроска активно е вклучена во наставната дејност на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ на постдипломските студии

Македонистика со комуникологија, на предметој Лексикологија и лексикографија (задолжителен предмет).

Работејќи на повеќе проекти во Институтот за македонски јазик, д-р Катица Топлиска-Евроска покажа дека поседува висок степен на обученост, способност за анализа на јазичните факти и нивно соодветно претставување на научен план но и пред пошироката читателска публика. Покрај работата на проектите *Интенцијално-синтаксички речник на македонскиот глагол, Толковен речник на македонскиот јазик и Семантичко-деривациски речник на деминутивите, хипокористичките, ајмеништивите и хипокористичките во македонскиот јазик*, д-р К. Топлиска-Евроска е активна на научен план преку трудовите што ги презентира на научните собири, како што може да се види и од списокот на објавени трудови. Нејзината монографија *Предлози в(во) во современој македонски јазик* е неопминлива литература за пределозите во македонскиот јазик. Досега објавените трудови на д-р К. Топлиска-Евроска покажуваат дека со право треба да очекуваме уште поголеми резултати во трудовите што ги очекуваме.

Д-р Катица Топлиска-Евроска е активна во органите на Институтот за македонски јазик и тука дава огромен придонес. Нејзините организациски способности и досега се покажале на високо ниво, а во иднина очекуваме уште повеќе.

Пред науката за македонскиот јазик стојат големи предизвици на сите полиња. Очекуваме д-р Катица Топлиска-Евроска да биде активен чинител во сите овие процеси. Имаме добра основа за ваквите барања, бидејќи сите нејзини научни и воннаучни активности го покажуваат тоа.

Оценувајќи ја целокупната научна работа на кандидатката, а врз основа на погоре изнесеното, можеме да констатираме дека д-р Катица Топлиска-Евроска се покажала како солиден научен работник. Упатена е во методологијата на работа пошироко во лингвистиката, а особено во работата на проектите на кои била и на кои во моментот е ангажирана. Поради тоа, со задоволство му предлагаме на Советот на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ да ја избере д-р Катица Топлиска-Евроска во звањето виш научен соработник / вонреден професор.

Рецензентска комисија:

Проф. д-р Снежана Велковска, н.сов. с.р

Проф. д-р Снежана Веновска-Антевска, н.сов. с.р.

Проф. д-р Елена Јованова-Грујовска, н.сов. с.р.

СПИСОК НА ОБЈАВЕНИ ТРУДОВИ (и други активности)

од д-р Катица Топлиска-Евроска, научен соработник во Одделението за лексикологија и лексикографија при Институтот за македонски јазик.

ОБЈАВЕНИ ТРУДОВИ

Монографии:

Предлоѓии в(о) во современиот македонски јазик, Институт за македонски јазик, Скопје 2014.

Лексикографски трудови од научноистражувачките проекти во ИМЈ:

1. *Интенцијално-синтаксички речник на македонскиот глагол*, том V (P–C), редактор: С. Велковска, Институт за македонски јазик, Скопје 2001, 220–266.
2. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том I (A–Ж), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2003, 202.
3. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том II (З–К), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2005, 150–210.
4. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том III (Л–О), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2005, 230–249.
5. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том IV (П), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2008, 470–507.
6. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том V (P–C), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2011, 269–315.
7. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том VI (Т–Ш), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2014, 274–299.

Објавени статии во списанија и зборници:

Статии во меѓународни списанија и зборници:

1. *Предлоѓии в(о) во современиот македонски јазик*, Македонски јазик, LVI (2006), Институт за македонски јазик, Скопје 2006, 173–186.
2. *Лексичките врски во именувањата на јадења во македонскиот јазик*, Зборник од Меѓународната научна конференција под покровителство на Претседателот на Република Македонија проф. Горѓе Иванов, по повод 60 години Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“: *Македонистиката меѓу традицијата и современиот предизвик*, 21–22 ноември 2013, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје 2017, 547–551.
3. *Метафората и метонимијата во процесот на именувањето (врс примери од шемајското подрачје 'храна')*, Зборник на трудови од Меѓународниот научен собор: *Лексикологијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците*, 28 февруари–2 март 2014, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, *Јазикот наш денешен кн. 25*, Скопје 2016, 161–165.
4. *За продуктивноста на некои зборообразувачки основи во областа 'храна'*, Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција: *Миналото на јазичниот свет – денес и утре*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, 15–17 ноември 2017, Институт за македонски јазик, Скопје 2018, 335–339.
5. *(во печат) Глаголите вари, ѓржи, ѓече – моливирачки основи за именски образувања во областа храна*, Меѓународна научна конференција: *Мисирков – предизвик за нови истражувања во науката*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ 2–3 ноември 2016, Струмица.
6. *(во печат) За деминутивните и хипокористичните именски образувања во шемајското подрачје 'храна'*, Зборник од Меѓународната јазична работилница по повод 70 години македонска азбука и правопис: *Различни аспекти на лексиката со субјективна оценка*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 24–25 септември 2015, Охрид.

Статии во списанија и зборници:

1. *Околу називите на малопродажните објекти*, Литературен збор 5–6, 1996, Скопје 33–35.
2. *За семантичката инездо во чија основа се глаголите **седн-седне-седнува***, Зборник на трудови од Третиот научен собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, Скопје 1997, 65–71.
3. *За именските групи со предлози **без***, Зборник на трудови од Четвртиот собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, Скопје 1999, 82–89.
4. *Кон прилошките определби*, Прилози од студискиот ден посветен на Благоја Корубин, *Јазикот наш денешен кн. 2* (редактор: Снежана Велковска), Скопје 2000, 53–57.
5. *За употребата на предлозите во административниот функционален стил*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Јазикот во јавното општење, Јазикот наш денешен кн. 3* (редактор: Снежана Велковска), Скопје 2000, 96–102.
6. *Околу валентноста на глаголот при употребата на предлози **за***, Зборник на трудови од Научниот собир: *Македонскиот глагол – синхронизација и дијахронизација, Јазикот наш денешен кн. 4* (редактор: Снежана Велковска), Скопје 2000, 112–121.
7. *Предлози **в(о)** во административниот функционален стил*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Функционалните стилови во македонскиот јазик*, Скопје 13–14 април 2006, *Јазикот наш денешен кн. 14* (редактор: Снежана Велковска), Институт за македонски јазик, Скопје 2008, 47–53.
8. *За вторичните значења на предлози **в(о)***, Зборник на трудови од Научниот собир: *Македонскиот јазик, минато – сегашност – иднина*, Институт за македонски јазик, Скопје 2008, 85–92.
9. *За распадната лексика во балканската кујна*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Балкански јазичен светолед, Јазикот наш денешен кн. 18* (редактор: Снежана Велковска), Институт за македонски јазик, Скопје 2009, 65–71.
10. *За некои предлошки состави со предлози **в(о)** во публицистичкиот функционален стил*, Зборник во чест на проф. д-р Лилјана Минова-Гуркова, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 2009, 283–291.
11. *Околу нормирањето на некои тонови јадења во македонската кујна*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Стандарднојазичната норма на македонскиот јазик; Јазикот и идентитетот*, Скопје 15 април 2010, *Јазикот наш денешен кн. 20* (редактор Снежана Велковска), Институт за македонски јазик, Скопје 2012, 157–161.
12. *За глаголната лексика во шематската подрачје 'храна' и 'подготвување храна'*, Зборник од Научниот собир по повод 90 години од раѓањето на Благоја Корубин: *Современиите лингвистички испразувања во македонистиката и Придонесот на македонските лингвисти во стабилизацијата и стандардизацијата на јазичната норма на македонскиот јазик*, 11–12 мај 2011, *Јазикот наш денешен кн. 21*, Институт за македонски јазик, Скопје 2012, 153–159.
13. *Лексиката од шематската подрачје 'храна' и 'подготвување храна' (социокултуролошки аспекти)*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата*, Институт за македонски јазик, 10–11 мај 2012, Скопје, *Јазикот наш денешен кн. 22*, Скопје 2013, 65–71.
14. *За адаптацијата на некои заемки во македонскиот јазик (врз примери од областа храна)*, Зборник на трудови од Научниот собир: *Јазичната слика на својот*, Институт за македонски јазик, 23–24 април 2015, Скопје, *Јазикот наш денешен кн. 26*, Скопје 2016, 24–27.
15. *(во печат) Кулинарската лексика во фразеолошкиот состав на македонскиот јазик*, (во коавторство) Зборник од Научната конференција: *На почетокот беше збор...*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга, *Јазикот наш денешен*, Скопје.

Прикази:

1. *Поблиску до јазикот на младите*, Литературен збор 1–3, 1997, Скопје 139–142 (приказ).
2. *Спротивната реченица кај македонските автори од XIX век*, Литературен збор 1–2, 1998, Скопје 138–142 (приказ).
3. *Монографија за објектите во XIX век* од Лидија Тантуровска (Ѓоргиевска) Литературен збор 3–4, 1999, Скопје 147–151 (приказ).
4. *Воведот во лингвистиката на шекспирови* од Мирна Велчиќ, Литературен збор 5–6, 1999, Скопје, 95–99 (приказ).

Хроники:

1. *XXXIV научна дискусија на семинарот за македонски јазик, литература и култура*, Литературен збор 4–6, 1997, Скопје, 136–138 (коавторство со Снежана Петрова).
2. *Научен собир: Македонскиот глагол – синхронија и дијахронија*, Литературен збор 3, 2000, Скопје, 131–134.

Учество во научноистражувачки проекти во ИМЈ:

1. *Интенцијално-синтаксички речник на македонските глаголи*, том V (P–C) глаголи, под раководство на главниот истражувач н. сов. д-р Снежана Велковска.
2. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том I (A–Ж), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска;
3. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том II (З–К), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.
4. *Толковен речник на македонскиот јазик*, III (Л–О), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.
5. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том IV (П), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.
6. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том V (P–C), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.
7. *Толковен речник на македонскиот јазик*, том VI (Т–Ш), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.
8. *Семантичко-деривациски речник на деминутивите, хипокористивите, аументивите и ејоративите во македонскиот јазик*, под раководство на главниот истражувач н. сов. д-р Елена Јованова-Грујовска.
9. *Дијалектација на карактеристиката на македонската народна проза (Изработка на индекс на зборови, A–D)*, под раководство на главниот истражувач н. сов. д-р Олгица Додевска-Михајловска.

Дисертации:

1. *Предлогот в(о) во современиот македонски јазик* (магистерска тема), Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, октомври 2005.
2. *Лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' во македонскиот јазик* (докторска дисертација), Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, јуни 2015 .

Учество на научни собири и конференции:

Меѓународни научни собири и конференции:

1. *Модели на именување јагења во македонскиот јазик*, Меѓународен научен симпозиум: *Блаже Конески и македонскиот јазик, литература и култура*, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 15–16 декември 2011, Скопје.
2. *Лексичките врски во именувањата на јагења во македонскиот јазик*, Меѓународна научна конференција под покровителство на претседателот на Република Македонија проф. Ѓорѓе Иванов, по повод 60 години Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“:

- Македонистиката меѓу традицијата и современите предизвици, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 21–22 ноември 2013, Скопје.
3. *Метафората и метонимијата во процесот на именувањето (врз примери од шемајската подрачје 'храна')*, Меѓународен научен собир: *Лексикологијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 28 февруари – 3 март 2014, Битола.
 4. *Семантички аспекти на глаголската лексика од шемајската подрачје 'храна'*, Прва меѓународна конференција: *ФИЛКО – филологија, култура и образование*, Универзитет Гоце Делчев – Штип и Воронешкиот државен универзитет (Русија), 18–19 март 2016, Штип.
 5. *За продуктивноста на некои зборообразувачки основи во областа 'храна'*, Меѓународна научна конференција *Миналото на јазичниот свет – денес и утре*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 15–17 ноември 2017, Скопје.
 6. *Глаголите вари, пржи, пече – моливирачки основи за именски образувања во областа храна*, Меѓународна научна конференција: *Мисирков – предизвик за нови проучувања во науката*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ 2–3 ноември 2016, Струмица.
 7. *Notina instrumenti во македонската кујна – од традиција до иновација*, Меѓународен научен собир *Фолклор – традиција – јазик*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 17–18 мај 2018, Скопје.
 8. *Називите на зачинските расенија во македонскиот јазик – ограз на културните влијанија*, Меѓународна научна конференција: *Јазикот и културата – состојби и предизвици*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 6–7 ноември 2018, Скопје.

Научни собири и конференции:

1. *За семантичкото гнездо во чија основа се глаголите **седи–сегне–сегнува***, Зборник на трудови од *Третиот научен собир на млади македонисти*, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, 1997, Скопје.
2. *Кон прилошкиот определби, Студиски ден посветен на Благоја Корубин*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 13 март 1998, Скопје.
3. *За именските групи со предлошт **без***, Зборник на трудови од *Четириот собир на млади македонисти*, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, 1999, Скопје.
4. *За употребата на предлоште во административниот функционален стил*, Научен собир: *Македонскиот јазик во јавното општество*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 18–19 февруари 1999, Скопје.
5. *Околу валентноста на глагол при употребата на предлошт **за***, Научен собир: *Македонскиот глагол – синхронизација и дијахронизација*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 1–2 март 2000, Скопје.
6. *За вторичните значења на предлошт **в(о)***, Научен собир: *Македонскиот јазик – минало, сегашност, иднина*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 16–17 октомври 2003, Скопје.
7. *За некои предлошки сослови со предлошт **в(о)** во публицистичкиот функционален стил*, Научен собир одржан на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“, 17 септември 2004, Штип.
8. *Предлошт **в(о)** во административниот функционален стил*, Научен собир: *Функционалните стилови во македонскиот јазик*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 13–14 април, 2006, Скопје.
9. *За расипелната лексика во балканската кујна*, Научен собир: *Балкански јазичен свештолед*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 3–4 април 2009, Скопје.
10. *За нестандардните мерки во шемајската подрачје 'храна' и 'подготвување храна'*, *Студиски ден посветен на научниот советник Тодор Димитровски*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 30 ноември 2010, Скопје.

11. *За глаголкавта лексика во шемавската подрачје 'храна' и 'подготвување храна'*, Научен собир по повод 90 години од раѓањето на Благоја Корубин: *Современиите лингвистички истражувања во македонистиката и Придонесот на македонските лингвисти во стабилизацијата и стандардизацијата на јазичната норма на македонскиот јазик*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 11–12 мај 2011, Скопје.
12. *Лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' (социокултуролошки аспекти)*, Научен собир: *Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 10–11 мај 2012, Скопје.
13. *За адаптацијата на некои заемки во македонскиот јазик (врз примери од областа храна)*, Научен собир: *Јазичната слика на светот*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик, 23–24 април 2015, Скопје.
14. *Кулинарската лексика во фразеолошкиот состав на македонскиот јазик*, (во коавторство со Олгица Додевска-Михајловска) Научна конференција: *На почетокот беше збор...*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга.

Јазични работилници и тркалезни маси:

1. *Семантичка деривација врз примери од шемавското подрачје 'храна' и 'подготвување храна'*, Јазична работилница: *Лексиката со субјективна оценка во македонскиот јазик*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 3 април 2012, Скопје.
2. *Актуелни прашања во лексикографската работа на Толковниот речник на македонскиот јазик* (работна активност на проектот *Толковен речник на македонскиот јазик*), Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 28–30 јануари 2012, Дојран.
3. *Морфолошка структура на именките со емоционална оценка* (работна активност на проектот *Семантичко-дериватски речник на деминутивите, хипокористичките, ауменитивите и џејоритивите во македонскиот јазик*), Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 16 декември 2013, Велес.
4. *За деминутивните и хипокористичните именски образувања во шемавското подрачје 'храна'*, Меѓународна јазична работилница по повод 70 години македонска азбука и правопис: *Различни аспекти на лексиката со субјективна оценка*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 24–25 септември 2015, Охрид.
5. *Лексикографските трудови во Македонија*, модератор: проф. д-р Снежана Велковска, Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 17 јуни 2017, Охрид.

Учество во редакциски одбори на научни собири и списанија:

1. *Македонскиот глагол – синхронија и дијахронија*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 1–2 март 2000, Скопје.
2. *Актуелните состојби во македонскиот јазик*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 16 март 2004, Скопје.
3. *Стандарднојазичната норма и македонскиот јазик / Јазикот и идентитетот*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 15 април 2010, Скопје.
4. *Современиите лингвистички истражувања во македонистиката / Придонесот на македонските лингвисти во стабилизацијата и во стандардизацијата на јазичната норма на македонскиот јазик*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 11–12 мај 2011, Скопје.
5. *Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 10–11 мај 2012, Скопје.
6. *Значењето низ времето и просторот*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 22–23 мај 2013, Скопје.

7. Меѓународен научен собир *Лексиколоџијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 28 февруари – 3 март 2014, Битола.
8. *Јазичната слика на светот*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик, 23–24 април 2015, Скопје.
9. *Мисирков – предизвик за нови истражувања во науката*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2–3 ноември 2016, Струмица.
10. *На почетокот беше збор...*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга.
11. *Фолклор – традиција – јазик* Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик, 17 - 18 мај 2018, Скопје.
12. Член и секретар на на редакцијата на списанието *Македонски јазик*, орган на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје (2018–).

Организациски одбори на научни собири и слично:

1. *Македонскиот џаџал – синхронизација и дијахронизација*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 1–2 март 2000, Скопје.
2. *Актуелните состојби во македонскиот јазик*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 16 март 2004, Скопје
3. *Стандарднојазичната норма и македонскиот јазик / Јазикот и идентитетот*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 15 април 2010, Скопје.
4. *Студиски ден посветен на научниот советник Тодор Димитровски*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 30 ноември 2010, Скопје.
5. *Современиите лингвистички истражувања во македонистиката / Придонесот на македонските лингвисти во стабилизацијата и во стандардизацијата на јазичната норма на македонскиот јазик*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 11–12 мај 2011, Скопје.
6. *Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 10–11 мај 2012, Скопје.
7. Јазична работилница: *Лексиката со субјективна оценка во македонскиот јазик*, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 3 април 2012, Скопје.
8. *Значењето низ времето и просјорот*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 22–23 мај 2013, Скопје.
9. Меѓународен научен собир *Лексиколоџијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците*, Денови на Благоја Корубин, 28 февруари–3 март 2014, Битола.
10. *Јазичната слика на светот*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 23-24 март 2015, Скопје.
11. *Мисирков – предизвик за нови истражувања во науката*, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2–3 ноември 2016, Струмица.
12. *На почетокот беше збор...*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга.
13. *Фолклор – традиција – јазик*, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 17–18 мај 2018, Скопје.
14. *Различни аспекти на лексиката со субјективна оценка*, Меѓународна јазична работилница по повод 70 години македонска азбука и правопис, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 24–25 септември 2015, Охрид.
15. Член на Координативното тело на *Лингвистичкиот кружок* во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ (2006).

Наставна дејност:

1. Постдипломски студии во Институтот за македонски јазик: *Македонистика со комуникологија* (едногодишни студии), Лексикологија и лексикографија (задолжителен предмет) (2015-).
2. Постдипломски студии во Институтот за македонски јазик: *Македонистика со комуникологија* (двегодишни студии), Лексикологија и лексикографија (задолжителен предмет) (2017-).

Јавни настапи, радиотелевизиски емисии и периодичен печат:

1. Единаесет научно-популарни прилози во рубриката *Јазични огблесоци* во рамките на емисијата од културата *Cosвездија* на телевизија Телма (1999–2000): *Појажок или доручек, Товар, шежина, време или шереш, Очила или наочари, Пригонес или допринос, Кој следи а што следува, На здравје, Така што, Илјада ама и Билјана, Зайалка и пелелница, Кошта или чини, Доста ни е од секојдневната јужва.*
2. Јазична редакција на четири ТВ-емисии од програмскиот проект *Лексикомани* на МТВ (2009/2010).
3. Учество во три ТВ-емисии по повод излегувањето на томовите од *Толковниот речник на македонскиот јазик* (2002–2013), подготвени од редакцијата на научната програма на МТВ.

Општествена активност:

1. Член, секретар на Извршниот одбор на Сојузот на друштвата за македонски јазик и литература на Република Македонија (2010–2013).
2. Член на Советот на ИМЈ во два мандата (2016–2017) и (2017–)
3. Член на Комисија за попис на ситен инвентар и основни средства
4. Член на Комисија за попис на побарувања и и обврски
5. Член на Комисија за јавни набавки

Награди и признанија:

1. Наградата *13 Ноември за 2002* за проектот *Иншеницијално-синтаксички речник на македонскиот глаголи* што ја доделува фондот за наградите *13 Ноември* на Град Скопје
2. Државна награда *Гоце Делчев* за 2014 година, како општествено признание за особено значајни остварувања од интерес за Република Македонија во областа на науката за трудот *Толковен речник на македонскиот јазик.*

ОДРЕДУВАЊЕ НА ВКУПНАТА АКТИВА НА ПОЕНИ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ

Објавени трудови	
Монографии: <i>Предлоѓии в(о) во современиот македонски јазик</i> , Институт за македонски јазик, Скопје 2014.	8
Лексикографски трудови од научно-истражувачките проекти во ИМЈ:	
<i>Иницијално-синтаксички речник на македонските глаголи</i> , том V (P-C), редактор: С. Велковска, Институт за македонски јазик, Скопје 2001, 220-266.	6
<i>Толковен речник на македонскиот јазик</i> , том I (A-Ж), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2003, 202.	6
<i>Толковен речник на македонскиот јазик</i> , том II (З-К), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2005, 150-210.	6
<i>Толковен речник на македонскиот јазик</i> , том III (Л-О), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2005, 230-249.	6
<i>Толковен речник на македонскиот јазик</i> , том IV (П), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2008, 470-507.	6
<i>Толковен речник на македонскиот јазик</i> , том V (P-C), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2011, 269-315.	6
<i>Толковен речник на македонскиот јазик</i> , том VI (Т-Ш), редакција: С. Велковска, К. Конески, Ж. Цветковски, Институт за македонски јазик, Скопје 2014, 274-299.	6
Статии во списанија и зборници:	
<i>Околу називите на малопродажните објекти</i> , Литературен збор 5-6, 1996, Скопје 33-35.	2
<i>За семантичкото гнездо во чија основа се глаголите сегу-сегне-сегнува</i> , Зборник на трудови од Третиот научен собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, Скопје 1997, 65-71.	2
<i>За именските групи со предлоѓии без</i> , Зборник на трудови од Четвртиот собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, Скопје 1999, 82-89.	2
<i>Кон прилошкиот определби</i> , Прилози од студискиот ден посветен на Благоја Корубин, <i>Јазикот наш денешен кн. 2</i> (редактор: Снежана Велковска), Скопје 2000, 53-57.	2
<i>За употребата на предлозите во административниот функционален стил</i> , Зборник на трудови од Научниот собир: <i>Јазикот во јавното општење</i> , <i>Јазикот наш денешен кн. 3</i> (редактор: Снежана Велковска), Скопје 2000, 96-102.	2
<i>Околу валентноста на глаголот при употребата на предлоѓии за</i> , Зборник на трудови од Научниот собир: <i>Македонскиот глагол - синхроничност и дијахроничност</i> , <i>Јазикот наш денешен кн. 4</i> (редактор: Снежана Велковска), Скопје 2000, 112-121.	2
<i>Предлоѓии в(о) во современиот македонски јазик</i> , Македонски јазик, LVI (2006), Институт за македонски јазик, Скопје 2006, 173-186.	6
<i>Предлоѓии в(о) во административниот функционален стил</i> , Зборник на трудови од Научниот собир: <i>Функционалните стилови во македонскиот јазик</i> , Скопје 13-14 април 2006, <i>Јазикот наш денешен кн. 14</i> (редактор: Снежана Велковска), Институт за македонски јазик, Скопје 2008, 47-53.	2
<i>За вторичните значења на предлоѓии в(о)</i> , Зборник на трудови од Научниот собир: <i>Македонскиот јазик, минато - сегашност - иднина</i> , Институт за македонски јазик, Скопје 2008, 85-92.	2

<i>За расипиелнаиџа лексика во балканскаиџа кујна</i> , Зборник на трудови од Научниот собир: <i>Балкански јазичен свеиџолег</i> , , <i>Јазикоиџ наш денешен</i> кн. 18 (редактор: Снежана Велковска), Институт за македонски јазик, Скопје 2009, 65-71.	2
<i>За некои џредлоиџки сосџави со џредлоџоџи в(о) во џублицисџичкиоџи функционолен сџил</i> , Зборник во чест на проф. д-р Лилјана Минова-Гуркова, Филолоиџки факултет „Блаже Конески“, Скопје 2009, 283-291.	2
<i>Околу нормирањеџо на некои џоновџ јадења во македонскаиџа кујна</i> , Зборник на трудови од Научниот собир: <i>Сџандарнојазичнаиџа норма на македонскиоџи јазик; Јазикоиџ и иденџиџиџеџоџи</i> , Скопје 15 април 2010, <i>Јазикоиџ наш денешен</i> кн. 20 (редактор Снежана Велковска), Институт за македонски јазик, Скопје 2012, 157-161.	2
<i>За џлаџолскаиџа лексика во џемаџскоџо џограчје 'храна' и џоџоџивување храна'</i> , Зборник од Научниот собир по повод 90 години од раџањето на Благоја Корубин: <i>Современџе линџвисџички исџражување во македонисџикаиџа и Приџонесоџи на македонскиџе линџвисџи во сџабџилизацијаиџа и сџандардизацијаиџа на јазичнаиџа норма на македонскиоџи јазик</i> , 11-12 мај 2011, <i>Јазикоиџ наш денешен</i> кн. 21, Институт за македонски јазик, Скопје 2012, 153-159.	2
<i>Лексикаиџа од џемаџскоџо џограчје храна и џоџоџивување храна (соџоџулоџулоџки асџекџи)</i> , Зборник на трудови од Научниот собир: <i>Македонскиоџи јазик како средсџво за комуникаџија и како израз на кулџураиџа</i> , Институт за македонски јазик, 10-11 мај 2012, Скопје, <i>Јазикоиџ наш денешен</i> кн. 22, Скопје 2013, 65-71.	2
<i>За аџаџиацијаиџа на некои заемки во македонскиоџи јазик (врз џримери од обласџа храна)</i> , Зборник на трудови од Научниот собир: <i>Јазичнаиџа слика на свеџоџи</i> , Институт за македонски јазик, 23–24 април 2015, Скопје, <i>Јазикоиџ наш денешен</i> кн.26, Скопје 2016, 24–27.	2
<i>Поблиску до јазикоиџ на младиџе</i> , Литературен збор 1-3, 1997, Скопје 139-142 (приказ).	1
<i>Сџроџивнаиџа реченица кај македонскиџе авџори од XIX век</i> , Литературен збор 1-2, 1998, Скопје 138-142 (приказ).	1
<i>Моноџрафија за објекџоџи во XIX век</i> од Лидија Тантуровска (Ѓоргиевска) Литературен збор 3-4, 1999, Скопје 147-151 (приказ).	1
<i>Воведоџи во линџвисџикаиџа на џексџоџи</i> од Мирна Велчиќ, Литературен збор 5-6, 1999, Скопје, 95-99 (приказ).	1
<i>XXXIV научна дискусија на семинароџи за македонски јазик, лиџераџура и кулџура</i> , Литературен збор 4-6, 1997, Скопје, 136-138 (коавторство со Снежана Петрова) (хроника).	0,5
<i>Научен собир: Македонскиоџи џлаџол – синхронија и дијахронија</i> , Литературен збор 3, 2000, Скопје, 131-134 (хроника).	1
<i>(во џечайџ) Кулинарскаиџа лексика во фразеолоиџкиоџи сосџав на македонскиоџи јазик</i> , (во коавторство) Зборник од Научната конференџија: <i>На џочейџоџоџи беше збор...</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга, <i>Јазикоиџ наш денешен</i> , Скопје.	
Учество на проекти:	
<i>Инџиџенџијално-синџтаксички речник на македонскиџе џлаџоли</i> , том V (P-C) глаголи, под раководство на главниот истражувач н. сов. д-р Снежана Велковска.	6
<i>Толковен речник на македонскиоџи јазик</i> , том I (A-Ж), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска;	6
<i>Толковен речник на македонскиоџи јазик</i> , том II (З-К), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.	6
<i>Толковен речник на македонскиоџи јазик</i> , III (Л-О), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.	6
<i>Толковен речник на македонскиоџи јазик</i> , том IV (П), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.	6

<i>Толковен речник на македонскиот јазик, том V (P-C), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.</i>	6
<i>Толковен речник на македонскиот јазик, том VI (T-Ш), под раководство на главниот истражувач н.сов. д-р Снежана Велковска.</i>	6
<i>Семантичко-деривацки речник на деминутивите, хипокористивите, аугментивите и њејоративите во македонскиот јазик, под раководство на главниот истражувач н. сов. д-р Елена Јованова-Грујовска.</i>	3
<i>Дијалогизација на карикатурата на македонската народна проза (Изработка на индекс на зборови, А- Д), под раководство на главниот истражувач н. сов. д-р Олгица Додевска-Михајловска.</i>	3
Дисертации:	
<i>Предлошката в(о) во современиот македонски јазик (магистерска тема).</i>	5
<i>Лексиката од областа 'храна' и 'појавување на храна' во македонскиот јазик (докторска дисертација).</i>	8
Учество на научни собири и конференции:	
Учество на меѓународни научни собири и конференции:	
<i>Модели на именување јадења во македонскиот јазик, Меѓународен научен симпозиум: Блаже Конески и македонскиот јазик, литература и култура, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 15-16 декември 2011, Скопје.</i>	3
<i>Лексичките врски во именувањата на јадења во македонскиот јазик, Меѓународна научна конференција под покровителство на Претседателот на Република Македонија проф. Ѓорѓе Иванов, Македонистиката меѓу традицијата и современиот предизвик, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 21-22 ноември 2013, Скопје.</i>	3
<i>Метафора и метонимијата во процесот на именувањето (врз примери од шемајската погача 'храна'), Меѓународен научен собир: Лексикологијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците, Денови на Благоја Корубин, 28 февруари – 3 март 2014, Битола.</i>	3
<i>Семантички аспекти на глаголската лексика од шемајската погача 'храна', Прва меѓународна конференција: ФИЛКО – филологија, култура и образование, Универзитет Гоце Делчев – Штип и Воронешкиот државен универзитет (Русија), 18-19 март 2016, Штип.</i>	3
<i>За продуктивноста на некои зборообразувачки основи во областа 'храна', Меѓународна научна конференција Миналото на јазичниот свет – денес и утре, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 15-17 ноември 2017, Скопје.</i>	3
<i>Глаголите вари, пржи, пече – мотивирачки основи за именски образувања во областа храна, Меѓународна научна конференција: Мисирков – предизвик за нови проучувања во науката, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ 2-3 ноември 2016, Струмица.</i>	3
<i>Nomina instrumenti во македонската кујна – од традиција до иновација, Меѓународен научен собир Фолклор – традиција – јазик, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 17-18 мај 2018, Скопје.</i>	3
<i>Називите на зачинските расенија во македонскиот јазик – ограз на културните влијанија, Меѓународна научна конференција: Јазикот и културата – сосјобити и предизвици, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ 6-7 ноември 2018, Скопје.</i>	3
Учество на научни собири и конференции и работилници:	
<i>За семантичкото гнездо во чија основа се глаголите седи-седне-седнува, Зборник на трудови од Третиот научен собир на млади македонисти, Филолошки</i>	2

факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, 1997, Скопје.	
<i>Кон прилошкиите одределби</i> , Студиски ден посветен на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 13 март 1998, Скопје.	2
<i>За именскиите групи со предлозиот без</i> , Зборник на трудови од Четвртиот собир на млади македонисти, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици, 1999, Скопје.	2
<i>За употреба на предлозиите во административниот функционален стил</i> , Научен собир: <i>Македонскиот јазик во јавното општење</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 18-19 февруари 1999, Скопје.	2
<i>Околу валентноста на глаголот при употреба на предлозиот за</i> , Научен собир: <i>Македонскиот глагол - синхронција и дијакронција</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 1-2 март 2000, Скопје.	2
<i>За историчните значења на предлозиот в(о)</i> , Научен собир: <i>Македонскиот јазик - минато, сегашност, иднина</i> , Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 16-17 октомври 2003, Скопје.	2
<i>Предлозиот в(о) во административниот функционален стил</i> , Научен собир: <i>Функционалните стилови во македонскиот јазик</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 13-14 април, 2006, Скопје.	2
<i>За некои предлошки состави со предлозиот в(о) во јубилејскиот функционален стил</i> , Научен собир одржан на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“, 17 септември 2004, Штип.	2
<i>За расширелната лексика во балканската кујна</i> , Научен собир: <i>Балкански јазичен свепоглед</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 3-4 април 2009, Скопје.	2
<i>За нестандардните мерки во шемајското подрачје 'храна' и 'подготвување храна'</i> , Студиски ден посветен на научниот советник Тодор Димитровски, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 30 ноември 2010, Скопје.	2
<i>За глаголската лексика во шемајското подрачје 'храна' и 'подготвување храна'</i> , Научен собир по повод 90 години од раѓањето на Благоја Корубин: <i>Современите лингвистички истражувања во македонистиката и Придонесот на македонските лингвисти во стандардизацијата и стандардизацијата на јазичната норма на македонскиот јазик</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 11-12 мај 2011, Скопје.	2
<i>Лексиката од областа 'храна' и 'подготвување храна' (социокултуролошки аспекти)</i> , Научен собир: <i>Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата</i> , Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 10-11 мај 2012, Скопје.	2
<i>За адаптацијата на некои заемки во македонскиот јазик (врс примери од областа 'храна')</i> , Научен собир: <i>Јазичната слика на светот</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 11-12 мај 2015, Скопје.	2
<i>Кулинарската лексика во фразеолошкиот состав на македонскиот јазик</i> , (во коавторство со Олгица Додевска-Михајловска) Научна конференција: <i>На почетокот беше збор...</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9-10 мај 2017, Струга.	1
<i>Семантичка деривација врс примери од шемајското подрачје храна и подготвување храна</i> , Јазична работилница: <i>Лексиката со субјективна оценка во македонскиот јазик</i> , Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 3 април 2012, Скопје.	1
Јазична работилница: <i>Актуелни прашања во лексикографската работа на Толковниот речник на македонскиот јазик (работна активност на проектот Толковен речник на македонскиот јазик)</i> , 28-30 јануари 2012, Дојран.	1
Јазична работилница: <i>Морфолошка структура на именките со емоционална оценка (работна активност на проектот Семантичко-деривациски речник на</i>	1

<i>деминутивниџе, хипокористициџе, ауименџаџивниџе и џејораџивниџе во македонскиоџ јазик), 16 декември 2013, Велес.</i>	
<i>За деминутивниџе и хипокористициџе именски образувања во џемаџскоџо џодраџе 'храна', Меѓународна јазична работилница по повод 70 години македонска азбука и правопис: Различни аспекџи на лексикаџа со субјекџивна оцена, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 24-25 септември 2015, Охрид.</i>	1
<i>Лексикоџрафскиџе џиродови во Македонија, модератор: проф. д-р Снежана Велковска, Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 17 јуни 2017, Охрид.</i>	1
Учество во редакциски одбори на научни собири:	
<i>Македонскиоџ глагол - синхронија и дијахронија, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 1-2 март 2000, Скопје.</i>	2
<i>Акџуелниџе сосџоџби во македонскиоџ јазик, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 16 март 2004, Скопје</i>	2
<i>Сџандарднојазичнаџа норма и македонскиоџ јазик / Јазикоџи и џенџиџиџеџоџи, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 15 април 2010, Скопје.</i>	2
<i>Современиџе линџвисџички исџражувања во македонскиџикаџа / Придонесоџи на македонскиџе линџвисџи во сџабилџизаџијаџа и во сџандардџизаџијаџа на јазичнаџа норма на македонскиоџ јазик, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 11-12 мај 2011, Скопје.</i>	2
<i>Македонскиоџ јазик како средсџво за комуникаџија и како израз на кулџураџа, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 10-11 мај 2012, Скопје.</i>	2
<i>Значењџо низ времеџо и џросџороџи, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 22–23 мај 2013, Скопје.</i>	2
<i>Меѓународен научен собир Лексиколоџијаџа и лексикоџрафџијаџа – мосџови меѓу јазџиџе, Денови на Благоја Корубин, 28 февруари – 3 март 2014, Битола.</i>	2
<i>Јазичнаџа слика на свеџоџи, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик, 23–24 април 2015, Скопје.</i>	2
<i>Мисирков – џредџзвик за нови џроучувања во наукаџа, Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2–3 ноември 2016, Струмица</i>	2
<i>На џочџокоџи беше збор..., Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга.</i>	2
Член и секретар на редакџијаџа на списанието <i>Македонски јазик</i> , орган на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје (2018–).	2
Организациски одбори на научни собири:	
<i>Македонскиоџ глагол - синхронија и дијахронија, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 1-2 март 2000, Скопје.</i>	1
<i>Акџуелниџе сосџоџби во македонскиоџ јазик, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 16 март 2004, Скопје</i>	1
<i>Сџандарднојазичнаџа норма и македонскиоџ јазик / Јазикоџи и џенџиџиџеџоџи, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 15 април 2010, Скопје.</i>	1
Студиски ден посветен на научниот советник Тодор Димитровски, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 30 ноември 2010, Скопје.	1
<i>Современиџе линџвисџички исџражувања во македонскиџикаџа / Придонесоџи на македонскиџе линџвисџи во сџабилџизаџијаџа и во сџандардџизаџијаџа на јазичнаџа норма на македонскиоџ јазик, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 11-12 мај 2011, Скопје.</i>	1

Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 10-11 мај 2012, Скопје.	1
Јазична работилница: <i>Лексиката со субјективна оценка во македонскиот јазик</i> , Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 3 април 2012, Скопје.	1
<i>Значењето низ времето и просторот</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 22–23 мај 2013, Скопје.	1
Меѓународен научен собир <i>Лексикологијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците</i> , Денови на Благоја Корубин, 28 февруари – 3 март 2014, Битола.	1
<i>Јазичната слика на своето</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 23-24 март 2015, Скопје.	1
<i>Мисирков – предизвик за нови истражувања во науката</i> , Отворени денови на ИМЈ „Крсте Мисирков“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2–3 ноември 2016, Струмица.	1
<i>На почетокот беше збор...</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9–10 мај 2017, Струга.	1
<i>Фолклор – традиција – јазик</i> , Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 17–18 мај 2018, Скопје.	1
<i>Различни аспекти на лексиката со субјективна оценка</i> , Меѓународна јазична работилница по повод 70 години македонска азбука и правопис, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 24–25 септември 2015, Охрид.	
Член на Координативното тело на Лингвистичкиот кружок во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ (2006).	1
Наставна дејност:	
Постдипломски студии во Институтот за македонски јазик: <i>Македонистика со комуникологија</i> (едногодишни студии), Лексикологија и лексикографија (задолжителен предмет), (2015-).	3
Постдипломски студии во Институтот за македонски јазик: <i>Македонистика со комуникологија</i> (двегодишни студии) Лексикологија и лексикографија - (задолжителен предмет), (2017-).	3
Јавни настапи, радиотелевизиски емисии и периодичен печат:	
(11x0,5) Единаесет научно-популарни прилози во рубриката <i>Јазични одблесци</i> во рамките на емисијата од културата <i>Cosvezdija</i> на телевизија Телма (1999-2000): <i>Појадок или доручек, Товар, тежина, време или шереи, Очила или наочари, Придонес или допринос, Кој следи а што следува, На здравје, Така што, Илјада ама и Билјана, Зайалка и тејелница, Кошта или чини, Доста ни е од секојдневната џурва.</i>	5.5
(4x0,5) Јазична редакција на четири ТВ-емисии од програмскиот проект <i>Лексикомани</i> на МТВ (2009/2010).	2
(3x0,5) Учество во три ТВ-емисии по повод излегувањето на томовите од <i>Толковниот речник на македонскиот јазик</i> подготвени од редакцијата на научната програма на МТВ.	1,5
Општествена активност:	
Член, секретар на Извршниот одбор на Сојузот на друштвата за македонски јазик и литература на Република Македонија (2010-2013).	1
(4x0,5) Член на Советот на ИМЈ во два мандата (2016–2017) и (2017–)	2
Награди и признанија:	
Наградата <i>13 Ноември</i> за 2002 за проектот <i>Интенцијално-синтаксички речник на македонските глаголи</i> што ја доделува фондот за наградите <i>13 Ноември</i> на Град Скопје.	5

Државна награда <i>Гоце Делчев</i> за 2014 година како општествено признание за особено значајни остварувања од интерес за република македонија во областа на науката за трудот <i>Толковен речник на македонскиот јазик</i> .	10
ВКУПНО:	275,5

Рецензентска комисија:

Проф. д-р Снежана Велковска, н.сов. с.р

Проф. д-р Снежана Веновска-Антевска, н.сов. с.р.

Проф. д-р Елена Јованова-Грујовска, н.сов. с.р.

ПРЕГЛЕД

**НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА Институтот за социолошки и политичко -правни
истражувања, Скопје во состав на Универзитет Св. Кирил и Методиј - Скопје
Магистерски трудови**

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Кристина Пешевска	Проценка на нивото на комуникациски вештини кај вработените и менаџерите во ИТ компании во Република Македонија	Evaluation of the communication skills level of employees and managers in IT companies in Republic of Macedonia	Проф.д-р Мирјана Борота Поповска	02-103/5 од 31.01.2019
2.	Шенај Селим	Влијанието на задоволството од комуникацијата во блиските релации врз задоволството од животот и доживувањето на чувството на среќа	The impact of communication satisfaction in close relationships on the life satisfaction and happiness	вон.проф. д-р Маријана Марковиќ	02-103/6 од 31.01.2019
3.	Фросина Ангелов Ризов	Поврзаноста на довербата во лекарот со задоволството од здравствените услуги кај кардиоваскуларните пациенти	The connection between the trust in physicians and satisfaction of health care in cardiovascular patients	вон.проф. д-р Маријана Марковиќ	02-103/7 од 31.01.2019
4.	Ирена Христов	Постоењето на дигитална младина во Република Македонија	The Existence of Digital Youth in the Republic of Macedonia	проф. д-р Емилија Симоска	02-103/8 од 31.01.2019
5.	Марија Таушанова Тошева	Популизмот во изборните политички програми во Република Македонија “(Анализа на политичките програми 2011-2017)	Populism for electors political programme's in Republic of Macedonia (Analisis to the political programs 2011-2017)	вон.проф. д-р Бојана Наумовска	02-103/4 од 31.01.2019

